57

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY

DIONYSIUS HALICARNASSEUS

DE

Structura Orationis,

GRÆ. & LAT.

P. Lens delin:　　　　I. Sturt ſculp:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

Περὶ

ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

DIONYSII HALICARNASSEI

DE

Structura Orationis

LIBER:

Ex Recensione

Jacobi Upton Etonensis, A. M.

Qui & veterem Interpretationem emendavit, ſuaſque adjecit Animadverſiones, cum notis integris

Friderici Sylburgii Veterensis: ſelectiſque aliorum.

His acceſſerunt

Simonis Bircovii Poloni

Exempla Latina:

Cum duobus Indicibus locupletiſſimis, & Græco & Latino.

LONDINI:

Impenſis Sam. Smith, Benj. Walford, & Tho. Newborough in Cæmeterio D. Pauli.

MDCCII.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY

FEB 1 1946

13018

Juveni Nobiliſſimo Ornatiſſimoque,

Domino PHILIPPO SYDENHAM, Bar$^{to:}$

Regiæ Societatis Socio:

A C

In ſupremis Regni Comitiis
à populo Somerſetenſi
legato Senatori,
S. D.

FInitis tandem laboribus, quos Editioni huic impenſos volui, ultimaque jam manu impoſita, quæſivi mecum, *Juvenis Ornatiſſime*, ut moris eſt, cui potiſſimum ex Amicis mea offerenda eſſent munuſcula, cujus ſibi nomen,

quod & præſidio foret & ornamento, hæc prima præſcriberet pagina: nemo autem quærenti te dignior, nemo te prior occurrebat, ad quem Dionyſius, meo qualicunque ſtudio & diligentia politus, mitteretur. Etenim quæcunque hujus generis olim tentavimus, aliquo apud te loco fuiſſe habita, ut & cetera omnia quæ à me profecta ſunt, tibi accidiſſe gratiſſima compertum habeo. Quod autem momenti longe majoris eſt, plura tibi debeo accepta ſummæ charitatis officia, quam quæ pauci ex neceſſariis ſuis conjunctiſſimiſque familiaribus aut ſoleant ſperare aut debeant. Nam cum à primis Adoleſcentiæ temporibus arctiori Amicitiæ vinculo me tibi conjunctum voluiſti, nulla proſequendi me amore & benevolentia, nulla ornandi ad hunc uſque diem tibi prætermiſſa eſt occaſio: nec in poſterum quod de tua conſtantia dubitem, habeo.

Etſi paria itaque referre beneficia, eademque tibi rependere in noſtra non eſt poteſtate, nec tu id à nobis exigis; (neque enim utilitate tibi probatur Amicitia) me tamen vel ingratiſſimum omnes judicarent, ſi ea ſilentio præterirem, cum publice teſtandi opportunitas ultro ſit oblata. Hoc igitur Amoris noſtri pignus, hoc animi grati monumentum, quo cetera

tera mea omnia accepiſti, eodem favore accipias rogo; ſeu Strenæ nomine, quod anni tempus patitur, ſeu muneris Natalitii, quo titulo olim commendatum reperies, tibi futurum eſt acceptius. Quod quidem hujuſmodi quanquam non ſit, ut diu manſurum ſperem; (quid enim, niſi ſuo genere perfectiſſimum, aut poteſt aut debet?) laudes tamen ut tuæ hominibus magis innoteſcant, & quantum literis ſignificari poſſit, mea erga te pietas ſit perſpecta, in aliquot annos conſequentes, favente patroa Virgine, prorogatum iri confido.

Hanc autem rei literariæ præſidem cum tu meritis infinitis dudum tibi devinxiſti, ab ineunte ætate ſtudiis cultioribus deditus, dubium non eſt, (huic ſcripto quicunque fuerit eventus) quin ſibi id curæ futurum ſit, ut nulla unquam Virtutes tuas oblivio ſepultas obruat. Quem enim ex juventute tibi parem, quem tantæ ſpei inveniet, non ſolum à vitiis, quibus hæc ætas polluitur, abhorrentem, ſed Pietatis cultorem ſtrenuum, ſed patrio ex ritu Religionis obſervantiſſimum? Qui neque labori neque ſumptui finem ſtatuis, ut literæ apud nos promoveantur, & majori incremento effloreſcant: Eruditos omnes ſumma proſequeris humanitate: Sacerdotii munere commendatos, ſi bonis itidem

PA
3966
.S7

dem moribus & probitate ſint illuſtres, & cultu dignos & obſervantia judicas. Hæ tibi cum ſint animi dotes, hæc ornamenta, ecquis cui diſciplinæ liberaliores & humanitas cordi ſint, te Muſis & Gratiis non probantibus inornatum ſuis chartis præteribit? Equidem multos fore auguror homines doctiſſimos, qui nec morum incredibilem ſuavitatem, nec fidei conſtantiam, nec vividas ingenii dotes æterna nocte urgeri patientur. Sed quoniam nec iis deſcribendis, nec Generi tuo, (quod cum ſit à majoribus utroque ſtemmate nobiliſſimum, nobilius etiam poſteris traditurus es) me aut parem aut idoneum ſentio, feliciori ſucceſſu *aliis pòſt commemoranda relinquo*: ne aut laudes tuas ingenii culpa deteram, aut in modeſtiam, qua ſingulari præditus es, non libens peccem.

Miſſis itaque laudum præconiis, quæ nec tu de te ſcripta audire, nec ego ſcribere, etſi veriſſima ſuſtineo; ad hæc quæ affero, explicanda me conferam: operæ pretium facturus, ſi te, quem publica pariter & privata diſtringunt negotia, diligentiori non pigebit oculo perluſtrare. nec indigna, (ut ſpero) quæ horis ſubſicivis te morentur, ſcientiarum peritiſſimus æſtimator judicabis. multa ſiquidem ex hoc ſcripto, præ-

ter

ter animi requiem ſeriis finitis tempeſtivam, carpenda ſunt emolumenta. multa tibi, dum ſtudioſius dicendi præcepta, quæ hoc libro continentur, annotaveris, occurrent olim profutura. Quoties ſcilicet in ſupremo Conſeſſu inter Senatores, ipſe Senator digniſſimus (quem honoris gradum populares tui ſumma animorum conſpiratione tibi deferendum cenſuerunt) res diu multumque cogitatas, nec te, nec loco, nec cive Anglicano indignas copioſe explicare ornateque ſuſceperis; ſive alia quæcunque vitæ geſſeris munia, quæ patria quæ Princeps adminiſtranda commiſerit, jucundiſſimos Eloquentiæ fontes adiiſſe, dicendi facultatem percepiſſe, vel publica vel privata obeunti negotia, non levi erit adjumento. Quid enim muta per ſe valet ſapientia? quid elingue conſilium, ſplendore omni verborum & orationis cultu deſtitutum? Duo ſunt, quemadmodum ſcribit Thucydides, quæ in homine qui rebus gerendis ſit idoneus, requiruntur, prudentia & ornata elocutio. Cumque alterius in te tantum ſit, quantum ingenii felicis ſolertia, inſtitutio Artium liberalium proba, & diſcendi labor homini vigilanti comparare ſoleant; alteram ne incultam jacere neglectamque patiaris. Quam partem ad excolendam, ſe ſuam poſſe haud aſpernandam ſymbolam tibi conferre,

 gaudi-

gaudium cumulatius, quam cum juveni inter Romanos nobiliſſimo dederit, percepiſſe videtur Dionyſius.

Hæc ſunt quæ tibi, *Juvenis Ampliſſime*, hoc tempore affero, plura olim & emendatiora (Deus modo incolumem conſervet) allaturus. Quod ſupereſt, numen veneror, ut vitæ diuturnioris curſus tibi contingat feliciſſimus, ut eam ſpem atque exſpectationem, quam de te optimi quique conceperunt, quemadmodum huc uſque viciſti, ita ad ſeram ſenectutem provectus pergas vincere. Hæc tibi precatur,

Omni cultu & officio

devinctiſſimus,

Etonæ, Idibus Januar. 1702.

JACOBUS UPTON.

LECTORI.

NON multis ipſo in limine te morabor, dudum introeundi deſiderio captum, ut intima Eloquentiæ penetralia, à Dionyſio feliciter recluſa, contempleris. Neque enim mihi perſuadere poſſum, multis opus eſſe, quò arcana hæc myſteria; quæ fruſtra apud præſtantiſſimos etiam dicendi magiſtros quæſiveris, tibi gratiora commendentur. Satis eruditi norunt & argumentum libelli, cujus vere aureoli tibi à me facta eſt jam copia, & libelli Authorem politiſſimum: cui primas communi prope omnium conſenſu, Ciceronem ſi exceperis & Ariſtotelem, ob graviſſima dicendi præcepta optimi quique detulerunt judices. Qui cum plurima eruditione ſingulari & exquiſito judicio ad Oratorem formandum conſcripſerit volumina, nullum quo tantopere ſe jactet, aut cui à nobis plus debetur; quam tibi quod offerimus de ſtruenda Oratione, ad noſtra uſque propagatum eſt tempora. Quem librum, per ſe cum pretii quantivis ſit, ideo pluris etiam æſtimabunt eruditi, quod ſolus eſt ex omni Antiquitate de Verborum Conſtructione inſtitutus; quem nobis veteres incolumem tranſmiſerint, præterea nullum. Alia quæ rei literariæ injuria temporum evenerunt damna, ex aliis aliunde reliquiis reſarciri poſſunt: ſin noſtra hæc intercidiſſent vetuſtate abſorpta, nullis nec Græcorum nec Latinorum monumentis jactura eſſet reparanda. Id enim ſcriptionis genus, id argumentum ſibi illuſtrandum ſumpſit, quod veterum Oratorum nemini ante ſe nè

 quidem

quidem in mentem venerat: nec ſeculis eo mortuo ſubſequentibus, ab ullo artifice præter Longinum, (cujus itidem duo ſcripta non ſine magno detrimento ſunt amiſſa) ut dilucidius explicari poſſet, de integro ſuſceptum eſt.

Sed ut cætera omnia, quæ hoc ſcripto continentur Eloquentiæ myſteria, & pauciſſimis, ipſo affirmante Dionyſio, ſunt cognita, tacitus prætercam: cùm tria ſint præcipua dicendi genera, quæ à Græcis Συνθέσεως χαρακτῆρες *appellantur, & à veteribus magiſtris aut calamo rudiori ſunt deſcripta, aut temere prætermiſſa; hæc notis ſuis ille diſtincta, deſcriptionibus pleniſſimis illuminata, exemplorum ex optimis ſcriptoribus varietate & copia confirmata, adeo luculenter depinxit, ut nemini non poſſint eſſe luculentiſſima. Quæ ſi quis cognitione indigna judicabit, in errores idem ſæpiſſime inter legendum incurrat, vitia pro virtutibus, virtutes pro vitiis habeat neceſſe eſt. Hæc cum ita ſint, mirum nec immerito quibuſdam videatur, quum cæteri omnes, qui Rhetorica præcepta memoriæ tradiderunt, in lucem toties prodeant doctiſſimorum laboribus illuſtrati, cur & Dionyſius, nemini eruditione ſecundus, eloquentiæ ſtudioſis pari jure non proponatur; & quemadmodum multa ex Græcis Latiniſque Oratoribus ſunt ſelecta, itidem & hoc ſcriptum proprio edatur volumine. Equidem nolui per me ut fieret, (quanquam peritiori manu tractari dignus eſt) quo literis humanioribus juventus dedita libello deſideratiſſimo diutius careret. meos adeo qualeſcunque, ceteris quieſcentibus, labores (ut ſpero) non aſpernabitur.*

Jam

Jam vero, his ita expoſitis, quæ à nobis tibi ſint expectanda, paucis accipe. Accuratam Friderici Sylburgii Editionem, quæ typis Wechelianis anno 1586. *excuſa eſt, ſumma fide ſecuti ſumus, veſtigiis illius ubique inſiſtentes. Quod ut facerem, non ſolum voluntas, ſed ipſa me neceſſitas adigebat, omnibus aliis, excepta Bircoviana, adminiculis deſtitutum. Hanc autem, rogantibus amicis, mecum humaniter communicavit* Joannes Laughton, *bibliothecæ Cantabrigienſis præfectus. nec quicquam aliud huic Editioni adornandæ mihi auxilio fuit, ſcriptum editumve. prodit tamen ſuis haud denudata ornamentis non ſolum emaculata, (quod maximi faciendum eſt) ſed in quibuſdam ipſa Sylburgiana & auctior & caſtigatior.*

Verſionem hujus libri ſuſcepit olim Simon Bircovius, *in Academia Samoſcenſi centum ab hinc annis profeſſor: ſed infelici admodum ſucceſſu. Eſt enim, ſi qua alia, non tantum inepta, ſed in plurimis à ſenſu Authoris aliena, & ſcriptori quæ politiſſimo adjungeretur, prorſus indigna. Sane hunc hominem Hegeſiæ Magneſſo, ſi ſcripta extarent, idoneum vix judices interpretem. Quod igitur ad Verſionem attinet, aut novam à me habes, aut veterem inſtar Theſeæ navis adeo immutatam, ut priſtinæ, ſi ulla, pauca admodum reperiantur veſtigia. De fide non ſum adeo ſollicitus, ne eam cuivis utriuſque linguæ perito non adprobem: elegantiam viri eloquentiſſimi, cujus ex oratione venuſtates Atticæ imprimis effloreſcunt, ne in votis quidem fuit exprimere, aut dicendi gratiam exæquare.*

Integras Sylburgii notas, docti imprimis & eruditi viri, ſingulis paginis ſubjectas exhibemus: de

quibus

quibus ipſe non veretur ita ſcribere: Quicquid Victorius, Muretus, Brodæus, Leopardus, Stephanus, Canterus in Variarum Lectionum & Emendationum libris notarant, diligenter excerpſi: è Camerarii item, Xylandri & Wolfii libris quæ amici nobis ſuggeſſerant, eodem adhibui. *Hæc ille: nec eſt, cur jactantiorem credas: etenim promiſſis exolutum reperies, plura etiam quam quæ pollicitus eſt, impertientem. Quem tamen ſi nonnunquam errantem deprehendimus, venia omnino danda eſt: cum longo in opere fas ſomnum ſit obrepere. Sed cum ad calcem ille notas rejecerit, & brevitatis ſtudioſus Lectorem, pagina verſuque indicatis, ad alia ſubinde loca aliis Dionyſii libris tractata, amandet; ea nos inſeruimus, ne plurimis, qui integra Dionyſii opera non haberent, à viro doctiſſimo annotata forent inutilia. Locum itidem quem citat ex Herodoto pag. 26, cum eſſet longior quam ut notis commode immiſceri poſſet, omiſimus. Hæc dicenda judicavi, ne quis fidem ſuſpicaretur. Quas inſuper notas adjecimus, aut ad difficiliora explicanda è Caſaubono, è Voſſiis & patre & filio, aliiſque eruditione pariter & judicio præſtantibus viris, aut è noſtro etiam penu, ut, ſi quid uſpiam à nobis in Contextu mutatum ſit, fideliter indicent, depromptas habes.*

Exempla Latina, Græcis Dionyſii reſpondentia, à Bircovio ſunt collecta: quæ cum aliquem uſum eſſent habitura, nolui aut eorum utilitate ſtudioſi juvenes, aut ſua laude Bircovius fraudaretur. Hoc tamen ſcias velim, me omnia recenſuiſſe, cum optimis Editionibus collata, & paſſim fœdiſſimos (ſive id incuria, ſive ignorantia factum) errores

res ſuſtuliſſe. Duos etiam Indices, & Græcum & Latinum, ad finem habes adjectos: quos quidem compoſuit Sylburgius, quandam totius libri Synopſin non inutilem: nos autem utrumque locupletiorem fecimus.

Hæc ſunt, amice Lector, quæ tuâ nonnihil intereſſe ut ſcires judicavi: nec habeo, quod ulterius te monitum velim, niſi æquum videri, ut te mihi candidum fore viciſſim ſperem, quemadmodum me tui cauſa diligentem præſtiti; idque eo æquius, ubi ſcieris me Amicorum potius hortatu quam mea voluntate hoc munus ſuſcepiſſe, ut ipſe laborem, alii fructum ex eruditiſſimo ſcriptore perciperent. Vale.

STRABO.

STRABO.

Ἄνδρες δὲ ἐγένοντο ἐξ αὐτῆς [Ἁλικαρνάσου] Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν Θούριον ἐκάλεσαν διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας· καὶ Ἡράκλειτος ὁ ποιητὴς, ὁ Καλλιμάχου ἑταῖρος· καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς.

SUIDAS.

Διονύσιος Ἀλεξάνδρου, Ἁλικαρνασεὺς ῥήτωρ, καὶ * παντοῖος λόγιος, γέγονεν ἐπὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, πρόγονος τοῦ ἐπὶ Ἀδριανοῦ γεγονότος Ἀττικιστοῦ.

* παντοίως, *Portus.*

QVINTILIANVS.

Multa pòſt Apollonius Molon, multa Areus, multa Cæcilius, & Halicarnaſſeus Dionyſius. *lib.* 3.

Eademque dicant Theodectes ac Theophraſtus, ſimilia poſt eos Halicarnaſſeus Dionyſius. *lib.* 9.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

Περὶ

ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

DIONYSII HALICARNASSEI

DE

Structura Orationis

LIBER.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

[1] Περὶ

ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

ΤΜΗ͂ΜΑ α'.

Ὅτι τὸ συγγραμμάτιον τοῦτο, τὸ περὶ Συνθέσεως Ὀνομάτων, πᾶσι τοῖς ἀσκοῦσι τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἀναγκαῖόν ἐστι.

" [2] ΔΩ͂ΡΟ΄Ν τοι ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι·
Καθάπερ ἡ παρ' Ὁμήρῳ φησὶν Ἑλένη ξενίζουσα τὸν Τηλέμαχον· πρώτην ἡμέραν ἄγοντι ταύτην [3] γενέθλιον, ἀφ' οὗ παραγέγονας εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν, ἡδίστην καὶ τιμιω-

1 Περὶ Συνθέσεως.] Multimodis hanc Inſcriptionem, eodem licet omnes ſenſu, verterunt viri docti. Alii de Verborum Compoſitione: de Collocatione alii: quidam de Structura orationis, interpretantur. Addas ex Cicerone in Orat. de Verborum Conſtructione: *Et ipſa oratio conformanda, non ſolum electione, ſed etiam conſtructione verborum.*

Occurrit etiam, ſed rarius, vox Συνθήκη hac ſignificatione. Chryſoſtomus in 4to περὶ Ἱερωσύνης, ubi de Paulo Apoſt. agit: Ἀλλ' ἐξέστω καὶ τῇ λέξει πτωχεύειν, καὶ τὴν Συνθήκην τῶν Ὀνομάτων ἁπλῆν τινα εἶναι καὶ ἀφελῆ. Nec non Lucianus de *Conſcribend. Hiſt.* Καὶ μὴν καὶ συνθήκη τῶν ὀνομάτων εὐκράτῳ καὶ μέσῃ χρηστέον.

Poſt Halicarnaſſeum ſcripſit etiam hac de re Dionyſ. Longinus, præter Sectionem illam in libro περὶ Ὕψους nobis reliquam, duos, ſicuti ipſe teſtatur, libros integros, qui vetuſtate penitus interciderunt. *Dolor ingens*, (verba ſunt Fabri) *damnum ingens, quod hi libri perierint. Longe enim acrius eſt Dionyſii noſtri judicium & exquiſitius multo, quam Dionyſii Halicarn. quod olim fuſe oſtendam ex iis Scriptorum locis, quos uterque examinavit.* Id opus ſcripſerit Faber, necne, haud ſcio: hoc interim certiſſimum habeo,

DIONYSII HALICARNASSEI

DE

Structura Orationis Liber.

SECTIO I.

Hunc Dionyſii de Structura Orationis Commentarium, viris eſſe civilibus in primis utilem.

" HOC *etiam accipies à me, Chariſſime, munus* : (Liceat enim mihi iiſdem affari te verbis, quibus apud Homerum Helena Telemachum affatur hoſpitem) hoc tuo natali die, quem primum jam, ex quo virilem ad ætatem perveniſti, agis, ex omnibus feſtis tam jucundiſſimum mihi, quàm

habeo, omnes omnium ætatum eruditiſſimos homines hunc Dionyſii libellum maximi ſemper feciſſe. Teſtes proferre, otioſi eſt.

Lemma, quod primæ huic Sectioni inſcriptum habes, è meo eſt; reliqua ex ipſis Dionyſii verbis ut plurimum collecta, Editionis ſuæ margini apponenda curaverat Sylburgius.

2 Δῶρον.] Plenius & fortaſſe rectius legemus,

Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι.

ut apud Homerum eſt Odyſſ. ὀ, ver. 125. unde hic locus eſt deſumptus. *Sylburgius.*

3 Γενέθλιον.] Natalitii titulo Lucianus ſuum περὶ Μακροβίων libellum Quintillo, ut notat *Lindenbrogius*, & Cenſorinus itidem ſuum de Die Natali Q. Cerellio dedit. Mos vero antiquiſſimus, ut amici invicem & clientes patronis die natali munera mitterent. Exempla paſſim obvia. Epidicus apud Plautum: *Non meminiſti me auream ad te afferre die natali Lunulam, atque anellum aureolum in digitum?* Eſt autem memoriæ lapſus, quod ibi in notis ad Cenſorinum doctiſſimis, Rufum Melitium, Dionyſii filium, Lindenbrogius dicit.

τιμιωτάτην ἑορτῶν ἐμοί. Πλὴν ὅτι χειρῶν δημιούργημα πέμπω σοι τῶν ἐμῶν, [4] ὡς ἐκείνη ἔφη διδοῦσα τῷ μειρακίῳ τὸν πέπλον· ὅτι εἰς γάμου μόνον ὥραν, καὶ γαμετῆς χάριν εὔθετον· ἀλλὰ ποίημα μὲν καὶ γέννημα παιδείας καὶ ψυχῆς τῆς ἐμῆς, [5] κτῆμα δέ σοι τὸ αὐτὸ καὶ χρῆμα πρὸς ἁπάσας ἐν τῷ βίῳ χρείας, ὁπόσαι γίνονται διὰ λόγων, ὠφέλιμον, ἀναγκαιότατον ἁπάντων χρημάτων· [6] εἴ τι δὴ κἀγὼ τυγχάνω τῶν δεόντων φρονῶν· ἅπασι μὲν ὁμοίως τοῖς ἀσκοῦσι τοὺς [7] Πολιτικοὺς λόγους, ἐν ᾗ ποτ᾽ ἂν ἡλικίᾳ τε καὶ ἕξει τυγχάνωσιν ὄντες· μάλιστα δὲ τοῖς μειρακίοις τε καὶ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτομένοις [8] ὑμῖν, ὦ [9] Ῥοῦφε Μελίτιε, πατρὸς ἀγαθοῦ, κἀμοὶ τιμιωτάτου φίλων.

Διττῆς

4 Ὡς ἐκείνη.] Operæ pretium erit integrum ex Homero locum ante oculos ponere:

------ Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος,
Πέπλον ἔχουσ᾽ ἐν χερσὶν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε.
Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ᾽ Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν.

Amicos autem domum digredientes, pretioſiſſimis ornare muneribus erat olim in uſu.

5 Κτῆμα.] Locum Iſocratis ad Demonicum, uti cenſet Wolfius, in animo noſter habuit. Πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν· ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις, κτήματα δὲ, τοῖς χρῆσθαι δυναμένοις. Cicero Epiſt. ad famil. *Si vales, bene eſt. Sum enim* χρήσει μὲν *tuus*, κτήσει δὲ *Attici noſtri. ergo fructus eſt tuus, mancipium illius.* Lucretius lib. 3.

Vitaque mancipio nulli datur, omnibus uſu.

6 Εἴ τι δὴ κἀγώ.] Ita Æſchines contra Cteſiph. quem videtur hoc loco imitatus: Εἴ τι κἀγὼ τυγχάνω γινώσκων.

7 Πολιτικούς.] Πολιτικὸς λόγος aut ad forum, aut ad populum pertinet, tribuiturque εἰς δικανικὸν καὶ δημηγορικόν. Sub genere *dicanico* quid ſit, notum eſt. Sub *demegorico* autem longe plura ſunt, eaque grandiora. Complectitur enim illa omnia, de quibus agi ad populum ſoleat. Item Legatorum orationes, Εὐχαριστήρια ob felicem præliorum eventum, Laudationes funebres, ducum & imperatorum alloquia, ſeu adhortationes copiarum, &c. uno verbo πολιτικὸς λόγος opponitur rhetorum ſophiſtarumque μελέταις, quales ſunt declamationes, & illæ

Ora-

quàm honoratiſſimum. Veruntamen hoc, quod ad te mitto munus, neque manuum mearum opus eſt, uti illa dicebat juveni peplum tradens, neque tempori ſolummodo nuptiarum uxoriſque venuſtati conciliandæ accommodatum; ſed ingenii mei eruditioniſque, & fœtus eſt, & fructus: quod in uſum tibi commodumque cedat, ad quævis vitæ munia peragenda, quæ poſſint oratione confici, utiliſſimum; maxime ex omnibus rebus (ſi quid ego demum, quod argumento reſpondeat, animo complector) cùm viris civilibus univerſis, oratoriam exercentibus eloquentiam, neceſſarium, quâcunque fuerint ætate, & profectu; tum in primis tibi adoleſcenti, & ad ſtudia dicendi nuperrime accedenti, ô *Rufe Meliti*, qui patre bono honeſtóque natus es, plurimúmque ex amicis mihi obſervando.

Cum

Orationes, quæ in otio & umbra ſcholarum habentur. Eodem etiam conjicere haud dubitem Panegyricos rhetorum quorundam, qui populi fremitum, ſtrepitum, tumultum ferre non poterant, quod nimiam frontis teneritudinem, nec ſatis firmas aures haberent. Πολιτικὸν λόγον vocare poſſis *virilem & oratoriam eloquentiam*, ut auctor Dialogi *de cauſis corruptæ eloquentiæ*. Sed, inquies, ῥητορικὴν & πολιτικὴν eandem eſſe ſcribit Pollux, & ῥήτορα eſſe πολιτικόν. Fateor, ſi rhetoras pro iis accipiat, qui rempublicam adminiſtrant; ſin aliter, errat. *Faber.*

8 Ὑμῖν, ὦ Ῥοῦφε.] Hæc verba per *communicationem*, ut loquuntur, ſunt accipienda, ac ſi dixerat, καὶ σοὶ αὐτῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις Ῥωμαίοις ἅπασι, τοῖς, &c. Sic Longinus Sect. 12, ubi Terentianum ſuum alloquitur, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπικρίνοιτε. Id eſt, *Tu & Romani tui.*

9 Ῥοῦφε Μελίτιε.] Quia Rufus Latinum eſt cognomen, haud ſcio, an pro Μελίτιε legendum ſit Μενύκιε, ſeu Μινύκιε. Rufum autem Minuciæ familiæ cognomen fuiſſe, teſtantur in M. Minucii conſulatu Salluſtius, Eutropius, Faſti Siculi. Et hunc librum Romano adoleſcenti fuiſſe inſcriptum, non abſimilis vero eſt conjectura: quemadmodum ſequentium etiam unum Cn. Pompejo; & alium Q. Ælio Tuberoni dedicavit. Infra in fragmento de Atticorum Oratorum Characteribus, meminit quidem hujus libri Περὶ τῆς Συνθέσεως τῶν Ὀνομάτων: ſed ejus, ad quem librum iſtum ſcripſit, nullam mentionem facit. *Sylburg.*

10 Πραγμα-

Διττῆς γὰρ οὔσης ἀσκήσεως περὶ πάντας ὡς εἰπεῖν τοὺς λόγους, τῆς περὶ τὰ νοήματα, καὶ τῆς περὶ τὰ ὀνόματα· ὧν ἡ μὲν, τοῦ [10] Πραγματικοῦ τόπου μᾶλλον ἐφάπτεσθαι δόξειεν ἄν· ἡ δὲ, [11] τοῦ Λεκτικοῦ· καὶ πάντων ὅσοι τοῦ λέγειν εὖ στοχάζονται, περὶ ἀμφοτέρας τὰς θεωρίας τοῦ λόγου ταύτας σπουδαζόντων ἐξ ἴσου, ἡ μὲν ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἐν τούτοις φρόνησιν ἄγουσα ἡμᾶς ἐπιστήμη, βραδεῖά ἐστι καὶ χαλεπὴ νέοις, μᾶλλον δὲ ἀδύνατος εἰς ἀγενείων καὶ μειρακίων πεσεῖν ἡλικίαν. ἀκμαζούσης γὰρ ἤδη [12] συνέσεώς ἐστι, καὶ πολιαῖς κατηρτυμένης ἡλικίας ἡ τούτων γνῶσις ἐστὶν οἰκειοτέρα: πολλὴ μὲν ἱστορία λόγων τε καὶ ἔργων, πολλὴ δὲ πεῖρα καὶ συμφορὰ παθῶν οἰκείων τε καὶ ἀλλοτρίων συναυξανομένη. τὸ δὲ περὶ τὰς λέξεις φιλότιμον καὶ φιλόκαλον, καὶ ταῖς νεαραῖς πέφυκος συνανθεῖν οὐχ ἧττον ἡλικίαις. Ἐπτόηται γὰρ ἅπασα νέου ψυχὴ περὶ τὸν τῆς [13] Ἑρμηνείας ὡραϊσμὸν,

ἀλόγους

10 Πραγματικοῦ τόπου.] Τόπου vocabulum in hac ipſa ſignificatione repetitur paulo poſt, ἵνα τὸν λεκτικὸν τόπον τελείως ἐξειργασμένον ἔχῃς. Et Sect. 2, τῶν περὶ τὸν λεκτικὸν τόπον θεωρημάτων. necnon infra multis in locis. Sed Henr. Stephanus Schediaſmatum lib. 2, cap. 14, lectori conſiderandum relinquit, annon τύπου nomen in his locis reponendum ſit. Infra certe in Γαμηλίων Μεθόδῳ ſic legimus 35, 45, πότε μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ χρηστέον τῷ τύπῳ τούτῳ, πότε δὲ καὶ ἐπὶ τέλει. itidemque in Iſocrate 95, 14, τοῖς αὐτοῖς τύποις τῶν σχημάτων τὰς περιόδους περιλαμβάνειν. Et rurſum in Xenophonte 131, 3, ὁ πραγματικὸς τύπος, καὶ ὁ λεκτικός. In eodem Iſocrate paulo poſt ver. 37, pro eodem τύπου nomine, uſurpat etiam τρόπου vocabulum; cum ait, τὰ ἐν τῷ πρακτικῷ τρόπῳ θεωρήματα: itidemque 114, 31, εἰς τὸν λεκτικὸν τρόπον. Et mox v. 34, κατὰ τὸν πραγματικὸν τρόπον. In Xenophontis & Philiſti comparatione, non modo τύπον, ſed etiam χαρακτῆρα dicit. Cum enim ejus comparationis initio ſcripſiſſet, (130, 40,) καθ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας, τόντε πραγματικὸν καὶ τὸν λεκτικὸν, paulo poſt, (131, 3,) τοῦ πραγματικοῦ χαρακτῆρος enarrationem ſic concludit, καὶ ὁ μὲν πραγματικὸς τύπος αὐτῷ τοιοῦτος: et χαρακτῆρος vocabulum rurſum uſurpat v. 12. Quin τὸ εἶδος in ea ſignificatione di-

cit

Cum itaque duplex ſit exercitatio in omnibus, ut ita dicam, orationibus, altera in ſenſis animi, rerumque inventione, altera in vocabulis verſata: illa quidam ad Locum rerum, hæc ad verborum videtur pertinere. Cumque omnes oporteat, qui bene ornatéque dicendi laudem obtinere ſtudent, in utramque pariter orationis diſciplinam incumbere: illa, quæ nos ad res ipſas earumque gerendarum ſolertiam deducit ſcientia, tarda eſt & juventuti perdifficilis, adeóque fieri non poteſt, ut in teneram vix orta adhuc lanugine, & juvenilem ætatem poſſit cadere. Eſt enim rationis ad maturitatem jam perductæ, ætatiſque canis compoſitæ, harum rerum cognitio familiarior; utpote quæ ex multa tam dictorum quàm factorum notitia, ex longo uſu atque experientia tum eorum, quæ nobis, tum quæ aliis bene vel male evenerunt, annis creſcentibus ſimul incrementa ſumat. Sed de verborum elegantia, & nitore ambitioſo, ſtudium videmus ſingulare in ætate etiam puerili effloreſcere. Mens enim fere omnis adoleſcentum, ſtupore quodam imbuta, venuſtatem oratoriam admiratur; incredibili

cit 69, 36: necnon etiam ἰδέα, 130, 11. 146, 22. è quibus locis perſpicuum eſt, non abſurdam eſſe Stephani conjecturam. Sed ne quid diſſimulem, ut quibuſdam in locis τύπου vocabulum videtur magis conſentaneum, ita in quibuſdam magis aptum eſt nomen τόπου: Sicut etiam in altero tractatu de Thucydide ad *Tuberonem*, dicit, τὰ περὶ τὸ πραγματικὸν μέρος ἁμαρτήματα, 146, 20. itemque 153, 4. 159, 28. Edit. Francof. 1586. *Idem.*

11 Τοῦ λεκτικοῦ.] Pro λεκτικοῦ perperam in Aldina editione legi πολιτικοῦ, adnotavit idem Stephanus eodem *Schediaſmatum* capite. Cognoſcitur idem è loco Dionyſii, quem modo citavi ex 130, 40. Ξενοφῶν μὲν γὰρ Ἡροδότου ζηλωτὴς ἐγένετο κατ' ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας, τόν τε πραγματικὸν καὶ τὸν λεκτικόν. necnon ex aliis permultis locis. *Idem.*

12 Συνέσεώς ἐστι.] τὸ ἐστὶ videtur abundare: & ſine ullo aut ſenſus aut periodi detrimento poteſt auferri.

13 Ἑρμηνείας.] Demetrius Phalereus eodem etiam ſenſu Ἑρμηνείας vocabulo uſus eſt: alio autem Ariſtoteles, qui λέξιν pro *Elocutione*, ut alii plerique φράσιν utuntur, teſte Fabio lib. 8. ſed & vocem Ἀπαγγελίας infra Sect. 20, hác ſignificatione habet: Οὐχὶ συγκατακεκύλισται τῷ βάρει

ἀλόγους τινὰς καὶ ὥσπερ ἐνθουσιώδεις ἐπὶ τοῦτον λαμβάνουσα ὁρμάς· οἷς πολλῆς πάνυ καὶ ἔμφρονος δεῖ τῆς πρώτης ἐπιστασίας τε καὶ ἀγωγῆς, εἰ μέλλουσι μὴ πᾶν ὅ,
„τι κεν [14] ἐπ' ἀκαιρείμαν [15] γλῶσσαν ἔπος ἔλθῃ
„λέγειν, μηδὲ εἰκῇ συνθήσειν τὰ προστυχόντα ἀλλήλοις, ἀλλὰ ἐκλογῇ τε χρήσεσθαι καθαρῶν ἅμα καὶ γενναίων ὀνομάτων, καὶ συνθέσει ταῦτα κοσμήσειν μεμιγμένον ἐχούσῃ τῷ σεμνῷ τὸ ἡδύ. Εἰς δὴ τοῦτο τὸ μέρος, ὃ δεῖ [16] πρῶτον νέοις ἀσκεῖσθαι, συμβάλλομαί σοι μέρος εἰς τὸν ἔρωτα τὸν περὶ Συνθέσεως τῶν ὀνομάτων, τὴν πραγματείαν οὐκ ὀλίγοις μὲν ἐπὶ νοῦν ἐλθοῦσαν, ὅσοι τῶν ἀρχαίων Ῥητορικὰς ἢ καὶ Διαλεκτικὰς συνέγραψαν τέχνας, οὐδενὶ δὲ ἀκριβῶς οὐδὲ ἀποχρώντως μέχρι τοῦ παρόντος ἐξειργασμένην, ὡς ἐγὼ πείθομαι. Ἐὰν δὲ ἐγγένηταί μοι σχολή, καὶ περὶ τῆς [17] Ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων ἑτέραν ἐξοίσω σοι γραφήν, ἵνα τὸν Λεκτικὸν τόπον τελείως ἐξειργασμένον ἔχῃς· ἐκείνην μὲν οὖν τὴν πραγματείαν εἰς νέωτα πάλιν ὥραις ταῖς αὐταῖς προσδέχου,

βάρει τῆς πέτρας ἡ τῶν ὀνομάτων σύνθεσις, μᾶλλον δὲ ἔφθακε τὴν τοῦ λίθου φορὰν τὸ τῆς Ἀπαγγελίας τάχος; Sic in Μεθόδῳ Προσφωνηματικῶν ad finem. Ita & Chryſoſtomus in 4to περὶ Ἱερωσύνης· Καὶ οὐδέν μοι φροντίσεως, οὐδὲ Ἀπαγγελίας μέλει. Unde lectio Ἀπολογίας, margini appoſita nihili eſt, ex ignorantia nata.

14 Ἐπ' ἀκαιρείμαν.] De hoc loquendi genere, ἐπὶ γλῶσσαν ἐλθεῖν. Vide quæ à Petro Victorio adnotata ſunt, Var. Lect. lib. 11, cap. 16. *Sylburg.*

15 *Ibid.*] Verſus eſt, ut videtur, Iambicus idiomate Dorico:

Ἐπ' ἀκαιρείμαν γλῶσσαν ἔπος
ἔλθῃ λέγειν.

Et, *ſcribere quicquid in buccam venerit*, loquendi modus à Cicerone non ſemel uſurpatus; valetque, temere nullo verborum aut ſententiarum habito delectu, ſenſa animi effutire. Ita Iſocrates in Panathen. Ὅμοιος ἂν εἶναι δόξαιμι τοῖς εἰκῇ καὶ φορτικῶς καὶ χύδην, ὅ, τι ἂν ἐπέλθῃ λέγουσι. Plato auctorem videtur indicare Æſchylum: Οὐκοῦν κατ' Αἰσχύλον ἔφη ἐροῦμεν, ὅ, τι νῦν ἦλθε ἐπὶ στόμα. At locus in his, quæ ſuperſunt Æſchyli fabulæ, non apparet. Eſt autem in *Eumenibus* quidam non adeo diſſimilis:

—στέργω

dibili pene entheoque impetu ad eam delata. Quibus ſane moderandis, multa admodum prudentique opus eſt inſti-
" tutione & cura; ſi modo hoc ſibi habeant propoſitum,
" ut quicquid in buccam venerit, id ſermone non effutiant intempeſtivo, nec quævis temere oblata coagmentent vocabula: ſed ut verborum, quæ pura ſint & generoſa, delectu utantur, eaque tali illuſtrent compoſitione, quæ gravitati conjunctam habeat ſuavitatem. Ad hanc itaque partem, quæ prima juventuti eſt exercenda, hoſce tibi labores meos confero; ut amor inde tuus ad hæc ſtudia pulcre orationis componendæ excitetur: opus, quod non paucis quidem ex veteribus dicendi magiſtris in mentem venit, qui Rhetoricas artes vel Dialecticas conſcripſerunt: ſed à nemine, uti ipſe arbitror, eâ qua decuit cura ac diligentia, ne quidem mediocri, ad hanc uſque diem pertractatum. Quod ſi mihi otium contigerit, alium inſuper tibi adferam de *verborum delectu* libellum, ut Locum de elocutione plene habeas perfecteque conſcriptum. Illud utique opus anno proximo, natalibus iterum tuis expectes, Diis ab omni me periculo incolumem morbiſque

—— ϛέργω δ' ὄμματα πείθας,
ᵇὍτι μοι γλῶσσαν καὶ ϛόμ' ἐπωπᾶ
Πρὸς τὰς δ' ἀγείως ἀπανηναμυθίας.

Ita Lucianus de Conſcrib. Hiſt. p. 624, Edit. Græv. Ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν φασιν ἔλθῃ.

16 Συμβάλλομαί σοι μέρος.] Nihil dubito, quin hæc vox *μέρος* à mala manu ſit; cum ad rem parum attineat, & bis vitioſe occurrat repetita. Πραγματείαν autem Victorius per *Inſtitutam ſcriptionem* explicat. Cicero in Orat. *Illud autem eſt hujus inſtitutæ Scriptionis, ac temporis.* Opus itidem ſuum Ῥωμαϊκῆς Ἀρχαιολογίας eo nomine ſæpius appellat Dionyſius; non longe ab initio Hiſt. ὅτε πρὸς αὐτὴν ὥρμησα τὴν πραγματείαν. ita & Joſephus, Dionyſii imitator, contra Apionem; πάσης μοι τῆς πραγματείας (de Bello Judaico) ἐν παρασκευῇ γεγενημένης.

17 Ἐκλογῆς.] Num ſcripſerit Dionyſius hunc librum, quem *Rufo Melitio*, non *Echecrati*, ut ait Gerh. Voſſius memoriæ errore, promittit, plane ſub ancipiti hæret.

δέχε, θεῶν ἡμᾶς φυλαττόντων ἀσινεῖς τε καὶ ἀνόσους· εἰ δή ποτε ἡμῖν ἄρα τοῦτο πέπρωται βεβαίως τυχεῖν. νυνὶ δ' ἣν τὸ δαιμόνιον ἐπὶ νοῦν ἤγαγέ μοι πραγματείαν προσδέχου.

Τῆς πραγματείας ταύτης τὰ κεφάλαια.

Κεφάλαια δὲ αὐτῆς ἐστιν, ἃ πρόκειταί μοι δεῖξαι, ταῦτα· Τίς τέ ἐστιν ἡ τῆς συνθέσεως φύσις, καὶ τίνα ἰσχὺν ἔχει, καὶ τίνων στοχάζεται, καὶ πῶς αὐτῶν τυγχάνει, καὶ τίνες αἱ γενικώταται αὐτῆς εἰσι διαφοραί, καὶ τίς ἑκάστης χαρακτὴρ, καὶ ποίαν κρατίστην αὐτῶν πείθομαι. Καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, τί ποτ' ἐστὶ τὸ ποιητικὸν ἐκεῖνο, καὶ εὔγλωσσον καὶ μελιχρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς, ὃ πέφυκε τῇ συνθέσει τῆς πεζῆς λέξεως παρακολουθεῖν, ποιητικῆς τε 18 κατασκευῆς τὸν ἀποίητον ἐκμιμουμένης λόγον, καὶ σφόδρα ἐν τῇ μιμήσει κατορθούσης αὐτῷ τὸ κράτος· καὶ διὰ ποίας ἂν ἐπιτηδεύσεως γένοιτο ἑκάτερον αὐτῶν. Τοιαυτὶ μὲν δή τινά ἐστιν, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, ὑπὲρ ὧν μέλλω λέγειν.

18 Κατασκευῆς.] Locus difficilior, quantum equidem video. Neque enim liquido conſtat à quo nomine Genitivus κατασκευῆς dependeat. At mihi hæc Interpretatio videtur optima: Καί τί ποτ' ἐστὶ τὸ κράτος ποιητικῆς κατασκευῆς, τὸν ἀποίητον ἐκμι-

ΤΜΗ͂ΜΑ β'.

Συνθέσεως ὁρισμὸς, καὶ μέρη, καὶ τὸ ἔργον.

1 Ἡ Σύνθεσίς ἐστιν, ὥσπερ καὶ αὐτὸ δηλοῖ τοὔνομα, ποιά τις θέσις παρ' ἄλληλα τῶν τοῦ λόγου μορίων· ἃ δὴ καὶ στοιχεῖά τινες τῆς λέξεως καλοῦσι. ταῦτα δὲ Θεοδέκ-

1 Ἡ Σύνθεσις.] Nota hic ellipſin conjunctionis δὲ, vel conſimilis: ut infra Sect. 12, Οὐχ ἅπαντα πέφυκε τὰ μέρη, &c. & Sect. 16, Πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν: necnon alibi. In ſequentibus

que immunem conſervantibus; ſi modo nobis, id certo ut aſſequamur, à Parcis ordinatum eſt. Nunc vero, quam Deus componendam mihi in mentem attulit, hanc inſtitutam ſcriptionem accipe.

Hujus libelli quæ ſint capita.

Hujus vero libelli capita, quæ mihi ſuſcepi demonſtranda, ſunt hæc: Quænam ſit nempe compoſitionis natura, quam vim poteſtatemque habeat, quem finem ſibi propoſitum, & quibus eum modis conſequatur: quæ deinde generaliſſimæ ipſius ſint differentiæ, quæ nota etiam uniuſcujuſque & character, earumque qualem ego judicem præſtantiſſimam. Præterea quid illud tandem ſit poeticum, illa ſuavitas, auriumque oblectatio, quæ comitari ſoleat ornatam ſolutæ orationis compoſitionem; quantum etiam robur, quanta vis poetici ſit apparatus, nudum ſimplicemque imitantis ſermonem, ſi modo felici ſucceſſu facta ſit imitatio: quibus denique ſtudiis inſtitutiſque eorum ſit utrumque aſſequendum. Hæc itaque ſunt, ut ea ſummatim comprehendam, de quibus dicendum eſt.

ἐκμιμυμένης λόγον, καὶ σφόδρα ἐν τῇ μιμήσει αὐτῇ κατορθέσης. Nam pro αὐτῷ, αὐτῇ legendum cenſeo, & κατορθέσης abſolute debere accipi. Vide Sectionem ultimam.

Sectio II.

Compoſitionis definitio, partes, atque opus.

Compoſitio, ſicuti nomen ipſum indicat, eſt quædam orationis partium inter ſe mutua poſitio; quas dictionis etiam elementa nonnulli vocant. Hæc autem Theodectes

tibus vero Aldina Editio conjunctim ſcribit παράλληλα. Henricus Stephanus Schediaſmatum lib. 2, c. 14, mavult παράλληλος: quanquam paulo poſt itidem ſequitur οἰκείως θεῖναι τὰ ὀνόματα παρ' ἄλληλα: et infra Sect. 23, ἡ τῶν κώλων συμμέτρεια πρὸς ἄλληλα. Sed Stephano patrocinatur quod infra in Iſocrate eſt, 94, 46: τῶν φωνηέντων τὰς παραλλήλυς θέσεις. *Sylburg.*

Θεοδέκτης μὲν καὶ [2] Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ κατ' ἐκείνους φιλοσοφήσαντες τοὺς χρόνους, ἄχρι τριῶν προήγαγον, Ὀνόματα, καὶ Ῥήματα, καὶ Συνδέσμους, πρῶτα μέρη τῆς λέξεως ποιοῦντες. οἱ δὲ μετ' αὐτοὺς γενόμενοι, καὶ μάλιστα [3] οἱ τῆς Στωϊκῆς αἱρέσεως ἡγεμόνες, ἕως τεττάρων προὐβίβασαν, χωρίσαντες ἀπὸ τῶν Συνδέσμων τὰ Ἄρθρα. εἶθ' οἱ μεταγενέστεροι τὰ Προσηγορικὰ διελόντες ἀπὸ τῶν [4] Ὀνοματικῶν, πέντε ἀπεφήναντο τὰ πρῶτα μέρη. ἕτεροι δὲ καὶ τὰς Ἀντωνυμίας ἀποζεύξαντες ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἕκτον στοιχεῖον τοῦτο ἐποίησαν. οἱ δὲ καὶ τὰ Ἐπιῤῥήματα διεῖλον ἀπὸ τῶν ῥημάτων, καὶ τὰς Προθέσεις ἀπὸ τῶν Συνδέσμων, καὶ τὰς Μετοχὰς ἀπὸ τῶν Προσηγορικῶν. οἱ δὲ καὶ ἄλλας τινὰς εἰσάγοντες τομὰς, πολλὰ τὰ πρῶτα μόρια τῆς λέξεως ἐποίησαν. ὑπὲρ ὧν οὐ μικρὸς ἂν εἴη λόγος. Πλὴν ἥγε τῶν πρώτων, εἴτε τριῶν ἢ τεττάρων, εἴθ' ὅσων δή ποτε ὄντων μερῶν πλοκὴ καὶ παράθεσις, τὰ λεγόμενα ποιεῖ κῶλα. ἔπειθ' ἡ τούτων ἁρμονία, τὰς καλουμένας συμπληροῖ περιόδους. αὗται δὲ, τὸν σύμπαντα τελειοῦσι λόγον.

[5] Ἔστι

Ibid. Ἡ Σύνθεσις.] Collocatio, quam alio vocabulo, ut & Longinus, Ἁρμονίαν vocat, à Scaligero definitur, *Aptus ordo partium inter ſe cohærentium.* Partes autem ſunt, Elementa, Syllabæ, Voces. Hac de re fuſiſſime agit Cicero in Orat. perf. ubi partes ejus tres eſſe tradit, Compoſitionem, Concinnitatem, & Numerum.

2 Ταῦτα δ.] Hunc locum ad verbum pene deſcripſit Fabius cap. 4, lib. 1: *Veteres, quorum fuerunt Ariſtoteles quoque atque Theodectes, verba modò & nomina & convinctiones tradiderunt; videlicet quod in verbis vim ſermonis, in nominibus materiam, (quia alterum eſt quod loquimur, alterum de quo loquimur) in convinctionibus autem complexum eorum eſſe judicaverunt, quas conjunctiones à pleriſque dici ſcio, ſed hæc videtur ex* συνδέσμῳ *magis propria tranſlatio. Paulatim à philoſophis, ac maxime Stoicis auctus eſt numerus: ac primum convinctionibus articuli adjecti; poſt præpoſitiones; nominibus appellatio; deinde pronomen; deinde mixtum verbo participium; ipſis verbis adverbia.*

dectes atque Ariſtoteles, & qui temporibus illis philoſophiæ operam dabant, ad tria produxere; Nomina, Verba, & Conjunctiones, quas primas orationis fecerunt partes. Hos vero qui ſubſecuti ſunt, præcipuéque Stoicæ ſectæ principes, ad quatuor uſque promoverunt, à Conjunctionibus Articulis ſeparatis. & qui deinceps eos exceperunt, nomina ab Appellativis reſecantes, quinque primas prodiderunt partes. Alii Pronominibus à Nominibus ſejunctis, ſextum & hoc orationis fecerunt elementum. Adverbia alii à Verbis, & Præpoſitiones à Conjunctionibus, & Participia ab Appellativis diviſere: alii alias præterea diſtinctiones introduxerunt, multaque inde orationis prima poſuerunt elementa; de quibus longa ſane eſſet oratio inſtituta. Hæ vero primæ partes, ſeu tres, ſeu quatuor, ſive quo alio fuerint numero, ſibi ipſis connexæ, ac compoſitæ efficiunt illa, quæ in oratione dicuntur membra: quorum rurſus junctura illos Orbes, quæ Periodi vocantur, conſtituit; ex quibus abſoluta omnis perficitur oratio.

Eſt

3 Οἱ τῆς Στοϊκῆς.] De verbis, eorumque ſignificatione atque origine inquirenda multum laboris inſumebant Stoici. Cicero in Offic. *Audeamus imitari Stoicos, qui ſtudioſe exquirunt, unde verba ſint ducta.* Et in Orat. *Architectos pene verborum*, vocat. Noſter etiam Sect. 4, Εἰδὼς τοὺς ἄνδρας, τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, οὐ μικρὰν φροντίδα τοῦ λεκτικοῦ τόπου πεποιημένους.

4 Ὀνοματικῶν.] Malet forſan aliquis ὀνομαστικῶν, ſed ὀνοματικῶν vocabulum in hac ipſa ſignificatione uſurpatum eſt infra Sect. 12, Χρὴ δὲ καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνοματικῶν ταχὺ μεταλαμβάνειν: & alibi. ὀνοματικὰ vero hîc vocat nomina ſubſtantiva, ſeu quæ à nominibus ſunt declinata; ut infra, Sect. 22, Πάλιν τῷ κλυτὰν προσηγορικῷ τὸ Πέμπετε ῥηματικὸν ἐπικείμενον. Imperativum Πέμπετε à verbo πέμπω deflexum, vocat ῥηματικόν. Infra Sect. 5, Ἔτι πρὸς τούτοις καὶ ἠξίουν τὰ μὲν ὀνοματικὰ προτάττειν τῶν ἐπιθέτων· τὰ δὲ προσηγορικὰ τῶν ὀνοματικῶν. Ὀνοματικὰ vocat nomina ſubſtantiva, & quæ illorum vice funguntur. Nec multum abſimiliter, Sect. 12, Χρὴ δὲ καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνοματικῶν. *Sylburg.*

5 Ἐστ

[5] Ἔστι δὴ τῆς συνθέσεως ἔργα, οἰκείως θεῖναί τε τὰ ὀνόματα παρ' ἄλληλα, καὶ τοῖς κώλοις ἀποδοῦναι τὴν προσήκουσαν ἁρμονίαν, καὶ ταῖς περιόδοις διαλαβεῖν αὐτὸν ὅλον τὸν λόγον. Δευτέρα δὲ οὖσα μοῖρα, τῶν περὶ τὸν [6] Λεκτικὸν τόπον θεωρημάτων κατανοοῦντι τὴν τάξιν· ἡγεῖται γὰρ ἡ τῶν ὀνομάτων Ἐκλογὴ, καὶ προϋφίσταται ταύτης κατὰ φύσιν· ἡδονὴν καὶ πειθὼ καὶ κράτος ἐν λόγοις οὐκ ὀλίγῳ κρείττω ἐκείνης ἔχει. Καὶ μηδεὶς ἡγήσηται παράδοξον, εἰ πολλῶν καὶ μεγάλων ὄντων θεωρημάτων περὶ τὴν Ἐκλογὴν, ὑπὲρ ὧν πολὺς ἐγένετο φιλοσόφοις τε καὶ ῥητορικοῖς ἀνδράσι λόγος, ἡ Σύνθεσις δευτέραν ἔχουσα χώραν τῇ τάξει, καὶ λόγων οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ, τῶν ἴσων ἐκείνῃ τυχοῦσα, τοσαύτην ἰσχὺν ἔχει καὶ δύναμιν, ὥστε [7] περιεῖναι πάντων τῶν ἐκείνης ἔργων καὶ κρατεῖν· ἐνθυμούμενος ὅτι καὶ αἱ περὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν, ὅσαι διαφόρους ὕλας λαμβάνουσαι, συμφορητὸν ἐκ τούτων ποιοῦσι τὸ τέλος, ὡς Οἰκοδομική τε καὶ Τεκτονικὴ, καὶ Ποικιλτικὴ, καὶ ὅσαι ταῖς τοιαύταις εἰσὶν ὁμογενεῖς, [8] αἱ συνθετικαὶ δυνάμεις, τῇ μὲν τάξει δεύτεραι τῶν ἐκλεκτικῶν εἰσι, τῇ δὲ δυάνμει πρότεραι. ὥστ' εἰ καὶ τῷ λόγῳ τὸ αὐτὸ συμβέβηκεν, οὐκ ἄτοπον ἡγητέον. Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ πίστεις παρασχεῖν τοῦ προκειμένου, μή τι δόξωμεν ἐξ ἑτοίμου λαμβάνειν τῶν ἀμφισβήτησιν ἐχόντων λόγων.

ΤΜΗ͂ΜΑ

5 Ἔστι δὴ τῆς.] Cicero de Orat. lib. 3, cap. 43, *Collocationis eſt componere, & ſtruere verba ſic, ut neve aſper eorum concurſus, neve hiulcus ſit, ſed quodammodo coagmentatus, & levis:* & quæ ſequuntur.

6 Λεκτικὸν τόπον.] De τόπου nomine dictum ſuperius, Sect. 1, Not. 10. *Sylburg.*

7 Περι-

Eſt autem collocationis, aptiſſime inter ſe verba componere, propriam membris tribuere harmoniam, ſuiſque adeo periodis totam orationem diſtinguere. Et quanquam hæc ſit pars poſterior, ſi præceptionum, quæ ad Locum elocutionis pertinent, ordinem conſideres: (præit enim Verborum delectus, ac illius eſt naturâ fundamentum) voluptatem tamen, & ſuadam, & vim in dicendo, delectu longe præſtantiorem obtinet. Nec vero id cuiquam mirum videatur, ſi, cum de vocabulis ſeligendis multa fuerint tradita & gravia præcepta, qua de re tam philoſophi quàm rhetores ſcripſerunt plurima; Compoſitio locum ordine poſteriorem ſortita, nec pares illi (multum enim abeſt) conſecuta ſermones, tantam vim tamen poteſtatemque habeat, ut omnia illius opera immane quantum ſuperet & vincat: ſecum modo conſideret, quod & in aliis artibus, quæ diverſam multiplicemque materiem recipiunt, & collatum inde finem conſtituunt, (veluti domuum ſtruendarum & ars fabrilis, & illa acu pingendi, ac ſi quæ aliæ ſunt ejuſmodi) facultates componendi ordine poſteriores ſint iis, quæ in delectu conſiſtunt, virtute vero priores. id quod orationi ſi contigerit, minime abſurdum eſt putandum. Nihil vero impedit, quo minus fidem propoſitæ rei adſtruamus: ne temere quicquam, quod ambiguum ſit, pro manifeſto ſumere videamur.

SECTIO

7 Πρειῶναι.] Quo ſenſu Homerus ſæpiſſime. Iliad. ά, ver. 258.

Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.

8 Ἁι συνθετικαί.] Articulus αἱ πλεονάζει, perſpicuitatis gratia: nam ſuperius dixerat, αἱ περὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν.

1 Ἀγωνιστά-

ΤΜΗ͂ΜΑ γ΄.

Λέξεως γένη· καὶ ποία ἡ τῆς συνθέσεως δύναμις.

Ἔστι τοίνυν πᾶσα λέξις, ᾗ σημαίνομεν τὰς νοήσεις, ἡ μὲν ἔμμετρος· ἡ δὲ, ἄμετρος· ὧν ἑκατέρα, καλῆς μὲν ἁρμονίας τυχοῦσα, καλὸν οἵα τ' ἐστὶ ποιεῖν τὸ μέτρον καὶ τὸν λόγον· [1] ἀνεπιστάτως δὲ καὶ ὡς ἔτυχε ῥιπτομένη, προσαπόλλυσι καὶ τὸ ἐν τῇ διανοίᾳ χρήσιμον. [2] Πολλοὶ γοῦν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, φιλόσοφοί τε καὶ ῥήτορες, λέξεις πάνυ καλὰς καὶ πρεπούσας τοῖς ὑποκειμένοις ἐκλέξαντες ἐπιμελῶς, ἁρμονίαν δὲ αὐταῖς περιθέντες εἰκαίαν τινὰ καὶ ἄμουσον, οὐδὲν χρηστὸν ἀπέλαυσαν ἐκείνου τοῦ πόνου. ἕτεροι δὲ, εὐκαταφρόνητα καὶ ταπεινὰ λαβόντες ὀνόματα, συνθέντες δὲ αὐτὰ ἡδέως καὶ περιττῶς, πολλὴν τὴν [3] Ἀφροδίτην τῷ λόγῳ περιέθηκαν. Καὶ σχεδὸν ἀνάλογόν τι πεπονθέναι δόξειεν ἂν ἡ σύνθεσις πρὸς τὴν ἐκλογὴν, ὃ πάσχει τὰ ὀνόματα πρὸς τὰ νοήματα. ὥσπερ γὰρ οὐδὲν ὄφελος διανοίας ἐστὶ χρηστῆς, εἰ μή τις αὐτῇ κόσμον ἀποδώσει [4] καλῆς ὀνομασίας, οὕτω κἀνταῦθ' οὐδέν ἐστι προὔργου λέξιν εὑρεῖν καθαρὰν καὶ καλλιρρήμονα, εἰ μὴ καὶ κόσμον αὐτῇ τὸν ἁρμονίας τὸν προσήκοντα περιθήσει. [5] Ἵνα

1 Ἀνεπιστάτως.] Suidas, ἄνευ ἐπιστασίας. cujus hoc profert exemplum, tacito authore: Οὐκ ἄξιον ἀνεπιστάτως παραδραμεῖν περὶ τῶν τοιούτων.

2 Πολλοὶ γοῦν.] Hunc locum, ut notat Tollius, tantum non αὐτολεξεὶ deſcripſit Longinus Sect. 39: Ἀλλὰ μὴν, ὅτι τε πολλοὶ καὶ συγγραφέων καὶ ποιητῶν, οὐκ ὄντες ὑψηλοὶ φύσει, μήποτε δὲ καὶ ἀμεγέθεις, ὅμως κοινοῖς καὶ δημώδεσι τοῖς ὀνόμασι, καὶ οὐδὲν ἐπαγομένοις περιττὸν, ὡς τὰ πολλὰ συγχρώμενοι, διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι καὶ ἁρμόσαι ταῦτα, ὅμως ὄγκον καὶ διάστημα, καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι, περιεβάλοντο, (καθάπερ ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Φίλιστος, Ἀριστοφάνης τε ἔν τισιν, ἐν δὲ τοῖς πλείστοις Εὐριπίδης) ἱκανῶς ἡμῖν δεδήλωται.

3 Ἀφροδί-

Sectio III.

Dictionis genera: & quæ compoſitionis poteſtas.

EST igitur omnis dictio, qua ſenſa animi ſignificamus, aut numeris ligata, aut ſoluta & proſaica: quarum utraque, ſi pulcram fuerit conſecuta juncturam, fieri nequit, quin pulcrum etiam efficiat & carmen & orationem. Quod ſi nullo adhibito ſtudio temere projiciatur, etiam ea quæ animo præclare ſunt cogitata, corrumpit. Multi ſane poetæ, multi rerum ſcriptores, philoſophi item & rhetores, cum verba ſummo ſtudio & pulcra, & argumento accommoda ſelegiſſent, temerariam vero & inſulſam iis compoſitionem adjungerent, nullam prorſus ex tanto labore frugem percepere. Alii autem, cum vocabula uſurparent abjecta & humilia, collocatione tamen ea adornarent jucunda & eleganti, multam Venerem ſuæ impoſuerunt orationi. Et quidem eandem fere rationem videtur habere Collocatio cum Delectu, quam habent verba ipſa cum rebus cogitatis. Nulla enim ſicuti eſt utilitas præclaræ cogitationis, niſi locutionis etiam pulcræ addideris ornamentum; ita hac in re parum intereſt, pura excogitare & venuſta vocabula, niſi aptus iis compoſitionis ornatus imponatur. Sed

3 Ἀφροδίτην.] Lucianus ad finem Scythæ: Τοσαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεάνισκος ἔχει. Eſt autem Tranſlatio non invenuſta. Sic Horat. in Arte, *Ordinis hæc virtus erit, & Venus.* qua uſus eſt figura Halicarn. in Περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος: Oratio ibi Demoſthenis ob ſecretam numerorum ſuavitatem, Sirenibus ab Æſchine comparatur: ὥστε καὶ τῶν φανερῶν αὐτὸν ἀδικημάτων ἀφεῖναι διὰ τὰς Σειρῆνας τὰς ἐπὶ τῆς ἁρμονίας. Hæc autem tranſlata, ait Cicero, tanquam ſtellæ quædam notant, & illuminant orationem.

4 Ἀποδώσει.] In vulgatis exemplaribus legitur ἀποδώσῃ: itidemque paulo poſt περιθήσῃ: duplici errore, etymologico & ſyntactico. Tu ſi indicativi modi verba nolis, optative legere poteris, ἀποδώῃ & περιθείη. Sequenti etiam verſu perperam in iiſdem exemplaribus nominandi caſu ſcriptum περίεργον. *Sylburg.*

 5 Φασίν.]

Ἵνα δὲ μὴ δόξω, [5] φασὶν, ἀναπόδεικτα λέγειν, ὅς γ' ἂν ἐπείσθην κρεῖττον εἶναι καὶ τελειότερον ἄσκημα τῆς Ἐκλογῆς τὴν Σύνθεσιν, ἔργῳ πειράσομαι δεικνύναι, ἐμμέτρων τε καὶ πεζῶν λόγων ἀπαρχὰς ὀλίγας προχειρισάμενος. λαμβανέσθω δὲ ποιητῶν μὲν Ὅμηρος· συγγραφέων δὲ, Ἡρόδοτος. ἀπόχρη γὰρ ἐκ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἰκάσαι. Ἔστι δὴ παρ' Ὁμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῷ Συβώτῃ καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, περὶ τὴν ἑωθινὴν ὥραν [6] ἀκρατίζεσθαι μέλλων, ὡς τοῖς παλαιοῖς ἔθος ἦν· ἔπειτα ὁ Τηλέμαχος αὐτοῖς ἐπιφαινόμενος ἐκ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀποδημίας. [7] Πραγμάτια λιτὰ καὶ βιωτικὰ ἡρμηνευμένα ὑπέρευ. πῶς δέ ἐστιν ἡ τῆς ἑρμηνείας ἀρετὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατεθέντα αὐτά.

[8] Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς, Ὀδυσεὺς καὶ [9] δῖος ὑφορβὸς,
Ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,
Ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, [10] ὑπὸ δὲ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον [11] προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·

Εὔ

5 Φασίν.] Wolfius pro φασὶν, legit ὥς φασιν. *Idem.*

6 Ἀκρατίζεσθ.] Ἀκρατίζω, ait Suidas, idem eſt atque ἄκρατον πίνω, & ἀκρατισμὸς, τὸ πρώϊνον ἔμβρωμα: Quod tempore matutino panem mero imbutum, ad vires corroborandas ſolebant ſumere. Theocriti quoque Scholiaſtes annotat, ἀκρατισμὸν eſſe, quum πρωΐας ἔτι οὔσης ὀλίγον τινὰ ἐσθίομεν ἄρτον, καὶ ἄκρατον οἶνον πίνομεν, ut pares oneri ferendo ſimus. Idyll. 1. πρὶν ἢ ἀκράτιστον ἐπὶ ξηροῖσι καθίξοι.

7 Πραγμάτια.] Horat. in Arte,

Tantum ſeries, juncturaque pollet,
Tantum de medio ſumptis accedit honoris.

Eſt ſane in tenui labor, at, quæ inde provenit, ſi curam feliciter adhibueris, non tenuis eſt gloria.

8 Τὼ δ' αὖτ'.] Ita Virgilius pari cum elegantia & jucunditate, agricolarum opera, per ſe & tenuia & pene immunda, feliciter admodum pertractavit.

Sed

Sed ne cuiquam, quod ajunt, ea quæ demonſtrari nequeant, videar dicere: quibus rationibus inductus ſim affirmare, præſtantius eſſe & perfectius compoſitionis ſtudium, quam delectûs, re ipſa conabor oſtendere; cum pauca prius tam ex ligata, quàm ſoluta oratione excerpta delibavero. Ex poetis Homerus, ex hiſtoricis aſſumatur Herodotus: nam ex his licebit de cæteris etiam conjecturam facere. Apud Homerum à ſubulco Ulyſſes matutino tempore deducitur jentaturus, ut priſcis erat hominibus in uſu: quibus deinde inopinato ſupervenit Telemachus, ex illa reverſus, quam in Peloponneſum ſuſceperat, peregrinatione. Res perquam tenues, & quæ ad vitam communem pertinent, ſed egregie admodum enarratæ. In quo autem ſit hæc virtus elocutionis ſita, verſus propoſiti indicabunt.

Jam vero in ſtabulis, ad lumina prima, ſubulcus
Et Laertiades, cœnam accenſo igne parabant;
Compulſaſque ſues tecto eduxere magiſtri.
Telemachum ecce canes agnoſcunt murmure læto,
Nec dominum allatrant venientem: advertit Ulyſſes
Lætitiam; creberque pedum ſonus attigit aures.
Protinus adſtantique Eumæo talia fatur.

Eumæe

Sed tamen alternis facilis labor; arida tantum
Ne ſaturare fimo pingui pudeat ſola; neve
Effœtos cinerem immundum jactare per agros.
Sic quoque mutatis requieſcunt fœtibus arva:
Nec nulla interea eſt inaratæ gratia terræ.

9 Δῖος.] In vulgatis Homeri Editionibus pro δῖος legitur θεῖος. Ex eiſdem ſequenti verſu pro vulgato ἐντύνοντες repoſui ἐντύνοντο. Extat vero hic locus Odyſſ. π. *Sylburg.*

10 Ὑπὸ δὲ κτύπος.] In vulgat. Homeri Editionibus pro ὑπὸ δὲ legitur περί τε. Sed Dionyſiana lectio melius congruit cum his quæ mox ſequuntur, ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω. *Idem.*

11 Προσεφώνεεν.] Hemiſtichium iſtud, προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα, in vulgatis Homeri Editionibus ſic legitur, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: verbis tantum mutatis, non ſententia. Sic ver. 14, in eiſdem exigua mutatione ſcriptum, ἀντίον ἤλυθ' ἄνακτος. *Idem.*

Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.

Ταῦθ' ὅτι μὲν ἐπάγεται καὶ κηλεῖ τὰς ἀκοὰς, ποιημάτων τε καὶ τῶν πάνυ ἡδίστων οὐδενὸς ἧττον μοῖραν ἔχει, πάντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσειαν. Ποῦ δὴ αὐτῶν ἐστιν ἡ πειθὼ, καὶ διὰ τί τοιαῦτά ἐστι; πότερον διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ἢ διὰ τὴν σύνθεσιν; οὐδεὶς ἂν εἴποι διὰ τὴν ἐκλογὴν, ὡς ἐγὼ πείθομαι. Διὰ γὰρ τῶν εὐτελεστάτων τε καὶ ταπεινοτάτων ὀνομάτων πέπλεκται πᾶσα ἡ λέξις, οἷς ἂν καὶ γεωργὸς, καὶ θαλαττουργὸς, καὶ χειροτέχνης, καὶ πᾶς ὁ μηδεμίαν [12] ὥραν τοῦ λέγειν εὖ ποιούμενος, ἐξ ἑτοίμου λαβὼν ἐχρήσατο. Λυθέντος γοῦν τοῦ μέτρου, φαῦλα φανήσεται τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ [13] ἄζηλα. οὔτε γὰρ [14] μεταφοραί τινες ἐν αὐτοῖς εὐγενεῖς ἔνεισιν, οὔτε ὑπαλλαγαὶ, οὔτε καταχρήσεις, οὔτε ἄλλη [15] τροπικὴ διάλεκτος οὐδεμία, οὐδὲ δὴ γλῶτται πολλαί τινες, οὔτε ξένα ἢ πεποιημένα ὀνόματα. τί οὖν λείπεται, μὴ οὐχὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ κάλλους τῆς ἑρμηνείας αἰτιᾶσθαι; Τοιαῦτ' ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ μυρία, ὡς εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἴσασιν. ἐμοὶ δὲ ὑπομνήσεως ἕνεκα λέγοντι ἀρκεῖ ταῦτα μόνα εἰρῆσθαι.

Φέρε

12 Ὥραν.] Rectius exili ſpiritu ὤραν hic ſcribemus: ut Ammonius docet his verbis: Ὥρα δασέως, τοῦ ἔτους, καὶ τῆς ἡμέρας· ψιλῶς δὲ, ἡ φροντίς. *Idem.*

13 Ἄζηλα.] Heſychius, ἄτιμα, καὶ ἀμίμητα.

14 Μεταφοραί.] Locum Ariſtotelis in Poetic. cap. 21, videtur reſpexiſſe. Ἅπαν δὲ ὄνομά ἐστιν, ἢ κύριον, ἢ γλῶττα, ἢ μεταφορὰ,

ταφορ.

Eumæe, huc aliquis nobis adventat amicus,
Aut tibi quis notus: latratibus abſtinet acer
Alluditque canis: plantarumque audio motus.
Nondum finierat; cum jam ſibi filius adſtat
Veſtibulo. Surgit paſtor ſtupefactus, & amens;
Et patera excuſſa eſt manibus, quâ munera Bacchi
Miſcuerat; regi properans ipſe obvius ibat.
Et capiti, atque oculis crebra oſcula figit, utriſque
Et manibus; lacrymæque genis cecidere profuſæ.

Hæc vero noſtras aures delinire carmina, & ſumma perfundere voluptate; hæc verſibus etiam ſuaviſſimis nihil cedere, omnes, ſat ſcio, confitebuntur. In quo autem ſita eſt horum tam jucunda ſuavitas & delectatio? aut quam tandem ob rem hujuſmodi ſunt facta? ob verborum delectum, an eorundem potius ob ſtructuram? propter delectum nemo, ut arbitror, dicturus eſt. Tota ſiquidem oratio, ex viliſſimis compoſita humillimiſque conſtat vocabulis: quibus utique vel agricola, vel nauta, vel opifex, vel alius quilibet, qui nullam omnino bene ornatéque dicendi curam habet, ex promptu aſſumptis uteretur. Nam ſoluta carminis menſura, humiles iidem ipſi videbuntur, nec verſus imitatione digni. Nullæ etenim generoſæ in his occurrunt Tranſlationes, nullæ Immutationes, nullæ Abuſiones, figurata denique locutio nulla; Linguæ pauciſſimæ, ut etiam peregrina, & facta vocabula. Quid igitur reſtat, quo minus ipſi verborum Structuræ hanc elocutionis pulcritudinem adſcribamus? Qualia in eodem poeta occurrunt etiam infinita, quæ nemini poſſunt, pulcre ſcio, eſſe ignota. Mihi vero, ut facilius in memoriam præcepta redigantur, ſcribenti, ſola hæc ſufficiat dixiſſe.

Age

ταφορὰ, ἢ κόσμος, ἢ πεποιημένον, ἢ ἐκτεταμένον, ἢ ὑφῃρημένον, ἢ ἐξηλλαγμένον. Quem conſule: exemplis ibi illuſtrantur omnia.

15 Τερπνική.] Quamvis Dionyſius τερπνικὴν λέξιν opponat ſæpius τῇ κυρίᾳ, & in Lyſia dicat etiam διὰ τῶν κυρίων καὶ μὴ τερπνικῶν κατασκευῶν ἐκφέρειν τὰ ὀνόματα: hoc tamen loco, ut Stephanus annotat, τὰ τερπνικὰ ulterius ab eo quam uſque ad metaphorica extenduntur.

16 Καν-

Φέρε δὴ μεταβῶμεν καὶ ἐπὶ τὴν πεζὴν διάλεκτον, καὶ σκοπῶμεν εἰ κἀκείνη τὸ αὐτὸ συμβέβηκε πάθος· ὥστε περὶ μικρὰ καὶ φαῦλα πράγματά τε καὶ ὀνόματα συνταχθέντα καλῶς, μεγάλας γίνεσθαι τὰς χάριτας. Ἔστι δὴ παρὰ τῷ Ἡροδότῳ βασιλεὺς τις Λυδῶν, ὃν ἐκεῖνος [16] Κανδαύλην [καλεῖ, Μυρσίλον δὲ καλεῖσθαι] φησὶν ὑφ᾽ Ἑλλήνων, τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν, ἔπειτα ἀξιῶν τινα τῶν ἑταίρων αὐτοῦ γυμνὴν τὴν ἄνθρωπον ἰδεῖν· ὁ δὲ, ἀπομαχόμενος μὴ ἀναγκασθῆναι· [17] ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν, ὑπομένων τε καὶ θεώμενος αὐτὴν ἦν. Τὸ δὲ πρᾶγμα οὐχ ὅτι σεμνὸν ἢ καλλιλογεῖσθαι ἐπιτήδειον, ἀλλὰ καὶ ταπεινὸν καὶ ἐπικίνδυνον, καὶ τοῦ αἰσχροῦ μᾶλλον ἢ τοῦ καλοῦ ἐγγυτέρω· ἀλλ᾽ εἴρηται σφόδρα δεξιῶς, καὶ κρεῖττον γέγονεν ἀκουσθῆναι λεγόμενον, ἢ ὀφθῆναι γινόμενον. Ἵνα δὲ μή τις ὑπολάβῃ τὴν διάλεκτον εἶναι τῆς ἡδονῆς αἰτίαν τῇ λέξει, μεταθεὶς αὐτῆς τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν Ἀτθίδα γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, οὕτως ἐξοίσω τὸν διάλογον.

” [18] Γύγη, οὐ γάρ σε δοκῶ πείθεσθαί μοι λέγοντι [τὰ]
” περὶ

16 Κανδαύλην.] Verba ſignis his [ ] incluſa, ad explendam loci ſententiam inſerta ſunt ex Herodoto: cujus lib. 1, pag. 3, (*Edit. Londin.*) hæc verba ſunt, Ἦν Κανδαύλης, τὸν οἱ Ἕλληνες Μυρσίλον καλέουσι, τύραννος Σαρδίων. Tu ſi variandæ locutionis gratia pro καλεῖ malis ὀνομάζει, non refragabor. *Sylburg.*

17 Ὡς δὲ οὐκ.] Redundare hic videtur particula δὲ. Sed ſi nominativa hæc omnia referantur ad initiale periodi verbum ἔστι, nullus eſt pleonaſmus. *Idem.*

18 Γύγ.] Si locum hunc cum vulgatis Herodoti Editionibus conferas, præter Ioniſmos à Dionyſio data opera ſublatos, invenies alias quoque diverſitates. Primum enim incluſus articulus τὰ ab Editionibus illis abeſt, & viciſſim incluſum nomen μέγα, abeſt à vulgatis Edit. Dionyſii. Deinde pro ὁρᾶν τινα, quædam Herodoti exemplaria habent τινὰ σκοπεύειν: quædam σκοπέειν τινα. Tum pro πασῶν γυναικῶν εἶναι, mutato verborum ordine illic legitur, εἶναι πασέων γυναικῶν. Et mox pro χρῄζειν ibidem ſcriptum

Age itaque, ad ſolutam jam orationem tranſeamus, an ſimiles ei quoque affectus contigerint, quæſituri: ita ut tam ex rebus quàm vocabulis, quæ tenuia ſunt & abjecta, pulcram vero conſecuta orationis Structuram, egregiæ venuſtates oriantur. Eſt igitur apud Herodotum rex quidam Lydiæ, (quem ille Candaulem vocat, Myrſilum vero à Græcis appellatum ſcribit) qui ſuam perdite amabat uxorem; ac quendam deinde ex amicis voluit, nudam mulierem conſpicere. Ille autem primo ne cogeretur, obſiſtebat; ſed regi cum perſuadere non potuit, ſuſtinuit eamque conſpexit. Argumentum ſane, non modo non grande, aut venuſtati ſermonis atque elegantiæ idoneum; verum etiam & humile & periculoſum, quodque turpi propius videtur, quam honeſto: ſed felici explicatur elocutione, ita ut fando jucundius multo ſit auribus noſtris, quàm id ſi oculis ſubjiceretur. Sed ne quis forte dialectum eſſe in cauſa ſuſpicetur, cur adeo ſuavis & jucunda ſit oratio: Ionico charactere in linguam Atticam permutato, nullo inſuper aut fuco aut ornamento addito, ipſum, ut eſt, ſermonem colloquentium proferam.

Gyges, neque enim videris mihi fidem habere referenti de forma conjugis: (quod magis incredulæ ſunt hominibus aures quàm

tum eſt δέεσθαι. Sic pro ταῦτα ibidem eſt τοιαῦτα. Et mox ibidem poſt ἀπεμάχετο leguntur hæc, quæ à Dionyſii vulgatis exemplaribus abſunt; ἀῤῥωδέων μή τι οἱ ἐξ αὐτέων γένηται κακόν. Adhæc pro ſequentibus hiſce, ἠμείβετο τοῖσδε, ibidem eſt ἀμείβεται τοιάδε. Præterea ibidem eſt, ὡς σέο πειρώμενον λόγον τόνδε: & in quibuſdam exempl. ὡς σέο πειρώμενος λέγω λόγον τόνδε. Inſuper ibidem pro ἀγαγὼν legitur ἐγώ: & mox θήσω pro στήσω. Ibidem eadem exemplaria pro κοίτην & ἐγγὺς, habent κοιτῶνα & ἀγχοῦ. Et rurſum pro ἐκδύουσα & παρέσται, eadem habent ἐκδύνουσα & παρέξει. Rurſum pro ὅταν & πορεύηται in iiſdem legitur ἐπεὰν & στείχῃ. Et deinde pro compoſito ἀπιόντα, eadem habent ſimplex ἰόντα: & mox cum articulo διὰ τῶν θυρέων. Denique loci clauſula in iiſdem hæc eſt, ἦν ἕτοιμος, facta ſcilicet tranſpoſitione, & omiſſis ultimis hiſce, ποιεῖν ταῦτα. *Idem.*

” περὶ τοῦ εἴδεος [19] τῆς γυναικός· [20] ὦτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώ-
” ποις ὄντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν· ποίει ὅκως ἐκείνην
” θεάσῃ γυμνήν. ὁ δὲ, [μέγα] ἀναβοήσας εἶπεν· Δέσπο-
” τα, τίνα λέγεις λόγον οὐχ ὑγιᾶ, κελεύων με δέσποιναν
” τὴν ἐμὴν θεάσασθαι γυμνήν; ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ
” συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή. Πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀν-
” θρώποις ἐξεύρηται, ἐξ ὧν μανθάνειν δεῖ· ἐν οἷς ἕν τόδε
” ἐστὶν, ὁρᾷν τινα τὰ ἑαυτοῦ. ἐγὼ δὲ πείθομαι ἐκείνην πα-
” σῶν γυναικῶν εἶναι καλλίστην, καὶ σοῦ δέομαι μὴ χρήζειν
” ἀνόμων.

” Ὁ μὲν δὴ λέγων ταῦτα, ἀπεμάχετο· ὁ δὲ, ἠμεί-
” βετο τοῖσδε· Θάρσει, Γύγη, καὶ μὴ φοβοῦ μήτ᾽ ἐμὲ, ὡς
” πειρώμενός σου λόγον λέγω τόνδε· μήτε γυναῖκα τὴν ἐμὴν,
” μή τι σοι ἐξ αὐτῆς γένηται βλάβος. Ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ
” μηχανήσομαι οὕτως, ὥστε μηδὲ μαθεῖν αὐτὴν ὀφθεῖσαν
” ὑπό σου. ἀγαγὼν γάρ σε εἰς τὸ οἴκημα ἐν ᾧ κοιμώμεθα,
” ὄπισθεν τῆς ἀνοιγομένης θύρας στήσω· μετὰ δ᾽ ἐμὲ εἰσελ-
” θόντα παρέσται καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ ἐς κοίτην. κεῖται δὲ ἐγγὺς
” τῆς εἰσόδου θρόνος· ἐπὶ τοῦτον τῶν ἱματίων καθ᾽ ἓν ἕκα-
” στον ἐκδῦσα θήσει· καὶ καθ᾽ ἡσυχίαν πολλὴν παρέσται σοι
” θεάσασθαι. Ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου πορεύηται ἐπὶ τὴν
” εὐνὴν, κατὰ νώτου τε αὐτῆς γένῃ, σοὶ μελέτω τὸ ἐντεῦ-
” θεν, ὅπως μή σε ὄψεται ἀπιόντα διὰ θυρῶν. Ὁ μὲν
δὴ, ὡς οὐκ ἠδύνατο διαφυγεῖν, ἕτοιμος ἦν [21] ποιεῖν
ταῦτα.

Οὐκ

19 Τῆς γυναικός.] Quare nomen non poſuit? Herodoti παιδικὰ Pleſirrhous adamabat Nyſſiam, Halicarnaſſeam genere; repulſam paſſus, ſuſpendio vitam finivit. Fuit Reginæ huic nomen Nyſſia; quod ideo ſilentio obſcurare voluit Herodotus. Alii vocant Tudun, alii Clytiam, alii denique Abronen. *Gale.*

20 Ὦτα γάρ.] Horatius in Arte poet.

Segnius irritant animos demiſſa per aurem,
Quam quæ ſunt oculis ſubjecta fidelibus, & quæ
Ipſe ſibi tradit ſpectator.

Sic Polybius, τὰ ὄμματα τῶν ὤτων ἀκριβέστεροι μάρτυρες, hunc locum Herodoti imitatus.

21 Ποιεῖν

quam oculi) fac illam conſpicias nudam. Hic autem vehementer exclamans, Quemnam, inquit, here, ſermonem profers, haudquaquam ſanum, qui me jubes inſpicere heram meam nudam? Mulier exuta tunica, & verecundiam pariter exuit. Jam olim hominibus ſunt honeſta excogitata, unde diſcere oportet; ex quibus hoc unum eſt, Quæ ſua ſint, quemque inſpicere debere. Ego vero tibi fidem habeo, illam eſſe fœminarum omnium formoſiſſimam; teque oro, ne illicita à me exigas.

Atque hæc dicendo Gyges repugnabat; Cui viciſſim ille his verbis, Fidens, inquit, eſto Gyges; cave timeas aut me, tanquam hoc te ſermone tentantem; aut uxorem meam, nequid tibi ex ea detrimentum fiat. Principio etenim, ſic ego machinabor, ut illa ne deprehendere quidem poſſit ſe fuiſſe à te inſpectam. Te namque in quo cubamus cubiculo deductum, poſt fores, quum apertæ fuerint, collocabo. Ubi ergo fuero ingreſſus, aderit & uxor mea ut lectum conſcendat: juxta cujus introitum ſella poſita eſt, ſuper quam veſtes illa, ut quamque exuet, reponet, ſeſe per multum otium tibi ſpectandam præbens: quæ quum à ſella cubitum pergat, & ei fueris à tergo, curæ tibi ſit deinceps, ne te per fores abeuntem conſpiciat. Gyges igitur, ubi effugere non potuit, ad ea facienda ſe paratum dedit.

Nemo

21 Ποιεῖν ταῦτα.] Hæ ſunt hujus loci in Herodoti & Dionyſii vulgatis exemplaribus diverſitates, de quibus hoc monendum videtur; quædam vocabula ſtudio à Dionyſio fuiſſe mutata; quippe quæ Ionicæ Dialecti magis ſint propria. Sic enim pro σκοπέυειν, ſeu σκοπέειν, maluit ὁρᾷν: & ἐκδῦσα pro ἐκδύνουσα, itidemque ὅταν & πορεύηται, pro ἐπεὰν & ςείχῃ. forſan etiam κοιτῶνα & ἀγχοῦ, velut Ἰωνικώτερα ſummovit: quanquam ipſe in Rom. Antiquitatum libris, adverbio ἀγχοῦ non infrequenter utitur. Similiter pro Ionico pronomine μὶν poſuit commune αὐτὴν, ὥςε μηδὲ μαθεῖν αὐτὴν ὀφθεῖσαν.

Si vero etiam alterum Ioniſmiorum genus cognoſcere cupias, quod ſcilicet in vocum metaplaſmis ſitum eſt, & ipſum tibi paucis exponam. Eorum metaplaſmorum, ſive ad Orthographiam referantur, ſive ad Etymologiam ſeu Analogiam, alii cernuntur in quantitate, alii in qualitate. Quantitatis Metaplaſmi ſunt in additione & detractione: additione, ut cum Herodotus dicit ἀνθρώποισιν ἐόντα, pro ἀνθρώποις ὄντα. Ad eandem additionem referri poteſt contractorum diſſolutio, ſeu

incon-

Οὐκ ἂν ἔχοι τὶς οὐδὲ ἐνταῦθα εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ σεμνότης τῶν ὀνομάτων εὔμορφον πεποίηκε τὴν φράσιν. ἀνεπιτήδευτα γάρ ἐστι καὶ [22] ἀνήλεκτα, οἷα φύσις τέθεικε σύμβολα τοῖς πράγμασιν. οὐδὲ γὰρ ἥρμοττεν ἴσως κρείττοσι χρήσασθαι ἑτέροις. Ἀνάγκη δή που, ὅταν τοῖς [23] κοινοτάτοις τε καὶ προσεχεστάτοις ὀνόμασιν ἐκφέρηται τὰ νοήματα μηδὲν σεμνότερον εἶναι, ἢ οἷά ἐστιν. ὅτι δὲ οὐδὲν ἐν αὐτοῖς ἐστι σεμνὸν, οὐδὲ [24] περιττὸν, ὁ βουλόμενος εἴσεται, μεταθεὶς οὐδὲν ὅτι μὴ τὴν ἁρμονίαν. Πολλὰ δὲ καὶ παρὰ τούτῳ τῷ ἀνδρὶ τοιαῦτά ἐστιν, ἐξ ὧν ἄν τις τεκμήραιτο, ὅτι οὐκ ἐν τῷ κάλλει τῶν ὀνομάτων ἡ πειθὼ τῆς ἑρμηνείας ἦν, ἀλλ' ἐν τῇ [25] συζυγίᾳ ἦν. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ ταῦτα.

ΤΜΗ͂ΜΑ

incontractorum pro contractis uſurpatio: ut εἴδεος pro εἴδους, itidemque σέο pro σοῦ, ſic ὑγιέα pro ὑγιᾶ: & πασέων pro πασῶν, θυρέων pro θυρῶν. Sic etiam in verbis δοκέω pro δοκῶ, διαφυγέειν pro διαφυγεῖν. contra per detractionem è communi εἰς facit ἐς. Eodem referri poſſunt quæ contra communis linguæ conſuetudinem contrahit, ut ἀμβώσας pro ἀναβοήσας.

Qualitatis metaplaſmos vel in commutatione facit, vel in tranſpoſitione. Commutatio vero aut vocalium eſt, aut conſonantium: vocalium, ut cum θύρης pro θύρας: itidemque θεήσασθαι pro θεάσασθαι. Sic in diphthongis, ἑωυτοῦ pro ἑαυτοῦ: itidemque σεῦ pro σοῦ, & φοβεῦ pro φοβοῦ quanquam in his duobus poſtremis contractio potius ſtatui poteſt, ex σέο & φοβέεο. Conſonantium quoque commutationem facit: ut τοι pro σοι, ὄκως pro ὅπως, quibus addi poteſt, ἐκ τῶν pro ἐξ ὧν, & τῷ pro ᾧ. Tranſpoſitionis Ionicæ exemplum eſt in κιθῶνι. Id enim aſpirationis ſede tranſpoſita, uſurpant Iones pro communis linguæ vocabulo χιτῶνι. Sic ἐνθεῦτεν pro communi ἐντεῦθεν. In quibuſdam duplicatus eſt metaplaſmus, quantitatis ſcilicet & qualitatis, ut τοῖσι pro οἷς. Sic θεήσεαι pro θεάσῃ, quippe in

quibus

Nemo ſane vel hoc etiam loco poteſt dicere, dignitatem verborum gravitatemque, formoſam effeciſſe locutionem. ſunt enim nullo ſtudio, nullo delectu habito, ſumpta; qualia natura impoſuit, ut rebus eſſent ſigna; nec decuit fortaſſe aliis uti præſtantioribus. Nam cum ſenſa animorum propriis cognatiſque exprimuntur vocabulis, nihil his majori cum dignitate efferri poſſe, quodammodo neceſſe eſt. Atqui elatum nil adeſſe, nil vibrantibus pictum ſententiolis, qui voluerit, mutata paululum ſola verborum conſtructione, cognoſcet. Et quidem multa ſunt in Herodoto hujuſmodi loca, ex quibus facere conjecturam cuivis licet, non in verborum pulcritudine, ſed ſtructura, conſtare dicendi ſuavitatem. Sed de his ſatis dictum eſt.

Sectio

quibus præter commutationem facta eſt etiam additio.

Hi metaplaſmi Ionici, ne quid venuſtatis & gratiæ viderentur afferre, (ſicut ſcilicet Fabius Quintilianus lib.9, cap.4, ſcribit, *ipſam διάλεκτον in Herodoto eam habere jucunditatem, ut latentes etiam numeros complexa videatur*) de induſtria ſunt à Dionyſio ſublati, & Atticiſmi pro illis repoſiti. *Sed locus Herodoti adeundus:* ut clarius utriuſque linguæ proprietates perſpici queant. *Sylburg.*

22 Ἀνήλεκτα.] Pro corrupto ἀνήλεκτα, incertum eſt ſit ne reponendum ἀνέκλεκτα, ἀνέλεγκτα, vel aliud quippiam magis conſentaneum. *Idem.*

23 Κυριωτάτοις.] Alio ſenſu Κύριον ὄνομα, ᾧ χρῶνται ἕκαστοι, cui γλῶττα opponitur. hic vero, *nomina vere rebus impoſita*, ſunt κύρια ὀνόματα, ὅτι δηλοῦν ὅιον ἕκαστόν ἐστι τῶν ὄντων. ex Cicerone, *verba uſitata*, quæ proprie demonſtrant ea, quæ nobis ſignificanda ſunt.

24 Περιττόν.] Nimia concinnitatis affectatio. Longinus, ὀρεγόμενοι μὲν τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου. *Accerſitum* vocat Fabius, & *elaboratum.*

25 Συζυγία ἦν.] Redundat ἦν: neque enim video, cur repetatur.

ΤΜΗ͂ΜΑ δ΄.

Συνθέσεως λύσις λύει καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ κράτος.

Ἵνα δὲ πολὺ μᾶλλον αἴσθηται, ὅσην ἔχει ῥώμην ἡ συνθετικὴ δύναμις ἔν τε ποιήμασι καὶ λόγοις, λήψομαί τινας εὖ ἔχειν δοκούσας λέξεις, ὧν τὰς ἁρμονίας μεταθεὶς, ἀλλοῖα φαίνεσθαι ποιήσω καὶ τὰ μέτρα, καὶ τοὺς λόγους. Λαμβανέσθω δὲ πρῶτον ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ταυτί·

Ἀλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα, καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει,
Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν [1] ἄρηται.

Τοῦτο τὸ μέτρον ἡρωϊκόν ἐστιν, ἑξάπουν, τέλειον, κατὰ πόδα δάκτυλον βαινόμενον. ἐγὼ δὴ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων τούτων μετακινήσας τὴν σύνθεσιν, τοὺς αὐτοὺς στίχους ἀντὶ μὲν ἑξαμέτρων ποιήσω τετραμέτρους, ἀντὶ δὲ ἡρωϊκῶν προσῳδιακοὺς, τὸν τρόπον τοῦτον·

Ἀλλ' ἔχον, ὥστε γυνὴ χερνῆτις τάλαντα ἀληθὴς,
Ἥτ' εἴριον ἀμφὶς καὶ σταθμὸν ἔχουσ' ἀνέλκει,
Ἰσάζουσ', ἵν' ἀεικέα παισὶν ἄρηται μισθόν.

Τοιαῦτά ἐστι τὰ [2] Πριάπεια, ὑπό τινων δὲ Ἰθυφάλλια λεγόμενα, ταυτί·

Οὐ

1 Ἄρηται.] Ἄρηται, pro vulgato ἄροιτο ex Homeri Editionibus repoſitum, magis eſt conſentaneum: quanquam paulo poſt idem verbi modus optativus repetitur. Eſt autem deſumptus locus ex Iliad. μ, ver. 433. *Sylburg.* † Idem verbum neceſſe eſt in utroque loco ponatur: itaque paulo poſt ἄρηται etiam reponendum curavimus; cujus ultima corripitur.

2 Πριά-

Sectio IV.

Soluta verborum compoſitione, ſolvi etiam ipſius vim omnem & pulcritudinem.

SED ut omnibus innoteſcat magis, quantam poteſtatem habeat componendi facultas, tam pedibus adſtricta, quàm ſoluta oratione; quaſdam locutiones aſſumam, quæ pulcre videntur conſtrui: quarum mutata compoſitione, diverſa penitus ut appareant efficiam tum carmina, tum proſaicæ orationes. Primo itaque hæc ſint ex Homero decerpta:

Ac veluti æquatas mulier paupercula lances
Erigit, & lanam & pondus tenet æqua ſeorſim;
Exiguum ut poſſit pueris adferre lucellum.

Hæc menſura carminis eſt heroici, ſex conſtans pedibus, perfecta, quæ pede dactylico incedat. quorum ipſe jam mutata verborum collocatione, eoſdem verſus pro hexametris tetrametros faciam, pro heroicis proſodicos, hoc modo:

Ac veluti æquatas lances opifex Minervæ
Erigit, & lanam tenet & pondus ſeorſim:
Exiguum pueris ut adferat lucellum.

Cujuſmodi ſunt & Priapeia, quæ ab aliis & Ithyphallica vocantur, qualia ſunt:

Non

2 Πριάπεια.] Ludicra carmina in honorem Priapi conſcripta, authore, ut ſcribit Plutarchus, Archilocho; fracta vero ſunt, & mollia, quæ minime ad majeſtatem Heroici carminis aſſurgunt. Talia ſunt & iſta apud Hephæſtionem:

Ἠρίϛησα μὲν, ἰτρίου λεπτοῦ μικρὸν ἀποκλάς·
Οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον, νῦν δ' ἁβρῶς ἐρόεσσαν
Ψάλλω πηκτίδα, τῇ φίλῃ κωμάζων παῖδ' ἁβρῇ.

Hi vero ab Heroicis non aliter diſcrepant, niſi quod in tertia ſede Creticus occurrat.

3 Ὡς

Οὐ βέβηλος, [3] ὡς λέγεται, τοῦ νέου Διονύσου,
Κἀγὼ δ' ἐξ ἐργασίης ὠργιασμένος ἥκω.

Ἄλλους πάλιν λαβὼν στίχους Ὁμηρικοὺς, οὔτε προσθεὶς οὐδὲν αὐτοῖς, οὔτε ἀφελῶν, τὴν δὲ σύνθεσιν ἀλλάξας μόνον, ἕτερον ἀποδώσω μέλος τετράμετρον, τὸ καλούμενον Ἰωνικόν·

Ὡς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο ταννυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης
[4] Ὡς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Αἱματοέσσης κόνιος δεδραγμένος, βεβρυχώς.

Τοιαῦτά ἐστι τὰ [5] Σωτάδια ταυτί·

Ἔνθ' οἱ μὲν ἐπ' ἀκραις πυραῖς νέκυες ἔκειντο
Γῆς ἐπὶ ξένης, ὀρφανὰ τείχεα προλιπόντες
Ἑλλάδος ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἐστίης πατρῴης,
Ἥβην τ' ἐρατεινὴν, καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.

Δυναίμην δ' ἂν ἔτι πολλὰς ἰδέας μέτρων καὶ διαφόρους εἰς τὸν ἡρωϊκὸν ἐμπιπτούσας στίχον ἐπιδεικνύναι, τὸ δὲ αὐτὸ κἂν τοῖς ἄλλοις ὀλίγου δεῖν πᾶσι συμβέβηκος μέτροις

3 Ὡς λέγεται.] Pro λέγεται Aldinus codex habet τελεῖται. In Hephæſtionis enchiridio quidam codices habent, ὦ τελεῖται: quidam ὦ τελεσταί: non abſurde. Sequenti etiam verſu eadem Aldina Editio, idemque Hephæſtionis Enchiridion, pro ἐργασίης habent ἐνεργεσίης. Veriuſne ſit Ἐλευσινίης, an aliud conſimile, viderint doctiores. In eodem Hephæſtionis Enchiridio additur tertius hic verſus;

Ὀδεύων τοῦ Λυσιακὸν κνεφαῖος παρὰ τέλμα.

Tribuuntur autem iſtic verſus hi Euphorioni Cherroneſitæ, itidemque Priapei nominantur. *Sylburgius.* † Legendum eſt Πηλουσιακὸν, *Peluſiacam juxta paludem*, ex Hephæſtione: ita ut Sylburgii conjectura de Ἐλευσινίης non adeo vera ſit.

4 Ὡς ὁ πρόσθ'.] Locus deſumptus ex Iliad. ν, ver. 392. Agitur de Aſio ab Idomeneo interfecto. Omnis eodem modo Virgiliani carminis majeſtas interibit, ſi feceris Sotadeum; verbis etiam iiſdem manentibus.

Muſa, mihi cauſas memora, quo numine læſo.

Sotad.

Læſo numine quo, memora cauſas mihi, Muſa.

5 Σωτά-

Non profanus, ut fertur, Bacchi juvenilis,
Sacro ipſe ex munere adſum orgiis celebratis.

Alios præterea accipiam Homeri verſus, quibus nihil addam, aut adimam: ipſa ſolummodo mutata collocatione, aliud carmen, ut tetrametrum ſit, quod Ionicum vocatur, efficiam

Sic ille inter equos fuſus jacet, inter & arma;
Ore fremens, terram fœdatam ſanguine mordet.

Sic ille inter equos fuſus jacet, inter & arma:
Tellurem ſanguine fœdatam mordet, ore frendens.

Qualia ſunt & Sotadea hæc.

Tum vero ſummis in rogis mortui jacebant,
Longe à patria, vidua mœnia relinquentes
Græciæ ſacræ, & penetrale Veſtæ patroæ,
Floremque juventutis, & ſolis dulce lumen.

Poſſem & alia etiam carminum multa genera, eaque diverſa, quæ in heroicos facile incidunt verſus, oſtendere; & hoc idem accidere fere omnibus tam menſuris quàm numeris,

5 Σωτάδια.] Stephanus mavult Σωτάδεια diphthongως: ut apud Hephæſtionem quoque legitur. Sic certe mox ſequitur Εὐριπίδεια: & infra Sect. 9, Σοφόκλεια. tamen prioris quoque Scripturæ reperiuntur exempla. *Sylburg.*

Ibid. Σωτάδια.] Sotadei verſus, qui & Ionici, nomen habent à Sotade, Cretenſi poeta fœdiſſimo; qui, ut auctor eſt Strabo, ἦρξε πρῶτος τοῦ κιναιδολογεῖν. & pretium ſane operæ tulit: nam in vincula conjectum ob ſpurcitiem contabuiſſe ſcribit Plutarchus. Varia autem ſunt genera Sotadici carminis: ut cum heroicum recurrit, cujus exemplum apposite Quintilianus dabit: *fit ut iiſdem verbis alii atque alii verſus fiant*; ut,

Aſtra tenet cœlum, mare claſſes, area meſſem.

Hic retrorſum fit Sotadeus: & vocatur ἀντίστροφος. eodem modo ſi retro legatur Iambicus, fit pentameter,

Micant nitore tecta ſublimi aurea.

Aliud ex Hephæſtione proferam exemplum,

Σείων μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ᾽ ὦμον.

Sunt autem invenuſtiores, quod metris præcipue conſtant anapæſticis, quæ fracta ſunt, & roboris expertia: Sotades vero Ἰλιάδα ἔγραψε, μεταθεὶς τὰ τοῦ ποιητοῦ εἰς ἴδιον μέτρον.

6 Μάλιστα.]

μέτροις τε καὶ ῥυθμοῖς ἀποφαίνειν, ὥστε τῆς μὲν ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τῆς αὐτῆς μενούσης, τῆς δὲ συνθέσεως μόνης [6] μάλιστα πεσούσης, τά τε μέτρα μεταρρυθμίζεσθαι, καὶ συμμεταπίπτειν αὐτοῖς τὰ σχήματα, τὰ χρώματα, τὰ ἤθη, τὰ πάθη, τὴν ὅλην τῶν ποιημάτων ἀξίωσιν. ἀλλ' ἀναγκασθήσομαι πλειόνων ἅψασθαι θεωρημάτων, ὧν ἔνια ὀλίγοις πάνυ ἐστὶ γνώριμα. Ἐπὶ πολλῶν δ' ἴσως, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῶν τοιούτων, καλῶς ἂν ἔχοι Εὐριπίδεια ταῦτα ἐπενεγκεῖν·

[7] Μή μοι λεπτῶν θίγγανε μύθων,
Ψυχή. Τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ
Μέλλεις σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐάσειν μοι δοκῶ κατὰ τὸ παρόν. Ὅτι δὲ καὶ ἡ πεζὴ λέξις τὸ αὐτὸ δύναται παθεῖν τῇ ἐμμέτρῳ, [8] ὄντων μὲν ὀνομάτων, ἀλλαττομένης δὲ τῆς συνθέσεως, πάρεστι τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν. Λήψομαι δ' ἐκ τῆς Ἡροδότου λέξεως τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας, ἐπεὶ καὶ γνώριμός ἐστι τοῖς πολλοῖς, μεταθεὶς τὸν χαρακτῆρα τῆς διαλέκτου μόνον.

" [9] Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δ' Ἀλυάττου, τύ-
" ραννος δ' ἐθνῶν τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ· ὃς ῥέων ἀπὸ
" μεσημβρίας, μεταξὺ [10] Σύρων τε καὶ Παφλαγόνων
" ἐξίησι πρὸς Βορέαν ἄνεμον, εἰς τὸν Εὔξεινον καλούμενον
" πόντον.

Μετατίθημι

6 Μάλισα.] Pro μάλισα πεσούσης legendum videtur μεταπεσούσης: ſic ut mox ſequitur συμμεταπίπτειν. *Sylburg.* † Forte reponatur ἥκιστα: *vel minimum.*

7 Μή μοι λεπτῶν.] Hos verſus in anapaſtos ita digerit Grotius in *Excerptis:*

Μή μοι
Λεπτῶν θίγγανε μύθων, ψυχή·
Τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ μέλλεις
Σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

Sed incertum eſt, cui ſint tragœdiæ abſcribendi.

8 Ὄντων μέν.] Forſan legendum, μενόντων μὲν τῶν ὀνομάτων:

meris, demonſtrare: permanente ſcilicet verborum delectu, ipſa ſolummodo mutata compoſitione, tranſmutari carmina, & corruere unà orationis figuras, colores, mores, affectus, totamque adeo poematis dignitatem. Sed neceſſe habeo plura præcepta attingere, quorum nonnulla quam paucisſimis ſunt cognita. Iſta autem ex Euripide cum de multis rebus fortaſſe, tum his etiam præcipue licebit proferre:

Ne ſubtiles
Tange loquelas animi. ut quid enim
Vana labores, niſi forte inter
Vis te jactare ſodales.

Hæc itaque mihi in præſenti eſſe omittenda arbitror. Solutam vero orationem, idem hoc pati poſſe ſecum ligatæ commune, manentibus ſcilicet iiſdem verbis, mutata vero compoſitione, licet cuilibet volenti conſiderare. Aſſumam ex Herodoti dictione hiſtoriæ initium, locum plurimis notiſſimum; charactere tantum dialecti immutato.

Crœſus genere quidem fuit Lydus, patre autem Alyatte; earum vero nationum rex, quæ intra Halym amnem ſunt, qui à meridie Syros ac Paphlagones interfluens, contra ventum Aquilonem in mare, quod vocant Euxinum, evolvitur.

Tranſp-

τῶν vel *μενόντων μετὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων*: ut paulo ante, *ὥστε τῆς μὲν ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τῆς αὐτῆς μενούσης.* Wolfius legit, *ὄντων μὲν τῶν αὐτῶν ὀνομάτων.* *Sylb.*

9 Κροῖσος ἦν.] Lucem aliquam huic argumento Demetrius afferet, qui ſimile exemplum habet ex Thucydide, Sect. 45.

10 Σύρων.] Syrorum nomine Leucoſyros intellige. Quoniam vero ſublatis Ioniſmis, quædam in contextu manent variationes, verba Herodoti, ut eas facilius deprehendat Lector, adſcribam: Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν τὸ γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ, ὃς ῥέων ἀπὸ μεσαμβρίης μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων, ἐξίει πρὸς Βορῆν ἄνεμον ἐς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον. Mox in ſequenti collatione, pro ἐξίησι habet ἐκδιδῶσι. in tertia ἔξεισιν.

Μετάθωμεν τῆς λέξεως ταύτης τὴν ἁρμονίαν, καὶ γενήσεταί μοι οὐκέτι ἐπαγωγικὸν τὸ πλάσμα, οὐδὲ ἱστορικόν, ἀλλ' ὀρθὸν μᾶλλον καὶ ἐναγώνιον.

Κροῖσος ἦν υἱὸς μὲν Ἀλυάττου, γένος δὲ Λυδός, τύραννος δὲ τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ ἐθνῶν, ὃς ἀπὸ μεσημβρίας ῥέων, μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων εἰς τὸν Εὔξεινον καλούμενον πόντον ἐκδίδωσι πρὸς Βορέαν ἄνεμον.

Οὗτος ὁ χαρακτὴρ οὐ πολὺ ἀπέχειν ἂν δόξειεν τῶν Θουκυδίδου τούτων·

» [11] Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον
» κόλπον. προσοικοῦσι δ' αὐτὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι,
» Ἰλλυρικὸν ἔθνος.

[12] Πάλιν διαλλάξας τὴν λέξιν, ἑτέραν αὐτῇ μορφὴν ἀποδώσω, τὸν τρόπον τοῦτον·

Ἀλυάττου μὲν υἱὸς ἦν Κροῖσος, γένος δὲ Λυδός, τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ τύραννος ἐθνῶν, ὃς ἀπὸ μεσημβρίας ῥέων, Σύρων τε καὶ Παφλαγόνων μεταξὺ πρὸς Βορέαν ἔξεισιν ἄνεμον εἰς τὸν καλούμενον πόντον Εὔξεινον.

[13] Ἡγησιακὸν τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς συνθέσεως, μικρόκομψον, ἀγεννές, μαλθακόν. τούτων γὰρ τῶν λήρων [14] ἱερεὺς ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τοιαῦτα γράφων·

Ἐξ

11 Ἐπίδαμνος.] Thucydidis locus deſumptus eſt ex initio narrationis, finita præfatione. Edit. Oxon. pro εἰσπλέοντι legit ἐσπλέοντι: ſic & Demetrius, Sect. 205, qui hunc locum citat.

12 Πάλιν διαλλάξας.] Quintilianus lib. 9, cap. 4: *Quod cuique viſum erit vehementer, dulciter, ſpecioſe dictum, ſolvat & turbet: abierit omnis vis, jucunditas, decor.* Et mox: *Illud notaſſe ſatis habeo, quo pulchriora & ſenſu & elocutione diſſolveris, hoc orationem magis deformem fore: quia negligentia collocationis ipſa verborum luce deprehenditur.*

13 Ἡγησιακόν.

Tranſponam dictionis hujus ſtructuram: neque ad animos demulcendos accommodata mihi amplius erit compoſitio, nec hiſtorica, ſed ſimplex potius, & forenſis.

Crœſus erat filius quidem Alyattis, genere vero Lydus, tyrannuſque earum, quæ intra ſunt Halym amnem nationes, qui à meridie interfluens Syros ac Paphlagones, in mare quod vocant Euxinum, evolvitur contra ventum Aquilonem.

Quæ ſane forma non multum ab hiſce Thucydidis videtur differre:

Epidamnus eſt urbs ad dextram ſita navigantibus Ionium ſinum verſus, cui finitimi ſunt Taulantii barbari, gens Illyrica.

Hac iterum tranſmutata dictione, aliam ei formam dabo, hoc modo:

Alyattis quidem filius erat Crœſus, genere vero Lydus, earum quæ intra ſunt Halym amnem tyrannus nationum; qui à meridie fluens Syros inter ac Paphlagones, contra Boream erumpit ventum in mare, quod vocant Euxinum.

Hegeſiaca eſt hæc ſtruendæ orationis forma; parum compta, vilis, robore deſtituta. Eſt enim iſtiuſmodi nugarum ſacerdos vir ille, hæc qui ſcribat:

Ex

13 Ἡγησιακόν.] Plures fuerunt Hegeſiæ: at hic, de quo ſermo eſt, orator idem fuit atque hiſtoricus, ex Magneſia oriundus; & extremis Ptolemæi Lagi, ut Voſſius conjicit, primiſque Philadelphi temporibus vixit. Aſiaticum genus dicendi introduxit, à nemine unquam, Varrone excepto, laudatum. Cicero in Orat. *Sunt etiam, qui illo vitio, quod ab Hegeſia maxime fluxit, infringendis conciden-diſque numeris, in quoddam genus abjectum incidant, Siculorum ſimillimum.* Vid. Longinum Sect. 3: & quæ mox à Dionyſio Sect. 18, dicentur; ubi illuſtre Hegeſiacæ compoſitionis exemplum habes.

14 Ἱερεύς.] Ita & Cicero in Oratione pro P. Sextio, eadem & voce & figura uſus: *Erat autem mihi res cum ſcurrarum locupletium ſcorto, cum ſororis adultero, cum ſtuprorum Sacerdote.*

 15 Ἀπὸ

Ἐξ ἀγαθῆς ἑορτῆς ἀγαθὴν ἄγομεν ἄλλην·

15 Ἀπὸ Μαγνησίας εἰμὶ τῆς μεγάλης Σιπυλεύς.

Οὐ γὰρ 16 μικρὰν εἰς Θηβαίων ὕδωρ ἔπτυσεν ὁ Διόνυσος. 17 ἡδὺς μὲν γάρ ἐστι, ποιεῖ δὲ μαίνεσθαι.

Ἅλις ἔστω τῶν παραδειγμάτων. Ἱκανῶς γὰρ οἴομαι πεποιηκέναι φανερὸν ὃ προὔκειτό μοι, ὅτι μείζονα ἰσχὺν ἔχει τῆς ἐκλογῆς ἡ σύνθεσις.

Ἡ Σύνθεσις μείζονα ἰσχὺν ἔχει τῆς Ἐκλογῆς.

Καί μοι δοκεῖ τις οὐκ ἂν ἁμαρτάνειν, εἰκάσας αὐτὴν τῇ Ὁμηρικῇ Ἀθηνᾷ. ἐκείνη τε γὰρ τὸν Ὀδυσσέα τὸν αὐτὸν ὄντα, ἄλλοτε ἀλλοῖον ἐποίει φαίνεσθαι· τοτὲ μὲν ῥυσὸν καὶ μικρὸν καὶ αἰσχρόν,

Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι·

τοτὲ δὲ, τῇ αὐτῇ ῥάβδῳ πάλιν ἐφαψαμένη,

18 Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.

19 Αὕτη τε, τὰ αὐτὰ λαμβάνουσα ὀνόματα, τοτὲ μὲν ἄμορφα καὶ πτωχὰ καὶ ταπεινὰ ποιεῖ φαίνεσθαι τὰ νοήματα, τοτὲ δὲ ὑψηλὰ καὶ πλούσια καὶ 20 ἁδρὰ καὶ καλά. Καὶ τούτῳ μάλιστα διαλλάττει ποιητής τε ποιητοῦ, καὶ ῥήτωρ ῥήτορος, τῷ συντιθέναι δεξιῶς τὰ ὀνόματα.

Τοῖς

15 Ἀπὸ Μαγνησίας.] Ita forte opus aliquod inchoavit Sophiſta. ideo autem τῆς μεγάλης addidit, quia duæ erant ejuſdem nominis Magneſiæ. Sed opinor, non abs re erit, conſimilem ex Luciano de Conſcribenda Hiſt. locum proferre. Ineptum quendam Herodoti imitatorem, celato nomine, qui hoc exordio uſus eſt, deridet. Ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων. καὶ μικρὸν ὕστερον· Ἔδεε γὰρ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν· Ἦν Ὀσρόης, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνυμέουσι. In quod vitium videtur & ipſe Dionyſius ad finem prioris Sect. incidiſſe: Οὐδὲ γὰρ ἥρμοττεν ἴσως κρείττοσι χρήσασθαι ἑτέροις.

16 Μικρὰν.] In μικρὰν ellipſis eſt ſubſtantivi fœminini, λιβάδα, χύσιν, aut alius conſimilis. Forſan etiam in tribus his ex Hegeſia deſumptis periodis, triplex eſt exemplum, è

tribus

Ex bona ſolennitate, bonam ducimus aliam.

Ex Magneſia ſum magna, Sipylenſis. ——*Neque enim guttulam in Thebanorum undam evomuit Bacchus. Eſt quidem potu dulcis, parit vero inſaniam.*

Abunde ſatis exemplorum. id enim quod propoſueram, me affatim demonſtraſſe arbitror; majorem ſcilicet vim habere ſtructuram verborum, quàm delectum.

Structura orationis majorem vim habet delectu.

Ac mihi quidem non multum ille videtur aberrare, quicunque ſtructuram hanc verborum Homericæ Minervæ aſſimulaverit. Nam Minerva Ulyſſem, unum eundemque hominem, alias alium videri efficit: modo rugoſum, humilem & ſordidum,

Mendico ſimilem, curas annoſque ferenti:

modo eâdem ubi virga iterum contigerit,

Majorem exhibuit, præſtanti corpore firmum:
Et multo contortos orbe capillos,
Purpureo ſimiles flori, de vertice miſit.

Sic & ſtructura, verbis iiſdem ſumptis, modo informes, abjectæ, ac humiles ut videantur ſententiæ, facit: modo ſublimes reddit, plenas, copioſas, atque elegantes. Atque hoc illud præcipue eſt, quo poetæ poeta præſtat, orator oratori; felici nempe verborum compoſitione & ſtructura. Anti-

tribus diverſis locis petitum. *Sylburg.*

17 Ἡδύς.] Ποταμὸς ſubintelligitur: neque enim ad ὕδωρ referri poteſt. Eandem quoque de amne Lynceſtio naturam refert Ovidius:

Quem quicunque parum moderato gutture traxit,
Haud aliter titubat, quàm ſi mera vina bibiſſet.

18 Μείζονα.] Sæpius occurrunt hi verſus. Odyſſ. ζ, v. 243.

Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρηθε
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.

19 Αὔλη.] In vulgatis Editionibus eſt αὐλή: noſtrum ἄυλη melius congruit cum ἐκείνη, quod præcedit. *Sylburg.*

20 Ἁδρά.] Unde τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἁδρεπήβολον, in Longino. Τὸ ἁδρὸν, inquit Faber, circa τὰς νοήσεις, *nil aliud ſignificat, quàm pleniorem copiam earum ſententiarum, quæ ſtylo ἁδρῷ convenire poſſint; grandes, graves, politicæ, & quæ nihil σχολικὸν recipere videantur.*

21 Ἀρχά-

Τοῖς μὲν οὖν [21] ἀρχαίοις ὀλίγου δεῖν πᾶσι πολλὴ [22] ἐπίδοσις ἦν αὐτοῦ· παρ' ὃ καὶ καλά ἐστιν αὐτῶν τὰ μέτρα, καὶ τὰ μέλη, καὶ οἱ λόγοι· τοῖς δὲ μεταγενεστέροις οὐκέτι, πλὴν ὀλίγων· χρόνῳ δὲ ὕστερον παντάπασιν ἠμελήθη· καὶ οὐδεὶς ᾤετο δεῖν ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι, οὐδὲ συμβάλλεσθαί τι τῷ κάλλει τῶν λόγων. Τοιγάρτοι τοιαύτας συντάξεις κατέλιπον, οἵας οὐδεὶς ὑπομένει μέχρι [23] Κορωνίδος διελθεῖν. [24] Φύλαρχον λέγω, καὶ [25] Δοῦριν, καὶ [26] Πολύβιον, καὶ [27] Σάωνα, καὶ τὸν Καλαντιανὸν [28] Δημήτριον, [29] Ἱερώνυμόν τε καὶ [30] Ἀντίγονον, καὶ [31] Ἡρακλ-

21 Ἀρχαίοις.] Idem tradit Fabius cap. 4, lib. 9: idem etiam Dionyſius in περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότ. Πολλή τις ἐγένετο ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐπιθυμία καὶ πρόνοια τοῦ καλῶς ἁρμόττειν τὰ ὀνόματα, ἔν τε μέτροις, καὶ δίχα μέτρων· καὶ πάντες οἱ σπουδαίας ἐβουλήθησαν ἐξενεγκεῖν γραφὰς, οὐ μόνον ἐζήτησαν ὀνομάσαι τὰ νοήματα καλῶς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἐν κόσμῳ συνθέσει περιλαβεῖν. Nec omittendum Horatii judicium, etſi loco difficiliori: qui ſcripta Græcorum antiquiſſima non dubitet vel optima appellare; cum diverſa de ſuis Romanis ſtatuat.

22 Ἐπίδοσις.] Pro ἐπίδοσις convenientius legeris ἐπιτήδευσις, ut infra Sect. 22. τίνι δὲ κατασκευασθέντα ἐπιτηδεύσει τοιαῦτα γέγονεν. Major mutatio foret, ſi legeremus ἐπιστροφή· ſed idem ſenſus qui paulo poſt, οὐ μικρὰν φροντίδα τοῦ λεκτικοῦ τόπου πεποιημένους. pro quo Sect. 5, dicit πρόνοια. πολλὴ πρόνοια τοῖς ἀρχαίοις ἦν. *Sylburg.*

23 Κορωνίδος.] Nota, quam veteres in fine librorum ſolebant apponere: *Hanc lineam brevem ab inferiore parte flexam* fuiſſe, annotavit Cæl. Rhodiginus lib. 15, cap. 20. Romanis in uſu dicunt, non minus ut librorum initium, quam finem, *creſcentis Lunæ* imagine ſignarent: unde adagium, Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μεχρὶ τῆς κορωνίδος: & Martialis,

Si nimius videor, ſeraque Coronide longus.

Alii volunt aut è navium roſtris tranſlationem, aut ab ædificio, cujus jam abſoluti faſtigio cornix apponitur.

24 Φύλαρχον.] Phylarchi patria incerta eſt. alii Ægyptium dicunt, alii Athenienſem. Euergetæ vixit ætate & Philopatoris, ſcriptor multarum rerum; libros hiſtoriarum ad mortem Euergetæ perducebat, ſumpto ab expeditione Pyrrhi in Peloponneſum exordio.

25 Δοῦριν.] Philadelphi tempore floruit Duris Samius; de Tragœdia librum ſcripſit, ut & hiſtoriam Agathoclis Syracuſani. de

Antiquiſſimi quidem ſcriptores hac in re pene omnes multum laboris atque curæ poſuerunt: quo factum eſt, ut pulcra ſint eorum carmina, verſus lyrici, & ſolutæ orationes. recentiores vero, paucis exceptis, eandem non adhibuerunt diligentiam: ac poſtea ſequentibus temporibus omnino negligebatur. Nemo etenim aut eam eſſe neceſſariam, aut orationis venuſtati quicquam conferre exiſtimabat. Quo fit, ut ea poſt ſe conſcripta reliquerint volumina, quæ nemo ſuſtinuerit ad Coronidem uſque evolvere. Phylarchum dico, & Durim, & Polybium, & Saona, & Demetrium Calantianum; Hieronymum, Antilogum,

de quo ita Cicero ad Atticum: *Num idcirco Duris Samius, homo in hiſtoria diligens, quòd cum multis erravit, irridetur?* Hunc etiam Photius dicendi venuſtate longe inferiorem fuiſſe Ephoro, & Theopompo judicat; quos tamen dictionis gratia, non adeo demiratur.

26 Πολύβιον.] Megalopolitanus, Lycortæ filius: ἀνὴρ πολυμαθὴς, Σκηπίωνι συγγενόμενος, ut de eo Ælianus. dictionis incuriam reprehendit Dionyſius: » Sed profecto, *ait Voſſius*, nihil » mirum videtur, dictionis comptæ minus rationem habere virum adeo ſeriis ſemper deditum; ſive, ut cum Strabone loquar, τὸ οὕτως ἐσπουδασμένον ἄνδρα. Verum ut ſane Polybius eloquentia cedat Herodoto, Xenophonti, & præterea uni alterique Græcorum; attamen civilem prudentiam ſi ſpectes, & ſcientiam militarem, nulli fuerit ſecundus.

27 Σάωνα.] Viri eruditi ſuſpicantur eundem eſſe, qui Σάων dicitur Athenæo, lib. 4; ubi eum citat ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ. *Voſſius.*

28 Δημήτριον.] Siculus fuit: Patria illi Calantis, ſeu Calacta; quæ urbs erat medio intervallo inter Mylas & Panormum. Suidas in Καικίλιος, cum duplici λλ, Καλλαντιανὸς, & Κάλλαντις. Ita etiam dicitur Marciano Heracleotæ, ν extrito, Καλατιανός.

Ὁ Καλατιανὸς συγγραφεὺς Δημήτριος.

viginti ſcripſit libros de Aſia & Europa.

29 Ἱερώνυμον.] Patria fuit Cardia, Thraciæ Cherſoneſi civitas. Scriptor inter hiſtoricos non ignobilis: ὃς τὰ ἐπ' Ἀλεξάνδρου (ita enim legit Wolfius in Suida) πραχθέντα συνέγραψε.

30 Ἀντίλογον.] Viri docti legunt Ἀντίοχον, & Antiochum Syracuſanum intelligunt: at Voſſius Ἀντίλοχον potius, propter hunc locum Clementis lib. 1, Στρωματ. Ἀντίλοχος δ' ἂν, ὁ τούτους ἱστορίας πραγματευσάμενος ἀπὸ τῆς Πυθαγόρου ἡλικίας ἐπὶ τὴν Ἐπικούρου τελευτήν. Unde diſcimus, ſcripſiſſe doctorum Chronologiam.

31 Ἡρ-

[31] Ἡρακλείδην, καὶ Ἡγησίαν Μάγνητα, καὶ ἄλλους μυρίους· ὧν ἁπάντων τὰ ὀνόματα εἰ βουλοίμην λέγειν, ἐπιλείψει με ὁ τῆς ἡμέρας χρόνος. Καὶ τί δεῖ τούτους θαυμάζειν, ὅπου γε καὶ οἱ τὴν φιλοσοφίαν ἐπαγγελλόμενοι, καὶ τὰς Διαλεκτικὰς ἐκφέροντες τέχνας, οὕτως εἰσὶν ἄθλιοι περὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ὥστε αἰδεῖσθαι καὶ λέγειν; Ἀπόχρη δὲ τεκμηρίῳ χρήσασθαι τῷ λόγῳ [32] Χρυσίππου τοῦ Στωϊκοῦ. περαιτέρω γὰρ οὐκ ἂν προβαίην. τούτου γὰρ οὔτε ἄμεινον οὐδεὶς τὰς Διαλεκτικὰς τέχνας ἠκρίβωσεν, οὔτε [33] χείρονι ἁρμονίᾳ συνταχθέντας ἐξήνεγκε λόγους, τῶν ὀνόματος καὶ δόξης ἀξιωθέντων. Καίτοι σπουδάζειν γέ τινες προσεποιήθησαν αὐτῶν καὶ περὶ τοῦτο τὸ μέρος, ὡς ἀναγκαῖον ὂν τῷ λόγῳ, καὶ τέχνας τινὰς ἐπέγραψαν ὑπὲρ τῆς Συντάξεως τῶν τοῦ λόγου μορίων. ἀλλὰ πολύ τι μᾶλλον πάντες ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἀπεπλανήθησαν, καὶ οὐδὲ [34] ὄναρ εἶδον, τί ποτ' ἐστὶ τὸ ποιοῦν ἡδεῖαν καὶ καλὴν τὴν σύνθεσιν. Ἔγωγ' οὖν, ὅτε διέγνων συντάττεσθαι ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἐζήτουν εἴ τι τοῖς πρότερον εἴρηται περὶ αὐτῆς, καὶ μάλιστα τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλοσόφοις, εἰδὼς τοὺς ἄνδρας οὐ μικρὰν φροντίδα τοῦ λεκτικοῦ τόπου πεποιημένους: δεῖ γὰρ αὐτοῖς τἀληθῆ μαρτυρεῖν. Οὐδαμῇ δὲ οὐδὲν ὑπ' οὐδενὸς εὑρὼν τῶν

31 Ἡρακλείδην.] Multi erant hujus nominis ſcriptores: veriſimile autem eſt, fuiſſe hunc Heraclidem, Serapionis filium, cognomento Lembum. Qui ut multa alia, ita grande compoſuit hiſtoriarum opus; Ptolemæi Philometoris temporibus florens.

32 Χρυσίππου.] De re Dialectica plurimos fecit libellos: de nominibus dialecticorum, de conjunctis probabilibus, de connexo, de proloquiis, de iis quæ negantur, de iis quæ dicuntur per privationem, de optimis proloquiis, de differentia indefinitorum, de interrogatione, de reſponſione, de categoriis, de ſyllogiſmis, de ſoritis, de definitionibus. Οὕτω δ' ἐπίδοξος ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς ἐγένετο, ὥστε δοκεῖν τοὺς πλείστους, ὅτι εἰ παρὰ θεοῖς ἦν ἡ διαλεκτικὴ, οὐκ ἂν ἦν ἄλλη ἢ Χρυσίππειος. Fuit ille vir πολύγραφος, qui compoſuerit

gum, Heraclidem, Hegeſiam Magneſſum, & ſexcentos alios; quorum omnium nomina, ſi velim recenſere, me prius diei ſpatium deficeret. Sed hos quid ego mirer, cum & illi qui philoſophiam profitentur, & artes Dialecticas conſcribunt, adeo ſunt miſeri in collocandis ſententiis, ut etiam me pudeat dicere? Sed dictione Chryſippi Stoici ad hanc rem confirmandam, uti mihi ſufficit: neque enim ulterius procedendum eſt. Nam eo nemo unquam accuratius dialecticorum diſciplinas proſecutus eſt: neque deteriori compoſitos harmonia ſermones in lucem protulit; ex iis omnibus, qui nomine aliquo & fama cenſentur digni. Et tamen eorum nonnulli hanc etiam partem, utpote quæ ad elocutionem plurimum conferat, ſe curare videri voluerunt; & quædam præcepta de partium orationis Structura ſcriptis ediderunt. Sed omnes quàm longiſſime à rei veritate aberrarunt, ne ſomnio quidem, quod aiunt, videntes, quid tandem ſit, quod jucundam ſimul & pulcram efficiat compoſitionem. Cum itaque in animo mecum ipſe decreviſſem, hunc de principiis eloquentiæ tractatum componere, quærebam an aliquid ab antiquis etiam ſcriptoribus eadem de re eſſet dictum, & præcipue à Stoicis philoſophis: novi etenim multam eos homines curam ac ſtudium in verbis explicandis inſumpſiſſe. Nam æquum eſt

erit volumina ſeptingenta quinque, in quibus acutiſſime diſputaſſe fertur, ſed jejune & exiliter. Cicero de Orat. lib. 1. *Etenim videmus iiſdem de rebus jejune quoſdam & exiliter, ut eum, quem acutiſſimum ferunt Chryſippum diſputaviſſe.* Strebæus.

33 Χείρονι ἁρμονίᾳ.] Idem etiam, ſed aliquanto mollius, tradit Diogenes Laertius; verba adſcribam: πλεονάσας ἐν τοῖς πράγμασι, τὴν λέξιν οὐ κατώρθωσε. Et Seneca lib. 1, de Beneficiis: *Chryſippus quoque, penes quem ſubtile illud acumen eſt, & in imam penetrans veritatem, qui rei agendæ cauſa loquitur, & verbis, non ultra quàm ad intellectum ſatis eſt, loquitur.* Tradunt etiam obſcuritate laboraſſe. Sed hodie (quod mireris) apud Gellium lib. 14, cap. 4, hujus extat ſane quam elegans fragmentum, è libro Περὶ τοῦ καλοῦ καὶ ἡδονῆς deſumptum.

34 Ὄναρ.] Abſolute dicitur, pro καθ' ὄναρ: & verti poteſt, *ne veſtigium quidem ullum.*

τῶν ὀνομάτων ἠξιωμένων ἔτι μεῖζον ἔτι ἔλαττον [35] συναχθὲν εἰς ἣν ἐγὼ προῄρημαι πραγματείαν· ἃς δὲ Χρύσιππος καταλέλοιπε συντάξεις διττὰς, ἐπιγραφὴν ἐχούσας, [36] Περὶ τῆς Συντάξεως τῶν τοῦ λόγου μερῶν· οὐ ῥητορικὴν [37] θεωρίαν ἐχούσας, ἀλλὰ διαλεκτικὴν, ὡς ἴσασιν οἱ τὰς βίβλους ἀνεγνωκότες, ὑπὲρ [38] ἀξιωμάτων συντάξεως, ἀληθῶν τε καὶ ψευδῶν, καὶ δυνατῶν καὶ ἀδυνάτων, [39] ἐνδεχομένων τε καὶ μεταπιπτόντων, καὶ ἀμφιβόλων, καὶ ἄλλων τινῶν τοιουτοτρόπων, οὐδεμίαν οὔτε χρείαν οὔτ' ὠφέλειαν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις συμβαλλομένων, εἰς γοῦν ἡδονὴν ἢ κάλλος ἑρμηνείας, ὧν δεῖ στοχάζεσθαι τὴν σύνθεσιν· ταύτης μὲν τῆς πραγματείας [40] ἀπέστην.

Ἐσκόπουν δὲ αὐτὸς [41] ἐπ' ἐμαυτοῦ γενόμενος, εἴ τινα δυναίμην εὑρεῖν φυσικὴν ἀφορμήν· ἐπειδὰν παντὸς πράγματος καὶ πάσης ζητήσεως αὕτη δοκεῖ κρατίστη εἶναι [42] καὶ ἀρχή. Ἁψάμενος δὲ τινῶν θεωρημάτων, καὶ δόξας ὁδῷ τινι τὸ πρᾶγμα χωρεῖν, ὡς ἔμαθον ἑτέρωσέ ποι ταύτην ἄγουσαν ἐμὲ τὴν ὁδὸν, οὐχ ὅποι προὐθέμην, καὶ ἀναγκαῖον ἦν ἐλθεῖν, ἀπέστην. Κωλύει δὲ οὐδὲν ἴσως κἀκείνης ἅψασθαι τῆς θεωρίας, καὶ τὰς αἰτίας εἰπεῖν, δι' ἃς ἐξέλιπον αὐτὴν, ἵνα μή με δόξῃ τις ἀγνοίᾳ παρελθεῖν αὐτὴν, ἀλλὰ μὴ προαιρέσει.

ΤΜΗ͂ΜΑ

35 Συναχθέν.] Dubito, an συνταχθὲν legi debeat.

36 Περὶ τῆς συντάξεως.] Inter varia librorum volumina, à Chryſippo conſcripta, cujuſdam Ἐπιγραφὴν recenſet Laertius his verbis, Περὶ τῆς συντάξεως τῶν λεγομένων, δ'. itemque, Περὶ τῆς συντάξεως καὶ στοιχείων τῶν λεγομένων, πρὸς Φίλιππον, γ'. Hos judicat Ægid. Menagius eoſdem eſſe cum his, quorum meminit Dionyſius. Idemque addit Menagius, pro eo quod hîc legitur Περὶ τῆς συντάξεως τῶν λεγομένων, δ', ſcriptum eſſe ε in quibuſdam MSS.

37 Θεωρίαν ἐχούσας.] Ἔχουσι lego: errore ex priore ἐχούσας nato.

38 Ἀξιωμάτων.] Cicero Tuſc. Quæſt. lib. 1. *Omne pronuntiatum*

eſt vera de iis teſtari. Sed nihil uſpiam ab ullo eorum, quos honore aliquo dignamur, conſcriptum inveni, ſive id magnum eſſet, ſive parvum, quod noſtræ huic inſtitutæ ſcriptioni accommodum judicaretur. qui vero à Chryſippo relicti ſunt libelli duo, qui de partium orationis Conſtructione inſcribuntur, nihil artis Rhetoricæ habent, ſed Dialecticæ, ut ſciunt omnes, qui iſtos perlegerint; de compoſitione Enunciationum, tam verarum quàm falſarum, poſſibilium & impoſſibilium, contingentium, migrantium, ambiguarum, aliarumque hujuſmodi, quæ nullum commodum, nullam utilitatem virili adferunt eloquentiæ, quo voluptas pariter & dicendi pulcritudo concilietur; quæ ſibi præcipue aſſequenda proponit ars orationis ſtruendæ. Ab hoc propterea me opere abſtinui.

Conſideravi autem mecum in animo, ſi quod naturale initium poſſem deprehendere; ſiquidem id in omni re & quæſtione videtur plurimum valere, & eſſe fundamentum. Cum quædam itaque præcepta attigiſſem, putaremque feliciori curſu mihi jam res procedere; poſteaquam animadverti me alio penitus eſſe deductum, non eo autem quo mihi propoſueram, & quo erat veniendum, incepto abſiſtebam. Nihil vero impedit, quo minus illam etiam attingamus diſciplinam, & rationes, eam quare omiſimus, proferamus: ne forte quiſpiam nos hæc ignorantia potius quàm conſilio defugiſſe arbitretur.

Sectio

tiatum (ſic enim mihi in præſentia occurrit, ut appellarem ἀξίωμα: utar poſt alio, ſed ſi invenero melius) id ergo eſt pronuntiatum, quod eſt verum, aut falſum.

39 Ἐνδεχομένων τέ.] Si quis pro τὲ malit δὲ, fruatur ſuo judicio. *Sylburg.*

40 Ἀπίςην.] Huic verbo nominativum εὑρὼν, qui præceſſerat, referas neceſſe eſt.

41 Ἐπ' ἐμαυτȢ.] Ita de Scipione cogitabundo, Appianus: ἐπὶ πολὺ δ' ἔννȢς ἐφ' ἑαυτȢ γινόμενός τε, καὶ συνιδών. Cicero: *cum contemplor animo.*

42 Καὶ ἀρχή.] Pro καὶ ἀρχὴ, forſan rectius legerimus ἡ ἀρχή: eo ſcilicet loquendi genere quo infra, Sect. 16, *μεγάλη τȢτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις. Sylburg.*

ΤΜΗΜΑ έ.

Τὰ μόρια τοῦ λόγου πῶς ἁρμοστέον.

Ἐδόκει δή μοι τῇ φύσει μάλιστα ἡμᾶς ἑπομένους οὕτω δεῖν ἁρμόττειν τὰ μόρια τοῦ λόγου, ὡς ἐκείνη βούλεται. Αὐτίκα τὰ ὀνόματα ἡγούμην τάττειν πρὸ τῶν ῥημάτων· τὰ μὲν γὰρ, τὴν οὐσίαν δηλοῦν· τὰ δὲ, τὸ συμβεβηκός· πρότερον δὲ εἶναι τῇ φύσει τὴν οὐσίαν τῶν συμβεβηκότων· ὡς τὰ Ὁμηρικὰ ἔχει·

Ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροπον.

καὶ,

Μῆνιν ἄειδε θεά.

καὶ,

1 Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε λιπών·

καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. ἡγεῖται μὲν γὰρ ἐν τούτοις τὰ ὀνόματα, ἕπεται δὲ τὰ ῥήματα. πιθανὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ ἀληθὴς ἔδοξεν εἶναί μοι. Ἔπεα γοῦν παράσχοιτ' ἄν τις παραδείγματα παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ κείμενα, ἐναντίως συντεταγμένα, ἢ ταῦτα συντέτακται, καλά τε οὐχ ἧττον καὶ πιθανά. Τίνα οὖν ἐστι ταῦτα;

2 Κλῦθί μευ Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη.

καὶ,

Ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.

καὶ,

Μνῆσαι πατρὸς σεῖο θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ.

Ἐν

1 Ἠέλιος.] Deſumptus eſt hic verſus ex initio Odyſſ. γ'.
Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον.

2 Κλῦθι.] In vulgatis Homeri Editionibus legitur κλῦθί μοι: minus belle. locus eſt Odyſſ. δ'. Sequens verſus exordium eſt Catalogi navium, Iliad. β'. Tertius

SECTIO V.

Quo modo conſtruendæ ſint partes orationis.

VISUM eſt itaque mihi, ducem naturam nobis eſſe ſequendam, & ex illius prorſus arbitrio partes orationis coaptandas. Ac primo quidem nomina verbis præponenda cenſebam: illa rei quippe ſubſtantiam, hæc accidens tantum, connotent; & naturâ prior eſt eſſentia accidente; quemadmodum illa ſunt Homeri:

Verſutum mihi muſa virum cane.

Et,

Iram diva cane.

Et,

Sol undam exiliit linquens.

aliaque his ſimilia: hîc etenim præeunt nomina, ſequuntur verba. ratio hæc probabilis, at non vera, mihi viſa eſt. Alia ſiquidem exempla apud eundem poetam ſparſa, cujuſvis eſt oſtendere, quæ prorſus è contrario, atque hæc ſint ordinata, componuntur; nec ideo tamen aut minus pulcra, aut probabilia. Quænam ergo ſunt hæc?

Audi invicta Jovis magni me filia Pallas.

Et,

Dicite jam muſæ, cœleſtia tecta tenentes.

Et,

Par ſuperis, memor eſto tui genitoris, Achille.

His

us vero deſumptus eſt ex Iliad. ὼ, ver. 486. *Sylburgius.* † Primus verſus Κλῦθί μευ, occurrit etiam Iliad. ἐ, ver. 115: ut aliis locis, ubi μοὶ legitur; at initio Iliadis, Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας.

3 Τύπτε.]

Ἐν γὰρ τούτοις ἡγεῖται μὲν ῥήματα, ὑποτέτακται δὲ τὰ ὀνόματα· καὶ οὐδεὶς ἂν αἰτιάσαιτο τὴν σύνταξιν αὐτῶν ὡς ἀηδῆ.

Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἄμεινον ἐδόκουν εἶναι τὰ ῥήματα πρότερα τάττειν τῶν ἐπιῤῥημάτων· ἐπειδὰν πρότερόν ἐστι τῇ φύσει τὸ ποιοῦν ἢ πάσχον, τῶν συνεδρευόντων αὐτοῖς. τρόπου λέγω, καὶ τόπου, καὶ χρόνου, καὶ τῶν παραπλησίων, ἃ δὴ καὶ καλοῦμεν Ἐπιῤῥήματα· παραδείγμασι χρώμενος τούτοις·

[3] Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικής.
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσεν.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.

Ἐν ἅπασι γὰρ τούτοις ὕστερα τέτακται τῶν ῥημάτων τὰ ἐπιῤῥήματα. καὶ τοῦτο πιθανὸν μὲν ὡς τὸ πρῶτον, οὐκ ἀληθὲς δὲ, ὡς οὐδὲ ἐκεῖνο. καὶ γὰρ δὴ καὶ ταῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ ἐναντίως ἢ ἐκεῖνα εἴρηται·

[4] Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
Σήμερον ἄνδρα φάοσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ.

Ἆρ' οὖν χείρω τι γέγονε τὰ ποιήματα, ὑποταχθέντων ἐνταῦθα τοῖς ἐπιῤῥήμασι τῶν ῥημάτων; Ἔτι [5] καὶ τάδε ᾤόμην δεῖν μὴ παρέργως φυλάττειν, ὅπως τὰ πρότερα τοῖς χρόνοις, καὶ τῇ τάξει πρότερα λαμβάνηται· οἷά ἐστι ταυτί·

[6] Αὖ

3 Τύπτε.] Occurrit hic verſus Iliad. φ', ver. 20. At in κ', ver. 483, pro τύπτε legitur κτεῖνε. Sed utroque loco pro ὄρνυτ' in in vulgatis Homeri Edit. ὤρνυτ' ſcriptum habes: quod multo convenientius eſt. Sequens autem, in χ, ver. 467. Animo derelinquitur Andromache, occiſo Hectore. Tertius ex Odyſſ. χ, ver. 17. Antinous ab Ulyſſe inter vinum, ſagitta confixus, in menſam procumbit.

4 Botru-

His etenim locis præponuntur verba, nominibus ſubſequentibus: nec quiſquam tamen eorum ſtructuram, tanquam injucundam, poteſt incuſare.

Præterea melius etiam mihi videbatur, ut verba adverbiis præponerentur: ſiquidem ita à natura comparatum eſt, ut id, quod agit aut patitur, prius ſit aſſidentibus; modum dico, locum, tempus, & quæ his ſimilia, quæ nos Adverbia appellamus; atque hujuſmodi utebar exemplis:

Enſe ferit valide: vox horum indigna cietur.
Lapſa cadit retro, vitamque exhalat in auras.
Procidit oblique; manibuſque excuſſa feruntur
Pocula.

In hiſce omnibus, poſterius ordinantur verbis adverbia. Et hoc etiam veriſimile videbatur, ut & illud ſuperius, non tamen verum; uti neque id erat. etenim ab eodem poeta hæc eadem modo contrario ſunt dicta:

Vere racematim volitant per florea rura.
Maturos hodie partus quæ curat, in auras
Educet Lucina virum.

Ecquid igitur deteriores ſunt hi verſus, in quibus verba ſunt adverbiis ſubjecta? Quinetiam diligenter hæc eſſe obſervanda exiſtimabam; ut quæ tempore priora ſint, priora etiam ordine & loco ſumantur: qualia ſunt hæc;

Flexa

4 Βοτρυδὸν.] Deſumptus eſt hic verſus ex Iliad. β', ver. 89. alter ex Iliad. τ', ver. 103.

5 Καὶ τάδε.] Forſan rectius ſingulare τόδε, *hoc.* Sequenti certe verſu convenientius legitur τῇ τάξει πρότερα λαμβάνηται: *ordine priora accipiantur.* Sylburgius. † Quam lectionem pro dandi caſu πρότερα in contextum recepi.

6 Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν.

καί,

Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ᾽ ἴαχεν, ἆλτο δ᾽ ὀϊστός.

καί,

Σφαῖραν ἔπειτ᾽ ἔρριψε μετ᾽ ἀμφίπολον βασίλεια,
Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ᾽ ἔμβαλε δίνῃ·

Νὴ Δία, φαίη τις ἄν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ οὐχ οὕτω συντεταγμένα ποιήματα, οὐδὲν ἧττον ἢ ταῦτα καλά·

7 Πλῆξεν ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων·

Πρότερον γὰρ δήπου τὸ Ἐπανατείνασθαί ἐστι τοῦ Πλῆξαι. καὶ ἔτι,

Ἤλασεν ἄγχι στάς, πέλεκυς δ᾽ ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους.

Πρῶτον γὰρ δή που προσήκει τῷ μέλλοντι τὸν πέλεκυν ἐμβάλλειν εἰς τοὺς τένοντας τοῦ ταύρου, τὸ στῆναι αὐτοῦ πλησίον. Ἔτι πρὸς τούτοις καὶ ἠξίουν τὰ μὲν ὀνοματικὰ προτάττειν τῶν ἐπιθέτων· τὰ δὲ προσηγορικά, τῶν ὀνοματικῶν· τὰς δὲ Ἀντωνυμίας, τῶν Προσηγορικῶν. ἔν τε τοῖς ῥήμασι φυλάττειν, ἵνα τὰ ὀρθὰ τῶν ἐγκεκλιμένων ἡγῆται, καὶ τὰ Παρεμφατικὰ τῶν Ἀπαρεμφάτων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά. Πάντα δὲ ταῦτα διεσάλευσεν ἡ πεῖρα, καὶ τοῦ μηδενὸς ἄξια ἀπέφηνε. ποτὲ μὲν γὰρ ἐκ τούτων ἐγίνετο, καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῖς, ἡδεῖα ἡ σύνθεσις καὶ καλή· ποτὲ δὲ ἐκ τῶν μὴ τοιούτων, ἀλλ᾽ ἐναντίων. διὰ ταύτας μὲν δὴ τὰς αἰτίας τῆς θεω-

ρίας

6 Αὖ ἔρυσαν.] Sæpiſſime occurrit Iliad. α, ver. 454, & β, ver. 422. Verſus ſequens notiſſimus Iliad. δ, ver. 125. Tertius ex Odyſſ. ζ deſumptus eſt, ver. 115. edidi vero ex vulgat. Homeri Editionibus; cum ita Sylburgius exhibet,

Σφαῖραν ἔπειτ᾽ ἔρριψε μετ᾽ ἀμφιπόλου βασιλείου.
Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ᾽ ἔμβαλε δίνῃ.

Nauſicaa

Flexa retro eſt cervix, jugulata; & tergora rapta.

Et,

Dat ſtridorem arcus, nervus ſonat, acta ſagitta eſt.

Et,

Deinde pilam miſit celerem regina puellæ,
Nec tetigit tamen; æquoream projecit in undam.

Certiſſime per deos, dicet aliquis. Sunt tamen verſus quam plurimi, nec eodem conſtructi ordine, qui dicendi venuſtate his nihil cedunt.

Percuſſit manibus ſublatis, ſtipite querno,
Quem capiti impacto projecit vulnere porcæ.

Nam prius elevanda eſt manus, quàm poſſit ictus infligi, necnon illud,

Percutit ipſe adſtans propius, nervoſque ſecuris
Cervici abſcindit.

Primum ſcilicet illi, qui ſecurim in tauri tendones immiſſurus eſt, ut propius adſtet, neceſſe eſt. Volui præterea, ut ſubſtantiva præponerentur adjectivis, appellativa ſubſtantivis, appellativis pronomina: in verbis etiam putavi obſervandum, ut tempora præſentia derivatis præirent, modi indicativi infinitivis, & cætera hujuſmodi quam plurima. Hæc vero omnia ipſa labefecit experientia, ac nullius eſſe momenti declaravit. Nam ex hac modo ſimilique verborum conſtructione, jucunda proficiſcitur & pulcra compoſitio; modo ex diverſa penitus & contraria. Propterea ob has cauſas, ſtudio hoc & contemplatione abſiſtebam.

Nauſicaa cum virginibus pila ludens deſcribitur.

7 Πλῆξεν.] Pro πλῆξεν ἀναχόμενος, Antiquitatum Romanarum lib. 7, p. 476, legi Κόψε δ' ἀπαρχόμενος, adnotavi: participium ἀναχόμενος agnoſcit etiam Euſtathius, & interpretatur ἀνατείνας. *Sylburg.*

Ibid. Πλῆξεν.] Verſus deſumptus ex Odyſſ. ξ'. quem duobus verſiculis Latinum feci. agitur de Eumæo ſuem mactante. Sequens occurrit verſus Odyſſ. γ', non longe à fine. Thraſymedes, Neſtoris filius, ſacra facturus, taurum ſecuri ferit.

ρίας ἀπέστην. Ἐμνήσθην δὲ αὐτῶν καὶ νῦν, οὐχ ὡς ἀηδῆς ἀξίων· καὶ τὰς Διαλεκτικὰς παρεθέμην τέχνας, [8] οὐχ ὡς ἀναγκαίας, ἀλλ' ἵνα μηδεὶς δοκῶν ἔχειν τι αὐτὰς χρήσιμον εἰς τὴν παροῦσαν θεωρίαν, περὶ πολλοῦ ποιῆται εἰδέναι, θηραθεὶς [9] ταῖς Ἐπιγραφαῖς τῶν πραγματειῶν ὁμοιότητά τινα ἐχούσαις, καὶ [10] τῇ δόξῃ τῶν συνταξαμένων αὐτάς.

Τοῖς ἀρχαίοις πολλὴ ἦν πρόνοια τῆς συνθέσεως.

[11] Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν ἀφ' ἧς εἰς ταῦτα ἐξέβην, ὅτι πολλὴ πρόνοια τοῖς ἀρχαίοις ἦν καὶ ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι, φιλοσόφοις τε καὶ ῥήτορσι τῆς ἰδέας ταύτης· καὶ οὔτε τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασιν, οὔτε τὰ κῶλα τοῖς κώλοις, οὔτε τὰς περιόδους ἀλλήλαις εἰκῇ συνάπτειν ᾤοντο δεῖν· τέχνη δέ τις ἦν παρ' αὐτοῖς καὶ θεωρήματα, οἷς χρώμενοι συνετίθεσαν εὖ. Τίνα δὲ ἦν τὰ θεωρήματα ταῦτα πειράσομαι διδάσκειν, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ὅσα μοι δύναμις ἐγένετο συνεξευρεῖν· οὐχ ἅπαντα λέγων, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα.

ΤΜΗ͂ΜΑ

8 Οὐχ ὡς ἀναγκαίας.] Ad inſtitutam hanc ſcriptionem de vocabulis ordinandis, & orationis Structura, nihil conducit *Dialectice*; quam etiam in 2do de Oratore apud Ciceronem dimittit Antonius: ut *quæ in excogitandis argumentis muta nimium ſit, in judicandis nimium loquax.* Eandem quoque araneorum telæ, teſte Stobæo, comparabat Ariſto Chius: Ἀρίστων τοὺς λόγους τῶν Διαλεκτικῶν τοῖς τῶν ἀραχνίων ὑφάσμασιν εἴκαζεν, οὐδὲν μὲν χρησίμους, λίαν δὲ τεχνικούς. Eſt tamen oratori neceſſaria: quippe quæ genus & ſpeciem, cujuſque rei quærit, defin-

bam. Quorum ipſe mentionem feci, non eo quidem, tanquam alicujus eſſent ponderis; arteſque adhibui dialecticas, non tamen argumento quaſi ducerem neceſſarias; ſed ne quis, utile eſſe aliquid in iis ſuſpicatus, quod ad hanc diſciplinam conducat, multum ad eas intelligendas laboret, titulis librorum quorundam deceptus, ſimilitudinem quandam præ ſe ferentium, aut eorum adeo autoritate, qui iſtos compoſuerint.

Ad eam jam revertor quæſtionem, à qua ad hæc dicenda ſum digreſſus: Antiquos ſcilicet, & poetas & rerum geſtarum ſcriptores, tam philoſophos quàm oratores, multum in hac eloquentiæ parte curæ adhibuiſſe. Illi etenim nec verba verbis, nec membris membra, nec periodos temere inter ſe committendas eſſe cenſuerunt. Erat autem iis quædam ars, & præcepta; quorum ope ac beneficio, pulcra utebantur compoſitione. Quæ autem hæc fuerint præcepta, quantum potero pro facultate ſolertiæ meæ in his rebus inquirendis, edocere conabor: nec tamen dicam omnia, ſed quæ maxime ſint neceſſaria.

Antiqui magnam Structuræ orationis habuerunt curam.

Sectio

definiendo explicat, in partes diſtribuit: judicat quæ vera, quæ falſa ſint: quæ conſequentia, quæ repugnantia videt; ambigua diſtinguit.

9 Ταῖς Ἐπιγραφαῖς.] Cujuſmodi multas apud Laertium in vita Chryſippi reperies: Περὶ Λέξεων, πρὸς Σωσιγένην καὶ Ἀλέξανδρον, έ. Περὶ στοιχείων τοῦ λόγου, πρὸς Νικίαν, ά. Περὶ τῆς κατὰ τὰς λέξεις ἀνωμαλίας, πρὸς Δίωνα, δ'.

10 Τῇ δόξῃ τῶν συνταξαμ.] Zenonis ſcilicet Eleatæ, dialectices inventoris; & in primis Chryſippi.

11 Ἐπάνειμι.] Locum, unde huc declinavit oratio, Sect. quartæ conſule: Τοῖς μὲν ἐν ἀρχαίοις, p. 38.

ΤΜΗ͂ΜΑ. ϛʹ.

Τῆς Συνθετικῆς ἐπιστήμης ἔργα τρία.

Δοκεῖ μοι τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης τρία ἔργα εἶναι· ἓν μὲν, ἰδεῖν τί μετὰ τίνος ἁρμοττόμενον, πέφυκε καλὴν καὶ ἡδεῖαν ἀναλήψεσθαι συζυγίαν· ἕτερον δὲ, γνῶναι τῶν ἁρμόττεσθαι μελλόντων πρὸς ἄλληλα, πῶς ἂν ἕκαστον σχηματισθὲν κρείττονα φαίνεσθαι ποιήσειε τὴν ἁρμονίαν· τρίτον δὲ, τί δεῖται μετασκευῆς τῶν λαμβανομένων, ἀφαιρέσεως λέγω καὶ προσθήκης, καὶ ἀλλοιώσεως, γνῶναί τε πῶς, καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν χρείαν οἰκείως ἐξεργάσασθαι. Τί δὲ τούτων ἕκαστον δύναται, σαφέστερον ἐρῶ, χρησάμενος εἰκόσι τῶν [2] δημιουργῶν τεχνῶν τισιν, ἃς ἅπαντες ἴσασιν· Οἰκοδομικῇ λέγω, καὶ [3] Ναυπηγικῇ, καὶ ταῖς παραπλησίαις. ὅ τε γὰρ οἰκοδόμος, ὅταν πορίσηται τὴν ὕλην, ἐξ ἧς μέλλει κατασκευάζειν τὴν οἰκίαν, λίθους, καὶ ξύλα, καὶ κέραμον, καὶ τἆλλα πάντα, συντίθησιν ἐκ τούτων ἤδη τὸ ἔργον, τρία ταῦτα πραγματευόμενος· ποίῳ δεῖ λίθῳ τε καὶ ξύλῳ καὶ πλίνθῳ ποῖον ἁρμόσαι, λίθον ἢ ξύλον ἢ πλίνθον· ἔπειτα, πῶς τῶν ἁρμοζομένων ἕκαστον, καὶ [4] ἐπὶ ποίας πλευρᾶς ἑδράσαι· καὶ τρίτον, εἴ τι δύσεδρόν ἐστιν, ἀποκροῦσαι καὶ περικόψαι, καὶ αὐτὸ τοῦτο εὔεδρον ποιῆσαι. ὅ τε ναυπηγὸς τὰ αὐτὰ ταῦτα πραγματεύεται δή. παραπλήσιά φημι δεῖν ποιεῖν καὶ τοὺς μέλλοντας εὖ συνθήσειν τὰ τοῦ λόγου μόρια. Πρῶτον μὲν, σκοπεῖν ποῖον ὄνομα ἢ ῥῆμα ἢ τῶν ἄλλων τι μορίων ποίῳ συνταχθὲν ἐπιτη-

δείως

1 Δοκεῖ μοι.] Wolfius legit, δοκεῖ δή μοι. *Sylburg.*

2 Δημιουργῶν.] Idem Wolfius mavult δημιουργικῶν. *Idem.*

3 Ναυτικῇ.

Sectio VI.

Tria eſſe, quæ ad facultatem ſtruendæ orationis potiſſimum ſpectant.

TRIA ſunt, ut mihi quidem videtur, quæ ſpectant ad facultatem ſtruendæ orationis: primo advertendum eſſe, cui quid connexum pulcram ſoleat accipere & jucundam collocationem: ſecundo ſciendum, quo pacto eorum ſingula quæ ſunt componenda, nova conformatione efficiant, ut præſtantior junctura orationis videatur: tertio, paratis vocabulis, eorum quænam aliqua indigeant mutatione; ſive ea ablatio ſit, ſive appoſitio, ſive denique in aliam quamlibet formam traductio; necnon ad rem præſentem quibus modis aptiſſime ſingula elaborentur. Quam vero poteſtatem eorum unumquodque habeat, à me apertius dicetur, adductis ad hæc illuſtranda quarundam artium vulgarium exemplis, quæ ſatis omnibus ſunt notæ: domorum ſtruendarum, naviumque ſcientiam dico, & quæ ſunt iſtiuſmodi. Nam cum ædificatori præſto eſt materia, ex qua domum oporteat ſtruere, lapides, ligna, tegulæ, ac id genus alia; opus demum ex his conſtituit, hæc tria ſedulo animadvertens: quali nempe cum lapide, ligno, vel latere, qualem deceat lapidem, quale lignum, aut laterem componere: eorum deinde unumquodque, quæ ita aptantur, quo modo oporteat, & quo in latere collocare: tertio, locari ſi quid non eſt adeo habile, frangendo recidendóque id effingere, dum loco ſuo aptum evadat. Quæ etiam à naupego ſtudioſe obſervantur. His etiam ſimilia ab iis eſſe præſtanda dico, quibus curæ eſt, ut orationis partes rotundius com-

3 Ναυϊικῆ.] Pro ναυϊικῆ vereor ne auctor ſcripſerit ναυπηγικῆ, ut conjicere licet è ſequent. ὅ τε ναυπηγός. *Idem.*

4 Ἐπὶ ποίας.] Malet fortaſſe quiſpiam ſingulariter, ἐπὶ ποίας πλευρᾶς ἐδρᾶσαι. *Idem.* Ita repoſui pro plurali πλευράς.

5 Ὁμοίως.

δείως ἔσται κείμενον, καὶ πῶς οὐκ ἄμεινον· οὐ γὰρ δὴ πάντα γε μετὰ πάντων τιθέμενα [5] ὁμοίως πέφυκεν διατιθέναι τὰς ἀκοάς· ἔπειτα διακρίνειν, πῶς σχηματισθὲν τοὔνομα ἢ τὸ ῥῆμα ἢ τῶν ἄλλων ὁτιδήποτε, χαριέστερον ἱδρυνθήσεται· καὶ [6] πότερον ἑνικῶς ἢ πληθυντικῶς λαμβανόμενα, κρείττω λήψεται συζυγίαν· καὶ πότερον κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐκφερόμενα πτῶσιν, ἢ κατὰ τῶν πλαγίων τινά· καὶ εἴ τινα πέφυκεν ἐξ ἀρσενικῶν γίνεσθαι θηλυκά, ἢ ἐκ θηλυκῶν ἀρσενικά, ἢ οὐδέτερα, ἐκ τούτων πῶς ἂν ἄμεινον σχηματισθείη, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. Ἐπὶ δὲ τῶν ῥημάτων. πότερα κρείττονα ἔσται λαμβανόμενα, τὰ ὀρθὰ ἢ τὰ ὕπτια· καὶ κατὰ ποίας Ἐγκλίσεις ἐκφερόμενα, ἃς δή τινες πτώσεις ῥηματικὰς καλοῦσι, κρατίστην ἕδραν λήψεται· καὶ ποίας παρεμφαίνοντα διαφορὰς χρόνων, καὶ εἴ τινα τοῖς ῥήμασιν ἄλλα παρακολουθεῖν πέφυκε. Τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου μερῶν φυλακτέον, ἵνα μὴ καθ' ἓν ἕκαστον λέγω. Ἐπὶ δὲ τούτοις τὰ ληφθέντα διακρίνειν εἴ τι δεῖ μετασκευῆς ὄνομα ἢ ῥῆμα, ὡς ἂν [7] ἐναρμονιώτερόν τε καὶ εὐεδρότερον γένοιτο.

Τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἐν μὲν ποιητικῇ δαψιλέστερόν ἐστιν, ἐν δὲ λόγοις πεζοῖς σπανιώτερον γίνεταί τε, καὶ ἐν τούτοις " ἐφ' ὅποσον ἂν ἐγχωρῇ. Ὅ τε γὰρ λέγων, — [8] Εἰς τουτονὶ " τὸν ἀγῶνα, προσέθηκέ τι τῇ ἀντωνυμίᾳ γράμμα, τῆς συνθέσεως στοχαζόμενος. ἄρτιον γὰρ ἦν, Εἰς τοῦτον τὸν " ἀγῶνα, εἰπεῖν. Καὶ πάλιν ὁ λέγων, Καλιδὼν Νεοπτό-

λεμον

5 Ὁμοίως.] Vide quæ annotavit Sylburgius ad Notam οὐχ ἅπαντα, Sect. 12.

6 Πότερον ἑνικῶς.] Ita Virgilius partim invidiæ augendæ gratia, partim orationis ornandæ, ad numerum pluralem tranſit, lib. 2, Æneid. *Vos aræ, enſeſque nefandi, Quos fugi.* Idem, ne faceret ὁμοιοτέλευτον, maſculino genere uſus eſt:

Cum canibus timidi venient ad pocula damæ.

Pauci quidem inter Græcos Latinoſque

componantur. Primum itaque eorum eſt videre, quale nomen aut verbum, aut cæterorum pars alia, quali conjuncta ſcite ponatur, ita ut nihil ſupra: (neque enim eſt, ut omnia temere omnibus appoſita, noſtras æque adficiant aures) deinde dijudicare, quo modo nomen aliquod conformatum, aut verbum, aut alia pars quæpiam orationis venuſtius collocetur: numero utrum ſingulari accepta an plurali, meliorem obtineant ſtructuram; rectóne an obliquo caſu prolata, ſi qua etiam ex maſculinis ſoleant in fœminina tranſire, aut ex fœmininis in maſculina vel neutra, atque inde præſtantiori conformatione effingantur; & cætera his ſimilia. In verbis etiam, rectáne an ſupina, uſui ſint commodiora; tum quibus modis prolata, (quos nonnulli verborum caſus appellant) optimam ſedem habeant; quas tandem temporum differentias indicantia: ac ſi quod aliud ulterius ſit, quod verbis ſoleat accidere. Hæc vero in cæteris quoque orationis partibus ſunt obſervanda, ne mihi de ſingulis neceſſe ſit dicere, Præterea quæ ſumuntur vocabula, diſcernant ea oportet, ſi quod ex iis aut nomen aut verbum mutatione aliqua indigeat, quo jucundius in oratione & æquabilius collocetur.

Cujus quidem elementi in poetica frequentior occurrit uſus, in ſoluta vero oratione rarior; quatenus ſcilicet licuerit. Nam qui, Εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα, *ad hanc ipſam contentionem*, dixit, unam dedita opera pronomini appoſuit literam, ſtructuræ ratione habita: integrum enim eſſet, Ἐις τοῦτον τὸν ἀγῶνα, *ad hanc contentionem*, dixiſſe. rurſum quum ſcribit, Κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν, *aſpecto Neoptolemo biſtr-*

tinoſque ſcriptores aut ſimiliter deſinentia, aut plura eodem modo declinata, conjungunt vocabula.

7 Ἐναρμονιώτερον.] Pro ἐναρμονιώτερον, malet fortaſſe quiſpiam εὐαρμονιώτερον, ut mox ſequitur εὐεδρότερον. *Sylburg.*

8 Ἐις τουτονί.] Locus deſumptus eſt ex initio orationis Demoſth. περὶ Στεφάνου. idem etiam paulo poſt, Περὶ τούτου δ' ὄντος τουτουὶ τοῦ ἀγῶνος. Vide Fabium, lib. 9, cap. 4: Utrum volet ſumat compoſitio, *Vitaviſſe*, vel *Vitaſſe*: *Deprehendere*, vel *Deprendere*.

9 Ἥκειν

„ λεμόρον τὸν ὑποκριτὴν, τῇ προσθέσει παρηύξηκε τοὔνομα.
„ τό γὰρ, Ἰδὼν, ἀπέχρη ὅ τε γράφων, — Μήτ᾽ ἰδίας ἔχ-
„ θρας μηδεμιᾶς ἕνεκ᾽ [9] ἥκειν, ταῖς συναλοιφαῖς ἠλάττωκε [10] μόρια τοῦ λόγου, καὶ παρακέκρουκέ τινα τῶν γραμμάτων. [11] καὶ τὸ Ἐποίησεν, ἀντὶ τοῦ Ἐποίησε λέγων χωρὶς τοῦ ν· καὶ Ἔγραψε, ἀντὶ τοῦ Ἔγραψεν λέγων· καὶ Ἀφαιρήσομαι, ἀντὶ τοῦ Ἀφαιρεθήσομαι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ὅ τε Χωροφιλῆσαι λέγων τὸ Φιλοχωρῆσαι, καὶ Λελύσεται λέγων τὸ Λυθήσεται, καὶ τὰ τοιουτότροπα, μετασκευάζει τὰς λέξεις, ἵνα αὐτῷ γένοιτο ἁρμοσθεῖσαι καλλίους καὶ ἐπιτηδειότεραι.

ΤΜΗ͂ΜΑ

9 Ἥκειν.] Pro corrupto ἤκειν, ex Demoſthene repoſui ἥκειν. Hunc locum fuſe examinat Dionyſius Sect. 25. eſt autem deſumptus ex initio orationis adverſus Ariſtocratem.

10 Μόρια.] Articulus τὰ ante μόρια, ut arbitror, è contextu excidit. Appoſite Demetrius Sect. 184, Κἂν μετρεῖσθαι δὲ ᾖ, τὴν αὐτὴν ποιήσει χάριν· λανθανόντως δέ τοι παραδύεται

ἡ ἐκ

ΤΜΗ͂ΜΑ ζʹ.

Τῶν κώλων ἁρμογὴ, ἡ δευτέρα τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης θεωρία.

ΜΙ'Α μὲν δὴ θεωρία τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης, ἡ περὶ αὐτὰ τὰ πρῶτα μόρια καὶ στοιχεῖα τῆς λέξεως· ἑτέρα δὲ, ὥσπερ καὶ κατ᾽ ἀρχὰς ἔφαμεν, ἡ περὶ τὰ καλούμενα κῶλα, ποικιλοτέρας τε δεομένη πραγματείας καὶ μείζονος, ὑπὲρ ἧς αὐτίκα δὴ πειράσομαι λέγειν ὡς ἔχω γνώμης. Καὶ γὰρ ταῦτα ἁρμόσαι πρὸς ἄλληλα δεῖ, ὡς οἰκεῖα φαίνεσθαι καὶ φίλα· καὶ σχηματίσαι ὡς ἂν ἐνδέχεται κράτιστα, προσκατασκευάσαι τε, εἴ πού τι δέοι, μειώσει καὶ πλεονασμῷ, καὶ εἰ δή τινα ἄλλην

κατασκ-

hiſtrione, verbum appoſitione auxit; etenim per ſe, Ἰδὼν *viſo*, ſufficeret. Et qui illud ſcripſit, Μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεκ' ἥκειν, *Nec propriæ ſimultatis ullius gratia me deſcendere*, duplici vocalium eliſione contraxit orationis partes, & quaſdam propria de ſede literas depulit. Et qui Ἐποίησεν, pro Ἐποίησε, cum ν dicit: & Ἔγραψε pro Ἔγραψεν: & Ἀφαιρήσομαι pro Ἀφαιρεθήσομαι, & quæ his ſimilia. ſic qui Χωροφιλῆσαι eodem uſurpat ſenſu, quo Φιλοχωρῆσαι, & Λελύσεται quo Λυθήσεται, ac alia hujuſmodi: eo fine dictiones ille conformat, ut ſuo quæque loco poſita, ornatiores inde ſibi atque habiliores evadant.

SECTIO

ἢ ἐκ τῆς τοιαύτης ἡδονῆς χάρεις.

11 Καὶ τὸ, Ἐποίησεν.] Locus hic triplici metaplaſmo, mutatione, additione, & tranſpoſitione, ſic videtur interpolandus: Καὶ ὁ Ἐποίησεν ἀντὶ τοῦ Ἐποίησε λέγων, μετὰ τοῦ ν. Καὶ Ἔγραψε ἀντὶ τοῦ Ἔγραψεν, χωρὶς τοῦ ν. Καὶ Ἀφαιρ. ut ſcilicet omnia hæc nominativa referantur ad unum verbum μετασκευάζει, quod ſequitur. *Sylburg.*

1 Δέδιμεν

SECTIO VII.

Membrorum quæ ſit ſtructura.

HÆC itaque prima eſt commentatio, quæ ad facultatem componendi pertinet, quæ quidem primas circa partes atque elementa verſatur orationis: Altera vero, ut initio dixi, in membris (ita enim vocantur) occupata, fuſiorem multo plenioremque tractatum requirit; de qua tamen quæ habeo dicenda, ea jam aggrediar proferre. Hæc etenim inter ſe ita ſunt connectenda, ut cognata videantur & amica: deinde, quantum fieri poteſt, modo ſunt præſtantiſſimo conformanda, adornandaque ſicubi opus fuerit, minuendo augendoque, ac ſi quem alium apparatum admittant membra: quæ ſingula, ipſa nos docet experientia. Fit enim ſæpe, ut hoc illi membrum præpoſitum,

ſitum,

κατασκευὴν δέχεται τὰ κῶλα. Τούτων δὲ ἕκαστον ἡ πεῖρα αὐτὴ διδάσκει. πολλάκις γὰρ τουτὶ μὲν τὸ κῶλον τούτου προτεθὲν, ἢ ἐπὶ τούτῳ τεθὲν, εὐστομίαν τινὰ ἐμφαίνει καὶ σεμνότητα· ἑτέραν δέ τινα συζυγίαν λαβὸν, ἄχαρι φαίνεται καὶ ἄσεμνον. ὃ δὲ λέγω, σαφέστερον ἔσται, εἴ τις αὐτὸ ἐπὶ παραδείγματος ἴδοι. Ἔστι δή τις παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ λέξις ἐν τῇ Πλαταιέων Δημηγορίᾳ πάνυ χαριέντως συγκειμένη, καὶ μεστὴ πάθους, ἥδε·

" Ὑμεῖς τε, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἡ μόνη ἐλπὶς, [1] δέδιμεν
" μὴ οὐ βέβαιοι ἦτε.

Φέρε δέ τις λύσας τὴν συζυγίαν ταύτην, μεθαρμοσάτω τὰ κῶλα οὕτως·

" Ὑμεῖς τε, ὦ Λακεδαιμόνιοι, δέδιμεν μὴ οὐ βέβαιοι
" ἦτε, ἡ μόνη ἐλπίς.

ἆρ' ἔτι μένει τοῦτον τὸν τρόπον ἡρμοσμένων τῶν κώλων, ἡ αὐτὴ χάρις, ἢ τὸ αὐτὸ πάθος; οὐδεὶς ἂν εἴποι. Τί δαὶ εἰ τὴν Δημοσθένους λέξιν ταύτην,

" [2] Τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι,
" τὸ τούτων χάριν ἀποδοῦναι, παρανόμων γραφῇ;

εἰ λύσας τις, καὶ μεταθεὶς τὰ κῶλα τοῦτον τὸν τρόπον ἐξενέγκαι,

Ὁμολογῶν οὖν ἔννομον εἶναι τὸ λαβεῖν τὰ διδόμενα, παρανόμων γραφῇ τὸ τούτων χάριν ἀποδοῦναι;

ἆρ' ὁμοίως ἔσται δικανικὴ καὶ στρογγύλη; ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι.

ΤΜΗ͂ΜΑ

1 Δέδιμεν.] In vulgatis exemplaribus eſt Δεδίαμεν. Ego cum Stephano Δέδιμεν repoſui è Thucydidis exemplaribus: apud quem locus extat lib. 3, p. 102. *Sylburg.* † Edit. Oxon. p. 181. Sect. νζʹ.

2 Τὸ λαβεῖν.] Sumpta hæc ex Demoſthenis oratione Περὶ Στεφάνου, Sect. λϛʹ. Οὐκοῦν ἃ

μὲν

ſitum, aut ſubjectum, quiddam ſonet rotundius, ac præ ſe ferat gravitatem: ſin aliam accipiat juncturam, ingratum prorſus videatur atque ignobile. Id quod dico, dilucidius apparebit, ſi quis in exemplo idem hoc intuitus fuerit. Eſt quædam apud Thucydidem in concione Platæenſium oratio, eleganter admodum conſtructa & plena affectus, nempe hæc:

Quinetiam, Lacedæmonii, veremur ne vos, unica ſpes noſtra, parum conſtantes ſitis.

Age vero, hanc ſi quis conſtructionem ſolvat, & membra ſic componat,

Quinetiam, Lacedæmonii, veremur ne vos parum conſtantes ſitis, unica ſpes noſtra.

adhuc eadem manebit gratia, idem etiam affectus, hoc modo membris diſpoſitis? nemo id dixerit. Quin igitur hanc ſi Demoſthenis quoque locutionem,

Beneficia igitur accipere legitimum eſſe confiteris; gratiasque ob accepta rependere, id quaſi legibus contrarium reprehendis?

immutaverit aliquis, & tranſpoſitis membris hoc modo protulerit,

Confiteris igitur legitimum eſſe accipere beneficia; & quaſi legibus id eſſet contrarium, reprehendis gratias ob accepta rependere?

num rebus erit forenſibus æque apta, æque contorta? equidem non arbitror.

Sectio

μοι ἐπέδωκα, ταῦτ' ἐςὶν, ὧν οὐδὲν σὺ γέγραψαι· ἃ δέ φησιν ἡ Βουλὴ δεῖν ἀντὶ τούτων γενέσθαί μοι, ταῦτ' ἐσθ' ἃ διώκεις. Τὸ λαβεῖν οὖν: ita ſe habet contextus. Notanda eſt εἰ particula, quæ bis in eadem ſententia, perſpicuitatis ſcilicet gratia, occurrit: Τί δαί, 'Ει τῆς Δημοσθένους---& mox, 'Ει λύσας. Poſui etiam ex Demoſthene notam interrogationis.

ΤΜΗΜΑ η.

Τῶν κώλων, καὶ λέξεων σχηματισμός.

Ἡ μὲν δὴ περὶ τὴν ἁρμογὴν τῶν κώλων θεωρία τοιαύτη· ἡ δὲ περὶ τὸν σχηματισμὸν τίς ἐστι; [1] Οὐκ ἔστιν εἷς τρόπος τῆς ἐκφορᾶς τῶν ὀνομάτων· ἀλλὰ τὰ μὲν ὡς ἀποφαινόμενοι λέγομεν, τὰ δὲ ὡς διαποροῦντες, τὰ δὲ ὡς πυνθανόμενοι, τὰ δὲ ὡς ὀδυρόμενοι, τὰ δὲ ὡς ἐπιτάττοντες, τὰ δὲ ὡς ὑποτιθέμενοι, τὰ δὲ ἄλλως πως σχηματίζοντες. οἷς ἀκολούθως καὶ τὴν λέξιν πειρώμεθα σχηματίζειν. Πολλοὶ δὲ δή τινες σχηματισμοὶ καὶ τῆς λέξεώς εἰσιν, ὥσπερ καὶ τῆς διανοίας· οὓς οὐχ οἷόν τε κεφαλαιωδῶς περιλαβεῖν· ἴσως δὲ καὶ ἄπειροι, περὶ ὧν πολὺς ὁ λόγος, καὶ βαθεῖα ἡ θεωρία. Οὐ δὴ τὸ αὐτὸ δύναται ποιεῖν, τὸ αὐτὸ κῶλον οὕτω σχηματισθὲν, ἢ οὕτως. ἐρῶ δὲ ἐπὶ παραδείγματος. Εἰ τοῦτον ἐξήνεγκε τὸν τρόπον ὁ Δημοσθένης τὴν λέξιν ταύτην,

Ταῦτα εἰπὼν ἔγραψα, γράψας δ' ἐπρέσβευσα, πρεσβεύσας δ' ἔπεισα Θηβαίους,

ἆρ' οὕτως ἂν συνέκειτο χαριέντως, ὡς νῦν σύγκειται;

„ [2] Καὶ οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ· οὐδ' ἔγραψα
„ μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ· οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ
„ ἔπεισα δὲ Θηβαίους.

Πολὺς

1 Οὐκ ἔστιν εἷς τρόπος.] Quintilianus lib. 6, cap. 3. *Figuras quoque mentis, quæ σχήματα διανοίας dicuntur, res eadem recipit omnes, in quas nonnulli diviſerunt ſpecies dictorum. Nam & interrogamus, & dubitamus, et affirmamus, & minamur, & optamus quædam ut miſerantis, & quædam ut iraſcentis.* (leg. miſerantes, iraſcentes.) Vide etiam quæ habet Cicero ad finem lib. 3. de Orat. *Omnis enim motus animi ſuum quendam à natura habet vultum, & ſonum, & geſtum: totumque corpus hominis, & ejus omnis vultus, omneſque voces, ut nervi in fidibus, ita ſonant,*

Sectio VIII.

Membrorum, ac dictionis conformatio.

AC hujuſmodi ea quidem eſt diſciplina, quæ membris aptandis occupatur: qualis vero iſta, quæ in eorundem conformatione verſatur? Non unus eſt dictionum proferendarum modus: nam quædam declarantes eloquimur, quædam dubitantes; alia interrogantes, alia precantes; hæc præcipientes, illa pro conceſſo ſumentes dicimus, alia porro aliis exprimentes figuris geſtibuſque; quibus ut aptam habeat oratio conformationem, operam damus. Multæ autem figuræ dictionis ſunt, quemadmodum & mentis, ita ut ſummatim comprehendi nequeant, ne dicam eſſe infinitas: quas adeo fuſius tractare, ſermonis eſſet copioſi, ac ſcientiæ profundioris. Jam vero eandem non habet poteſtatem idem membrum, alio atque alio modo conformatum: id quod exemplo oſtendam. Si ſententiam hanc Demoſthenes hoc modo protuliſſet;

His dictis, legem ſcripſi; ſcripta, legationem obii; obita legatione, perſuaſi Thebanis.

Adeone eſſet venuſte conſtructa oratio, uti jam conſtruitur?

Nec hæc dixi quidem, ſed non ſcripſi; nec ſcripſi quidem, ſed non obii legationem; nec obii quidem, ſed non perſuaſi Thebanis.

Longa

nant, ut à motu animi quoque ſunt pulſæ. Et quæ ſequuntur. Eſt autem notiſſimum, Ciceronem cum Roſcio hiſtrione ſolitum fuiſſe decertare, uter pluribus modis eandem ſententiam variaret; alter verbis, alter vero figuratis geſtibus.

2 Καὶ οὐκ εἶπον.] Hæc etiam ex oratione toties laudata pro Cteſiphonte ſunt deſumpta. Quem locum imitatur & Syneſius in Epiſtola adverſus Andronicum: καὶ οὐκ εἶπε μὲν οὕτως, οὐκ ἐποίησε δὲ, ἀλλὰ Βαβυλώνιος βασιλεύς.

1 'O

Πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος, εἰ περὶ πάντων βουλοίμην λέγειν τῶν σχηματισμῶν, ὅσους τὰ κῶλα ἐπιδέχεται. ἀπόχρη δὲ εἰσαγωγῆς ἕνεκα τοσαῦτα εἰρῆσθαι.

ΤΜΗΜΑ θʹ.

Τῶν κώλων μετασκευή.

Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε καὶ μετασκευὰς δέχεται τῶν κώλων ἔνια, ποτὲ μὲν προσθήκας λαμβάνοντα οὐκ ἀναγκαίας ὡς πρὸς τὸν νοῦν, ποτὲ δὲ ἀφαιρέσεις ἀτελῆ ποιούσας τὴν διάνοιαν· ἃς οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ποιοῦσι ποιηταί τε καὶ συγγραφεῖς, ἢ τῆς ἁρμονίας, ἵν᾽ ἡδεῖα καὶ καλὴ γένοιτο· πάνυ ὀλίγου δεῖν οἴομαι λόγου. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσαι, τήνδε τὴν λέξιν, ἣν ὁ Δημοσθένης εἴρηκε, προσθήκῃ πλεονάζειν οὐκ ἀναγκαίᾳ, τῆς ἁρμονίας ἕνεκα;

» [1] Ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦτα πράττων καὶ
» κατασκευαζόμενος, [2] οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, [3] κἂν
» μήπω βάλλῃ μηδὲ τοξεύῃ.

Βραχύτερον τοῦ δέοντος ὄν, καὶ οὐχ ἡδὺ ἀκουσθῆναι, τῇ προσθήκῃ ταύτῃ γεγένηται χαριέστερον. Καὶ ἔτι τὴν Πλατωνικὴν ἐκείνην περίοδον, ἣν ἐν τῷ Ἐπιταφίῳ ὁ ἀνὴρ γράφει, τίς οὐκ ἂν φαίη παραπληρώματι λέξεως οὐκ ἀναγκαίῳ προσπερανίσθαι;

» Ἔργων γὰρ εὖ πραχθέντων λόγῳ καλῶς ῥηθέντι
» μνήμη καὶ κόσμος γίνεται τοῖς πράξασι παρὰ τῶν ἀκου-
» σάντων. Πρὸς

1 Ὁ γὰρ οἷς.] Περίοδος κατ᾽ ἀπόθεσιν, ut ſcholiaſtes Demoſth. Eſt autem locus deſumptus ex tertia Philippica: Ὥστε καὶ Μεγάρων ἁπτόμενον —— λύειν φημὶ τὴν εἰρήνην, καὶ πολεμεῖν ὑμῖν· εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάντας, εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσαγάγωσιν, ἀλλ᾽ οὐ φήσετε· ὁ γὰρ οἷς: ita ſe habet locus.

2 Οὗτος

Longa ſane mihi eſſet oratio, ſi vellem omnia figurarum genera, quas membra admittunt, recenſere. Hæc autem prima veluti rudimenta, inſtituendi gratia, ſufficiat tradidiſſe.

Sectio IX.

Membrorum ornatus.

Verum enimvero quod varios ornatus quædam recipiant membra, aſſumptis modo adjectionibus, quæ ad mentem ſcriptoris aperiendam non ita ſint neceſſariæ; modo ablationibus, quæ ſenſum loci reddant imperfectum; (quæ ambo non aliam ob cauſam faciunt tam ligatæ quàm ſolutæ orationis ſcriptores, niſi ut jucundior inde evadat harmonia atque elegantior) breviſſimo mihi opus eſſe ſermone arbitror. Quis enim non fateatur locutionem hanc Demoſthenis, adjectione haud neceſſaria abundare, idque ſtructuræ ſolummodo gratia?

Qui etenim, quibus ego capiar, ea agit & inſtruit: is bellum mecum gerit; etſi me nondum vel jaculis vel ſagittis inceſſerit.

Quod cum eſſet brevius quàm oportuerit, nec auditu jucundum, adjectione hac multo factum eſt venuſtius. Præterea & Platonis illam periodum, qua uſus eſt in Epitaphio vir ille admirabilis, expletione dictionis quis non dicat haud neceſſaria eſſe cumulatam?

Rebus ſiquidem bene geſtis, ex ipſo verborum ornatu, ad eos qui geſſerunt, apud auditores memoria perennis ſplendorque provenit.

Nihil

2 Οὗτος ἐμοί.] Malet fortaſſe quiſpiam adverbium οὕτως, *ſic, hac ratione.* Sylburg. † Nihil opus eſt emendatione. nam in pronomine major eſt emphaſis: eamque lectionem vulgatæ habent Demoſth. Editiones.

3 Κἂν μήπω.] Citat hæc verba Fabius, κἂν μήπω βάλλῃ, μηδὲ τοξεύῃ, lib. 9. cap.4; quem locum nemini non præter Brutum placere arbitratur.

4 Ἐπὶ

Πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον λέγεται, ἀλλ᾽ ἵνα τὸ τελευταῖον
" κῶλον τό, Τοῖς πράξασι, πάρισόν τε καὶ ἐφάμιλλον τοῖς πρὸ αὐτοῦ γένηται. Τί δὲ δὴ τὸ παρ᾽ Αἰσχίνῃ λεγόμενον τουτί;

" 4 Ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν
" Δημοκρατίαν καλεῖς.

Τρίκωλον ἐν τοῖς πάνυ ἐπαινούμενον, οὐχὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἔχεται; οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν ἑνὶ κώλῳ περιληφθῆναι τόνδε τὸν τρόπον, Ἐπὶ σαυτὸν καὶ τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς, τοῦτο εἰς τρία διῄρηται, τῆς αὐτῆς λέξεως, οὐ τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκα, τοῦ δὲ ἥδιω ποιῆσαι τὴν ἁρμονίαν, πολλάκις τεθείσης· καὶ πρόσεσι πάθος τῷ λόγῳ.

Τῆς μὲν δὴ Προσθέσεως ἣ γίνεται τοῖς κώλοις, οὗτος ὁ τρόπος· τῆς δὲ Ἀφαιρέσεως τίς; Ὅταν τῶν ἀναγκαίων τι λέγεσθαι, λυπεῖν μέλλῃ καὶ διοχλεῖν τὴν ἀκρόασιν, ἀφαιρεθὲν δὲ χαριεστέραν [5] ποιεῖ τὴν ἑρμηνείαν· οἷάπερ ἐστὶν ἐν τοῖς μέτροις τὰ Σοφόκλεια ταυτί·

" Μύω τε καὶ δέδορκα, [6] κἀξανίσταμαι,
" Πλεῖον φυλάσσων αὐτὸς, ἢ φυλάσσομαι.

Ἐνταῦθα γὰρ ὁ δεύτερος στίχος ἐκ δυοῖν σύγκειται κώλων. πλεία γὰρ ἂν ἡ λέξις ἦν οὕτως ἐξενεχθεῖσα, Πλέον φυλάσσων αὐτὸς ἑτέρους ἢ φυλασσόμενος ὑφ᾽ ἑτέρων· τὸ δὲ μέτρον ἠδίκητο, καὶ οὐκ ἂν εἶχεν ἣν νυνὶ χάριν ἔχει. Ἐν δὲ τοῖς πεζοῖς λόγοις τὰ τοιαῦτα·

[7] Ἐγὼ

4 Ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς.] Λέξεως σχῆμα ἐκ τῆς ἀναφορᾶς, ut ait Demetrius, qui profert hæc Æſchinis verba in exemplum, Sect. 281: & ſequenti ſect. Καὶ δεινότης ἤθροισαι ἐκ τῶν τριῶν. εἰ δ᾽ εἴποι τις οὕτως, Ἐπὶ σαυτὸν, καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς, ἅμα τοῖς σχήμασιν ἐξαιρήσει καὶ τὴν δεινότητα. Ex Æſchinis oratione contra Cteſiphontem locus deſumptus eſt.

5 Ποιεῖ

Nihil eſt neceſſe cur id dicatur, niſi ut ultimum hoc membrum, Τοῖς πϱάξασι, æquale ſit & reſpondeat illis, quæ ſuperius ſunt dicta. Quid autem ad id dicam, quod ab Æſchine prolatum eſt?

Contra teipſum vocas, contra leges vocas, contra Democratiam vocas.

Trimembris oratio in primis celebrata, ejuſdem nonne formæ affinis eſt? Quod enim unico poſſet concludi membro, hoc modo: *Contra teipſum & leges & Democratiam vocas*; id in tria diducitur, eadem dictione, non alicujus neceſſitatis gratia, ſed ut jucundior evadat orationis ſtructura, ſæpius repetita. quo factum eſt, ut ei affectus etiam concilietur.

Atque hæc quidem adjectionis eſt ratio, quæ membris accidit: quænam vero eſt ablationis? Cum quiddam ſcilicet ex iis, quæ neceſſario ſunt dicenda, moleſtia poſſet afficere & perturbare audientiam; idem ablatum venuſtiorem multo elocutionem reddat. qualia ſunt è verſibus hæc Sophoclea,

Conniveo, conſpicio, conſurgo quoque;
Nec ſervor aliis ipſe, quàm ſervo magis.

Hic enim verſus ſecundus ex duobus conſtat membris, nam perfecta eſſet locutio, ſi hoc modo efferretur: *Magis & ipſe alios ſervo, quàm ab aliis ſervor.* Atqui metrum inde violaretur, nec eam omnino habuiſſet venuſtatem & gratiam, quam nunc habet. Ex ſoluta vero oratione hæc:

Enimvero

5 Ποιεῖ.] In ποιεῖ mutatus eſt verbi modus. regula poſtulat ſubjunctivum ποιῇ. *Sylburg.*
6 Κάξανίςαμαι.] Grotius in Excerptis pag. 144, legit κάξεπίςαμαι. eſt autem incertum ad quam Sophoclis tragœdiam hi verſus pertineant.

" 7 Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινων κατηγοροῦντα, πάντας ἀφαι-
" ρεῖσθαι τὴν ἀτέλειαν τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω.

Μεμείωται γὰρ κἀνταῦθα τῶν δυοῖν κώλων ἑκάτερον αὐτοτελῆ δ' ἂν ἦν, εἰ ταῦτα οὕτως ἐξήνεγκεν· Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινων κατηγοροῦντα ὡς οὐκ ἐπιτηδείων ἔχειν τὴν ἀτέλειαν, πάντας ἀφαιρεῖσθαι καὶ τοὺς δικαίως αὐτῆς τυχόντας, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω· ἀλλ' οὐκ ἐδόκει τῷ Δημοσθένει πλείονα ποιεῖσθαι λόγον τῆς ἀκριβείας τῶν κώλων, ἢ τῆς εὐρυθμίας.

Ταῦτα μὲν εἰρήσθω μοι περὶ τῶν καλουμένων περιόδων. 8 καὶ γὰρ ταύταις χρὴ ταῖς τε προηγουμέναις, καὶ ταῖς ταύταις ἑπομέναις, οἰκείως συναρμόττειν, ὅταν ἐν ταῖς περιόδοις προσήκῃ τὸν λόγον ἐκφέρειν. οὐ γὰρ πανταχῇ γε τὸ ἐμπερίοδον χρήσιμον. Καὶ αὐτὸ μὲν τοῦτο τὸ θεώρημα τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης ἴδιον, πότε δεῖ χρῆσθαι περιόδοις, καὶ μέχρι πόσου, καὶ πότε μή.

ΤΜΗ͂ΜΑ

7 Ἐγὼ δ' ὅτι.] Deſumptus eſt hic locus ex initio orationis contra Leptinem. ſed multo aliter ſe habent verba in Edit. Lambiniana, atque ea protulit Dionyſius. ſunt enim hæc: Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινῶν κατηγορῶντας, πάντα ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν, τῶν ἀδίκων-

ΤΜΗ͂ΜΑ ι'.

Τίνων στοχαστέον τῷ τὴν λέξιν εὖ συντιθέναι βουλομένῳ.

Διωρισμένων δή μοι τούτων, ἀκόλουθον ἂν εἴη τὸ λέγειν, τίνα ἐστὶν ὧν δεῖ στοχάζεσθαι τὸν βουλόμενον συντιθέναι τὴν λέξιν εὖ, καὶ διὰ τίνων θεωρημάτων τυγχάνοι τις ἂν ὧν βούλεται. Δοκεῖ δέ μοι δύο ταῦτα εἶναι τελικώτατα, ὧν ἐφίεσθαι δεῖ τοὺς συντιθέντας εὖ μέτρα τε καὶ λόγους, ἥ τε Ἡδονὴ καὶ τὸ Καλόν. ἀμφότερα γὰρ ἐπιζητεῖ ταῦτα ἡ ἀκοὴ, ὅμοιόν τι πάσχουσα τῇ ὁράσει.

Καὶ

Enimvero ne dicam quantopere cum omni æquitate pugnet, ut, dum unum alterumve accuſas, omnes conceſſa immunitate ſpoliatos velis.

Eſt enim hoc loco imminutum duorum membrorum utrumque: eſſent autem abſoluta & perfecta, ſi ſic protuliſſet: *Enimvero ne dicam quantopere cum omni æquitate pugnet, ut dum unum itemque alterum accuſas, ut indignos qui conceſſa immunitate fruantur, omnes, etiam eos qui juſte conſecuti ſunt, ſpoliatos velis.* Atqui non viſum eſt Demoſtheni, majorem curam & rationem habere membrorum, ea ut exacte eſſent plena, quàm ut numeroſe procederent.

Hæc de periodis, ut vocantur, dicta ſunt: nam & eas quæ præcedunt, & quæ conſequuntur, ſibi ipſis accommodatas aptare oportet, quandocunque per periodos oratio erit efferenda. Neque enim in omni loco utilis eſt dictio periodica. Iſta vero pertinet diſquiſitio ad facultatem orationis componendæ: Ubi ſcilicet, quatenus, ubi non, utendæ ſint periodi.

ἀδικούντων ἐστὶν, ἐάσω. quanquam ex ſcriptis codicibus κατηγοροῦντα, πάντας, & ἀδίκων Morelius eruerit.

8 Καὶ γὰρ τάυταις.] Legendum arbitror quarto caſu: Καὶ γὰρ τάυτας χρὴ τάς τε προηγουμένας, καὶ τὰς τάυταις ἑπομένας οἰκείως συναρμόττειν.

Sectio X.

Quæ ſcriptori bene ornateque orationem compoſituro, ſunt advertenda.

Quibus adeo ſic definitis, poſtulat ſermonis filum, ut ea jam dicamus, quæ ſibi habeat ſcriptor propoſita neceſſe eſt, qui pulcra compoſitione ornare ſtudet orationem: ac quibus præceptis inſtitutiſque idem, quæ animo deſignat, conſequatur. Duo autem ſunt, quæ præcipue mihi videntur ad finem pertinere, quæ iis ſunt expetenda, qui bene ornatéque orationem ſtruere, ſeu ligatam, ſeu ſolutam,

Καὶ γὰρ ἐκείνη πλάσματα, καὶ γραφάς, καὶ γλυφάς, [1] καὶ ὅσα δημιουργήματα χειρῶν ἀνθρωπίνων ὁρῶσα, ὅταν εὑρίσκῃ τό θ' ἡδὺ ἐνὸν αὐτοῖς, καὶ τὸ καλόν, ἀρκεῖται, καὶ οὐδὲν ἔτι ποθεῖ. Καὶ μὴ παράδοξον ἡγήσηταί τις, εἰ δύο ποιῶ τέλη, καὶ χωρίζω τὸ καλὸν ἀπὸ τῆς ἡδονῆς· μηδὲ ἄτοπον εἶναι νομίσῃ, εἴ τινα ἡγοῦμαι λέξιν ἡδέως μὲν συγκεῖσθαι, μὴ καλῶς δέ, ἢ καλῶς μέν, [2] οὐ μὴν καὶ ἡδέως. φέρει γὰρ ἡ ἀλήθεια τὸ τοιοῦτο, καὶ οὐδὲν ἀξιῶ καινόν. Ἡ δέ τοι [3] Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ [4] Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου, καλῶς μὲν σύγκειται νὴ Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ· ἡ δέ γε τοῦ Κνιδίου συγγραφέως [5] Κτησίου, καὶ ἡ τοῦ Σωκρατικοῦ [6] Ξενοφῶντος, ἡδέως μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, οὐ μὴν καλῶς γε ἐφ' ὅσον ἔδει. Λέγω δὲ κοινότερον, ἀλλ' οὐχὶ καθάπαξ· ἐπεὶ καὶ παρ' ἐκείνοις ἥρμοσταί τινα ἡδέως, καὶ παρὰ τούτοις καλῶς. [7] ἡ δὲ Ἡροδότου σύνθεσις, ἀμφότερα ταῦτα ἔχει· καὶ γὰρ ἡδεῖά ἐστι καὶ καλή.

ΤΜΗΜΑ

1 Καὶ ὅσα.] Hoc ſenſu, ἄλλα poſt ὅσα ſæpius additur. καὶ ὅσα ἄλλα δημιουργήματα. Sed conſulas, ſi tibi otium fuerit, quid de his quæ mox ſequuntur, ſcripſerit Cœl.Rhodiginus Lectionum Antiquar. lib. 25, cap. 3.

2 Οὐ μὴν καὶ ἡδέως.] Forſan aliquis malet οὐ μὴν ἡδέως γε, ut mox οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ: & οὐ μὴν καλῶς γε ἐφ' ὅσον ἔδει. Sed ſimilis locutio eſt etiam apud Ariſtotelem Polit. 40, 18. (οὐ μὴν μέγ' οὐδὲν ὡς εἰπεῖν.) *Sylburg.*

3 Θουκυδίδου.] Olori filius, Athenienſis. Scriptor denſus, & brevis, rerum explicator prudens, ſententiis creber; qui *de bellicis rebus canit etiam quodammodo bellicum.* huic tamen Cicero laudem detrahit numeroſe dicendi. *in Thucydide*, inquit, *orbem modo orationis deſidero, ornamenta comparent.*

4 Ἀντιφῶντος.] Athenienſis è tribu Rhamnuſia.ob eloquentiam & dicendi ſuavitatem, *Neſtor* vocatus eſt: & Thucydidem diſcipulum habuiſſe quidam prodiderunt. fuit autem poſt Gorgiam oratoriæ forenſiſque eloquentiæ princeps: ac tandem à triginta Tyrannis occiſus.

5 Κτησίου.] Rerum Perſicarum ſcriptor ſane fabuloſus, Xenophonti æqualis. de quo inſigne eſt Iſ. Voſſii commentum, hunc ſcilicet *non aliunde quàm ex Judæorum Babylone & inter Perſas*

viventium

ſedulo operam dant, *voluptas* ſcilicet, & *pulcritudo.* noſtræ etenim aures, ſimile quiddam cum oculis paſſæ, hæc utraque efflagitant. Nam dum imagines, picturam ullam, aut ſtatuam, aut ſi qua alia artificum opera oculi intuentur, jucunditate ſimul & pulcritudine in iis reperta, acquieſcunt illico, nec quicquam amplius requirunt. Nemo autem hoc à me inepte factum eſſe, & præter omnium opinionem arbitretur, ſi duos faciam fines, & à voluptate ſejungam pulcritudinem: neque adeo abſurdum putet, ſi quaſdam orationes jucunde conſtructas eſſe ſtatuam, non autem pulcre; pulcre quaſdam, ſed injucunde. Ipſa etenim hoc probat veritas; nec quicquam novi molior. Thucydidis ſiquidem oratio, & Antiphontis Rhamnuſii, pulcre per deos, ſi quæ alia, ſed parum jucunde compoſita eſt. Cnidii vero hiſtorici Cteſiæ, & Socratici Xenophontis dictio, quam maxima quidem jucunditate, non tamen ea, qua oportuerit, pulcritudine. Hæc quæ dico, in communi velim, non univerſim accipiantur: ſiquidem non pauca in iis ſcriptoribus & ſuavi, & in his pulcra compoſitione conſtructa poſſint inveniri. At Herodoti dictio utraſque has continet virtutes: eſt enim & jucunda, & pulcra.

SECTIO

viventium tapetibus. pleraque iſtæc Indica hauſiſſe portenta. Credat Judæus Apella. Sed Photii verba, ut qualis fuerit hujus ſcriptoris elocutio innoteſcat, adſcribam. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ συγγραφεὺς σαφής τε καὶ ἀφελὴς λίαν, διὸ καὶ ἡδονὴ αὐτῷ σύγκρατός ἐστιν ὁ λόγος. Κέχρηται δὲ τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, εἰ καὶ μὴ δι' ὅλου, καθάπερ Ἡρόδοτος, ἀλλὰ κατ' ἐνίας τινὰς λέξεις.

6 Ξενοφῶντος.] Grylli filius, Athenienſis. Xenophon non multum abſimilis eſt Cæſari: uterque enim purus eſt, & elegans, ac cum lenitate quadam fluit: ſed hoc differunt, quod Cæſar gravior aliquanto, Xenophon ſuavior eſt. Quippe ſcriptor hic adeo eſt dulcis, ut Gratiæ ejus ſermonem finxiſſe videantur, quemadmodum Fabius ſcribit. Imo Tullius ipſe in Orat. ait, ſermonem eſſe ei melle dulciorem, Muſaſque ore ejus locutas videri. ac propter hanc ſuavitatem *Muſa Attica* dicebatur. *G. Voſſius.*

7 Ἡ δὲ Ἡροδότου.] Idem omnes de Herodoto; ſed Dionyſius Herodoto, populari ſuo, nonnihil videtur favere.

ΤΜΗ͂ΜΑ. ιά.

Ἡδεῖαν καὶ καλὴν τὴν λέξιν τίνα ποιεῖ.

Ἐξ ὧν δὲ οἴομαι γενήσεσθαι λέξιν ἡδεῖαν καὶ καλὴν, τέτταρά ἐστι τὰ κυριώτατα ταῦτα καὶ κράτιστα, Μέλος, καὶ Ῥυθμὸς, καὶ Μεταβολὴ, καὶ τὸ παρακολουθοῦν τοῖς τρισὶ τούτοις Πρέπον. τάττω δὲ ὑπὸ μὲν τὴν Ἡδονὴν, τὴν ὥραν, καὶ τὴν χάριν, καὶ τὴν εὐστομίαν, καὶ τὴν [1] γλυκύτητα, καὶ τὸ πιθανὸν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ὑπὸ δὲ τὸ Καλὸν, τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὸ βάρος, καὶ τὴν σεμνολογίαν, καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ πιθανὸν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Ταῦτα γάρ μοι δοκεῖ κυριώτατα εἶναι, καὶ ὡσπερεὶ κεφάλαια τῶν ἄλλων ἐν ἑκατέρῳ. Ὧν μὲν οὖν στοχάζονται πάντες οἱ σπουδῇ γράφοντες μέτρον ἢ μέλος, ἢ τὴν λεγομένην λέξιν, ταῦτ᾽ ἐστί· καὶ οὐκ οἶδα εἴ τι παρὰ ταῦθ᾽ ἕτερον. Οἱ δὲ πρωτεύσαντες ἐν ἑκατέρῳ τε καὶ ἐν ἀμφοτέροις, πολλοί τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες. παραδείγματα δὲ ἀμφοῖν καθ᾽ ἑκάστους φέρειν ἐν τῷ παρόντι οὐκ ἐγχωρεῖ, ἵνα μὴ περὶ ταῦτα καταλείψω τὸν λόγον· καὶ ἅμα εἴ τι λεχθῆναι περί τινος αὐτῶν καθήκει, καὶ δεήσει του μαρτυριῶν, ἕτερος αὐτοῖς ἔσται καιρὸς ἐπιτηδειότερος, ὅταν τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἁρμονιῶν ὑπογράφω. νῦν δὲ ταῦτα εἰρῆσθαι περὶ αὐτῶν ἀπόχρη. Ἐπάνειμι δὲ πάλιν ἐπὶ τὰς διαιρέσεις, ἃς ἐποιησάμην, τῆς θ᾽ ἡδείας συνθέσεως καὶ τῆς καλῆς, ἵνα μοι καθ᾽ ὁδὸν, ὥς φασι, χωρῇ ὁ λόγος·

Ἔφην

1 Γλυκύτητα, καὶ τὸ πιθανόν.] Comma iſtud, καὶ τὸ πιθανὸν, Wolfius in ſuo libro lineis incluſit; forſan quod ei ſuperfluum videretur. *Sylburg.*

SECTIO XI.

Quæ ſuavem ſimul, & pulcram orationem conſtituant.

SUNT autem quatuor, ut arbitror, quæ plurimum conducunt & præcipuam poteſtatem habent, ad orationem & jucundam & pulcram conſtituendam; Modulatio, Numerus, Mutatio, & hæc tria quod conſequitur, Decorum. Sub voluptate venuſtatem pono, gratiam, ſtylum uberem, ſuavitatem, facultatemque perſuadendi, & cætera iſtiuſmodi: ſub pulcritudine, magnificum illud dicendi genus, grave, & ſeverum, dignitate ac ſuadela plenum, & quæ his ſimilia. Hæc enim mihi videntur eſſe validiſſima, atque cæterorum quodammodo capita, in utroque genere: Atque adeo ea ſunt, quæ ſibi omnes habent propoſita, quicunque carmina, verſus lyricos, vel ſolutam ſerio conſcribunt orationem: nec ſcio equidem, an aliud præterea quidpiam reſtet. Multi autem ſunt ac præſtantiſſimi viri, qui & in ſingulis, & utroque egregie primas meruerunt. Exempla vero utrorumque ſigillatim in præſentia afferre, non hujus eſt loci, ne his diutius immorantes, tempore abuti videamur; tum ſi quid forte de iis dicendum, allatiſque opus fuerit teſtimoniis, aliud erit tempus aptius, cum formas ſtructuræ, dicendique characteras aggrediar delineare: nunc vero de iis hæc ſufficiat dixiſſe. Redeo jam ad diviſionem illam à me ante conſtitutam de jucunda compoſitione & pulcra, ut curſu mihi, quod dicitur, rectiori procedat oratio.

Dixi

Ἀκοαῖς ἡδέα τίνα.

Ἔφην δὲ τὴν ἀκοὴν ἥδεσθαι [2] πρώτοις μὲν τοῖς μέλεσιν, ἔπειτα τοῖς ῥυθμοῖς, τρίτον δὲ ταῖς μεταβολαῖς· ἐπὶ δὲ τούτοις ἅπασι, τῷ πρέποντι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τὴν πεῖραν αὐτὴν παρέξομαι μάρτυρα, ἣν οὐχ οἷόν τε διαβάλλειν τοῖς κοινοῖς πάθεσιν ὁμολογουμένην. τίς γάρ ἐστιν, ὃς οὐχ ὑπὸ μὲν ταύτης τῆς μελῳδίας ἄγεται καὶ γοητεύεται, ὑφ' ἑτέρας δέ τινος οὐδὲν πάσχει τοιοῦτον; καὶ ὑπὸ μὲν τούτων τῶν ῥυθμῶν οἰκειοῦται, ὑπὸ δὲ τούτων διοχλεῖται; Ἤδη δ' ἔγωγε καὶ ἐν τοῖς πολυανθρωποτάτοις θεάτροις, ἃ συμπληροῖ [3] παντοδαπὸς καὶ ἄμουσος ὄχλος, ἔδοξα καταμαθεῖν, ὡς φυσική τις ἐστὶν ἁπάντων ἡμῶν οἰκειότης πρὸς ἐμμέλειάν τε καὶ εὐρυθμίαν· κιθαριστήν τε ἀγαθὸν σφόδρα εὐδοκιμοῦντα ἰδὼν θορυβηθέντα ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὅτι μίαν χορδὴν ἀσύμφωνον ἔκρουσε, καὶ ἔφθειρε τὸ μέλος· [4] καὶ αὐλητὴν, κατὰ τῆς ἄκρας ἕξεως χρώμενον τοῖς ὀργάνοις, καὶ αὐτὸ τοῦτο παθόντα, ὅτι ἀσυμφώνως ἐμπνεύσας ἢ μὴ πιέσας τὸ στόμα, θρυλιγμὸν ἢ τὴν καλουμένην ἐκμέλειαν ηὔλησε. Καίτοι εἴ τις κελεύσειε τὸν ἰδιώτην τούτων τι ὧν ἐνεκάλει τοῖς τεχνίταις ὡς ἡμαρτημένων, αὐτὸν ποιῆσαι λαβόντα
„ τὰ ὄργανα, οὐκ ἂν δύναιτο. Τί δήποτε; ὅτι τοῦτο μὲν
„ ἐπιστήμης ἐστὶν, [5] ἧς οὐ πάντες μετειλήφαμεν· ἐκεῖνο δὲ,
„ πάθους, ὃ πᾶσιν ἀπέδωκεν ἡ φύσις.

Τὸ

2 Πρώτοις.] Dubito an πρῶτον legendum ſit, cum ἔπειτα mox ſequatur, ac deinde τρίτον.

3 Παντοδαπός.] Horat. in Arte,

Ruſticus urbano confuſus, turpis honeſto.

Hac autem de re fuſius Cicero in Orat. *Quotus quiſque eſt, qui teneat artem numerorum, ac modorum? At in his ſi paulum modo offenſum eſt, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.* Idem in Paradoxis: *Hiſtrio ſi paulum ſe movit extra numerum, aut ſi verſus pronuntiatus eſt ſyllaba*

Dixi itaque oblectari aures noſtras, primum modulatione, deinde numeris, tertio permutationibus, ac præcipue ſupra hæc omnia decoro. Vera autem me hæc dicere, ipſa teſtis erit experientia, quam arguere poteſt nemo, ut communibus animorum affectibus temere aſſentientem. Quis enim eſt, qui non ab hoc cantu ducitur, & quadam demulcetur faſcinatione, ab alio autem nihil tale perſentit? qui numeris hiſce non lenitur, illis turbatus offenditur? Quin egomet in frequentiſſimis etiam theatris, quæ confuſà hominum multitudo & turba occupat incondita, mihi videbar obſervare, naturalem quandam nobis omnibus ineſſe familiaritatem ad percipiendos concentus & numerorum concinnitates. vidi enim citharœdum optimum, ac magnæ propter artem exiſtimationis, exſibilari à plebe, quod unam ſolummodo chordam, concentu inde vitiato, diſſonam pepulerat: necnon tibicinem, qui ſumma perfectione inſtrumentis uteretur, idem quoque paſſum; quod tibiis minus eleganter inflatis, aut oris ſpiritu non ſatis compreſſo, extra numerum, ut dicitur, diſcordem ſibilum accinerat. quanquam aliquem ex multitudine imperitum ſi quis juberet, ut quod in ſummis artificibus peccatum argueret, ipſe idem ſumptis inſtrumentis tentaret, nequaquam poterit præſtare. Quid ita tandem? quia hoc eſt artis, cujus omnes participes non ſumus; illud vero affectûs, quem omnibus natura indidit.

Quæ auribus jucunda.

Quod

laba una brevior, aut longior, exſibilatur & exploditur.

4 Κατά τῆς ἄκρας.] Nota hic κατὰ in ſignificatione τῦ μετά. *Sylburg.*

5 Ἐπιςήμης. Appoſite Ovidius in Epiſt. ad Brutum, *lib.* 3. de Ponto.

Non eadem ratio eſt ſentire, & demere morbos:
Senſus ineſt cunctis; tollitur arte malum.

Cicero etiam in tertio de Oratore: *Mirabile eſt, cum plurimum in faciendo interſit inter doctum, & rudem, quam non multum differat in judicando.*

[6] Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ῥυθμῶν γινόμενον. ἐθεασάμην ἅμα πάντας ἀγανακτοῦντας καὶ δυσαρεστουμένους, ὅτε τις ἢ κροῦσιν ἢ κίνησιν ἢ φωνὴν ἐν ἀσυμμέτροις ποιήσαιτο χρόνοις, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀφανίσειεν. Καὶ οὐχὶ τὸ μὲν εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα ἡδονῆς μεστά ἐστι, καὶ πάντες ὑπ' αὐτῶν κηλούμεθα· αἱ μεταβολαὶ δὲ, καὶ τὸ πρέπον, οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ χάριν, οὐδ' ὑπὸ πάντων ὁμοίως διακούονται. ἀλλὰ κἀκεῖνα πάνυ κηλεῖ πάντας ἡμᾶς κατορθούμενα, καὶ εἰς πολλὴν ὄχλησιν ἄγει ἁμαρτανόμενα. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε; Τεκμαίρομαι δὲ ὅτι καὶ τῆς ὀργανικῆς μούσης, καὶ τῆς ἐν ᾠδαῖς γοητείας, καὶ τῆς ἐν ὀρχήσει χάριτος ἐν ἅπασι διευστοχούσης, μεταβολὰς δὲ μὴ ποιησαμένης εὐκαίρους, ἢ τοῦ πρέποντος ἀποπλανηθείσης, βαρὺς μὲν ὁ κόρος, ἀηδὲς δὲ τὸ μὴ τοῖς ὑποκειμένοις ἁρμόττον ἐφάνη. Καὶ οὐκ ἀλλοτρίᾳ κέχρημαι τοῦ πράγματος εἰκόνι. μουσικὴ γάρ τις ἦν καὶ ἡ τῶν πολιτικῶν λόγων ἐπιστήμη, [7] τῷ ποσῷ διαλλάττουσα τῆς ἐν ᾠδαῖς καὶ ὀργάνοις, οὐχὶ τῷ ποιῷ. Καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ καὶ μέλος ἔχουσιν αἱ λέξεις, καὶ ῥυθμὸν, καὶ μεταβολὴν, καὶ πρέπον. ὥστε καὶ ἐπὶ ταύτης ἡ ἀκοὴ τέρπεται μὲν τοῖς μέλεσιν, ἄγεται δὲ τοῖς ῥυθμοῖς, ἀσπάζεται δὲ τὰς μεταβολὰς, ποθεῖ δ' ἐπὶ πάντων τὸ οἰκεῖον. [8] ἡ δὲ διαλλαγὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον.

[9] Δια-

6 Τὸ δὲ αὐτό.] Hic nominativus abſolute poni videtur; vel poſt γινόμενον verbum ἐστὶ ſubauditur. Cujuſmodi ſententia paulo infra occurrit, p. 78, Τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τοὺς ῥυθμούς. nos autem commate poſt γινόμενον ſublato, punctum repoſuimus.

7 Τῷ ποσῷ διαλλάττ.] Hanc rem fuſius explicat Ariſtoxenus: cujus verba è primo Harmonic. Element. adſcribam. Πρῶτον μὲν οὖν ἁπάντων, τὴν τῆς φωνῆς κίνησιν διοριστέον τῷ μέλλοντι πραγματεύεσθαι περὶ μέλους, αὐτὴν τὴν κατὰ τόπον. Οὐ γὰρ εἷς τρόπος αὐτῆς ὢν τυγχάνει. Κινεῖται μὲν γὰρ, καὶ διαλεγομένων ἡμῶν καὶ μελῳδούντων, τὴν εἰρημένην κίνησιν. ὀξὺ γὰρ καὶ βαρὺ δῆλον ὡς ἐν ἀμφοτέροις τούτοις ἐστίν.

Quod idem numeris etiam accidit. vidi omnes una in theatris indignari, omnes ægre ferre, cum pulſum aliquis, aut motum, aut vocem ſuo indiſtinctam ediderat intervallo, numeroſque obſcurârat. Quæ igitur apta ſunt modulatione & numero compoſita, non poſſunt non eſſe jucundiſſima, & noſmet iis quam plurimum oblectari: ſed tamen mutationes & decorum fortaſſe parem non habent venuſtatem & gratiam, nec eodem animi affectu ab omnibus exaudiuntur. at vero hæc recte facta, magna nos omnes voluptate perfundunt; eadem, cum peccati aliquid erroriſve acciderit, in multam ſolent perturbationem conjicere. quod omnes fateantur neceſſe eſt. Hoc autem inde colligo, quod tam ex ea quæ nervis intendatur muſa, quam ex melicorum verſuum lenocinio, ſaltationiſque gratia, ſi tempeſtivis non utantur mutationibus, aut à decoro paululum aberraverint, etſi in aliis feliciter adminiſtrata, gravis tamen oritur ſatietas, nec minor etiam moleſtia, eo quod ſubjectæ rei parum videantur congrua. Nec ſimilitudine à re uſus ſum aliena. Eſt enim muſica quædam & civilium orationum ſcientia: differt autem ab ea quæ ad cantum inſtrumentaque pertinet, quantitate ſolummodo, non qualitate. hac etenim in ſcientia admittunt dictiones modulationem, numerum, mutationem, & decorum: ita ut ibi etiam concentu delectentur aures noſtræ, rapiantur numeris, varietatem amplectentur, id adeo præ aliis egregie deſiderent, quod proprium eſt & naturale. fit autem differentia, ratione quantitatis intenſæ remiſſæve habita.

In

ἐϛίν. ἄυλη δ' ἔϛιν ἡ κατὰ τόπον, καθ' ἣν ὀξύ τε καὶ βαρὺ γίνεται. ἀλλ' ου ταὐτὸ εἶδος τῆς κινήσεως ἑκατέρας ἐϛίν.

8 Ἡ δὲ διαλλαγή.] Verba hæc exiſtimo in textum Dionyſii aliunde irrepſiſſe. *Bircovius.*

† Idem hoc loco aliis verbis tradit Dionyſius, quod ſuperius dixerat: τῷ ποσῷ διαλλάττουσα, οὐχὶ τῷ ποιῷ.

[9] Διαλέκτου μὲν οὖν μέλος ἑνὶ μετρεῖται διαστήματι τῷ λεγομένῳ διὰ πέντε, ὡς ἔγγιστα, καὶ οὔτε ἐπιτείνεται πέρα τῶν τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ἐπὶ τὸ ὀξὺ, οὔτε ἀνίεται τοῦ χωρίου τούτου πλεῖον ἐπὶ τὸ βαρύ. οὐ μὴν ἅπασά γε ἡ λέξις ἡ καθ' ἓν μόριον λόγου ταττομένη [10] ἐπὶ τῆς βαρείας, ἡ δὲ ἐπ' ἀμφοῖν· τῶν δὲ ἀμφοτέρας τὰς τάσεις ἐχουσῶν αἱ μὲν, κατὰ μίαν συλλαβὴν συνεφθαρμένον ἔχουσι τῷ ὀξεῖ τὸ βαρὺ, ἃς δὴ περισπωμένας καλοῦμεν· αἱ δὲ, ἐν ἑτέρῳ τε καὶ ἑτέρῳ χωρὶς ἑκάτερον ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν οἰκείαν φυλάττον φύσιν· καὶ ταῖς μὲν δισυλλάβοις οὐδὲν τὸ διὰ μέσου χωρίον βαρύτητος καὶ ὀξύτητος, ταῖς δὲ πολυσυλλάβοις, οἷαι ποτ' ἂν ὦσιν, ἡ τὸν ὀξὺν τόνον ἔχουσα μία ἐν πολλαῖς βαρείαις ἔνεστιν. Ἡ δὲ ὀργανική τε καὶ ᾠδικὴ μοῦσα, [11] διαστήμασί τε χρῆται πλείοσιν, οὐ τῷ διὰ πέντε μόνον, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ διὰ πασῶν ἀρξαμένη, καὶ τὸ διὰ πέντε μελῳδεῖ, καὶ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὸ διάτονον, καὶ τὸ ἡμιτόνιον· ὡς δέ τινες οἴονται, καὶ τὴν [12] δίεσιν αἰσθητῶς. Τάς τε λέξεις τοῖς μέλεσιν ὑποτάττειν ἀξιοῖ, καὶ οὐ τὰ μέλη ταῖς λέξεσιν, ὡς ἐξ ἄλλων τε πολλῶν δῆλον, καὶ μάλιστα τῶν Εὐριπίδου μελῶν, ἃ πεποίηκε τὴν Ἠλέκτραν λέγουσαν ἐν Ὀρέστῃ πρὸς τὸν χορόν·

[13] Σῖγα,

9 Διαλέκτου.] Ex hoc loco obſervat Voſſius in *de Pœmatum cantu*; vocem in communi ſermone ut plurimum intra *diapente* ſubſiſtere, ita ut neque plus tribus tonis cum dimidio intendatur, neque majori intervallo infra communem loquendi modum deprimatur. Idem etiam alio loco ſcribit, in cantu latius evagari tonos, quam in recitatione, aut communi ſermone, utpote in quo vitioſum habeatur ſi, vox ultra *diapente*, ſeu tres tonos & ſemitonium acuatur.

10 Ἐπὶ τῆς βαρείας.] Ante ἐπὶ τῆς, inſerendum videtur ἡ μὲν: vel pro ſequenti ἡ δὲ, reponenda disjunctiva ἢ *aut*. *Sylburg*.

11 Διαστήμα-

In communi ſermone vocis modulatio uno ut plurimum menſuratur intervallo, dicto *diapente:* ita ut neque plus tribus tonis cum dimidio intendatur ad acutum, neque majori diſtantia ad gravem accentum deprimatur. Nec vero ita ſe habet omnis dictio: quæ una ſcilicet orationis particula effertur, aut gravi aut utriſque ſubmittenda eſt. quæ vero utramque intenſionem admittunt, earum nonnullæ in una ſyllaba commiſtum habent cum acuto gravem, qui vocantur accentus circumflexi; quædam alio atque alio loco ſeorſim utrumque habent, qui propriam per ſe poteſtatem conſervant. Et quidem in diſyllabis nullus in medio locus eſt aut gravi, aut acuto accentui; ſed in polyſyllabis, qualeſcunque tandem fuerint, una eſt inter multos graves, quæ acutum habet accentum. Quæ vero fidibus & lyricorum inſtrumentis aptatur muſa, intervallis utitur pluribus, nec intra *diapente* ſubſiſtit: ſed ſumpto à *diapaſων* initio, per *diapente* concinit, & *diateſſaron*, & extentum illud genus, *diatonon* dictum, cum ſemitonio, ac ipſam ſenſili etiam, ut quidam putant, *dieſin* diſcrimine. Dictiones præterea concentui ſubmittendas poſtulat, non autem dictionibus concentum. quod cum ex multis aliis apparet, tum præcipue ex hoc Euripidis cantico, quo, fécit in Oreſte ut ad chorum uteretur Electra:

Tacite,

11 Διαςήμασι.] Diſcrimen illud, quo alter φθόγγος acutior eſt, alter gravior, appellatur διάςημα. Eſt autem φθόγγος, vox ſimplex, & utcunque miſſa. Cenſorinus cap. x. conſule Macrobium in Somn. Scip. cap. 1, lib. 2. ubi fuſius hæc omnia explicantur. Vide & Ariſtoxenum lib. 1, Harmon. Element. ubi differentiam tradit inter φωνὴν συνεχῆ & διαςηματικήν.

12 Δίεσιν.] Quid δίεσις, quæ & λεῖμμα à Platone appellatur, docent muſici, & in primis Vitruvius lib. 5. cap. 4.

13 Σῖγα

[13] Σῖγα, σῖγα, λευκὸν ἴχνος ἀρβύλης
Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε.
Ἀποπρόβατ' ἐκεῖσ', ἀπόπροθι κοίτας.

Ἐν γὰρ δὴ τούτοις τὸ, Σῖγα σῖγα λευκὸν, ἐφ' ἑνὸς φθόγγου μελῳδεῖται, καίτοι τῶν τριῶν λέξεων ἑκάστη βαρείας τε τάσεις ἔχει καὶ ὀξείας. Καὶ τὸ Ἀρβύλης, [14] ἐπὶ μέσῃ συλλαβῇ τὴν τρίτην ὁμότονον ἔχει, ἀμηχάνου ὄντος ἓν ὄνομα δύο λαβεῖν ὀξείας. καὶ τοῦ Τιθεῖτε, βαρυτέρα μὲν ἡ πρώτη γίνεται, δύο δὲ μετ' αὐτὴν ὀξύτονοί τε καὶ ὁμόφωνοι· τοῦ Κτυπεῖτε, ὁ περισπασμὸς ἠφάνισται. μιᾷ γὰρ αἱ δύο συλλαβαὶ λέγονται τάσει. καὶ τὸ, Ἀποπρόβατε, οὐ λαμβάνει τὴν τῆς μέσης συλλαβῆς προσῳδίαν ὀξεῖαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τετάρτην συλλαβὴν καταβέβηκεν ἡ τάσις τῆς τρίτης.

Τὸ δ' αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τοὺς ῥυθμούς. Ἡ μὲν γὰρ [15] πεζὴ λέξις οὐδενὸς οὔτε ὀνόματος οὔτε ῥήματος βιάζεται τοὺς χρόνους, οὐδὲ μετατίθησιν· ἀλλ' οἵας παρείληφε τῇ φύσει τὰς συλλαβὰς, τάς τε μακρὰς καὶ τὰς βραχείας, τοιαύτας φυλάττει. ἡ δὲ ῥυθμικὴ καὶ μουσικὴ, μεταβάλλουσιν

13 Σῖγα.] In vulgatis Euripidis Editionibus aliter leguntur hi verſus, ibi enim choro tribuuntur hi duo: Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης Τιθεῖτε· μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος: et Electræ hi, Ἀπὸ πρόβατ' ἐκεῖσ' ἀπὸ πρό μοι κοίτας: quod adnotavit etiam Stephanus. Porro λευκὸν ἴχνος in Dionyſii exempl. dici videtur obſcurum veſtigium & levi pede impreſſum: quia ſcilicet profundiora præ ſe ferunt aliquid nigredinis, ut omnia loca profundiora. at φωνὴν λευκὴν dici τὴν εὐήκοον, tradit in Organo Ariſtoteles pag. 286, & 287. *Sylburg.*

Ibid. Σῖγα.] Extat locus in Euripidis Oreſte, quem ita exhibet Editio Cantab.

Χο. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης
Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος.
Ηλ. Ἀπὸ πρόβατ' ἐκεῖ---
σ', ἀπὸ πρό μοι κοίτας.

Cavet ſoror Electra, nè furiis Oreſtes agitatus è ſomnis excitetur; ita ut male Electræ verba, quemadmodum docti adnotarunt, adſcribantur choro. Idem adeo ſentiebat, qui argumentum hujus fabulæ ſcripſit: Ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο, ἐξ ὧν

τῶν

Tacite, tacite candidum ſoleæ veſtigium
Ponite, ſtrepitum ne edite.
Procul abite hinc, procul à lecto.

Nam in his, Σῖγα σῖγα λευκὸν, uno vocis ſono proferuntur; tres illæ licet dictiones, ſuas unaquæque, tam acutas quàm graves habeant intenſiones. Et vox Ἀρβύλης præterea, eundem & in media & tertia ſyllaba tonum habeat: etſi fieri minime poteſt, ut una dictio duos habeat acutos. Quin & vocabuli Τιθεῖτε, prima gravior eſt ſyllaba; duæ autem quæ ſequuntur, acutum habent accentum, eundemque ſonum: hujus denique Κτυπεῖτε, circumflexus obſcuratur; una etenim ſyllabæ duæ extenſione proferuntur, atq; adeo vox Ἀποτρέψατε, mediæ ſyllabæ acutum accentum non recipit, ſed in quartam uſque ſyllabam tertiæ rejicitur intenſio.

Quod idem ſolet etiam numeris accidere. nam oratio ſoluta neque nominis neque verbi ullius tempora, vi illata, perturbat: ſed & longas & breves ſyllabas, ſicuti à natura acceperit, eaſdem conſervat. Has vero rythmicorum & muſico-

φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ, Σίγα, σίγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης. Aliis porro dijudicandum relinquimus, an verba μήτ᾽ ἔσω κτύπος, huc commode ſpectent: cum ea ſilentio prætermittat Dionyſius, & verſu ab hoc quarto ſuperius, iiſdem Electra chorum alloquatur.

> Ὦ φιλτάται γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
> Χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μήδ᾽ ἔσω κτύπος.

Sed ad rem ut redeamus: Sylburgius Σίγα σίγα, edidit. Eſt autem Σῖγα, idem cum σιγῇ, *tacite:* cujus ultima ſyllaba corripitur, ut facilius ab Imperat. σίγα, *tace*, diſtinguatur.

14 Ἐπὶ μέσῃ.] Rectius arbitror pro ἐπὶ, legatur ἔτι, *inſuper, præterea.* Καὶ τὸ Ἀρβύλης ἔτι, μέσῃ.

15 Πεζὴ λέξις.] Inſigne teſtimonium. Nihil ſane apertius dici poteſt, contra receptam apud nos accentuum rationem, eorumque uſum. Eſt autem ſuus ex his etiam (ſeu iis potius, quos veteres adhibuerunt) Accentibus ſermoni cantus, ſed paucis opinor notus. Λέγεται γὰρ δὴ καὶ λογῶδές τι μέλος, τὸ συγκείμενον ἐκ τῶν προσῳδιῶν, τὸ ἐν τοῖς ὀνόμασι. φυσικὸν γὰρ τὸ ἐπιτείνειν καὶ ἀνίεναι ἐν τῷ διαλέγεσθαι. Ariſtoxenus.

16 Ὀικεῖον

λυσιν αὐτὰς μειοῦσαι καὶ αὔξουσαι, ὥστε πολλάκις εἰς τἀναντία μεταχωρεῖν. οὐ γὰρ ταῖς συλλαβαῖς ἀπευθύνουσι τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοῖς χρόνοις τὰς συλλαβάς.

Δεδειγμένης δὴ τῆς διαφορᾶς, ᾗ διαφέρει μουσικὴ λογικῆς, λοιπὸν ἂν εἴη κἀκεῖνα λέγειν, ὅτι τὸ μὲν τῆς φωνῆς μέλος, λέγω δὲ οὐ τῆς ᾠδικῆς, ἀλλὰ τῆς ψιλῆς, κἂν ἡδέως διατιθῇ τὴν ἀκοὴν, εὐμελὲς λέγοιτ' ἂν, ἀλλ' οὐκ ἐμμελές· ἡ δ' ἐν τοῖς χρόνοις τῶν μορίων συμμετριάζουσα τὸ μελικὸν σχῆμα, εὔρυθμος, ἀλλ' οὐκ ἔνρυθμος. πῆ δὲ διαφέρουσιν ἀλλήλων, ταῦτα κατὰ τὸν [16] οἰκεῖον καιρὸν ἐρῶ. Νυνὶ δὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποδοῦναι πειράσομαι, πῶς ἂν γένοιτο λέξις πολιτικὴ παρὰ τὴν σύνθεσιν ἡδύνουσα τὴν ἀκρόασιν, κατά τε τὰ μέλη τῶν φθόγγων, καὶ κατὰ τὰς συμμετρίας τῶν ῥυθμῶν, καὶ κατὰ τὰς ποικιλίας τῶν μεταβολῶν, καὶ κατὰ τὸ πρέπον τοῖς ὑποκειμένοις· ἐπειδὴ ταῦτα ὑπεθέμην τὰ κεφάλαια.

TMHˆMA

16 Ὀικεῖον καιρόν.] Hanc rem duabus poſtremis Sectionibus fuſius tractat.

muſicorum ſcientia, minuendo augendoque immutat, ita ut ſæpiſſime in contraria deventum ſit. Etenim ſyllabis non exigit tempora, ſed temporibus ſyllabas.

Oſtenſo jam, quâ differt à ſermone communi Muſica, reſtat ea quoque à nobis ut dicantur; quod vocis modulatio, (non quæ in cantu verſatur, dico, ſed nudam hanc quæ ad ſolutam orationem pertinet) etiamſi auribus noſtris ſe ſuaviter inſinuat, canora jure vocari poſſit, non autem cantus: quæ vero partium orationis temporibus, habita proportione, ad menſuram verſuum lyricorum ſe exigit, numeroſa itidem, non tamen numeris adſtricta. Quænam vero ſit earum differentia, ſuo dicetur loco. Sed jam quæ ordine ſequuntur, ea mihi curæ erit exponere; quali nempe verborum compoſitione ita illuminetur oratoria dictio, ut ea tam vocum modulatione, quam numerorum æquabilitate, variis mutationibus, & decoro, rei ſubjectæ accommodato, noſtris auribus jucundam afferat delectationem. Hæc enim mihi capita dicenda propoſui.

SECTIO

ΤΜΗΜΑ ιβ΄.

Πολιτικὴ λέξις πῶς τῇ συνθέσει τὴν ἀκρόασιν ἡδύνει.

[1] Οὐχ ἅπαντα πέφυκε τὰ μέρη τῆς λέξεως ὁμοίως διατιθέναι τὴν ἀκοήν· ὥσπερ οὐδὲ τὴν ὁρατικὴν αἴσθησιν τὰ ὁρατὰ πάντα, οὐδὲ τὴν γευστικὴν τὰ γευστά, οὐδὲ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις τὰ κινοῦντα ἑκάστην· ἀλλὰ καὶ γλυκαίνουσί τινες αὐτὴν ἦχοι, καὶ πικραίνουσι καὶ τραχύνουσι, καὶ λεαίνουσι, καὶ πολλὰ ἄλλα πάθη ποιοῦσι περὶ αὐτήν. Αἰτία δ' ἥτε τῶν γραμμάτων φύσις, ἐξ ὧν ἡ φωνὴ συνέστηκε, πολλὰς καὶ διαφόρους ἔχουσα δυνάμεις, καὶ ἡ τῶν συλλαβῶν πλοκὴ παντοδαπῶς σχηματιζομένη. Τοιαύτην δὴ δύναμιν ἐχόντων τῶν τῆς λέξεως μορίων, ἐπειδὴ μεταθεῖναι τὴν ἑκάστου φύσιν οὐχ οἷόν τε, λείπεται τῇ μίξει καὶ κράσει καὶ παραθέσει συγκρύψαι τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτῶν τισιν ἀτοπίαν, [2] τραχέσι λεῖα μισγόντα, καὶ σκληροῖς μαλακά, καὶ κακοφώνοις εὔφωνα, καὶ δυσεκφόροις εὐπρόφορα, καὶ βραχέσι μακρά, καὶ τἆλλα τὸν αὐτὸν τρόπον εὐκαίρως συντιθέντα, καὶ μήτε ὀλιγοσύλλαβα πολλὰ ἑξῆς λαμβάνοντα· κόπτεται γὰρ ἡ ἀκρόασις· μήτε πολυσύλλαβα πλείω τῶν ἱκανῶν, μηδὲ δὴ ὁμοιότονα παρ' ὁμοιοτόνοις, μηδ' ὁμοιόχρονα παρ' ὁμοιοχρόνοις. Χρὴ δὲ καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνοματικῶν ταχὺ [3] μεταλαμ-

1 Οὐχ ἅπαντα.] Conjunctionis ellipſis ſimilis, ſupra quoque notata eſt ad Sect. 2. Ἡ σύνθεσίς ἐστι. Pro ſequenti autem ὁμοίως in Aldina Editione ſpatium eſſe vacuum, propter tachygraphicum compendium à librariis ignoratum, adnotat Henricus Stephanus Schediaſmatum libro 2. cap. 14. Idem de aliis tribus locis ibidem adnotat: quorum primus extat infra, Sect. 14. Δύναται δ' οὐχ ὁμοίως κινεῖν τὴν ἀκοὴν ἅπαντα. ſecundus, Sect. 15. πλὴν οὐχ ὁμοίως. tertius, Sect. 21. οὐχ ὁμοίως αὐτὰ συντίθεμεν. Rurſum eandem Editionem Aldinam eo in loco

Sectio XII.

Qua compoſitione oratoria civilisque dictio, audientiæ grata ſit & jucunda.

NON omnes à natura ſolent orationis partes eadem ratione auditum afficere; ſicuti neque viſum ea omnia, quæ adſpectu ſentiuntur; neque guſtandi facultatem, quæ guſtu percipi poſſunt; nec alios ſenſus, quæ ſingulos eorum movent, etenim ex ſonis alii deliniunt, alii etiam exacerbant aures noſtras, ſuaque aſperitate perſtringunt, alii molliunt, & varios omnino affectus excitant. Cujus rei cauſa eſt, tam literarum natura è quibus vox conſtituitur, quæ multas variaſque poteſtates habet, quam multiplex ſyllabarum copulatio, diverſis modis conformata. Cum eam itaque vim habeant orationis partes, nec in noſtra poteſtate ſit earum naturas immutare, ſupereſt, miſtura, temperata poſitione, ac ſitu aſperitatem, earum nonnullis quæ videtur ineſſe, occultemus, levia miſcentes aſperis, duris mollia, ſonora male ſonantibus, prolatu facilia difficilioribus, longa brevibus, cæteraque omnia pari ratione concinne componentes; ut neque paucarum ſyllabarum dictiones multas ordine aſſumamus (nam inde offenduntur aures noſtræ) neque plures ex polyſyllabis, quam neceſſe ſit, aut quæ ſunt ejuſdem accentus, aut temporum ſimilium. Quin & nominum caſus ſubinde oportet correptos dare: nam plus

loco qui ſupra exſtat Sect. 6. Οὐ γὰρ δὴ πάντα γε μετὰ πάντων τιθέμενα ὁμοίως πέφυκεν διατίθεναι τὰς ἀκοάς: pro ὁμοίως habere οὖν, per ejuſdem compendii ignorationem, adnotat ibidem idem Stephanus. *Sylburg.*

2 Τραχέσι λεῖα.] Fabius idem præcipit, lib. 9. cap. 4. *Miſcendi ſunt* pedes, *curandumque ut ſint plures qui placeant, & circumfuſi bonis deteriores lateant. Nec vero in literis ſyllabiſque natura mutatur, ſed refert quæ cum qua optime coëat,*

[3] μεταλαμβάνειν· [4] μηκυνόμεναι γὰρ ἔξω τοῦ μετρίου, πάνυ προσίστανται ταῖς ἀκοαῖς· καὶ τὴν ὁμοιότητα διαλύειν, συνεχῶς ὀνομάτων τινῶν ἑξῆς τιθεμένων πολλῶν ῥημάτων, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, τὸν κόρον φυλαττόμενον· σχήμασί τε μὴ τοῖς αὐτοῖς [5] διαμένειν, ἀλλὰ θαμινὰ μεταβάλλειν, καὶ τρόπους μὴ τοὺς αὐτοὺς ἐπεισφέρειν, ἀλλὰ ποικίλλειν· μηδὲ δὴ ἄρχεσθαι πολλάκις ἀπὸ τῶν αὐτῶν, μηδὲ λήγειν εἰς τὰ αὐτὰ, ὑποτείνοντα τὸν ἑκατέρου καιρόν.

Καὶ μηθεὶς οἰηθῇ με καθάπαξ ταῦτα παραγγέλλειν, ὡς ἡδονῆς αἴτια διὰ παντὸς ἐσόμενα, ἢ τοὐναντίον ὀχλήσεως· οὐχ οὕτως ἀνόητός εἰμι. οἶδα γὰρ ἐξ ἀμφοῖν γινομένην πολλάκις ἡδονὴν, τοτὲ μὲν ἐκ τῶν ἀνομοίων, ποτὲ δὲ ἐκ τῶν ὁμογενῶν. ἀλλ' ἐπὶ πάντων οἴομαι δεῖν ” [6] τὸν καιρὸν ὁρᾶν. οὗτος γὰρ ἡδονῆς καὶ ἀηδίας κράτιστον ” μέτρον. Καιροῦ δὲ οὔτε ῥήτωρ οὐδεὶς, οὔτε φιλόσοφος εἰς τόδε χρόνου τέχνην ὥρισεν· οὐδ' ὅσπερ πρῶτος ἐπεχείρησε περὶ αὐτοῦ γράφειν [7] Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, οὐδ' ὅ τι λόγου ἄξιον ἔγραψεν. οὐδὲ ἔχει φύσιν τὸ πρᾶγμα εἰς ” καθολικὴν καὶ ἔντεχνόν τινα περίληψιν πεσεῖν. οὐδ' ὅλως ” ἐπιστήμῃ θηρατός ἐστιν ὁ καιρὸς, ἀλλὰ δόξῃ. Ταύτην δὲ οἱ μὲν ἐπὶ πολλῶν καὶ πολλάκις γυμνάσαντες, ἄμεινον τῶν ἄλλων εὑρίσκουσιν· οἱ δὲ ἀνάσκητον ἀφέντες, [8] σπανιώτερον, καὶ ὥσπερ ἀπὸ τύχης. Ἵνα

3 Μεταλαμβάνειν.] *Corripere*, συναρπάσαι, ſeu ἀλλάσσειν. Paulo poſt pro πολλῶν ῥημάτων, πολλῶν τε forſan legendum, commate poſt τιθεμένων poſito: ſeu, ἑξῆς τιθεμένων πολλῶν, ῥημάτων τὲ, καὶ τῶν. Ita enim legenti omnia multo erunt clariora.

4 Μηκυνομέναι.] Quale iſtud poetæ Dithyrambici, Ἑρμοκαϊκόξανθος, ab Ariſtotele prolatum: ideoque illud Pacuvii reprehendit Fabius:

Nerei
Repandiroſtrum incurvicervicum pecus.

5 Διαμένειν.] Forſan legendum ἐνδιαμένειν. *Sylburg.*

6 Τὸν καιρὸν ὁρᾶν.] Vide hac de re quid ſcripſit Quintilianus, lib. 11. cap. 1.

7 Γοργίας

plus æquo producti in longitudinem, graviſſime auribus inſultant: ſimilia etiam ne occurrant, cavendum eſt, multis inter ſe nominibus ordine, aut verbis, reliquiſve orationum partibus temere conjectis, vitandæ ſatietatis gratia. Nec iiſdem loquendi formulis immorandum, quas ſubinde nos debemus mutare; nec iiſdem continuo, ſed variis figuris utendum eſt; neque principia ſunt ab iiſdem ſæpius ſumenda, nec cum ſimilibus deſinendum, obſervata utriuſque opportunitate.

Nemo autem arbitretur me hæc in univerſum præcipere, tanquam perpetuo eſſent delectationem, alia vero moleſtiam, allatura: non ſum adeo demens. Novi etenim ex utriſque conflatam voluptatem, modo ex diſſimilibus, modo ſimilibus; ſed rerum opportunitatem præcipue advertendam eſſe cenſeo. eſt enim tam jucundi, quam injucundi menſura præſtantiſſima. nec tamen aut rhetorum quiſquam, aut philoſophorum huc uſque opportunitatis artem definivit: neque ipſe Gorgias Leontinus, qui primus de ea ſcribere aggreſſus eſt, quicquam alicujus momenti protulit. Neque ita ſane res eſt à natura comparata, ut in generalem poſſit atque artificioſam comprehenſionem cadere. nulla etenim omnino ſcientia, opinione duntaxat, percipi poteſt opportunitas. Qua in re quicunque diu & frequentiſſime ſe exercuerunt, eam aliis multo felicius adinveniunt: dum ii contra, qui inexercitatam omiſere, longe longeque rarius, idque non niſi fortuito, aſſequuntur.

Ut

7 *Γοργίας.*] Rhetor & ſophiſta, ex oppido Siciliæ Leontino: qui de omni re quæcunque in deſceptationem quæſtionemque vocaretur, ſe copioſiſſime dicturum profitebatur; iſque princeps ex omnibus auſus eſt in conventu poſcere, qua de re quiſque vellet audire. cui tantus honos habitus eſt, ut Delphis aurea donaretur ſtatua. Centum & ſeptem complevit annos: neque unquam, ut ait Cicero, in ſuo ſtudio atque opere ceſſavit.

8 *Σπανιώτερον.*] In vulgatis Editionibus ſcriptum eſt *σπανιώτεραν*, *variorem.* noſtrum adverbium *σπανιώτερον*, melius quadrat ad præcedens *ἄμεινον.* *Sylburg.*

Ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἴπω, ταῦτ᾽ οἴομαι χρῆναι φυλάττειν ἐν τῇ συνθέσει τὸν μέλλοντα διαθήσειν τὴν ἀκοὴν ἡδέως· τὰ εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα καὶ εὔφωνα ὀνόματα, ὑφ᾽ ὧν γλυκαίνεταί τε καὶ μαλάττεται, καὶ τὸ ὅλον οἰκείως διατίθεται ἡ αἴσθησις, ταῦτα ἀλλήλοις συναρμόττειν, ἢ τὰ μὴ τοιαύτην ἔχοντα φύσιν ἐγκαταπλέκειν τε καὶ συνυφαίνειν τοῖς δυναμένοις [9] αὐτὴν γοητεύειν, ὥστε ὑπὸ τῆς ἐκείνων χάριτος ἐπισκοτεῖσθαι τὴν τούτων ἀηδίαν· οἷόν τι ποιοῦσιν οἱ φρόνιμοι [10] στρατηλάται κατὰ τὰς τάξεις τῶν στρατευμάτων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι συγκρύπτουσι τοῖς ἰσχυροῖς τὰ ἀσθενῆ, καὶ γίνεται αὐτοῖς οὐδὲν τῆς δυνάμεως μέρος ἄχρηστον. Διαναπαύειν τε καὶ ταυτότητά φημι δεῖν, μεταβολὰς εὐκαίρους εἰσφέροντα. καὶ γὰρ " ἡ μεταβολὴ παντὸς ἔργου [11] χρῆμα ἡδύ. Τελευταῖον δὲ, ὃ δὴ καὶ πάντων ἐστὶ κράτιστον, οἰκείαν ἀποδιδόναι τοῖς ὑποκειμένοις καὶ πρέπουσαν ἁρμονίαν. Δυσωπεῖσθαι δὲ οὐδὲν οἴομαι δεῖν, οὔτε ὄνομα, οὔτε ῥῆμα· οὔτ᾽ ἐπιτέτραπται μὴ σὺν αἰσχύνῃ λέγεσθαι. [12] οὐδὲν γὰρ οὕτω ταπεινὸν, ἢ ῥυπαρὸν, ἢ μιαρὸν, ἢ ἄλλην τινὰ δυσχέρειαν ἔχον ἔσεσθαί φημι λόγου μέρος, ᾧ σημαίνεταί τι σῶμα ἢ πρᾶγμα, ὃ μηδεμίαν ἕξει χώραν ἐπιτηδείαν ἐν λόγοις.

Παρακελεύομαι δὲ ἐν τῇ συνθέσει πιστεύοντας ἀνδρείως πάνυ καὶ τεθαῤῥηκότως αὐτὰ ἐκφέρειν, Ὁμήρῳ τε παραδείγματι χρωμένους, παρ᾽ ᾧ καὶ τὰ εὐτελέστατα κεῖται τῶν ὀνομάτων· καὶ Δημοσθένει, καὶ Ἡροδότῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὧν ὀλίγον ὕστερον μνησθήσομαι, καθ᾽ ὅτι ἂν ἁρμόττῃ περὶ ἑκάστου. Ταῦτά μοι περὶ τῆς ἡδείας εἰρήσθω συνθέ-

9 Αὐτὴν γοητεύειν.] Τὴν αἴσθησιν, *audiendi ſenſum.*

10 Στρατηλάται.] Fortaſſe ad hos poetæ verſus, Iliad. δ, ver. 297. alludit:

Ἱππῆας μὲν πρῶτα καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς
δ᾽ ἐς μέσσον ἔλασσε.

11 Χρῆμα ἡδύ.] Idem in Epiſt. ad Pompejum, ἡδὺ χρῆμα ἐν ἱστορικαῖς γραφαῖς μεταβολή.

12 Οὐδὲν

Ut vero & de cæteris pariter loquar, hæc illi in collocatione obſervanda cenſeo, qui auribus placere ſtudeat; ut verba ſuavi modulatione temperata, numeroſa, ac ſonora, quibus egregie delinitur audiendi ſenſus, & ſumma voluptate perfunditur, ſibi invicem connectat; aut ſi quorundam ea non fuerit natura, potentioribus paſſim immiſceat quæ valeant aures noſtras variis affectibus exercere; ut illorum venuſtate atque gratia, hiſce aſperis injucundiſque quaſi velum obtendatur. id quod ordinibus inſtruendis prudentiſſimi Imperatores factitant. Etenim infirmiora ſolent illi fortioribus occultare; quo fit, ut nulla copiarum pars inutilis reddatur. Aio etiam ab iterationibus eſſe abſtinendum, & commodas mutationes inſerendas. Eſt enim in omni re varietas gratiſſima. Poſtremo, ut propria rei ſubjectæ atque accommodata, (quod omnium præſtantiſſimum eſt) ſtructura adhibeatur. Nullum præterea de ſede aut nomen, aut verbum cum dedecore moveri debere arbitror: nec ideo committendum, ut quæ pudorem incutiant, eloquamur. Nam ne ullam quidem adeo humilem, aut ſordidam, aut impuram, aut alia quavis aſperitate præditam, fore dico orationis particulam, qua corpus aut res notatur, quin commodum in ſermone noſtro locum habitura ſit.

Moneo porro atque hortor, iſta ut omnia ſecuri nulla omnino dubitatione ſcriptores efferant, Homeri exemplum ſecuti, apud quem vocabulorum quæque etiam viliſſima reperiuntur; nec non Demoſthenis, ac Herodoti, aliorumque; quibus de ſingulis paulo inferius, quantum ad inſtitutum faciat, dicetur. Hæc vero de jucunda compoſitione dicta ſint, pauca

12 'Ουδὲν γὰρ ἔτω.] Quo igitur ſenſu ſunt hæc Petronii intelligenda? *Effugiendum eſt ab omni verborum, ut ita dicam, vilitate, & ſumendæ voces à plebe ſubmotæ, ut fiat,* *Odi profanum vulgus, & arceo.* Videtur Dionyſio contraria præcipere, & prorſus repugnantia. Neque enim ſatis erit dixiſſe, hæc præcepta ad poetas ſolummodo pertinere.

13 Eἶεν.

συνθέσεως, ὀλίγα μὲν ὑπὲρ πολλῶν θεωρημάτων, ἱκανὰ δὲ, ὡς κεφάλαια, [13] εἶεν.

13 Εἶεν.] Wolfius pro εἶεν, legit εἶναι. *Sylburg.*

ΤΜΗΜΑ ιγʹ.

Καλὴ πῶς γίνεται ἡ τῆς λέξεως, καὶ τῶν κώλων ἁρμονία.

ΚΑλὴ δὲ ἁρμονία πῶς γένοιτ' ἄν, εἴ τις ἔροιτο, ἢ ἐκ ποίων θεωρημάτων, οὐκ ἄλλως πῶς μὰ Δία φαίην ἄν, οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν, ἢ ἐξ ὧνπερ ἡδεῖα. τὰ γὰρ αὐτὰ ποιητικὰ ἀμφοῖν, Μέλος εὐγενὲς, Ῥυθμὸς ἀξιωματικὸς, Μεταβολὴ μεγαλοπρεπὴς, [1] τὸ πᾶσι τούτοις παρακολουθοῦν Πρέπον. ὥσπερ γὰρ ἡδεῖά τις γίνεται λέξις, οὕτω καὶ γενναία τις ἑτέρα· καὶ ῥυθμὸς ὥσπερ γλαφυρός τις, οὕτω καὶ σεμνὸς ἕτερος· καὶ τὸ μεταβάλλειν ὥσπερ χάριν ἔχει τινὰ, οὕτω καὶ πιθανόν. τὸ δὲ δὴ πρέπον εἰ μὴ τοῦ καλοῦ πλεῖστον ἕξει μέρος, σχολῇ γ' ἂν ἄλλου τινός. Ἐξ ἁπάντων δή φημι τούτων ἐπιτηδεύεσθαι δεῖν τὸ καλὸν ἐν ἁρμονίᾳ λέξεως, ἐξ ὧνπερ καὶ τὸ ἡδύ. Αἰτία δὲ κἀνταῦθ', ἥ τε τῶν γραμμάτων φύσις, καὶ ἡ τῶν συλλαβῶν δύναμις, ἐξ ὧν πλέκεται τὰ ὀνόματα. Ταῦτα ὑπὲρ ὧν καιρὸς ἂν εἴη λέγειν, ὥσπερ ὑπεσχόμην.

ΤΜΗ͂ΜΑ

1 Τὸ πᾶσι] Dictio ἀσύνδετος celeritatem exprimit, aut orationi etiam conciliat venuſtatem. hoc tamen loco copulam καὶ fortaſſe inſertam malueris, καὶ τὸ πᾶσι. Vide initium Sectionis undecimæ. Eadem fere habet Dionyſius in libello Περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ſed locus corruptus eſt, pag. 192, Edit.

pauca ſane de multis doctrinis, ſed quæ capitum loco ſatis ampla videri poſſint.

Sectio XIII.

Quibus præceptis pulcra efficiatur orationis membrorumque Structura.

Pulcra vero Structura quomodo efficiatur, interroganti, aut quibus ex præceptis, non aliunde equidem, aut ex aliis hercule reſponderem, quam quibus fit jucunda. Nam eadem utrumque conſtituunt, concentus nobilis, numeri cum dignitate graves, magnifica permutatio, &, hæc omnia quod conſequitur, decorum. Quemadmodum enim jucunda quædam fit oratio, ita & alia generoſa: & numerus ut alius politus eſt, ita alius gravis: ſua etiam ut permutationi ineſt gratia, ita & ſuadendi facultas. Jam vero ſi maximam pulcritudinis partem decorum non habuerit, nedum aliûs rei cujuſpiam particeps futurum eſt. Ex his itaque omnibus conficiendam arbitror Structuræ orationis pulcritudinem, unde etiam conſtituitur jucunditas. Eſt autem & hoc loco cauſa tam literarum natura, quam poteſtas ſyllabarum, è quibus componuntur vocabula. Sed de his jam tempus eſt, ſicuti pollicitus ſum, dicendi pauca.

Sectio

Edit. Sylb. Εὕρισκε δὴ (ὁ Δημοσθένης) τὰ μὲν αὐτὰ ἀμφοτέρων (κάλλους καὶ ἡδονῆς) ὄντα αἴτια, τὰ μέλη, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς, καὶ τὰς μεταβολὰς, καὶ τὸ παρακολουθοῦν ἅπασιν αὐτοῖς παρέϊτιον. Quid ſit παρέϊτιον hoc loco ignotum eſt: lego itaque ſenſu poſtulante, τὸ πρέπον.

ΤΜΗΜΑ. ιδ'.

Φωνῆς στοιχεῖα τὰ γράμματα· καὶ αὐτῶν ἡ φύσις διάφορος.

Ἀρχαὶ μὲν οὖν εἰσι τῆς ἀνθρωπίνης καὶ ἐνάρθρου φωνῆς, αἱ μηκέτι δεχόμεναι διαίρεσιν, ἃς καλοῦμεν στοιχεῖα καὶ γράμματα· [1] γράμματα μὲν, ὅτι γραμμαῖς τισι σημαίνεται· στοιχεῖα δὲ, ὅτι πᾶσα φωνὴ τὴν γένεσιν ἐκ τούτων λαμβάνει πρῶτον, καὶ τὴν διάλυσιν εἰς ταῦτα ποιεῖται τελευταίαν. Τῶν δὲ στοιχείων τε καὶ γραμμάτων οὐ μία πάντων φύσις, διαφορὰ δὲ αὐτῶν. Πρώτη μὲν, ὡς [2] Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς ἀποφαίνεται, καθ' ἣν τὰ μὲν, φωνὰς ἀποτελεῖ, τὰ δὲ, ψόφους· φωνὰς μὲν, τὰ λεγόμενα φωνήεντα· ψόφους δὲ, τὰ λοιπὰ πάντα. Δευτέρα δὲ, καθ' ἣν τῶν [3] φωνηέντων ἃ μὲν καθ' ἑαυτὰ [4] ψόφους ὁποίους δή τινας ἀποτελεῖν πέφυκε, [5] ῥοῖζον, ἢ συριγμὸν, ἢ ποππυσμὸν, ἢ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἤχων δηλωτικά· ἃ δὲ ἐστὶν ἁπάσης ἄμοιρα φωνῆς καὶ ψόφου, καὶ οὐχ οἷά τε ἠχεῖσθαι καθ' ἑαυτά· ταῦτα μὲν ἄφωνά τινες ἐκάλεσαν, θάτερα δὲ, ἡμίφωνα. Οἱ δὲ τριχῆ νείμαντες τὰς πρώτας τε καὶ στοιχειώδεις φωνῆς δυνάμεις, φωνήεντα μὲν ἐκάλεσαν, ὅσα καὶ καθ' ἑαυτὰ φωνεῖται

1 Γράμματα.] Ita etiam ex *lineatura* contractam eſſe literam arbitratur Jul. Scaliger.

2 Ἀριστόξενος.] Muſicus peritiſſimus tempore Alexandri regis, Tarento natus Italiæ oppido, ſed Mantineæ plurimam ætatis partem degit. Muſicæ grammaticen ſubjectam putavit, utriuſque rei præceptor. *Vocis rationem*, inquit Fabius, *dividit in ῥύθμον, & μέλος ἐμμελές: quorum alterum modulatione, alterum canore ac ſonis conſtat.*

3 Φωνηέντων.] Lege συμφώνων, ſenſu poſtulante.

4 Ψόφους.] Eadem fere habet, & fortaſſe à Dionyſio mutuata, Sextus Empiricus: Καὶ ἡμίφωνα μὲν, ὅσα δι' αὐτῶν ῥοῖζον,

Sectio XIV.

Vocis elementa eſſe literas; quarum naturæ differentes oſtenduntur.

PRincipia humanæ articulatæque vocis ſunt, quæ diviſionem ulterius non admittunt; quæque elementa vocamus & literas. Literæ appellantur, quia lineis quibuſdam exprimuntur: elementa, quia primam ex his originem vox omnis ſumit, extremoque in ea ſe reſolvit. Eſt autem non una omnium elementorum literarumque natura; ſed variæ differentiæ. Prima eſt, quemadmodum tradit Ariſtoxenus muſicus, qua voces literæ aliæ, aliæ ſonos tantum conficiant: voces ex vocalibus, è reliquis formantur ſoni. ſecunda vero, qua conſonantium quædam per ſe ſonos qualeſcunque ſoleant edere, veluti ſtridorem, aut ſibilum, aut quo noſtra exprimitur averſatio, & quæcunque iſtiuſmodi ſonos indicant; quædam autem omnis vocis & ſoni expertes, ne poſſint quidem omnino per ſe voce pronunciari: has nonnulli mutas appellarunt, illas ſemivocales. Quidam vero triplici diviſione inſtituta primarum vocis poteſtatum, vocales appellarunt, quæ tam per ſe, quam cum aliis conjunctæ,

ζον, ἢ σιγμὸν, ἢ μυγμὸν, ἢ τινα παραπλήσιον ἦχον κατὰ τὴν ἐκφώνησιν ἀποτελεῖν πεφυκότα. Ex hoc loco Dionyſii pro σιγμὸν, συριγμὸν corrige.

5 ῾Ροῖζον.] Generio caſu legendum videtur, ῥοίζου, ἢ συριγμοῦ, ἢ ἀποπτυσμοῦ: aut pluraliter, ῥοίζων, ἢ συριγμῶν, ἢ ἀποπτυσμῶν. Significantur autem his nominibus litteræ ρ, σ, π, cum cognatis β, φ. Nam in his quoque, etiamſi non accedat vocalis ulla, φωνῆς τινος ſeu ἤχου σημασία eſt. Wolfium quoque gignendi caſu legiſſe ῥοίζων, monuit me Hœſchelius meus. *Sylburg.*

Ibid. ῾Ροῖζον.] Inſere ὡς ante ῥοῖζον, & nulla caſuum mutatione opus erit. Atque haud ſcio, an per ſe etiam ſana ſententia ſit, Appoſitione, ut loquuntur Grammatici, connexa.

νεῖται, καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ ἔστιν αὐτοτελῆ· ἡμίφωνα δέ, ὅσα μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων κρεῖττον ἐκφέρεται, καθ' ἑαυτὰ δὲ χεῖρόν τε καὶ οὐκ αὐτοτελῶς· ἄφωνα δέ, ὅσα οὔτε τὰς τελείας, οὔτε τὰς ἡμιτελείας φωνὰς ἔχει καθ' ἑαυτά, μεθ' ἑτέρων δὲ ἐκφωνεῖται.

Ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν ὅστις ἐστίν, οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν ἀκριβῶς· ἐπεὶ πολλὴν παρέσχε καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀπορίαν τὸ πρᾶγμα. Οἱ μὲν γὰρ ᾠήθησαν εἶναι [6] τρισκαίδεκα τὰ πάντα τῆς φωνῆς στοιχεῖα, κατεσκευάσθαι δὲ τὰ λοιπὰ ἐκ τούτων· οἱ δέ, καὶ τῶν [7] εἰκοσιτεσσάρων, οἷς χρώμεθα νῦν, πλείω. Ἡ μὲν οὖν ὑπὲρ τούτων θεωρία, Γραμματικῆς τε καὶ [8] Μετρικῆς, εἰ βούλεταί τις, καὶ Φιλοσοφίας οἰκειοτέρα. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μήτε ἐλάττους τῶν κδʹ, μήτε πλείους ὑποθεμένοις, δεικνύναι τὰς τῆς φωνῆς ἀρχάς, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῇ λέγειν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν φωνηέντων ποιησαμένοις.

Φωνήεντα.

Ἔστι δὲ ταῦτα τὸν ἀριθμὸν ζʹ· δύο μὲν μακρά, τό τε η καὶ τὸ ω· [9] δύο δὲ βραχέα, τό τε ε, καὶ τὸ ο. τρία δέ, [10] δίχρονα, τό τε α καὶ τὸ ι καὶ

ἃ καὶ

6 Τρισκαίδεκα.] Pro τρισκαίδεκα legendum videtur ἑκκαίδεκα, *ſexdecim.* Nam, ut Plinius tradit, lib. 7, cap. 56, Cadmus olim è Phœnice in Græciam intulit literas ſedecim numero, Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Υ. quibus poſt à Palamede, Simonide, Epicharmo, additæ ſunt literæ compoſitæ; duæ vocales, η & ω: tres ſemivocales, ζ, ξ, ψ: tres mutæ aſpiratæ, θ, χ φ. Siquis τρισκαίδεκα retinendum putet, è ſedecim paulo ante numeratis demendæ erunt medii generis mutæ, β, γ, δ. *Sylburg.*

7 Εἰκοσιτεσσάρων.] De literis paſſim multi multa ſcripſere; eaſque à Phœnicibus in Græciam deveniſſe, Cadmi miniſterio, traditum eſt. Joſephus contra Appionem, non longe ab initio: παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. unde Timon Phliaſius, Φοινικικὰ σήματα Κάδμου. Quot vero Cadmus Græciæ intulerit, omnino dubium eſt: Ariſtoteles fuiſſe duodeviginti, videtur indicare; dum totidem, Plinio teſte, *priſcas* vocat. Poſtea Palamedis ingenio, Epicharmi atque Simonidis ad numerum viginti quatuor auctæ

junctæ, vocem edunt abſolutam; ſemivocales vero, quæ melius cum vocalibus efferuntur, per ſe tenuioris ſoni, nec jam perfecti: mutas denique, quæ neque perfectam per ſe vocem neque imperfectam habent, ſed cum aliis una pronunciantur.

Literarum numerum, qui ſit, non adeo facile eſt exacte dicere: eſt enim quæſtio, quæ difficultate pæne inextricabili vetuſtiores ante nos ſatis exercuit. Nonnulli vocis elementa omnia eſſe tredecim numero putaverunt, & ex his conſtitui reliqua; alii autem viginti quatuor, quibus hoc tempore nos utimur, & eo etiam plura. Sed de his inſtituta conſideratio grammaticæ multo magis, metricæque facultati, aut etiam, ut quidam volunt, philoſophiæ familiaris eſt & propria. nobis quidem ſufficit, neque pauciores viginti quatuor, neque plures admittentibus literas, principia vocis, & quæ ei accidunt, enarrare, initio à vocalibus facto.

Vocales.

Sunt autem numero ſeptem: duæ quidem longæ, η & ω, totidem breves, ε & ο, tres vero communes, α, ι, υ, quæ & producuntur & corripiuntur

auctæ ſunt; quas barbaris adeo hiſce vocabulis, Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμώ, δρώψ, è veteribus nonnulli exprimebant, ut eſſet στοιχειωτικὴ τῶν παίδων διδασκαλία.

8 Μετρικῆς.] Gellius lib. 16, cap. 18. *Eſt & alia ſpecies Geometriæ, quæ appellatur* μετρική: *per quam ſyllabarum longarum, & brevium, & mediocrium junctura & modus congruens cum principiis Geometriæ aurium menſura examinatur.* Hanc etiam diſputationem Ariſtoteles arti metricæ adjudicat, in περὶ Ποιητικῆς cap. 20: ἀλλὰ καὶ τούτων θεωρῆσαι τὰς διαφορὰς τῆς Μετρικῆς ἐστι.

9 Δύο δὲ βραχέα.] Hoc membrum, δύο δὲ βραχέα, τό τε ε, καὶ τὸ ο, quod Editio Sylburgiana non exhibet, in contextum ex eruditiſſimo Thomæ Smithi, qui hæc verba citat, libello de *Recta linguæ Græcæ pronunciatione*, inſerui.

10 Δίχρονα.] De his ita Sextus Empiricus: ἅπερ δίχρονα καὶ ὑγρὰ καὶ ἀμφίβολα καὶ μεταβολικὰ καλοῦσιν. ἕκαστον γὰρ αὐτῶν πέφυκεν ὅτε μὲν ἐκτείνεσθαι, ὅτε δὲ συστέλλεσθαι, οἷον τὸ μὲν α ἐπὶ τοῦ,

Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα.

τὸ δὲ ι,

Ἶλιον εἰς ἱρήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων.

τὸ δὲ υ,

Θεσπέσιον νεφέων ἐκ Διὸς ὕσεν ὕδωρ.

11 Αὐτῶν

τὸ υ, ἃ καὶ ἐκτείνεται, καὶ συστέλλεται· ἃ οἱ μὲν δίχρονα, ὥσπερ ἔφην, οἱ δὲ μεταπτωτικὰ καλοῦσιν. Ἐκφωνεῖται δὲ ταῦτα πάντα, τῆς ἀρτηρίας συνηχούσης τὸ πνεῦμα, καὶ τοῦ στόματος ἁπλῶς σχηματιζομένου, τῆς τε γλώσσης οὐδὲν πραγματευομένης, ἀλλ' ἠρεμούσης. πλὴν τὰ μὲν μακρὰ, καὶ τῶν διχρόνων ὅσα μακρῶς λέγεται, τεταμένον λαμβάνει καὶ διηνεκῆ τὸν αὐλὸν τοῦ πνεύματος· τὰ δὲ βραχέα, ἢ βραχέως λεγόμενα, ἐξ ἀποκοπῆς τε καὶ μιᾷ πληγῇ πνεύματος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ἐπὶ βραχὺ κινηθείσης ἐκφέρεται. Τούτων δὴ κράτιστα μέν ἐστι, καὶ φωνὴν ἡδίστην ἀποτελεῖ τά τε μακρὰ, καὶ τῶν διχρόνων ὅσα μηκύνεται κατὰ τὴν ἐκφορὰν, ὅτι πολὺν ἠχεῖται χρόνον, καὶ τοῦ πνεύματος οὐ κατακόπτει τὸν τόνον· χείρω δὲ τὰ βραχέα, ἢ τὰ βραχέως λεγόμενα, ὅτι μικρόφωνά τέ ἐστι καὶ σπαδονίζει τὸν ἦχον. [11] Αὐτῶν δὲ τῶν μακρῶν [12] εὐφωνότατον τὸ α, ὅταν ἐκτείνηται· λέγεται γὰρ ἀνοιγομένου τοῦ στόματος ἐπὶ πλεῖστον, καὶ τοῦ πνεύματος ἄνω φερομένου πρὸς τὸν [13] οὐρανόν. [14] δεύτερον δὲ τὸ η, ὅτι

κάτω

11 Αὐτῶν δὲ τῶν.] Hunc locum uſque ad ἡμιφώνων δὲ τοιάδε, profert idem Tho. Smithus in libro quem ſupra laudavimus; ubi occurrunt hæ lectiones variantes. pro εὐφωνότατον, habet ἐκφωνότατον: pro ἐκτείνηται, indic. ἐκτείνεται, & ἐρείδῃ ſubjunct. pro ἐρείδει. Idem στρογγύλλεται gemino λ, ut emendat Sylburgius. mox pro γενομένης, legit γινομένης: & ἐμπίπτει ὁ ἦχος, quod vertit, *anguſtus incidit ſonus:* nec τε particulam poſt ὀδόντας agnoſcit: & pro οὐκ ἐπιλαμπρυνόντων, οὐκ ἔτι λαμπρυνόντων. denique, poſito poſt θατέρου puncto, legit ὁ τὴν πληγήν: figitque ante φύσις articulam ἡ, αὐτὴ ἡ φύσις. Tum vero in authoris laudem his verbis prorumpit: *Quis Apelles aut Parrhaſius faciem hominis penicillo, vel coloribus, exprimere potuit felicius, differentiamque conſtituere inter diverſos vultus, quam hic verbis vocalium naturam diſtinxit ac ſeparavit?*

12 Εὐφωνότατον τὸ α.] Omnium literarum, ut dignitate, ita quoque ordine prima eſt apud pleraſque gentes A vocalis. Quam vaſtam & ſonoram hæc edat vocem, vel ipſe ſatis declarat oris hiatus. Suavitate fere deſtituitur, ſed magnificentia aures propemodum percellit.

tur; & ab aliis, quemadmodum ſuperius dixi, communes, ab aliis mutabiles appellantur. Omnes autem, arteria ſpiritum cohibente, & ſimplici oris conformatione proferuntur, lingua interim nihil adlaborante, ipſa prorſus quieta. Verum longæ, & ancipitum quotquot longo efferuntur tempore, extentum capiunt & continuum ſpiritus meatum: breves è contra, aut brevi tempore prolatæ, vocis obtuſione facta, itemque una ſpiritus percuſſione, ipſa leniter arteria ad tempus breviſſimum mota, pronunciantur. Ex his præſtantiſſimæ ſunt, vocemque adeo jucundiſſimam edunt longæ, & communium quæcunque inter efferendum producuntur; quippe diu ſonant, nec ſpiritûs reſcindunt tenorem. Breves autem, & breviter dictæ, deteriores habendæ ſunt: nam ſoni multo ſunt exilioris, & quaſi caſtratam vocem emittunt. Inter longas α ſonantiſſima eſt, quum extenditur: ore enim plurimum dilatato profertur, ſurſumque ſpiritu palatum verſus ſublato. Huic proxima eſt η; quod infra

cellit. In culto ſermone magnam præ ſe fert majeſtatem, eadem tamen, ſi nimium producatur ejus ſonus, vocem edit ruſticam. Quomodocunque tamen prolata ſemper grande & vaſtum quid ſonat. Merito itaque laudatur non in Bucolicis tantum, ſed & dithyrambicis ſcriptoribus, qui latos & patentes affectant ſonos, ideoque perpetui ſunt in Doriſmis. *Iſ. Voſſius.*

13 Ὀυρανόν.] Satis audax Metaphora, præcipue à pedeſtri ſcriptore prolata. Nam Lucretium quidem inter Latinos poetica tuetur licentia, dum ſcribit:

Suaviter omnia tractant
Humida linguaï circum ſudantia templa.

Videntur autem hac in re ad Μικρὸν κόσμον alludere: qua ſcilicet appellatione nihil auguſtius de *Homine* potuerunt veteres excogitare. Sicut etiam à Chryſoſtomo (Hom. 19. in Epiſt. ad Epheſ.) vocatur οὐρανὸς, καλὴ καὶ μεγάλη καμάρα, *pulcer & magnus fornix:* ita ἡ τοῦ ἀνθρώπου καμάρα, ſive *palatum*, οὐρανὸς dici poteſt. Nec minorem ὑπερῷον ſeu ὑπερῷα, qua voce *palatum* ſignificatur, præ ſe fert audaciam. Mox adeo poſt ἀνοιγομένου, deeſſe videtur τοῦ ςόματος.

14 Δεύτερον δὲ τὸ υ.] Nulla hac blandior eſt litera, cum fractum & effeminatum habeat ſonum. Grandi itaque & ſublimi orationis generi penitus eſt contraria; quapropter apud dithyrambicos poetas vix unquam occurrit. Quod ſiquis frequenter

κάτω περὶ τὴν βάσιν τῆς γλώσσης ἐρείδει τὸν ἦχον ἀκόλουθον, ἀλλ' ἐκ ἄνω, καὶ μετρίως ἀνοιγομένου. [15] τρίτον δὲ τὸ ω. [16] στρογγύλλεταί τε γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ στόμα, καὶ περιστέλλει τὰ χείλη, τήν τε πληγὴν τὸ πνεῦμα περὶ τὸ ἀκροστόμιον ποιεῖται. [17] Ἔστι δὲ ἧττον τούτου τὸ υ. περὶ γὰρ αὐτὰ τὰ χείλη συστολῆς γινομένης ἀξιολόγου, πνίγεται, καὶ στενὸς ἐκπίπτει ὁ ἦχος. [18] Ἔσχατον δὲ πάντων τὸ ι. περὶ τοὺς ὀδόντας τε γὰρ ἡ κροῦσις τοῦ πνεύματος γίνεται, μικρὸν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος, καὶ οὐκ ἐπιλαμπρυνόντων τῶν χειλέων τὸν ἦχον. Τῶν δὲ βραχέων οὐδέτερον μὲν εὔηχον, [19] ἧττον δὲ δυσηχὲς τὸ ο. διΐστησι γὰρ τὸ στόμα κρεῖττον θατέρου, τὴν δὲ πληγὴν λαμβάνει περὶ τὴν ἀρτηρίαν μᾶλλον.

Ἡμίφωνα. Φωνηέντων μὲν οὖν γραμμάτων αὕτη φύσις· ἡμιφώνων δὲ τοιάδε. ὀκτὼ γὰρ τὸν ἀριθμὸν ὄντων αὐτῶν, πέντε μέν ἐστιν ἁπλᾶ, τό τε λ, καὶ τὸ μ, καὶ τὸ ν, καὶ τὸ ρ, καὶ τὸ σ· τρία δὲ διπλᾶ, τό τε ζ, καὶ τὸ ξ, καὶ τὸ ψ. διπλᾶ δὲ λέγουσιν αὐτά, ἤτοι διὰ

ter ea utatur, non humilem tantum, ſed & inſipidam facit orationem. Magna tamen eſt hujus literæ potentia in mollibus & amatoriis canticis: ineſt quippe huic quidpiam ἑλκυστικὸν, delectanturque ea imprimis mulieres. *Voſſ.*

15 Τρίτον δὲ τὸ ω.] Ultima apud Græcos vocales Ω; licet ex geminato O compoſita credatur, ſonum tamen efficit diverſum, & velut medium inter O & A. Eſt hæc vocalis magis ſonora & magnifica quam O, minus tamen quam A. cum & ſonum habeat obſcuriorem, & propemodum in ipſis faucibus ſepultum. Dithyrambici eo imprimis gaudent, & imprimis Pindarus. *Idem.*

16 Στρογγύλεται.] Malim στρογγύλλεται gemino λ, ut ποικίλλεται, & conſimilia. *Sylburg.* † Ita quidem reponendum curavi, partim conjectura Sylburgii adductus, partim fide codicis, quo uſus eſt Tho. Smithus.

17 Ἔστι δὲ ἧττον τούτου τὸ υ.] Infimum dignitatis gradum tenet Υ vocalis. Non obſcurum tantum, ſed & fœdum & impurum ut plurimum efficit ſonum, cum naribus potius quam ore proferatur. Lepide itaque Ariſtophanes in Pluto inducit Sycophantam olfacientem ſacrificiorum

inſra ad radicem linguæ ſonum ſequentem ſiſtat, non ſurſum verſum atque os etiam mediocriter aperit. Tertia eſt ω: nam in ea exprimenda os rotundatur, contrahuntur labra, & ſummos oris margines ſpiritus ferit. Hac deterior eſt υ: nam labiorum notabili contractione facta, præfocatur, & anguſtius exiliſque ſonus excidit. Extrema eſt omnium ι: circa enim dentes ſpiritus alliditur, ore paululum diducto, nec labra quicquam ſonum illuminant. Brevium vero neutra ſonora eſt; ο tamen eſt minus abſona. nam latius quam altera diducit os, circa arteriam maxime repercuſſione facta.

Hæc itaque vocalium natura eſt: Semivocalium vero hujuſmodi. Cum enim octo ſint numero, earum quinque ſimplices reperiuntur, λ, μ, ν, ρ, σ; tres duplices, ζ, ξ, ψ. Vocantur autem duplices, aut quod compoſitæ ſint, veluti ζ ex σ & δ, ξ

Semivocales.

ciorum nidorem, qui totum ſenarium naribus abſolvit;

ὖ ῦ, ὗ ῦ, ὒ ῦ, ὓ ῦ, ὔ ῦ, ὕ ῦ. *Voſſius.*

18 Ἔσχατον δὲ πάντων τὸ ι.] Nulla eſt exilior vox illâ, quam efficit ι vocalis. In levibus & argutis uſum habet præcipuum. Multum tamen diſcrepat hujus ſonus, prout nempe ille plus minuſve ad dentes alliditur. Alias itaque ſtridet hæc litera, alias rogat, blanditur, & ſupplicat. Nonnunquam & admirationem exprimit, ſed in rebus inanibus & minutis. Quam vero illa aures offendat, ſi crebro nimis iteretur, ſatis declarant hodierni Græci, qui perpetuo Iotaciſmo reliquas fere ita obtundunt vocales, ut eos hinnire potius quam loqui exiſtimes. *Idem.*

19 Ἧττον δὲ δυσηχὲς τὸ ο.] O vocalis ſonum quidem habet vaſtum, & aliqua ratione magnificum, longe tamen minus quam α, cum & obſcurum & ſæpe ruſticum quid ſonet, præſertim ſi duplicetur & longius protrahatur. Nulla hac aptior litera ad ſignificandam magnorum animalium & ingentium corporum ſeu vocem, ſeu ſonum. Præclare itaque pelagi murmur explicat Homerus, cum inquit,

Ἀμφὶ δὲ τ' ἄκραι
Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης
ἁλὸς ἔξω.

Non dixit βοάουσι ſed βοόωσι, ad ampliorem ſimilitudinem fluctuum maris exprimendam. *Idem.*

διὰ τὸ σύνθετα εἶναι, τὸ μὲν ζ διὰ τοῦ σ καὶ δ, τὸ δὲ ξ διὰ τοῦ κ καὶ σ, τὸ δὲ ψ διὰ τοῦ π καὶ σ, συνεφθαρμένων ἀλλήλοις καὶ ἰδίαν φωνὴν λαμβανόντων· ἢ διὰ τὸ χώραν ἐπέχειν δυοῖν γραμμάτων ἐν ταῖς συλλαβαῖς παραλαμβανόμενα. Ἑκάστου δὴ τούτων κρείττω μέν ἐστι τὰ διπλᾶ τῶν ἁπλῶν· ἐπειδὴ μείζονά ἐστι τῶν ἑτέρων, καὶ μᾶλλον ἐγγίζειν δοκεῖ τοῖς τελείοις· ἥττω δὲ τὰ ἁπλᾶ, διὰ τὸ [20] εἰς βραχυτέρους αὐτῶν τόνους συνάγεσθαι τὸν ἦχον. Ἐκφωνεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τοιόνδε δή τινα τρόπον· τὸ μὲν λ, τῆς γλώσσης πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνισταμένης, καὶ τῆς ἀρτηρίας συνεχούσης τὸ πνεῦμα. τὸ δὲ μ, τοῦ μὲν στόματος τοῖς χείλεσι [21] πιεσθέντος, διὰ τῶν ῥωθώνων μεριζομένου. τὸ δὲ ν, τῆς γλώττης τὴν φορὰν τοῦ πνεύματος ἀποκλειούσης, καὶ μεταφερούσης ἐπὶ τοὺς ῥώθωνας τὸν ἦχον. τὸ δὲ ρ, τῆς γλώσσης ἄκρας ἀπορραπιζούσης τὸ πνεῦμα, καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐγγὺς τῶν ὀδόντων ἀνισταμένης. τὸ δὲ σ, τῆς μὲν γλώσσης προσαναγομένης ἄνω πρὸς τὸν οὐρανόν, τοῦ δὲ πνεύματος διὰ μέσου αὐτοῦ φερομένου, καὶ περὶ τοὺς ὀδόντας λεπτὸν καὶ στενὸν ἐξωθοῦντος τὸ σύριγμα. Τρία δὲ τὰ λοιπὰ ἡμίφωνα μικτὸν λαμβάνει τὸν ψόφον, ἐξ ἑνὸς μὲν τῶν ἡμιφώνων τοῦ σ, τριῶν δὲ ἀφώνων, τοῦ τε κ, καὶ τοῦ δ, καὶ τοῦ π.

Οὗτοι σχηματισμοὶ γραμμάτων ἡμιφώνων. Δύναται δὲ οὐχ ὁμοίως κινεῖν τὴν ἀκοὴν ἅπαντα. ἡδύνει μὲν γὰρ αὐτὴν τὸ λ, καὶ ἔστι τῶν ἡμιφώνων γλυκύτατον· [22] τραχύνει δὲ τὸ ρ, καὶ ἔστι τῶν ὁμογενῶν γενναιότατον· μέσως δέ πως διατίθησι τὰ διὰ τῶν ῥωθώνων συνηχούμενα, τό τε μ,

καὶ

20 Εἰς βραχυτέρους αὐτῶν.] Fortaſſe ὑπ' αὐτῶν legendum eſt.

21 Πιεσθέντος.] Poſt πιεσθέντος deeſſe videtur τοῦ δὲ ἤχου, vel τοῦ δὲ πνεύματος: ut colligitur ex eo quod ſequitur, τὰ διὰ τῶν ῥωθώνων συνηχούμενα: & Sect. 22, καὶ τοῦ πνεύματος διὰ τῶν ῥωθώνων μεριζομένου. ſic certe & Marius Victorinus Artis Grammaticæ cap. 4, *M impreſ-*

ſis

δ, ξ ex κ & σ, ψ ex π & σ, literis ſe invicem mutua coitione corrumpentibus, ita tamen ut propriam vocem ſingulæ conſervent; aut quod duarum literarum locum, in ſyllabis aſſumptæ habeant. Sunt autem harum ſingulæ ſimplicibus præſtantiores: cæteris quoniam pleniores videntur, & perfectarum ad naturam propius accedere. Eo autem deteriores ſimplices, quod breviori ab iis intenſione vox contrahatur. quarum unaquæque tali fere modo profertur: λ, erecta ad palatum lingua, & ſpiritum arteria conſtringente: μ, ore labiis compreſſo, ac per nares undatim emiſſo ſpiritu: ν, lingua ſpiritûs impetum intercludente, & ſonum ad nares transferente; ρ, ſpiritum linguæ extremitate vibrante, ad palatum juxta dentes ſublatæ: σ, lingua ſurſum ad palatum adducta, ſpirituque per medium erumpente, & circa dentes tenuem quendam ejiciente anguſtumque ſibilum. Tres vero reliquæ ſemivocales miſtum accipiunt ſonum, ex una è ſemivocalibus σ, itemque ex tribus mutis κ, δ, & π.

Hæ ſunt illæ literarum, quæ ſemivocales appellantur, conformationes: non tamen eandem poteſtatem habent omnes in auditu movendo: nam eum λ demulcet, ſemivocalium longe jucundiſſima: ρ exacerbat, cæteris ejuſdem generis robuſtiſſima; ſed media quadam ratione noſtras aures afficiunt, quæ per nares efferuntur μ & ν, corneum ſibi quendam (tibiarum quodammodo cantu expreſſo) edentes ſonum. Ingrata prorſus eſt & inſuavis

ſis invicem labiis, mugitum quendam intra oris ſpecum attractis naribus dabit. Et Julius Scaliger de cauſis linguæ Latinæ, lib. 1, cap. 10, *Clauſo enim ore & effuſo in nares ſono, M conformatur.* Sylburg. † Idem ipſe notaram, nondum perſpecto, quid ſcripſerat Sylburg. & præterea μυειζόμενον, nominandi caſu. ſed huic conjecturæ ne obſit μὲν particula, nonnihil vereor.

22 Τραχύνει.] Locum hunc citat Paulus Leopardus Emendationum lib. 8, cap. 15. *Idem.*

καὶ τὸ ν, κερατοειδεῖς ἀποτελοῦντα τοὺς ἤχους. [23] Ἄχαρι δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ, καὶ εἰ πλεονάσειε, σφόδρα λυπεῖ. θηριώδους γὰρ καὶ ἀλόγου μᾶλλον ἢ λογικῆς ἐφάπτεσθαι δοκεῖ φωνῆς ὁ συριγμός. Τῶν γοῦν παλαιῶν σπανίως ἐχρῶντό τινες αὐτῷ καὶ πεφυλαγμένως. εἰσὶ δὲ, οἱ ἀσίγμους ᾠδὰς ὅλας ἐποίουν. δηλοῖ δὲ τοῦτο Πίνδαρος, ἐν οἷς φησι·

” [24] Πρὶν μὲν ἧρπε [25] σχοινοτενῆ φωνήεντα διθυράμ-
” βων, καὶ τὸ Σὰν κίβδαλον, ἄνθρωποι.

Τριῶν δὲ τῶν ἄλλων γραμμάτων, ἃ δὴ διπλᾶ καλεῖται, [26] τὸ ζ μᾶλλον ἡδύνει τὴν ἀκοὴν τῶν ἑτέρων. τὸ μὲν

23 Ἄχαρι.] De hoc quoque loco monet Brodæus Miſcellaneorum lib. 3, cap. 14. *Idem.*

24 Πρὶν μὲν ἧρπε.] Pindari locus hic citatur etiam ab Athenæo lib 10, & 11. ſed utrobique corruptus legitur. ſic enim lib. 10, Baſil. Edit. p. 255, v. 2, Πρὶν μὲν εἷρπε σχοινοτενία τὰ ὄιδα, καὶ τὸ σὰν κίβδηλον, ἄνθρωποι. at lib. 11, (230, 37,) ſic, πρὶν μὲν ἧρπε σχοινοτενειάτα ὄιδα καὶ τὸ σὰν κίβδηλον ἀπὸ στομάτων. Dionyſianorum exemplarium ſcriptura eſt integrior. ſiquis tamen pro ἄνθρωποι è poſteriore Athenæi loco reponere malit ἀπὸ στομάτων, nequaquam improbavero: hoc videlicet ſenſu: πρὶν μὲν ἀπὸ στομάτων ἧρπε (id eſt ἔπεσε) σχοινοτενῆ διθυράμβων φωνήεντα, καὶ τὸ κίβδαλον σάν. Porro σχοινοτενῆ φωνήεντα nominare videtur vocales longas, & quæ latiore oris diductione proferuntur, ut præ cæteris α Doricum. quo faciunt quæ Dionyſius infra in auſteræ compoſitionis charactere tradit, Sect. 22, μεγάλοις τε καὶ διαβεβηκόσιν εἰς πλάτος ὀνόμασιν ὡς τὰ πολλὰ μηκύνεσθαι φιλεῖ & ſupra, τῶν διχρόνων ὅσα μακρῶς λέγεται: & εὐφωνότατον τὸ α, ὅταν ἐκτείνηται. cujus generis apud Horatium de tragico Stilo ſunt ampullæ & ſeſquipedalia verba. Σὰν vero (ut idem Athenæus 230, 3, & Herodotus lib. 1, p. 59, teſtantur, τὸ Δωριέες μὲν σὰν καλέουσι, Ἴωνες δὲ σίγμα) Dorico nomine Pindarus eam literam vocat, quam Iones, Attici, & communis lingua nominat σίγμα: atque inde eodem Athenæo teſte, apud Ariſtophanem comicum σαμφόρας dicitur ἵππος ὁ τὸ Σ ἐγκεχαραγμένον ἔχων, equus litera S inſignitus: quæ à Græcis quadruplici figura pingitur Σ, C, σ, ς. κίβδαλον autem propterea dicit τὸ σὰν, quia (ut idem Athen. ibidem ex Ariſtoxeno tradit) οἱ μουσικοὶ πολλάκις τὸ σίγμα λέγειν παρῃ-

vis σ, ac crebro repetita vehementer angit. Agreſtium enim belluarum magis & ratione carentium, quam eorum, qui ſermone utuntur ad diſſerendum apto, videtur eſſe ſibilus. Et veterum ſane ſcriptorum nonnulli ea rarius uſi ſunt, & caute. Sunt etiam, qui ſine hac litera integras odas compoſuerunt: quod ſatis indicat his verbis Pindarus,

Olim ſane exularunt exiles junceæque dithyramborum vocales, & illud, ô homines, impurum Σάν.

Ex tribus autem literis, quæ vocantur duplices, egregie ζ præ cæteris jucundam auribus affert delectationem. Nam ξ propter

παρηλλαγμένον, διὰ τὸ σκληρόστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλῷ. Sicut vero Dionyſius hic refert fuiſſe qui integras ᾠδὰς ἀσίγμους fecerint, ita idem Athenæus in priore loco tradit Laſum Hermionenſem feciſſe ἄσιγμον ᾠδὴν, & ὕμνον ἄσιγμον. qua de re monuit Paul. Leopard. loco jam ante citato. *Sylburg.*

Ibid. Πρὶν μὲν ἦρπε] Hæc Pindari verba principium fuiſſe cujuſdam dithyrambici carminis ſcribit Strabo lib. 10, qui locum multo corruptiorem exhibet, quàm aut Athenæus, aut Dionyſius, & tamen ex eodem carmine pauca profert alia:

Σοὶ μὲν κατάρχαι μᾶτερ, πάρα
Μεγάλοι ῥόμβοι κυμβάλων·
Ἐν δὲ καχλάδων κρόταλα,
Αἰθομένα τε δαῒς ὑπὸ ξανθῇσι πεύκαις.

Magnam Matrem his verſibus celebrat. ſed ex primo qui apud Strabonem ita legitur, Πρὶν μὲν εἷρπε χοινοτονίας τ' ἀοιδοὶ διθυράμβων, verbiſque ipſius Strabonis, non pauca diſcimus de argumento. Videtur enim recentem poeſin cum vetere, & inſtituta antiquorum poetarum cum nuperis inventis comparaſſe.

25 Σχοινοτενῆ.] Eruditi viri exiſtimarunt vocales σχοινοτενεῖς eſſe vocales longas, & quæ buccas impleant: ut α Doricum, & ω. Plane contrarium vox Græca ſignificat: σχοινοτενεῖς, ut ſi dicas *junceæ*, literæ ſunt exiles, & tenuis ſoni: puta inter vocales ι & ο. inter conſonantes *s*. ſic σχοινοτενὲς mentum, prominens & longum. Nicetas Choniates, καὶ τὸ σχοινοτενῆ γένυν ἐκέκαρτο. inde oratio σχοινοτενής, ſoluta & inconcinnis longiſque periodis conſtans, parum toroſa. *Caſaubonus.*

26 Τὸ ζ μᾶλλον ἡδύνει.] De ſuaviſſimo hujus literæ ſono, vide quæ ſcripſerit Voſſius ad *Smyrnam Cinnæ* apud Catullum, p. 321.

27 Μία

μὲν γὰρ ξ, διὰ τοῦ κ· τὸ δὲ ψ, διὰ τοῦ π, τὸν συριγμὸν ἀποδίδωσι, ψιλῶν ὄντων ἀμφοτέρων. τοῦτο δ' ἡσυχῇ τῷ πνεύματι δασύνεται, καὶ ἔστι τῶν ὁμογενῶν γενναιότατον. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἡμιφώνων τοσαῦτα.

*Ἄφωνα.

Τῶν δὲ καλουμένων ἀφώνων ἐννέα ὄντων, τρία μέν ἐστι ψιλὰ, τρία δὲ δασέα, τρία δὲ μεταξὺ τούτων. ψιλὰ μὲν τό, τε κ, καὶ τὸ π, καὶ τὸ τ. δασέα δὲ τό, τε χ, καὶ τὸ φ, καὶ τὸ θ· κοινὰ δὲ ἀμφοῖν, τό, τε γ, καὶ τὸ β, καὶ τὸ δ. Ἐκφωνεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τρόπον τόνδε. τρία μὲν, ἀπὸ τῶν χειλέων ἄκρων, τὸ π, καὶ τὸ φ, καὶ τὸ β, ὅταν τοῦ στόματος πιεσθέντος, τὸ προβαλλόμενον ἐκ τῆς ἀρτηρίας πνεῦμα λύσῃ τὸν δεσμὸν αὐτοῦ. Καὶ ψιλὸν μέν ἐστιν αὐτῶν τὸ π, δασὺ δὲ τὸ φ, μέσον δὲ ἀμφοῖν τὸ β. τοῦ μὲν γὰρ ψιλότερόν ἐστι, τοῦ δὲ δασύτερον. 27 Μία μὲν αὕτη συζυγία τριῶν γραμμάτων ἀφώνων, ὁμοίῳ σχήματι λεγομένων, ψιλότητι δὲ καὶ δασύτητι διαφερόντων. Τρία δὲ ἄλλα λέγεται, τῆς γλώσσης ἄκρῳ τῷ στόματι προσερειδομένης κατὰ τοὺς μετεωροτέρους ὀδόντας, ἔπειθ' ὑπὸ τοῦ πνεύματος ὑπορραπιζομένης, καὶ τὴν διέξοδον αὐτῷ περὶ τοὺς ὀδόντας ἀποδιδούσης, τὸ τ, καὶ τὸ θ, καὶ τὸ δ. 28 Διαλλάττει δὲ καὶ ταῦτα δασύτητι καὶ ψιλότητι. ψιλὸν μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν τὸ τ, δασὺ δὲ τὸ θ, μέσον δὲ καὶ ἐπίκοινον τὸ δ. Αὕτη δευτέρα συζυγία γραμμάτων ἀφώνων. Τρία δὲ τὰ λοιπὰ τῶν ἀφώνων λέγεται μὲν, τῆς γλώττης ἀνισταμένης κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐγγὺς τοῦ φάρυγγος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ὑπηχούσης τῷ πνεύματι, τὸ κ καὶ τὸ χ καὶ τὸ γ, οὐδενὶ ταῦτα διαφέροντα

27 *Μία μὲν αὕτη.*] Videtur hoc loco idem eſſe, idemque quod *πρώτη*, ſignificare. Quod obſervatu ideo dignum judicavi, quia vulgo hanc locutionem Hebræis eſſe propriam dicitur: & Joſephus hiſtoriæ initio, ſuis adeo peculiarem arbitratur, ut ejus rei ſe olim proprio volumine rationes daturum ſcribat.

28 Διαλλάττει.

ξ propter κ, & ψ propter π, ſibilum quendam efficiunt, cum utræque ſint tenues. Hæc vero ſenſim ſpiritu aſperiori profertur, inter affines literas generoſiſſima. Hactenus de ſemivocalibus.

Ex mutis, ita enim vocantur, quæ novem ſunt numero, tres ſunt tenues, aſpiratæ tres, tres intermediæ. tenues ſunt κ, π, & τ: aſpiratæ χ, φ, θ: utriſque communes, γ, β, & δ: quæ ſingulæ hoc modo proferuntur. tres quidem ſupremis labiis, π, φ, & β, ore ſcilicet compreſſo, ubi ex arteria ſpiritus prorumpens ipſius vinculum reſolverit. Ex his π tenuis eſt, φ denſa, media vero inter utramque β: earum enim altera tenuior eſt, altera denſior. Hæc quidem trium mutarum conjugatio prima eſt; eadem quæ figura ac habitu vocis proferuntur, tenui ſolummodo aſperoque ſpiritu differentes. tres vero aliæ, τ ſcilicet, & θ, & δ, lingua ſummo oris margini ad dentes ſuperiores affixa, deinde ſpiritu leniter vibrata, meatumque ipſi circa dentes præbente, naſcuntur. hæ quoque denſitate inter ſe differunt, & tenuitate. Nam ex iis tenuis eſt τ, denſa θ, media vero δ, & utriuſque communis. Hic alter ordo eſt mutarum. Reliquæ tres κ, χ, γ, proferuntur, lingua ad palatum nec procul a gutture ſublata, adjutante etiam arteriæ flatu, ſonumque ſubminiſtrante: nec ullo modo habituve ſibi invicem differunt, niſi quod tenuiter κ pronunciatur, χ denſe, γ medi-

Mutæ.

28 Διαλλάττει.] Quod de mutarum diſtinctione attulit, id paucis accipe; π, β, φ, labiis efferri: τ, δ, θ, dentibus: κ, γ, χ, intimo palato & gutture, arteriæ quoque flatu vocem ſimul adjuvante. Ex his quæ vocis eodem inſtrumento utuntur, magnam affinitatem habent, & ſola ſpiritus intenſione vel remiſſione differunt. id quod in iis oſtendam, quæ labiorum adminiculo proferuntur. Nam ut exprimatur φ, maxima ſpiritus copia, ut π, minima, ut β, mediocris requiritur.

20 Τελειότατα.

φέροντα τῷ σχήματι ἀλλήλων, πλὴν ὅτι τὸ μὲν κ ψιλῶς λέγεται, τὸ δὲ χ δασέως, τὸ δὲ γ μετρίως καὶ μεταξὺ τούτων. Κράτιστα μὲν οὖν ἐστιν, ὅσα τῷ πνεύματι πολλῷ λέγεται· δεύτερα δὲ, ὅσα μέσῳ· χείρω δὲ, ὅσα ψιλῷ. Ταῦτα μὲν γὰρ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν ἔχει μόνην· τὰ δὲ δασέα, καὶ τὴν τοῦ πνεύματος προσθήκην· ὥστε ἐγγὺς τοῦ [29] τελειότατα εἶναι ἐκεῖνα.

ΤΜΗ͂ΜΑ

29 Τελειότατα.] Ferri poteſt lectio, ſi verba ſic conſtruas, ὥστε ἐγγὺς ἐκεῖνα τοῦ τελειότατα εἶναι. alioqui legendum foret, ὥστε ἐγγὺς τῆς τελειότητος εἶναι ἐκεῖνα. *Sylburg.*

ΤΜΗ͂ΜΑ ιέ.

Συλλαβῶν φύσις διάφορος.

ΕΚ δὴ τῶν γραμμάτων τοσούτων τε ὄντων καὶ δυνάμεις τοιαύτας ἐχόντων, αἱ καλούμεναι γίνονται συλλαβαί. [1] τούτων δέ εἰσι καὶ μακραὶ μὲν, ὅσαι συνεστήκασιν ἐκ τῶν φωνηέντων τῶν μακρῶν, ἢ τῶν διχρόνων, ὅταν μακρῶς ἐκφέρηται, καὶ ὅσαι λήγουσιν εἰς μακρὸν ἢ μακρῶς λεγόμενον γράμμα, ἤτοι τῶν ἡμιφώνων ἢ ἀφώνων· βραχεῖαι δὲ, ὅσαι συνεστήκασιν ἐκ βραχέος φωνήεντος ἢ βραχέως λαμβανομένου, καὶ ὅσαι λήγουσιν εἰς ταῦτα. Μήκους δὲ καὶ βραχύτητος συλλαβῶν οὐ μία φύσις, ἀλλὰ καὶ μακρότεραί τινές εἰσι τῶν μακρῶν, καὶ βραχύτεραι τῶν βραχειῶν. ἔσται δὲ τοῦτο φανερὸν ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων.

[2] Ὁμολο-

1 Τούτων δὲ εἰσι.] Pro ἐπὶ, convenientius legemus εἰσί. *Sylb.* † Hanc emendationem Sylburgii non dubitavi in contextum recipere.

2 Ὁμολο-

γ mediocriter, ac media inter eas ratione. Sunt autem præſtantiſſimæ, quæ ſpiritu copioſo proferuntur: quibus proximæ ſunt, quæ medio; quæ vero tenuiſſimo, eæ omnium deterrimæ. Nam hæ ſuam ipſarum ſolummodo poteſtatem obtinent, cum denſæ & ſpiritus habent adjectionem, ita ut parum abſit, quin perfectiſſimæ judicentur.

Sectio XV.

Multiplicem eſſe ſyllabarum naturam.

Ex literis itaque tot numero, talique natura præditis & poteſtate, oriuntur ſyllabæ. quarum longæ ſunt, quæ vocalibus conſtant longis, aut communibus, ubi longo efferuntur tempore, aut quæ deſinunt in longam, aut longo tempore prolatam literam, ſeu ſemivocalem ſeu mutam: breves vero, quæ brevi vocali conſtant, aut breviter ſumpta, quæque deſinunt in breves. Longitudinis vero & brevitatis ſyllabarum non una eſt eademque natura; ſed longiores quædam ſunt longis, & brevibus breviores. id quod exemplis adductis magis patebit.

[2] Ὁμολογεῖται δὴ βραχεῖαν εἶναι συλλαβὴν, ἣν ποιεῖ φωνῆεν βραχὺ γράμμα τὸ ο, ὡς λέγεται Ὁδός. [3] ταύτῃ προστεθήτω ἓν γράμμα τῶν ἡμιφώνων τὸ ρ, καὶ γενέσθω Ῥόδος, μένει μὲν ἔτι βραχεῖα ἡ συλλαβὴ, πλὴν οὐχ ὁμοίως, ἀλλ' ἕξει τινὰ παραλλαγὴν [4] ἀκαρῆ παρὰ τὴν προτέραν. Ἔτι προστεθήτω ταύτῃ τῶν ἀφώνων γραμμάτων τὸ τ, καὶ γενέσθω Τρόπος, μείζων αὕτη τῶν προτέρων ἔσται συλλαβῶν, καὶ ἔτι βραχεῖα μένει. [5] Τρίτον γέ τι γράμμα τῇ αὐτῇ συλλαβῇ προστεθήτω τὸ σ, καὶ γενέσθω Στρόφος· τρισὶν αὕτη προσθήκαις ἀκουσταῖς μακροτέρα γενήσεται τῆς βραχυτάτης, μένουσα ἔτι βραχεῖα. [6] Οὐκοῦν τέσσαρες αὗται βραχείας συλλαβῆς διαφοραὶ, τὴν ἀνάλογον ἔχουσαι αἴσθησιν, τῆς παραλλαγῆς μέτρον. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς μακρᾶς. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ η γινομένη συλλαβὴ, μακρὰ τὴν φύσιν οὖσα, τεττάρων γραμμάτων προσθήκαις παραυξηθεῖσα, τριῶν προτατομένων, ἑνὸς δ' ὑποτατομένου, [7] καθ' ἣν λέγεται Σπλὴν, μείζων ἂν δήπου λέγοιτο εἶναι τῆς προτέρας

2 Ὁμολογεῖται.] Quintilianus lib. 9, cap. 4, huc videtur reſpexiſſe: *Sit in hoc quoque aliquid fortaſſe momenti, quod & longis longiores, & brevibus ſunt breviores ſyllabæ: ut quamvis neque plus duobus temporibus, neque uno minus habere videantur, (ideoque in metris omnes breves longæque inter ſe obſeſſæ ſunt pares) lateat tamen neſcio quid, ſi quicquam ſuperſit, aut deſit.*

3 Ταύτῃ προστεθήτω.] Differentiam docet inter voces ὁδὸς, ῥόδος, τρόπος & στρόφος, in quibus licet breves dicantur priores quælibet ſyllabæ, ſatis tamen ſenſile eſt temporis diſcrimen, quod in ſingulis, ut diſtincte proferantur, requiritur. *Voſſius.*

4 Ἀκαρῆ.] Wolfius legit ἀκαρῆ *exiguam. Sylburg.* † Wolfium ſequor, ita pro ἀκαρεῖ conjicientem.

5 Τρίτον γέ τι.] Pro γέ τι rectius fortaſſe legeris γ' ἔτι, vel ſimplicius ἔτι. *Sylburg.*

6 Οὐκοῦν τέσσαρες.] De hoc loco vide Petr. Victor. Var. lectionum lib. 13, cap. 6. ubi poſteriorem ejus partem ſic legit; τὴν ἄλογον αἴσθησιν ἔχουσαι τῆς παραλλαγῆς μέτρον: & ἄλογον αἴσθησιν è Cicerone reddi poſſe arbitratur *tacitum ſenſum.* Sic certe infra Sect. 23, τὸ ἄλογον ἐπιμαρτυρεῖ τῆς ἀκοῆς πάθος. & rurſum

Eam eſſe brevem ſyllabam confitendum eſt, quam ο vocalis litera brevis conſtituit, verbi gratia, Ὁδὸς. huic addatur ρ, una ex ſemivocalibus, & fiat Ῥόδος: adhuc ſyllaba brevis manet, non tamen eodem modo; nam habebit quoddam, etſi non ita magnum, temporis diſcrimen priori additum. Præterea una ex mutis, τ ſcilicet, adjiciatur, & fiat Τρόπος: ſyllabis erit prioribus longior, & tamen adhuc brevis. Tertia inſuper litera huic ſyllabæ apponatur σ, ut ſit Στρόφος: hac triplici literarum acceſſione ſenſili erit longior, quam breviſſima, cum tamen ipſa brevis permaneat. Quamobrem hæ quatuor ſyllabæ brevis differentiæ, habita menſuræ variationis ratione, ſenſile diſcrimen temporis ſortiuntur. Eadem quoque ratio eſt & longæ. Nam ſyllaba, quæ ex η vocali conſtituitur, cum ſit natura longa, adjectione quatuor literarum aucta, tribus præpoſitis, una ſubjecta, unde exempli gratia Σπλὴν conflatum habes, longior quodammodo dicatur, quàm illa prior, quæ unica conſtabat litera. Quæ rurſus diminuta, demptis ſigillatim quæ

rurſum in Lyſia, 84, 47, ἀλόγῳ πάθει τὴν ἄλογον συναυξῆν αἴσθησιν: & mox 85, 8, οὐκ ἔτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν: quæ ſcilicet nulla ratione vel oratione poteſt exprimi, 84, 39, Ὥστε εἴ τις ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν, ἥτις ποτέ ἐστιν, οὐκ ἂν φθάνοι κὴ ἄλλων πολλῶν κὴ καλῶν πραγμάτων δυσκαταλήπτων ἀπαιτῶν λόγον. Mentio fit infra etiam συλλαβῆς ἀλόγου, Sect. 17, καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον. *Idem.*

Ibid. Οὐκοῦν τέσσαρες.] Quod annotavit Sylburgius ex Victorio non ſatis locum videtur explicare. quis enim ſenſus? *Quamobrem hæ quatuor ſyllabæ brevis differentiæ, tacitum habentes (ſeu habent) ſenſum, qui nulla ratione poteſt exprimi, additæ variationis menſuram.* At poteſt inter proferendum ſenſile diſcrimen percipi. Cui præterea verbo nominativus ἔχουσαι referendus eſt? neque enim tam duram loquendi formulam poſſe Atticis adſcribi puto. Poſita itaque interrogationis nota, legendum arbitror: Οὐκοῦν τέσσαρες αὗται βραχείας συλλαβῆς διαφοραὶ, τὴν ἀνάλογον ἔχουσι αἴσθησιν τῷ τῆς παραλλαγῆς μέτρῳ; ſeu, ἔχουσαι αἴσθησιν τῷ τῆς παραλλαγῆς μέτρῳ φανεραί εἰσι; nam neceſſe eſt, aliquid ejuſmodi addatur.

7 Καθ' ἣν λέγηται.] Forſan legendum, καθάπερ ἣν λέγηται, *veluti ſi dicatur.* Sylburg.

 8 Ἐπειδὰ.

ρας ἐκείνης τῆς μονογραμμάτου. Μειουμένη δ' αὖ πάλιν καθ' ἓν ἕκαστον τῶν προστεθέντων γραμμάτων, τὰς ἐπὶ τοὔλαττον παραλλαγὰς αἰσθητὰς ἂν ἔχοι. Αἰτία δὲ ἥτις ἐστὶ τοῦ μήτε τὰς μακρὰς ἐκβαίνειν τὴν ἑαυτῶν φύσιν, μέχρι γραμμάτων [8] ἑπτὰ μηκυνομένας, μήτε τὰς βραχείας εἰς ἓν ἀπὸ πολλῶν γραμμάτων συστελλομένας, ἐκπίπτειν τῆς βραχύτητος, ἀλλὰ κἀκείνας ἐν διπλασίῳ λόγῳ θεωρεῖσθαι τῶν βραχειῶν, καὶ ταύτας ἐν ἡμίσει τῶν μακρῶν, οὐκ ἀναγκαῖον ἐν τῷ παρόντι σκοπεῖν. Ἀρκεῖ γάρ, ὅσον εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν ἥρμοττεν, εἰρῆσθαι ὅτι διαλλάττει καὶ βραχεῖα συλλαβὴ βραχείας, καὶ μακρὰ μακρᾶς, καὶ οὔτε τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, οὔτε ἐν λόγοις ψιλοῖς, οὔτ' ἐν ποιήμασιν ἢ μέλεσι διὰ ῥυθμῶν ἢ μέτρων κατασκευαζομένοις, πᾶσα βραχεῖα, καὶ πᾶσα μακρά.

Πρῶτον μὲν δὴ θεώρημα τοῦτο τῶν ἐν ταῖς συλλαβαῖς παθῶν, ἕτερον δὲ τοιόνδε· τῶν γραμμάτων πολλὰς ἐχόντων διαφορὰς οὐ μόνον παρὰ τὰ μήκη καὶ τὰς βραχύτητας, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς ἤχους, ὑπὲρ ὧν ὀλίγῳ πρότερον εἴρηκα, πᾶσα ἀνάγκη τὰς ἐκ τούτων συνισταμένας συλλαβάς, ἢ διὰ τούτων πλεκομένας, ἅμα τήν τε [9] ἰδίαν ἑκάστου σώζειν δύναμιν, καὶ τὴν κοινὴν ἁπάντων, ἣ γίνεται διὰ τῆς κράσεώς τε καὶ τῆς παραθέσεως αὐτῶν· ἐξ ὧν μαλακαί τε φωναὶ γίνονται καὶ σκληραί, καὶ λεῖαι, καὶ τραχεῖαι, γλυκαίνουσαί τε τὴν ἀκοὴν καὶ πικραίνουσαι, καὶ στύφουσαι καὶ διαχέουσαι, καὶ πᾶσαν τὴν ἄλλην κατασκευάζουσαι διάθεσιν φυσικήν. αὗται δ' εἰσὶ μυρίαι τὸ πλῆθος ὅσαι.

Ταῦτα δὴ καταμαθόντες οἱ χαριέστατοι ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων, τὰ μὲν αὐτοί τε κατασκευάζουσιν ὀνόματα, συμπλέ-

8 Ἑπτά.] An πέντε legendum? qui numerus eſt literarum, è quibus Σπλὴν vocabulum conſtat.

9 Ἰδίαν

quæ adjectæ fuerant, literis, permutationes, priori quamque breviorem, ſenſu etiam ut poſſint percipi, habebit. Quid vero cauſæ ſit, cur neque longæ naturam ſuam excedant, etiamſi ad ſeptem uſque literas extendantur, nec breves, in unam licet à pluribus literis contrahantur, ſua excidant brevitate: verum illæ duplici ratione brevium conſiderentur, hæ dimidia longarum, non neceſſe eſt in præſenti examen inſtituere. Nam ſufficit, quod hujus quidem temporis eſt atque inſtituti, dixiſſe, & brevem ſyllabam à brevi, & à longa differre longam; neque omnem brevem, aut omnem longam, nec in oratione ſoluta, nec ligata, ſeu heroicum id fuerit carmen, ſeu melicum, numeris conſcriptum aut metro, eandem omnino habere poteſtatem.

Hæc itaque prima eſt eorum quæ ſyllabis accidunt diſquiſitio, altera vero hujuſmodi. Cum varias habeant literæ differentias, non ſolum propter longitudinem & brevitatem, ſed etiam ſonos, de quibus paulo ſuperius diximus, fieri non poteſt, quin iſtæ quæ ex iis conſtant & implicantur ſyllabæ, tam propriam ſingularum quàm omnium communem vim & poteſtatem conſervent, quæ earum varia ex admiſtione & ſitu naſcitur. Ex quibus molles & duræ voces oriuntur, leves atque aſperæ, quæ ſuavi voluptate aures perfundant, iiſdem etiam quæ ſint peracerbæ, quæ conſtringant ac diffundant, & nullos non affectus naturales, qui quidem infinitæ ſunt multitudinis, eliciant.

His itaque cognitis, politiſſimi quique, tam poetæ quàm proſaicæ orationis ſcriptores, ipſi ſibi nomina confingunt, oppor-

9 Ἰδίαν ἑκάστου.] Simile eſt, quod priore Sect. dixit, συνεφθαρμένων ἀλλήλοις καὶ ἰδίαν φωνὴν λαμβανόντων.

συμπλέκοντες ἐπιτηδείως ἀλλήλοις τὰ γράμματα· καὶ τὰς συλλαβὰς δὲ οἰκείως, οἷς ἂν βούλωνται παραστῆσαι πάθεσι, ποικίλως φιλοτεχνοῦσιν, ὡς ποιεῖ πολλάκις Ὅμηρος· ἐπὶ μὲν προσηνέμων αἰγιαλῶν τῇ παρεκτάσει τῶν συλλαβῶν τὸν ἄπαυστον ἐμφαίνειν βουλόμενος ἦχον·

10 Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.

Ἐπὶ δὲ τοῦ τυφλουμένου Κύκλωπος, τό τε τῆς ἀλγηδόνος μέγεθος, καὶ τὴν διὰ τῶν χειρῶν βραδεῖαν ἔρευναν τῆς τοῦ σπηλαίου θύρας·

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων.

Καὶ ἄλλοθί που δέησιν ἐνδείξασθαι βουλόμενος πολλὴν καὶ κατεσπουδασμένην,

11 Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

Μυρία ἐστὶν εὑρεῖν παρ' αὐτῷ τοιαῦτα, χρόνου μῆκος, ἢ σώματος μέγεθος, ἢ πάθους ὑπερβολὴν, ἢ στάσεως ἠρεμίαν, ἢ τῶν παραπλησίων τι δηλοῦντα παρ' οὐδὲν οὕτως ἕτερον, ἢ τὰς τῶν συλλαβῶν κατασκευάς· καὶ ἄλλα τούτοις ἐναντίως εἰργασμένα εἰς βραχύτητα, καὶ τάχος καὶ σπουδὴν, καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ· ὡς ἔχει ταυτί·

12 Ἀμβλύ-

10 Ἠϊόνες.] Deſumptus eſt hic verſus ex Iliad. ρ, ver. 265.

Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διϊπετέος ποταμοῖο,
Βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
Ἠϊόνες βοόωσιν.

ut vero, quanta ſit hujus vocis efficacia, quanta vis ad fluctus marinos, dum ſcopulis illiduntur, & pelagi murmur exprimendum, clarius intelligatur, aliam ſubſtituit Ariſtoteles, Poet. cap. 22, hoc modo: Ἠϊόνες κράζουσιν. quæ quidem *propria* eſt, at humilis, & parum ſonora. Hæc autem ejuſmodi eſt ὀνοματοποιΐα, ut, veterum nonnullis ſi fidem habeas, admiratione perculſus Plato ſua combuſſerit

opportuna literarum connexione; ſyllabas etiam appoſite ad quoſvis pro lubitu excitandos affectus, vario accommodant artificio: id quod ſæpiſſime facit Homerus. In deſcribendis litoribus excelſis, continuum illum ſine intermiſſione fremitum exprimere conatus, ſyllabarum extenſione utebatur:

Littora mugitus eliſis fluctibus edunt.

Verum in Cyclope excæcato, doloris magnitudinem, tardamque illam in veſtigandis ſpeluncæ foribus manuum palpationem:

Crebra gemens Cyclops, curiſque ingentibus æger,
Veſtigat manibus.

Alio etiam loco, vehementem precandi ardorem, re ſeriò ſuſcepta, cum vellet indicare:

Non, ſi multa ferat ſtudioſo pectore, ſummi
Et Jovis ante pedes ſeſe provolvat, Apollo.

Innumera hujuſmodi nemo non poteſt apud illum loca reperire, quæ temporis diuturnitatem, magnitudinem corporis, affectûs exuperantiam, ſtationis tranquilitatem, & quæ ſunt ejuſdem generis, egregie exprimunt, idque nulla prorſus alia re magis, quam varia ſyllabarum conſtructione: necnon & alia his plane contraria, ad brevitatem expreſſa, celeritatem, feſtinationem, & quæ his ſimilia: quemadmodum hæc ſe habent. *Hæc*

combuſſerit poemata, ne nimium Homero videretur inferior. Nec potuit Maro, eandem rem aggreſſus, eadem felicitate explicare:

Quem ſuper ingens
Porta tonat cœli, & ſcopulis illiſa reclamant
Æquora.

Qui ſequitur verſus de Polyphemo, occurrit Odyſſ. ἰ, ver. 416.

11 Οὐδ' εἰ κεν.] Ex Iliad. χ, ver. 220, deſumuntur. His autem cognata ſunt iracundi Achillis ad Legatos reſponſa:

Ὀυδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Οὐδ' εἰ χρυσείη Ἀφροδίτη κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίη.

Iliad. ι, ver. 385.

12 Ἀμβλύδην.

[12] Ἀμβλύδην γοόωσα μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν.

καὶ,

Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ.

Ἐφ' ὧν μὲν γὰρ ἥ τε πνεύματος δηλοῦται συγκοπὴ, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄτακτον· ἐφ' ὧν δ' ἡ τῆς διανοίας ἔκλασις, καὶ τὸ [13] τοῦ δείγματος ἀπροσδόκητον. ποιεῖ δὲ τούτων ἑκάτερον ἡ τῶν συλλαβῶν τε καὶ γραμμάτων ἐλάττωσις.

12 Ἀμβλύδην.] Occiſum Hectora deplorat Andromache, Iliad. χ, ver. 476. Alter autem verſus legitur Iliad. σ, ver. 225: quem ex vulgatis Homeri Edit. emendavimus, pro Ἡνίοχον δ' ἔκπληγον (ita enim antea legebatur) Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν.

Paulo

ΤΜΗΜΑ ιϛ'.

Ὀνόματα οἰκεῖα καὶ δηλωτικά. καὶ καλὴ πῶς γίνεται ἡ λέξις.

ΚΑὶ αὐτοί τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ καὶ λογογράφοι, [1] πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα, ὥσπερ ἔφην. πολλὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἔμπροσθεν λαμβάνουσιν, ὡς ἐκεῖνοι κατεσκεύασαν, ὅσα μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων ἐστὶν, ὡς ἔχει ταυτί·

[2] Ῥοχθεῖ γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο·
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.

Αἰγιάλῳ

1 Πρὸς χρῆμα.] Qui rem ipſam, de qua tractat, ſuis ipſius oculis quodammodo ſubjicit, non poteſt non apta reperire vocabula. Hoc videtur ex Ariſtotele ſumpſiſſe cap. 17, Poet. Οὕτω γὰρ ἂν ἐναργέστατα ὁρῶν, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς γιγνόμενος τοῖς πραττομένοις, εὑρίσκοι τὸ πρέπον, καὶ ἥκιστα ἂν λανθάνοιτο τὰ ὑπεναντία.

Hæc famulis, largo fundens ſuſpiria fletu.

et,

Attoniti aurigæ ſtabant, viſo igne furenti.

Illis etenim oſtenditur ſpiritus præciſio, vociſque perturbatus tenor; his vero mentis emotæ exceſſus, & terriculum inopinato oculis oblatum: quorum utrumque ipſa ſyllabarum efficit literarumque imminutio.

Paulo poſt pro ἡ τῆς διανοίας ἔκτασις, lege ἔκστασις: ut ἔκστασις μανικὴ, καὶ ἡ τῶν φρενῶν, intelligatur.

13 Τὸ τοῦ δείγματος.] Trojanis terrorem injecerat ſacer ignis, quem ex vertice Achillis Minerva accenderat:

Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
Δαιόμενον.

SECTIO XVI.

Rei ſubjectæ convenientia eligenda eſſe vocabula: quibus etiam modis pulcra conſtituatur dictio.

IPSI etiam poetæ, quemadmodum & ſolutæ orationis ſcriptores, rem ipſam oculis ſubjicientes, propria confingunt & apta argumento vocabula, ut jam ante diximus: multa quoque ex veteribus ſumunt, jam conformata, quæ rerum naturam optime videantur depingere: cujuſmodi ſunt hæc:

Cum gemitu illiſi volvunt ad littora fluctus.

Ipſa volat ſtridens, ventis adjuta, per auras.

Littora

τία. agit de fabulæ conſtitutione philoſophus.

2 Ῥοχθεῖ.] Hæc vox de maris fluctu proprie dici exiſtimatur, & ex ejus imitatione per ὀνοματοποιΐαν eſſe facta. verſus autem deſumitur ex Odyſſ. ι, Ver. 502. alter ex Iliad. μ, ver. 207. Tertius ex Iliad. β, ver. 210. quartus ex Il. π, ver. 361.

Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.

Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον, καὶ δοῦπον ἀκόντων.

Μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις, ἡ ποιοῦσα [3] μιμητικοὺς ἡμᾶς καὶ θετικοὺς τῶν ὀνομάτων, οἷς δηλοῦται τὰ πράγματα, κατά τινας εὐλόγους καὶ κινητικὰς [4] διανοίας [5] ὁμοιότητας· ὑφ' ὧν ἐδιδάχθημεν ταύρων τε μυκήματα λέγειν, καὶ χρεμετισμοὺς ἵππων, καὶ φρυαγμοὺς τράγων· [6] πρός τε βρόμον καὶ πάταγον ἀνέμων, καὶ συριγμὸν [7] κάλων, καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια παμπληθῆ, τὰ μὲν φωνῆς μιμητικά, τὰ δὲ μορφῆς, τὰ δὲ ἔργου, τὰ δὲ πάθους, τὰ δὲ κινήσεως, τὰ δὲ ἠρεμίας, τὰ δὲ ἄλλου χρήματος ὁτουδήποτε, περὶ ὧν εἴρηται πολλὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. Τὰ κράτιστα δὲ νέμω, ὡς πρώτῳ τὸν ὑπὲρ [8] Ἐτυμολογίας εἰσάγοντι λόγον, Πλάτωνι τῷ Σωκρατικῷ, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλοθι, μάλιστα δὲ ἐν τῷ Κρατύλῳ. Τί δὴ τὸ κεφάλαιόν ἐστι μοι τοῦ λόγου; ὅτι παρὰ μὲν τὰς τῶν γραμμάτων συμπλοκάς, ἡ τῶν συλλαβῶν γίνεται σύνθεσις ποικίλη, [9] παρὰ δὲ τὰς τῶν συλλαβῶν συνθέσεις, ἡ τῶν ὀνομάτων φύσις παντοδαπή, παρὰ δὲ τὰς τῶν ὀνομάτων ἁρμονίας πολύμορφος ὁ λόγος γίνεται. ὥστε πολλὴ ἀνάγκη καλὴν μὲν εἶναι λέξιν, ἐν ᾗ καλά ἐστιν ὀνόματα, καλῶν δὲ ὀνομάτων

συλλαβάς

3 Μιμητικούς.] Imitationem naturâ nobis eſſe inſitam docet philoſophus cap. 4. Poetic. Τό τε γὰρ μιμεῖσθαι, σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἐστὶ, καὶ τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν ἐστι, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως τὰς πρώτας.

4 Διανοίας.] Wolfius cum articulo legit, τὰς διανοίας ὁμοιότητας. *Sylburg.* † Nec male.

5 Ὁμοιότητας.] Vide, ſi libet, Obſervationes Poetic. And. Schoti, lib. 2, cap. 51. Hæc autem deſcribendi ratio Quintiliano *credibilis rerum imago*, aliis *Evidentia*, aliis *Informatio* dicitur. Aphthonius ἔμφασιν, Rutilius Lupus χαρακτηρισμὸν, Aquila Rom. διατύπωσιν, vulgo ὑποτύπωσιν vocant. Hæc Taubmannus.

6 Πρὸς

Littora pulſa fremunt, vaſtumque immurmurat æquor.

Stridorem jaculûmque ſagittarumque notabat.

Harum ſane rerum fundamentum eſt natura, & magiſtra præſtantiſſima; quæ nos, imaginibus quibuſdam rationi conſentaneis, mens unde noſtra excitatur, efficit, ut imitari poſſimus, & vocabula ſtruere quibus res ipſæ feliciter exprimantur. His imaginibus edocti ſumus, taurorum mugitus, equorum hinnitus, fremituſque hircorum verbis repræſentare: præterea fragorem & ſtrepitum ventorum, rudentum ſtridorem, atque alia ejuſdem generis compluria; quorum alia vocem, alia formam, alia rem geſtam, alia affectiones, aut motum, aut quietem, aut quodvis denique aliud imitantur; de quibus multa ſunt ab iis hominibus ſcripta, qui nos ætate præceſſerunt. Laudem vero præcipuam Platoni Socratico, ut primo nominum ad origines ſuas reductori, equidem aſſigno; qui hac de re cum ſæpe alias, tum potiſſimum in Cratylo diſputat. Summa autem noſtri ſermonis huc redit: è varia literarum connexione, variam naſci multiplicemque ſyllabarum compoſitionem, è ſyllabis compoſitis, omnimodam vocabulorum naturam, ex vocabulorum denique ſtructura, orationem prodire multiformem. Quo neceſſario factum eſt, ut ea pulcra ſit elocutio, cujus pulcra fuerint vocabula; necnon ex literis & ſyllabis

6 Πρός τε.] Idem ſignificat, quod προσέτι, *præterea.* Sed dubium eſt an pro ἀνέμων, ὑδάτων reponendum ſit, cum paulo infra pag. 118, v. 6, hæc conjuncta reperias: καὶ πάταγον ὑδάτων ἀναμισγομένων ἐκμιμήσασθαι βουλόμενος.

7 Κάλων.] Si mendo caret, confirmari poterit Virgiliano iſto Æneid. 1, ver. 87, *Inſequitur clamorque virûm ſtridorque rudentum.* Sylburg.

8 Ἐτυμολογίας.] Fabius lib. 1, cap. 4: *Etymologia, quæ verborum originem inquirit, à Cicerone dicta eſt* Notatio, *quia nomen ejus apud Ariſtotelem invenitur* σύμβολον, *quod eſt nota: nam verbum è verbo ductum, id eſt* Veriloquium, *ipſe Cicero qui finxit, reformidat. Sunt qui vim potius intuiti,* Originationem *vocent.*

9 Παρὰ τὴν τῶν.] Articulus τὰς deſideratur, vel ante vel poſt genitivum τῶν συλλαβῶν, ut in ſequenti membro. *Sylburg.*

9 Σαφηνίας

συλλαβάς τε καὶ γράμματα κατὰ αἴτια ἐστὶ, ἡδεῖάν τε διάλεκτον ἐκ τῶν ἡδυνόντων τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι καὶ τὸ παραπλήσιον, ὀνομάτων τε καὶ συλλαβῶν καὶ γραμμάτων τάς τε κατὰ μέρος ἐν τούτοις διαφοράς, καθ' ἃς δηλοῦται τά τε ἤθη, καὶ τὰ πάθη, καὶ αἱ διαθέσεις, καὶ τὰ ἔργα τῶν προσώπων, καὶ τὰ συνεδρεύοντα τούτοις, ἀπὸ τῆς πρώτης κατασκευῆς τῶν γραμμάτων γίνεσθαι τοιαῦτα.

Χρήσομαι δὲ ὀλίγοις δείγμασι τοῦ λόγου τοῦδε, τῆς [10] σαφηνείας ἕνεκα· τὰ γὰρ ἄλλα, πολλὰ ὄντα, ἐπὶ σεαυτοῦ [11] συμβαλλόμενος εὑρήσεις. Ὁ δὴ πολυφωνότατος ἁπάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, ὅταν μὲν ὥραν ὄψεως εὐμόρφου, καὶ κάλλος ἡδονῆς ἐπαγωγὸν ἐπιδείξασθαι βούληται, τῶν τε φωνηέντων τοῖς κρατίστοις χρῆται, καὶ τῶν ἡμιφώνων τοῖς μαλακωτάτοις, καὶ οὐ καταπυκνώσει τοῖς ἀφώνοις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἤχους, παραθεὶς ἀλλήλοις τὰ δυσέκφορα, πραεῖαν δέ τινα ποιήσει τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμάτων, καὶ ῥεῦσαν ἀλύπως διὰ τῆς ἀκοῆς, ὡς ἔχει ταυτί.

[12] Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.

καὶ,

Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ,
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα.

καὶ,

Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.

Ὅταν δὲ οἰκτρὰν, ἢ φοβερὰν, ἢ ἀγέρωχον ὄψιν εἰσάγῃ, [13] τῶν τε φωνηέντων οὐ τὰ κράτιστα θήσει, ἀλλὰ τῶν

10 Σαφηνίας.] Alibi σαφηνείας, diphthongως. *Idem.* Ita contextum reformavi, σαφηνίας mutato.

11 Συμβαλλόμενος.] Ex Herodoto in Polymnia, συμβαλλεόμενος εὑρίσκω.

12 Ἡ

ſyllabis pulcris ut pulcrarum dictionum ſit origo deducenda, adeoque ex iis ſermo jucundiſſimus oriatur, quæ noſtris auribus jucundam afferunt voluptatem: ac proinde fieri non poteſt, quin vocabulorum, ſyllabarum, literarumque particulares, quæ his inſunt, differentiæ, quibus exprimuntur mores, affectus, diſpoſitiones, opera perſonarum, & quæ his adjuncta, è prima omnino literarum conſtructione proficiſcantur.

Utar vero, orationis illuſtrandæ gratia, ut clara ſint omnia, paucis exemplis; alia quæ ſuperſunt multa, tibi, *mi Rufe*, ſubducta ratione invenienda relicturus. Homerus omnium poetarum dicendi ſublimitate præſtantiſſimus, ſi quando vultus pulcerrimi venuſtatem, aut formam voluptati inducendæ accommodam, exhibere ſtatuit, vocalium optimis utitur, & ſemivocalium molliſſimis: non ille mutis denſat ſyllabas, non ſonos præſcindit, non ſecum prolatu aſperrima conjungit; ſed lenem quandam profert literarum ſtructuram, noſtras aures ſine moleſtia ſuaviter permeantem. quo in genere ſunt hæc;

Penelope thalamum, prudens regina, relinquit,
Formoſæ Veneri ſimilis, pulcræve Dianæ.

et,

Talem equidem Delo, ſacratam ad Apollinis aram,
Frondentem palmæ ramum proſerpere vidi.

et,

Et Chlorin vidi formoſam, quam ſibi Neleus
Duxerat, egregio vultu, ſine dote, puellam.

Quum vero miſerabilem, aut horrendam, aut arrogantem ſpeciem inducit, non optimas jam inſerit vocalium, ſed quæ

12 Ἡ δ' ἴεν.] Deſumpti ſunt ex Odyſſ. τ', ver. 53. Aliter ϛ', ver. 36. ibi etenim, Βῆ δ' ἴεναι θαλάμοιο. proxime ſequentes ex Odyſſ. ζ', ver. 163. ultimi ex λ': ver. 280, ſed pro διὰ κάλλος Edit. Homeri vulgatæ habent μετὰ κάλλος.

13 Τῶν τε φωνηέντων.] Videtur τε hoc loco abundare: quo ſublato facilior erit ſtructura.

13 Σμερδαλέος.

τῶν ψοφοειδῶν, ἢ ἀφώνων τὰ δυσεκφορώτατα λήψεται, καὶ καταπυκνώσει τούτοις τὰς συλλαβάς· οἷά ἐστι ταυτί·

14 Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ.
Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο,
Δεινὸν δερκομένη· περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.

Ποταμῶν δέ γε σύρρυσιν εἰς χωρίον ἕν, καὶ πάταγον ὑδάτων ἀναμισγομένων ἐκμιμήσασθαι τῇ λέξει βουλόμενος, οὐκέτι λείας συλλαβάς, ἀλλ' ἰσχυρὰς καὶ ἀντιτύπους θήσει·

Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
15 Ἐς μισγάγγειαν συμβάλλετον ὄμβριμον ὕδωρ.

Βιαζόμενον δέ τινα πρὸς ἐναντίον ῥεῦμα ποταμοῦ μετὰ τῶν ὅπλων, καὶ τὰ μὲν ἀντέχοντα, τὰ δὲ ὑποφερόμενον εἰσάγων, ἀνακοπάς τε ποιήσει συλλαβῶν, καὶ ἀναβολὰς χρόνων, καὶ ἀντιστηριγμοὺς γραμμάτων·

16 Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
Ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε στηρίζεσθαι.

Ἀραττομένων δὲ περὶ πέτρας ἀνθρώπων ψόφον τε καὶ μόρον οἰκτρὸν ἐνδεικνύμενος, ἐπὶ τῶν ἀηδεστάτων τε καὶ κακοφωνοτάτων χρονιεῖ γραμμάτων, οὐδαμῇ λειαίνων τὴν κατασκευήν, οὐδὲ ἡδύνων·

17 Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

Πολὺ

14 Σμερδαλέος.] Locus ex Odyſſ. ζ, ver. 137, deſumptus eſt. inter hunc forſan & ſequentes verſus copulativa καὶ deſideratur; qui Iliad. λ', ver. 36, occurrunt.

15 Ἐς μισγάγγειαν.] Scribitur etiam μισγάγκειαν: ut ſignificetur locus in quo μίσγεται τὰ ἄγκεα, id eſt, in quo miſcentur ſeu conjunguntur valles, convallis. *Sylburg.* † Locus eſt Iliad.

quæ ſonantiſſimæ ſunt, aut mutarum ſibi eligit prolatu aſperrimas, iiſque ſyllabas condenſat. cujuſmodi hæc ſunt:

Horridus apparet cultu, confectus ab undis.
Triſtia fulſerunt Phorcynidos ora Meduſæ
Horrendo aſpectu: circum Terrorque, Metuſque.

Fluviorum præterea concurſum in eundem locum, & aquarum ſonitum ſe commiſcentium dictione imitari atque exprimere laborans, non jam leves ſyllabas, ſed robuſtas, ſed ſono duriori concurſantes adhibet:

Non ſecus hyberni ſummis de montibus amnes
Permiſtas volvunt plenis convallibus undas.

Quin & ſub armis quendam vi fluminis adverſi impulſum, modo ſe ſuſtentantem, modo impetu delatum ubi inducit, ſyllabarum eliſiones habet, temporum intervalla, & literarum crebra fulcimenta.

Peliden fremitu immani circumſtetit unda,
Et clypeo incumbens urgebat fluctibus amnis:
Nec poterat ſtabilire pedes.

Quorundam vero hominum, capitibus hinc illinc ad ſaxa alliſis, fragorem & interitum miſerabilem poeta oſtenſurus, inſuaviſſimis diu peſſimeque ſonantibus literis immoratur: nuſquam ſtructuram lævigat, nuſquam ſuavitate perfundit.

Prenſa manu, ut catulos, ſcopulis duo corpora fregit:
Fluxit humi cerebrum, & rorabat ſanguine tellus.

Immenſi

Iliad. δ', ver. 452. ubi pro ὄμβριμον, ὄβριμον ſcribitur.

16 Δεινόν.] Ex Iliad. φ', ver. 240. ſed pro στηρίζεσθαι, vulgatæ habent Editiones Homeri στηρίξασθαι: quæ lectio videtur melior, eo quod durius quiddam ſonat.

17 Σὺν δὲ δύω.] Ex Odyſſ. ι', ver. 289, hæc deſumpta ſunt. ita quoque egregie Virgilius:

duroſque reducta
Libravit dextra media inter cornua cæſtus
Arduus, effractoque illiſit in oſſa cerebro.

Quis non, perlectis his verſibus, literarum aſperitate delectatur, quæ ſonum, qualem oſſa edunt effracta, mirabili artificio exprimunt?

18 Ἐργάσασθαι.

Πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν, εἰ πάντων παραδείγματα βουλοίμην φέρειν καὶ κατὰ τὸν τόπον τόνδε, ὧν ἄν τις ἀπαιτήσειεν. ὥστε ἀρκεσθεὶς τοῖς εἰρημένοις, ἐπὶ τὰ ἑξῆς μεταβήσομαι. Φημὶ δὴ τὸν βουλόμενον [18] ἐργάσασθαι λέξιν καλὴν, ἐν τῷ συντιθέναι τὰς φωνὰς, ὅσα καλλιλογίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἢ σεμνότητα περιείληφεν ὀνόματα, εἰς τοῦτο συνάγειν. Εἴρηται δέ τινα περὶ τούτων καὶ Θεοφράστῳ τῷ φιλοσόφῳ κοινότερον [19] ἐν τοῖς περὶ Λέξεως· ἔνθα ὁρίζει τίνα ὀνόματα φύσει καλά· παραδείγματος ἕνεκα, ὧν συντιθεμένων, καλὴν οἴεται καὶ μεγαλοπρεπῆ γενήσεσθαι τὴν φράσιν· καὶ αὖθις ἕτερα μικρὰ καὶ ταπεινὰ, ἐξ ὧν οὔτε ποίημα χρηστὸν ἔσεσθαί φησιν, οὔτε λόγον. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ ταῦτα τῷ ἀνδρὶ εἴρηται. Εἰ μὲν οὖν ἐγχωροίη πάντα εἶναι τὰ μόρια τῆς λέξεως, ὑφ' ὧν μέλλει δηλοῦσθαι τὸ πρᾶγμα, εὔφωνά τε καὶ καλλιρρήμονα, [20] μανίας ἔργον ζητεῖν τὰ χείρω· εἰ δὲ ἀδύνατον εἴη τοῦτο, ὥσπερ ἐπὶ πολλῶν ἔχει, τῇ πλοκῇ καὶ μίξει καὶ παραθέσει πειρατέον ἀφανίζειν τὴν τῶν χειρόνων φύσιν· ὅπερ Ὅμηρος εἴωθεν ἐπὶ πολλῶν ποιεῖν. Εἰ γάρ τις ἔροιτο ὁντινοῦν τῶν ποιητῶν ἢ ῥητόρων, τίνα σεμνότητα ἢ καλλιλογίαν ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα, ἃ ταῖς Βοιωτίαις κεῖται πόλεσιν, [21] Ὑρία, καὶ Μυκαλησσὸς, καὶ Γραῖα, καὶ Ἐτεωνὸς, καὶ Σκῶλος, καὶ Θίσβη, καὶ Ὀγχηστὸς, καὶ Εὔτρησις, καὶ τἄλλα ἑξῆς, ὧν ὁ ποιητὴς μέμνηται, οὐδεὶς ἂν

εἰπεῖν

18 Ἐργάσασθαι.] Aoriſtus pro præſenti tempore ponitur. Mox pro εἰς τοῦτο, legendum forſan εἰς ταὐτὸ συνάγειν. verum hæc ſententia luxata eſt, & verbum aliquod, puta δεῖν, à quo pendeut Infinit. συνάγειν, deſideratur.

19 Ἐν τοῖς περὶ Λέξεως.] Hujus libri meminit Dionyſius & in Lyſia: ibi à Theophraſto Lyſias reprehenditur. quin & Demetrius Sect. 175, ex hoc Theophraſti libello pulcra definit vocabula: Ὡρίσατο δ' αὐτὰ Θεόφραστος οὕτως, Κάλλος ὀνόματός ἐστι, τὸ πρὸς τὴν ἀκοὴν ἢ πρὸς τὴν ὄψιν ἡδὺ, ἢ τὸ τῇ διανοίᾳ

ἔντιμον

Immenſi ſane laboris res eſſet, ſi omnium vellem exempla recenſere, quæ ad hunc locum pertineant, & à nonnullis fortaſſe repoſcantur. his igitur quæ ſunt dicta, contentus, ad reliqua me conferam. Cenſeo autem, cui in animo eſt orationem quam pulcerrimam elaborare, eum in ſtruendis vocibus omnino debere, quæcunque elegantiam ſortita, aut magnificum quiddam ac grande præ ſe ferant vocabula, in unum omnia colligere. De quibus à Theophraſto philoſopho communius dictum eſt, in libello *de Dictione* inſcripto, quo ille, natura quæ pulcræ ſint voces, definit: exempli gratia, quibus conjunctis, pulcram evaſuram arbitratur & magnificam locutionem: quædam è contra notat vocabula eſſe omnino humilia atque abjecta, è quibus nec poema conſtitui, nec orationem ullius pretii poſſe aſſerit. nec mehercule à ſcopo aberrantia hæc literis vir ille prodidit. Nam ſi ita res ſe haberet, ut omnes orationis partes quibuſcunque negotia vitæ neceſſaria exprimantur, ſonoræ fuerint & venuſtate plenæ, amentiæ eſſet incredibilis deteriores quærere: ſin vero id neutiquam fieri poteſt, quemadmodum in multis accidit, implicatione, miſtura, ac ſitu, deterrimarum, quantum poteſt, natura eſt obſcuranda. id quod Homerus paſſim ſolet facere. Nam ſi ex poetis quempiam aut rhetoribus interroges, quam tandem dignitatem aut pulcritudinem habeant vocabula, quæ Bœotiæ civitatibus imponuntur, *Hyria*, *Mycaleſſus*, *Græa*, *Eteonus*, *Scholus*, *Thisbe*, *Onchestus*, *Eutreſis*, & quæ ſequuntur, quorum ordine poeta meminit; nè minimam quidem eorum vel

unus

ἔντιμον. Hic prius vocabatur Tyrtamus, διὰ τὸ θείως φράζειν, ut ſcribit Suidas, ὑπὸ Ἀριστοτέλους ἐκλήθη Εὔφραστος, εἶτα Θεόφραστος.

20 Μανίας ἔργον.] Parum compta videtur hæc lectio, quam luxatam arbitror. locus erit facilior multo, ſiquis hoc modo legat: *μανίας ἂν εἴη ἔργον ζητεῖν*, ſeu *μανίας ἂν ἔργον εἴη ζητεῖν τὰ χείρω*: εἴη mox poſt ἀδύνατον è contextu ſublato.

21 Ὑρία.] Quæ ſcribenti Dionyſio in memoriam prima veniebant, ea literis mandavit. Neque enim veriſimile eſt, tantam eum verſuum farraginem, quam Sylburgius annumerat, hoc loco congeſſiſſe.

22 Συνύφανεν.

εἰπεῖν οὐδ᾽ ἥντινοῦν ἔχει. ἀλλ᾽ οὕτως αὐτὰ καλῶς ἐκεῖνος 22 συνύφανεν, καὶ παραπληρώμασιν εὐφώνοις διείληφεν, ὥστε μεγαλοπρεπέστατα φαίνεσθαι τούτων ὀνόματα.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονιός τε·
Οἵθ᾽ Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ᾽ Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
Οἵτ᾽ ἀμφ᾽ 23 Ἅρμ᾽ ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς·

Οἵτ᾽ Ἐλεῶν᾽ εἶχον, ἠδ᾽ Ὕλην καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ᾽ ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.

Ἐν εἴδεσι λέγων οὐκ οἴομαι πλειόνων δεῖν παραδειγμάτων· ἅπας ἐστὶν ὁ Κατάλογος 24 αὐτῶν τοιοῦτος, καὶ πολλὰ ἄλλα. ἐν οἷς ἀναγκασθεὶς ὀνόματα λαμβάνειν οὐ καλὰ τὴν φύσιν, ἑτέροις αὐτὰ κοσμεῖ καλοῖς, καὶ λύει τὴν ἐκείνων δυσχέρειαν τῇ τούτων εὐμορφίᾳ. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

ΤΜΗ͂ΜΑ

22 Συνύφανεν.] Major erit temporum ſimilitudo, ſi legas συνύφαγκε: ut infra Sect. 18. ἀλλ᾽ εὖ συγκεκρύφασιν αὐτοὺς καὶ συνυφάγκασι. Ibidem paulo ante nota, minorem Bœoticorum oppidorum à Dionyſio poni numerum, quàm paulo poſt in Homerico catalogo: & contra Θίσβην atque Ὀγχηστὸν à Dionyſio memorari, quarum hic nulla fit mentio. Sed hic memineris non integrum in vulgatis Dionyſii Editionibus citari locum, atque addi poſſe ſeptem hos ex Homeri exemplaribus verſus; hos ſcilicet:

Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ᾽ Ἁλίαρτον,

Οἵτε

unus his nominibus ineſſe reſponderet. quæ tamen omnia adeo pulcre contexuit, adeo ſonoris verborum complementis diſtincta illuminavit, ut ipſa etiam ampliſſima videantur & magnifica.

Agmina Bœotûm, bello fortiſſima, ducunt
Peneleuſque duces & Leïtus, ordine primi:
Arceſilauſque, Prothoenorque, Cloniuſque.
Quique Hyrien coluere, atque Aulidis aſpera ſaxa,
Qui Schœnon, Scolumque, & crebro monte Eteonum;
Theſpiam, Græamque: & qui ſpatia ampla tenebant
Antiquæ Mycaleſſi, & letho nobile vatis
Argivi Harma; urbes & Erythras, Ileſiumque:
Quique Eleona habuere, atque Hylen, & Peteona,
Ocalean, & qui muris Medeona ſuperbam.

Cum autem dicam in genere, pluribus exemplis uti non neceſſe exiſtimo. Eſt enim tota enumeratio ejuſdem generis, ut & multa alia; in quibus poeta coactus verba aſſumere natura minime pulcra, aliis pulcrioribus exornat, eorumque aſperitatem horum venuſtate & gratia diluit. Sed de his quidem hactenus.

S E C T I O

Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ᾽ οἳ Γλίσαντ᾽ ἐνέμοντο,
Οἵ θ᾽ Ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ᾽, ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ᾽ ἐσχατόωσαν.

Sylburgius.

23 Ἅρμα.] Homeri Scholiaſtes: Ἅρμα, πόλις τῆς Βοιωτίας, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ αὐτόθι καταποθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις τὸ Ἀμφιαρέως τοῦ μάντεως ἅρμα σὺν αὐτῷ. ne verſionem Latinam mireris.

24 Ἀυτῶν τοιοῦτος.] Locutio infrequentior, pro αὐτὸς τοιούτων.

ΤΜΗ͂ΜΑ ιζʹ.

Ἀριθμῶν ἢ ῥυθμῶν περί.

Ἐπεὶ δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ἔφην οὐ μικρὰν μοῖραν ἔχειν τῆς ἀξιωματικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς συνθέσεως, ἵνα μή μέ τις εἰκῆ δόξῃ λέγειν, ῥυθμοὺς καὶ μέτρα μουσικῆς οἰκεῖα θεωρίας, εἰς οὐ ῥυθμικὴν οὐδ' ἔμμετρον εἰσάγοντα διάλεκτον, ἀποδώσω καὶ τὸν ὑπὲρ τούτων λόγον. ἔχει δὲ οὕτως· Πᾶν ὄνομα καὶ ῥῆμα καὶ ἄλλο μόριον λέξεως, ὅτι μὴ μονοσύλλαβόν ἐστιν, ἐν ῥυθμῷ τινι λέγεται· τὸ δ' αὐτὸ καλῶ πόδα καὶ ῥυθμόν.

Δισύλλαβοι πόδες.

[1] Δισυλλάβου μὲν οὖν λέξεως διαφοραὶ τρεῖς. ἢ γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ἔσται βραχειῶν, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων μακρῶν, ἢ τῆς μὲν βραχείας, τῆς δὲ μακρᾶς. Τοῦ δὲ τρίτου τούτου τοῦ ῥυθμοῦ διττὸς ὁ τρόπος· ὁ μέν τις, ἀπὸ βραχείας, καὶ λήγων εἰς μακράν· ὁ δὲ, ἀπὸ μακρᾶς, καὶ λήγων εἰς βραχεῖαν. Ὁ μὲν οὖν βραχυσύλλαβος, [2] Ἡγεμών τε καὶ [3] Πυῤῥίχιος καλεῖται, καὶ οὔτε μεγαλοπρεπής ἐστιν, οὔτε σεμνός. σχῆμα δ' αὐτοῦ τοιόνδε·

Λέγε δὲ σὺ κατὰ πόδα νεόλυτα μέλεα.

Ὁ δ'

1 Δισυλλάβου.] De pedibus ſive numeris orationis multi ſcripſerunt; nemo autem Dionyſio fuſior. Ariſtoteles lib. 3, Rhet. cap. 8. Cicero de Orat. lib. 3. Fabius itidem: nam Longinus eos tantum recenſet pedes, Sect. 40, qui potiſſimum Sublimitati adverſentur.

2 Ἡγεμών.] De quo ita Terentianus:

Primus ille eſt, jure primus,
ἡγεμὼν qui dictus eſt,
Author & ductor melorum, qui
duas breves habet.

nominis rationem tradit Dionyſ. in Περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότ. Καλοῦσι τὸν οὕτως κατασκευασθέντα ῥυθμὸν Ἡγεμόνα, πρῶτον ἔχοντα λόγον τὸν ἴσον ἄρσει τε καὶ θέσει χρόνων.

3 Πυῤῥίχιος.

Sectio XVII.

De numeris orationis.

Quoniam vero ad grandem orationis compoſitionem & magnificam dixi numeros non parum conferre; nè quis forte me nullo judicio id dixiſſe arbitretur, qui numeros & metra, diſciplinæ muſices familiaria, ſermoni proſaico & numeros & metra reſpuenti, obtrudam, de his etiam conſilii rationem daturus ſum. Sic autem ſe res habet: Omne nomen & verbum, & quævis alia pars orationis, modo non ſit monoſyllaba, numero quodam profertur. idem vero, & pedem & rythmum voco.

Pedes diſſyllabi.

Diſyllabæ quidem vocis tres ſunt differentiæ. aut enim utriſque conſtat brevibus, aut utriſque longis; aut altera longa, altera brevi. hujus autem tertii pedis duplex eſt forma: aut enim à brevi incipit, & in longam ſyllabam deſinit; aut incipit à longa, & in brevem deſinit. Pes autem, qui è duabus brevibus conſtat, vocatur Hegemon, ſive Pyrrichius: numerus nec magnificus, nec gravis. cujus hæc figura eſt,

Tu vero refer è veſtigio recens—ſoluta membra.

Qui

3 Πυῤῥίχιος.] Pyrrichius, ut primus ordine, ita dignitate poſtremus, cum è duabus brevibus conſtet ſyllabis, volat potius quam currit. Nullum ex eo alicujus momenti conſtitui poteſt carmen, cum numero & pondere pene careat. Aptus duntaxat ad celeres motus exprimendos, cujuſmodi erant armati ſaltus Corybantum apud Græcos, & Saliorum apud Romanos; unde etiam à mobilitate dictus creditur, quaſi totus igneus. *J. Voſſius.*

4 Σπονδεῖος.

Ὁ δ᾽ ἀμφοτέρας τὰς συλλαβὰς μακρὰς ἔχων, κέκληται μὲν [4] Σπονδεῖος, ἀξίωμα δ᾽ ἔχει μέγα καὶ σεμνότητα πολλήν. παράδειγμα δ᾽ αὐτοῦ τόδε·

[5] Ποίαν δῆθ᾽ ὁρμάσω, ταύταν ἢ κείναν, κείναν ἢ ταύταν;

Ὁ δ᾽ ἐκ βραχείας τε καὶ μακρᾶς συγκείμενος, ἐὰν μὲν τὴν ἡγουμένην λάβῃ βραχεῖαν, [6] Ἴαμβος καλεῖται, καὶ οὐκ ἔστιν οὐκ ἀγεννής· ἐὰν δ᾽ ἀπὸ τῆς μακρᾶς ἄρχηται, [7] Τροχαῖος, καὶ ἔστι μαλακώτερος θατέρου καὶ ἀγεννέστερος. παράδειγμα δ᾽ τοῦ προτέρου τοιόνδε·

Ἔπει χολὴ πάρεστι, παῖ Μενοιτίου.

τοῦ δ᾽ ἑτέρου·

[8] Θυμὲ, θυμ᾽ ἀμηχάνοισι κήδεσι κυκώμενε.

Τρισύλλαβοι πόδες.

Δισυλλάβων μὲν δὴ μορίων λέξεως διαφοραί τε καὶ ῥυθμοὶ καὶ σχήματα τοσαῦτα. Τρισυλλάβων δ᾽ ἔστι πλείω τῶν εἰρημένων, καὶ ποικιλωτέραν ἔχοντα θεωρίαν. [9] ὁ μὲν γὰρ ἐξ ἁπασῶν βραχειῶν συνεστὼς, καλούμενος δ᾽ ὑπό τινων Χορεῖος, τρίβραχυς ποὺς· οὗ παράδειγμα τοιόνδε·

[10] Βρόμιε, δοριτοφόρε, ἐνυάλιε, πολεμοκέλαδε.

ταπεινός

4 Σπονδεῖος.] Hic pes inceſſum habet tardum & magnificum, itaque rebus gravibus, & maxime ſacris, vel ipſo atteſtante vocabulo, imprimis adhibetur. *Idem.*

5 Ποίαν δῆθ᾽.] En loci ex Euripidis Hecuba conſimiles: ver. 163, Ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν Στείχω; ver. 1060, Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ τάνδ᾽ ἐξαλλάξω;

6 Ἴαμβος.] Iambo nullus uſitatior pes, omnibus temporibus & ab omnibus pene gentibus præcipue frequentatus. Inceſſum & percuſſionem habet inſignem & virilem, cum à brevi incipiat & deſinat in motum gravem. Eſt itaque non acer tantum & bellicus, ſed & mordax & iracundus, ſic dictus ab ἰάπτειν, id eſt, θυμοῦσθαι, διώκειν, ἰάπτειν, ut interpretantur Grammatici. *Voſſ.*

7 Τροχαῖος.

Qui vero utramque habet longam, ſpondeus appellatur; ac magnificum habet inceſſum & plenum gravitatis. Exemplum ſit,

Qua tandem via me propere conferam? hac, an illa: illa, an hac?

At qui è longa & brevi conſtat, ſi brevem præeuntem acceperit, vocatur Iambus, pes in primis generoſus: ſin à longa inceperit, Trochæus, priore multo mollior, nec ita generoſus. Prioris exemplum eſt hujuſmodi:

Vacat, Patrocle, mens mihi à negotiis.

hoc vero alterius,

Vita, vita macerata maximis doloribus.

Pedes triſyllabi.

Diſyllabarum itaque dictionum differentiæ, pedes, & figuræ totidem ſunt: aliæ vero triſyllabarum; quæ plures præcedentibus, multo fuſiorem admittunt conſiderationem. Nam qui totus è brevibus conſtat, vocatus à quibuſdam Choreus, pes tribrachys; cujus hoc exemplo eſt,

Bromie, Thyrſiger, Martie, belli ſtrepitu gaudens.

abjectus

7 Τροχαῖος.] Iambo oppoſitus trochæus, à longa incipiens, & in brevem deſinens ſyllabam. Debilem & muliebrem prorſus pes iſte imitatur motum, vehemens in initio, ſed cito deficiens. Quapropter lenibus & amatoriis affectibus exprimendis eſt aptus. *Idem.*

8 Θυμέ.] Extat hic Archilochi verſus cum paucis aliis apud Stobæum, ἐν τῷ περὶ Ὀργῆς.

9 Ὁ μὲν γάρ.] Hic nominativus verbo ἐστι, qui paulo infra ſequitur ταπεινός τε καὶ ἄσεμνός ἐστι, præcedit.

10 Βρόμιε.] Si cum Apoſtropho legas δορατοφόρ', erit juſta metri deſinentia. Sic paulo infra, ut juſta fiat deſinentia, legendum videtur διράμβε, expuncta ſyllaba θυ: ut Bacchus dicatur διραμβος ex eo quod, cum immaturus à Semele per abortum eſſet editus, Διὸς ἐνερραμμένος μηρῷ, ita demum ad maturitatem eſt perductus. vel quaſi δὶς ἐρραμμένος: primum ſcilicet Semeles utero, deinde Jovis femori inſutus. *Sylburg.*

11 Μολοττόν.

ταπεινός τε καὶ ἄσεμνός ἐστι καὶ ἀγεννής, καὶ οὐδὲν ἂν ἐξ αὐτοῦ γένοιτο γενναῖον. ὁ δὲ ἐξ ἁπασῶν μακρῶν, 11 Μολοττὸν δὲ αὐτὸν οἱ μετρικοὶ καλοῦσι, ὑψηλός τε καὶ ἀξιωματικός ἐστι καὶ διαβεβηκὼς ὡς ἐπὶ πολύ. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε·

Ὦ Ζηνὸς καὶ Λήδας, κάλλιστοι σωτῆρες.

Ὁ δ᾽ ἐκ μακρᾶς καὶ δυοῖν βραχειῶν, μέσην μὲν λαβὼν τὴν μακρὰν 12 ἑκατέρας τῶν βραχειῶν, Ἀμφίβραχυς ὠνόμασται, καὶ οὐ σφόδρα τῶν εὐσχημόνων ἐστὶ ῥυθμῶν, ἀλλὰ διακέκλασταί τε καὶ πολὺ τὸ θῆλυ καὶ ἀγεννὲς ἔχει. οἷά ἐστι ταυτί·

Ἴακχε διθύραμβε, σὺ τῶνδε χοραγέ.

Ὁ δὲ περιλαμβάνων τὰς δύο βραχείας, Ἀνάπαιστος μὲν καλεῖται, σεμνότητα δὲ ἔχει πολλήν· καὶ ἔνθα δεῖ μέγεθος περιθεῖναι τοῖς πράγμασιν, ἢ πάθος, ἐπιτήδειός ἐστι παραλαμβάνεσθαι. τούτου τὸ σχῆμα τοιόνδε·

Βαρύ μοι κεφαλῆς 13 ἐπίκρανον ἔχειν.

Ὁ δὲ ἀπὸ τῆς μακρᾶς ἀρχόμενος, λήγων δὲ εἰς τὰς βραχείας, 14 Δακτυλικὸς μὲν καλεῖται, πάνυ δέ ἐστι σεμνὸς, καὶ εἰς κάλλος ἁρμονίας ἀξιολογώτατος, καὶ τό γε ἡρωϊκὸν μέτρον ἀπὸ τούτου κοσμεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε·

15 Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν.

Οἱ

11 Μολοττόν.] Tribrachei contrarius Moloſſus, cum omnes ſyllabas habeat longas, dignitatem habet præcipuam. Stabilem & magnificam pes iſte habet gravitatem, quapropter Dionyſius διαβεβηκότα illum appellat, velut latis paſſibus omnia pervadentem. *Voſſ.*

12 Ἑκατέρας.] Deſideratur, ut puto, ἐξ particula ante ἑκατέρας.

13 Ἐπίκρανον.] Quod ſuper caput eſt: *Vitta, capitis ligamentum*, κεφαλόδεσμος: *tegumentum muliebre*, κρήδεμνον. ita hunc locum H. Stephanus interpretatur. At Infinitivum ἔχειν ex

abjectus eſt, & nullius aut gravitatis, aut ponderis; ex quo nihil generoſum poſſit conſtitui. qui vero ex omnibus longis conſtat, quem Moloſſum rerum metricarum ſcriptores appellant, ſublimis eſt, & dignitatem habet, latis ut plurimum paſſibus incedens. En exemplum illius:

O fratres Ledæi, ſervatores optimi.

Qui longa & duabus conſtat brevibus, ſi mediam acceperit longam, & utrinque breves, Amphibrachys dicitur, numeros inter elegantes vix habendus. nam fractus eſt, & multum in ſe muliebre continet, multum ignobile. qualia ſunt hæc:

Iacche dithyrambe, qui hos choro præis.

At qui duas initio breves ceperit, Anapæſtus vocatur, pes in primis gravis; &, ſicubi magnitudo rebus fuerit adhibenda, aut affectus majores excitandi, nullus eo numerus poteſt accipi accommodatior. cujus figura talis eſt,

Grave eſt mihi, capitis geſtare ornamentum.

Sed pedi, qui à longa exorſus, brevibus duabus terminatur, nomen eſt Dactylo. hic gravitate eximia præditus, quam plurimum ad felicem ſtruendæ orationis venuſtatem confert, maximum heroici carminis ornamentum. Exemplum eſt:

Ad Ciconas tulit Iliacis celer Eurus ab oris.

Metrici

ex Euripide, cum prius ἔχει legebatur, repoſui. Ex Hippolyto locus deſumptus eſt, ver. 201: ubi Phædra amore languens, & libidinis æſtu jam conſumpta, ne mundum quidem ſuſtinet muliebrem.

14 Δακτυλικὸς] Pro δακτυλικὸς ſequenti Sect. legitur δάκτυλος, ὃ δ' ἑξῆς δάκτυλος: itidemque Sect. 20, οἱ γὰρ ἄλλοι πάντες εἰσὶ δάκτυλοι; & alibi. excuſari tamen & hæc lectio poteſt, ut infra ſequenti Sect. ἐν ᾗ μήτε πυῤῥίχιός ἐστι πὺς, μήτε ἰαμβικός: ubi ἰαμβικὸς legitur, ſubaudito ſubſtantivo nomine πὺς. *Sylburg.*

15 Ἰλιόθεν.] Ex Odyſſ. ι, ver. 40.

Οἱ μέν τοι ῥυθμικοὶ τούτου τοῦ ποδὸς τὴν μακρὰν βραχυτέραν εἶναί φασι τῆς τελείας· οὐκ ἔχοντες δὲ εἰπεῖν πόσῳ, καλοῦσιν αὐτὴν Ἄλογον. Ἕτερον δὲ ἀντίστροφόν τινα τούτῳ ῥυθμὸν, ὃς ἀπὸ τῶν βραχειῶν ἀρξάμενος ἐπὶ τὴν ἄλογον τοῦτον [16] τελευτᾷ, χωρίσαντες ἀπὸ τῶν ἀναπαίστων, Κύκλον καλοῦσι, παράδειγμα αὐτοῦ φέροντες τοιόνδε·

Κέχυται πόλις ὑψίπυλος κατὰ γᾶν.

Περὶ ὧν ἂν ἕτερος εἴη λόγος. πλὴν ἀμφότεροί γε τῶν πάνυ καλῶν οἱ ῥυθμοί. Ἓν ἔτι λείπεται τρισυλλάβων ῥυθμῶν γένος, ὃ συνέστηκε μὲν ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, τρία δὲ ἔχει σχήματα· μέσης μὲν γὰρ γενομένης τῆς βραχείας, ἄκρων δὲ τῶν μακρῶν, [17] Κρητικός τε λέγεται, καὶ ἔστιν οὐκ ἀγεννής. ὑπόδειγμα δὲ αὐτοῦ τοιόνδε·

Οἱ δ᾽ ἐπείγοντο πλωταῖς ἀπήνῃσι χαλκεμβόλοισιν.

Ἐὰν δὲ τὴν ἀρχὴν αἱ δύο μακραὶ κατάσχωσι, τὴν δὲ τελευτὴν βραχεῖα, οἷά ἐστι ταυτί·

[18] Σοὶ, Φοῖβε Μοῦσαί τε, συμβῶμεν·

[19] ἀνδρῶδες δὲ πάνυ τοῦτο σχῆμα, καὶ εἰς σεμνολογίαν ἐπι-

16 Τελευτᾷ.] Τελευτᾷ videtur hic active uſurpatum, pro τελευτᾶν ποιεῖ; *deſinere facit.* Sylb.

Ibid. Τελευτᾷ.] Hac in re Sylburgio non aſſentior, qui τελευτᾷ active ſumi putat. nam pro τοῦτον, legendum eſt ταύτην potius; ἐπὶ τὴν ἄλογον ταύτην, ſubaudi συλλαβήν.

17 Κρητικός.] Cicero de Orat. lib. 3: *Eſt autem pæon hic poſterior----par fere Cretico, qui eſt ex longa, & brevi, & longa: ut,*
Quid petam præſidii, aut exſequar? quove nunc.
A quo numero exorſus eſt Fannius, Si, Quirites, minas illius. Alias vocatur amphimacer: eſt autem pes non ignobilis, præſertim ſi commodam ſortiatur ſtationem.

18 Σοὶ, Φοῖβε.] Minus gravitatis habet hypobacchius, (*hic à Dionyſio vocatur Bacchius*) quod brevis ſyllaba ſubſequatur duas

Metrici quidem ſcriptores longam hujus pedis ſyllabam perfecta breviorem eſſe dicunt: cum vero quantum abſit, nequeant dicere, *Irrationalem* nuncupant. Alium porro pedem, huic altera ex parte quaſi reſpondentem, qui à brevibus exorſus hac terminatur irrationali, quem etiam ab Anapæſto diverſum volunt, appellant Circulum: hoc ipſius allato exemplo,

Æquata ſolo eſt, urbs altis portis ornata.

Sed de his alius forte dicendi locus: veruntamen utrique inter pedes pulcerrimos ſunt habendi. Unum adhuc reſtat pedum triſyllaborum genus, quod è duabus conſtat longis, & una brevi; cui tres ſunt formæ. Nam cum media brevis eſt & extremæ longæ, appellatur Creticus; numerus haud contemnendo genere. Exemplum autem iſtiuſmodi eſt:

Hi vero contendebant ratibus navigationi aptis, æreis roſtris.

Quod ſi principium duæ occupaverint longæ, finem brevis; cujuſmodi ſunt,

Tecum Phœbe Muſæque, ineamus gratiam:

virilis admodum erit hæc forma, & ad dignitatem orationi conciliandam accommoda. Idem etiam ſolet evenire, ſi brevis

duas longas. Pes incommodus & rarus. Quapropter eum carminibus inutilem eſſe ſcribit Hephæſtion. *Voſſ.*

19 Ἀνδρῶδές δὲ.] Legendum videtur ἀνδρῶδές τε: aut δὲ redditive accipienda eſt. vel comma unum & alterum deeſt. In ſequent. vulgati libri corrupte habent εἰς σεμνότητολογίαν: qua de re monuit etiam Henricus Stephanus Schediaſmatum libro 2, cap. 14. Σεμνολογίας autem vocabulo ſupra quoque uſus eſt Dionyſius Sect. 11, καὶ τὸ βάρος, καὶ τὴν σεμνολογίαν: & infra aliquoties. Sequens locus citatur à Petro Victorio, Variarum lectionum lib. 4, cap. 1: ubi notat, pedem quem Fabius Quintilianus Baccheum appellat, à Dionyſio Halicarnaſſeo Hypobaccheûm vocari. *Sylburg.*

Ibid. Ἀνδρῶδές δὲ.] Sana eſt hæc lectio. particula δὲ multo eſt ἐμφατικώτερα: ac ſi dicas, *enimvero, in primis.* qua ſublata, ſua etiam orationi deerit elegantia.

ἐπιτήδειον. τὸ δὲ αὐτὸ συμβήσεται, κἂν ἡ βραχεῖα πρώτη τεθῇ τῶν μακρῶν. [20] καὶ γὰρ οὗτος ὁ ῥυθμὸς ἀξίωμα ἔχει καὶ μέγεθος. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε·

Τίν' ἀκτάν, τίν' ὕλαν δράμω; ποῖ πορευθῶ;

Τούτοις ἀμφοτέροις ὀνόματα κεῖται ῥυθμοῖς ὑπὸ τῶν μετρικῶν, [21] Βακχεῖος μὲν τῷ προτέρῳ, θατέρῳ δὲ [22] Ὑποβάκχειος. Οὗτοι δώδεκα ῥυθμοί τε καὶ πόδες εἰσὶν οἱ πρῶτοι καταμετροῦντες ἅπασαν ἔμμετρόν τε καὶ ἄμετρον λέξιν, ἐξ ὧν γίνονται στίχοι τε καὶ κῶλα. οἱ γὰρ ἄλλοι ῥυθμοὶ καὶ πόδες πάντες οὐκ τούτων εἰσὶ σύνθετοι. Ἁπλοῦς δὲ ῥυθμὸς ἢ ποὺς, οὔτ' ἐλάττων ἐστὶ δυοῖν συλλαβῶν, οὔτε μείζων τριῶν. Καὶ περὶ μὲν τούτων οὐκ οἶδα ὅτι δεῖ πλείω λέγειν.

20 Καὶ γὰρ οὗτος.] Poſſis etiam ſic legere, καὶ γὰρ καὶ οὗτος. *Sylburg.*

21 Βακχεῖος.] Quem Βακχεῖον hic vocat Dionyſius, Hephæſtionis Scholiaſtes pag. 82, Παλιμβάκχειον nominat. tradit enim τὸν ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν, appellari Βακχεῖον: à quibuſdam etiam Ὑποβάκχειον. Βακχεῖον autem ex eo vocatum ſcribunt, quoniam dithyrambici poetæ

ΤΜΗΜΑ ιη'.

Ῥυθμῶν δύναμις.

ΩΝ δὲ ἕνεκα νῦν ὑπήχθην ταῦτα περιειπεῖν· οὐ γὰρ δὴ πάντως γέ μοι πρόκειτο [1] ῥυθμῶν τε καὶ μετρικῶν ἅπτεσθαι θεωρημάτων, ἀλλὰ τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκα· ταῦτά ἐστιν, ὅτι διὰ τῶν γενναίων καὶ ἀξιωματικῶν

1 Ῥυθμῶν τε.] Poſſis etiam legere ῥυθμικῶν: ut ſequitur καὶ μετρικῶν. *Sylburg.* † At nulla id neceſſitas poſtulat; nec quicquam muto.

brevis initio duabus longis præponatur. ſuam etenim dignitatem hic numerus habet, atque amplitudinem. En illius exemplum:

Quod tandem ad littus, quam ſylvam, curram? quo me conferam?

Horum utrique ſua nomina impoſuerunt rerum metricarum ſcriptores; illo ſcilicet Bacchio, hoc Hypobacchio appellato. Hi vero ſeu rythmi, ſeu pedes, numero duodecim, primi ſunt, qui omnem emetiuntur orationem, tam vinctam, quàm ſolutam, ex quibus & verſus & membra proficiſcuntur. nam reliqui omnes numeri & pedes ſunt ex his compoſiti. Rythmus autem ſimplex ſive pes, neque minor eſt duabus ſyllabis, neque tribus major. Ac de his quidem haud ſcio, quid amplius dicendum ſit.

poetæ hymnos in Bacchum plerumque iſto metri genere contexuerint. *Idem.*

22 Ὑποβάκχειος.] Bacchius, (*à Dionyſio Hypobacchius vocatus*) qui incipit à brevi & terminatur duabus longis, gravem & cum majeſtate conjunctum habet inceſſum. Frequens eſt hic pes in Bacchicis & Dithyrambicis carminibus; multum enim roboris habet in movendis magnis affectibus. *Voſſ.*

Sectio XVIII.

Numerorum vis & poteſtas.

At vero qua cauſa inductus ſum, ut hæc prædicerem, (neque enim temere præcepta, ad numeros & res metricas pertinentia, propoſui mihi tractanda, ſed omnino neceſſitatis gratia) conſilii mei hæc ratio fuit; quoniam generoſos

κῶν καὶ μέγεθος ἐχόντων ῥυθμῶν, ἀξιωματικὴ γίνεται σύνθεσις καὶ βεβαία καὶ μεγαλοπρεπής· διὰ δὲ τῶν ἀγεννῶν καὶ ταπεινῶν, ἀμεγέθης καὶ ἄσεμνος, ἐάν τε καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι τούτων λαμβάνωνται τῶν ῥυθμῶν, ἐάν τε ἀλλήλοις κατὰ τὰς ὁμοζυγίας συμπλέκωνται. [2] Ἐι μὲν οὖν ἔσται δύναμις ἐξ ἁπάντων τῶν κρατίστων ῥυθμῶν συνθεῖναι τὴν λέξιν, ἔχοι ἂν ἡμῖν κατ' εὐχήν· εἰ δὲ ἀναγκαῖον εἴη μίσγειν τοῖς κρείττοσι τοὺς χείρονας, ὡς ἐπὶ πολλῶν γίνεται· τὰ γὰρ ὀνόματα ἔγκειται τοῖς πράγμασιν ὡς ἔτυχεν· οἰκονομεῖν αὐτὰ χρὴ φιλοτέχνως, καὶ διακλέπτειν τῇ χάριτι τῆς συνθέσεως τὴν ἀνάγκην, ἄλλως τε καὶ πολλὴν τὴν ἄδειαν ἔχοντας. οὐδὲ γὰρ [3] ἀπελαύνεται ῥυθμὸς οὐδεὶς ἐκ τῆς ἀμέτρου λέξεως, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἐμμέτρου.

Μαρτύρια δὲ ὧν εἴρηκα παραθεῖναι λοιπόν, ἵνα μοι καὶ πίστιν ὁ λόγος λάβῃ. [4] ἔστι δὲ ὀλίγα περὶ πολλῶν. Φέρε δή, τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν ἀξιωματικῶς τε συγκεῖσθαι καὶ μεγαλοπρεπῶς τὴν Θουκυδίδου λέξιν τὴν ἐν τῷ Ἐπιταφίῳ ταύτην;

" [5] Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων, ἐπαι-
" νοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν
" ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι
" αὐτόν.

Τί οὖν ἐστιν ὃ πεποίηκε ταύτην μεγαλοπρεπῆ τὴν σύνθεσιν; τὸ ἐκ τοιούτων συγκεῖσθαι ῥυθμῶν τὰ κῶλα. Τρεῖς μὲν γὰρ οἱ τοῦ πρώτου προηγούμενοι κώλου σπονδεῖοι πόδες εἰσίν· ὁ δὲ τέταρτος, ἀνάπαιστος· ὁ δὲ μετὰ τοῦτον, αὖθις σπονδεῖος· ἔπειτα, Κρητικός· ἅπαντες

2 Ἐι μὲν οὖν ἔσται.] Pro ἔσται, fortaſſe legendum εἴη, & mox ἔσται pro εἴη, locis mutatis: Ἐι μὲν οὖν ἐγχωροίη, ſimili ſenſu, ſuperius dixerat, Sect. 16.

3 Ἀπολαύεται.] Pro ἀπολαύεται ſenſus videtur poſtulare ἀπελαύνεται ſeu ἀποκλείεται. Wolfium certe in ſuo libro repoſuiſſe ἀπελαύνεται, monuit me

neroſos propter numeros, graves & ampliſſimos, prodit ſtructura majeſtatis plena, ſtabilis & magnifica; quum vero pedibus abjectis fuerit uſa, exilis inde fit & contemnenda; ſeu per ſe numerorum accipiantur ſinguli, ſeu mutua connexione ſibi invicem implicentur. Quod ſi in noſtra foret poteſtate, totam ex numeris præſtantiſſimis orationem componere, pulcre ex voto res ſuccederet: cum vero nobis neceſſe eſt deteriores præſtantioribus, ut ſæpe accidit, immiſcere; (rebus enim ſua nomina fortuito imponuntur) ita oportet cum artificio diſponamus, ut compoſitionis venuſtate ipſa obſcuretur neceſſitas, idque etiam magna libertate uſi. Neque enim ullus omnino pes, quemadmodum ex ligata, ita ex oratione ſoluta excluditur.

Eorum quæ dixi, proferre teſtimonia reliquum eſt, quo majorem autoritatem habeat oratio. de multis vero dabuntur pauca. Age igitur, ecquis ſumma dignitate atque amplitudine, non fatebitur illam Thucydidis orationem in Epitaphio conſtare?

Multi quidem eorum, qui ex hoc loco verba jam fecerunt, eum laudant, qui hanc orationem funebrem veteri inſtituto addidit; propterea quod eam de iis, qui bello interfecti ſepelirentur, haberi præclarum eſſet.

Quid tandem eſt, quod magnificam verborum ſtructuram hanc, & ſublimem effecit? quod numero ſcilicet pedibuſque ſublimibus tota conſtituuntur membra. Primi ſiquidem membri tres qui præcedunt pedes, ſpondei ſunt; quartus anapæſtus; qui ſequitur, ſpondæus; deinde Creticus: omnes dignitatis pleni. Ac primum quidem membrum

me Hœſchelius. *Sylburg.* † Wolfium, re cogente, ſecutus ſum, ἀπολαύεσθαι repudiato.

4 Ἔστι δὲ ὀλίγα.] Mallem ἔσται futuro tempore.

5 Οἱ μὲν πολλοί.] Ex initio orationis hæc deſumpta ſunt, pag. 103, Edit. Oxonien. mox τὸν προσθέντα Scholiaſtes Thucydidis explicat, τὸν νομοθέτην, δηλόνοτι τὸν Σόλωνα.

6 Ὡς

ἅπαντες ἀξιωματικοί. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτῷ κῶλον διὰ ταῦτά ἐστι σεμνόν· τὸ δὲ ἑξῆς τοῦτο,

" Ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε,

ὅτι δύο μὲν ἔχει τοὺς πρώτους πόδας ὑποβακχείους, Κρητικὸν δὲ τὸν τρίτον, εἶτ' αὖθις ὑποβακχείους δύο, καὶ συλλαβὴν, ὑφ' ἧς τελευτᾷ τὸ κῶλον. ὥστ' εἰκότως σεμνόν ἐστι καὶ τοῦτο, ἐκ τῶν εὐγενεστάτων τε καὶ καλλίστων ῥυθμῶν συγκείμενον. Τὸ δὲ δὴ τρίτον κῶλον,

" [6] Ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις
" ἀγορεύεσθαι αὐτόν·

ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Κρητικοῦ ποδὸς, δεύτερον δὲ λαμβάνει τὸν ἀνάπαιστον, καὶ τρίτον σπονδεῖον, καὶ τέταρτον αὖθις ἀνάπαιστον, εἶτα δύο τοὺς ἑξῆς δακτύλους, καὶ σπονδείους δύο τοὺς τελευταίους, εἶτα [7] κατάληξιν. Εὐγενὲς δὴ καὶ τοῦτο διὰ τοὺς πόδας γέγονε. τὰ πλεῖστα δέ ἐστι παρὰ Θουκυδίδῃ τοιαῦτα, μᾶλλον δὲ ὀλίγα μὴ οὕτως ἔχοντα. ὥστε εἰκότως ὑψηλὸς εἶναι δοκεῖ καὶ καλλιεπὴς, καὶ εὐγενὴς, ὡς ἐκλέγων τοὺς ῥυθμούς.

Τὴν δὲ δὴ Πλατωνικὴν λέξιν ταύτην τίνι ποτὲ ἄλλῳ κοσμηθεῖσαν, οὕτως ἀξιωματικὴν εἶναι φαίη τις ἂν καὶ καλὴν, εἰ μὴ τῷ συγκεῖσθαι διὰ τῶν καλλίστων τε καὶ ἀξιολογωτάτων ῥυθμῶν; ἔστι γὰρ δὴ τῶν πάνυ φανερῶν καὶ περιβοήτων, ᾗ κέχρηται ὁ ἀνὴρ κατὰ τὴν τοῦ Ἐπιταφίου ἀρχήν·

" Ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδ' ἔχουσι τὰ προσήκοντα σφίσιν
" αὐτοῖς· ὧν τυχόντες, πορεύονται τὴν εἱμαρμένην πορείαν.

Ἐν τούτοις δύο μέν ἐστιν ἃ συμπληροῖ τὴν περίοδον, κῶλα· ῥυθμοὶ δὲ οἱ ταῦτα διαλαμβάνοντες, οἵδε.

Βακχεῖος

6 Ὡς καλόν.] Qua ratione pes Creticus ex duobus his vocabulis ὡς καλὸν, elici poſſit, cum proxima à vocali dictio incipiat, non video. Eſt enim aut pes dactylus, aut hypobacchius,

brum propterea magnificum eſt & grave: At vero proximum,

Eum laudant, qui orationem hanc funebrem veteri inſtituto addidit:

quia duos priores pedes Hypobacchios habet, tertium Creticum: deinde etiam hypobacchios duos, & ſyllabam qua membrum terminatur. jure igitur merito gravitate plena eſt & hæc ſententia, cum nobiliſſimis ex numeris pulcerrimiſque conſtituatur. Quin & tertium membrum,

Propterea quod eam de iis, qui bello interfecti ſepelirentur, haberi præclarum eſſet:

incipit à Cretico pede, cui ſecundus eſt anapæſtus, & ſpondeus tertius: quarto rurſus anapæſtum aſſumit, duos deinde dactylos, totidemque ad extremum ſpondeos, poſtea terminum. generoſum & hoc factum eſt ſuos ob pedes. Sunt autem plurima apud Thucydidem hujuſmodi; aut potius rariſſima ſunt, quæ ita ſe non habeant: adeo ut merito ſublimis, & pulcerrimi ſermonis ſcriptor, conjuncta gravitate, haberi debeat, quod ad numeros ſeligendos pertineat.

Hæc etiam Platonis ſententia, qua tandem re alia ornata, nobis adeo magnifica videtur & venuſta, niſi quod ex præſtantiſſimis conſtat & numeris ſublimibus? Eſt enim notiſſima, & magnæ apud omnes exiſtimationis, qua uſus vir ille ad initium Epitaphii:

Re quidem à nobis illi, quæ ſua ſunt, habent; eaque jam aſſecuti, iter à fatis deſtinatum peragunt.

In his duo ſunt membra, quæ totam adeo abſolvunt periodum: numeri vero quibus diſtinguuntur, ſunt hi. Bacchius

chius, qui Bacchius à Dionyſio vocatur: nam prima ſyllaba in καλὸν eſt anceps. itidemque αι diphthongus in fine dictionis ἀγορδ'εῦς ante vocalem, quod rarius eſt, producitur.

7 Καἰάληξιν.] Συλλαβὴν, ὑφ' ἧς τελειȣ̃ται τὸ κῶλον.

 8 Ἴαμβον·

Βακχεῖος μὲν ὁ πρῶτος· οὐ γὰρ δή γε ὡς [8] ἴαμβον ἀξιώσαιμ' ἂν ἔγωγέ τι κῶλον τουτὶ ῥυθμίζειν, ἐνθυμούμενος ὅτι οὐκ ἐπιτροχάλους καὶ ταχεῖς, ἀλλ' ἀναβεβλημένους καὶ βραδεῖς τοῖς οἰκτιζομένοις προσήκει ἀποδίδοσθαι τοὺς χρόνους. σπονδεῖος δὲ [9] ἕτερος· ὁ δ' ἑξῆς, δάκτυλος, διαιρουμένης τῆς συναλοιφῆς· εἶτα μετὰ τοῦτον σπονδεῖος· ὁ δ' ἑξῆς, μᾶλλον Κρητικὸς ἢ ἀνάπαιστος· ἔπειθ' ὡς ἡ ἐμὴ δόξα, σπονδεῖος· ὁ δὲ τελευταῖος, ὑποβάκχειος, εἰ δὲ βούλεταί τις, ἀνάπαιστος· εἶτα καταλήξις. τούτων τῶν ῥυθμῶν οὐδεὶς ταπεινὸς, οὐδεὶς ἀγεννής. Τοῦ δὲ ἑξῆς κώλου·

" Ὧν τυχόντες, πορεύονται τὴν εἱμαρμένην πορείαν,

δύο μὲν εἰσιν οἱ πρῶτοι πόδες Κρητικοὶ, σπονδεῖοι δὲ οἱ μετὰ τούτους δύο· μεθ' οὓς αὖθις Κρητικὸς, ἔπειτα τελευταῖος ὑποβάκχειος. Ἀνάγκη δὴ τὸν ἐξ ἁπάντων συγκείμενον καλῶν ῥυθμῶν, καλὸν εἶναι λόγον. Μυρία τοιαῦτά ἐστι καὶ παρὰ Πλάτωνι. ὁ γὰρ ἀνὴρ εὐμέλειάν τε καὶ εὐρυθμίαν συνιδεῖν δαιμονιώτατος. καὶ εἴ γε δεινὸς ἦν [10] οὗτος ἐκλέξαι τὰ ὀνόματα, ὡς συνθεῖναι
" περιττὸς, [11] Καί νύ κεν ἢ παρέλασσε τὸν [12] Δημοσθένην
" κάλλους ἑρμηνείας εἵνεκεν, ἢ ἀμφήριστον ἔθηκε. Νῦν δὲ δὴ περὶ μὲν τὴν Ἐκλογὴν ἐστιν ἃ διαμαρτάνει, [13] καὶ μάλιστα

8 Ἴαμβον.] Qui confici poteſt ex μὲν & prima in ἡμῖν ſyllaba, alia ſcilicet menſurandi ratione inita. Quanquam & prior ſyllaba in Ἔργῳ, ob naturam ſcilicet τοῦ ρ ἑνὸς τῶν ὑγρῶν γραμμάτων, brevis dicatur: quemadmodum correpta apud Menandrum occurrit, in his graviſſimis verſibus:

Ὁ γὰρ Θεὸς βλέπει σε, πλησίον παρών,
Ὃς ἔργοις δικαίοις ἥδεται, κοὐκ ἀδίκοις.

9 Ἕτερος.] Forſan cum articulo legendum ὁ ἕτερος, aut contracte ἅτερος: ſicut ſcilicet paulo ſupra præcedit, βακχεῖος μὲν ὁ πρῶτος. *Sylburg.*

10 Οὗτος.] Non abſurde legeris οὕτως, *ſic.* In ſequentibus alludit ad Homerum Iliad. ψ. *Idem.*

11 Καί νύ κεν.] Homerum deſignat, Iliad. ψ, ver. 382, & 525. bis etenim occurrit:

Καὶ

Bacchius primus eſt: (non enim mihi poſſum perſuadere, Iambo eſſe hoc membrum dimenſum, ea potiſſimum ratione inductus, quod volubiles motus, & velocia tempora nequaquam rebus miſerandis, ſed remiſſa potius & tarda, adhibere oporteat) hunc ſequitur ſpondeus; deinceps, colliſione vocalium reſoluta, dactylus; rurſus ſpondeus: qui vero ſequitur, is potius Creticus, quàm anapæſtus; poſtea, ut mea fert opinio, ſpondeus: ultimus hypobacchius, aut etiam, ſi quis ita voluerit, anapæſtus: poſtremo deſinentia. Ex his numeris nullus humilis, nullus ignobilis. Sequentis vero membri,

Eaque jam aſſecuti, iter à fatis deſtinatum peragunt:

primi duo pedes ſunt Cretici, deinde ſpondei duo, quos ſequitur Creticus; ultimus vero hypobacchius eſt. At vero, ipſa ſit oratio venuſta, quæ numeris venuſtis tota conſtat, neceſſe eſt. Sexcenta ſunt apud Platonem ejuſdem generis. Erat enim in perſpicienda orationis modulatione & numerorum concinnitate, homo ingenii plane admirabilis: qui, uti erat in componendis vocibus eximius, ſi paulo etiam ſeligendis fuiſſet curioſior, ipſum utique dicendi pulcritudine Demoſthenem *aut prævertiſſet, aut dubiam ſane victoriam feciſſet.* Sed in delectu verborum habendo ſæpius peccat: idque præcipue, quum ſublimem, elegantem,

Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον ἔθηκε.

Si eadem Platoni fuiſſet cura in ſeligendis nominibus, quæ componendis apparet, fore omnino cenſet Dionyſius, ut Demoſtheni aut laudem ornate dicendi erepturus videretur, aut dubia certe cum eo palma certaturus. Vide Longinum, Sect. 12: ubi cum Demoſthene (ut conjicit Tollius) Platonem comparat; etſi multa eo loci è Longino periiſſe dolendum eſt.

12 Δημοσθένην.] Atticus accuſativus, pro Δημοσθένη. Rationem tradit Demet. Phalereus de Elocutione Sect. 177. *καὶ ὅλως τὸ ν δι' εὐφημίαν ἐφέλκονται οἱ Ἀττικοὶ, Δημοσθένην λέγοντες καὶ Σωκράτην.*

13 Καὶ μάλιστα ἐν οἷς.] Eandem rupem, ad quam toties à peritiſſimis allidit̄ur, Longinus indicat, Sect. 3. *Ὀλισθαίνουσι δ' εἰς τοῦτο τὸ γένος ὀρεγόμενοι μὲν τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου, καὶ μάλιστα τοῦ ἡδέος, ἐποκέλλοντες δὲ εἰς τρεπτικὸν καὶ κακόζηλον.*

14 Ἑτέρω-

μάλιστα ἐν οἷς ἂν τὴν ὑψηλὴν καὶ περιττὴν καὶ ἐγκατάσκευον διώκει φράσιν, ὑπὲρ ὧν [14] ἑτέρωθι μοι δηλοῦται· σαφέστερον δὲ συντίθησι τὰ ὀνόματα, καὶ ἡδέως, καὶ καλῶς νὴ Δία· καὶ οὐκ ἄν τις αὐτὸν ἔχοι κατὰ τοῦτο μέμψασθαι τὸ μέρος.

Ἑνὸς ἔτι παραθήσομαι λέξιν, ᾧ τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν λόγοις δεινότητος καταδίδωμι. ὅρος γὰρ δή τις οὗτός ἐστιν ἐκλογῆς τε ὀνομάτων, καὶ κάλλους συνθέσεως ὁ Δημοσθένης. Ἐν δὴ τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγῳ, τρία μέν ἐστιν ἃ τὴν πρώτην περίοδον συμπληροῖ κῶλα· οἱ δὲ [15] κατὰ ταῦτα καταμετροῦντες, οἵδε εἰσὶν οἱ ῥυθμοί.

" [16] Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχο-
" μαι πᾶσι καὶ πάσαις.

Ἄρχει δὲ τοῦδε τοῦ κώλου Βακχεῖος ῥυθμὸς, ἔπειθ' ἕπεται σπονδεῖος, εἶτα ἀνάπαιστος, καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερος σπονδεῖος, εἶθ' ἑξῆς Κρητικοὶ τρεῖς, σπονδεῖος δὲ ὁ τελευταῖος. Τοῦ δὲ δευτέρου κώλου τοῦδε,

" Ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶ-
" σιν ὑμῖν,

πρῶτος μὲν ὑποβάκχειός ἐστι πούς, εἶτα Βακχεῖος, εἰ δὲ βούλεταί τις, δάκτυλος· ἔπειτα Κρητικός· μεθ' οὓς εἰσι δύο σύνθετοι πόδες, οἱ καλούμενοι [17] Παίονες· οἷς ἕπεται μολοττὸς ἢ Βακχεῖος· ἐγχωρεῖ γὰρ [18] ἑκατέρως αὐτὸν διαιρεῖν· τελευταῖος δὲ ὁ σπονδεῖος. Τοῦ δὲ τρίτου κώλου τοῦ,

" Τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα·

ἄρχουσι

14 Ἑτέρωθι.] De Platone ſeorſim agit infra in Epiſtola ad Cn. Pompejum, 125, 30: & rurſum 166, 3: 177, 22. *Sylburg.*

15 Κατὰ ταῦτα.] Κατὰ ante ταῦτα vel expungenda videtur, vel in καὶ mutanda. *Idem.*

16 Πρῶτον μὲν.] Hæc deſumpta ſunt ex initio orationis; quam Dionyſius Sect. 25, κράτιστον ἀποφαίνεται πάντων λόγων: ibi etiam denuo hæc verba examinat. Fabius quoque lib. 9, exordium hoc citat, cui videtur

tem, nimiaque arte factam locutionem aſſequi laborat: qua de re alio loco jam nobis dictum eſt. Verum enimvero jucundiſſime, ut liquido apparet, atque eleganter verba componit: nec ſane eſt, cur ab ullo hac parte reprehendi debeat.

Unius præterea ſcriptoris ſententiam, cui primas equidem in oratoria facultate tribuo, proponam. Eſt enim quaſi meta & terminus, non tantum vocabulis ſeligendis, ſed pulcerrima etiam collocatione ſtruendis, Demoſthenes. In illa jam *de Corona* oratione, tria ſunt membra quæ primam periodum abſolvunt: ea autem qui emetiuntur, pedes hi ſunt:

In primis quidem, ô Athenienſes, Deos deaſque omnes obſecro.

Incipit hoc membrum à pede Bacchio, quem ſequitur ſpondeus, deinde anapæſtus, poſtea alius etiam ſpondeus: tum tres ordine Cretici, poſtremo autem ſpondeus. Hujus vero ſecundi membri,

Ut quanta ego benevolentia civitatem, & vos univerſos uſque proſequor:

pes primus hypobacchius eſt, deinde Bacchius, aut etiam, ſi quis voluerit, dactylus; poſtea Creticus: hos duo ſequuntur pedes compoſiti, Pæones appellati; deinceps Moloſſus, aut Bacchius: nam ipſorum utervis partiatur: ultimus ſpondeus eſt. At tertii hujus membri,

Tanto vos ſtudio in hac contentione erga me utamini:

primum

videtur ſevera hæc Demoſthenis compoſitio.

17 Παίονες.] Cicero de Orator. lib. 3: *Probatur autem ab eodem illo (Ariſtotele) maxime pæon; qui eſt duplex. Nam aut à longa oritur, quam tres breves conſequuntur, ut hæc verba*, definite, incipite, comprimite: *aut à brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa, ſicut illa ſunt*, domuerant, ſonipedes. Sic & διατελῶ pæon eſt quartus, ut *domuerant*, qui conſtat ex pyrrichio & Iambo: at τῇ τε πόλει non erit pæon, niſi ultima ſyllaba in πόλει corripiatur, contra leges metricas, eſt autem pes choriambus.

18 Ἑκατέρως αὐτόν.] Forſan rectius αὐτῶν, *ipſorum. Sylburg.*

19 Εἶτ'

ἄρχουσι μὲν ὑποβάκχειοι δύο, ἔπειτα Κρητικός, ᾧ σύγκειται σπονδεῖος· [19] εἶτ' αὖθις Βακχεῖος, ἢ Κρητικός, καὶ ὁ τελευταῖος πάλιν Κρητικός, εἶτα κατάληξις. Τί οὖν ἐκώλυε καλὴν ἁρμονίαν εἶναι λέξεως, ἐν ᾗ μήτε πυῤῥίχιός ἐστι τις, μήτε ἰαμβικός, μήτε ἀμφίβραχυς, μήτε τῶν χορείων ἢ τῶν τροχαίων μηδείς; Καὶ οὐ λέγω τοῦτο, ὅτι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἕκαστος οὐ κέχρηταί ποτε καὶ τοῖς ἀγεννεστέροις ῥυθμοῖς· κέχρηται γάρ. ἀλλ' εὖ συγκεκρύφασιν αὐτοὺς καὶ συνυφάγκασι, διαλαβόντες τοῖς κρείττοσι τοὺς χείρονας.

Οἷς δὲ μὴ ἐγένετο πρόνοια τούτου μέρους, οἱ μὲν ταπεινάς, οἱ δὲ κατακεκλασμένας, οἱ δὲ ἄλλην τινὰ αἰσχύνην ἢ ἀμορφίαν ἐχούσας ἐξήνεγκαν τὰς γραφάς. ὧν ἐστι [20] πρῶτός τε καὶ τελευταῖος καὶ μέσος ὁ Μάγνης σοφιστὴς Ἡγησίας, ὑπὲρ οὗ, μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἅπαντας, οὐκ οἶδ' ὅ τι χρὴ λέγειν· πότερον τοσαύτη περὶ αὐτὸν ἦν ἀναισθησία καὶ παχύτης, ὥστε μὴ συνορᾶν οἵτινές εἰσιν εὐγενεῖς ἢ ἀγεννεῖς ῥυθμοί, ἢ τοσαύτη [21] Θεοβλάβεια καὶ διαφθορὰ τῶν φρενῶν, ὥστε εἰδότα τοὺς κρείττους, ἔπειτα αἱρεῖσθαι τοὺς χείρονας. ὃ καὶ μᾶλλον πείθομαι.

19 Εἶτ' αὖθις Βακχεῖος.] Qua tandem ſcanſione fiant hi pedes poſtremi, mihi prorſus ignotum eſt. Nam etſi liquidarum apud poetas veteres magna ſit poteſtas, ut primæ ideo ſyllabæ in Φίλος, Μέλος, & Ἑλώεια producta legantur; & è contra in Τέκνον, Τέχνη, & Τεκμήριον correptæ: tamen an unquam apud Græcos τὸν, vocali ſequente producatur, nonnihil vereor. quod quidem hoc loco neceſſe eſt. Ita enim hæc Demoſthenis verba metienda cenſet Dionyſius:

Τοσαύτην, hypobacch. | ὑπάρξαι, idem | μοι παρ' ὑ, Creticus | μων εἰς, Spondeus | τουτονί, Bacch. vel τουτονί, Creticus | τὸν ἄγω, Cret. | να, deſinentia.
Atqui hæc licentia vix poetis, nedum oratoribus, videtur concedenda: ne cavillis forte cujuſdam Euclidis detur locus:

Ἠτίχαρειν εἶδον Μαραθῶνα βαδίζοντα.

Vide Ariſt. Poet. cap. 22.

20 Πρῶτός·

primum locum hypobacchii duo obtinent, deinde Creticus, cui ſpondeus annectitur: rurſum Bacchius, aut Creticus: eſt etiam ultimus Creticus; tandem clauſula. Quid rei igitur obſtat, quo minus pulcra ſit & concinna orationis ſtructura, in qua nec pes pyrrichius occurrat, nec amphibrachys, neque ullus omnino aut ex choreis, aut etiam trochæis? Id vero non dico, eorum ſcriptorum neminem vilioribus numeris unquam fuiſſe uſum: nam utuntur quidem; ſed eos arte occultant, & deteriores paſſim pulcrioribus immiſtos intertexunt.

Qui vero hac in parte nullam adhibuerunt curam, illi aut humilia, aut fracta, aut quod pudeat etiam ac deforme ſit habentia, in lucem ſcripta protulerunt. Quorum primus eſt, ultimus, & medius, Magneſſus ſophiſta Hegeſias: de quo, per Jovem & cæteros omnes deos, quid ſit dicendum haud ſcio; an ſtupidum ei adeo ingenium fuerit & mens craſſa, ut minime valuerit perſpicere, qui numeri generoſi, quique ignobiles; an tanta diis iratis eum occupaverit ſtoliditas mentiſque depravatio, ut melioribus perſpectis, deteriores tamen numeros ſeligeret. Quæ potior mihi videtur ſententia. eſt enim ignorantiæ, identidem res feliciter

20 Πρῶτος.] Loquendi formula uſitatiſſima: ita Dio Chryſoſtomus de Homero, Ὅμηρος καὶ μέσος καὶ ὕστατος καὶ πρῶτος, παντὶ παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι. At de Æſchine pulcerrime Demoſthenes: Ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσῃ γεγονώς· οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος; οὐχ ἕκτος, οὐχ ὁποστοσοῦν.

21 Θεοβλάβεια.] Ex opinione veterum hæc traducta; qui Deos immortales, ut cuique homini bene aut male conſultum cuperent, ita bonum ei aut malum conſilium dare; profuturas aut nocituras cupiditates in animum immittere, crediderunt. Hinc illud Virgilii,

Hic mihi neſcio quod trepido
male numen amicum
Confuſam eripuit mentem.

Itemque ex hac ſententia Homerus de Glauco, arma aurea æneis permutante;

Ἔνθ᾽ αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης
φρένας ἐξέλετο Ζεύς.

Sed præclare Fabius lib. 9, cap. 3. illorum ſententiam refellit, qui curam omnem compoſitionis excludant, atque illum horridum ſermonem, ut forte effluxerit, modo magis naturalem, modo etiam magis virilem eſſe contendant.

22 Χωρεῖον.

" πείθομαι. Ἀγνοίας μὲν γάρ ἐστι καὶ τὸ κατορθοῦν πολ-
" λαχοῦ· προνοίας δὲ, τὸ μηδέποτε. Ἐν γοῦν ταῖς τοσαύταις γραφαῖς ἃς καταλέλοιπεν ὁ ἀνὴρ, μίαν οὐκ ἂν εὕροι τις σελίδα συγκειμένην εὐτυχῶς· ἔοικε δὲ ταῦτα ὑπολαβεῖν ἐκείνων κρείττω, καὶ μετὰ σπουδῆς αὐτὰ ποιεῖν, εἰς ἃ δι' ἀνάγκην ἄν τις ἐμπεσὼν ἐν λόγῳ σχεδίῳ δι' αἰσχύνης ἔθετο, φρόνημα ἔχων ἀνήρ. Θήσω δὲ καὶ τούτου λέξιν ἐκ τῆς ἱστορίας, ἵνα σοι γένηται δῆλον ἐξ ἀντιπαραθέσεως, ὅσην μὲν ἀξίωσιν ἔχει τὸ εὐγενὲς ἐν ῥυθμοῖς, ὅσην δὲ αἰσχύνην τὸ ἀγεννές. Τί δὲ ὁ λαμβάνει πρᾶγμα ὁ σοφιστής; τοιόνδε·

Ἀλέξανδρος πολιορκῶν Γάζαν, χωρίον τι τῆς Συρίας πάνυ ἐχυρὸν, τραυματίας τε γίνεται κατὰ τὴν προσβολὴν, καὶ τὸ [22] χωρίον αἱρεῖ [23] χρόνῳ φερόμενος. ὁ δ' ὑπ' ὀργῆς τοὺς τ' ἐγκαταληφθέντας ἀποσφάττει πάντας, ἐπιτρέψας τοῖς Μακεδόσι τὸν ἐντυχόντα κτείνειν, καὶ τὸν [24] ἡγεμόνα αὐτὸν αἰχμάλωτον λαβὼν, ἄνδρα ἐν ἀξιώματι καὶ τύχης καὶ εἴδους, ἐξ ἁρματείου δίφρου δῆσαι κελεύσας ζῶντα, καὶ τοὺς ἵππους ἐλαύνων ἀνὰ κράτος, ἐν τῇ πάντων ὄψει διαφθείρει τοῦτον. Οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν [25] δεινότερα πάθη, οὐδὲ ὄψεις φοβερωτέρας. πῶς δὴ ταῦτα ἡρμήνευκεν ὁ σοφιστὴς, ἄξιον ἰδεῖν, πότερον σεμνῶς καὶ ὑψηλῶς, ἢ ταπεινῶς καὶ καταγελάστως.

Ὁ δὲ

22 Χωρίον.] *Modico præſidio,* inquit Curtius, *muros ingentis operis tuebatur* Betis. Rem fuſius indicat Arrianus: Ἄραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος, καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακὼς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἂν βίᾳ ἁλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

23 Χρόνῳ.] Poſt bimeſtrem ſcilicet obſidionem, vi cepit. Diodorus, δίμηνον προσεδρεύσας, εἷλε κατὰ κράτος τὴν πόλιν.

24 Ἡγέμονα.] Curtius lib. 4, cap. 6: *Praerat ei Betis, eximiæ in Regem ſuum fidei.* Batin nominat Arrianus, & fuiſſe eunuchum ſcribit: Εὐνοῦχος δέ τις, ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως: Joſephus Βαβημήσην vocat. Hunc autem forma fuiſſe præſtanti, indicat Dionyſius, εἴδους vocabulo uſus, ſenſu,

" citer cedere; nunquam vero, conſilii ac prudentiæ. Nam inter tot ſcripta, quæ nobis reliquit vir egregius, ne pagellam quidem unicam inveneris, felici orationis ſtructura ornatam. hos itaque pedes illis præſtantiores judicabat, de induſtria viſus adhibere; in quos forte ſi inciderit vir ratione & judicio præditus, idque in oratione facta ex tempore, non poterit à rubore ſibi temperare. Hominis vero ſermonem ex hiſtoria ſumptum ante oculos proferam, ut tibi, *mi Rufe*, ex mutua comparatione appareat, quantam dignitatem illud in numeris generoſum habeat, quantum dedecoris & infamiæ ſtructura ignobilis. Quam vero ſibi rem illuſtrandam ſophiſta aſſumit, ea ſe ita habet.

Alexander, dum Gazam obſidione cingeret, caſtellum Syriæ munitiſſimum, vulnus inter oppugnandum accepit, nec eam niſi longo vix demum tempore in poteſtatem redegit. Ira itaque accenſus omnes, quos urbe ſuperſtites invenit, gladio ſuſtulit; Macedonibus permiſſo, ut quemvis occiderent obvium: ipſum etiam Imperatorem, quem ceperat, ſummæ tam fortuna, quam corporis pulcritudine exiſtimationis, vivum currui bijugo alligari juſſit, hominemque equis, quantum fieri potuit, ad curſum incitatis, omnium in conſpectu interemit. Enimvero calamitatem crudeliorem enarrare, aut quidquam aſpectu horribilius, nemo poterit. Quî vero hæc oratione ſophiſta illuſtraverit, operæ pretium erit videre; an dictione ſublimi, & plena gravitate, an humili prorſus ac ridenda.

At

ſenſu, ut arbitror, Homerico: Εἶδός τε μέγεθός τε: quo & Euripides, in illo, quem citat Athenæus, verſu pulcerrimo:

Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος.

At omnino contraria de Beti ſcribit mox Hegeſias, ἰδὼν γὰρ πολύσαρκον, καὶ μέγαν, ὡς βδελυρώτατον, & quæ ſequuntur.

25 Δεινότερα πάθη.] Idem adhuc ſpiranti accidit filiæ Limones adultero, per Hippomenem, unum ex Codri poſteris. Heraclides in Politicis, Ἐκεῖνον μὲν ἀνεῖλεν ὑποζεύξας μετὰ τῆς θυγατρὸς τῷ ἅρματι. *Ipſum adulterum necavit currui alligatum, una cum filia.* Schefferus.

" [26] Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔχων τὸ σύνταγμα προηγεῖτο, καί
" πως ἐβεβούλευτο τῶν πολεμίων τοῖς ἀρίστοις ἀπαντᾶν
" εἰσιών. τοῦτο γὰρ ἔγνωστο, κρατήσασιν ἑνὸς, συνεκκλάσειν
" καὶ τὸ πλῆθος. Ἡ μὲν οὖν ἐλπὶς αὕτη [27] συνέδραμεν
" εἰς τὸ τολμᾶν, ὥστε Ἀλέξανδρον μηδέποτε κινδυνεῦσαι
" πρότερον οὕτως. ἀνὴρ γὰρ τῶν πολεμίων, εἰς γόνατα
" συγκαμφθεὶς, ἔδοξε τοῦτ' Ἀλεξάνδρῳ τῆς ἱκετείας ἕνεκα
" πρᾶξαι. [28] Προσέμενος δ' ἐγγὺς μικρὸν ἐκδύει τὸ
" ξίφος ἐνέγκαντος ὑπὸ τὰ πτερύγια τοῦ θώρακος,
" ὥστε γενέσθαι καὶ τὴν πληγὴν οὐ καιριωτάτην. Ἀλλὰ τὸν
" μὲν αὐτὸς ἀπώλεσε, κατὰ κεφαλῆς τύπτων τῇ μαχαίρᾳ·
" τοὺς δ' ἄλλους ὀργὴ πρόσφατος [29] ἐπίμπρατο. οὔτε γὰρ
" ἑκάστῃ τὸν ἔλεον ἐξέστησεν ἡ τοῦ τολμήσαντος ἀπόνοια,
" [30] τῶν μὲν ἰδόντων, τῶν δ' ἀκουσάντων· ὥστε ἐξακισχι-
" λίους ὑπὸ τὴν σάλπιγγα ἐκείνην τῶν βαρβάρων κατακο-
" πῆναι. Τὸν μέντοι [31] βασιλέα αὐτὸν ἀνήγαγον ζῶντα
" Λεωνάτος καὶ Φιλώτας. ἰδὼν δὲ πολύσαρκον, καὶ μέγαν,
" ὡς βδελυρώτατον· μέλας γὰρ ἦν καὶ τὸ χρῶμα· μισήσας
" [32] ἐφ' οἷς ἐβεβούλευτο, καὶ τὸ εἶδος, ἐκέλευσε διὰ τῶν
ποδῶν

26 Ὁ δὲ βασιλεύς.] Ita vocat Betin: neque enim de Alexandro poteſt intelligi. Mox etiam de Beti, urbis præfecto; τὸν μέντοι βασιλέα αὐτὸν ἀνήγαγον. Id etiam probat, quod ſequitur: μισήσας [ὁ Ἀλέξανδρος] ἐφ' οἷς ἐβεβούλευτο [ὁ Βάτις]: ſi conferas cum initio hoc narrationis Hegeſiacæ.

27 Συνέδραμεν.] Quo ſenſu *concurrit* apud Propertium invenitur:

Eſt, quibus Elææ concurrit palma quadrigæ:
Eſt, quibus in celeres gloria nata pedes.

28 Προσέμενος.] Ne legenti mora ſit, hæc verba ſupple: τὸν δὲ στρατιώτην προσέμενος ἐγγὺς ὁ Ἀλέξανδρος: poſt ἐνέγκαντος, αὐτὸ ſubaudito, ſcilicet τὸ ξίφος.

29 Ἐπίμπρατο.] Activa ſignificatione accipiendum hic videtur pro *accendebat.* vel legendum εἰς δὲ τοὺς ἄλλους. Curtius de Alexandro, *Inter primores*, inquit, *dimicat; ira quoque accenſus, quod duo in obſidione urbis ejus acceperat vulnera.* Præcedentis periodi mutilæ (ut videtur) ſententia ex eodem Curtio peti poteſt: cujus lib. 4, hæc ſunt verba:

Arabs quidam, Darii miles,
majus

At rex cum inſtructo agmine præibat, & primoribus hoſtium aliquo modo occurrere conſtituit, prælium ingreſſus Hoc enim putabat, uno ſuperato, reliquam una ruituram multitudinem. Cui rei audendæ viſa eſt & ipſa ſpes concurrere, adeo ut majori nunquam antea periculo verſaretur Alexander. Vir quidam ex hoſtium numero in genua ſubſidens, fidem fecit Alexandro, ſupplicandi animo id egiſſe. Eum ergo admittens propius, vix declinavit gladium, quem transfuga ſub ipſas loricæ pinnulas intulerat, ut non acciperet vulnus lethale. Sed eum quidem, impacta in caput machæra, ipſe Rex interemit: cæteris vero militibus ex integro ira exarſit. Nam ſingulorum uſque adeo miſerecordiam immutarat hominis audacia perdita, non ſolum eorum, qui præſentes viderant, ſed qui ab aliis rem acceperant, ut ad illum tubæ ſonitum ſex millia barbarorum interficerentur. Ipſum vero regem Leonatus & Philotas vivum adduxerunt. quem ubi obeſum conſpexerat Alexander, & vaſto corpore, ut nihil fœdius, (erat enim nigro colore) odio non tantum ob ea, quæ molitus eſſet facinora, ſed etiam ob formam, concepto, juſſit, ut unco pedes trajectus æreo, nudus in orbem raptaretur. Quibus malis gravatus, nimia doloris acerbitate clamorem ſuſtulit. Hoc *majus fortuna ſua auſus, clypeo gladium tegens, quaſi transfuga genibus regis advolvitur. Ille aſſurgere ſupplicem, recipique inter ſuos juſſit. At gladio barbarus ſtrenue in dextram tranſlato, cervicem appetit regis; qui exigua corporis declinatione, in vanum manum barbari lapſam amputat gladio.* Sylburg.

30 Τῶν μὲν ἰδόντων.] Exemplar habet ἰδότων: errore ambiguo. *Idem.*

31 Βασιλέα αὐτόν.] Accuſativo αὐτὸν legitur etiam ſuperius, καὶ τὸν ἡγεμόνα αὐτὸν αἰχμάλωτον λαβών: ſi quis utrobique αὐτῶν malit, fruatur ſuo judicio. Sic certe Curtius; *Betim deſeruerant ſui.* Arrianus hiſtoriam hanc leviter attingit, at Curtius multo luculentius: quem hic cum Hegeſia confer. *Idem.*

Ibid. Βασιλέα.] Regis nomine Betim intelligit Freinſhemius; & recte: quanquam aliter ſentiat Pitiſcus, qui regem intelligit Alexandrum. Nec Sylburgii αὐτῶν hoc loco admittendum videtur. Nihil enim Curtii verba probant.

32 Ἐφ' οἷς ἐπεβεβούλευτο.] Ob militis perfidiam; quem ſuaſu Betis id facinus veriſimile eſt ſuſcepiſſe: aut quod ipſe unius urbis præfectus, Alexandro cum omni exercitu, profligatis jam Darii copiis, reſtare auſus ſit.

" ποδῶν χαλκοῦν [33] ψαλλίον διείραντας ἕλκειν κύκλῳ
" γυμνόν. Πιλούμενος δὲ κἀγκοῖς περὶ πολλὰς τραχύτη-
" τας ἔκραζεν. αὐτὸ δ᾽ ἦν ὃ λέγω, τὸ συνάγον ἀνθρώ-
" πους. ἐπέτεινε μὲν γὰρ ὁ πόνος, βάρβαρον δ᾽ ἐβόα δε-
" σπότζω, καὶ ἱκετεύων· γελᾶν δὲ ὁ σολοικισμὸς ἐποίει· τὸ δὲ
" στέαρ καὶ τὸ κύτος τῆς γαστρὸς, ἐνέφαινε Βαβυλώνιον ζῶον
" ἕτερον ἀδρόν. ὁ μὲν οὖν ὄχλος ἐνέπαιζε, στρατιωτικὴν
" ὕβριν ὑβρίζων, εἰδεχθῆ καὶ τῷ τρόπῳ σκαιὸν ἐχθρόν.

[34] Ἆρά γε ὅμοια ταῦτά ἐστι τοῖς Ὁμηρικοῖς ἐκείνοις, ἐν οἷς Ἀχιλλεύς ἐστιν αἰκιζόμενος Ἕκτορα μετὰ τὴν τελευτήν; καίτοιγε πάθος ἐκείνου ἔλαττον. εἰς ἀναίσθητον γὰρ σῶμα ἡ ὕβρις. ἀλλ᾽ ὅμως ἄξιόν ἐστιν ἰδεῖν, πόσῳ διενήνοχεν ὁ ποιητὴς τοῦ σοφιστοῦ.

Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε [35] τένοντας
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ᾽ ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ᾽ ἔδησε· κάρη δ᾽ ἕλκεσθαι ἔασεν.
Ἐς δίφρον δ᾽ ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε᾽ ἀείρας,
[36] Μάστιξεν δ᾽ ἐλάαν· τὼ δ᾽ οὐκ [37] ἀέκοντε πετέσθην.
Τοῦ δ᾽ ἦν ἑλκομένοιο κονίσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίτναντο, κάρη δ᾽ ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε.

33 Ψαλλίον.] Rectius ψαλίον, uno λ: ſicut etiam præcedentis tomi pag. 105, 33, Tarpejam ἔρως εἰσέρχεται τῶν ψαλίων, ἃ περὶ τοῖς ἀριστεροῖς βραχίοσιν ἐφόρουν οἱ Σαβῖνοι. itidemque apud Heſychium Ψαλία, κρίκοι, δακτύλιοι. alioqui ψαλία dicuntur etiam frena: ut apud eundem Heſychium legimus, ψαλίον, χαλινὸς, κωλυτήριον. Apud Suidam in freni ſignificatione ψαλίον legitur: at pro armilla ſive circulo, ψέλλιον. *Sylburg.* † At ψάλιον proparoxytonως, malit Stephanus.

34 Ἆρά γε ὅμοια.] Ut Dionyſius Hegeſiæ locum hic cum

Homerico

Hoc autem erat, quod dico, cur undique conflueret multitudo. Quum vero magis magiſque dolores invaleſcebant, barbara voce clamabat Dominum, *ſupplicatione adhibita: factoque ſolœciſmo, omnes in riſum egit. Ipſo autem abdomine & ventris cavitate, ſaginatum aliquod animal Babylonium oculis ſpectantium ſubjecit. Inſultabat itaque multitudo, ac militari affecit contumelia deformem aſpectu, & moribus rudem adverſarium.*

Hæccine tandem illis Homeri videntur comparanda, in quibus Achilles mortuum Hectorem contumelioſe vulneribus infligendis tractat? etſi perpeſſio hæc inferior ſit. Etenim corpori ſenſu deſtituto, injuria facta eſt. Verum operæ pretium erit videre, quantum ſophiſtæ poeta antecelluit.

Hæc ait: & facinus molitur in Hectora ſævum.
Lora pedem per utrumque, ferus quos ruperat uncis
A calce ad talos, ferro trajecit: & ipſum
Pelle boum ſecta, raptandum adnexuit axi,
Impius: heu! capite in terram vultuque profuſo.
Tum currum adſcendens, ſumptis fulgentibus armis,
Acer equis ſcutica inſtabat, properantibus ultro.
Quo tracto nubes adſurgunt pulveris: atro
Tellurem verrunt concreti ſanguine crines:
Et caput, olim illud ſacrum, vultuſque decoros
Jam ſordes fœdant. Ipſis ſic Jupiter iram
Hoſtibus indulget, patriæ ſub mœnibus urbis.

Hanc

Homerico confert, ita Curtius loco citato, *Per talos ſpirantis,* inquit, *lora trajecta ſunt, religatumque ad currum traxere circa urbem equi; gloriante rege, Achillem, à quo genus ipſe deduceret, imitatum ſe eſſe pœna in hoſtem capienda.* Idem.

35 Τέροντας.] In vulgatis Homeri editionibus dualiter ſcriptum τέροντε. *Idem.*

36 Μάστιξεν δ'.] In eiſdem Hom. edit. mutata conjunctione ſcriptum Μάστιξεν ῥ' ἐλάαν. & ſequenti verſu πίλναντο pro πίπλαντο. tu non minus apte legeris πίτναντο. Extat autem locus Iliad. χ, ver. 395. *Idem.*

37 Ἀέκοντε.] Contracte ἄκοντε, vulgatæ habent Hom. Edit. & κονίσαλος duplici σ ſcriptum: & mox pro ὡς εἰ, conjunctim ὡσεὶ ἄπασι.

38 Καὶ

Τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα.
Ὤιμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατ' ἄστυ.
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.

Οὕτως εὐγενῶς ἅμα [38] καὶ δεινῶς πάθη λέγεσθαι προσῆκεν ὑπ' ἀνδρῶν φρόνημα καὶ νοῦν ἐχόντων. [39] ὡς δὲ ὁ Μάγνης εἴρηκεν, ὡς ὑπὸ γυναικῶν ἢ κατεαγότων ἀνθρώπων λέγοιτ' ἄν, καὶ οὐδὲ τούτων μετ' αἰδοῦς, ἀλλ' ἐπὶ χλευασμῷ καὶ καταγέλωτι. Τί οὖν αἴτιον ἐκείνων μὲν τῶν ποιημάτων τῆς εὐγενείας, τούτων δὲ τῶν φλυαρημάτων τῆς ταπεινότητος; ἡ τῶν ῥυθμῶν διαφορὰ μάλιστα, εἰ καὶ μὴ μόνη. ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ, οὐδὲ εἷς στίχος ἄσεμνος, οὐδ' ἀδόκιμος· ἐνταῦθα δὲ οὐδεμία περίοδος, ἥτις οὐ λυπήσει. Εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν ῥυθμῶν ὅσην δύναμιν ἔχουσιν, ἐπὶ τὰ λειπόμενα μεταβήσομαι.

ΤΜΗ͂ΜΑ

38 *Καὶ δεινῶς.*] Aliud ſi quæris exemplum, hujuſmodi plenum affectu, Joſephum lege, belli Judaici lib. 7. Ibi mulier Judæa, fame compulſa, filium lactentem interimit: interempti partem ipſa devorat, partem militibus epulandam apponit. Nihil huic ſimile antra habent Cyclopum; nihil cœna Thyeſtæa, quod jure comparari debeat: Ἔργον, ut ipſe ait Joſephus, οἷον μήτε παρ' Ἕλλησι, μήτε παρὰ βαρβάροις ἱστόρηται, φρικτὸν μὲν εἰπεῖν, ἄπιστον δ' ἀκοῦσαι.

Hanc ſortem, hos habuit caſus. At regia mater
Infelix evulſa comas, procul abjicit omnem
Ornatum, & miſeris auras ululatibus implet.
Lamentis gemituque pater crudelia clamat
Sidera: nec fletus ceſſant effundere cives.
Non aliter, quam ſi ruat omne à culmine ſummo
Ilium, & infeſtis conſidant Pergama flammis.

Hoc demum modo enarrandi ſunt affectus, ſpiritu ſublimi, & movendæ miſerationi accommodo, ab hominibus ingenio judicioque præditis. Quam rem non ſecus illuſtravit Magnes ille, ac ſi quædam garriret muliercula, aut fractæ mentis homo ignaviſſimus; idque cum rem haud ſeriam agerent, joco riſuque illudentes. Quid ergo rei eſt, cur generoſa videantur hæc carmina; iſta autem nugamenta, quam viliſſima? numerorum ſcilicet pedumque differentia potiſſimum, etſi ea non unice cauſa ſit. Nam in his ne verſus quidem unus ſua ſine dignitate, aut inelaboratus occurrit: at vero in illis ne una periodus, quæ non offendat. Cum itaque jam expoſui, quantam vim habeant & poteſtatem numeri, ad reliqua dicenda me conferam.

Sectio

39 Ὡς γὰρ ὁ Μάγνης.] Si prius ὡς retineas, proxime ſequens expungendum erit, vel in articulum ὁ mutandum: ſic, ὡς γὰρ ὁ Μάγνης εἴρηκεν, ὁ ὑπὸ γυν. aut priore ὡς ſublato ita legendum; ὁ γὰρ Μάγνης εἴρηκεν, ὡς ὑπὸ γυναικῶν. *Sylburg.*

Ibid. Ὡς δέ.] Poſterior Sylburgii emendatio videtur præferenda. Quod ſi τοιαῦτά ἐστιν, aut aliquid ejuſmodi aliud, poſt verbum εἴρηκε ſubintelligis, nulla opus erit emendatione.

ΤΜΗ͂ΜΑ ιθʹ.

Μεταβολαῖς ποικίλλειν τὴν σύνθεσιν πῶς δεῖ· καὶ λέξις κρατίστη τίς.

Ἦν δέ μοι τρίτον θεώρημα τῶν ποιούντων τὴν καλὴν ἁρμονίαν, ἡ μεταβολή· λέγω δὲ οὐ τὴν ἐκ τῶν κρειττόνων ἐπὶ τὰ χείρω· πάνυ γὰρ εὐήθης· οὐδέ γε τὴν ἐκ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττω· ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς ὁμοειδέσι ποικιλίαν. Κόρον γὰρ ἔχει καὶ τὰ καλὰ πάντα, ὥσπερ καὶ τὰ ἡδέα, μένοντα ἐν τῇ ταυτότητι· ποικιλλόμενα δὲ, ἐν ταῖς μεταβολαῖς ὡς ἀεὶ καινὰ μένει. [1] Ἐν τοῖς μὲν οὖν τὰ μέτρα, καὶ τὰ μέλη γράφουσιν οὐχ ἅπαντα ἔξεστι μεταβάλλειν, ἢ οὐχ ἅπασιν, οὐδ᾽ ἐφ᾽ ὅσον βούλονται αὐτίκα. [2] τοῖς μὲν Ἐποποιοῖς μέτρον οὐκ ἔξεστι μεταβάλλειν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη πάντας εἶναι τοὺς στίχους ἑξαμέτρους· οὐδέ γε ῥυθμὸν, ἀλλὰ τοῖς ἀπὸ μακρᾶς ἀρχομένοις συλλαβῆς χρήσονται, καὶ οὐδὲ [3] τούτοις ἅπασι· τοῖς δὲ τὰ μέλη γράφουσι, τὸ μὲν τῶν στροφῶν τε καὶ [4] ἀντιστρόφων οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι μέλος, ἀλλ᾽ ἐάν τε [5] ἐναρμονίους, ἐάν τε χρωματικὰς, ἐάν τε διατόνους ὑποθῶνται μελῳδίας, ἐν πάσαις δεῖ ταῖς στροφαῖς τε καὶ ἀντιστρό-

1 Ἐν τοῖς μὲν.] Præpoſitio ἐν tollenda eſt. Neque enim in ſenſus eſt, *in quibuſdam rebus.* Error fortaſſe ex ſuperiori ἐν ταῖς ortum duxit. quam particulam contextui paulo poſt, ante ἅπασιν ſiquis inſerat, haud male, ut puto, fecerit: hoc modo, ἢ οὐκ ἐν ἅπασιν.

2 Τοῖς μὲν Ἐποπ.] Forſan inſerta rationali conjunctione legendum, τοῖς μὲν γὰρ Ἐποποιοῖς. *Sylburg.*

3 Τούτοις ἅπασι.] Senſus eſt, *nec his tamen perpetuo.* nam interdum μέτρῳ ἀκεφάλῳ, ut vocant, utuntur poetæ: ut,

> Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.

Ponitur etiam pro dactylo ſeu ſpondeo, anapæſtus; ut, *Fluviorum rex Eridanus:* &, *Vehemens & liquidus, puroque ſimillimus amni.*

4 Ἀντιστρόφων.

Sectio XIX.

Quibus mutationibus illuſtranda ſit oratio: Tum quæ dictio præſtantiſſima haberi debeat.

ERAT autem mihi commutatio, ex iis quæ pulcram conſtituerent orationis ſtructuram, tertia propoſita diſputatio. Non tamen commutationem ex melioribus in deteriora factam dico; (id enim fatui hominis eſſet) nec vero in meliora ex deterioribus; ſed eorum quæ ſunt ejuſdem generis, varietatem. Nam & pulcra omnia, quemadmodum & jucunda, cum eadem perpetuo ſint, ſatietatem afferunt: ſin crebris mutationibus variata, tanquam nova & recentia ſemper manent. Jam vero carmina & verſus Lyricos ſcribentibus non omnia licet permutare, nec in omnibus, aut etiam quantum velint. nequeunt ſiquidem poetæ epici menſuram carminis immutare, cum verſus omnes ſex pedibus conſtent neceſſe eſt: nec quidem numeros, cum iis qui à longa ſyllaba incipiant, oporteat utantur, nec his tamen omnibus. Lyrici etiam ſcriptores nec Stropharum poſſunt, nec Antiſtropharum cantus immutare: nam, ſeu melodias muſicæ modulis incluſas, ſeu colore pigmentiſque ornatas, ſeu tonis denique copioſioribus inſtructas ſcribant, eoſdem perpetuo ductus in omnibus tam ſtrophis

4 Ἀντιστρόφων.] Malim ἀντιστρόφων: itidemque paulo poſt ἀντιστρόφοις: ſicut ſcilicet infra ſequitur ἀντιστροφάς. Et contra proximo verſu τὰς καλουμένας ἐπῳδὺς, ut mox, ἐπῳδοῖς τε πάνυ ἐχρῶντο ὀλίγοις. *Sylburg.*

5 Ἐναρμονίυς.] Tria hæc ſunt apud muſicos modulandi genera. Macrobius Comm. lib. 2, cap. 4: *Cum ſint melodiæ muſicæ tria genera, enarmonium, diatonum & chromaticum, primum quidem propter nimiam ſui difficultatem ab uſu receſſit; tertium vero eſt infame mollitie. Unde medium, id eſt, diatonum, mundanæ muſicæ doctrina Platonis adſcribitur.* Et Martian. Capella, *Enharmonion*, inquit, *dicitur, quod pluribus ſpatiis & anguſtioribus ſeparatur: diatonon vero, quod tonis copioſum: Chroma, quod de hemitoniis componitur.*

6 Ἀντιστροφάς.

ἀντιστρόφοις τὰς αὐτὰς ἀγωγὰς φυλάττειν· οὐδέ γε τοὺς περιεχούσας ὅλας τὰς στροφὰς ῥυθμοὺς, καὶ [6] ἀντιστροφὰς, ἀλλὰ δεῖ καὶ τούτους τοὺς αὐτοὺς διαμένειν. Περὶ δὲ τὰς καλουμένας Ἐπῳδὰς ἀμφότερα κινεῖν ταῦτα ἔξεστι, τό τε μέλος, καὶ τὸν ῥυθμόν· τά τε κῶλα, ἐξ ὧν ἑκάστη συνέστηκε περίοδος, ἐπὶ πολλῆς ἐξουσίας δέδοται αὐτοῖς ποικίλως διαιρεῖν, ἄλλοτε ἄλλα μεγέθη καὶ σχήματα αὐταῖς περιτιθέντας, ἕως ἂν ἀπαρτίσωσι τὴν στροφήν· ἔπειτα πάλιν δεῖ τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ κῶλα ποιεῖν.

Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι μελοποιοὶ, λέγω δὲ Ἀλκαῖόν τε καὶ Σαπφὼ, μικρὰς ἐποιοῦντο στροφάς· ὥστε ἐν ὀλίγοις τοῖς κώλοις οὐ πολλὰς εἰσῆγον τὰς μεταβολὰς, ἐπῳδοῖς τε πάνυ [7] ἐχρῶντο ὀλίγοις· οἱ δὲ περὶ [8] Στησίχορόν τε καὶ Πίνδαρον, μείζους ἐργασάμενοι τὰς περιόδους, εἰς πολλὰ μέτρα καὶ κῶλα διένειμαν αὐτὰς, οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τῆς μεταβολῆς ἔρωτι. Οἱ δέ γε Διθυραμβοποιοὶ καὶ τοὺς τρόπους μετέβαλλον, [9] Δωρίους τε καὶ Φρυγίους, καὶ Λυδίους ἐν τῷ ἄσματι ποιοῦντες· καὶ τὰς μελῳδίας ἐξήλλαττον, τοτὲ μὲν ἐναρμονίους ποιοῦντες, τοτὲ δὲ χρωματικὰς, τοτὲ δὲ διατόνους· καὶ τοῖς ῥυθμοῖς κατὰ πολλὴν ἄδειαν

6 Ἀντιστροφάς.] Poſt ἀντιστροφὰς deſiderari videtur μεταβάλλειν ἔξεστι, vel οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι, ut ſuperius, καὶ ἀντιστρόφων οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι μέλος. *Sylburg.*

7 Ἐχρῶντο ὀλίγοις.] Rectius fœminino fine ὀλίγαις, ut ſupra, περὶ δὲ τὰς καλουμένας ἐπῳδάς. *Idem.*

8 Στησίχορον.] Qualis fuerit Steſichori dictio, infra dicetur Sect. 24. Hic olim Tiſias vocabatur: ἐκλήθη δὲ Στησίχορος, uti ſcribit Suidas, ὅτι πρῶτος κιθαρῳδίας χορὸν ἔστησε. Natus eſt Olympiade 37, Himeræ in Sicilia: unde Ἱμεραῖος appellatur. Scripſit poematum, teſte eodem Suida, libros 26 ἐν τῇ Δωρίδι διαλέκτῳ: quas Horatius *Graves Camænas* vocat. Et egregie Fabius lib. x: *Steſichorum, quam ſit ingenio validus, materiæ quoque oſtendunt, maxima bella & clariſſimos canentem duces, & Epici carminis onera Lyra ſuſtinentem.* Hujus adeo in ore, quum infans eſſet, ceciniſſe luſciniam Plinius tradit.

9 Δωρίους.

ſtrophis quam antiſtrophis coguntur obſervare. Neque adeo pedes ſunt immutandi, quibus ſtrophæ antiſtrophæque continentur, ſed iidem ipſi permaneant oportet: verum in Epodis, eo nomine appellatis, hæc utraque, & cantum & numeros, immutandi poteſtas ſcriptoribus conceditur; necnon & ipſa membra, quibus ſingulæ conſtant periodi, multa libertate, variis modis diſtinguendi, qui alia atque alia ſublimitatis & figurarum genera apponunt, dum totam abſolverint ſtropham: quibus eadem deinde ſunt metra, eadem iterum membra conficienda.

Et quidem veteres Lyrici, Alcæum dico, & Sappho, parvas fecerunt ſtrophas; ita ut in paucis membris non crebras mutationes induxerint: Epodis etiam utebantur breviſſimis. Steſichorus vero & Pindarus, cum ampliores periodos facerent, in plures verſus & membra eas diviſerunt, non alia inducti ratione, quam amore & ſtudio permutationis. Quin & Dithyrambici modos immutarunt, Dorios, Phrygios, Lydioſque cantico adhibentes: alias etiam aliaſque fecerunt melodias, modo harmoniæ muſicæ modulis incluſas, modo colore pigmentiſque ornatas, modo tonis copioſioribus inſtructas; necnon multa uſi libertate, ſeu legibus

9 *Δωρίους.*] Aliter vero Ariſtoteles: qui lib. 8 Polit. cap. 7 monet Phrygiam potius quam Doricam harmoniam dithyrambis convenire. Eſt enim Phrygia concitatior, & commovendis ad virtutem animis non inefficax. utraſque conjungit Flaccus, atque inde ſibi concentum poſtulat;

Sonante miſtum tibiis carmen lyra,
Hac Dorium, illis Barbarum.

Alii autem quatuor, alii quinque veteris muſicæ modos fuiſſe principales ſcribunt; Phrygium, Lydium, Dorium, Ionicum, & Æolium. qui quatuor ſolummodo conſtituunt, ſub Dorio videntur Æolium involvere: qui paſſim à ſcriptoribus confunduntur. Hos Lucianus Harmodiæ initio ita diſtinguit, adſcripto, unicuique quod proprium eſt: *τῆς ἁρμονίας ἑκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον· τῆς Φρυγίου, τὸ ἔνθεον· τῆς Λυδίου, τὸ Βακχικόν· τῆς Δωρίου, τὸ σεμνόν· τῆς Ἰωνικῆς, τὸ γλαφυρόν.*

ἄδειαν [10] ἐνεξουσιάζοντες διετέλουν, οἵ γε δὴ κατὰ [11] Φιλόξενον καὶ [12] Τιμόθεον καὶ [13] Τελεστήν· ἐπεὶ παρά γε τοῖς ἀρχαίοις τεταγμένος ἦν ὁ Διθύραμβος. Ἡ δὲ πεζὴ λέξις ἅπασαν ἐλευθερίαν ἔχει καὶ ἄδειαν ποικίλλειν ταῖς μεταβολαῖς τὴν σύνθεσιν ὅπως βούλεται.

Καὶ ἔστι λέξις κρατίστη πασῶν, ἥ τις ἂν ἔχοι πλείστας ἀναπαύλας τε καὶ μεταβολὰς ἁρμονίας, ὅταν τοῦτο μὲν ἐν περιόδῳ λέγηται, τοῦτο δὲ ἔξω περιόδου· καὶ ἥδε μὲν ἡ περίοδος ἐκ πλειόνων πλέκηται κώλων, ἥδε δὲ ἐξ ἐλαττόνων· αὐτῶν δὲ τῶν κώλων τὸ μὲν, βραχύτερον ᾖ, τὸ δὲ, μακρότερον· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν, [14] γοργότερον, τὸ δὲ, βραδύτερον, τὸ δὲ, ἀκριβέστερον· ῥυθμοί τε ἄλλοι καὶ σχήματα παντοῖα, καὶ τάσεις φωνῆς αἱ καλούμεναι προσῳδίαι διάφοροι, κλέπτουσαι τῇ ποικιλίᾳ τὸν κόρον. Ἔχει δέ τινα χάριν ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ τὸ οὕτω [15] συγκείμενον, ὥστε μὴ συγκεῖσθαι δοκεῖν. Οὐ πολλῶν δὲ οἴομαι δεῖν λόγων εἰς τοῦτο τὸ μέρος. ὅτι γὰρ ἥδιστον ἐν λόγοις ἡ μεταβολὴ, πάντας εἰδέναι πείθομαι. Παράδειγμα δὲ αὐτῆς ποιοῦμαι πᾶσαν μὲν τὴν Ἡροδότου λέξιν, πᾶσαν δὲ τὴν Πλάτωνος, πᾶσαν δὲ τὴν Δημοσθένους. ἀμήχανον γὰρ εὑρεῖν τούτων ἑτέρους ἐπεισοδίοις τε πλείοσι, καὶ ποικιλίαις [16] εὐρωτέραις, καὶ σχήμασι πολυειδεστέροις χρησαμ-

10 Ἐνεξουσιάζοντες.] Vox inſolentior; qua tamen alibi Dionyſius utitur de Thucydide, ἐν τοῖς διαιρεθεῖσι τὰς τῶν νοημάτων δυνάμεις ποιητοῦ τρόπον ἐνεξουσιάζων: *Solutus lege, poetarum ſibi licentiam aſſumit.* id quod egregie exprimit Horatius de Pindaro:

Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit, numeriſque fertur Lege ſolutis.

Ne cuiquam vero locus moram faciat, particulæ ſequentes οἵ γε δὴ ſenſu peculiari accipiuntur, pro *ſcilicet*, *inquam*, *præſertim.*

11 Φιλόξενον.] Cytherius, Euletidæ filius, qui dithyrambos viginti quatuor, ut author eſt Suidas, ſcripſit. à quo eos eſſe inventos putavit Pindari Scholiaſtes: ſed G. Voſſius magis Herodoto aſſentitur, qui Arioni Lesbio adſcribit. Dictio Philoxeni

legibus ſoluti potius, pedes efformarunt: Philoxenum dico, Timotheum, & Teleſtem, cum jam à veteribus conſtitutus eſſet Dithyrambus. Oratio vero ſoluta nullam non habet libertatem, omni ſepoſito metu, ſuam, ut voluerit, variis mutationibus ornandi compoſitionem.

Illa autem omnium præſtantiſſima habenda eſt dictio, quæ plurimas habeat intermiſſiones, & ſtructuræ varietatem; cum quædam periodo incluſa, quædam extra periodum efferantur; cumque altera ex pluribus membris periodus, altera ex paucioribus componatur: tum vero ex membris, cum hoc brevius, illud longius; aliud velociori fluat curſu, aliud remiſſiori, aliud denique accuratius factum. Numeri præterea quum diverſi ſint, diverſæ figuræ, vociſque variæ intenſiones, qui accentus vocantur, ſua varietate faſtidium ſatietatemque ſurrepturæ. Nec ſua interim venuſtate & gratia caret, quod ita conſtituitur, ut arte minime conſtitutum videatur. Neque longo, ut arbitror, ſermone opus eſt, ad hanc partem confirmandam, nam in oratione nihil varietate ſuavius, nihil eſſe formoſius, omnes intelligere perſuaſum habeo. Cujus mihi exemplo eſt, tota Herodoti, tota Platonis, tota denique Demoſthenis locutio. neque enim poſſumus alios reperire, qui novis rebus frequentius introductis, qui varietate affluentiori, qui figuris

Philoxeni, quemadmodum dicit Caſaubonus, laſciva eſt & ad nugas comparata.

12 Τιμόθεον.] Genere Mileſius fuit; idem poeta, & muſicus: contra quem inſigne Spartanorum exſtat decretum, quod veterem Muſicam, lyræ quibuſdam chordis additis factam molliorem corruperat. Multa, præter Dithyrambos duo deviginti, ut Suidas teſtatur, conſcripſit.

13 Τελέστην.] Poeta Comicus ex urbe Selino: floruit Olympiad. 95, Philoxeno & Timotheo æqualis.

14 Γοργότερον.] Eodem ſenſu Hermog. εὐκίνητος καὶ γοργὸς λόγος: & γοργὸς ῥυθμός.

15 Συγκείμενον.] Wolfius pro συγκείμενον legit συγκεῖσθαι. *Sylburg.* † Nihil neceſſe eſt, ut Wolfii conjecturam ſequamur.

16 Εὐερωτέρους.] Ferri poteſt. poteſt tamen admitti etiam εὐχρωτέρους. illud pulcrius fluentes, hoc elegantius coloratas ſignificat. *Idem.*

17 Ἰσοκράτ-

χρησαμένους· λέγω δὲ, τὴν μὲν, ὡς ἐν ἱστορίας σχηματισμῷ· τὴν δὲ, ὡς ἐν διαλόγων χάριτι· τὴν δὲ, ὡς ἐν λόγων ἐναγωνίων χρείᾳ. Ἀλλ' οὐχ ἥγε [17] Ἰσοκράτους καὶ τῶν ἐκείνῳ γνωρίμων αἵρεσις [18] ὁμοία ταύταις ἦν· ἀλλὰ καίπερ ἡδέως καὶ μεγαλοπρεπῶς πολλὰ συνθέντες οἱ ἄνδρες οὗτοι, περὶ τὰς μεταβολὰς καὶ τὴν ποικιλίαν οὐ πάνυ εὐτυχοῦσιν· ἀλλ' ἔστι παρ' αὐτοῖς εἷς περιόδου κύκλος, ὁμοειδὴς σχημάτων τάξις, συμπλοκὴ φωνηέντων ἡ αὐτή· [19] ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα κόπτοντα τὴν ἀκρόασιν. οὐ δὴ ἀποδέχομαι τὴν αἵρεσιν ἐκείνην κατὰ τοῦτο τὸ μέρος. Καὶ αὐτῷ μὲν ἴσως τῷ Ἰσοκράτει πολλαὶ χάριτες ἐπήνθουν, ταύτην ἐπικρύπτουσαι τὴν ἀμορφίαν· παρὰ δὲ τοῖς μετ' ἐκεῖνον, ἀπ' ἐλαττόνων τῶν ἄλλων κατορθωμάτων περιφανέστερον γίνεται τοῦτο τὸ ἁμάρτημα.

17 Ἰσοκράτους.] Theodori filius, Athenienſis; octogeſima ſexta Olympiade natus, anno ante bellum Peloponneſiacum quinto: magiſtrum habuit Leontinum Gorgiam. De ſcribendi charactere, quo uſus eſt Iſocrates, vide Sect. 23.

18 Ὁμόια ταύταις.] Τούτοις legendum arbitror Demoſtheni ſcilicet, Platoni atque Herodoto.

19 Ἄλλα πολλά.] Copulativa particula deſideratur: καὶ ἄλλα πολλά: ſeu ἄλλά τε πολλὰ τοιαῦτα. Exempla ex Iſocrate complura

ΤΜΗΜΑ κ'.

Πρέπουσα σύνθεσις πῶς γίνεται.

ΕΙΣ ἔτι μοι καταλείπεται λόγος ὁ περὶ τοῦ Πρέποντος. [1] ὡς γὰρ τοῖς ἄλλοις σχήμασιν ἅπασι, παρεῖναι δεῖ τὸ πρέπον· καὶ εἴ τι ἄλλο ἔργον ἀτυχεῖ τούτου τοῦ μέρους,

1 Ὡς γὰρ τοῖς.] Mutila mihi videtur hæc ſententia, & verba aliquot è contextu poſt τὸ πρέπον excidiſſe: veluti, ὑπ' ἐμοῦ πρότερον εἴρηται. Ita ſane locus multo erit dilucidior. vide Sectionem

ris multiformioribus uſi ſint: illum inquam hiſtoriæ conformatione, alterum ſuavitate dialogorum, tertium orationum forenſium uſu. Atqui locutio Iſocratis, eorumque qui ejuſdem diſciplinæ huic familiares ſunt, neutiquam videtur comparanda: nam multa quamvis hi ſcriptores jucundiſſima componant, & ſatis cum majeſtate; haud tamen in commutanda orationis ſtructura & varietate, admodum ſunt felices. Eſt enim iis unus idemque periodi circulus, uniformis figurarum ſtructura, eadem vocalium implicatio, aliaque ejuſdem generis multa, quæ noſtris auribus officiant. qua in parte ſectam hanc probare equidem non poſſum. Ipſi veruntamen Iſocrati multæ fortaſſe in ſcriptis efflorеſcant gratiæ, quæ nævis hujuſmodi velum obtendant: at vero apud eos, qui ſecuti ſunt Iſocratem, cum multo rarius felici utantur ſucceſſu ſcribendi recte, id vitium apparet manifeſtius.

complura Ariſtoteles Rhetor. lib. 3, cap. 9, collegit. Cujuſmodi ſunt: Συμβαίνει πολλάκις ἐν ταύταις,---- καὶ τοὺς φρονίμους ἀτυχεῖν,---- καὶ τοὺς ἄφρονας κατορθοῦν. Καὶ, πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἠπείρου,---- πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης. Τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας,----τὸν δ' Ἄθω διορύξας. Καὶ, οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν κακῶς ἀπώλοντο,---- οἱ δ' αἰσχρῶς ἐσώθησαν. Necnon Homerus: Οὔρεά τε σκιόεντα,----θάλασσά τε ἠχήεσσα. Quibus alia ſexcenta accumulare, cujuſvis eſt.

Sectio XX.

Quibus modis decora fiat, & argumento accommoda, orationis ſtructura.

Adhuc una mihi reſtat, qua orationis decorum explicetur, quæſtio. reliquis enim omnibus dicendi formis adſit decorum neceſſe eſt: quam partem ſi quod opus non fuerit aſſecutum

ſtionem 11: Τέτταρά ἐστι τὰ κυριώτατα ταῦτα καὶ κράτιστα, μέλος, καὶ ῥυθμὸς, καὶ μεταβολὴ, καὶ τὸ παρακολουθοῦν τοῖς τρισὶ τούτοις πρέπον: necnon initium Sect. decimæ tertiæ: Τὸ δὲ δὴ Πρέπον εἰ μὴ τοῦ καλοῦ πλεῖστον ἕξει μέρος, σχολῇ γ' ἂν ἄλλου τινός. 2 Ὀργιζό-

μέρους, εἰ καὶ μὴ τοῦ παντὸς, τοῦ κρατίστου γε ἀτυχεῖ. Περὶ μὲν οὖν ὅλης τῆς ἰδέας ταύτης οὐκ ἔστιν ὁ καιρὸς ἀνασκοπεῖν· βαθεῖα γάρ τις αὕτη καὶ πολλῶν πάνυ δεομένη λόγων ἡ θεωρία. ὅσα δὲ εἰς τοῦτο συντείνει τὸ μέρος, ὑπὲρ οὗ τυγχάνω ποιούμενος τὸν λόγον, εἰ μὴ καὶ τὰ πάντα, μηδὲ τὰ πλεῖστα, ὅσα γε οὖν ἐγχωρεῖ, λεγέσθω.

Ὁμολογουμένου δὴ παρὰ πᾶσιν ὅτι πρέπον ἐστὶ τὸ τοῖς ὑποκειμένοις ἁρμόζον προσώποις τε καὶ πράγμασιν, ὥσπερ ἡ Ἐκλογὴ τῶν ὀνομάτων, ἡ μέν τις ἂν εἴη πρέπουσα τοῖς ὑποκειμένοις, ἡ δὲ ἀπρεπὴς, οὕτω δή που καὶ ἡ Σύνθεσις. Παράδειγμα δὲ τούτου χρὴ παραλαμβάνειν τὴν ἀλήθειαν. Ὃ δὲ λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. οὐχ ὁμοίᾳ συνθέσει χρώμεθα [2] ὀργιζόμενοι καὶ χαίροντες, οὐδὲ [3] ὀλοφυρόμενοι καὶ φοβούμενοι, οὐδ' ἐν ἄλλῳ τινὶ πάθει ἢ κακῷ ὄντες, ὥσπερ ὅταν ἐνθυμώμεθα, καὶ μηδὲν ἡμᾶς ὅλως παράττῃ μηδὲ παραλυπῇ. Δείγματος ἢ παραδείγματος ἕνεκα ταῦτα εἴρηκα, ὀλίγα περὶ πολλῶν, ἐπεὶ μυρία ὅσα τις ἄιτια εἰπεῖν ἔχοι, τὰς ἰδέας ἁπάσας ἐκλογίζεσθαι βουλόμενος τοῦ πρέποντος. ἓν δὲ, ὃ προχειρότατον ἔχω καὶ κοινότατον εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐρῶ. Οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει τῆς ψυχῆς ὄντες, ὅταν ἀπαγγέλλωσι τὰ πράγματα, οἷς ἂν παραγενόμενοι τύχωσιν, οὐχ ὁμοίᾳ χρῶνται συνθέσει περὶ πάντων, ἀλλὰ μιμητικοὶ γίνονται τῶν ἀπαγγελλομένων, καὶ ἐν τῷ συντιθέναι τὰ ὀνόματα οὐδὲν

2 Ὀργιζόμενοι.] Ad hæc illuſtranda, orationem lege Achillis ira in Agamemnonem efferati: Iliad. *α*, v. 149. ibi verba χειμάῤῥου δίκην effuſa reperies. Quin & apud Maronem Laocoontis, & curſu & indignatione anheli, ita ut uno ſpiritu verſum nequeat abſolvere, verba ad finem uſque ſunt interrupta. Quæ autem lætabundis dicendi σχήματα conveniant, docebit Anchiſæ oratio, viſo apud Inferos Ænea. Summa etiam

aſſecutum, etſi haud de toto, re tamen præſtantiſſima decidet. Sed de genere quidem univerſo ſermonem inſtituere, non hujus eſt temporis. nam profunda eſt, & quæ copioſa admodum oratione egeat, contemplatio. Quæ vero ad hanc partem, de qua mihi nunc ſermo eſt, pertineant, etſi non omnia, neque adeo plurima, quæ tamen locus ſibi poſtulat, dicentur.

Cum apud omnes in confeſſo ſit, id decorum eſſe quod perſonis rebuſque ſubjectis convenit; idcirco quemadmodum delectui verborum, alter ut argumento ſit accommodus, alter vero non ita; ſic etiam collocationi accidit. Cui illuſtrandæ rei ipſa veritas adducenda eſt. quod autem dico, ita velim accipias. Non eadem nos utimur compoſitione ira accenſi, & gaudio exultantes; neque mœrore obruti, & perculſi metu; neque etiam, alio quopiam quum affectu aut malo verſamur, quemadmodum ſolemus, cum nobiſcum taciti res conſideramus, nihilque nos omnino mali aut perturbat, aut ullam affert moleſtiam. Vel monendi, vel illuſtrandi gratia, hæc à me dicta ſunt, pro multis pauca: ſiquidem cauſæ pene ſunt infinitæ, ſiquis ſingulas decori ſpecies in ſe percenſere reciperet. Unum autem, quod promptiſſimum hac de re habeo, & eſt communius, id proferam. Iidem homines, quum animorum eadem eſt conſtitutio, res geſtas, quibus intereſſe contigit, aliis enarrantes, non ſimili in omnibus compoſitione utuntur; ſed quæ referunt, ea figuratis geſtibus imitari conantur, nullam interim curam verborum ſtructuræ habentes; eos ultro

etiam arte Andromache, præ gaudio Æneæ adventantis deliquium paſſa, animo tandem recepto:

Verane te facies, verus mihi nuncius adfers,
Nate Dea? vivisne? aut ſi lux alma receſſit,
Hector ubi eſt?

3 Ὀλοφυρόμενοι.] Horat. de Arte,

Telephus & Peleus, quum pauper & exul uterque
Projicit ampullas & ſeſquipedalia verba:
Si curat cor ſpectantis tetigiſſe querela.

 4 Μιμητι-

οὐδὲν ἐπιτηδεύοντες, ἀλλὰ φυσικῶς ἐπὶ τοῦτο ἀγόμενοι. Ταῦτα δὲ παρατηροῦντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν ποιητήν τε καὶ ῥήτορα [4] μιμητικὸν εἶναι τῶν πραγμάτων, ὑπὲρ ὧν ἂν τοὺς λόγους ἐκφέρῃ, μὴ μόνον κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν. ὃ ποιεῖν εἴωθεν ὁ δαιμονιώτατος Ὅμηρος, καίτοι μέτρον ἔχων ἕν, καὶ ῥυθμοὺς ὀλίγους, ἀλλ' ὅμως ἀεί τι καινουργῶν ἐν τούτοις καὶ φιλοτεχνῶν· ὥστε μηδὲν ἡμῖν διαφέρειν, γινόμενα τὰ πράγματα ἢ λεγόμενα ὁρᾷν. Ἐρῶ δὲ ὀλίγα, οἷς ἄν τις δύναιτο παραδείγμασι χρῆσθαι ἐπὶ πολλῶν.

Ἀπαγγέλλων οὖν πρὸς τοὺς Φαίακας Ὀδυσσεὺς τὴν ἑαυτοῦ πλάνην, καὶ τὴν εἰς ᾅδου καταβασιν εἰπών, τὰς ὄψεις τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀποδίδωσιν. ἐν δὲ τούτοις καὶ τὰ περὶ τὸν Σίσυφον διηγεῖται πάθη, ᾧ φασι τοὺς καταχθονίους θεοὺς ὅρον πεποιῆσθαι τὸν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγῆς, ὅταν ὑπὲρ ὄχθου τινὸς ἀνακυλίσῃ πέτρον τινά· τοῦτο δὲ ἀμήχανον εἶναι, καταπίπτοντος, ὅταν εἰς ἄκρον ἔλθῃ, πάλιν τοῦ πέτρου. Πῶς οὖν δηλώσει ταῦτα μιμητικῶς, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ἄξιον ἰδεῖν.

[5] Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.

Ἦτοι

4 Μιμητικόν.] Hæc pulcritudo, quæ captanda eſt è ſonis vocabulorum, tenuis quidem, ſed tamen jucundiſſima, paucis, ſi Homerum excipias & Virgilium, culta eſt atque elaborata. Et tamen eam conſectetur neceſſe eſt, quiſquis naturam imitari ſtudet: ita ut jure optimo reprehendantur, qui pedibus ſenis verba alligare contenti, auribus omnino ſervire neglexerunt. Etenim triſtia flebiliter oportet, incitata celeriter, aſpera aſpere proferantur. Infinita hujus generis exempla facile eſt è Græco Latinoque poetis colligere; quibus rerum ipſarum ſonum, celeritatem, tarditatem, literarum verborumque ſtructura admodum feliciter exprimunt. Nemo eſt præter Servium, cui illud, *procumbit humi bos*, non eximie placeat. nam ut ſingulæ voces dempta ſyllaba decreſcunt, ita verſus monoſyllabo terminatur. quo factum eſt, ut ſonus ille bovis corruentis

ultro ipſa ad id ducente natura. Hæc optimo cuique poetæ atque oratori obſervanda ſunt, ut res, de quibus ſermonem inſtituit, non ſolum verborum delectu, ſed orationis etiam ſtructura imitetur. Quod in primis Homerus, ingenii vir admodum excellentis & divini, facere conſuevit; uno quanquam carminis genere uteretur, & pedibus pauciſſimis: novitatis tamen ubique adeo ſtudioſus eſt, adeo arti curioſæ deditus, ut parum interſit, remne oculis geſtam intueamur, an ab eo enarratam. Pauca proferam, quibus exemplorum loco ad multa poſſis uti.

Ulyſſes ſuos dum Phæacibus errores narrat, deſcenſu ad Inferos explicato, malorum quæ ibi ſunt, expreſſam noſtris oculis imaginem repræſentat. Inter alia, & Siſyphi miſerias recenſet: cui metam hanc calamitatis finiendæ Deos inferos ferunt conſtituiſſe, ubi ſupra montem quendam ſaxum ingens protruſerit: quod tamen fieri neutiquam poteſt, ſaxo rurſus, ubi ad ſummum pervenerit, relabente. Hæc autem qua imitatione expreſſerit per ipſam verborum ſtructuram, operæ pretium eſt videre.

Siſyphon aſpexi duros perferre dolores,
Saxum utraque manu geſtantem pondere vaſto.

Ille

tis obtuſus excitetur legentibus. Pari etiam artificio verſus ille elaboratus;

---- It clamor, & agmine facto
Quadrupedante putrem ſonitu quatit ungula campum.

aures noſtras equorum currentium ſono verberat. Hæc quidem notiſſima: ſed per totum fere poema, ſi diligentius attenderis, idem artificium ſe oſtendit, eadem felix induſtria.

5 Καὶ μήν.] Locus deſumptus eſt ex Odyſſ. λ, non longe à fine. Vide Demetrium pag. 49, qui verſus hos notavit: Καὶ γὰρ ὁ στίχος (Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε, intellige) μῆκός τι ἔοικεν ἐκ τῆς συγκινήσεως, καὶ μεμίμηται τοῦ λίθου τὴν ἀναφορὰν καὶ βίαν. En etiam ex Virgilio locum conſimilem; qui non minori artificio Gigantum arduos labores & molimina videtur exprimere:

Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam
Scilicet, atque Oſſæ frondoſum involvere Olympum.

Synalœpha bis neglectâ, occurſantes ſibi invicem vocalium robuſtiſſimæ operis difficultatem optime depingunt.

Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον.

Ἐνταῦθα ἡ σύνθεσίς ἐστιν ἡ δηλοῦσα τῶν γινομένων ἕκαστον, τὸ βάρος τοῦ πέτρου, τὴν ἐπίπονον ἐκ τῆς γῆς κίνησιν, τὸν διερειδόμενον τοῖς κώλοις, τὸν ἀναβαίνοντα πρὸς τὸν ὄχθον, τὴν μόγις ἀνωθουμένην πέτραν. Οὐδεὶς ἂν [6] ἄλλως εἴποι παρὰ τί γέγονε τούτων ἕκαστον. οὐ γὰρ εἰκῆ, οὐδὲ ἀπὸ ταὐτομάτου. Πρῶτον μὲν τοῖς δυσὶ στίχοις [7] ἐν οἷς ἀνακινεῖ τὴν πέτραν, ἔξω δυοῖν ῥημάτων τὰ λοιπὰ τῆς λέξεως μόρια πάντα ἐστὶν ἤτοι δισύλλαβα ἢ μονοσύλλαβα. ἔπειτα ἡμίσει πλείους εἰσὶν αἱ μακραὶ συλλαβαὶ τῶν βραχειῶν ἐν ἑκατέρῳ τῶν στίχων. ἔπειθ' ἅπασαι διαβεβήκασιν αἱ τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαι διαβάσεις εὐμεγέθεις, καὶ διεστήκασι πάνυ αἰσθητῶς, ἢ τῶν φωνηέντων συγκρουομένων, ἢ τῶν ἡμιφώνων τε καὶ ἀφώνων συναπτομένων, ῥυθμοῖς τε καὶ δακτύλοις καὶ σπονδείοις τοῖς μηκίστοις, καὶ πλείστην ἔχουσι διάβασιν, ἅπαντα σύγκειται.

Τί δὴ τούτων ἕκαστον δύναται; αἱ μὲν μονοσύλλαβοί τε καὶ δισύλλαβοι λέξεις, πολλοὺς μεταξὺ χρόνους ἀλλήλων ἀπολείπουσαι, τὸ χρόνιον ἐμιμήσαντο τοῦ ἔργου. αἱ δὲ μακραὶ συλλαβαὶ [8] στηριγμούς τινας ἔχουσαι καὶ ἐγκαθίσματα, τὴν ἀντιτυπίαν, καὶ τὸ βαρύ, καὶ τὸ μόγις· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων [9] ψύγμα, καὶ ἡ τῶν τραχυνόντων γραμμάτων παράθεσις, τὰ διαλείμματα τῆς ἐνεργείας, ἐποχάς τε καὶ τοῦ μόχθου μέγεθος· οἱ ῥυθμοὶ δὲ ἐν μήκει θεωρούμενοι, τὴν ἔκτασιν τῶν μελῶν, καὶ τὸν διελκυσμὸν

6 Ἄλλως.] Arbitror legendum ἄλλο: fortaſſe etiam hoc modo: Οὐδεὶς ἂν εἴποι παρὰ τί ἄλλο γέγονε τούτων ἕκαστον.

7 Ἐν οἷς ἀνακινεῖ.] Verſum intellige, Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος, cum ſequente. quod autem mox addit longas in utroque carmine brevibus ſyllabis dimidio plures eſſe, id mihi non ſatis compertum eſt, ſunt enim numero fere pares; ut carmina pedibus

Ille quidem manibuſque humeriſque volubile ſaxum
Ad juga connixus trudit:

Hoc loco in cauſa eſt ſtructura, ut oculis res ſingulæ noſtris ſubjectæ ſint: nempe ſaxi pondus, ejuſque molitio è terra laborioſa; itemque Siſyphus modo totis membris connitens, modo clivum adſcendens, ſaxumque magno vix demum labore protruſum. Nemo ſane aliud præterea dicat, à quo hæc ſingula proficiſcantur: neque enim temere, aut caſu facta ſunt. Principio duobus verſibus, in quibus ſaxum protrudit, duabus exceptis vocibus, reliquæ omnes orationis partes ſunt aut diſyllabæ aut monoſyllabæ: deinde adeo longæ brevibus dimidio plures ſunt in utroque verſu. Omnes præterea vocabulorum harmoniæ latis progrediuntur paſſibus, & ſenſili admodum diſcrimine dirimuntur, aut colliſis inter ſe vocalibus, aut ſemivocalibus mutiſque conjunctis: numeris etiam dactylicis ſpondaiciſque, qui longiſſimi ſunt latoque incedunt greſſu, tota componuntur.

Quid igitur valent hæc ſingula? monoſyllabæ diſyllabæque dictiones, quæ longo ſibi invicem intervallo diſtant, moram reique diuturnitatem exprimunt: ſyllabæ longæ, obfirmatione quadam & reſiſtentia præditæ, laboris aſperitatem, gravitatem, difficultatemque imitantur. at vero vocabulorum intervalla, facto quaſi reſpirandi tempore, & denſa literarum aſperrimarum poſitio, operis interruptionem apprime pingunt, impedimenta, & laboris magnitudinem. Numeri præterea quoad longitudinem conſiderati, membrorum extenſionem, molitionem ejus qui provolvit, ſaxique

pedibus ſuis metienti conſtabit.

8 Στηριγμός.] Vide Longinum Sect. 39, ubi quoſdam ex Euripide verſus examinat, ſtabili firmaque compoſitione laudatos.

9 Ψύγμα.] Quid ψύγμα ſit, dubito: forſan legendum eſt ψῆγμα, *ramentum*: Heſychius certe ψίγμα habet errore manifeſto, pro ψῆγμα. neque enim πτύγμα hoc loco reponi poteſt.

κυσμὸν τοῦ κυλίοντος, καὶ τὴν τοῦ πέτρου ἔρεισιν. Καὶ ὅτι ταῦτα οὐ φύσεώς ἐστιν αὐτοματιζούσης ἔργα, ἀλλὰ τέχνης μιμήσασθαι τὰ γινόμενα πειρωμένης, τὰ τούτοις ἑξῆς λεγόμενα δηλοῖ. τὴν γὰρ ἀπὸ κορυφῆς ἐπιστρέφοντα πάλιν καὶ κατακυλιόμενον πέτρον, οὐ τὸν αὐτὸν ἡρμήνευκε τρόπον, ἀλλ' ἐπιταχύνας τε καὶ συστρέψας τὴν σύνθεσιν. προειπὼν γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι,

ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν,

ἐπιτίθησι τούτῳ,

τότ' ἀποστρέψασκε κραταιῒς
[10] Αὖθις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.

Οὐχὶ συγκατακεκύλισται τῷ βάρει τῆς πέτρας ἡ τῶν ὀνομάτων σύνθεσις, μᾶλλον δὲ ἔφθακε τὴν τοῦ λίθου φορὰν τὸ τῆς ἀπαγγελίας τάχος; ἔμοιγε δοκεῖ. Καὶ τίς ἐνταῦθα πάλιν αἰτία; καὶ γὰρ ταύτην ἄξιον ἰδεῖν· ὁ τὴν καταφορὰν δηλῶν τοῦ πέτρου στίχος, μονοσύλλαβον μὲν οὐδεμίαν, δισυλλάβους δὲ δύο μόνας ἔχων λέξεις. τοῦτο οὐκ ἐᾷ πρῶτον διεστηκέναι τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἐπιταχύνει. Ἔπειθ' ἑπτακαίδεκα συλλαβῶν οὐσῶν ἐν τῷ στίχῳ, δέκα μέν εἰσι βραχεῖαι συλλαβαὶ, ἑπτὰ δὲ μόναι μακραὶ, καὶ οὐδ' αὐταὶ τέλειοι. Ἀνάγκη οὖν [11] κατεσπᾶσθαι καὶ συστέλλεσθαι τὴν φράσιν, τῇ βραχύτητι τῶν συλλαβῶν ἐφελκομένην. Ἔτι πρὸς τούτοις οὐδὲ ὄνομα ἀπὸ ὀνόματος ἀξιόλογον εἴληφε διάστασιν. οὔτε γὰρ φωνήεντι φωνῆεν, οὔτε ἡμιφώνῳ ἡμίφωνον ἢ [12] ἄφωνον γίνεται, ἃ τραχύνειν πέφυκε

φυκε

10 Αὖθις.] Ita hunc locum exhibent & Homeri vulgatæ Editiones, niſi quod Αὖτις legant. At in tertio Rhetor. aliter Ariſtoteles citat: Αὖτις ἔπι δάπεδόν τε κυλίνδετο. Noſtra confirmat examen quod ſequitur: μονοσύλλαβον μὲν οὐδεμίαν, δισυλλάβους δὲ δύο μόνας ἔχων λέξεις.

11 Κατεσπᾶσθαι.] Nota hic diſſimilitudinem temporum in κατεσπᾶσθαι καὶ συστέλλεσθαι. *Sylburg.*

Ibid.

que reſiſtentiam obfirmatam repræſentant. Hæc autem non eſſe naturæ, ſua ſe ſponte offerentis, opera, ſed artis omnino, quæ res geſtas imitari conetur, ex his quæ poſtea dicentur, patet. relabentem etenim lapidem è montis vertice devolutumque, non eodem modo expreſſit; ſed numeris ſtructuræ uſus incitatioribus & contortis. nam cum eadem dicendi forma hæc eſſet elocutus,

Sed culmina jam jam
Tacturum,

huic membro adjungit,

retro fati vis aſpera vertit:
Fertur ad ima ruens lapis improbus æquora campi.

Non una cum ſaxi gravitate provolvitur ipſa verborum collocatio, ſeu potius lapidis curſum prævertit dictionis volubilitas? mihi quidem videtur. Quæ tandem hoc etiam loco cauſa eſt? (nam eam inveſtigare, operæ pretium erit.) Verſus nempe, qui ſaxi revolutionem exprimit, cum dictionem ne unam quidem monoſyllabam, nec plures duabus habeat diſyllabas. id vero imprimis tempora in longum trahi non ſinit, ſed quam citiſſime accelerat. deinde, cum huic verſui ſyllabæ ſint ſeptendecim, earum decem ſunt breves, longæ ſolummodo ſeptem, nec hæ longitudine abſoluta. Fieri itaque non poteſt, quin devehatur locutio & contorta ſit, ab ipſa ſyllabarum brevitate delata. Nomen præterea nullum à nomine intervallo longiuſculo diſtat: neque enim vocali vocalis, neque ſemivocali aut ſemivocalis aut muta additur, quæ ſtructuram orationis aſperare ſoleant

Ibid. Κατεσπᾶσθαι.] Erit quidem eadem temporum diſſimilitudo, ſed verior fortaſſe lectio, ſiquis admittendum cenſeat κατεσπεῦσθαι. eo ſane utitur Longinus Sect. 39, τῷ τὴν ἁρμονίαν μὴ κατεσπεῦσθαι: *eo quod numerus non præcipitetur.*

12 Ἄφωνον γίνεται.] Forſan verbo γίνεται in ſequentem periodum tranſlato, ſic legendus locus: οὔτε ἡμιφώνῳ ἡμίφωνον ἢ ἄφωνον, ἃ τραχύνειν πέφυκε καὶ διϊστάνειν τὰς ἁρμονίας, οὐδὲν ὅτι παρακείμενον. οὐ δὴ διάστασις αἰσθητὴ γίνεται μὴ διηρτημένων τῶν λέξεων. *Sylburg.*

13 Τὰς

φυκε καὶ διϊστάνειν τὰς ἁρμονίας, οὐδέν ἐστιν παρακείμενον. οὐ δὴ διάστασις αἰσθητὴ μὴ διηρτημένων τῶν λέξεων, ἀλλὰ συνολισθαίνουσιν ἀλλήλαις καὶ συγκαταφέρονται, καὶ τρόπον τινὰ μία ἐξ ἁπασῶν γίνεται διὰ τὴν τῶν ἁρμονιῶν ἀκρίβειαν. Ὃ δὲ μάλιστα τῶν ἄλλων θαυμάζειν ἄξιον, ῥυθμὸς οὐδεὶς τῶν μακρῶν, οἳ φύσιν ἔχουσι πίπτειν εἰς μέτρον ἡρῷον, οὔτε σπονδεῖος, οὔτε Βακχεῖος, ἐγκαταμέμικται τῷ στίχῳ, πλὴν ἐπὶ τῆς τελευτῆς· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες, εἰσὶ δάκτυλοι, καὶ οὗτοί γε παραδεδιωγμένας ἔχοντες [13] τὰς ἀλόγους, ὥστε μὴ πολὺ διαφέρειν ἐνίους τῶν τροχαίων. Οὐδὲν δὴ τὸ ἀντιπρᾶττόν ἐστιν, εὔτροχον καὶ περιφερῆ καὶ καταῤῥέουσαν εἶναι τὴν φράσιν ἐκ τοιούτων συγκεκροτημένην ῥυθμῶν.

Πολλά τις ἂν ἔχοι τοιαῦτα δεῖξαι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενα· ἐμοὶ δὲ ἀποχρῆν ἐδόκει ταῦθ', ἵνα ἐγγένηταί μοι καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἰπεῖν. Ὧν μὲν οὖν δεῖ στοχάζεσθαι τοὺς μέλλοντας καλὴν καὶ ἡδεῖαν ποιήσειν σύνθεσιν ἔν τε ποιητικῇ καὶ λόγοις ἀμέτροις, ταῦτα κατ' ἐμὴν δόξαν ἐστὶ, τά γ' οὖν κυριώτατα καὶ κράτιστα. ὅσα δὲ [14] οὐχ οἷά τε ἦν, ἐλάττω τε ὄντα τούτων, καὶ ἀμυδρότερα, καὶ διὰ πλῆθος δυσπερίληπτα γραφῇ, ταῦτ' [15] ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίαις προϋποθήσομαί σοι, καὶ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων καὶ ῥητόρων μαρτυρίαις χρήσομαι. Νῦν δὲ τὰ καταλειπόμενα ὧν ὑπεσχόμην, καὶ οὐδενὸς ἧττον ἀναγκαῖα εἰρῆσθαι, ταῦτ' ἐπιπροσθεὶς τῷ λόγῳ, παύσομαι· Τίνες εἰσὶ διαφοραὶ τῆς συνθέσεως, καὶ τίς ἑκάστης χαρακτὴρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τῶν τε πρωτευσάντων ἐν αὐταῖς [16] μνησθῆναι, καὶ δείγματα

ἑκάστου

13 Τὰς ἀλόγους.] Συλλαβάς, ſcilicet in πέδονδε, κυλίνδετο. Vide Sect. 17, pag. 130, 1: οὐκ ἔχοντες δὲ εἰπεῖν πόσῳ, καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον.

14 Οὐχ οἷά τε ἦν.] Vix dubium eſt, quin verbum aliquod è contextu exciderit, puta λεχθῆναι, περιλαβεῖν: niſi ſubintelligi malueris. Eſt autem

carminis

leant & diſtrahere; nihil, inquam, horum omnium adjunctum eſt. Nulla etiam ſenſilis eſt diſtantia, divulſis vocibus; ſed eodem omnes lapſu ſecum videntur præcipitari, & deorſum ferri: ut unam quodammodo ex omnibus, ea eſt ſtructuræ perfectio, conflatam putes. Quod vero præ aliis egregie admirationem habeat, nullus omnino è longis pes, quorum natura eſt in carmen heroicum incidere, neque ſpondeus, neque Bacchius, præterquam in fine, verſui admiſcetur. nam reliqui omnes ſunt dactyli, iique ad naturam *Irrationalium* ſyllabas quam proxime accedentes habent, ut plerique à trochæis non multum abſint. Nihil itaque obſtat, quo minus volubilis ſit oratio & contorta, ac venuſte fluat, quæ hujuſmodi numeris temperatur.

Multa ejuſdem generis ab Homero tractata, cujuſvis eſt proferre: mihi vero ſufficere videntur hæc, ut cætera etiam explicandi locum habeam. Quibus igitur aſſequendis animum ſcriptores adjungant oportet, qui pulcram cupiunt & jucundam, tam ligatæ quam ſolutæ orationis compoſitionem efficere, hæc juxta meam opinionem longe præcipua ſunt & præſtantiſſima. Quæ vero his ſcriptis, *Rufe dilectiſſime*, facile includi nequeunt, eo quod minutiora ſint & obſcura, aut ægre propter multitudinem aſſequenda; hæc tibi exercitationibus quotidianis proponam, optimorum tam poetarum quam rerum geſtarum ſcriptorum, ac oratorum teſtimoniis uſurus. Nunc ubi ea quæ reſtant, quæque eram pollicitus, haud dictu minus neceſſaria, huic ſermoni addidero, finem dicendi faciam: *Quæ ſcilicet compoſitionis ſint differentiæ: quis uniuſcujuſque, ut in genere dicam, character & nota;*

carminis hemiſtichium, δυσπερίληπτα γραφῇ. non adeo abſimile eſt illud Empedoclis δυσπερίληπτα νόῳ.

15 Ἐν τῷ καθ' ἡμέραν.] Ex hoc loco apparet Dionyſium Romæ aut publice aut privatim Rhetoricen docuiſſe.

16 Μνησθῆναι.] Nihil eſt, à quo regantur Infinitivi μνησθῆναι & ἀπαγγεῖν: itaque poſt μνησθῆναι, βουλόμενος inſertum velim.

ἑκάστου παρασχεῖν. Ὅταν δὲ ταῦτα λάβῃ μοι τέλος, τότε κἀκεῖνα διευκρινήσω, τὰ παρὰ πολλοῖς ἀπορούμενα· Τί ποτ' ἐστὶν, ὃ ποιεῖ τὴν πεζὴν λέξιν ὁμοίαν ποιήματι φαίνεσθαι, μένουσαν ἐν τῷ τοῦ λόγου σχήματι, τὴν δὲ ποιητικὴν φράσιν ἐμφερῆ τῷ πεζῷ λόγῳ, φυλάττουσαν τὴν ποιητικὴν σεμνότητα. Σχεδὸν γὰρ οἱ κράτιστα διαλεχθέντες ἢ ποιήσαντες, ταῦτα ἔχουσιν ἐν τῇ λέξει τὰ ἀγαθά. Πειρατέον δὴ καὶ περὶ τούτων ἃ φρονῶ λέγειν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου.

ΤΜΗ῀ΜΑ κά.

Συνθέσεως διαφοραί τινες.

ΕΓΩ' τῆς συνθέσεως εἰδικὰς μὲν πολλὰς διαφορὰς σφόδρα εἶναι τίθεμαι, καὶ οὔτε εἰς σύνοψιν ἐλθεῖν δυναμένας, οὔτε εἰς λογισμὸν ἀκριβῆ. Οἴομαί τε ἴδιον ἡμῶν ἑκάστῳ χαρακτῆρα, ὥσπερ ὄψεως, οὕτω καὶ συνθέσεως ὀνομάτων παρακολουθεῖν, οὐ φαύλως παραδείγματι χρώμενος [1] ζωγραφαίῳ. ὥσπερ γὰρ ἐν ἐκείνῃ τὰ αὐτὰ φάρμακα λαμβάνοντες ἅπαντες οἱ τὰ ζῷα γράφοντες, οὐδὲν ἐοικότα ποιοῦσιν ἀλλήλοις τὰ μίγματα· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν ποιητικῇ τε διαλέκτῳ καὶ τῇ ἄλλῃ ἁπάσῃ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι χρώμενοι πάντες, [2] οὐχ ὁμοίως αὐτὰ συντίθεμεν. Τὰς μέντοι γενικὰς αὐτῆς διαφορὰς ταύτας εἶναι πείθομαι τὰς τρεῖς, αἷς ὁ βουλόμενος ὀνόματα

1 Ζωγραφαίῳ.] In corrupta voce ζωγραφαίῳ duplicis lectionis eſt veſtigium: ζωγραφικῷ & ζωγραφίᾳ: quorum illud antecedenti, hoc ſequenti reſpondet. *Sylburg.*

2 Οὐχ ὁμοίως αὐτά.] In tractatu, περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότ. quatuor rationes affert Dionyſius, (quarum duas priores adſcribam) cur plura apud ſcriptores dicendi genera reperiantur,

nota; ſcriptorum adeo in ſingulis qui primas meruerint, mentionem facturus, ſuis cuique exemplis additis. Ea ubi finem acceperint, tunc illa etiam inquiram, de quibus plerique dubitarunt: Quid tandem ſit, quod efficit, ut ſoluta oratio, quamvis permaneat in ſermonis forma, ſimillima tamen carmini videatur: quid, locutio ut poetica pedeſtrem præ ſe ferat ſermonem, cum dignitatem tamen poeticam ipſa tueatur. Hæc etenim orationis ſunt ornamenta, quæ præſtantiſſimi quique ſcriptores proſaici, & poetæ comprehendunt. Nobis igitur conandum eſt, quæ de his ſentiamus, ea explicare, initio à primis ducto.

Sectio XXI.

Quæ ſint compoſitionis differentiæ.

Equidem compoſitionis ſpeciales differentias oppido multas eſſe concedo, quæ nec in compendium, nec accuratam ſupputationem redigi poſſint. nobis etiam omnibus ſuum cuique dicendi charactera, quemadmodum in viſu, ſic & orationis compoſitione, à natura arridere exiſtimo; haud male è pictura traducto exemplo uſus. Nam veluti in ea arte omnes pingendi artifices, ſumptis iiſdem coloribus, diverſas penitus colorum mixturas faciunt: eodem modo, ſeu ligata fuerit, ſeu alia quævis oratio, omnes etſi verbis iiſdem utimur, eadem tamen ratione illa neutiquam collocamus. Generales itaque illius differentias tres eſſe arbitror, quibus ſua vocabula pro lubitu quivis imponat, earum ubi à me characteras differentiaſque audiverit. Cum propria

tur, ita ut ſuo ſibi omnes ſtylo, & peculiari charactere gaudeant: pag. 185. Τούτου δ' αἰτίας οἴομαι γενέσθαι πολλάς· πρῶτον μὲν, τὴν ἑκάστου φύσιν, ᾗ ἄλλοι πρὸς ἄλλα πεφύκαμεν εὖ· δεύτερον δὲ, τὴν ἐκ λόγου καὶ προαιρέσεως ἐμφυομένην δόξαν, δι' ἣν τὰ μὲν ἀσπαζόμεθα, τοῖς δ' ἀπεχθόμεθα. Duæ, ut dixi, ſubſequuntur aliæ; altera ex *opinione* animo conceptâ & longo uſu confirmatâ, ex *imitatione* altera traducta.

ματα θήσεται τὰ οἰκεῖα, ἐπειδὰν τούς τε χαρακτῆρας αὐτῶν, καὶ τὰς διαφορὰς ἀκούσῃ. Ἐγὼ μέντοι κυρίοις ὀνόμασιν οὐκ ἔχων αὐτὰς προσαγορεῦσαι, ὡς ἀκατονομάστους, μεταφορικοῖς ὀνόμασι καλῶ, τὴν μὲν Αὐστηράν, τὴν δὲ Γλαφυρὰν ἢ Ἀνθηράν, τὴν δὲ τρίτην Κοινήν.
„ ἣν ὅπως ποτὲ γίνεσθαι φαίην ἂν ἔγωγε, ἀπορῶ, καὶ δίχα
„ μοι νόος [3] ἀτρέκειαν εἰπεῖν, εἴτε κατὰ τὴν στέρησιν τῶν ἄκρων ἑκατέρας, [4] εἴτε κατὰ μίξιν· οὐ γὰρ ῥᾴδιον εἰκάσαι τὸ σαφές. [5] Μή ποτ' οὖν κρεῖττον ᾖ λέγειν, ὅτι κατὰ τὴν ἄνεσίν τε καὶ τὴν ἐπίτασιν τῶν ἐσχάτων ὅρων, οἳ διὰ μέσου γίνονται πολλοὶ πάνυ ὄντες. Οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν μουσικῇ τὸ ἴσον ἀπέχει τῆς νεάτης καὶ ὑπάτης ἡ μέση, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν λόγοις ὁ μέσος ἑκατέρου τῶν ἄκρων ἴσον ἀφέστηκεν· ἀλλ' ἔστι τῶν ἐν πλάτει θεωρουμένων, ὡς ἀγέλη τέ καὶ σωρὸς καὶ ἄλλα πολλά. Ἀλλὰ γὰρ οὐχ οὗτος ὁ καιρὸς ἁρμόττων τῇ θεωρίᾳ ταύτῃ· λεκτέον δ' ὡς ὑπεθέμην, περὶ τῶν χαρακτήρων οὐχ ἅπανθ' ὅσα εἰπεῖν ἔχοιμι· μακρῶν γὰρ ἂν οἶμαι πάνυ δεήσειν λόγων· ἀλλ' αὐτὰ τὰ φανερώτατα.

ΤΜΗ͂ΜΑ

3 Ἀτρέκειαν.] De hoc loco conſule Petrum Victorium, Var. lect. lib. 22, cap. 9: ubi clauſulam Pindaricam, ἀτρέκειαν εἰπεῖν, ſignificare arbitratur, *ut verum fatear, & quemadmodum res ipſa ſe habet aperiam.* Idem.

Ibid. Ἀτρέκειαν.] Vide Ciceronis Epiſt. 38. ad Attic. lib. 13. *Nunc me juva, mi Attice, conſilio,* πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, *id eſt, utrum aperte hominem aſperner, & reſpuam,* ἢ σκολιαῖς ἀπάταις. *ut enim Pindaro, ſic* δίχα μοι νόος, ἀτρέκειαν εἰπεῖν. *omnino moribus meis illud aptius, ſed hoc fortaſſe temporibus.* Extant etiam hæc poetæ verba in ſecundo Platonis de Repub. & apud Maximum Tyrium Sermone 2, ita ſe habet locus: Πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπάταις ἀναβαίνειν ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων· δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν: ſeu ἐπιχθονίων, ut Stephanus corrigit. Eſt autem δίχα μοι νόος, quod aliis verbis ait Callimachus, Ἐν δοιῇ μάλα θυμός. *animus mihi hæret, ambigit.* Tol-

lius

pria nomina quibus appellem, ipſe non habeo, tanquam ſuis careant nominibus, tranſlatis uſus, hanc *Auſteram* voco, illam *Politam* ſeu *Floridam*, *Communem* tertiam. Atqui hæc tertia quo tandem modo fiat, hæreo, quid cenſeam, atque in dubio mihi eſt animus, certa quo modo ſtatuat; ſive extremorum utriuſque privatione, ſive implicatione eorundem & miſtura. neque enim in promptu eſt, rei veritatem explorare. Num igitur ſatius eſſet affirmare, habita remiſſione intenſioneque extremorum terminorum, medios conſtitui, qui multi admodum ſunt? non enim, ſicuti in Muſica media ab ima ſupremaque chorda æquali intervallo diſtat, perinde & in orationibus accidit, ut media utrinque ab extremis pari diſtantia dirimatur. eſt enim ex eorum genere, quæ laxius tractanda minus ſeveram conſiderationem poſtulant, veluti grex, cumulus, aliaque id genus multa. Huic vero quæſtioni fuſius explicandæ tempus haud commodum eſt: nam de variis dicendi characteribus quemadmodum propoſui, aliquid ut proferam, à me locus exigit; non tamen quæ poſſim omnia, (id enim copioſam, arbitror, orationem poſtularet) ſed quæ ſint notiora & manifeſta.

Sectio

lius hoc loco particulam ὡς ſubintelligi ſcribit, in notis ſuis ad Longinum.

4 Εἴτε κατὰ μίξιν.] Idem in libello ſuperius laudato: οἱ δὲ, συνθέντες ἀφ' ἑκατέρας [ἁρμονίας] χρησιμωτάτην, μικτὴν καὶ μέσην ἐζήλωσαν ἀγωγήν.

5 Μή ποτ' οὖν.] Ellipſis eſt τοῦ λογιστέον, σκεπτέον. itidemque mox poſt ὅρων, γίνεται aut aliquid conſimile ſubintelligas neceſſe eſt. Eadem, ſed plenius aliquanto, & in περὶ Δημοσθ. δεινότ. pag. 185, tradit: Τρεῖς γὰρ δὴ συνθέσεως σπουδαίας χαρακτῆρες οὗτοι οἱ γενικώτατοι· οἱ δὲ ἄλλοι, παρὰ τούτους τε καὶ ἀπὸ τούτων εἰσὶ κατεσκευασμένοι, πολλοὶ σφόδρα ὄντες, ἐπιτάσει τε καὶ ἀνέσει διαφέροντες ἀλλήλων. Idem præterea monet, ex tribus hiſce dicendi generibus, quod omni parte purum ſit & integrum, inveniri non poſſe apud ullum ſeu vinctæ ſeu ſolutæ orationis ſcriptorem, quin miſtum in ſe aliquid alieni coloris habeat, diſpar ſui atque diſſimile.

1 Πάρεισι

ΤΜΗ͂ΜΑ. κβ'.

Αὐστηρᾶς ἁρμονίας χαρακτήρ.

ΤΗ͂Σ μὲν οὖν αὐστηρᾶς ἁρμονίας τοιόσδε καὶ ὁ χαρακτήρ· ἐρείδεσθαι βούλεται τὰ ὀνόματα ἀσφαλῶς, καὶ στάσεις λαμβάνειν ἰσχυράς· ὥστε ἐκ περιφανείας ἕκαστον ὄνομα ὁρᾶσθαι· ἀπέχειν τε ἀπ' ἀλλήλων τὰ μόρια διαστάσεις ἀξιολόγους, αἰσθητοῖς χρόνοις διειργόμενα· τραχείαις τε χρῆσθαι πολλαχῆ καὶ ἀντιτύποις ταῖς συμβολαῖς, οὐδὲν αὐτῇ διαφέρει, οἷον γίνονται τῶν λογάδην συντιθεμένων ἐν οἰκοδομίαις λίθων, αἱ μήτε εὐγώνιοι μήτε συνεξεσμέναι βάσεις, ἀργαὶ δέ τινες καὶ αὐτοσχέδιοι· μεγάλοις τε καὶ διαβεβηκόσιν εἰς πλάτος ὀνόμασιν ὡς τὰ πολλὰ μηκύνεσθαι φιλεῖ. τὸ γὰρ ἐκ βραχείας συλλαβῆς συνάγεσθαι, πολέμιον αὐτῇ, πλὴν εἴποτε ἀνάγκη βιάζοιτο.

Ἐν μὲν δὴ τοῖς ὀνόμασι ταῦτα πειρᾶται διώκειν, καὶ τούτων γλίχεται· ἐν δὲ τοῖς κώλοις ταῦτά τε οὐχ ἧττον ἐπιτηδεύει, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ἐκλέγεται, καὶ οὔτε [1] πάρισα βούλεται τὰ κῶλα ἀλλήλοις εἶναι, οὔτε παρόμοια, οὔτε ἀναγκαίᾳ δουλεύοντα ἀκολουθίᾳ, ἀλλ' εὐγενῆ καὶ ἁπλᾶ καὶ ἐλεύθερα. φύσει τ' ἐοικέναι μᾶλλον αὐτὰ βούλεται, ἢ τέχνῃ, καὶ κατὰ πάθος λέγεσθαι μᾶλλον ἢ [2] κατ' ἦθος. Περιόδους δὲ συντιθέναι συναρτιζούσας τὸν νοῦν τὰ πολλὰ μὲν οὔτε βούλεται· εἰ δέ ποτε αὐτομάτως ἐπὶ τοῦτο κατενεχθείη, τὸ ἀνεπιτήδευτον ἐμφαίνειν ἐθέλει καὶ ἀφελές· οὔτε προσθή-

καις

1 Πάρισα.] Aristot. Rhet. lib. 3, cap. 9: Παρίσωσις, ἐὰν ἴσα τὰ κῶλα· Παρομοίωσις δὲ, ἂν ὅμοια τὰ ἔσχατα ἔχῃ ἑκάτερον τῶν κώλων. ἀνάγκη δὲ ἢ ἐν ἀρχῇ, ἢ ἐπὶ τελευτῆς ἔχειν.

2 κατ'

Sectio XXII.

Qui ſit auſteræ compoſitionis character.

Auſteræ itaque compoſitionis character hujuſmodi eſt. Sua ut firme ſtabiliantur verba, graduſque robuſtiſſimos aſſumant, operam dat, ita ut ſingula veluti ex proſpectu appareant; ut partes quæque à ſe invicem ſatis juſto intervallo ſeparentur, tempore etiam ſenſili disjunctæ. aſperis eadem ſæpiſſime & reſiſtentibus literarum colliſionibus uti, ne minimum gravatur: perinde atque in ædibus ſtruendis, quum lapides cura ſelecti componuntur, ipſa fundamina neque angulis rectis conſtant neque ad amuſſim poliuntur, verum rudia ſunt, temereque conjecta. magnis etiam ut plurimum produci dictionibus, paſſuque grandi incedentibus, lætatur. nihil enim huic inimicum magis, quam brevibus coarctari ſyllabis; niſi id forte neceſſitas poſtulet.

Atque hæc quidem in ſtruendis vocabulis ſumma diligentia conatur aſſequi, horumque eſt amantiſſima: nec minori ſtudio membris incumbit, ut numeros dignitatis majeſtatiſque pleniſſimos eligat; nihil omnino allaborans, ut membra ſibi ipſis æqualia ſint, aut ſimilia, quæque conſecutioni neceſſariæ inſerviant, ſed ut generoſa, ut ſimplicia ſint, & liberrima. Naturæ magis ea accommodari, quam arti, ſtudet; ut concitandis affectibus aptiora, quam moratæ orationi proferantur. Nec de periodis componendis, quæ ſenſa uſque animi abſolvant, adeo ſollicita eſt: quod ſi forte in eas unquam inciderit, negligentiam oſtentare quærit, ornatumque ſimplicem: nec ulla prorſus nominum additamenta, ad cogitata illuſtranda parum facientia, tantum ut orbes orationis

2 Κατ' ἦθος.] Ἤθη dicuntur affectus leniores & ſuaviores: contra πάθη, vehementiores. Cicero, *O poema tenerum & moratum, atque molle:* ἠθικὸν ποίημα. *Hier. Wolfius.*

3 Σπουδὴν

καις τισὶν ὀνομάτων ἵνα ὁ κύκλος ἐκπληρωθῇ, μηδὲν ὠφελούσαις τὸν νοῦν χρωμένη, οὔθ' ὅπως αἱ βάσεις αὐτῶν γένοιντο θεατρικαί τινες ἢ γλαφυραί, [3] σπουδὴν ἔχουσα· οὐδ' ἵνα τῷ πνεύματι τοῦ λέγοντος ὦσιν αὐτάρκεις συμμετρούμεναι μὰ Δία. οὐδὲ ἄλλην τινὰ πραγματείαν τοιαύτην ἐπιτηδεύει, [4] οὐδὲ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας, κατὰ ταῦτα δὲ πτώσεις, ποικίλη περὶ τοὺς σχηματισμούς, ὀλιγοσύνδεσμος, ἄναρθρος, ἐν πολλοῖς ὑπερβατικὴ τῆς ἀκολουθίας, ἥκιστα ἀνθηρά, μεγαλόφρων, αὐθέκαστος, ἀκόμψευτος, τὸν ἀρχαϊσμὸν καὶ [5] τὸν πίνον ἔχουσα κάλλος.

Ταύτης δὲ τῆς ἁρμονίας πολλοὶ μὲν ἐγένοντο ζηλωταὶ κατά τε ποίησιν καὶ ἱστορίαν καὶ λόγους πολιτικούς, διαφέροντες δὲ τῶν ἄλλων· [6] ἐν μὲν Ἐπικῇ ποιήσει ὅ τε Κολοφώνιος [7] Ἀντίμαχος, καὶ [8] Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικός·

3 Σπουδὴν ἔχουσα.] In vulgatis Edit. pluraliter ſcriptum ἔχουσαι: perperam. Sequenti verſu ſiquis malit adverbium *αὐτάρκως*, fruatur ſuo judicio. *Sylburg.*

4 Οὐδὲ ἐπὶ τῆς.] Paulo rectius fortaſſe legemus, οὐδὲ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας κατὰ ταῦτα αἱ πτώσεις. *Idem.*

Ibid. Οὐδὲ ἐπὶ τῆς.] Parum, opinor, lectori ſatisfaciet Sylburgii conjectura. etenim fieri non poteſt, ut πτώσεις nominandi ſit caſus, cum præcedat ἐπιτηδεύει, & mox ποικίλη, ὀλιγοσύνδεσμος, ſequantur: quæ voces, mutata ſtructura, abſolute poſitæ, nihil cui adnectantur, habebunt. Quod mihi adeo tentanti in mentem veniebat, id proferam; etſi doctis, ſat ſcio, minime placiturum ſit. hæc etenim, & hujuſmodi loca, non ſuam aliunde, quam à ſcriptis codicibus medicinam expetunt. en mea qualiſcunque: οὐδὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁρμονίας, τὰς αὐτὰς πτώσεις. à præcedenti τοιαύτην, errore facili τοιαύτης videtur fluxiſſe.

5 Τὸ πῖνον.] Forſan rectius τὸν πῖνον, ſubſtantive, ut infra Sect. 23: Οὐδ' ὅσοις ἡ σεμνότης τις, ἢ βάρος, ἢ πῖνος πρόσεστιν. *Sylburg.* † Nihil dubitavi τὸν πίνον reſcribere. quam lectionem ad confirmandam, alium tibi ex Epiſt. ad Pompejum locum adducam, p. 127: ὅ τε πίνος αὐτῇ, καὶ χνοῦς ὁ τῆς ἀρχαιότητος ἠρέμα καὶ λεληθότως ἐπιτρέχει. Eſt autem πίνος, *ſermonis antiqui ſqualor:* ſeu, *oratio ſitu & vetuſtate ſordida.*

6 Ἐν μὲν Ἐπικῇ.] Vulgati libri habent ἐπιεικεῖ ποιήσει: nihil ad rem. noſtrum ἐπικῇ cum

aliis

tionis rotundius impleantur, expetit: nullam interea curam adhibet, ut clauſulæ ſententiarum tragico ornatu compoſitæ ſint, aut arte expolitæ; neque adeo mehercule dicentis ut ſpiritui commenſuratæ videantur. Omnem hujuſmodi curioſam elaboratæ concinnitatis diligentiam prorſus negligit; neque eodem ſtructuræ genere obſervato, eoſdem caſus ambitioſe conſectatur. Varia in figuris orationis eſt, convinctionibus rariſſimis utitur, nullis articulis; conſecutionis ut plurimum negligens, minime florida, ſublimitatis animoſæ, præfracta, incompta, vetuſtatem, horridumque illum & informem ſitum honori ſibi ducens atque ornamento.

Hanc orationis ſtructuram ſumma diligentia multi perſecuti ſunt, tam carminibus ſcribendis, quam rebus geſtis, virilique eloquentia: qui vero cæteris videntur præſtitiſſe, ſunt, in epica poeſi, Colophonius Antimachus, & Empedocles,

aliis confirmatur locis, tum iis qui ſequuntur infra Sect. 23, Ἐποποιῶν μὲν οὖν ἔγωγε μάλιστα νομίζω. & Sect. ult. Ἐκ μὲν οὖν τῆς Ἐπικῆς ποιήσεως. *Idem.*

7 Ἀντίμαχος.] Quintilianus lib. 10, cap. 1: *In Antimacho vis & gravitas, & minime vulgare eloquendi genus habet laudem. Sed quamvis ei ſecundas fere Grammaticorum conſenſus deferat; & affectibus, & jucunditate, & diſpoſitione & omnino arte deficitur, ut plane manifeſto appareat quanto ſit aliud proximum eſſe, aliud ſecundum.* Idem à Catullo tumidus appellatur: *At populus tumido gaudeat Antimacho.* Grammaticus fuit & poeta; ſed ſcriptor, ut reliquiæ indicant, obſcuriſſimus, & paucis etiam ætate Hadriani notus; cum ille Imperator τὸν Ὅμηρον καταλύων, Ἀντίμαχον ἀντ' αὐτοῦ εἰσῆγε. Sed quid Hadrianum, inquit Iſaac. Voſſius, memoro Cæſarem, cum & Platoni adeo placuerint carmina Antimachi, ut illum non tantum Chærilo, ſed & aliis quoque præpoſuerit poetis; & amico ſuo Heraclidi Pontico ad conquirenda pleraque Antimachi ſcripta Colophonem adire perſuaſerit? Quæ laus, ut idem cenſet, amicitiæ omnino tribuenda eſt, quæ Platoni cum Antimacho interceſſit. Patrem habuit Hyparchum; & ab Ovidio Clarius appellatur ab urbe Claro, Colophoni vicina.

8 Ἐμπεδοκλῆς.] Poeta phyſicus, Agrigenti natus: de quo Ariſtot. in poet. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. διὸ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν· τὸν δὲ φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητήν.

κὸς· ἐν δὲ μελοποιΐᾳ, Πίνδαρος· ἐν δὲ τραγῳδίᾳ, Αἰσχύλος· ἐν δ' ἱστορίᾳ, Θουκυδίδης· ἐν δὲ πολιτικοῖς λόγοις, 9 Ἀντιφῶν. Ἐνταυθ' ἡ μὲν ὑπόθεσις ἀπῄτει πολλὰ παραχέσθαι τῶν εἰρημένων ἑκάστου παραδείγματα, καὶ ἴσως οὐκ ἂν ἀηδὴς ὁ λόγος ἐγένετο, πολλοῖς ὥσπερ ἄνθεσι ποικιλλόμενος ἐαρινοῖς· ἀλλ' ὑπέρμετρον ἔμελλε φανήσεσθαι τὸ σύνταγμα, καὶ σχολικὸν μᾶλλον ἢ παραγγελτικόν. οὐ μὴν δὴ ἀνέλεγκτα παραλιπεῖν τὰ ῥηθέντα ἥρμοττεν, ὡς δὴ φανερὰ καὶ οὐ δεόμενα μαρτυρίας. Ἔδει δέ πως τὸ μέτριον ἀμφοῖν λαβεῖν, καὶ μήτε πλεονάσαι τοῦ καιροῦ, μήτε ἐλλιπεῖν τῆς πίστεως. τοῦτο δὴ πειράσομαι ποιῆσαι, δείγματα λαβὼν ὀλίγα παρὰ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν. Ποιητῶν μὲν οὖν Πίνδαρος ἀρκέσει παραληφθεὶς, συγγραφέων δὲ Θουκυδίδης. κράτιστοι γὰρ οὗτοι ποιηταὶ τῆς αὐστηρᾶς ἁρμονίας. ἀρχέτω δὲ Πίνδαρος, καὶ τοῦτο Διθύραμβός τις, οὗ ἐστιν ἀρχή·

„ 10 Δεῦτ' 11 ἐν χορὸν Ὀλύμπιοι, ἐπί τε κλυτὰν πέμ-
„ πετε χάριν Θεοί· πολύβατον οἵτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυό-
„ εντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχνεῖτε, πανδαίδαλόν τ'
„ 12 εὐκλέ' ἀγοράν· ἰοδέτων λάβετε στεφάνων τῶν ἐαρι-
„ δρέπτων λοιβάν. Διόθεν τέ με σὺν Ἀγλαΐᾳ ἴδετε, πο-
„ ρευθέντες ἀοιδαῖς 13 δεύτερον ἐπὶ κισσοδέταν Θεὸν, ὃν
„ Βρόμιον, ὃν Ἐριβόαν βροτοὶ καλέομεν· γόνον ὑπάτων

τὲ

9 Ἀντιφῶν.] Sophili filius, Athenienſis è tribu Rhamuſia. de quo Thucydides, hujus ut fertur diſcipulus, ita ſcribit: Ἀντιφῶν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος, καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος, καὶ ἃ γνοίη εἰπεῖν. Quæ ſuperſunt Antiphontis Orationes, non hujus videntur.

10 Δεῦτε.] Tale eſt & illud odarii initium, quo uſa eſt Sappho, ut apud Hephæſtionem occurrit:

Δεῦτε νῦν ἁβραὶ Χάριτες,
καλλίκομοί τε Μοῖσαι.

11 Ἐν χόρον.] Camerarius in ſuo libro pro ἐν repoſuerat ἐς. Sed vulgatæ ſcripturæ patrocinatur, quod Corinthus in Doricæ

docles, rerum naturalium ſcriptor: in lyricis carminibus, Pindarus: in tragœdia, Æſchylus: in conſcribenda hiſtoria, Thucydides: in oratione civili, Antipho. Hoc autem loco propoſiti mei ratio poſtulare videatur, ut eorum quæ à me ſunt dicta, compluria proferam exempla. nec injucunda fortaſſe oratio foret, vernis veluti floribus depicta: ſed in nimiam inde molèm excreſceret hæc inſtituta ſcriptio, atque umbraculis otioque magis convenire, quam præceptis tradendis videretur. Ea vero quæ diximus, nullo examine præterire, tanquam ſatis per ſe eſſent manifeſta, nec teſtimoniis indigerent, mihi religio erat. modus ſcilicet utriſque habeatur oportet; ut neque prolixior ſim, quam temporis ratio patiatur, nec rei probandæ deſim. Hoc itaque præſtare conabor, è nobiliſſimis ſcriptoribus pauca excerpens exempla: è poetis Pindarus in partes vocatus, ex hiſtoricis ſufficiet Thucydides. nam in hoc auſtero dicendi genere hi præſtantiſſimi ſunt ſcriptores. Ordiatur Pindarus cum ſuo dithyrambo, cujus initium eſt:

Adeſte jam ad chorum cœlicolæ, & inclytam gratiam immittite Dii: qui per celebrem urbis umbilicum, thure perfuſum, ſacris Athenis oberratis, variiſque inſigne ornamentis & illuſtre forum: violis revinctarum coronarum, quæ vere decerptæ ſunt, libationem accipite. Me, Jovis ædibus relictis, una cum Aglaïa inviſite, accedentes non ſine carminibus jam ſecundo ad Deum hedera redimitum: quem Bromium, quem Eriboan nos mortales vocamus,

ricæ linguæ idiomatibus tradit, Dorienſes pro communibus iſtis εἰς χόρον, εἰς τὴν ἀγορὰν, dicere ἐν χόρον, & ἐν τὰν ἀγορὰν: ſicut ſcilicet iidem in verborum genere pro εἰσὶ dicunt ἐντί. Joannes Grammaticus Cretenſibus adſcribit hunc metaplaſmum. Contra iidem Dorienſes pro μὴν dicunt μές: itidemque in verborum genere τύπτομες, ποιοῦμες, ὁρῶμες. *Sylburg.*

12 Εὐκλέα.] Κυδιάνειραν: ita enim Homerus, ἀγορὰν ἐς κυδιάνειραν. Alia vero, lectio, ut ex verſione apparet, *loco aprico ſitum*, Henr. Stephano fuit. forte εὐάλιον, Dorico more.

13 Δεύτερον.] Ex ſecundo itaque Pindari dithyrambo hæc videntur deſumpta.

 14 Μέλπομεν.

» τε πατέρων [14] μέλπομεν, γυναικῶν τε Καδμείαν Σε-
» μέλαν. Ἐν Ἀργείᾳ Νεμέᾳ μάντιν οὐ λανθάνει φοίνι-
» κος ἔρνος, ὁπότ' οἰχθέντος ὡρᾶν θαλάμου, εὔοδμον
» ἐπαΐωσιν ἔαρ φυτὰ νεκτάρεα. Τότε βάλλεται, τότε ἐπ'
» ἄμβροτον χέρσον ἐρατὰ ἴων φόβα, ῥόδα τε κόμαισι
» μίγνυνται. Ὑμνεῖτε ὀμφᾷ μελέων σὺν αὐλοῖς· ὑμνεῖτε
» Σεμέλαν [15] ἑλικάμπυκα χοροί.

Ταῦθ' ὅτι μὲν ἐστὶν ἰσχυρὰ καὶ στιβαρὰ καὶ ἀξιωματικὰ, καὶ πολὺ τὸ αὐστηρὸν ἔχει, [16] τραχύνει τε ἀλύπως καὶ πικραίνει τὰς ἀκοὰς μετρίως, ἀνακέκληταί τε τοῖς χρόνοις, καὶ διαβέβηκεν ἐπὶ τὸ πολὺ ταῖς ἁρμονίαις, καὶ οὔτε θεατρικὸν δὴ τοῦτο καὶ γλαφυρὸν ἐπιδείκνυται κάλλος, ἀλλὰ τὸ ἀρχαϊκὸν ἐκεῖνο καὶ τὸ αὐστηρὸν, ἅπαντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσειαν οἱ μετρίαν αἴσθησιν ἔχοντες περὶ λόγους. Τίνι δὲ κατασκευασθέντα ἐπιτηδεύσει, τοιαῦτα γέγονεν· οὐ γὰρ ἄνευ γε τέχνης καὶ λόγου τινὸς, αὐτοματισμῷ καὶ τύχῃ χρησάμενα, τοῦτον εἴληφε τὸν χαρακτῆρα· ἐγὼ πειράσομαι δεικνύειν. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ κῶλον ἐκ τεσσάρων σύγκειται λέξεως μορίων, ῥήματος καὶ [17] συνδέσμου, καὶ δυοῖν προσηγορικῶν. τὸ μὲν οὖν ῥῆμα καὶ ὁ σύνδεσμος συναλοιφῇ κερασθέντα, οὐκ ἀηδῆ πεποίηκε τὴν ἁρμονίαν. τὸ δὲ προσηγορικὸν τῷ συνδέσμῳ συντιθέμενον [18] ἀποτετράχυκεν ἀξιολόγως τὴν ἁρμογήν. τὸ γὰρ, Ἐν χορὸν, ἀντίτυπόν τε καὶ οὐκ εὐεπὲς, τοῦ μὲν συνδέσμου λήγοντος εἰς ἡμίφωνον στοιχεῖον τὸ ν, τοῦ δὲ προση-
γορικοῦ

14 Μέλπομεν.] Forſan rectius μέλπωμεν, imperativo ſeu hortativo verbi modo. *Sylburg.* † Nihil mutandum cenſeo: hæc enim ratio eſt, cur deos precetur, ut ſibi præſentes, cœlo relicto, velint adeſſe.

15 Ἑλικάμπυκα.] Idem Stephanus vertit, *crines auro nodantem*: quod potius videtur χρυσάμπυκα exprimere; ut, Πυθ. γ΄, χρυσαμπύκων Μωσᾶν. idem etiam, ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν.

16 Ταχύνει.] Forſan convenientius τραχύνει, *exaſperat*, *aſperam reddit.* ut paulo poſt, ἀποτετράχυκεν ἀξιολόγως τὴν ἁρμογήν:

vocamus. prolem è ſummis ortam parentibus cantu proſequimur, & ex mulieribus Cadmeam Semelen. Apud Nemeam Argivam germen palmæ non latet vatem, quum, recluſo Horarum thalamo, odoratum ver perſenſerint plantæ nectareæ. Tum ſe ſubjicit, tum ſuper immortalem terram amabilis violarum crinis, roſæque miſcentur comis. Celebrate voce carminum cum tibiis; celebrate, ô chori, Semelen nigros renodantem crines.

Hæc vero nervoſa eſſe & robuſta, hæc majeſtatem præ ſe ferre, conjuncta dicendi multa ſeveritate; hæc audiendi ſenſum aſperare, nullo tamen dolore excitato, & leni horrore perfundere; ſuis adeo temporibus retardata, ampliſſimis ut plurimum harmoniis incedere, nihil illius oſtentare theatrici ornatus, nihil laboratæ pulcritudinis, ſed vetuſti obſoletique ſermonis cultum, multa aſperitate ſqualentem, omnes, ſat ſcio, confitebuntur, qui vel mediocrem in dicendo peritiam conſecuti ſunt. Quo autem ſtudio ac diſciplina perfecta, hujuſmodi evaſerint, (neque enim nullius artis rationiſve miniſterio uſa, ſponte & fortuito caſu, hunc dicendi charactera acceperunt) jam pro virili explicabo. Primum membrum è quatuor orationis partibus conſtat, verbo, conjunctione, & duobus appellativis. Verbum autem & particula copulativa, literis coeuntibus, ſibi invicem commiſta, haud injucundam effecere ſtructuram: quin etiam appellativum convinctioni adjectum, quam plurimum aſperitatis compoſitioni attulit. Eſt enim illud, Ἐν χόρον, ſono duriori præditum, ac minime volubile; ſiquidem copulativa particula in ν literam ſemivocalem deſinat, appellativo

ἁρμογήν: & τραχύνεται τῇ θέσει. *Sylburg.* † Ita pro ταχύνει repoſui. nolui enim, ut aperto errore fœdaretur contextus.

17 Συνδέσμου.] Ita etiam ſequenti pagina, ὅτι vocat σύνδεσμον: addit tamen dubitandi formulam: εἴτε ἄρθ. πρόθεσιν αὐτὸ δεῖ καλεῖν.

18 Ἀποτετράχυκεν.] Nota ἀποτετράχυκεν ſine characteriſtica γ ſeu ν: quia fortaſſe illius additio cacophonian hic pareret. regularis formationis exemplum ſupra eſt in συνυφάγκασι, Sect. 18, ἀλλ' εὖ συγκεκρότακασιν αὐτοὺς καὶ συνυφάγκασι. *Sylburg.*

γερικοῦ τὴν ἀρχὴν λαμβάνοντος ἀφ' ἑνὸς τῶν ἀφώνων τοῦ χ· ἀσύμμικτα δὲ [19] τῇ φύσει ταῦτα τὰ στοιχεῖα καὶ ἀκόλλητα. οὐ γὰρ πέφυκε κατὰ μίαν συλλαβὴν τοῦ χ [20] προτετάχθαι τὸ ν. ὥστε οὐδὲ συλλαβῶν δύο τὰ μόρια γινόμενα συνάπτει τὸν ἦχον, ἀλλ' ἀνάγκη σιωπήν τινα γίνεσθαι μέσην ἀμφοῖν τὴν διορίζουσαν ἑκατέρου τῶν γραμμάτων τὰς δυνάμεις. Τὸ μὲν δὴ πρῶτον κῶλον οὕτω τραχύνεται τῇ θέσει. κῶλα δέ με δέξαι νυνὶ λέγειν οὐχ οἷς [21] Ἀριστοφάνης ἢ τῶν ἄλλων τις μετρικῶν διεκόσμησε τὰς ᾠδὰς, ἀλλ' οἷς ἡ φύσις ἀξιοῖ διαιρεῖν τὸν λόγον, καὶ ῥητόρων παῖδες τὰς περιόδους διαιροῦσι.

„ Τὸ δὲ τούτῳ παρακείμενον κῶλον, τὸ, Ἐπί τε κλυ- „ τὰν πέμπετε χάριν, βέβηκέ τε ἀπὸ τοῦ προτέρου διάβασιν ἀξιόλογον, καὶ περιείληφεν ἐν αὐτῷ πολλὰς ἁρμονίας ἀντιτύπους. Ἄρχει μὲν γὰρ αὐτοῦ στοιχεῖον ἓν τῶν φωνηέντων τὸ ε, καὶ παράκειται ἑτέρῳ φωνήεντι τῷ ι. εἰς τοῦτο γὰρ ἔληξε τὸ πρὸ αὐτοῦ· οὐ συναλείφεται δὲ οὐδὲ ταῦτα ἀλλήλοις, [22] οὐδὲ προτάττεται κατὰ μίαν συλλαβὴν τὸ ι τοῦ ε· [23] σιωπὴ δή τις ἡ μεταξὺ ἀμφοῖν γίνεται, διερείδουσα τῶν μορίων ἑκάτερον, καὶ τὴν βάσιν ἀποδοῦσα αὐτοῖς ἀσφαλῆ. Ἐν δὲ τῇ κατὰ μέρος συνθέσει τῶν κώλων, τοῖς μὲν, Ἐπί τε, συνδέσμοις, ἀφ' ὧν ἄρχεται τὸ κῶλον, εἴτε ἄρα Προθέσιν αὐτῶν δεῖ τὸ ἡγούμενον καλεῖν,

19 Τῇ ῥύσει.] Etſi ῥύσεως vocabulum infra quoque legitur, Sect. 23; ubi auctor dicit, ἐν φορᾷ ὄντα καὶ ῥύσει συνεχεῖ: tamen vereor ne hic ῥύσει mendoſe ſcriptum ſit, pro φύσει. *Idem.* † Vera lectio τῇ φύσει reſtituta eſt, ſenſu poſtulante. nihil enim hoc loco ſignificat *orationis fluxus.*

20 Προτετάχθαι τὸ ν.] Hæc ad orthographiam pertinent, & nexus conſonantium. Negat literam ν in eadem dictione χ unquam præponi poſſe. quod ut facilius intelligatur, pauca adjiciam. Tres tantum mutas hæc litera præcedit,

τ ἀντὶ,
δ ἄνδιχα,
θ ἄνθος,
& σ ἐνστάς.

alias conſonantes præire nunquam reperitur. Sequente autem,

lativo initium à muta χ ſumente: quæ literæ, invita atque repugnante natura, miſceri inter ſe & compingi nequeunt. etenim fieri non poteſt, ut in una ſyllaba ν ante χ ponatur. quo factum eſt, ut, ſyllabarum duæ cum ſint partes, ſonum mutuo non commiſceant; ſed quoddam in medio inter utramque ſilentium fieri neceſſe ſit, quod utriuſque literæ poteſtatem diſterminet. Ac primum quidem membrum ipſa poſitione & ſtructura, hoc modo aſperitatem ſibi adſcivit. Hac autem in re nolim me ita accipias, quaſi ea dicam membra, quibus Ariſtophanes aut alius è metricis ſcriptoribus, odas illuminarunt; ſed quibus ipſa aſſolet natura orationem dividere, & rhetores ſuas diſtinguunt periodos.

Huic autem membro quod adjungitur, Ἐπί τε κλυτᾶν πέμπετε χάειν, greſſu haud mediocri à priore membro ſeparatum incedit, & ſtructuræ genus crebra aſperitate refertum, in ſe continet. Etenim ab ε una vocalium inchoat ſententia, alteri vocali ι adnexa, in quam præcedens membrum deſinebat. Neque mutua colliſione hæc adeo diluuntur: nam in eadem ſyllaba ι nunquam literæ ε præponitur. ſilentium vero, & pauſa quædam inter utramque vocis facta eſt, quæ ambas obfirmat, ſtabilemque greſſum attribuit. Quod ſi membra ſigillatim & particulari ſtructura conſideratur, hiſce ἐπί τε conjunctionibus, (niſi potius præpoſitio earum prima ſit appellanda) à quibus incipit ſententia,

tem χ, mutatur in γ, ut ἄγχι.

21 Ἀριστοφάνης.] Alius à comico: Grammaticus Byzantius, Callimachi diſcipulus. quem etiam de Scortis Atticis ſcripſiſſe refert Athenæus. Sectione etiam ultima: Οὐχ ὧν Ἀριστοφάνης ἢ ἄλλος τὶς κατεσκεύασε κώλων. Habes etiam inter Grammaticos à Sexto Empir. recenſitum, cap. 2, adverſus Math. καὶ τοῖς περὶ κράτητα τὸν Μαλλώτην, Ἀριστοφάνην τε καὶ Ἀρίσταρχον ἐκποιηθεῖσα.

22 Οὐδὲ προτάττεται.] Eſt enim ι vocalis, ut loquuntur Grammatici, ſubjunctiva: propterea quod in diphthongis conſtituendis ſubſequatur.

23 Σιωπὴ δή.] Forſan mutata conjunctione δὴ, & tranſpoſito articulo ἡ, legendum, σιωπὴ δέ τις μεταξὺ ἀμφοῖν γίνεται, ἣ διορεῖ. ut paulo ante, ἀνάγκη σιωπήν τινα γίνεσθαι μέσην ἀμφοῖν, τὴν διορίζουσαν. Sylburg.

24 Μακρότερα.

καλεῖν, τὸ προσηγορικὸν ἐπικείμενον μόριον, Κλυτὰν, ἀντίτυπον πεποίηκε καὶ τραχεῖαν τὴν σύνθεσιν. κατά τι δή ποτε βούλεται μὲν εἶναι βραχεῖα ἡ πρώτη συλλαβὴ τοῦ Κλυτάν· [24] μακροτέρα δέ ἐστι τῆς βραχείας, ἐξ ἀφώνου τε καὶ ἡμιφώνου καὶ φωνήεντος συνεστῶσα. τὸ δὲ μὴ εἰλικρινῶς αὐτῆς βραχὺ, καὶ ἅμα τὸ ἐν τῇ κράσει τῶν γραμμάτων δυσέκφορον, ἀναβολήν τε ποιεῖ καὶ ἐγκοπὴν τῆς ἁρμονίας. Εἰ γοῦν τὸ κ τις ἀφέλοι τῆς συλλαβῆς, καὶ ποιήσειεν, Ἐπί τε λυτὰν, [25] λυθήσεται καὶ τὸ βραδὺ καὶ τὸ τραχὺ τῆς ἁρμονίας. Πάλιν τῷ Κλυτὰν προσηγορικῷ, τὸ Πέμπετε ῥηματικὸν ἐπικείμενον, [26] οὐκ ἔχει συνῳδὸν οὐδ᾽ εὐκέραστον τὸν ἦχον· ἀλλ᾽ ἀνάγκη στηριχθῆναι τὸ ν, καὶ πιεσθέντος ἱκανῶς τούτου, ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ π. οὐ γὰρ ὑποτακτικὸν τῷ ν τὸ π. τούτου δὲ αἴτιος ὁ τοῦ [27] σχήματος σχηματισμὸς, οὔτε κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, οὐδὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῶν γραμμάτων ἐκφέρων ἑκάτερον, τὸ π καὶ τὸ ν. [28] τοῦ μὲν γὰρ, περὶ τὸν οὐρανόν τε γίνεται ἦχος, καὶ τῆς γλώσσης ἄκροις τοῖς ὀδοῦσι προσανισταμένης, καὶ τοῦ πνεύματος διὰ τῶν ῥωθώνων μεριζομένου. τοῦ δὲ π, μύσαντός τε τοῦ στόματος, καὶ οὐδὲν τῆς γλώσσης ἐνεργούσης, τοῦ τε πνεύματος κατὰ τὴν ἄνοιξιν τῶν χειλῶν τὸν ψόφον λαμβάνοντος ἀθρόον, ὡς δὴ καὶ πρότερον εἴρηταί μοι. Ἐν δὴ τῷ μεταλαμβάνειν τὸ στόμα σχηματισμὸν ἕτερον ἐξ ἑτέρου, μήτε συγγενῆ, μήτε παρόμοιον ἐμπεριλαμβάνεται

24 Μακροτέρα.] Vide Sect. decimam quintam, pag. 106.

25 Λυθήσεται.] Videtur his verbis λυτὰν & λυθήσεται, nonnihil alluſiſſe. ita & Virgilius, obſcurius quidem, etſi in re triſtiſſima:

Ter conatus erat caſus *effingere in auro:*
Ter patriæ cecidere *manus.*

Sed facile eſt infinita, ex optimis etiam Græcis ſcriptoribus, hujuſmodi colligere exempla.

26 Οὐκ ἔχει συνῳδόν.] Quoniam litera ν nunquam præcedit π, in eadem dictione: nam in μ, ſequente π, mutatur: ut, συμπόσιον. Paulo poſt fortaſſe particulam πρὶν ante ἀκουστὸν, deſiderabis: vel, τότε δή. Hæc poſterior

tentia, adjuncta Κλυτὰν, particula appellativa, duram collidentibus literis effecit, aſperamque compoſitionem. Ac propterea prima ſcilicet in Κλυτὰν ſyllaba corripitur; quanquam brevi ſit longior, ſiquidem ex muta, ſemivocali, vocalique conſtet. Cujus cum non ſit perſpicua correptio, nec poſſit niſi difficulter propter ipſam literarum commiſtionem proferri, moram offenſionemque ſtructuræ injicit. Quod ſi quis κ à prima ſyllaba ademerit, feceritque Ἐπί τε λυτὰν, dilui illico ſentiet & moram orationis atque aſperitatem. Huic rurſus dictioni appellativæ Κλυτὰν, verbum Πέμπετε adnexum, non concordem habet, non attemperatum ſonum: ſed neceſſe eſt inter proferendum, literæ ν vox inhæreat; quæ cum labiis ſat diu fuerit compreſſa, tum denique π exauditur. huic etenim ν non poteſt una dictione ſubjungi π. Cujus rei cauſa videtur oris conformatio, quæ neque eodem loco, nec eadem ratione utramque literarum, π & ν, exprimit. Alterius enim circa palatum conſtitutus eſt ſonus, lingua ad extremos dentes erecta, ſpirituque per nares leniter emiſſo: π vero, ore clauſo, lingua nihil adlaborante, ſpiritu illico apertis labiis ſe in confertum ſonum prorumpente; ſicuti ſuperius à me dictum eſt. Cum vero aliam atque aliam conformationem, nec ejuſdem generis, nec ſimilem os ſubinde accipiat, temporis nonnihil interceptum eſt, unde læve illud ſtructuræ, ac volubile retardatum ſubſiſtit;

poſterior conjectura confirmari poteſt ex his, quæ inferius, ad examen vocato Thucydide, ſequuntur: δεῖ δὲ τοῦ σ σιωπῇ καταληφθέντος, τότε ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ ξ.

27 Σχήματος.] Quid ſit ὁ τοῦ σχήματος σχηματισμὸς, plane ignotum eſt. nullus dubito, quin στόματος reponendum ſit. Paulo poſt: Ἐν δὴ τῷ μεταλαμβάνειν τὸ στόμα σχηματισμὸν ἕτερον ἐξ ἑτέρου. deinde paucis interjectis, pag. 188, v. 3, τῷ μὴ κατὰ τοὺς ὁμοίους σχηματισμοὺς τοῦ στόματος ἐκφέρεσθαι.

28 Τοῦ μὲν γάρ.] Litera ν forſan inſerenda poſt γὰρ, ut mox, τοῦ δὲ π.

29 Εἴρηται.] Sectionem vide 14, pag. 98, 13: 102, 9.

λαμβάνεταί τις χρόνος, δι' οὗ συνίσταται τὸ λεῖον καὶ εὐεπὲς τῆς ἁρμονίας, καὶ ἅμα οὐδὲ ἡ προηγουμένη τοῦ Πέμπετε συλλαβὴ μαλακὸν ἔχει τὸν ἦχον, ἀλλ' ὑποτραχύνει τὴν ἀκοὴν ἄρχουσά τε ἐξ ἀφώνου, καὶ λήγουσα εἰς ἡμίφωνον. Τῷ τε Χάριν τὸ Θεοὶ παρακείμενον, ἀνακόπτει τὸν ἦχον, καὶ ποιεῖ τὸν διορισμὸν ἀξιόλογον τῶν μορίων· τοῦ μὲν, εἰς ἡμίφωνον [29] λήγοντος, τὸ ν· τοῦ δὲ, ἄφωνον ἔχοντος ἡγούμενον, τὸ θ. οὐδενὸς δὲ πέφυκε προτάττεσθαι τῶν ἀφώνων τὰ ἡμίφωνα.

" Τούτοις ἐπιφέρεται τρίτον κῶλον τουτί· Πολύβατον
" οἵτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχ-
" νεῖτε. Ἐνταῦθα τῷ τε Ὀμφαλὸν, εἰς τὸ ν λήγοντι, τὸ Θυόεντα παρακείμενον, ἀπὸ τοῦ θ ἀρχόμενον, ὁμοίαν ἀποδίδωσιν ἀντιτυπίαν τῇ πρότερον. καὶ τῷ Θυόεντα, εἰς φωνῆεν τὸ α λήγοντι, ἐπεζευγμένον τὸ Ἐν ταῖς ἱεραῖς, ἀπὸ φωνήεντος τοῦ ε λαμβάνον τὴν ἀρχὴν, [30] διέσπακε τὸν μεταξὺ χρόνῳ τὸν ἦχον οὐκ ὄντι ὀλίγῳ. Τούτοις ἐκεῖ-
" να ἕπεται, Πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν. Τραχεῖα κἀνταῦθα καὶ ἀντίτυπος ἡ συζυγία, ἡμιφώνῳ γὰρ ἄφωνον συνάπτεται γράμμα, τῷ ν τὸ τ. καὶ διαβέβηκεν ἀξιόλογον διάστασιν [31] ἡ μεταξὺ τοῦ τε προσηγορικοῦ τοῦ Πανδαίδαλον, καὶ τῆς συναλοιφῆς τῆς ἐπισυναπτομένης αὐτῷ. μακραὶ γάρ εἰσιν ἀμφότεραι, μείζων δὲ οὐκ ὀλίγῳ τῆς συμμετρίας ἡ συναλείφουσα τὰς δύο συλλαβὰς, ἐξ ἀφώνου τε καὶ δυοῖν συνεστῶσα φωνηέντων. Εἰ γοῦν τις ἀφέλοιτο αὐτῆς τὸ τ, καὶ [32] ποιήσειε, Πανδαίδαλον εὐκλέ' ἀγοράν, εἰς τὸ δίκαιον [33] ἐλθοῦσα μέτρον, εὐεπεστέραν ποιήσει τὴν ἁρμονίαν. Ὁμοία

29 Λήγοντος, τοῦ ν.] Omnino accuſativo caſu legendum τὸ ν, ut in ſequenti membro τὸ θ. *Sylburg.* † Cum certiſſima eſſet emendatio, nolui ulterius textum fœdari.

30 Διέσπακε.] Sunt enim α & ε ambæ vocales præpoſitivæ: nec in eadem ſyllaba coire poſſunt.

31 Ἡ μεταξύ.] Arbitror legendum τὴν διάστασιν τὴν μεταξύ.

ſubſiſtit; ſimul adeo ne prima quidem ſyllaba dictionis Πέμπετε, mollem habet ſonum, ſed leni horrore aures perfundit, quippe quæ à muta incipiat, & in liquidam deſinat. Quinetiam vocabulo Χάριν adjunctum Θεοὶ, ſonum interrumpit, facto inter voces inſigni intervallo; cum altera in ſemivocalem ν deſinat, altera etiam à muta principium ſumat, nempe θ. nulli autem mutarum ſemivocales præponi ſolent.

His tertium membrum annectitur: Πολύβατον οἵτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχνεῖτε. Hoc loco dictioni Ὀμφαλὸν, quæ in ν deſinit, conjuncta vox Θυόεντα, quæ à θ incipit, aſperitatem priori non abſimilem attribuit. Huic etiam Θυόεντα, quæ in α vocalem deſinit, adnexum Ἐν ταῖς ἱεραῖς, quod ab ε vocali initium ſumit, ſonum, non parvo tempore interjecto, in longum produxit. Deinde hæc ſequuntur, Πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν: quæ compoſitio eſt aſperrima, ſonoque duriori prædita, ſecum concurſantibus literis. Etenim ν ſemivocali τ muta connectitur; unde ſat longo dirempta intervallo incedit, quod vocem inter appellativam Πανδαίδαλον, & ſynalœpham quæ illi committitur, factum eſt. Sunt enim utræque longæ; hæc autem proportione habita, non parvo longior, quæ duas, facta eliſione, ſyllabas in unum conjunxerit, ex muta & duabus vocalibus conſtituta. Quod ſi quis, τ adempta, fecerit Πανδαίδαλον εὐκλέ' ἀγοράν: juſta quamvis menſura carminis conſtet, ſtructuram tamen longe volubiliorem reddiderit.

Nec

ξύ. alias γίνεται, aut quid conſimile, deſiderari videtur.

32 Ποιήσει.] Major temporum ſimilitudo foret, ſi legeremus ποιήσειε. *Sylburg.* † Eadem verba paulo ſupra: Εἰ γοῦν τὸ κατὰ τὶς ἀφέλοι τῆς συλλαβῆς, καὶ ποιήσειεν. hinc liquet eſſe errorem: quem diutius manere nolui. ſed an vox ἀφέλοι, mutanda ſit in ἀφέλοιτο, necne, judicent alii.

33 Ἐλθοῦσα.] Quæ hæc conſtructio? aut ἐλθόντα, accuſandi caſu, & plurali numero; aut ἐλθοῦσαν, legendum eſt, ut ad ἁρμονίαν referatur.

 34 Φυσ.

" Ὅμοια τούτοις ἐστὶ κἀκεῖνα, Ἰοδέτων λάβετε στεφά-
" νων. παράκειται δύο ἡμίφωνα ἀλλήλοις, τὸ ν καὶ τὸ λ,
[34] φυσικὴν οὐκ ἔχοντα συζυγίαν, τῷ μὴ κατὰ τοὺς ὁμοίους
σχηματισμοὺς τοῦ στόματος ἐκφέρεσθαι. Καὶ τὰ ἐπὶ τού-
τοις λεγόμενα μηκύνεταί τε ταῖς συλλαβαῖς, καὶ διέστηκε ταῖς
" ἁρμονίαις ἐπὶ πολύ· Στεφάνων τῶν ἐαριδρέπτων. Μα-
κραὶ γὰρ καὶ δεῦρο συγκρούονται συλλαβαὶ, τὸ δίκαιον
ὑπεραίρουσαι μέτρον· ἥ τε λήγουσα τοῦ Στεφάνων μο-
ρίου, δυσὶ περιλαμβάνουσα ἡμιφώνοις φωνῆεν γράμμα
φύσει μακρὸν, καὶ ἡ συναπτομένη ταύτῃ τρισὶ μηκυν-
θεῖσα γράμμασιν, ἀφώνῳ, καὶ φωνήεντι μακρῶς λεγομέ-
νῳ, καὶ ἡμιφώνῳ. Διορισμός τε οὖν γέγονε τοῖς μήκεσι τῶν
συλλαβῶν, καὶ ἀντιτυπία τῇ παραθέσει τῶν γραμμάτων,
οὐκ ἔχοντος τοῦ τ συνῳδὸν τῷ ν τὸν ἦχον, ὡς καὶ πρότερον
εἴρηκα. Παράκειται δὲ καὶ τῷ Λοιβὰν εἰς τὸ ν λήγοντι,
" ἀπὸ τοῦ δ ἀρχόμενον ἄφωνον, τὸ Διόθεν τέ με· καὶ τῷ,
" Σὺν Ἀγλαΐᾳ [35] εἰς τὸ ι λήγοντι, τὸ, Ἴδετε πορευθέντες
ἀοιδαῖς, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ι. Πολλά τις ἂν εὕροι τοι-
αῦτα, ὅλην τὴν ᾠδὴν σκοπῶν. Ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν λοι-
πῶν εἰπεῖν ἐγγένηταί μοι χρόνος, Πινδάρου μὲν ἅλις
ἔστω· Θουκυδίδου δὲ λαμβανέσθω λέξις, ἡ ἐκ τοῦ [36] προ-
οιμίου ἥδε.

" [37] Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν
" Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς
" ἀλλήλους· ἀρξάμενος [38] εὐθὺς καθισταμένου, καὶ ἐλπίσας
μέγαν

34 Φυσικὴν.] Mutuum hæ literæ exercent odium; ita ut ν, ſequente λ, locum det: ut, συλλαμβάνω.

35 Εἰς τὸ ι λήγοντι.] Hæc ergo litera, quam nos præcedenti ſubſcribimus, nec ſonum habet inter proferendum, ab antiquis pronunciata eſt. Habent & Latini hanc diæreſin, (neque enim diphthongum eſſe arbitror) imitati Græcos; & ad illorum morem utraſque producunt vocales: ut, *auraï*, *pictaï*. Ex lapidibus vetuſtis, quibus *Coloniaï Beneventanaï*, ſunt inſcripta, hanc diphthongi diſſolutionem non modo in uſu carminis fuiſſe, ſed

Nec his ſunt diſſimilia, Ἰοδέτων λάϐετε ςεφάνων. duæ ſimul connectuntur ſemivocales ν & λ, quæ naturalem non ſortitæ ſunt conjunctionem, cum eodem oris nec habitu nec conformatione efferantur. Quæ adeo proxime dicuntur, & ſyllabis in longum ſunt protracta, & ſitu & compoſitione literarum à ſe invicem quam plurimum diſtant, Στεφάνων τῶν ἐαριδρέπτων. Longæ etenim hoc etiam loco ſyllabæ ſibi ipſis colliduntur, juſtam ſupergreſſæ menſuram; tam ultima ſcilicet dictionis Στεφάνων, duabus ſemivocalibus utrimque vocalem naturâ longam amplexa, quam quæ huic adjuncta eſt, tribus literis producta, muta, vocali longa, & ſemivocali. Eſt autem longitudine ſyllabarum ſeparatio facta, & aſperitate plena offenſio ipſo literarum ſitu; ſiquidem τ non amicum habet, non convenientem cum ν ſonum; ut ſuperius à me dictum eſt. Præterea nomini Λοιϐᾶν in ν deſinenti, adjuncta vox eſt, quæ à δ incipit, Διόθεν τέ με: huic etiam Σὺν Ἀγλαΐᾳ, quod ι vocali terminatur, adnexum Ἴδετε πορδιθέντες ἀοιδαῖς, quod ab ι incipit. Multa his ſimilia, ſiquis totam odam examinaverit, facile reperire poſſit. Ut vero & de cæteris mihi dicendi tempus ſit, de Pindaro quidem hactenus. Thucydidis ex Præfatione, hæc dictio nobis aſſumatur.

Thucydides Athenienſis bellum Peloponneſiorum Athenienſiumque, quo modo id inter ſe geſſerint, conſcripſit; exorſus ſtatim ab eo moto, ſperans etiam fore tum magnum, tum ſuperioribus longe memorab-

ſed etiam ſolutæ orationis, putat Erythræus.

36 Προοιμίυ.] Hoc nomine intelligit, quæ à Thucydide ſcripta ſunt uſque ad narrationis principium: Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις.

37 Θυκυδίδης.] Suſpicor, vel potius perſuaſum habeo, ſcriptum à Thucydide fuiſſe ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ τῦ Ὀλόρυ, Ἀθηναῖος. Vel, Θυκυδ. Ὀλ. Ἀθ. abſque articulo. *Stephan.* † Rationes ab eo allatas vide.

38 Εὐθὺς καθισαμένυ.] Expectaſſet aliquis præpoſitionem ἀπὸ ante καθισαμένυ: hoc modo, ἀρξάμενος εὐθὺς ἀπὸ καθισαμένυ: ſed perinde eſſe videtur ac ſi dixiſſet ἀρξάμενος τῦ συγγράφειν εὐθὺς ὅτε καθίςατο. Vel, Ὅτε πρῶτον καθίςατο. *Idem.*

39 Τεκμαι-

" μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων·
" [39] τεκμαιρόμενός τε, ὅτι ἀκμάζοντές τε ἦσαν ἐς αὐτὸν
" ἀμφότεροι παρασκευῇ τῇ πάσῃ, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν
" ὁρῶν ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους, τὸ μὲν εὐθὺς, τὸ δὲ καὶ
" [40] διανοούμενον. Κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἕλλη-
" σιν ἐγένετο, καὶ μέρει τινὶ τῶν βαρβάρων, ὡς δὲ εἰπεῖν,
" καὶ [41] ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων. [42] τὰ γὰρ πρὸ αὐτοῦ, καὶ τὰ
" ἔτι παλαιότερα, σαφῶς μὲν εὑρεῖν διὰ χρόνου πλῆθος
" ἀδύνατα ἦν· ἐκ δὲ τεκμηρίων ὧν ἐπὶ μακρότατον σκο-
" ποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει, οὐ μεγάλα νομίζω γενέ-
" σθαι, οὔτε κατὰ τοὺς πολέμους, οὔτε ἐς τὰ ἄλλα.

" Φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλὰς καλουμένη, οὐ πάλαι βεβαίως
" οἰκουμένη, ἀλλὰ μεταναστάσεις τε οὖσαι τὰ πρότερα, καὶ
" ῥᾳδίως ἕκαστοι τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες, βιαζόμενοι ὑπό
" τινων ἀεὶ πλειόνων. Τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ οὔσης, οὐδ'
" ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν οὔτε διὰ θα-
" λάσσης, νεμόμενοί τε τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι [43] ὅσον ἀποζῆν,
" καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ γῆν φυτεύοντες·
" [44] ἄδηλον ὂν ὁπότε τις ἐπελθὼν, καὶ ἀτειχίστων ἅμα
" ὄντων, ἄλλος ἀφαιρήσεται· τῆς καθ' ἡμέραν ἀναγκαίου
τροφῆς

39 Τεκμαιρόμενος.] Copulativam, huic verbo annexam, uncis includit Sylburgius, nec vulgatæ Thucydidis Editiones agnoſcunt: ſuam tamen ſibi vim obtinet; *τεκμαιρόμενός τε,----καὶ ὁρῶν*. Quæ cum Stephano non eſſet perſpecta; graviter nimis Thucydidem perſtrinxit, eo quod orationis ſtructuram mutarat. cujus hæc ſunt verba: *Nam qui Thucydides in ſcribendo non fuiſſet, ita potius dixiſſet*, τεκμαιρόμενος ὅτι ἀκμάζοντές τε ἦσαν, &c. καὶ ὅτι τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἑώρα ξυνιστάμενον. *Vel ita*, τεκμαιρόμενος ἐκ τοῦ ἀκμάζοντάς τε εἶναι εἰς αὐτὸν ἀμφοτέρους, &c. καὶ ἐκ τοῦ ὁρᾷν τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ξυνιστάμενον. Hæc Stephanus, χρύσεα nimirum χαλκείων afferens. at vero memoria tenendum eſt, hanc auſteram compoſitionem imprimis eſſe τῆς ἀκολουθίας ὑπερβατικήν.

40 Διανοούμενον.] Neceſſe eſt cum participio διανοούμενον ſubaudiamus infinitivum ξυνίστασθαι, ex participio ξυνιστάμενον ſumptum. ut oſtendunt alii huic ſimiles loci. *Steph.*

41 Ἐπὶ

memorabilius: his conjecturis adductus, quod & utrique omni bellico apparatu florerent, & cæteros Græcos cum alterutris ſe conjungere videret, partim quidem ſtatim, partim vero etiam in animo habere, mox idem facere. Hic enim motus profecto maximus inter Græcos fuit, quinetiam in quadam barbarorum, ac propemodum (ut ita loquar) in maxima cæterorum mortalium parte maximus extitit. Nam ſuperiores, & qui hoc longe antiquiores extiterunt motus, ob temporum vetuſtatem plane comperti eſſe non potuerunt. Sed conjecturis nixus, (quibus, dum ipſe remotiſſimam à nobis antiquitatem animo contemplor, fidem adhibere contigit) eos nec in bellicis, nec in cæteris rebus ad pacem pertinentibus, magnos fuiſſe puto.

Etenim liquido apparet, eam, quæ Græcia nunc vocatur, olim non conſtanter habitatam fuiſſe: ſed primis temporibus frequentes migrationes inde fuiſſe factas, & facile ſuos quemque fines deſeruiſſe, ſemper ab aliquo majori hominum numero coactum, ſedibuſque expulſum. Nam cum nulla eſſet negotiatio, nec ulla opera mercaturæ daretur, nec ullus inter ipſos tuto commercio citra formidinem, vel terra vel mari, locus eſſet; cumque ſinguli res ſuas & agros eatenus colerent, quatenus vitam parce ac duriter agerent, nec magnam pecuniæ vim haberent, nec humum arboribus plantiſque confererent; (quia incertum erat, quando quis alius incurſione repentina labores alienos eſſet ablaturus, ſimul etiam,

quia

41 Ἐπὶ πλείστων.] In vulgatis Thucydidis Edit. legitur ἐπὶ πλεῖστον. Sequenti verſu in eiſdem pluraliter eſt αὐτῶν: & mox ſingulariter ἀδύνατον. *Sylburg.* † Lectionem ἐπὶ πλεῖστον pro germana habet Stephanus: idem ἀδύνατα magis Thucydideam (utpote veteri linguæ Atticæ, qua potiſſimum utitur Thucydides magis convenientem) eſſe credit.

42 Τὰ γὰρ περὶ αὐτοῦ.] Schol. Thucyd. τὰ Μηδικὰ καὶ Τρωϊκά. Verum Editio Thucyd. quæ paucis abhinc annis Oxonii, cura Joan. Hudſon, accuratiſſima prodiit, ut & Stephani, (annotante Sylburgio) αὐτῶν habent, nulla lect. noſtræ mentione facta. Si αὐτοῦ retinendum cenſueris, ita explicari poteſt: περὶ τοῦ πολέμου τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων.

43 Ὅσον ἀποζῆν.] Id eſt: ὅσον ἐς τὸ ἀποζῆν μετρίως ἄν τις ἀρκέσειεν, *quantum ad modice vivendum ſatis eſſet.* J. Hudſon.

44 Ἄδηλον ὄν.] Pro ἀδήλου ὄντος. quod Atticis familiare eſt. *Idem.*

45 Ἀνίσαντες.

» τροφῆς πανταχοῦ ἂν ἡγούμενοι ἐπικρατεῖν, οὐ χαλεπῶς
» [45] ἀνίσταντο.

Αὕτη πάλιν ἡ λέξις ὅτι μὲν οὐκ ἔχει λείας οὐδὲ συνεξεσμένας ἀκριβῶς τὰς ἁρμονίας, οὐδέ ἐστιν εὐεπὴς, καὶ λεληθότως ὀλισθαίνουσα [46] τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ πολὺ τὸ ἀντίτυπον καὶ τραχὺ καὶ στρυφνὸν ἐμφαίνει, καὶ ὅτι Πανηγυρικῆς μὲν ἢ θεατρικῆς οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐφάπτεται χάριτος, ἀρχαϊκὸν δέ τι καὶ αὔθαδες ἐπιδείκνυται κάλλος, ὡς πρὸς εἰδότας ὁμοίως τοὺς ἀπαιδεύτους ἅπαντας, οὐδὲν δέομαι λέγειν· ἄλλως τε καὶ αὐτοῦ τοῦτό γε τοῦ συγγραφέως ὁμολογήσαντος, [47] ὅτι εἰς μὲν ἀκρόασιν ἧττον
» ἐπιτερπὴς ἡ γραφή ἐστι· [48] Κτῆμα δὲ εἰσαεὶ μᾶλλον ἢ
» ἀγώνισμα εἰς τὸ παραυτίκα ἀκούειν σύγκειται. Τίνα δέ ἐστι τὰ θεωρήματα, οἷς χρησάμενος [49] ἀνὴρ οὕτως εὐπινῆ καὶ αὐστηρὰν πεποίηκε τὴν ἁρμονίαν, δι᾽ ὀλίγων σημανῶ. ῥᾷον γάρ ἐστι μικρὰ μεγάλων εἶναι δείγματα τοῖς μὴ χαλεπῶς ἐπὶ τὴν τοῦ ὁμοίου τε καὶ ἀκολούθου μεταβαίνουσι θεωρίαν.

Αὐτίκα ἐν ἀρχῇ τῷ Ἀθηναῖος προσηγορικῷ τὸ Ξυνέγραψε ῥῆμα ἐφαρμοττόμενον, διΐστησιν ἀξιολόγως

τὴν

45 Ἀνίσταντο.] Editiones Thucyd. ἀπανίσταντο· quæ verior lectio ſit, multum diſputat Stephanus.

46 Τῆς ἀκοῆς.] Τῆς ἀκοῆς referri poteſt ad præcedens adverbium λεληθότως. aut legendum ἐνολισθαίνουσα ταῖς ἀκοαῖς, *illabens auribus*. Sylburg. † Facta eſt ellipſis præpoſitionis διὰ, per incuriam librarii: lege, διὰ τῆς ἀκοῆς· uti mox, paucis interjectis, καὶ ante τοὺς ἀπαιδεύτους excidit.

47 Ὅτι εἰς μὲν.] Reſpicit ad ea Thucydidis verba quæ ſub finem proœmii leguntur, pag. 8: (*Edit. Oxon. p.* 13.) Καὶ ἐς μὲν ἀκρόασιν ἴσως τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν, ἀτερπέστερον φανεῖται· ὅσοι δὲ βουλήσονται τῶν τε γενομένων τὸ σαφὲς σκοπεῖν, καὶ τῶν μελλόντων ποτὲ αὖθις, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, τοιούτων καὶ παραπλησίων ἔσεσθαι, ὠφέλιμα κρίνειν αὐτὰ, ἀρκούντως ἕξει. κτῆμά τε ἐς ἀεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκούειν ξύγκειται. *Sylburg.*

48 Κτῆμα.] Scholiaſtes Thucydidis: κέρδος, κτῆμα, τὴν ἀλήθειαν· ἀγώνισμα, τὸν γλυκὺν λόγον. αἰνίττεται δὲ τὰ Μηδικὰ Ἡροδότου.

quia nullis muris erant muniti) & quotidianum ac neceſſarium victum ſe ubique adepturos exiſtimarent, non gravate ex ſuis priſtinis ſedibus migrabant.

Hanc itidem orationem, nullas in ſe habere aut læves verborum ſtructuras aut cura diligenti politas, nec ſuavi modulatione eſſe temperatam, quæ ſenſim taciteque noſtris auribus illabatur; ſed literis ſecum offenſantibus, multa aſperitate laborare, multa acerbitate, nec minimum adeo attingere aut Panegyricæ aut ſcenicæ venuſtatis; antiquam vero, ſibique ſoli placentem, pulcritudinem oſtentare, cum tam peritis harum rerum quam imperitis omnibus perſpicuum ſit, non neceſſe habeo pluribus explicare: præſertim cum ipſe hiſtoricus fateatur, ſuam ſcribendi rationem auribus
" captandis minus inſervire: *Illam, potius ut perpetuum monu-*
" *mentum ſit, quam ludicrum certamen, opus oſtentationis cauſa*
" *ſcriptum, quod in præſentia audiatur, à ſe eſſe compoſitam.* Quibus autem præceptis inſtitutiſque uteretur vir admirabilis ingenii, ut vetuſtatis ſqualore adeo eſſet oratio horrida, adeo auſtera compoſitione prædita, pauciſſimis oſtendam. Eſt enim nihil facilius, quam parvis majora indicare, iis ſcilicet hominibus, qui non ita difficulter ad diſciplinam & præcepta ejuſdem generis, & quæ inde ducantur, arripienda poſſunt tranſire.

Statim ab initio, nomini Ἀθηναῖος appellativo verbum Ξυνέγραψε conjunctum, ſatis ſenſili temporis intervallo ſtructuram

Ἡροδότου. Hunc locum etiam in *de Idiomate Thucydideo* profert Dionyſius, pag. 139. rationes ibi affert, quare veteres Hiſtorici, ante Thucydidem omnes, (ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ πάντες ἐποίησαν) ſcriptis ſuis fabuloſas narrationes immiſcuerint. Præclare autem Lucianus *de Conſcrib. Hiſtor.* Ὁ δ᾽ οὖν Θουκυδίδης εὖ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, καὶ διέκρινεν ἀρετὴν καὶ κακίαν συγγραφικὴν, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. Κτήματα γάρ φησι μᾶλλον ἐς ἀεὶ συγγράφειν, ἤπερ ἐς τὸ παρὸν ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον. pag. 631, Edit. Græv.

49 Ἀνὴρ οὗτος.] Rectius cum articulo, ὁ ἀνὴρ, ut pag. 194, v. 20, μετρίως ἁρμόσας ὁ ἀνήρ, *Sylburg.*

τὴν ἁρμονίαν. οὐ γὰρ περιπάττεται τὸ σ τοῦ ξ, κατὰ συνεκφορὰν τὴν ἐν μιᾷ συλλαβῇ γινομένην. δεῖ δὲ τοῦ σ σιωπῇ καταληφθέντος, τότε ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ ξ. τοῦτο δὲ τραχύτητα ἐργάζεται καὶ ἀντιτυπίαν τὸ πάθος. Ἔπειθ' αἱ μετὰ τοῦτο γινόμεναι συγκοπαὶ τῶν ἤχων, τοῦ τε ν [50] καὶ τοῦ τ, καὶ τοῦ π, καὶ τοῦ κ, πλεονάκις ἑξῆς ἀλλήλαις παρακείμεναι, χαράττουσιν εὖ μάλα τὴν ἀκοήν, καὶ διασαλεύουσιν ἀξιολόγως τὰς ἁρμονίας, ὅταν φῇ,

„ Τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων.

Τούτων γὰρ τῶν μορίων τῆς λέξεως οὐδέν, ὅ τι οὐχὶ καταληφθῆναι δεῖ καὶ πιεσθῆναι πρότερον ὑπὸ τοῦ στόματος, περὶ τὸ τελευταῖον γράμμα, ἵνα τὸ συναπτόμενον αὐτῷ τρανὴν καὶ καθαρὰν τὴν ἑαυτοῦ λάβῃ δύναμιν. Ἔτι πρὸς τούτοις ἡ τῶν φωνηέντων παράθεσις, ἡ κατὰ [51] τὴν τελευταίαν „ τοῦ κώλου τοῦδε γενομένη ἐν τῷ, Καὶ Ἀθηναίων, διακέκρουκε τὸ συνεχὲς τῆς ἁρμονίας, καὶ [52] διέστακε, πάνυ αἰσθητὸν τὸν μεταξὺ λαβοῦσα χρόνον. ἀκέραστοί τε γὰρ αἱ φωναὶ τοῦ τε ι καὶ τοῦ α, καὶ ἀποκόπτουσαι [53] τὸν ἦχον. Αὖθις „ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιόδῳ προηγούμενον κῶλον τουτί, Ἀρ„ ξάμενος εὐθὺς καθισταμένου, μετρίως ἁρμόσας ὁ ἀνήρ, „ ὡς ἂν εὔφωνόν τε [54] καὶ μάλιστα φαίνοιτο, καὶ μαλακόν· τὸ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀποτραχύνει καὶ διασπᾷ τοῖς [55] διαχαλάσμασι τῶν ἁρμονιῶν·

„ Καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν „ προγεγενημένων.

[56] Τρία

50 Καὶ τοῦ τ.] Loca ſibi invicem mutarunt literæ τ & π: legendum τοῦ π, καὶ τοῦ τ: ſcilicet τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ.

51 Τὴν τελευταίαν.] Non alibi ſubſtantive me legiſſe memini.

52 Διέστακε.] Sylburgius *diſparavit*, in Græco Indice: ſed paſſivæ potius ſignificationis eſt: & fortaſſe διέσπακε, quæ vox (ut idem annotat) ſtatim ſequitur, legendum. Certe ſuperius hac voce uſus eſt: διέσπακε τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὸν ἦχον.

53 Τὸν ἦχον.] Aldinus codex poſt ἀποκόπτουσαι τὸν ἦχον, habet hæc; τὸ δὲ εὐεπὲς οἱ συνεχεῖς

τοῦ

ſturam diſparavit. Neque enim poteſt σ præponi literæ ξ, ita ut eadem una efferantur ſyllaba. etenim neceſſe eſt, ut ſilentio σ prius ſit involutum, quam ξ exaudiatur. Quæ res cum ita ſit, non ſolum aſperitatem, ſed etiam offenſionem ſtructuræ adſcivit. Quæ his proxime ſequuntur ſonorum fractæ concurſiones, literæ ſcilicet ν & τ, & π & κ, quater ſibi ipſis ordine objectæ, ſonum auribus validiſſimum impingunt, atque ipſam compoſitionem ſatis inquietam reddunt; cum hæc proferat,

Τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων.

Eſt enim nulla in his orationis partibus, quæ tota comprehendi non debeat, & ab ore ad ultimam literam conſtringi, ut huic adnexa, ſuam ſibi puram liquidamque aſſumat poteſtatem. Poſitio præterea atque ipſa vocalium ſtructura, quæ ad finem membri facta eſt, Καὶ Ἀθηναίων, continuum compoſitionis tenorem interrupit atque disjunxit, ſatis ſenſile temporis intervallum in medio complexa. Neque enim permiſceri poſſunt hæ voces, quas ι & α exprimunt, cum penitus ſonum præſcindant. In ſequenti rurſus periodo, cum membrum quod præcedit, Ἀρξάμενος εὐθὺς καθισαμένε, ſtructura mediocri adornarat, ut rotundum in primis & molle appareret; quod ſequitur denuo exacerbat vir egregius, ac divellit, ſtructuræ compage ſubinde reſoluta:

Καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων.

Tres

τε καὶ οἱ συλλεαινόμενοι ποιοῦσιν ἦχοι. quæ Stephano minus congruere viſa ſunt. *Sylburg.*

54 Καὶ μάλιστα.] Καὶ ante μάλιστα vel tollenda, vel in ὅτι vertenda eſt, ut ſit *quam maxime.* Idem.

55 Διαχαλάσμασι.] Duos Epicratis verſus de Laide, ab Athenæo conſervatos, libet adſcribere; in quibus eadem pene verba occurunt:

Ἐπεὶ δὲ δολιχὸν τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει,
Τὰς ἁρμονίας τε διαχαλᾷ τοῦ σώματος.

Hæc de ſtructura corporis eleganti, annis jam luxata.

56 Τρία γὰρ ἀλλήλοις ἑξῆς οὐ διὰ μακροῦ παράκειται τὰ φωνήεντα, συγκρούσεις ἐργαζόμενα καὶ ἀνακοπάς, καὶ οὐκ ἐῶντα τὴν ἀκέρασιν ἑνὸς κώλου συνεχοῦς φαντασίαν λαμ-
" βάνειν· ἥ τε περίοδος 57 αὐτῷ λήγουσα εἰς τό, Τῶν
" προγεγενημένων, οὐκ ἔχει τὴν βάσιν εὔγραμμον καὶ περιφερῆ, ἀλλ' ἀκόρυφός τις φαίνεται καὶ ἀκατάστροφος, ὥσπερ μέρος οὖσα τῆς δευτέρας, ἀλλ' οὐχὶ τῆς πρώτης τέλος.

Τὸ δ' αὐτὸ πέπονθε καὶ ἡ τρίτη περίοδος. καὶ γὰρ ἐκείνης ἀπερίγραφός ἐστι καὶ ἀνέδραστος ἡ βάσις, τελευ-
" ταῖον ἔχουσα μόριον, Τὸ δὲ καὶ διανοούμενον· πολλὰς ἅμα περιέχουσα καὶ αὐτὴ φωνηέντων τε πρὸς φωνήεντα ἀντιτυπίας, καὶ ἡμιφώνων πρὸς ἡμίφωνα· ἅπερ ἐργάζεται τὰ μὴ συνῳδὰ τῇ φύσει καὶ τραχύτητας. Ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, δώδεκά του περιόδων οὐσῶν ἃς παρεθέμην, εἴ τις αὐτὰς συμμέτρως μερίζοι πρὸς τὸ πνεῦμα, κώλων δὲ τῶν ἐμπεριλαμβανομένων ἐν αὐταῖς οὐκ ἐλαττόνων ἢ τριάκοντα, τὰ μὲν δεόντως συγκείμενα καὶ συνεξεσμένα ταῖς ἁρμονίαις οὐκ ἂν εὕροι τις ἓξ ἢ ἑπτὰ τὰ πάντα κῶλα, φωνηέντων δὲ συμβολὰς ἐν ταῖς δώδεκα περιόδοις ὀλίγου δεῖν τριάκοντα, ἡμιφώνων τε καὶ ἀφώνων ἀντιτύπων καὶ πικρῶν καὶ δυσεκφόρων 58 παραβολάς, ἐξ ὧν αἵ τε ἀνακοπαὶ καὶ τὰ πολλὰ ἐγκαθίσματα τῇ λέξει γέγονε, τοσαῦτα τὸ πλῆθος, ὥστε ὀλίγου δεῖν καθ' ἕκαστον αὐτῆς μόριον εἶναί τι τῶν τοιούτων. 59 Πολλὴ δὲ ἡ τῶν κώλων ἀσυμμετρία

56 Τρία γάρ.] Scilicet in his vocibus; καὶ ἐλπίσας: τε ἔσεσθαι: καὶ ἀξιολογώτατον.

57 Αὐτῷ λήγουσα.] Dubito an Græcè dixeris, ἡ περίοδος τῷ κώλῳ λήγουσα, σὺν ſubintellecta. quare pro αὐτῷ, legendum αὐτῇ arbitror.

58 Παραβολάς.] Videtur aliquid hoc loco deſiderari, quo numerus ſignificetur. Niſi malueris, (quod mihi adeo certiſſimum videtur) ut mox pro τοσαῦτα, mutato genere, reſtituatur τοσαύτας, facta unius literulæ additione: quod cum præcedenti conſtruatur παραβολάς. ideo

Tres enim vocales ſibi invicem haud ita longo intervallo adnectuntur, quæ moram colliſæ faciunt atque impedimenta; nec audientiam ſinunt, ut unius continenter membri perceptum capiat. ipſa etiam periodus, cum in τῶν περιηγγενημένων deſinat, polito rotundoque fundamento non inſiſtit, tam faſtigio quàm fine expers viſa: ita ut ſequentis pars ſit potius, non prioris clauſula.

Hoc idem paſſa eſt & tertia periodus. nam ei quoque gradus eſt nullis limitibus circumſcriptus, nec habili ſatis fundamento nixus, cum in fine hanc partem habeat, Τὸ δὲ καὶ διανοούμενον: qua crebro vocales offenſæ vocalibus, & ſemivocales ſemivocalibus colliduntur; unde prodeunt, quæ natura ſunt diſſona, atque aſperitate prædita. Sed verbo ut rem expediam; cum ſint duodecim periodi, quas coram propoſui, ſiquis commode ſuo eas ſpiritu metiatur, membra autem, quæ iis includuntur, ad triginta, aut eo plus; ex his omnibus, ſcite quæ ſint compoſita, ſtructuraque eleganti perpolita, ſex forte aut ſeptem invenerit membra, haud amplius; at vocalium colliſiones in his duodecim periodis fere triginta, ſemivocalium porro mutarumque, quæ duræ, peracerbæ, ac prolatu difficillimæ ſunt, concurſus tanta multitudine, (ex quibus crebræ offenſiones orationi enaſcuntur, & frequentes ſubſultus) ut parum abſit, quin aliquid ejuſmodi in ſe quæque habeat particula. Sunt etiam ſibi

ideo non dubitavi, interpunctionis nota poſt παραβολὰς immutata, comma τῷ γέγονε apponere. Error ex eo emanavit, quod ἐγκαθίσματα præeunti putarunt hanc vocem conjungi debere.

59 Πολλὴ δέ.] Cauſa plane apparet, cur à Thucydide ſcribat Cicero in Oratore, *nihil transferri poſſe ad forenſem uſum & publicum.* Eſt enim, ut idem paulo poſt, *rerum explicator prudens, ſeverus, gravis, non ut in judiciis verſaret cauſas, ſed ut in hiſtoriis bella narraret. Itaque nunquam eſt numeratus orator.* Eos ibidem etiam irridet, qui germanos ſe putant eſſe Thucydidis, *quum mutila quædam & hiantia locuti ſunt.*

ἀσυμμετρία πρὸς ἄλληλα, καὶ ἡ τῶν περιόδων ἀνωμαλία, καὶ ἡ τῶν σχηματισμῶν καινότης, καὶ τὸ τῆς ἀκολουθίας ὑπεροπτικὸν, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα χαρακτηριστικὰ τῆς [60] ἀκομψεύτου τε καὶ [61] αὐστηρᾶς ἐπελογισάμην ὄντα ἁρμονίας. Ἅπαντα γὰρ ἐπεξιέναι πάλιν ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων, καὶ καταδαπανᾶν εἰς ταῦτα τὸν χρόνον, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι.

60 Ἀκομψεύτου.] In exemplari cum σ ſcriptum ἀκομψεύστου: minus recte. *Sylburg.*

61 Αὐστηρᾶς.] Coronidis loco, vetus Epigramma de Thucydide adjiciam, ſuo genere præſtantiſſimum; quo egregie admodum compoſitionis auſteræ virtutem, & dicendi illud præfractum genus, quo imprimis Thucydides

ΤΜΗ͂ΜΑ κγ΄.

Γλαφυρᾶς καὶ ἀνθηρᾶς συνθέσεως χαρακτήρ.

Ἡ δὲ γλαφυρὰ καὶ ἀνθηρὰ σύνθεσις, ἣν δευτέραν ἐθέμην τῇ τάξει, χαρακτῆρα τοιόνδε ἔχει· Οὐ ζητεῖ καθ' ἕκαστον ὄνομα ἐκ περιφανείας ὁρᾶσθαι, οὐδὲ ἐν ἕδρᾳ πάντα βεβηκέναι πλατείᾳ τε καὶ ἀσφαλεῖ, οὐδὲ μακροὺς τοὺς μεταξὺ αὐτῶν εἶναι χρόνους, οὐδ' ὅλως τὸ βραδὺ καὶ σταθερὸν τοῦτο φίλον αὐτῇ· ἀλλὰ καὶ κινεῖσθαι βούλεται τὴν ὀνομασίαν, καὶ φέρεσθαι, καὶ θάτερα κατὰ τῶν ἑτέρων ὀνομάτων [1] καὶ ὀχεῖσθαι, τὴν [2] ἀλληλουχίαν λαμβάνοντα βάσιν, ὥσπερ τὰ ῥέοντα νάματα καὶ μηδέποτε ἀτρεμοῦντα· συνειλῆφθαί τε ἀλλήλοις ἀξιοῖ καὶ συνυφάνθαι τὰ μόρια τῆς λέξεως, ὄψιν ἀποτελοῦντα εἰς δύναμιν. Τοῦτο δὲ ποιοῦσιν αἱ τῶν ἁρμονιῶν ἀκρίβειαι, χρόνον αἰσθητὸν οὐδένα τὸν μεταξὺ τῶν ὀνομάτων λαμβάνουσαι. ἔοικέ τε κατὰ τοῦτο τὸ μέρος εὐητρίοις ὑφαῖς, ἢ γραφαῖς

1 Καὶ ὀχεῖσθαι.] Hæc copulativa particula otioſa eſt: quam ſi ſuſtuleris, facilior erit & ſenſus & ſtructura.

2 Ἀλληλου-

ſibi ipſis membra admodum diſparia, & inconcinna; magna periodorum inæqualitas, multa ſententiis conformandis novitas, multus ordinis neglectus; & quæcunque id genus alia, inornatæ horridæque compoſitionis ſigna putavi eſſe ſtatuenda. Nam rurſus omnia percenſere adductis exemplis illuſtrandi gratia, iiſque tempus noſtrum inſumere, id minime neceſſarium duco.

Thucydides delectatur, expreſſum habes.

Ὦ φίλος, εἰ σοφὸς εἶ, λάβε μ' ἐς χέρας· εἰ δέ γε πάμπαν
Νῆις ἔφυς μουσέων, ῥίψον ἃ μὴ νοέεις.
Ἐιμὶ δέ γ' οὐ πάντεσσι βατός· παῦροι δ' ἀγάσαντο
Θουκυδίδην Ὀλόρου, Κεκροπίδην τὸ γένος.

Sectio XXIII.

Quæ forma, ſeu character ſit politæ floridæque compoſitionis.

POlita vero ac florida verborum compoſitio, quam loco ſecundo poſui, hujuſmodi forma ſeu charactere inſignitur. Non illa poſtulat, ut ſingulis in verbis ex omni parte eluceat, nec ea ut cuncta lato ſtabilique incedant fundamento; neque longa inter voces temporum ſint intervalla, orationis tarditati ac moræ in primis inimica. Locutionem illa moveri volubiliter, verba verbis ſupervenire deſiderat, nexuque interrupto coire atque alligari, mutuæ connexioni, veluti fundamento, inſiſtentia: qualia perennia fluenta, quæ nunquam ſubſiſtunt aut interquieſcunt. præterea implicatæ ſibi ipſis contextæque ut ſint orationis partes, expoſcit, quæ venuſtatis ſpeciem, quæ pulcritudinem quam maximam concilient. Hoc autem ſtructuræ rationi accuratiſſimæ debetur, nullo temporis intervallo ſenſili inter verba admiſſo: qua parte texturæ eam eleganti jure comparaveris,

2 Ἀλληλουχίαν.] Forſan rectius τῆς ἀλληλουχίας λαμβάνοντα βάσιν, aut ſenſus eſt, baſeως loco niti τῇ ἀλληλουχίᾳ. *Sylburg.*

3 Συναφὰς-

γραφαῖς, ³ συνεφθαρμένα τὰ φωτεινὰ τοῖς σκιεροῖς ἐχούσαις. Εὔφωνά τε βούλεται εἶναι πάντα ὀνόματα καὶ λεῖα, καὶ μαλακὰ, καὶ παρθενωπά. τραχείαις δὲ συλλαβαῖς καὶ ἀντιτύποις ἀπέχθεταί πως· τὸ δὲ θρασὺ πᾶν καὶ παρακεκινδυνευμένον, καὶ δι᾽ εὐλαβείας ἔχει.

Οὐ μόνον δὲ τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασιν ἐπιτηδείως συνηρμόσθαι βούλεται καὶ συνεξέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ κῶλα τοῖς κώλοις συνυφάνθαι, καὶ πάντα εἰς περίοδον τελευτᾶν· κώλου τε μῆκος, ὃ μὴ βραχύτερον ἔσται μηδὲ μεῖζον τοῦ μετρίου, καὶ περιόδου χρόνον, οὗ πνεῦμα τέλειον ἀνδρὸς κρατήσει· ἀπερίοδον δὲ λέξιν, ἢ περίοδον ἀκώλιστον, ἢ κῶλον ἀσύμμετρον, οὐκ ἂν [4] ὑπομείνειεν ἐργάσασθαι. Χρῆται δὲ καὶ ῥυθμῶν οὐ τοῖς μηκίστοις, ἀλλὰ τοῖς μέσοις τε καὶ βραχυτέροις. καὶ τῶν περιόδων τὰς τελευτὰς εὐρύθμους εἶναι βούλεται καὶ βεβηκυίας, ὡς ἀπὸ στάθμης· τἀναντία ποιοῦσα ἐν ταῖς τούτων ἁρμογαῖς ἢ ταῖς τῶν ὀνομάτων. ἐκεῖνα μὲν γὰρ συναλείφει, ταύτας δὲ καὶ διΐστησι, καὶ ὥσπερ ἐκ περιόπτου βούλεται φανερὰς εἶναι. σχήμασί τε οὐ τοῖς ἀρχαιοπρεπεστάτοις, οὐδ᾽ ὅσοις ἢ σεμνότης τις, ἢ βάρος, ἢ πίνος πρόσεστιν, ἀλλὰ τοῖς τρυφεροῖς καὶ μαλακοῖς ὡς τὰ πολλὰ χρῆσθαι φιλεῖ· ἐν οἷς πολὺ τὸ ἀπατηλόν ἐστι καὶ θεατρικόν. Ἵνα δὲ κοινότερον εἴπω, τοὐναντίον ἔχει σχῆμα τῇ προτέρᾳ κατὰ τὰ μέγιστα. ὑπὲρ ὧν οὐδὲν δέομαι πάλιν λέγειν.

Ἀκόλουθον δ᾽ ἂν εἴη καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πρωτεύσαντας καταριθμήσασθαι. Ἐποποιῶν μὲν οὖν ἔγωγε μάλιστα νομίζω τοῦτον τὸν χαρακτῆρα ἐπεξεργάσασθαι [5] Ἡσίοδον· μελοποιῶν

3 Συνεφθαρμένα.] De Iride eleganter Ovidius, & appoſite:

In quo diverſi niteant cum mille colores,
Tranſitus ipſe tamen ſpectantia lumina fallit.
Uſque adeo quod tangit idem eſt; tamen ultima diſtant.

4 Ὑπομένειεν.] Rectius ὑπομείνειεν: vel ὑπομένοι. *Sylburg.* † Ita reponi curavimus, cum illud ὑπομένειεν extra regulam formetur.

5 Ἡσίοδον.

ris, aut tabellis pictis, quæ umbris obſcurioribus interfuſos habent colores lucidos. Eadem requirit inſuper, ut verba ſonora ſint, levia, ac mollia, virgineo quaſi venuſtoque vultu: ab aſperis autem graviterque concurſantibus ſyllabis omnino abhorret; quæcunque etiam audacius, & ſatis cum periculo uſurpantur, ea religioſe cavet.

Non ſolum vero nomina nominibus apte committi, curaque poliri expetit, ſed membra etiam membris contexta implicari, atque omnia periodo concludi; eam ſibi membri longitudinem, quæ menſura modoque nec brevior nec major haberi poſſit; id periodi tempus, quod ſpiritus viri integer exuperaverit. At vero orationem periodo non abſolutam, aut periodum ſine membris, aut membrum nulla proportione habita conſtitutum, effeciſſe ne quidem ſuſtinet. Pedibus etiam utitur non longiſſimis quidem, ſed mediis ac brevioribus: periodorum fines numeroſos, graduque ad amuſſim exæquato incedentes, requirit; quarum juncturis committendis, atque iis verborum, plane diverſum facit. Hæc etenim, quantum poteſt, miſtura literiſque coeuntibus implicat; periodos autem ſeparat, eaſque veluti ex edito loco conſpicuas eſſe deſiderat. Figuris quoque, non quæ antiquitatem oleant, nec quibus aut gravitas aliqua, aut pondus adſit, aut ſordium ſqualor, ſed delicatis, ſed mollibus ut plurimum uti amat; quibus multum lenocinii animis demulcendis, multum theatralis inſit pompæ. Sed ut dicam generalius, formam habet priori quam maxime contrariam: de quibus me denuo loqui, haud neceſſe arbitror.

Sequitur, eos jam ut enumerem, qui in hoc dicendi genere excelluerunt. Inter Epicos ſcriptores mihi quidem videtur Heſiodus in hoc charactere plurimum elaboraſſe: inter

5 Ἡσίοδον.] In *Cenſura veterum ſcriptorum*, hæc de Heſiodo: Ἡσίοδος μὲν γὰρ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος, καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς. Cui Fabii verba adſcribam: *Raro aſſurgit Heſiodus, magnaque pars ejus in nominibus eſt occupata; tamen utiles circa præcepta ſententiæ, lenitaſque verborum, & expoſitionis probabilis: daturque ei palma in illo mediocri genere dicendi.* Hæc poſtrema à Dionyſio videtur accepiſſe.

μελοποιῶν δὲ, Σαπφὼ, καὶ μετὰ ταύτην Ἀνακρέοντά τε καὶ Σιμωνίδην· τραγῳδοποιῶν δὲ, μόνον Εὐριπίδην· συγγραφέων δὲ ἀκριβῶς μὲν οὐδένα, μᾶλλον δὲ τῶν πολλῶν [6] Ἔφορόν τε καὶ [7] Θεόπομπον· [8] ῥητόρων τε Ἰσοκράτην. Θήσω δὲ καὶ ταῦτα παραδείγματα τῆς ἁρμονίας, ποιητῶν μὲν προχειρισάμενος Σαπφὼ, ῥητόρων δὲ Ἰσοκράτην. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ μελοποιοῦ·

[9] Ποικιλόφρον ἀθάνατ' Ἀφροδίτη,
Παῖ Διὸς, δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
Μή μ' ἄσαισι μηδ' ἀνίαισι δάμνα
Πότνια θῦμον.

[10] Ἀλλὰ

6 Ἔφορον.] Demophili filius, Cumis Æolicis natus, Iſocrate magiſtro, quemadmodum & Theopompus, uſus eſt: à quo impulſi utrique, ſe ad hiſtoriam contulerunt. Leniſſimo ingenio fuit Ephorus, cui adhibere calcaria, ut refert Cicero, coactus eſt Iſocrates. De rerum diſpoſitione, & ſtylo hujus ſcriptoris hæc Diodorus: Ἔφορος τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων, οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν, ἐπιτέτευχε. At ſeveriori cenſura Suidas: Ἔφορος ἦν τὸ ἦθος ἁπλοῦς, τὴν δὲ ἑρμήνειαν τῆς ἱστορίας ὕπτιος, καὶ νωθρὸς, καὶ μηδεμίαν ἔχων ἐπίτασιν.

7 Θεόπομπον.] Quem ſub finem Epiſtolæ ad Pompejum, ἐπιφανέστατον πάντων Ἰσοκράτους μαθητῶν vocat: & Strabo inter illuſtres Chios, unde ortum habuit, recenſet. Multa ſcripſit, ſed hiſtoriarum opus longe nobiliſſimum: quod ea fide contexuit, ut ab Athenæo ἀνὴρ φιλαληθὴς appelletur, multum pecuniarum ad indagandam veritatem dictus inſumpſiſſe. Quod ad dictionem attinet, ibidem Dionyſius: καθαρὰ ἡ λέξις, καὶ κοινὴ καὶ σαφὴς, ὑψηλή τε καὶ μεγαλοπρεπὴς, καὶ τὸ πομπικὸν ἔχουσα πολὺ, συγκειμένη τε κατὰ τὴν μέσην ἁρμονίαν, ἡδέως καὶ μαλακῶς ῥέουσα. Ita ſibi ipſi videtur contradicere: dum hoc loco politum, ibi mediocre dicendi genus uſurpaſſe Theopompum ſcribit.

8 Ῥητόρων τέ.] Poſſis etiam mutata conjunctione legere, ῥητόρων δὲ Ἰσοκράτην, ut mox. Sequenti verſu, pro ταῦτα non inepte repoſueris ταύτης: ut feratur ad remotius ſubſtantivum τῆς ἁρμονίας. *Sylburg.*

9 Ποικιλόφρον.] Sat eruditos exercuit admirabile hoc Sapphonis odarium. nos aliis omiſſis, Voſſium ſequimur; etſi in paucis Αἰολικώτερος videatur. Lectionem ποικιλόφρον, ut teſtatur Urſinus, veteres quidam codices

inter Lyricos Sappho, cui proximi ſunt Anacreon & Simonides: inter tragicos ſolus Euripides: hiſtoricorum accurate qui eam perſecutus ſit, prorſus repertus eſt nemo: ſed præ aliis Ephorus atque Theopompus; atque inter rhetoras, Iſocrates. Hujus etiam ſtructuræ pauca proferam exempla, poetis Sapphone præpoſita, rhetoribus Iſocrate. Incipiam à melica poetria.

Diva verſutæ Cytherea mentis,
Quæ dolos nectis, Jove nata, damnis
Ne domes, regina precor, gravique
Pectora luctu.

Huc

codices habent: ſed vulgata ποικιλόθρον’ magis arridet; cum δολοπλόκε ſequenti verſu idem fere, quod ποικιλόφρον, ſignificet. Vox ποικιλόθρονος ex illo Homeri videtur efformata: ἐν δὲ θρόνα ποικίλ’ ἔπασσε. *Veſte variis floribus diſtinctâ utens.* Inſcribit hanc Oden Faber, Ἆσμα εἰς Ἀφροδίτην.

Ibid. Ποικιλόφ.] Vulgo ſcribitur Ποικιλόθρονε, quod quamvis rectum poſſit videri, cum notum ſit quam variis in locis templa & ſedes iſta habeat Dea, attamen cum in ſcripto Dionyſii libro invenerim ποικιλόφρον vocandi caſu, à ποικιλόφρων, malui ſic reſcribere, ſenſu conveniente, & more Æolico, ut notant Grammatici. *Voſſius.*

Ibid. Ποικιλόφ.] Conſentit hæc Urſini (*quam in Notis exhibet Sylburg.*) Editio cum Editione Henrici Stephani; pauculis exceptis, quæ mox indicabuntur. Initio hujus odes pro ποικιλόθρον’ in quibuſdam libris veterib. ſcriptum eſt ποικιλόφρον, ut idem Urſinus annotavit. Secundæ Strophes verſu primo Stephanus ſcribit τῆδ’. In Pariſienſi Hephæſtionis Editione, pag. 45, legitur ἀλλά τοι δ’. Sed τύδ’ ſcribendum eſſe, non τῆδ’, admonitum ſe Urſinus annotat à libro antiquo Farneſiano: eandemque ſcripturam confirmari à Priſciano lib. 1: qui poſtquam tradidit, literam V quandoque tam vocalis quam conſonantis vim amittere, ut cum inter Q & aliam vocalem ponitur, item inter G & aliquam vocalem, necnon inter S & A vel E; ſubjungit: *Quod apud Æoles quoque υ ſæpe patitur, & amittit vim literæ in metro; ut Sappho,* Ἀλλὰ τύδ’ ἔλθ’· αἴ ποτε κατ’ ἐρῶτα. Sed cum Herodianus in quarta claſſe verborum in μι ſcribat; τὸ υ δίφθογγον οὐχ εὑρίσκεσθαι συμφώνου ἐπιφερομένου, non abſurde ſuſpicetur aliquis Priſcianum aut τυίδ’ ſcripſiſſe, aut τύδ’. cujus utriuſque apud Heſychium quoque ſunt veſtigia. Nam τυὶ à Cretenſibus uſurpatum ait pro ὧδε: & τύδαι (ſic enim habent Edi-

 tiones,

[10] Ἀλλὰ τυΐδ' ἔλθ', αἴποκα κατερῶτα
Τᾶς ἐμᾶς αὐδᾶς αἴοισα [11] πολλύ.
Ἔκλυες, πατρὸς δὲ δόμον λιποῦσα
Χρύσιον ἦλθες,
Ἅρμ' ὑποζεύξασα. καλοὶ δέ σ' ἆγον
Ὠκέες [12] στρουθοὶ, [13] περὶ γᾶς μελαίνας
Πυκνὰ δινεῦντες πτέρ' ἀπ' ὠρανῶ αἰθε----
Ρος διὰ μέσσω.
[14] Αἶψ' ἀλλ' ἐξίκοντο. Τὺ δ', ὦ μάκαιρα,
[15] Μειδιάσαισ' ἀθανάτῳ προσώπῳ,
Ἤρε', ὅττι δ' ἦν τὸ πέπονθα, κ' ὅττι
Δήν τε κάλημμι·

K' ὅττ'

tiones, non τόδε) ab Æolenſibus pro ἐνταῦθα.

Leguntur autem apud Hephæſtionem tres duntaxat hujus odæ verſus; primus ſcilicet primæ ſtrophes, primus ſecundæ ſtrophes, & poſtremus primæ ſtrophes. *Sylburg.*

10 Ἀλλὰ τυΐδ'.] Locus vulgo corruptiſſimus: ille ſic concipitur in ſcriptis Dionyſii Halicarnaſſenſis libris;

Ἀλλὰ τύδ' ἔλθ' αἴποκα κατ' ἔρωτα
Τᾶς ἐμᾶς αὐδῶς αἴοισα πολύ.

unde fecimus,

Ἀλλὰ τυΐδ' ἔλθ', αἴποκα κατερῶτα
Τᾶς ἐμᾶς αὐδᾶς αἴοισα πολλύ.

Citat quoque hæc Priſcianus, qui habet τυΐδ' ἔλθ', & recte omnino, nam τυΐδε Æolicum pro τῇδε. Nec Æoles ſolum, ſed & Cretes quoque ſic dicebant, ut ex Heſychio conſtat, cum τυΐ interpretatur ὧδε. Apud eundem quoque legas Τύδαι, ἐνταῦθα. Αἰολεῖς, pro τυΐδε. Sic quoque legendum apud illos, qui de dialectis ſcripſere.

Ex κατ' ἔρωτα fecimus κατερῶτα, quod & ipſum eſt Æolicum, pro καὶ ἑτερῶθε. Heſychius, καἰτερῶτα, καὶ ἄλλοτε. Sic lege. Apollonius in Grammatica; παρὰ τὸ ἕτερος, ἑτερῶθε, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρ' Αἰολεῦσιν ἑτερῶτα. Cum vero in libris ſit, Τᾶς ἐμᾶς αὐδῶς αἴοισα πολλύ· id eſt, τῆς ἐμῆς αἰδοῦς πολὺ ἀΐουσα. τὸ αὐδῶς vel potius αἰδῶς, uti eſt in alio libro, accipi poſſit pro cultu & obſervantia, quemadmodum ſæpe alibi: ſed libentius credo ſi recte ſe habet ſcriptura, αὐδῶς Æolicè poſitum pro αὐδᾶς, mutatumque ab imperitis in αἰδῶς. *Idem.*

11 Πολλύ.] Πολλύ pro πολὺ repoſuimus more Æolico, qui ſolebant liquidam iſtam geminare, ut ex Etymologo & aliis conſtat Grammaticis. Itaque &

πελλάνα

Huc veni: quondam mihi ſupplicanti
Si prece audita Venus adfuiſti;
Aureâ dignata domo relictâ
Viſere Sapphô,
Vecta curru. Te tulerunt venuſti
Paſſeres lapſu celeri per orbem,
Crebra jactantes per inane pennas,
Æthere ab alto.
Ilicet ventum eſt: placidoque vultu
Alma ſubridens, rogitas, quid eſſem
Paſſa; Te cælo quibus invocarem
Anxia curis.

Quid

σελλάνα & μέλλος, pro σελάνα & μέλος dicebant. Hinc eſt quod prima in μέλος, non tantum à Græcis, ſed & à Perſio producatur, ubi tamen vulgo pro μέλος reſcripſere *Nectar*. Hactenus invocatio. Sequitur dein, Ἔκλυες, & mox ἦλθες, & demum Αἶψ' ἀλλ' ἐξίκοντο. *Audiviſti, veniſti, ſed cito veniſti.* Idem.

12 Στρουθοί.] Tertiæ ſtrophes expoſitio eſt apud Athenæum libro 8, in ſermone de paſſeribus. Καὶ οἱ στρουθοὶ δὲ (inquit) εἰσὶν ὀχευτικοί· διὸ καὶ Τερψικλῆς ἐμφαγόντας φησὶ στρουθῶν, ἐπικαταφόρους πρὸς ἀφροδίσια γίνεσθαι. Μήποτε οὖν καὶ ἡ Σαπφὼ ἀπὸ τῆς ἱστορίας τὴν Ἀφροδίτην ἐπ' αὐτῶν φησιν ὀχεῖσθαι. Καὶ γὰρ ὀχευτικὸν τὸ ζῶον καὶ πολύγονον. Eodem ſpectat verſus ille in Priapum: *Vernis paſſeribus ſalaciores.* Hæc Urſinus. *Sylburg.*

13 Περὶ γᾶς.] Sequentia in libris ſic concipiuntur, περὶ γᾶς μελαίνας πυκνὰ δινῦντες πτέρ' ἀπ' ὠρανώθερος διὰ μέσω. Priorem vocem correctores abſurde mutarunt in πτέρυγας, ac ſi Veneris currus à nigris traheretur alitibus. Quis non videat legendum eſſe?

περὶ γᾶς μελαίνας
Πυκνὰ δινῦντες πτέρ' ἀπ' ὠραν'
ὠθέ--
ρος διὰ μέσω.

id eſt, περὶ γῆς μελαίνης πυκνὰ δινέοντες πτερὰ ἀπ' οὐρανοῦ διὰ μέσου αἰθέρος. Paſſim occurrit γαῖα μέλαινα, eſtque perpetuum epithetum. *Voſſius.*

14 Αἶψ' ἀλλ'.] In ſequentibus, ut in Αἶψ' ἀλλ' ἐξίκοντο, & in δηὖτε κάλημμι, ſecuti ſumus librorum fidem, & omnino ſunt meliora & Αἰολικώτερα, quam quæ vulgo leguntur. Κ' ὅττι δηὖτε κάλημμι, *quare jamdudum te invocem.* Idem.

15 Μειδιάσαισ'.] Videtur reſpexiſſe Horatius, cum libro 1 Carminum cecinit;

Sive tu mavis, Erycina ridens,
Quam Jocus circumvolat, & Cupido.

Niſi forte Homericum epithetum φιλομμειδὴς exprimere voluit. *Sylburg.*

16 Μαινόλα.

Κ' ὅττ' ἐμῷ μάλιστα θέλω γενέσθαι
[16] Μαινόλᾳ θύμῳ· τίνα δ' αὖτε [17] πείθημ---
Μι σαγηνέσσαν φιλότητα· Τίς σ' ὦ
Σαπφοῖ, ἀδικῆ;
Καὶ γὰρ εἰ φεύγῃ, ταχέως διώξει·
Αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει·
Αἰ δὲ μὴ φιλεῖ, ταχέως φιλήσει,
[18] Ἢ οὐκὶ ἐθέλλοις.
Ἔλθέ μοι καὶ νῦν, χαλεπᾶν δὲ λῦσον
Ἐκ μεριμνᾶν, ὅσσα δέ μοι τελέσσαι
Θῦμος ἱμέρρει, τέλεσον, σὺ δ' αὔτα
Σύμμαχος ἔσσο.

Ταύτης τῆς λέξεως ἡ εὐέπεια καὶ ἡ χάρις ἐν τῇ [19] συνεπείᾳ καὶ λειότητι γέγονε τῶν ἁρμονιῶν. παράκειται γὰρ ἀλλήλοις τὰ ὀνόματα καὶ συνύφανται κατά τινας οἰκειότητας καὶ συζυγίας φυσικὰς τῶν γραμμάτων. τὰ γὰρ φωνήεντα τοῖς ἀφώνοις τε καὶ ἡμιφώνοις συνάπτεται μικροῦ δεῖν δι' ὅλης τῆς ᾠδῆς, ὅσα προτάσσεσθαί τε καὶ [20] ὑποτάσσεσθαι [πέφυκε] ἡμιφώνων δὲ πρὸς ἡμίφωνα, καὶ φωνηέντων πρὸς ἄλληλα συμπτώσεις, αἱ διασαλεύουσαι τοὺς ἤχους, ὀλίγαι πάνυ εἰσίν. Ἔγωγ' οὖν ὅλην τὴν ᾠδὴν ἀνασκοπούμενος, πέντε ἢ ἓξ ἴσως εὗρον [21] ἐν τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι

καὶ

16 Μαινόλᾳ.] Valet *inſano & furenti*, quique mentis ſuæ compos non eſt. quod epitheton tribuitur Baccho ab incerto poeta, cujus verſus reperiuntur apud Atilium Fortunatianum; ubi μαινόλης verbum Latinis litteris notatum eſt;
Huc ades ô Lyæe Baſſareu bicornis,
Mænola, bimater, crine nitidus apto.
Hæc idem Urſinus. In præcedentibus Stephanus ſcribit κ' ὅττι: itidemque in ſequentibus. malim ego χὤττι, ſeu χὤττι. *Sylburg.*

17 Πείθημμι.] Id eſt, πείθω σαγηνεύουσαν φιλότητα: nam in libris ſcriptis inveni πείθομαι. Σαγηνέσσαν φιλότητα eſt φιλότητα αἰχμαλωτίζοντα. *Cujus*, inquit, *ô Sappho iterum capta amore teneris?* Sic apud Phædrum, *formoſam & oculis venantem viros.* Voſſius.

18 Ἢ

Quid velim; menti maleſana poſcam
Quid meæ: cuinam teneros amores
Suadeam capto: Tibi damna, Sappho,
Intulit ecquis?
Si fugit jam te, cito te ſequetur:
Si tuum ſprevit, dabit ipſe munus:
Suavium avertit? tibi vix volenti
Porriget ultro.
Jam veni, jam nunc; miſeriſque mentem
Libera curis: fieri quod optem,
Id lubens, oro, facias; & armis
Protege ſumptis.

Hujus orationis venuſtas & gratia, ex eleganti verborum compoſitione & ſtructuræ lævitate proficiſcitur. Nam verba ſibi invicem apponuntur, & neceſſitudine quadam ac naturali conjunctione literarum contexta implicantur. Mutis ſiquidem & ſemivocalibus vocales per totam fere oden, quæ præponi ſoleant aut poſtponi, coaptantur. Sunt autem ſemivocalium cum ſemivocalibus, vocaliumque inter ſe concurſus, qui ſonos perturbent, prorſus pauciſſimi. Mihi quidem totam diligenter oden diſpicienti, inter tot nomina & verba, aliaſque partes orationis, quinque aut etiam ſex literarum

18 Ἦ ὐκί.] Cum in iiſdem libris ſcriptis invenerim ἢ ὐκὶ ἐθέλοις, non dubitavi & ſic reſcribere, vel potius ἢ ὐκὶ ἐθέλλοις more Æolico. Eſt autem συνεκφώνησις ut apud Homerum:

Ἦ ὐχ' ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;

Idem.

19 Συνεπεία.] *Contextu verborum.* Dicitur à Grammaticis aliquod vocabulum eſſe ἐν τῇ συνεπείᾳ, quum in fine Sententiæ non ponitur. Quidam ex σὺν & ἕπομαι, non ex ἔπος, deductum putarunt. *Stephanus.*

20 Ὑποτάσσεσθαι.] Poſt ὑποτάσσεσθαι deſideratur verbum φιλεῖ, ut ſupra, ὡς τὰ πολλὰ χρῆσθαι φιλεῖ: aut πέφυκε, ut paulo poſt, τῶν μὴ πεφυκότων ἀλλήλοις κεράννυσθαι, vel aliud conſimile. *Sylburg.* † Uncis τὸ πέφυκε incluſimus, ex conjectura Sylburgii admiſſum, ut ſtructura & ſenſus loci conſtaret.

21 Ἐν τοῖς τοιύτοις.] Si quantitatis adjectivum malis, τοσύτοις, per me licet. *Idem.*

22 Σοὶ

καὶ ῥήμασι, καὶ τοῖς ἄλλοις μορίοις, ἡμιφώνων τε γραμμάτων συμπλοκὰς τῶν μὴ πεφυκότων ἀλλήλοις κεράννυσθαι, καὶ οὐδὲ ταύτας ἐπὶ πολὺ τραχυνούσας τὴν εὐέπειαν εὑρίσκω· φωνηέντων δὲ παραθέσεις τὰς μὲν ἐν τοῖς κώλοις αὐτοῖς γινομένας, ἔτι ἐλάττους ἢ τοσαύτας· τὰς δὲ συναπτούσας τὰ κῶλα ἀλλήλοις, ὀλίγῳ τινὶ τούτων πλείονας. Εἰκότως δὴ γέγονεν ἡ λέξις εὔρους τις καὶ μαλακὴ, τῆς ἁρμονίας τῶν ὀνομάτων μηδὲν ἀποκυματιζούσης τὸν ἦχον. Ἔλεγον δ' ἂν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς συνθέσεως ταύτης ἰδιώματα, καὶ ἀπεδείκνυον ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων τοιαῦτα ὄντα οἷα ἐγώ φημι, εἰ μὴ μακρὸς ἔμελλεν ὁ λόγος γενήσεσθαι, καὶ ταυτολογίας τινὰ δόξαν παρέχειν. Ἐξέσται γάρ σοι καὶ [22] παντὶ ἄλλῳ καθ' ἓν ἕκαστον τῶν ἐξηριθμημένων ὑπ' ἐμοῦ κατὰ τὴν προέκθεσιν τοῦ χαρακτῆρος, ἐπιλέγεσθαί τε καὶ σκοπεῖν ἐπὶ παραδειγμάτων κατὰ πολλὴν εὐκαιρίαν καὶ σχολήν· ἐμοὶ δ' οὐκ ἐγχωρεῖ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἀπόχρη δεῖξαι μόνον ἀρκούντως ἃ βούλομαι τοῖς δυνησομένοις παρακολουθῆσαι.

Ἑνὸς ἔτι παραθήσω λέξιν ἀνδρὸς εἰς τὸν αὐτὸν κατεσκευασμένην χαρακτῆρα, Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, ὃν ἐγὼ μάλιστα πάντων οἴομαι [23] τῶν πεζῇ τῇ λέξει χρησαμένων, ταύτην ἀκριβοῦν τὴν ἁρμονίαν. Ἔστι δὲ ἡ λέξις ἐκ τοῦ [24] Ἀρειοπαγιτικοῦ ἥδε·

" Πολλοὺς ὑμῶν [25] οἴομαι θαυμάζειν, ἥν τινά ποτε
" γνώμην ἔχων, περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποιησάμην·
" ὥσπερ τῆς πόλεως ἐν κινδύνοις οὔσης, ἢ σφαλερῶς αὐτῇ

τῶν

22 Σοὶ παντί.] Legendum videtur, καὶ παντὶ ἄλλῳ, & cuilibet alii. *Idem.* † Ita reſcripſimus, copulativa καὶ inſerta.

23 Τῶν πεζῇ τῇ.] Magis fortaſſe compta lectio, ſi locis mutatis ita formetur, τῶν τῇ πεζῇ λέξει.

24 Ἀρειοπαγιτικοῦ.] Ita quidem reliqui omnes præter Sylburgium, qui ἄνευ διφθόγγου & hoc loco, & in Iſocrate pag. 97, Ἀρεοπαγ-

rarum ſemivocalium connexiones, quæ ſibi invicem à natura permiſceri nequeant, repertæ ſunt; eaſque non ita multum invenio dictionis aptam concinnitatem exaſperare: vocalium concurſationes, quæ ipſis membris acciderunt, aut totidem, aut etiam pauciores: earum vero quæ mutuo ſibi membra connectunt, paulo plures. Jure itaque facta eſt hæc oratio in primis & pulcre fluens, & mollis; ſiquidem verborum ſtructura ſonum non reddat inquietum. Cætera quoque huic compoſitioni quæ propria ſunt & familiaria enarraſſem, & quæ mihi ſunt tradita hac de re, allatis exemplis eſſe vera oſtendiſſem, niſi quod in nimium inde excreviſſet oratio, & quandam iterationis otioſæ ſpeciem præbuiſſet. Tibi etenim, *mi Rufe*, vel alteri cuilibet, facultas erit ex occaſione data atque otio, hæc ſingula à me in explicando hoc charactere enumerata recenſendi, aliiſque porro adductis exemplis expendendi: mihi vero id præſtare non licet. Nam ea tantum quæ velim, non ita perfunctorie demonſtraſſe ſufficit, iis ſcilicet hominibus, qui paſſibus æquis nos ſequi potuerint.

Unius inſuper ſcriptoris orationem adjungam, eadem dicendi forma & charactere compoſitam, Iſocratis rhetoris: quem ego omnium, quotquot ſoluta utuntur oratione, hoc genus dicendi abſolutiſſimum perfeciſſe arbitror. Eſt autem ex Areopagitica deſumpta:

Multos veſtrum equidem mirari puto, quidnam mihi in mentem venerit, ut de ſalute reipublicæ pro concione verba facturus prodeam: tanquam civitas in periculo jam verſaretur, aut lubrico

Ἀρεοπαγιτικῷ ſcribit. Cur autem eo nomine appelletur hæc oratio, ita Henr. Stephanus:

Exiſtimatur vocata fuiſſe Areopagitica hæc oratio, quod ab Iſocrate in ipſo Areopago habita fuerit: ſed fieri etiam poteſt (meo quidem judicio) ut à dignitate & præſtantia nomen hoc conſecuta ſit: tanquam digna, quæ vel in medio Areopago haberetur.

25 Οἴομαι.] Iſocratis Editiones οἶμαι contractum habent.

" τῶν πραγμάτων [26] καθεςώτων, ἀλλ' οὐ πλείους μὲν
" τριήρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης, εἰρήνην δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν
" χώραν ἀγούσης, καὶ τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχούσης· ἔτι δὲ
" συμμάχους ἐχούσης πολλοὺς μὲν, τοὺς ἑτοίμως ἡμῖν, ἤν τι
" δέῃ, βοηθήσοντας, πολὺ δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑπο-
" τελοῦντας, καὶ τὸ προςαττόμενον ποιοῦντας. ὧν ὑπαρχόντων,
" [27] ἡμᾶς μὲν ἄν τις φήσειεν εἰκὸς εἶναι θαῤῥεῖν, ὡς πόῤῥω
" τῶν κινδύνων ὄντας· τοῖς δ' ἐχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προ-
" σήκειν δεδιέναι, καὶ βουλεύεσθαι περὶ σωτηρίας.

" Ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ,
" καὶ τῆς ἐμῆς προσόδου καταφρονεῖτε, καὶ πᾶσαν ἐλπίζετε τὴν
" Ἑλλάδα ταύτῃ τῇ δυνάμει κατασχήσειν· ἐγὼ δὲ δι'
" αὐτὰ ταῦτα τυγχάνω δεδιώς. ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς
" ἄριςα πράττειν οἰομένας, τὰ [28] ἥκιςα συμβουλευομέ-
" νας· καὶ τὰς μάλιςα θαῤῥούσας, εἰς πλείςους κινδύνους κα-
" θιςαμένας. Αἴτιον δὲ τούτων ἐςὶν, ὅτι τῶν ἀγαθῶν καὶ
" τῶν κακῶν οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ παραγίνεται τοῖς ἀν-
" θρώποις, ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν
" [29] πλούτοις καὶ ταῖς δυναςείαις ἄνοια, καὶ μετὰ ταύτης
" ἀκολασία, ταῖς δὲ ἐνδείαις καὶ ταῖς ταπεινότησι σωφροσύνη καὶ
" πολλὴ μετριότης. ὥςε χαλεπὸν εἶναι διαγνῶναι, ποτέραν
" ἄν τις [30] δέξαιτο τῶν μερίδων τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὑ-
" τοῦ καταλιπεῖν. Ἴδοιμεν γὰρ ἂν ἐκ μὲν τῆς φαυλοτέρας
" εἶναι δοκούσης, ἐπὶ τὸ βέλτιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πράξεις
" ἐπιδιδούσας· ἐκ δὲ τῆς κρείττονος φαινομένης, ἐπὶ τὸ χεῖ-
" ρον εἰθισμένας μεταπίπτειν. Ταῦθ'

26 Καθεςώτων.] In vulgat. Editionibus Iſocratis incontracte legitur καθεςηκότων. In iiſdem paulo poſt rectius legitur ἑτοίμως: hac ſcilicet verborum ſtructura, τοὺς ἑτοίμως ἡμῖν βοηθήσοντας, ἤν τι δέῃ. *Sylb.* † Editio quidem Wolfiana, anno 1570 Baſileæ excuſa, ἑτοίμως legit; at Stephaniana, quæ prodiit anno 1593, (neque aliæ mihi ad manus ſunt) cum Dionyſio in omnibus conſentit. Ipſe autem ἑτοίμως feci: nam ἑτοίμους Infinitivum poſtulat, annotante Wolfio.

27 Ἡμᾶς

brico rerum ſtatu inſtabilique conſiſteret; nec triremes amplius ducentas poſſideret, nec pacatam haberet regionem, nec imperium maris obtineret; magna tum amicorum ſocietate munita, qui, ſi res poſtulet, nobis auxilio ſint, tum eorum longe plurium qui & tributa pendant, & imperata exequantur. Quæ cum ita ſint, nos quidem dixerit aliquis ſecuro eſſe animo, ut qui longe à periculis abſimus, hoſtes autem noſtros cauſam habere timoris, ac ſaluti ſuæ conſulere oportere.

Vos equidem pulcre ſcio, his fretos rationibus, meum jam vos alloquendi apparatum contemnere, & totius Græciæ imperium hiſce copiis paraturos ſperare; ego vero hanc præcipue ob cauſam in metu ſum: cum videam florentiſſimas, ut ſibi ipſis perſuaſere, civitates peſſimis uti conſiliis; & quæ ſecuriſſimæ ſunt, plurimis periculis circumveniri. In cauſa eſt, quod neque ſecundæ nec adverſæ res ullæ mortalibus ſolæ contingant: ſed ita comparatum eſt, ut opes & potentiam dementia, unaque intemperantia comitetur: inopiam vero ac humilitatem prudentia & vitæ moderatio. Quamobrem difficile judicatu eſt, utra iſtarum partium ſit præoptanda, quam liberis quiſpiam ſuis à ſe relictam velit: ſiquidem ex ea quæ deterior vulgo habetur, res incrementa plerumque videmus ad feliciorem vivendi ſtatum ſibi aſſumere; ex altera vero, quæ præſtantior judicatur, recidere ſolere in deterius.

Hæc

27 Ἡμᾶς μέν.] Edit. Iſocrat. ὑμᾶς.

28 Κάκιστα βουλόμ.] In iiſdem Edit. legitur, τὰ κάκιστα συμβουλόμενας: & mox ſuperlative. εἰς πλείστους κινδύνους. *Sylburg.* † Articulum τὰ contextui inſertum à me habes: συμβουλομένας pro ſimplici βουλομένας, (quam vocem Wolfius paſſive intelligit, ſcilicet ὑπὸ τῶν ῥητόρων) & mox πλείστους pro veteri πλείους.

29 Πλούτοις.] Eædem Iſocratis Editiones habent πλουσίοις, *divitibus:* minus congruenter. *Sylburg.* † Πλούτοις habent, & Stephani, & Wolfii.

30 Δέξαιτο.] Ἀντὶ τοῦ ἕλοιτο: ſed quid ſi εὔξαιτο; *Wolfius.*

 31 Διαβέβηκεν.

Ταῦθ' ὅτι συνείληπταί τε καὶ συγκέχρωσται, καὶ οὐ καθ' ἓν ἕκαστον ὄνομα ἐν ἕδρᾳ περιφανεῖ καὶ πλατείᾳ βέβηκεν, οὐδ' ἐν μακροῖς τοῖς μεταξὺ χρόνοις διείργεται καὶ [31] διαβέβηκεν ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἐν κινήσει τε ὄντα φαίνεται καὶ φορᾷ καὶ ῥύσει συνεχεῖ, πρᾳεῖαί τε αὐτῶν εἰσι καὶ μαλακαὶ καὶ [32] περιπετεῖς αἱ συνάπτουσαι τὴν λέξιν ἁρμονίαι, τὸ ἄλογον ἐπιμαρτυρεῖ τῆς ἀκοῆς πάθος. Ὅτι δ' οὐκ ἄλλα τινὰ τούτων ἐστὶν αἴτια ἢ τὰ προειρημένα ὑπ' ἐμοῦ περὶ [33] τῆς ἀγωγῆς ταύτης τῶν λόγων, ῥᾴδιον ἰδεῖν. Φωνηέντων μὲν γὰρ ἀντιτυπίαν οὐκ ἄν τις οὐδεμίαν εὕροι, ἐν γοῦν οἷς παρεθέμην ἀριθμοῖς, οἴομαι δ' οὐδ' ἐν ὅλῳ τῷ λόγῳ, [34] πλὴν εἴ τι με διαλέληθεν· ἡμιφώνων δὲ καὶ ἀφώνων ὀλίγας, καὶ οὐ πάνυ ἐκφανεῖς, οὐδὲ συνεχεῖς. Ταῦτα δὲ τῆς εὐεπείας αἴτια τῇ λέξει γέγονε, καὶ ἡ τῶν κώλων συμμετρία πρὸς ἄλληλα, τῶν τε περιόδων ὁ κύκλος ἔχων τι περιφανὲς καὶ εὔγραμμον, καὶ τεταμιευμένον ἄκραις ταῖς συμμετρίαις· ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα οἱ σχηματισμοὶ [35] οἱ πολλοὶ τὸ νεαρὸν ἔχοντες. εἰσὶ γὰρ ἀντίθετοι, καὶ παρόμοιοι, καὶ πάρισοι, καὶ οἱ παραπλήσιοι τούτοις. [36] ἐξ ὧν ἡ Πανηγυρικὴ διάλεκτος ἀποτελεῖ-

ται,

31 Διαβέβηκεν.] Ingrata eſt hæc ejuſdem vocis repetitio, ac propemodum otioſa. huic vitio occurri poteſt, ſi διαβεβηκόσι legeris: id autem cum ſuo χρόνοις cohærebit.

32 Περιπετεῖς.] In ſcripto codice aliam hic adnotatam fuiſſe lectionem, προσφυεῖς, teſtatur Stephanus, quo vocabulo infra quoque Dionyſius utitur, cum dicit ab Herodoto deligi ὀνόματα προσφυῆ τοῖς πράγμασι, pag. 131, 5. *Sylburg.* † Locus eſt in Epiſtola ad Pompejum, ubi de Xenophonte, non Herodoto, loquitur: ἐκλέγει δὲ ὀνόματα συνήθη τε καὶ προσφυῆ τοῖς πράγμασι, καὶ συντίθησιν αὐτὰ ἡδέως πάνυ καὶ κεχαρισμένως. Quæ vox nihil ad rem præſentem. ſunt enim ὀνόματα προσφυῆ, ut Horatii verbis utar, *vocabula rebus cognata.*

33 Τῆς ἀγωγῆς ταύτης.] Mallem τούτων, τούτων τῶν λόγων, ſcilicet, τῆς συνθέσεως ταύτης τῆς ἀνθηρᾶς.

34 Πλὴν εἴ τι.] Neutro genere, pro fœminino: ſignificantius.

35 Oi

Hæc mutuo complexu ſecum cohærere, atque iiſdem coloribus elaborata eſſe; nec ſingulis in verbis conſpicuam ſibi latamque ſedem ſortita incedere, neque longis temporum intervallis à ſe invicem disjungi ſegregarique, (cum prorſus in motu ſint, & quodam impetu videantur & fluxu perpetuo delata; eorumque harmoniæ, quibus ipſa connectitur oratio, & lenes ſint & molles, conjuncta volubilitate) teſtimonium, nec arte ulla nec uſu edoctus perhibebit ipſe audiendi ſenſus. Quod vero nihil aliud ſit eorum cauſa, niſi quæ ſunt à me ſuperius in prima hujus dicendi formæ inſtitutione atque diſciplina tradita, facillime colligi poteſt. Nullam etenim reperias vocalium concurſationem in his, quos propoſui numeros; nec poſſe aliquam inveniri arbitror in tota oratione, niſi me forte aliquid latuerit: ſemivocalium quidem mutarumque paucas; non tamen ſunt aut conſpicuæ, aut ordine confertim poſitæ. Hæ itaque, cur jucunda ſit & ſuavis oratio, cauſæ extiterunt: nec minus & juſta membrorum inter ſe commenſuratio, orbeſque periodorum, qui illuſtre quiddam in ſe habent, accurate expreſſum, abſolutiſque temperatum dimenſionibus; ſed præ cæteris omnibus, dicendi figuræ, quibus multum ineſt juvenile,

35 Οἱ πολλοί.] Rectius opinor legerimus, οἱ πολὺ τὸ νεαρὸν ἔχοντες, *in quibus multum juvenilis affectationis ineſt.* Sylburg.

36 Ἐξ ὧν.] Forſan inſerta conjunctione legendum ἐξ ὧν καὶ ἡ Πανηγυρική. quanquam ſupra quoque ſimiles ellipſes annotatæ ſunt Sect. 2, ver. 1. Forſan etiam ſequenti verſu pro participio διεξιὼν, reponendum eſt Infinit. verbum διεξιέναι. de Panegyricis vero plenius tractat infra 33, 3. *Idem.*

Ibid. Ἐξ ὧν.] Nullus equidem dubito, quin hæc verba ad ſuperiorem periodum referenda ſint; hac ſcilicet interpunctione: καὶ οἱ παραπλήσιοι τούτοις, ἐξ ὧν ἡ Πανηγυρικὴ διάλεκτος ἀποτελεῖται. Quin & ſequens membrum ſuo ulcere laborat. quid enim per ſe infinitivus μηκύνειν ſignificat? inſeras neceſſe eſt τὸν λόγον: quod extra omnem dubitationem locus, ex ultima Sectione petitus, confirmatum dabit: τί γὰρ δεῖ μηκύνειν τὸν λόγον; Hanc itaque ſententiam, copulativa καὶ interpoſita, ita formes licet: Οὐκ ἀναγκαῖον δ' εἶναί μοι δοκῶ μηκύνειν τὸν λόγον, καὶ τὰ λοιπὰ διεξιών. neque enim Sylburgio aſſentior, Infinitivum reponenti.

37 Τῆς

ται, οὐκ ἀναγκαῖον εἶναί μοι δοκῶ μηκύνειν, καὶ τὰ λοιπὰ διεξιών. ἱκανῶς γὰρ εἴρηται καὶ περὶ ταύτης [37] τῆς θέσεως ὅσα γε ἥρμοττεν.

37 Τῆς θέσεως.] Fortaſſe rectius, τῆς συνθέσεως: ſcilicet τῆς ἀνθηρᾶς.

ΤΜΗ͂ΜΑ κδ'.

Κοινῆς, εἴτε μέσης συνθέσεως χαρακτήρ.

Ἡ δὲ τρίτη τε καὶ μέση τῶν εἰρημένων δυοῖν ἁρμονιῶν, ἣν Κοινὴν καλῶ, [1] σπάνει τε κυρίου καὶ κρείττονος ὀνόματος, σχῆμα μὲν ἴδιον οὐδὲν ἔχει, κεκέρασται δέ πως ἐξ ἐκείνων μετρίως, καὶ ἐστὶν ἐκλογή τις τῶν ἐν ἑκατέρᾳ κρατίστων. Αὕτη δοκεῖ μοι τὰ πρωτεῖα ἐπιτηδεία εἶναι φέρεσθαι, ἐπειδὴ μεσότης μέν ἐστι· [2] μεσότης δὲ ἡ ἀρετὴ καὶ βίων, καὶ ἔργων, καὶ τεχνῶν, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι κατ' ἐκείνην τὴν αἵρεσιν φιλοσοφοῦσιν. ὁρᾶται δέ, ὥσπερ ἔφην καὶ πρότερον, οὐ κατ' ἀπαρτισμόν, ἀλλ' ἐν πλάτει, καὶ τὰς ἰδίας πολλὰς ἔχει διαφοράς. Οἵ τε χρησάμενοι αὐτῇ, οὐ τὰ αὐτὰ πάντες, οὐδ' ὁμοίως ἐπετήδευσαν, ἀλλ' οἱ μὲν ταῦτα μᾶλλον, οἱ δ' ἐκεῖνα ἐπέτεινάν τε καὶ ἀνῆκαν, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτά, καὶ πάντες ἐγένοντο λόγου ἄξιοι κατὰ πάσας τὰς ἰδέας τῶν λόγων.

" Κορυφὴ μὲν οὖν ἁπάντων καὶ σκοπός, [3] ἐξ οὗ πως πάν-
" τες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα, καὶ πᾶσαι κρῆναι, δικαίως

1 Σπάνει.] Vide Section. vigeſimam primam, pag. 172: ἣν ὅπως ποτε γίνεσθαι φαίην ἂν ἔγωγε ἀπορῶ.

2 Μεσότης.] Conſule Ariſtot. Ethicorum ad Nicom. lib. 2, cap. 6: μεσότης τις ἄρα ἐστὶν ἡ ἀρετή, στοχαστική γε οὖσα τοῦ μέσου. *Eſt ergo virtus mediocritas quædam, cum medium, veluti ſignum quoddam ſibi propoſitum, petat ac deſtinet.*

3 Ἐξ οὗ πως.] Alludit ad hos verſus Iliad. φ'. v. 196:

----Βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα,

Καὶ

venile, & quæſitæ venuſtates. Sunt enim contrapoſita, ſunt figuræ membrorum ſimilium, ſunt parium clauſularum, & quæ generis ejuſdem, ex quibus dictio Panegyrica conſtituitur. Sed mihi ulterius ſermonem protrahere, & reliqua percenſere, non arbitror neceſſe. nam ſatis de hac quæſtione dictum eſt, quod quidem ad inſtitutum pertinere videatur.

Sectio XXIV.

Qui communis ſit mediæque compoſitionis character, & forma.

Tertia vero mediaque duarum compoſitionum, de quibus tractavimus, (quam *Communem*, proprii melioriſque vocabuli inopia, dico) peculiarem ſibi nullam formam habet, ſiquidem ex ſuperioribus mediocriter eſt temperata, eorumque delectu conſtat, quæ in utriſque videntur præſtantiſſima. Hæc autem facile digna eſt, ut arbitror, quæ primas ſibi auferat, cum ſit mediocritas. eſt enim mediocritas in vita, actionibus, artibuſque habenda virtus; quemadmodum Ariſtoteli videtur, cæteriſque ejuſdem diſciplinæ philoſophis. Sed conſideratur, ut ſuperius dixi, non perfectionis abſolutæ ratione habita, ſed in genere; multaſque proprias habet differentias. Qui vero hac uſi ſunt, non iiſdem conſequendis omnes, nec eodem modo, operam dederunt: ſed hæc alii præcipue, alii alia, ſtudio vel majori vel remiſſiori excoluerunt, & nonnulli eadem, ſed modis diverſis; omneſque merita laude, in omnibus, quas perſecuti ſunt, dicendi formis, digni evaſere.

Apex vero omnium & ſcopus, *ex quo utique omnes fluvii, & totum mare, & omnes fontes* profluunt, jure optimo dicendus

Καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν.

unde & ſua videtur hauſiſſe Ovidius:

Adjice Mæoniden: à quo, ceu fonte perenni,
Vatum Pieriis ora rigantur aquis.

Adſcribam & Longini verba in Homeri laudem: Οὐ γὰρ μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο. Στησίχορος ἔτι πρότερον, ὅ τε Ἀρχίλοχος· πάντων δὲ τούτων μάλιστα ὁ Πλάτων, ἀπὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ κείνου νάματος εἰς αὑτὸν μυρίας ὅσας παρατροπὰς ἀποχετευσάμενος.

4 Ὕψους.

καίως ἂν Ὅμηρος λέγοιτο. πᾶς γὰρ αὐτοῦ τόπος, οὗ τις ἂν ἅψηται, ταῖς τε αὐστηραῖς καὶ ταῖς γλαφυραῖς ἁρμονίαις εἰς ἄκρον διαπεποίκιλται. τῶν δ' ἄλλων ὅσοι τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ μεσότητα ἐπετήδευσαν, 4 ὕστερον μὲν ἐκεῖνοι μακρῷ παρ' Ὅμηρον ἐξεταζόμενοι φαίνοιντ' ἄν· καθ' ἑαυτοὺς δὲ εἰ θεωροίη τις αὐτοὺς, ἀξιοθέατοι· μελοποιῶν μὲν, Στησίχορός τε καὶ 5 Ἀλκαῖος· τραγῳδοποιῶν δὲ, Σοφοκλῆς· συγγραφέων δὲ, Ἡρόδοτος· ῥητόρων δὲ, Δημοσθένης· φιλοσόφων δὲ, κατ' ἐμὴν δόξαν, 6 Δημόκριτός τε, καὶ Πλάτων, καὶ Ἀριστοτέλης. τούτων γὰρ ἑτέρους εὑρεῖν ἀμήχανον ἄμεινον κεράσαντας τοὺς λόγους. Καὶ περὶ μὲν τῶν χαρακτήρων ταῦτα ἱκανά. παραδείγματα δὲ τούτων οὐκ οἴομαι δεῖν φέρειν, φανερῶν πάνυ ὄντων, καὶ οὐδὲν δεομένων λόγου.

7 Εἰ δέ τινι δοκεῖ καὶ πόνου πολλοῦ ταῦτα καὶ πραγματείας μεγάλης ἄξια εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ κατὰ τὸν Δημοσθένην· ἀλλ' ἐὰν λογίσηται τοὺς ἐξακολουθοῦντας 8 αὐτοῖς

4 Ὕστερον.] Fortaſſe rectius ὕστεροι, *poſteriores, inferiores. Sylburg.* † Cum hæ voces, ὕστεροι μὲν ἐκεῖνοι, conjunctæ ſi legantur, parum gratæ noſtris auribus futuræ ſint, veterem lectionem cenſeo retinendam: quæ, participio ὄντες ſubaudito, videtur defendi poſſe.

5 Ἀλκαῖος.] Lesbium civem Alcæum vocat Horatius: nam patria illi erat Mitylene. Vir bello fuit egregie ſtrenuus, ac Lyricorum fere princeps: cui tantus vivo etiam honor habitus, ut communi eruditorum conſenſu *aureum* illi *plectrum* donaretur. *In eloquendo brevis & magnificus, & diligens, plurimumque Homero ſimilis: ſed in luſus & in amores deſcendit, majoribus tamen aptior.* Ita Fabius. ut vero quantus fuerit poeta intelligatur, pauca ex fragmentis libet attexere, quibus tempeſtatis & naufragii miſeriæ graphice admodum depinguntur.

Τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται,
Τὸ δ' ἔνθεν· ἄμμες δ' ἀν' τὸ μέσσον
Ναῒ φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ,
Χειμῶνι μοχθεῦντες μεγάλῳ. κάλα
Πὰρ μὲν γὰρ ἄντλος ἱστοπέδαν ἔχει·
Λαῖφος δὲ πᾶν ἄδηλον ἤδη,
Καὶ λακίδες μεγάλαι κατ' αὐτό.
Χαλᾶσι δ' ἄγκυραι.

Ex

dus eſt Homerus. Omnis enim, quemcunque in eo locum attigeris, auſtero politoque ſtructuræ genere ſumma perfectione variatur & diſtinguitur. Alii autem, in eodem quotquot mediocri genere elaborarunt, ſi cum Homero omnes collati examinentur, multo inferiores apparebunt; quos tamen per ſe ſi quis expendat, dignos qui ſint in admiratione judicabit: inter Lyricos Steſichorus & Alcæus: inter Tragicos Sophocles: inter hiſtoricos Herodotus: inter oratores Demoſthenes: inter philoſophos, mea quidem ſententia, Democritus, Plato, & Ariſtoteles. Neque enim alios reperias, qui conſtructione meliori orationem temperaverint. Ac de variis quidem dicendi characteribus hæc ſufficiant, quorum omnium exempla proferre, non ita neceſſarium exiſtimo, quum per ſe ſatis ſint manifeſta, nec ulterius diſputatione indigeant.

Quod ſi nonnullis forte videantur hæc laborem ſibi plurimum, ſtudiumque vehementius poſtulare, à vero illi non adeo aberrant, juxta opinionem Demoſthenis: ſin gloriam quoque

Ex his etiam poſſumus de dicendi charactere, quo uſus eſt poeta, melius judicare.

6 Δημόκειτ☉-.] Inſignis philoſophus, Abderis natus, Olymp. octogeſima; patre quidem incerto. nam alii Hegeſiſtratum, alii Athenocritum, nonnulli Damaſippum fuiſſe ſcribunt. Hujus dicendi genus à Cicerone laudatum habes: *Quamobrem ſi ornate locutus eſt, ſicut fertur, & mihi videtur, phyſicus ille Democritus; materies illa fuit phyſici, de qua dixit: ornatus vero ipſe verborum, oratoris putandus eſt.* de Orat. Idem de Divinatione: *Valde Heraclitus obſcurus; minime Democritus.* Quin & in Oratore locutionem Democriti parum à verſu abeſſe, & ſcriptis Comicorum poetarum comparari poſſe arbitratur: *Itaque video viſum eſſe nonnullis, Platonis & Democriti locutionem, etſi abſit à verſu, tamen quod incitatius feratur, & clariſſimis verborum luminibus utatur, potius poema putandum, quam Comicorum poetarum.* Huic Timonem adjicias, qui ποιμένα μύθων Democritum vocat.

7 Εἰ δέ τινι.] Ita pro τισὶ numero plurali, quum id ſtructura poſtularet, reſcripſi.

8 Ἂν τοῖς.] Vulgatam ſcripturam ἂν τοῖς retinere nihil vetat. ſiquis tamen αὐτοῖς malit, fruatur ſuo judicio. *Sylburg.* † Recepta lectio melior longe videtur.

τοῖς κατορθουμένοις ἐπαίνους, καὶ τὸν καρπὸν ⁹ ἀπαίτων ὡς γλυκὺς, οὐ παθείας ἡγήσεται τοὺς πόνους. ¹⁰ Ἐπικουρείων δὲ χορὸν, οἷς οὐδὲν μέλει τούτων παραιτούμεθα.
" ¹¹ τὸ γὰρ, Οὐκ ἐπιπόνου τοῦ γράφειν ὄντος, ὡς αὐτὸς
" Ἐπίκουρος λέγει, τοῖς μὴ στοχαζομένοις τοῦ πυκνὰ μεταπίπτοντος κριτηρίου, πολλῆς ἀργείας ἦν καὶ σκαιότητος ἀλεξιφάρμακον.

9 Τῶν ἀπαίτων.] Αἰώνων inſere. de quo, ut arbitror, nulla futura eſt dubitatio: cui tamen defendendo pauca ipſe adducam loca. primus è ſequenti Sect. de Demoſthene: ἔργα συντατόμενος αἰώνια, καὶ διδοὺς αὐτὸν ὑπεύθυνον τῷ πάντι βασανίζοντι φθόνῳ καὶ χρόνῳ: alter ex initio Præfationis ad Antiquit. Rom. petitus eſt: τοὺς προαιρουμένους μνημεῖα τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς τοῖς ἐπιγινομένοις καταλιπεῖν, ἃ μὴ συναφανισθήσεται τοῖς σώμασιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου: tertius ex Herodiani proœmio: παιδείας κλέος ἀΐδιον μνώμενοι, ὅπως μὴ σιωπήσαντες λάθοιεν, εἰς τὸ πολὺ ὅμιλον ἀριθμούμενοι. quem locum ita laxius interpretatus eſt Politianus: *dum famam eruditionis affectant; nomenque ſuum conantur ab injuria oblivionis aſſerere.*

10 Ἐπικουρείων.] Tradit Athenæus Epicurum, omnium diſciplinarum expertem, ſolitum fuiſſe μακαρίζειν τοὺς ὁμοίως αὐτῷ

ΤΜΗΜΑ. κέ.

Λέξις ἄμετρος πῶς καλῷ ποιήματι ἢ μέλει ὁμοία γράφεται.

ΤΟύτων δή μοι τέλος ἐχόντων, ἐκεῖνά Σε οἴομαι ποθεῖν ἔτι ἀκοῦσαι, πῶς γράφεται λέξις ἄμετρος ὁμοία καλῷ ποιήματι ἢ μέλει, καὶ πῶς ποίημά γε ἢ μέλος πεζῇ λέξει καλῇ παραπλήσιον. Ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἀπὸ τῆς ψιλῆς λέξεως, ἕνα τῶν ἀνδρῶν προχειρισάμενος, ὃν ἐν τοῖς μάλιστα οἶμαι τὴν ποιητικὴν ἐκμεμάχθαι, βουλόμενος μὲν καὶ πλείους, οὐκ ἔχων δὲ χρόνον ἱκανὸν ἐφ' ἅπασι. Φέρε δὴ, τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειε

τοῖς

quoque ob animum ponant, quæ eos uſque homines ſecuta eſt & ſequetur, qui orationi componendæ operam feliciter dederunt, omniumque annorum conſequentium fructus, quam ii dulces ſint, voluptatem judicabunt, haud laborem. Eſt autem Epicureorum turba nobis contemnenda, qui nihil horum curant. Nam ſi *ſcribere laborioſum non eſt*, ut ipſe Epicurus cenſet; id ſane plurimæ ignaviæ ac ineptitudinis, iis ſcilicet hominibus qui parum animadvertunt, quam crebro judicium ſenſuſque iſtiuſmodi ſcriptoris labatur, certiſſimum fuerit remedium.

τοὺς ἐπὶ φιλοσοφίαν παρερχομένους. Scripſit idem, Laertio teſte, ad Pythoclem, Παιδείαν δὲ πᾶσαν, μακάριε, φεῦγε. Nec omittam Quintiliani verba, lib. 12: *Nam in primis nos Epicurus à ſe ipſe dimittit, qui fugere omnem diſciplinam navigatione quam velociſſima jubet.* Sed Grammaticis paulo fuit amicior, ut ex Sexto Empirico, diſcere eſt: συμφώνως γὰρ κατὰ πάντας ἐστὶ χρειώδης [ἡ γραμματική·] ἐν οἷς θετέον καὶ τὸν Ἐπίκουρον, εἰ καὶ δοκεῖ τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων διεχθραίνειν.

11 Τὸ γὰρ, οὐκ.] Etiamſi pro τὸ γὰρ legamus, καὶ γὰρ, tamen ne ſic quidem ſatis extricari videtur ſententia. *Sylburg.* † Hæc verba, οὐκ ἐπιπόνου τοῦ γράφειν ὄντος, ex Epicuri ſcriptis videntur deſumpta: quare τὸ materialiter accipiendum eſt.

Sectio XXV.

Quomodo ſoluta oratio poemati pulcro, aut odæ ſimilis conſcribatur.

HIS jam ad finem ita perductis, ea te adhuc, *mi Rufe*, velle arbitror audire, unde conſcribatur oratio ſoluta poemati pulcro, aut verſibus melicis ſimillima: quibus etiam modis poema aut carmen lyricum, proſaicæ orationi pulcræque non diverſum videatur. Initium ab oratione pedeſtri ſumam, eo aliis omnibus hominibus præpoſito, quem ego in primis egregie poeticen expreſſiſſe arbitror: plures equidem velim, ſed me tempus cunctis proferendis idoneum deficit. Age igitur, quis non orationes Demoſthenis fatebitur eſſe præſtantiſſimis poematibus vel odariis

τοῖς κρατίστοις ἐοικέναι ποιήμασί τε καὶ μέλεσι τοὺς Δημοσθένους λόγους, καὶ μάλιστα τάς τε κατὰ Φιλίππου δημηγορίας, τούς τε δικανικοὺς ἀγῶνας τοὺς δημοσίους; ὧν ἐξ ἑνὸς ἀρκέσει παραλαβεῖν τὸ προοίμιον τουτί·

" ¹ Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ² νομίσῃ με
" μήτ᾽ ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεχ᾽ ἥκειν Ἀριστοκράτους
" κατηγορήσοντα τουτουῒ, μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦ-
" λον ἁμάρτημα, ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ προάγειν
" ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν· ἀλλ᾽ εἴπερ ἄρα ὀρθῶς ἐγὼ λο-
" γίζομαι καὶ σκοπῶ, περὶ τοῦ τὴν Χερρόνησον ἔχειν ἀσφα-
" λῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν
" αὐτῆς. περὶ τούτου τοίνυν ἐστί μοι ἅπασα σπουδή.

Πειρατέον δὲ καὶ περὶ τούτων λέγειν ἃ φρονῶ. Μυστηρίοις μὲν οὖν ἔοικεν ἤδη ταῦτα, καὶ οὐκ εἰς πολλοὺς οἷά τε ἐστὶν ἐκφέρεσθαι. ὥστ᾽ οὐκ ἂν εἴην φορτικὸς, εἰ παρακε-
" λοίην, ³ Οἷς θέμις ἐστὶν, ἥκειν ἐπὶ τὰς τελετὰς τοῦ
" λόγου, θύρας δ᾽ ἐπιθέσθαι λέγοιμι ταῖς ἀκοαῖς ⁴ τοὺς βεβήλους.

1 Μηδεὶς ὑμῶν.] Ex initio orationis contra Ariſtocratem. paulo poſt, ἀλλ᾽ εἴπερ ἄρα ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι, mutato verborum ordine reſcripſimus. fuit autem vetus ſtructura, εἴπερ ἄρ ἐγὼ ὀρθῶς: quam nec Editio Demoſth. agnoſcit, Lutetiæ excuſa anno 1570: nec ipſe Dionyſius, infra hoc loco ad examen vocato, pag. 230.

2 Νομίσῃ.] Vulgatæ Demoſthenis Editiones in nonnullis hic diſcrepant à Dionyſiana ſcriptura, primum enim habent, νομίσῃ μήτε ἰδίας ἔχθρας ἐμὲ μηδ. deinde paulo poſt, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι: & mox ὑπὲρ τῆς, pro περὶ τοῦ. Tum ſeq. ver. ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς. & in ultima periodo, περὶ τούτου τοίνυν μοί ἐστιν ἅπασα ἡ σπουδή. Sed Dionyſiana lectio ſine ulla mutatione repetitur etiam paulo infra, & cum ſimilibus poetarum locis confertur. In uno tantum loco, vulgati libri Demoſthenis conſentiunt cum ſecunda Dionyſii citatione; eo ſcilicet quod hoc loco, & infra etiam, legitur; ἀλλ᾽ εἴπερ ἄρ ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι. niſi quod in vulgat. Editionib. Demoſthenis integre ſcriptum eſt ἄρα, in Dionyſii vero poſteriore loco per Synalœphen ἄρ. *Sylburg.*

3 Οἷς θέμις.] Reſpicit ad celebrem iſtum Orphei verſum, à Juſtino etiam martyre citatum: Φθέγξομαι

ſimiles; in primis Philippicas Actiones, & judiciaria ad populum certamina? quarum ex una orationum hoc accepiſſe exordium ſufficiat:

Nemo veſtrum, Athenienſes, exiſtimet, me aut propriarum omnino gratia inimicitiarum ad accuſandum hunc Ariſtocratem deſcendere; aut leve aliquod exiguumque adſpicere peccatum, ac propterea hoc apparatu me illius infenſo animo velle objicere: ſed (equidem ſi recte mecum conſidero, inepta non prorſus conjectura) ut Cherſoneſum tuto vos habeatis, neque iterum decepti ea privemini. Hoc eſt, in quo omnis mea cura ſtudiumque verſatur.

Eſt igitur mihi tentandum de his quæ ſentio, enarrare: quanquam myſteriis hæc ſimillima ſint, nec in multos divulganda. Haud itaque importunus fuerim, ſi eos ipſe adhorter, *quibus fas eſt*, adire ſacra Eloquentiæ; *profanis* autem edicam, ut aurium fores occludant. Sunt enim, qui propter

Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι.
Idem.

4 Τοὺς βεβήλους.] Eodem modo Lucianus in *de Sacrificiis*: πρότερον δέ φησιν ὁ λόγος, Θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. nec diſſimile illud, *Odi profanum vulgus, & arceo.* Verum inter opera Juſtini Martyris, in *Admonitione ad Græcos*, & libro *de Monarchia*, extant quædam carmina ſub Orphei nomine; non quod authorem haberent Orphea, ſed quod præcepta ab eo tradita continerent: quemadmodum & Χρυσᾶ ἔπη, Pythagoræ nomen ſibi habent inſcriptum. Horum initium fuit:

Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι
Πάντες ὁμῶς. Σὺ δ' ἄκουε, φαεσφόρου ἔκγονε Μήνης
Μουσαῖε· ἐξερέω γὰρ ἀληθέα.

Unde Torrentii ἁμάρτημα μνημονικὸν obſerves, cujus ad Horatii verſum, quem adduximus, hæc ſunt verba: *Cui ſimile eſt, quod ex Muſæo Juſtinus Martyr refert.* Sed quæſtio eſt inter eruditos, an legi debeat, βέβηλοι Πάντες ὁμῶς, an dandi caſu, βεβήλοις πᾶσιν. Eorum ſane opinioni hic locus favet, qui priorem lectionem tuentur. Nam ſi ab authore antiquiſſimo βεβήλοις ſcriptum fuiſſet; itidem à Dionyſio aut τοῖς βεβήλοις, aut certe τῶν βεβήλων, ſcribi oportuerit. Notes etiam, formulam apud Latinos uſitatam, *Quibus commodum eſt*, huic Græcorum, οἷς θέμις ἐστὶ, prope germanam eſſe.

5 Γλωττημα-

βούλους. εἰς γελοῖα γὰρ ἔνιοι λαμβάνουσι τὰ σπουδαιότατα δι' ἀπειρίαν, καὶ ἴσως οὐδὲν ἄτοπον πάσχουσιν. ἃ δ' οὖν βούλομαι λέγειν, τοιάδε ἐστί·

Πᾶσα λέξις ἡ δίχα μέτρου ἐγκειμένη, ποιητικὴν μοῦσαν ἢ μελικὴν χάριν οὐ δύναται προσλαβεῖν, κατά γ' οὖν τὴν σύνθεσιν αὐτήν· ἐπεὶ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀνομάτων μέγα τι δύναται, καὶ ἔστι τις ὀνομασία ποιητική, [5] γλωττηματικῶν τε καὶ ξένων καὶ τροπικῶν καὶ πεποιημένων, οἷς ἡδύνεται ποίησις, εἰς κόρον ἐγκαταμιγέντων [6] τῇ ἀμέτρῳ λέξει. ὃ ποιοῦσιν ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐχ ἥκιστα Πλάτων. οὐ δὴ λέγω περὶ τῆς ἐκλογῆς· ἀλλ' ἀφείσθω κατά γε τὸ παρὸν ἡ περὶ ταῦτα σκέψις· περὶ τῆς συνθέσεως αὐτῆς ἔστω ἡ θεωρία, τῆς ἐν τοῖς κοινοῖς ὀνόμασι καὶ τετριμμένοις καὶ ἥκιστα ποιητικοῖς τὰς ποιητικὰς χάριτας ἐπιδεικνυμένης. Ὅπερ οὖν ἔφην, οὐ δύναται ψιλὴ λέξις ὁμοία γενέσθαι τῇ ἐμμέτρῳ καὶ ἐμμελεῖ, ἐὰν μὴ περιέχῃ μέτρα καὶ ῥυθμούς τινας ἐγκαταμεμιγμένους ἀδήλως. Οὐ μέντοι προσήκει γε ἔμμετρον οὐδ' ἔρρυθμον αὐτὴν εἶναι δοκεῖν· ποίημα γὰρ οὕτως ἔσται καὶ μέλος, ἐκβήσεταί τε ἁπλῶς τὸν αὐτῆς χαρακτῆρα· ἀλλ' εὔρυθμον αὐτὴν ἀπόχρη καὶ εὔμετρον φαίνεσθαι μόνον. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ποιητικὴ μέν, οὐ μὴν ποίημά γε· καὶ ἐμμελὴς μέν, οὐ μέλος δέ.

Τίς δ' ἐστὶν ἡ τούτων διαφορὰ, πάνυ ῥᾴδιον ἰδεῖν. ἡ μὲν ὅμοια περιλαμβάνουσα μέτρα, καὶ τεταγμένους σῴζουσα ῥυθμοὺς, κατὰ στίχον ἢ περίοδον ἢ στροφὴν διὰ τῶν αὐτῶν σχημάτων περαινομένη, κἄπειτα πάλιν τοῖς αὐτοῖς ῥυθμοῖς καὶ μέτροις ἐπὶ τῶν ἑξῆς στίχων, ἢ περιόδων, ἢ στροφῶν χρωμένη, καὶ τοῦτο μέχρι πολλοῦ ποιοῦσα,

ἔρρυθμός

5 Γλωττηματικῶν.] Ariſtoteles de Poet. cap. 22: Ξενικὸν δὲ λέγω, γλῶτταν καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν παρὰ τὸ κύριον. Latius videntur vocabula peregrina, quàm *Linguæ*, patere.

6 Τῇ ἀμέτρῳ λέξει.] Locus iſte, ſi quid ego video, corruptiſſimus: quem, ne repugnantia contineret,

propter ignorantiam res apprime ſerias riſu excipiunt: nec fortaſſe abſurdi quicquam patiuntur. Quæ autem hac de re habeo dicenda, hujuſmodi ſunt.

Omnis ſoluta oratio, nec pedibus conſtricta, ſua ſcilicet compoſitione & ſtructura poeticam muſam aut lyricam venuſtatem, ſibi non poteſt aſſumere: quin & ipſe verborum delectus multum valet, & quædam eſt certa poetica locutio vocabulorum, quæ jam obſoleta, quæ peregrina, figurata, facta ſunt, quibus emollitur poeſis, cum ligatæ affatim orationi permiſceantur: & tamen idem faciunt tum alii complures, tum in primis Plato. Verum hoc quidem tempore de vocabulis ſeligendis non dicturus ſum: idcirco in præſentia hæc omittatur diſputatio. etenim de compoſitione mihi nunc ſermo inſtituitur, quæ vocabulis uſa communibus, tritis, nec poetico ornatu, poeticam tamen venuſtatem & gratiam præ ſe ferre videatur. Quod igitur jam dixi, proſaica non poteſt oratio ligatæ eſſe ſimilis pedibuſque vinctæ, niſi incluſos habeat numeros pedeſque, ita tamen ut lateant, interſperſos. At vero minime putandum eſt, eam numeris inſtrui poeticis, aut pedibus ligari oportere: nam inde poema eſſet aut carmen lyricum; ita ut ſuum certiſſime dicendi genus & charactera excederet. huic autem, eſſe numeris ſolummodo temperatam, & pulcra conſtare videri modulatione, ſufficit. quo pacto evadet poetica, non tamen poema: modulata, nec ideo carmen melicum.

Quæ vero ſit horum differentia, omnino facile eſt perſpicere: nam ſiqua oratio ſimilia ſibi metra aſſumit, inſtitutos conſervat pedes, atque, ſive verſu, ſive periodo, ſive denique converſione, iiſdem figuris elaborata, abſolvitur: deinde iiſdem ex integro uſa & pedibus & menſuris ad ſequentia carmina componenda, ſeu periodos, ſeu converſiones,

contineret, ita reformandum volui, τῇ ἐμμέτρῳ λέξει. ὁ δ' αὐτὸ ποιοῦσιν: aut, finita cum voce ἐγκαταμιγνύντων periodo, ἐν δὲ τῇ ἀμέτρῳ λέξει καὶ αὐτὸ ποιοῦσιν ἄλλοί τε πολλοὶ καὶ οὐχ ἥκιστα ὁ Πλάτων: poſito ante Πλάτων articulo.

7 Τρίτη

ἔρρυθμός ἐστι καὶ ἔμμετρος, καὶ ὀνόματα κεῖται τῇ τοιαύτῃ λέξει μέτρον καὶ μέλος· ἡ δὲ πεπλανημένα μέτρα καὶ ἀτάκτους ῥυθμοὺς ἐμπεριλαμβάνουσα, καὶ μήτε ἀκολουθίαν ἐμφαίνουσα αὐτῶν, μήτε ὁμοζυγίαν, μήτε ἀντιστροφὴν, εὔρυθμος μέν ἐστιν, ἐπειδὴ διαπεποίκιλταί τισι ῥυθμοῖς· οὐκ ἔρρυθμος δὲ, ἐπειδὴ οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς, οὐδὲ κατὰ τὸ αὐτό. Τοιαύτην εἶναι δή φημι πᾶσαν λέξιν ἔμμετρον, ἥτις ἐμφαίνει τὸ ποιητικὸν καὶ μελικόν· ᾗ δὴ καὶ τὸν Δημοσθένη κεχρῆσθαί φημι. Καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτά ἐστι, καὶ οὐδὲν ἐγὼ καινοτομῶ, λάβοι μὲν ἄν τις καὶ ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους μαρτυρίας τὴν πίστιν. εἴρηται γὰρ τῷ φιλοσόφῳ τά τε ἄλλα περὶ τῆς λέξεως τῆς πολιτικῆς ἐν τῇ [7] τρίτῃ βίβλῳ τῶν Ῥητορικῶν τεχνῶν, οἵαν αὐτὴν εἶναι προσήκει, καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς εὐρυθμίας, ἐξ ὧν ἂν τοιαύτη γένοιτο· ἐν ᾗ τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ὀνομάζει ῥυθμοὺς, καὶ πῇ χρήσιμος ἕκαστος αὐτῶν καταφαίνεται, καὶ λέξεις παρατίθησί τινας, αἷς πειρᾶται βεβαιοῦν τὸν λόγον. χωρὶς δὲ τῆς Ἀριστοτέλους μαρτυρίας, ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐμπεριλαμβάνεσθαί τινας τῇ πεζῇ λέξει ῥυθμοὺς, εἰ μέλλοι τὸ ποιητικὸν ἐπανθήσειν αὐτῇ κάλλος, ἐκ τῆς πείρας αὐτῆς γνώσεται.

Αὐτίκα ὁ κατὰ Ἀριστοκράτους λόγος, οὗ καὶ μικρῷ πρότερον ἐμνήσθην, ἄρχεται μὲν ἀπὸ Κωμικοῦ στίχου τετραμέτρου δι᾽ ἀναπαίστων τῶν ῥυθμῶν ἐγκειμένου· λείπεται δὲ ποδὶ τοῦ τελείου, παρ᾽ ὃ καὶ λέληθεν·

" Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ με.

[8] τοῦτο γὰρ εἰ προσλάβοι τὸ μέτρον πόδα, ἤτοι κατ᾽ ἀρχὰς,

7 Τρίτη βίβλῳ.] Vide Ariſtotelis Rhetor. lib. 3, cap. 8: Τὸ δὲ σχῆμα τῆς λέξεως δεῖ μήτε ἔμμετρον εἶναι, μήτε ἄρρυθμον. Cicero in Oratore: *Ego autem ſentio, omnes in oratione eſſe quaſi permiſtos & confuſos. nec enim effugere poſſemus animadverſionem, ſi ſemper iiſdem uteremur. quia neque numeroſa eſſe, ut poema; neque extra numerum, ut ſermo vulgi eſt, debet oratio.*

8 Τοῦτον-

nes, idque diu etiam multumque, ligata prorſus futura eſt, pedibuſque conſtricta; cui adeo ſua nomina imponuntur, aut verſus, aut lyricum carmen: At vero quæ vagabunda metra & pedes nullo ordine incompoſitos includit, nulla eorum ſerie obſervata, nulla conjugatione, aut converſione, numeroſa quidem habenda eſt, ſiquidem ſuis quibuſdam pedibus diſtinguitur, eadem tamen numeris adſtricta dici non poteſt; eo quod nec iiſdem pedibus, nec eodem in loco, ornata eſt. Hujuſmodi autem eſſe omnem orationem exiſtimo, quæ quidem numeris exculta ſit, atque aliquam poeticæ lyricæque venuſtatis ſpeciem præ ſe ferat: qua etiam Demoſthenem uſum fuiſſe affirmo. Atque hæc vera eſſe, nec à me novitatis ſtudioſo excogitata, quilibet ſibi vel ex Ariſtotelis teſtimonio fidem certiſſimam accipiat. Sunt enim à philoſopho cum multa alia de civili & oratoria dictione in tertio *Artis Rhetoricæ* tradita, qualem eam eſſe oporteat; tum vero de numerorum concinnitate, è quibus conſtituatur, quo etiam libro pedes aptiſſimos recenſet, ac quo loco eorum ſinguli commode appareant; deinde è ſcriptoribus quædam profert exempla, quibus ſententiam confirmare nititur. Veruntamen ſine teſtimonio Ariſtotelis, quod neceſſe ſit quoſdam ſolutæ orationi pedes adhibere, ſi futurum eſt, in ea ut poeticæ pulcritudinis effloreſcat gratia, ipſa nos docebit experientia:

Oratio illa Demoſthenis in Ariſtocratem, cujus à me paulo ſuperius facta eſt mentio, à Comico verſu tetrametro, ex pedibus compoſito anapæſticis, ſtatim incipit; ſed pede integro deſtituitur: quo factum, ut minus audientiæ, occultata arte, appareret.

Nemo veſtrum, Athenienſes, me exiſtimet.

Qui numerus, ſi pedem principio, medio, vel fine acceperit,

8 Τȣ͂τον.] Perperam in vulgat. exemplaribus neutro genere ſcriptum τȣ͂το. Jam τȣ͂τον πόδα ſine articulo hic uſurpatum, ut cum alibi ſæpe, tum infra non longe à fine: Ἔιθ' ἑξῆς τὰ ἄλλα τȣ͂τον κατασκευάζει τρόπον. *Sylburg.* † Sine cauſa, ut nobis quidem videtur, antiquam lectionem τȣ͂το ſuo loco deturbavit Sylburgius. etenim conſtructio vix eſt Dionyſiana, cum deſit

ἀρχὰς, ἢ διὰ μέσου, ἢ ἐπὶ τελευτῆς, τέλειον ἔσται τετράμετρον ἀναπαιστικὸν, ὃ καλοῦσί τινες Ἀριστοφάνειον·

„ Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ με παρεῖναι ἴσον δὲ τῷ,

„ Λέξω τοίνυν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο.

Τάχα τις ἐρεῖ πρὸς ταῦτα, ὅτι οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύσεως τοῦτο, ἀλλ' ἐκ ταὐτομάτου ἐγένετο. πολλὰ γὰρ [10] αὐτοσχεδιάζει μέτρα ἡ φύσις. Ἔστω τοῦτο ἀληθὲς εἶναι. ἀλλὰ καὶ τὸ συναπτόμενον τούτῳ κῶλον, εἰ διαλύσειέ τις αὐτοῦ τὴν δευτέραν συναλοιφὴν, ἢ πεποίηκεν αὐτὸ ἄσημον, [11] ἐπισυνάπτουσα τῷ τρίτῳ κώλῳ, πεντάμετρον ἐλεγειακὸν ἔσται συντετελεσμένον ἀκριβῶς τουτί,

„ Μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεκα·

ὅμοιον τούτοις,

„ [12] Κοῦραι ἐλαφροπόδων ἴχνη ἀειράμεναι.

Ἐὰν

deſit articulus, & tanto intervallo à ſe invicem diſtent voces. præterea ſatis frigide pes ſive numerus deſignatur, τοῦτον τὸν πόδα τέλειον. hiſce rationibus τοῦτο, præcipue cum eſſet antiquior, maluimus.

9 Λέξω.] Verſus deſumptus eſt ex Ariſtoph. Νεφέλ. Act. 3, Scen. 3, ver. 1. Dicit autem Hephæſtion, quare vocantur hi verſus Ariſtophanei: Κέκληται δὲ Ἀριστοφάνειον, οὐκ Ἀριστοφάνους αὐτὸ εὑρόντος πρῶτον, ἐπεὶ καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἐστί·

Χαίρετε δαίμονες, οἳ Λεβάδειαν Βοιώτιον οὖθαρ ἀρούρης·

ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν Ἀριστοφάνην αὐτῷ κεχρῆσθαι πολλῷ. addit etiam, Epicharmum duas ſcripſiſſe fabulas ante Cratinum hoc carminum genere. Idem fere notat & Scholiaſtes Ariſtophanis.

10 Αὐτοσχεδιάζει.] Nullos fere non verſus ex antiquis ſcriptoribus cujuſvis eſt, ſi repudiata accentuum ratione, quantitatem ſyllabarum diligentius attenderit, minimo negotio colligere. At Iambi longe frequentiores aliis occurrunt: magnam enim partem ex Iambis noſtra conſtat oratio: Ὁ δὲ ἴαμβος, ait Demetrius, τῇ τῶν πολλῶν λέξει ὅμοιος. πολλοὶ γοῦν μέτρα ἰαμβικὰ λαλοῦσιν, οὐκ εἰδότες. Id vero ex Ariſtotele deſumptum videtur; lib. 3, de arte dicendi: Ὁ δ' ἴαμβος αὐτή ἐστιν ἡ λέξις ἡ τῶν πολλῶν· διὸ μάλιστα πάντων τῶν μέτρων ἰαμβεῖα φθέγγονται λέγοντες. idem etiam confirmat ἐν τῷ περὶ Ποιητικῆς: quo loco rarius ſcribi heroicos, & à ſermone communi magis abhorrere

rit, perfectum fiet tetrametrum carmen anapæſticum, quod Ariſtophaneum quidam appellant:

Nemo veſtrum, Athenienſes, me exiſtimet adeſſe.

& æquale huic,

Dicam itaque priſtinam diſciplinam, ut erat inſtituta.

Sed aliquis fortaſſe objiciet: hæc non ſtudio & dedita opera fuiſſe facta, ſed fortuito ſe ita obtuliſſe, multa etenim verſuum genera ſponte ipſa aſſolet natura effundere. Sit ita ſane. ſed membrum huic adnexum, ſi ſecundam ipſius eliſionem reſolveris, quæ, tertio cum ſit adaptata membro, id inobſervatum fecerit, pentametrum erit elegiacum, omnibus numeris abſolutum; hoc modo:

Nec mihi privati cauſa doloris adeſt:

his ſimile,

Vos, pernix genitor queis equus, acre genus.

Quod

rere tradit. Atque adeo, miſſis Iambicis, haud abs re fuerit aliquot heroici generis indicare exempla. Ordiamur à Cicerone; apud quem integrum diſtichon, lib. de Oratore, quod mireris, annotavimus. Craſſus loquitur: *Ac mihi quidem veteres illi majus quiddam animo*

Complexi, plus multo etiam vidiſſe videntur,

Quàm quantum noſtrorum ingeniorum acies

intueri poteſt, &c. Sed ad Græcos redeam. Demoſthenes pro Cteſiphonte, ὑπὸ

Τῶν ἀλλῶν Ἑλλήνων πολλάκις ἐστεφανῶσθαι.

Noſter etiam ſtatim ab initio hujus libelli: Οὔτε εἰς γάμου μόνον

Ὥραν, καὶ γαμετῆς χάριν εὔθετον· ἀλλὰ ποίημα

μὲν καὶ γέννημα παιδείας. ultimum tibi, quod proferam, dabit Chryſoſtomus in tertio περὶ Ἱερωσύνης: ideo autem majori animadverſione dignum, quod periodum terminat: Κἂν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων λαμπροτέρα οὖσα τύχῃ, ἀπ' ἐκείνου

Τοῦ καπνοῦ προσέφλεξε καὶ ἠμαύρωσεν ἅπασαν.

Ex his exemplis, & hujuſmodi mille aliis, quæ otioſe quivis legat, non adeo vitioſum videtur, in oratione ſoluta verſum feciſſe, ut omnes fere artis Rhetoricæ magiſtri ſcribunt.

11 Ἐπισυνάπτουσα.] Paſſive ſumitur: ſcilicet ἑαυτὴν ſubintellecto.

12 Κοῦραι.] Similis ab Ariſtotele Rhetor. lib. 3, ex Simonide citatur locus in mulas: Χαίρετ' ἀελλοπόδων θύγατρες ἵππων. *Sylburg.*

Ἐὰν καὶ τοῦτ' ἔτι κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπολάβωμεν αὐτοματισμὸν ἄνευ γνώμης γεγονέναι, ἀλλ' ἑνὸς τοῦ μεταξὺ κώλου
" συγκειμένου λεκτικῶς, τοῦ, Ἥκειν Ἀριστοκράτους κατη-
" γορήσοντα τουτουΐ, τὸ συμπλεκόμενον τούτῳ πάλιν κῶλον ἐκ δυοῖν συνέστηκε μέτρων·

" Μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα, ἑτοί-
" μως οὕτως ἐπὶ τούτῳ.

[13] τοιγάρτοι Σαπφικὸν εἴ τις Ἐπιθαλάμιον τουτί,

" Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ, τοιαύτα·

καὶ τοῦ Κωμικοῦ τετραμέτρου, λεγομένου δὲ Ἀριστοφανείου, τοῦδε,

" Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη νενό-
" μιστο·

τοὺς τε τελευταίους πόδας τρεῖς, καὶ τὴν κατάληξιν ἐμβαλών, [14] συνάψειε τοῦτον τὸν τρόπον,

" Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ, τοιαύτα,—καὶ
" σωφροσύνη νενόμιστο·

οὐδὲν διοίσει τοῦ,

" Μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα, ἑτοί-
" μως οὕτως ἐπὶ τούτῳ.

Τὸ δ' ἀκόλουθον ἴσον ἐστὶν ἰαμβικῷ τετραμέτρῳ, τὸν ἔσχα-
" τον ἀφῃρημένῳ πόδα, Περιάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν· τέλειον γὰρ ἔσται προσλαβὸν πόδα, καὶ γενόμενον τοιοῦτον,

Περιάγειν

13 Τοιγάρτοι.] Pro τοιγάρτοι fortaſſe legendum, τοιοῦτον γάρ: ut ſequenti verſu. Sic paulo infra pro τοῦδε legendum videtur τάδε. *Idem.*

Ibid. Τοιγάρτοι.] Hoc loco, ſiquo alio, errat vir doctiſſimus: eum ſcilicet oratio longiuſcula parum attendentem eluſit. hæc verborum ſtructura eſt: Τοιγάρτοι εἴ τις ἐμβαλὼν συνάψειε Σαπφικὸν Ἐπιθαλάμιον τουτί, Οὐ γὰρ----- καὶ τοὺς τελευταίους πόδας τρεῖς, καὶ τὴν κατάληξιν, τοῦ κωμικοῦ τετραμέτρου, λεγομένου δὲ Ἀριστοφανείου, τοῦδε, Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια----τοῦτον τὸν τρόπον, Οὐ γὰρ ἑτέρα----οὐδὲν διοίσει τοῦ. Ita nihil omnino difficile, aut impeditum. Ipſe quidem propria conjectura, pro Σαπφικόν τι Ἐπιθαλάμιον, feci Σαπφικὸν εἴ τις Ἐπιθαλ. quæ lectio in primis Dionyſio familiaris eſt, & vicies hoc libro occurrit: paulo ante, εἰ διαλύσειέ τις αὐτοῦ τὴν

διάθεσιν

Quod ſi id caſu quoque, nec de induſtria factum, cenſuerimus; tamen membro uno, quod ſoluto ſermone pedeſtrique conſtat, interjecto, *Ad accuſandum hunc Ariſtocratem devenire:* alterum, quod huic adjunctum eſt membrum, ex duobus conſtituitur carminum menſuris:

Aut leve me aliquod exiguumque adſpicere peccatum, ac propterea hoc apparatu in illum.

Etenim ſi quis hunc verſum, è Sapphonis Epithalamio deſumptum,

Neque enim alia fuit puella, ô gener, talis:

hujuſque Comici tetrametri, quod vulgo Ariſtophaneum appellatur, hujus inquam,

Quum ego juſta dicens florerem, & temperantia jam eſſet more ſancta:

tres hoſce extremos pedes, una cum deſinentia, ſecum commiſſos hoc modo connexuerit,

Neque enim alia fuit puella, ô gener, talis: — & temperantia jam eſſet more ſancta:

nulla erit omnino ab hoc differentia,

Aut leve me aliquod exiguumque adſpicere peccatum, ac propterea hoc apparatu, illius.

Quod ſequitur æquale eſt Iambico trimetro, cui ademptus eſt pes ultimus,

Dare me lubenter odio obnoxium. nam

διάτεραν συναλοιφήν. feci itidem ut τοιαύτα, pro neutro plurali τοιαῦτα, Sapphico verſui adjungeretur.

14 Συνάψεις.] Pro συνάψεις rectius fortaſſe legemus εἰ συνάψεις, *ſi copularis.* Rectius etiam fortaſſe τοιάυτα, fæminino genere: hoc ſenſu, οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς τοιάυτα, *non enim alia erat puella talis.* Quin & paulo ante, ita fortaſſe legendum eſt, Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρὲ, τοιάυτα. ut finita hic Sapphici loci periodo, deinceps hæc Dionyſii ſint verba; καὶ τοῦ Κωμικοῦ τετραμέτρου, λεγομένου τοῦ Ἀριστοφανείου, τόδε: ſubaudito è ſuperioribus, τοιοῦτόν ἐστι. ut hic poſterioris loci ſenſus ſit: Si cum hoc loco Sapphonis, Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρὲ, τοιάυτα, copulentur Ariſtophanei loci poſteriores pedes tres, cum eorundem deſinentia, καὶ σω-- φροσύνη ∪∪- νενόμι ∪∪-- στο: nihil diſcrepaturam eſſe hanc compoſitionem ab iſta Demoſthenis; μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα, ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ. Exſtat autem Ariſtophanis verſus in Νεφέλαις. *Sylburg.*

15 Τοῦ

Προάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειάν τινι.

Παρίδωμεν ἔτι καὶ ταῦτα ὡς οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ἀλλ' αὐτοματισμῷ γινόμενα. τί οὖν βούλεται πάλιν τὸ προσεχὲς τούτῳ κῶλον; ἰάμβειον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο τρίμετρον ὀρθόν,

" Ἀλλ' εἴπερ ἄρ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι·

[15] τοῦ Ἄρα συνδέσμου μακρὰν λαμβάνοντος τὴν προτέραν συλλαβήν· καὶ ἔτι γε, νὴ Δία, μέσου [16] παρεκπεσόντος τοῦ, Καὶ σκοπῶ, ὑφ' οὗ δὴ τὸ μέτρον ἐπισκοτούμενον ἠφάνισται. Τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ λαμβανόμενον κῶλον ἐξ ἀναπαίστων σύγκειται ῥυθμῶν, καὶ προάγει μέχρι ποδῶν ὀκτώ, τὸ αὐτὸ σχῆμα διασῶζον,

" Περὶ τοῦ τὴν Χερρόνησον ἔχειν ἀσφαλῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ
" παρακρουσθέντας·

ὅμοιον τῷ παρ' Εὐριπίδῃ,

" Ὦ βασιλεῦ χώρας τῆς [17] πολυβότου Κισσεῦ, πεδίον
" πυρὶ μαρμαίρει.

Καὶ τὸ μετὰ τοῦτο πάλιν κείμενον τοῦ αὐτοῦ κώλου μέρος τουτί, Ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, ἰαμβικὸν τρίμετρόν ἐστι, ποδὶ καὶ ἡμίσει λεῖπον. ἐγένετο δ' ἂν τέλειον οὕτως,

" Ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς ἐν μέρει.

Ταυτὶ φῶμεν αὐτοσχέδια εἶναι καὶ ἀνεπιτήδευτα, οὕτω ποικίλα, καὶ πολλὰ ὄντα; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ. καὶ γὰρ τὰ ἑξῆς τούτοις ὅμοια εὑρεῖν ἐστι πολλῶν καὶ παντοδαπῶν ἀνάμεσα μέτρων τε καὶ ῥυθμῶν.

Ἀλλ'

15 Τοῦ Ἄρα.] Prima in ἄρα produci poteſt ob ſequentem liquidam: quemadmodum in hoc Archiæ verſu de Alexandro occurrit longa:

Πέλλα δ' Ἀλεξάνδρῳ συναπώλετο. πατρίδες ἄρα
Ἀνδράσιν.

16 Παρεκπεσόντος.] Forſan rectius παρεμπεσόντος. ſequenti verſu perperam in vulgatis libris eſt ἐπισκοπούμενον. noſtrum ἐπισκοτεῖσθαι ſupra quoque uſurpatum, pag. 86, ver. 8: ὥστε ὑπὸ τῆς ἐκείνων χάριτος ἐπισκοτεῖσθαι

nam verſus erit perfectus Iambicus, ſi unum ſibi aſſumpſerit pedem, hujuſmodi numeros adeptum:

Dare me lubenter odio obnoxium gravi.

Verum hæc quoque prætereamus, veluti non ſtudio & de induſtria, ſed caſu fortuito compoſita. Quid vero ſibi vult proximum huic membrum? eſt enim trimetrum carmen Iambicum, numeris abſolutum,

Hæc mente mecum recta ſi conſidero:

ſi modo ſyllabam priorem conjunctio Ἄρα longam ſibi aſſumat, & per Deos è medio illud auferatur, Καὶ σκοπῶ, unde carmen obſcuratum diſparuit. Quod adeo proxime poſitum eſt membrum, ex anapæſtis conſtituitur, ad octo uſque productum pedes, eadem obſervata forma;

Ut Cherſoneſum tuto vos habeatis, nec iterum decepti:

huic ſimile apud Euripedem,

O princeps regionis feraciſſimæ, Ciſſeu, campus igne reſplendet.

Hæc etiam membri ejuſdem pars annexa, *Ea in poſterum privemini*; eſt Iambicum trimetrum, niſi quod pes ei cum dimidio deſit. hoc modo eſſet integrum,

In poſterum nec ipſi vos privemini.

Hæc igitur dicemus ſpontanea, hæc ſtudio nullo elaborata, cum tam varia ſint, tam multa? Equidem non arbitror. Nam quæ ſequuntur, his omnino reperire eſt ſimilia, multis variiſque pedibus referta, & carminum menſuris.

Sed

τεῖσθαι τῶν τούτων αἰτίαν. *Sylburg.* † Quare Sylburgio hæc vox παρεκπεσόντος diſpliceat, non video: eſt enim ſatis expedita, & cum præcedentibus optime congruit. *Si modo*, inquit, *prima in* ἄρα *producatur, & ex oratione furtim hæ voces* καὶ σκοπῶ, *exciderint: quibus adeo inſertis, veluti velo obducto, carmen diſparuit.*

17 Πολυβόλου.] Incertum eſt, ſitne πολυβώλου ſcribendum, an potius πολυβότου. *Idem.* † Feci πολυβότου.

Ἀλλ' ἵνα μὴ τοῦτον ὑπολάβῃ τις μόνον οὕτω κατεσκευάσθαι τὸν λόγον, ἑτέρου πάλιν ἅψομαι τοῦ πάνυ ἡρμηνεῦσθαι δαιμονίως δοκοῦντος, τοῦ [18] ὑπὲρ Κτησιφῶντος, ὃν ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων. Ὁρῶ δὴ κἀν τούτῳ μετὰ τὴν προσαγόρευσιν τῶν Ἀθηναίων εὐθέως τὸν Κρητικὸν ῥυθμὸν, εἴτε ἄρα [19] παιᾶνά τις βούλεται αὐτὸν καλεῖν· διοίσει γὰρ οὐδὲν τῶν ἐκ πέντε συγκειμένων χρόνων· οὐκ αὐτοσχεδίως μὰ Δία, ἀλλ' ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐπιτετηδευμένως δι' ὅλου τοῦ κώλου πλεκόμενον τοῦτον,

" [20] Τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις.

οὐ τοιοῦτος μέντοι κἀκεῖνός ἐστιν ὁ ῥυθμός;

" Κρησίοις ἐν [21] ῥυθμοῖς παῖδα μέλψωμεν.

ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ. ἔξω γὰρ τοῦ τελευταίου ποδὸς, τά γε ἄλλα ἐν πᾶσιν ἴσα ὥρισται. καὶ τοῦτο εἰ βούλεταί τις αὐτοσχέδιον, ἀλλὰ καὶ τὸ συναπτόμενον τούτῳ κῶλον ἰαμβικόν ἐστιν ὀρθὸν, συλλαβῇ τοῦ τελείου δέον, ἵνα κἀνταῦθ' ἄσημον γένηται τὸ μέτρον· ἐπεὶ μιᾶς γε συλλαβῆς προστεθείσης τέλειον ἔσται,

" Ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ.

κἄπειτα ὁ παιὰν, ἢ ὁ Κρητικὸς ἐκεῖνος ὁ πεντάχρονος ἥξει ῥυθμὸς ἐν τοῖς ἑξῆς τούτοις,

[22] Τῇ

18 Ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Cteſiphonti diem dixit Æſchines, quod contra leges ſcripſiſſet, ut Demoſthenes, nondum relatis rationibus, eo quod propriis impenſis Athenienſium muros refeciſſet, corona donaretur. Hanc litem intenderat Æſchines quadriennio ante Philippi Macedonis mortem μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν, teſte Plutarcho: ſed judicium factum eſt decem annis poſt, Alexandro jam Aſiam tenente: *ad quod concurſus dicitur è tota Græcia factus eſſe. Quid enim aut tam viſendum, aut audiendum fuit, quam ſummorum Oratorum in graviſſima cauſa, accurata & inimicitiis incenſa contentio?* Cicero de optimo Orat. genere: qui & hanc, & contrariam Æſchinis, *nobiliſſimas orationes*, Latine convertit.

19 Παιᾶνα.] Optime hunc locum Cicero in tertio de Oratore

Sed ne quis ſuſpicetur ſolam hanc orationem ita eſſe conſtructam, alii jam manum admovebo, quæ divina plane elocutione videtur conſcripta; illam pro Cteſiphonte dico, omnium orationum, meo judicio, longe præſtantiſſimam. Video ſtatim à prima Athenienſium compellatione huic pedem ineſſe Creticum, ſive quis eum pæana voluerit appellare, (nil etenim differt ab iis, qui ex quinque temporibus conſtituuntur) non temere aut fortuito mehercule, ſed quantum pote eſt, maximo ſtudio toti membro intertextum:

Omnibus Diis deabuſque fundo preces.

an non & iſte talis eſt numerus?

Creticis numeris puerum canamus.

Mihi quidem videtur. nam ultimo pede excepto, cætera in omnibus æqualia terminantur. Hoc etiam, ſi quis ita velit, ſpontaneum vocet; at membrum quod huic adjungitur, Iambicum juſtum eſt, unica ſolummodo, quo minus abſolutum ſit, ſyllaba deſtitutum, ut facilius hic quoque carmen occultaretur. nam unam ſi addideris ſyllabam, perfectum erit:

Amore quanto cordis uſque proſequor.

poſtea pæan, aut pes ille Creticus, quinque conſtans temporibus, in his quæ deinceps ſequuntur, procedit,

Civitatem

tore illuſtrat. *Eſt autem pæon hic poſterior (qui à brevibus deinceps tribus oritur, extrema producta atque longa, ſicut illa ſunt,* domuerunt, ſonipedes) *non ſyllabarum numero, ſed aurium menſura, quod eſt acrius judicium & certius, par fere Cretico, qui eſt ex longa, & brevi, & longa.* Syllaba etenim producta duabus brevibus par eſt muſico tempore. Vid. pag. 130: 140.

20 Τοῖς θεοῖς.] Editio Demoſthenis Lutetiæ anno 1570 excuſa, articulum τοῖς non habet: ſed margini adſcribitur, in quatuor codicibus calamo exaratis repertus. Vide quæ jam de hoc loco ſcripta ſunt, pag. 140. Addam vero, annotante Libanio, ὅτι Ὁμηρικῷ εἴρηται ζήλῳ·

Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ,
πᾶσαί τε θέαιναι.

21 Ῥυθμοῖς.] Hac igitur ſcanſione, prima in ῥυθμοῖς corripiatur neceſſe eſt: ut hoc verſu Theocriti, Idyll. 26,

Λᾶξ ἐπὶ γαστέρα βᾶσα· καὶ Αὐτονόας ῥυθμὸς ωὑτός.

" [22] Τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξειν μοι
" παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα.

Τοῦτό γ' οὖν ἔοικεν, ὅτι μὴ [23] κατακεκλασμένους ἔχει δύο πόδας ἐν ἀρχαῖς, κατὰ γοῦν τὰ ἄλλα [24] πάντα τῷ παρὰ [25] Βακχυλίδῃ·

" [26] Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς,
" Ἀλλὰ χρυσαιγίδος [27] Ἰτωνίας
" Χρὴ παρ' εὐδαίδαλον ναὸν
" Ἐλθόντας, ἁβρόν τι δεῖξαι.

Ὑφορῶμαί τινα πρὸς ταῦτα καταδρομὴν ἀνθρώπων, τῶν μὲν [28] ἐγκυκλίου παιδείας ἀπείρων, τὸ δὲ ἀγοραῖον τῆς Ῥητορικῆς μέρος, ὁδοῦ τε καὶ τέχνης χωρὶς ἐπιτηδευόντων· πρὸς οὓς ἀναγκαῖον ἀπολογήσασθαι, μὴ δόξωμεν ἔρημον ἀφεικέναι τὸν ἀγῶνα. Ἐροῦσι δὴ ταῦτα·

Ὁ

22 Τῇ πόλει.] Hoc loco particula omiſſa eſt copulativa, quam recepimus in contextum: τῇ τε πόλει.

23 Καταкεκλωμένους.] Legendum videtur κατακλωμένους, vel κατακεκλασμένους: ea metaphora qua ſupra 142, 12, dicit κατακεκλασμένας γραφάς: ut ſenſus ſit, Τοῦτο γ' οὖν ἔοικε, δύο μόνον πόδας ἐν ἀρχαῖς ἔχει κατακεκλασμένους. nam ὅτι μὴ alibi quoque uſurpatur pro *nonniſi*, *tantum*. Forſan etiam ſequenti verſu πάντα legendum ταὐτὸ, *idem*. Sylburg. † Cum nullum omnino ſenſum conficeret antiqua lectio; κατακεκλασμένους, rebus cogentibus, reſtituendum putavi. Ita apud Longinum ῥυθμὸς κεκλασμένος, Sect. 40: Μικροποιὸν δ' οὐδὲν οὕτως ἐν τοῖς Ὑψηλοῖς, ὡς ῥυθμὸς κεκλασμένος λόγου, καὶ σεσοβημένος.

24 Πάντα.] Forſan legendum ταὐτὸ, inquit Sylburgius: quamobrem equidem non video. nam articulus τῷ pendet à verbo ἔοικεν: & particulæ ὅτι μὴ, Latine valent, *niſi quod*.

25 Βακχυλίδῃ.] Poeta Lyricus fuit è Ceo inſula, & Simonidis nepos ex fratre: qui circa Olymp. Octogeſimam quintam floruit. Hujus poemata etiam Pindaricis fuiſſe ab Hierone prælata, auctor eſt Pindari interpres: & Juliano Imperatori admodum placuiſſe ſcribit Ammonius Marcellinus. Magni reges, nec indocti, at ſubtile illud judicium videndis Muſarum laboribus deſideratur. Adeamus itaque Longinum, veterum non contemnendum æſtimatorem. Ille autem, Sect. 33: Τί δ' ἐν μέλεσι μᾶλλον ἂν εἶναι Βακχυλίδης ἕλοιο, ἢ Πίνδαρος, καὶ ἐν

τραγῳδίᾳ

Civitatem & vos univerſos, tanto vos ſtudio in hac contentione
erga me utamini.

Hæc quidem, niſi quod duos initio pedes habeant infractos, quod ad cætera omnia, his apud Bacchylidem ſimillima reperiuntur:

Non jam ſedendi, non eſt cunctandi locus;
Sed auream quæ geſtat ægida, Itoniæ
Oportet ad ſuperbum templum accedere,
Quiddam profectos exhibere & ſplendidum.

Quorundam vero adverſus hæc inſultum videre videor, qui debito doctrinæ ſtudiorumque curſu expertes, omnique & rerum diſpoſitione & arte deſtituti, iſtam Rhetoricæ partem circulatoriam vilemque exercent, quibus reſpondere neceſſe eſt, ne deſertum videamur certamen reliquiſſe.

Hæc

τραγῳδίᾳ Ἴων ὁ Χῖος, ἢ νὴ Δία Σοφοκλῆς; ἐπεί τοι οἱ μὲν ἀδιάπτωτοι, καὶ ἐν τῷ γλαφυρῷ πάντη κεκαλλιγραφημένοι. Quem locum ita Tollius: *Quid? in Lyricis Bacchylidem tun' te eſſe malis, quam Pindarum; aut in Tragœdia Ionem Chium, quam Sophoclem?* Judicio igitur Longini, Pindaro inferior eſt Bacchylides.

26 Οὐχ ἕδρας.] Hic primus verſus ab Athenæo lib. 14, cap. 7, citatur. Lucianus itidem ad finem Scythæ: Οὐχ ἕδρας τοίνυν, οὐδ' ἀμβολᾶς ἔργον, ὥς ὁ Κεῖός φησιν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲν, & quæ ſequuntur. nec multum abludit illud Epidici apud Plautum: *Non enim nunc tibi dormitandum, neque cunctandi copia eſt.*

27 Ἰτωνίας.] Minervæ, cognomento *Itoniæ.* Heſychius, Ἰτωνία, Ἀθηνᾶ ἐν Βοιωτίᾳ. In hoc templum Athenienſes, ab Ageſilao apud Coroneam devicti, ſe conjecerunt: quos ideo violari vetuit. Hac de clade Pauſanias: Ὡς δὲ ἐτρέποντο οἱ Βοιωτοὶ, καταφεύγουσιν ἄνδρες ἐξ αὐτῶν ἐς ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἰτωνίας. Error itaque eſt Suidæ graviſſimus: Ἰτώνη καὶ Ἰτωνία, ἡ Ἄρτεμις. ſcribe, ἡ Ἀθηνᾶ.

28 Ἐγκυκλίου παιδ.] Quæ & uno verbo ἐγκυκλοπαιδεία dicitur: id eſt, *orbis diſciplinarum*, ſive artium liberalium, quæ ſeptem numero habentur, curſus juventuti inſtituendæ neceſſarius. Ita apud Heſychium, ἐγκύκλια μαθήματα, τὰ ἔξω. Sed Fabii verba apposite, lib. 1, cap. 10: *Nunc de cæteris artibus quibus inſtituendos, priuſquam tradantur rhetori, pueros exiſtimo, ſtrictim ſubjungam, ut efficiatur orbis ille doctrinæ, quam Græci* ἐγκυκλοπαιδείαν *vocant.*

29 Οὕτως

Ὁ Δημοσθένης οὖν [29] οὕτως ἄθλιος ἦν, ὥσθ᾽ ὅταν γράφῃ τοὺς λόγους, μέτρα καὶ ῥυθμοὺς, ὥσπερ οἱ πλάσται, παρατιθέμενος, ἐναρμόττειν ἐπειρᾶτο τούτοις τοῖς τύποις τὰ κῶλα, στρέφων ἄνω καὶ κάτω τὰ ὀνόματα, καὶ παραφυλάττων τὰ μήκη καὶ τοὺς χρόνους, καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνομάτων, καὶ τὰς ἐγκλίσεις τῶν ῥημάτων, καὶ πάντα τὰ συμβεβηκότα τοῖς μορίοις τοῦ λόγου πολυπραγμονῶν; [30] ἠλίθιος μέν τ᾽ ἂν εἴη εἰς τοσαύτην σπουδωρίαν καὶ φλυαρίαν ὁ τηλικοῦτος ἀνὴρ ἑαυτὸν διδούς. Ταῦτα δὲ καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια κωμῳδοῦντας αὐτοὺς καὶ καταχλευάζοντας, οὐ χαλεπῶς ἄντις ἀποκρούσαι, τοσαῦτα εἰπών·

Πρῶτον μὲν, ὅτι οὐδὲν ἄτοπον ἦν, εἰ τοσαύτης ἠξιωμένος [31] ἀνὴρ [τιμῆς,] ὅσης οὐδεὶς τῶν πρότερον ὀνομασθέντων ἐπὶ δεινότητι λόγων, ἔργα συνταττόμενος αἰώνια, καὶ διδοὺς αὑτὸν ὑπεύθυνον τῷ πάντα βασανίζοντι [32] φθόνῳ καὶ χρόνῳ, μηδὲν εἰκῇ μήτε πρᾶγμα [33] παραλαμβάνει μήτ᾽ ὄνομα· πολλὴν δ᾽ ἀμφοῖν ἔχει τούτων πρόνοιαν, τῆς τε ἐν τοῖς νοήμασιν οἰκονομίας, καὶ τῆς εὐμορφίας τῆς περὶ τὰ ὀνόματα· ἄλλως τε καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων οὐ γραπτοῖς, ἀλλὰ γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφερόντων λόγους· λέγω δὲ Ἰσοκράτους καὶ Πλάτωνος.

29 Οὕτως ἄθλιος.] Certe Demoſthenes, ſi quis alius laborem ſcribendi pertulit, ut ex hiſtoria abunde patet. Libanii rhetoris verba, quæ notiſſimum Pitheæ dicterium continent, adjiciam: Οὐδὲ τὰς νύκτας ἐκάθευδεν, ἀλλὰ διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους. ὅθεν καὶ Πυθέας σκώπτων ἔφη, τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους λύχνων ὄζειν. Vide & Ælian. lib. 7, cap. 7.

30 Ἠλίθιος μέν τ᾽.] Pro μέν τ᾽ ἂν, fortaſſe ſcribendum μέν γ᾽ ἄν. *Sylburg.*

31 Ἀνήρ.] Poſt ἀνὴρ deſideratur generei caſus nomen, δόξης, aut aliud ſimile. *Idem.* † Τιμῆς uncinis incluſimus: ut ἄξιοι τιμῆς τυχεῖν, Antiq. Rom. p. 392. δόξα *exiſtimatio* potius apud hunc authorem.

32 Φθόνῳ καὶ χρόνῳ.] Cicero in Orat. pro Marcello: *Servi igitur iis etiam judicibus, qui*

multis

Hæc ſane objicient: *Adeone demens fuit Demoſthenes, ut, cum ſcriberet orationes, fabrorum more, menſuras & numeros apponens, hujuſmodi modulis membra conaretur adaptare, ſurſum deorſum torquens vocabula, accurate obſervans longitudines & tempora, caſus nominum verborumque modos, & cætera quæ partibus orationis accidunt, ſumma cura ſtudioque elaborans? Stultitiæ ſane ac ineptiæ puerilis merito argueretur vir tantus, ſi tali ſe apparatu & molimine hujuſmodi nugis tradiderit.* Hæc & alia his ſimilia, comicorum more, cavillis inſectantes irridenteſque, tali reſponſo facillime retuderis.

Primo quidem, nihil eſſe abſurdi, ſi tanto vir honore dignatus & gloria, quanta ante eum nemini contigiſſet eorum qui eximia dicendi facultate inclaruerunt, ſcripta componens æterna, ſeque omnium rerum acerrimo judici, Invidiæ temporique examinandum tradens, nec rem ullam, nec verbum temere aſſumpſerit, multam vero utrorumque curam habuerit, & rerum diſpoſitionis, & verborum elegantiæ: præſertim cum ea ætate extiterint homines, qui non tam ſcriptis, quam cælatis ſculptiſque operibus conſimiles orationes in lucem ediderunt; Iſocratem dico & Platonem, viros ſapientia inſignes: quorum alter orationem Panegyricam,

multis poſt ſeculis de te judicabunt: & quidem haud ſcio, an incorruptius, quam nos. Nam & ſine amore, & ſine cupiditate, & rurſus ſine odio, & ſine invidia judicabunt. Sunt etiam verba Luciani digna, quæ huc traducantur è libello de *Conſcribenda Hiſt.* agit autem ſub finem, de rebus ipſis, quas memoriæ ſcriptor proditurus eſt. Καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινοῦντές σε καὶ τιμήσωσιν, ἀλλὰ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἐστοχασμένος, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγηται καὶ περὶ σοῦ· Ἐκεῖνος μέντοι ἐλεύθερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παρρησίας μεστός.

33 Παραλαμβάνει.] In vulgatis libris Infinitive ſcriptum παραλαμβάνειν: errore ſatis evidenti: dependet enim hoc verbum ab conjunctione εἰ. *Sylburg.*

34 Σοφιστῶν.

Πλάτωνος τῶν [34] σοφιστῶν. ὁ μὲν γὰρ τὸν Πανηγυρικὸν λόγον, ὥς οἱ τὸν ἐλάχιστον χρόνον γράφοντες ἀποφαίνουσιν, [35] ἐν ἔτεσι δέκα συνετάξατο. ὁ δὲ Πλάτων τοὺς ἑαυτοῦ διαλόγους κτενίζων καὶ βοστρυχίζων, καὶ πάντα τρόπον ἀναπλέκων, οὐ διέλιπεν ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη· πᾶσι γὰρ δή που τοῖς φιλολόγοις γνώριμα τὰ περὶ τῆς φιλοπονίας τἀνδρὸς ἱστορούμενα, τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὴν [36] δέλτον, ἣν τελευτήσαντος αὐτοῦ λέγουσιν εὑρεθῆναι, ποικίλως μετακειμένην τὴν ἀρχὴν τῆς Πολιτείας ἔχουσαν, τήνδε·

" [37] Κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ μετὰ Γλαύκωνος τοῦ
" Ἀρίστωνος.

Τί οὖν ἦν ἄτοπον, εἰ καὶ Δημοσθένει φροντὶς εὐφωνίας τε καὶ ἐμμελείας ἐγένετο, καὶ τοῦ μηδὲν εἰκῇ καὶ ἀβασανίστως

34 Σοφιστῶν.] Wolfius legit, Πλάτωνος καὶ τῶν σοφιστῶν. *Idem.*

Ibid. Σοφιστῶν.] Ἐπὶ σοφίᾳ θαυμαζομένων: ita enim ſe ipſe explicat in lib. περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότητος. Locum adſcribam, cum lucem aliquam argumento allaturus eſt, & Wolfii conjecturam evertit. Ὁρῶν γε δὴ τοὺς θαυμαζομένους ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ κρατίστων λόγων ποιητὰς νομιζομένους, Ἰσοκράτην καὶ Πλάτωνα, γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφέροντας λόγους. Vide pag. 194, 30.

35 Ἐν ἔτεσι δέκα.] Hæc oratio Iſocratis, quam alias λόγον πρειβόντον καὶ πολυθρύλλητον vocat, decimo vix demum anno, ut alii, decimo quinto fuit abſoluta. Unde frigidam ſane, & à Longino deriſam, comparationem inſtituit Timæus: qui Alexandrum laudaturus, *Aſiam*, inquit, *ille univerſam paucioribus annis ſubegit, quam ſuum de bello Perſis inferendo panegyricum Iſocrates conſcripſerit.* θαυμαστή γε τοῦ Μακέδονος ἡ πρὸς τὸν σοφιστὴν σύγκρισις. Ita & Longinus (quod notandum) *Sophiſtam* vocat Iſocratem. Novem etiam annos poemati ſuo, quod erat *Smyrna* inſcriptum, elimando Cinnam inſumpſiſſe teſtatur Quintilianus: *Temporis quoque eſſe debet modus. nam quod Cinnæ Smyrnam novem annis accepimus ſcriptam, & panegyricum Iſocratis, qui parciſſime,* (ita ſcilicet hunc locum vertit) *decem annis dicunt elaboratum, ad oratorem nihil pertinet: cujus nullum erit, ſi tam tardum fuerit auxilium.*

36 Δέλτον.] Tabulas quaſvis ad ſcribendum paratas, δέλτους vocabant, quod olim figuræ eſſent triangularis, ad imaginem literæ

Panegyricam, ex eorum ſententia ſcriptorum, qui tempus aſſignant breviſſimum, decem annis elaboratam compoſuit: Plato autem dialogos ſuos octogeſimo etiam ætatis anno, verborum comptu cincinniſque ornare non deſtitit, nullis non eos refingens modis. Sunt enim omnibus literarum ſtudioſis nota, quæ de labore ac ſtudio hujus viri memoriæ ſcriptores tradiderunt; tum vero inter alia, & quæ de tabula feruntur, quam eo mortuo inventam perhibent, varie initium illud librorum *de Republica* tranſpoſitum habentem:

Heri deſcendebam ad Piræeum, cum Glaucone Ariſtonis filio.

Quid tandem eſſet abſurdi, ſi & Demoſtheni curæ fuit elegantia verborum & numeroſa concinnitas; ſi, ne quod temere verbum, ne qua inexplorata poneretur ſententia, operam

literæ Δ. Euſtathius, ἀπὸ τῶν δελτωτῶν βιβλίων, ἤγουν ἐκ τῶν κατὰ Δέλτα πτυσσομένων γραφῶν. Mox autem comma poſt μετακειμένην poſitum ſuſtuli. hæc etenim conſtructio eſt: ἣν λέγουσιν εὑρεθῆναι, ἔχουσαν τὴν ἀρχὴν ποικίλως μετακειμένην.

37 Κατέβην.] Idem refert & Fabius, Inſtit. lib. 8, cap. 6: *Nec aliud poteſt ſermonem facere numeroſum, quam opportuna ordinis mutatio. Neque alio,* Κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ, *Platonis inventa ſunt quatuor illa verba, quibus in illo pulcherrimo operum in Pyræeum deſcendiſſe ſignificat, plurimis modis ſcripta, quod cum quoque maximi facere experiretur.* Hæc etiam à Phalereo citantur, Sect. 21: ubi articulum ante Πειραιᾶ inſertum habes, εἰς τὸν Πειραιᾶ: quem tamen Editio Platonis, per Ficinum Francof. 1602 excuſa, non agnoſcit.

Quod ſi Platonis hæc induſtria quibuſdam curioſa nimis & ſollicita videtur, ut quæ nec ætati tanti viri, nec officio congruat: quid Cicero itidem fecerit, quantam latinitatis curam graviſſimis etiam reip. negotiis diſtrictus habuerit, in memoriam revocent. Is annum jam agens ſexageſimum, inter medios civilium bellorum tumultus, qui à Cæſare Pompejoque excitarentur, quum neſciret, quo mittenda eſſet uxor, quo liberi; quem ad locum ſe reciperet, miſſis ad Atticum literis, ab eo doceri, an eſſet ſcribendum, *ad Piræa*, *in Piræa*, an *in Piræum*, an *Piræum ſine præpoſitione*, impenſius rogabat. Quæ res etſi levior, & Grammaticis propria, patrem eloquentiæ temporibus etiam periculoſiſſimis adeo exercuit, ut hæc verba, quæ amicum extimularent, addiderit: *Si hoc mihi ζήτημα perſolveris, magna me moleſtia liberaris.*

38 Καὶ

ἴσως πιθέναι μήτε ὄνομα μήτε ἐννόημα; Πολύ τε γὰρ μᾶλλον ἐμοὶ δοκεῖ προσήκειν ἀνδρὶ κατασκευάζοντι λόγους πολιτικοὺς, μνημεῖα τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως αἰώνια, μηδενὸς τῶν ἐλαχίστων ὀλιγωρεῖν, ἢ ζωγράφων τε καὶ τορευτῶν παισὶν, ἐν ὕλῃ φθαρτῇ χειρῶν εὐστοχίας καὶ πόνους ὑποδεικνυμένοις, περὶ τὰ φλέβια καὶ τὰ πτίλα [38] καὶ τὸν χνοῦν, καὶ τὰς τοιαύτας μικρολογίας, κατατρίβειν τῆς τέχνης τὴν ἀκρίβειαν. Τούτοις δὴ τοῖς λόγοις χρώμενος δοκεῖ μοι τις οὐδὲν ἔξω τοῦ εἰκότος ἀξιοῦν, καὶ ἔτι κἀκεῖνα εἰπών· ὅτι μειράκιον μὲν ὄντα, καὶ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτόμενον αὐτὸν, οὐκ ἄλογον πάντα περισκοπεῖν ὅσα δυνατὰ ἦν εἰς ἐπιτήδευσιν ἀνθρωπίνην ἐλθεῖν· ἐπειδὴ δὲ ἡ χρόνιος ἄσκησις ἰσχὺν πολλὴν λαβοῦσα, τύπους τινὰς ἐν τῇ διανοίᾳ παντὸς τοῦ μεθεπομένου καὶ σφραγῖδας ἐνεποίησεν, ἐκ τοῦ ῥᾴστου τε καὶ ἀπὸ τῆς ἕξεως αὐτὰ ἤδη ποιεῖν. οἷόν τι γίνεται κἂν ταῖς ἄλλαις τέχναις, [39] ὧν ἐνέργειά τις ἡ ποίησις τὸ τέλος. Αὐτίκα οἱ κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν καὶ αὐλεῖν ἄκρως εἰδότες, ὅταν κρούσεως ἀκούσωσιν ἀσυνήθους, οὐ πολλὰ πραγματευθέντες ἀπαριθμοῦσιν αὐτὴν εὐθὺς ἐπὶ τῶν ὀργάνων, ἀλλὰ καὶ νοήσει, μανθάνοντες δέ γε χρόνῳ πολλῷ καὶ πόνῳ τὰς δυνάμεις τῶν φθόγγων, ἀναλαμβάνουσι. καὶ οὐκ εὐθὺς αἱ χεῖρες αὐτῶν ἐν ἕξει τοῦ δρᾶν τὰ παραγγελλόμενα ἦσαν, ὀψὲ δέ ποτε, καὶ ὅτε ἡ πολλὴ ἄσκησις αὐτῶν τὸ ἔθος κατέστησεν εἰς φύσιν, τότε τῶν ἔργων ἐγένοντο ἐπιτυχεῖς.

Καὶ

38 Καὶ τὸν χνοῦν.] Horatius de Arte poetica:

Faber imus & ungues
Exprimet, & molles imitabitur
ære capillos.

Nec æmulatio ſolum cum pictoribus ſuſcepta, ſed & finis idem fere utriſque propoſitus, noſtram in ſtudiis dicendi debet excitare diligentiam. nam, ut ſcribit Ælianus, ὡμολόγηται καὶ ὁ λόγος, ἐὰν ἔχῃ δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀσθενέστερον ὅσα βούλεται δεικνύναι τῶν ἀνδρῶν, τῶν κατὰ χειρουργίαν δεινῶν.

39 Ὧν

operam dedit? Nam multo magis, mea quidem opinione, ad eum pertinet, qui componendas in ſe recepit orationes civiles, æterna facultatis ſuæ monumenta, ne minimam quidem rem negligere, quàm ad pictores, aut eos qui Toreuticen exercent, felices manuum ſucceſſus & labores in materia brevi deperitura oſtentantes, ſummam artis peritiam in venulis etiam deſcribendis, in pluma, lanugine, cæteriſque ejuſmodi minutiis inſumere. Quo ſermone ſi quis utatur, nihil mihi præter æquum rectumque videtur poſtulare; hæc idem præterea dicturus: Quod ætate dum eſſet juvenili Demoſthenes, doctrinæ præcepta nuperrime aggreſſus, à vero non abſimile eſt, eum omnia circumſpexiſſe, quæ in ſtudium & curam humanam poſſint incidere: poſtquam vero exercitatio tempore confirmata magnas vires acceperat, formaſque omnium rerum quas eſſet aſſecutus, & ſigilla animo infixerat, ex uſu jam eadem facillime atque habitu effeciſſe. Id quod aliis etiam artibus accidit, quarum eſt aliqua operatio finis, ſeu effectio. Si quidem & ii, qui citharam pulſare, fides movere, tibia canere ſciunt exactiſſime, canticum ubi aliquod inſuetum audiverint, non ita magno labore, id illico inſtrumentis attemperatum percenſent; verum ipſa artis peritia, jam longo ſcilicet tempore & labore ſonorum poteſtates edocti, in memoriam revocatum inſtrumentis percurrunt. nec tamen eorum manus è veſtigio aſſuefactæ poterant quælibet imperata cantica accurate præſtare; ſed ſero demum, longa poſtquam eos exercitatio, conſuetudine in naturam mutata, ſtabilierat; tum denique rerum ſuarum peritiſſimi evaſerunt artifices.

Et

39 Ὧν ἐνέργεια.] Ex Ariſtot. Ethic. lib. 1, cap. 1, hæc accepit. Διαφορὰ δέ τις φαίνεται τῶν τελῶν· τὰ μὲν γάρ εἰσιν, ἐνέργειαι· τὰ δὲ παρ' αὐτὰς, ἔργα τινά. ὧν δ' εἰσὶ τέλη τινὰ παρὰ τὰς πράξεις, ἐν τούτοις βελτίω πέφυκε τῶν ἐνεργειῶν τὰ ἔργα. *Videntur autem fines inter ſe diſcrepare. alii enim ſunt, actiones: alii præter eas, opera quædam. Quarum autem rerum præter actiones aliqui ſunt fines, in his opera ſunt actionibus natura meliora.*

40 Ποιήσει.

Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; ὃ γὰρ ἅπαντες ἴσμεν, ἀπόχρη καὶ πᾶσαν αὐτῶν διαχέαι τὴν φλυαρίαν. Τί δ' ἐστι τοῦτο; τὰ γράμματα ὅταν παιδευώμεθα, πρῶτον μὲν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκμανθάνομεν, ἔπειτα τοὺς τύπους καὶ τὰς δυνάμεις· εἶθ' οὕτω τὰς συλλαβὰς, καὶ τὰ ἐν ταύταις πάθη· καὶ μετὰ τοῦτο ἤδη τὰς λέξεις, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐταῖς, ἐκτάσεις τε λέγω, καὶ συστολὰς καὶ προσῳδίας, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις· ὅταν δὲ τὴν τούτων ἐπιστήμην λάβωμεν, τότε ἀρχόμεθα γράφειν τε καὶ ἀναγινώσκειν κατὰ συλλαβὴν, καὶ βραδέως τὸ πρῶτον. ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος ἀξιόλογος προσελθὼν, τύπους ἰσχυροὺς αὐτῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν [40] ποιήσει, τότε ἀπὸ τοῦ ῥᾴστου δρῶμεν αὐτὰ, καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ἐπιδῷ τις βιβλίον, ἀπταίστως διερχόμεθα ἕξει τε καὶ τάχει ἀπίστῳ. Τοιοῦτον δὴ καὶ περὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, καὶ περὶ τὴν εὐέπειαν τῶν κώλων ὑποληπτέον γίνεσθαι παρὰ τοῖς [41] ἀθληταῖς τοῦ ἔργου. τοῖς δὲ τούτου ἀπείροις, ἢ ἀτριβέσιν ἔργου ὁτουοῦν, θαυμάζειν καὶ ἀπιστεῖν εἴ τι κεκρατημένως ὑφ' ἑτέρου γίνεται διὰ τέχνης, οὐκ ἄλογον. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰωθότας χλευάζειν τὰ παραγγέλματα τῶν τεχνῶν, ταῦτα εἰρήσθω.

40 Ποιήσει.] Fortaſſe ποιήσῃ rectius.

41 Ἀθληταῖς.

ΤΜΗΜΑ. κϛʹ.

Πῶς ποίημα ἢ μέλος πεζῇ λέξει καλῇ παραπλήσιον γένοιτο.

ΠΕρὶ δὲ τῆς ἐμμελοῦς καὶ ἐμμέτρου συνθέσεως τῆς ἐχούσης πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν πεζὴν λέξιν, τοιαῦτά τινα λέγειν ἔχω· Ὡς πρώτη μέν ἐστιν αἰτία κἀνταῦθα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἐπὶ τῆς ἀμέτρου ποιητικῆς, ἡ τῶν

ὀνομάτων

Et quid opus eſt de aliis dicere? nam quod univerſi ſcimus, eorum poteſt abunde omnes præcidere ineptias. Quid igitur eſt? Cum diſcimus literas, primo quidem earum nomina, deinde figuras & poteſtates inveſtigamus; ſic demum ſyllabas, earumque affectiones; poſtea dictiones & quæ iis accidunt; productiones ſcilicet literarum, correptiones, accentuum rationem, & quæ ſunt generis ejuſdem. quorum omnium cognitione penitus percepta, incipimus ſcribere, & legere ſyllabatim, idque tardiuſcule primo: poſtquam vero ſatis longa temporis acceſſerit mora, alta noſtris animis rerum imagine impreſſa, ex uſu facillime hæc eadem ſolemus præſtare; omnemque librum, quem quilibet obtulerit, ſine ulla offenſione percurrimus, habitu quodam & celeritate incredibili. Hujuſmodi etiam poſſe aliquid accidere, tam in componendis vocibus quam membris concinnandis, iis hominibus, qui diu ſe contentione ſumma exercuerint, putandum eſt: eos autem, qui oratoriæ facultatis imperiti ſunt, aut cujuſvis adeo alius negotii rudes, & admirari, & fidem non habere, ſi quid ab alio propter artis peritiam eâ fuerit elegantiâ præſtitum, ut plauſus conſequatur, præter ullius opinionem videri non debet. Hæc quidem in eos dicta ſint, qui ſoleant artium præcepta irridere.

41 Ἀθληταῖς.] Quos ad finem, δεινοὺς ἀνταγωνιστὰς vocat.

1 Συμμέτρως.

Sectio XXVI.

Quomodo carmina, ſive Epica fuerint, ſive Lyrica, ſolutæ orationi ſimillima conſtituantur.

CÆterum de ligata compoſitione numeriſque conſtricta, quæ multam cum pedeſtri ſermone ſimilitudinem habeat, hæc mihi ſunt in promptu dicenda: Quod prima & hoc loco cauſa ſit (quemadmodum & in oratione ſoluta,

στομάτων αὐτῶν ἁρμογή· δευτέρα δὲ, ἡ τῶν κώλων σύνθεσις· τρίτη δὲ, ἡ τῶν περιόδων ἐμμετρία. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μέρει κατορθοῦν τὰ τῆς λέξεως μόρια, δεῖ πολυειδῶς στρέφειν τε καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ κῶλα ἐν διαστήμασι ποιεῖν [1] συμμέτρως, μὴ συναπαρτίζοντα τοῖς στίχοις, ἀλλὰ διατέμνοντα τὸ μέτρον, ἄνισά τε ποιεῖν αὐτὰ καὶ ἀνόμοια· πολλάκις δὲ καὶ εἰς κόμματα συνάγειν βραχύτερα κώλων, τάς τε περιόδους μήτε ἰσομεγέθεις, μήτε ὁμοιοσχήμονας τὰς γοῦν παρακειμένας [2] ἀλλήλαις ἐργάζεσθαι. ἔγγιστα γὰρ φαίνεται λόγοις τὸ παρὰ τοὺς ῥυθμοὺς καὶ τὰ μέτρα πεπλανημένον. Τοῖς μὲν οὖν τὰ ἔπη καὶ τοὺς ἰάμβους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιοειδῆ μέτρα κατασκευάζουσιν οὐκ ἔνεστι πολλοῖς διαλαμβάνειν μέτροις ἢ ῥυθμοῖς τὰς ποιήσεις, ἀλλ' ἀνάγκη μένειν ἀεὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος· τοῖς δὲ μελοποιοῖς ἔξεστι πολλὰ μέτρα καὶ ῥυθμοὺς εἰς μίαν ἐμβαλεῖν περίοδον. ὥσθ' οἱ μὲν τὰ μονόμετρα συντιθέντες, ὅταν διαλίπωσι τοὺς στίχους, τοῖς κώλοις διαλαμβάνοντες ἄλλοτε ἄλλως, διαχέουσι καὶ ἀφανίζουσι τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μέτρου· καὶ ὅταν τὰς περιόδους μεγέθει τε καὶ σχήματι ποικίλας ποιῶσιν, [3] εἰς λήθην ἐμβάλλουσι τοῦ μέτρου. οἱ δὲ μελοποιοὶ, συμμέτρους τὰς στροφὰς ἐργαζόμενοι, καὶ τῶν κώλων [4] ἑκάστου πάλιν ἀνίσων ὄντων καὶ ἀνομοίων ἀλλήλοις, ἀνομοίους τε καὶ ἀνίσους ποιούμενοι τὰς διαιρέσεις,

1 Συμμέτρως.] Fortaſſe ἀσυμμέτρως: cum loci ſenſus id videatur poſtulare.

2 Ἀλλήλοις.] Omnino ſcribendum ἀλλήλαις, genere fœminino. *Sylburg.* † Hanc emendationem ſecuti ſumus: de qua dubitari non poteſt.

3 Εἰς λήθην ἐμβάλλ.] Hac arte potiſſimum inter ſcriptores Elegiacos uſus eſt Callimachus. è quo unum Epigramma, quod rem præſentem illuſtrabit, non gravabor deſcribere:

Ἠῷοι Μελάνιππον ἐθάπτομεν, ἠελίου δὲ
Δυομένου, Βασιλὼ κάτθανε παρθενική

Αὐτοχειρί.

numeris poeticis referta) ipſorum verborum mutua connexio; ſecunda, membrorum collocatio; tertia vero, periodorum exæquata concinnitas. Quicunque igitur id ſibi deſtinatum habet, ut hac etiam parte oratio feliciſſime ſit compoſita, neceſſe eſt eam multimodis contorqueat, apte diſponat, & paribus intervallis membra conſtituat, iiſdem nunquam, quibus verſum, finibus abſoluta terminet; ſed ipſum potius carmen, iis inæqualibus diſſimilibuſque comparatis, interſecet: ſæpe etiam ad inciſa redigat, membris breviora; & periodos, quæ deinceps ordine conſequuntur, nec pares magnitudine, nec forma conſimiles elaboret. etenim pedeſtri quam proxime orationi acceditur, quum numeris menſuriſque erratum eſt. Copia quidem poetis Epicis non conceditur, iiſque qui ſcribunt Iambos, cæteraque ejuſdem formæ metra, ſua pro lubitu variis numeris pedibuſque carmina diſtinguendi: (nam eidem ut modulo immorentur, ipſa cogit neceſſitas) ſed venia data eſt Lyricis, etiam varia metrorum genera, & pedes diverſos in unam concludendi periodum: adeo ut, qui monometra componunt, poſtquam verſus miſſos fecerint, aliis aliiſque membris orationem illuminantes, abſolutionem carminum perfectionemque confuſam reddant & obſcuratam: cumque periodos & magnitudine & formis varias conſtituerint, faciunt ut nos capiat verſuum oblivio. Qui vero è Melicis pares ſtrophas elaborant, cum membra uniuſcujuſque inæqualia ſint inter ſe ac diſſimilia, factis itidem diſſimilibus

inæqua-

Αὐτοχερί. ζώειν γὰρ, ἀδελφεὸν ἐν πυρὶ θεῖσα,
Οὐκ ἔτλη. δίδυμον δ' οἶκος ἐσεῖδε κακὸν
Πατρὸς Ἀριστίπποιο. κατήφησεν δὲ Κυρήνη
Πᾶσα, τὸν εὐτέκνων χῆρον ἰδοῦσα δόμον.

En tibi ea omnia, quæ tradit Dionyſius, accurate præſtita: ſententiæ inæquales, diſparia membra: ipſi adeo verſus diſſecti, nec ſenſu, nec verborum ſtructura, niſi in ſequentem uſque progrediatur, abſoluta. quibus factum eſt, ut proſaicæ orationi, ſalva tamen dignitate, quam proxime accedatur.

4 Ἑκάστου.] Quantum video, ſcribendum eſt ἑκάστης: ſcilicet στροφῆς.

5 Λογοειδέα.

σεις, δι' ἄμφω ταῦτα οὐκ ἐῶντες ἡμᾶς ὁμοειδῆ ἀντίληψιν λαβεῖν ῥυθμοῦ, πλὴν τὴν πρὸς τοὺς λόγους ὁμοιότητα κατασκευάζουσιν ἐν τοῖς μέλεσιν. Ἔνεστι τε καὶ τροπικῶν καὶ ξένων καὶ γλωττηματικῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ποιητικῶν ὀνομάτων μενόντων ἐν τοῖς ποιήμασι, μηδὲν ἧττον αὐτὰ φαίνεσθαι λόγῳ παραπλήσια.

Μηδεὶς δὲ ὑπολαμβανέτω με ἀγνοεῖν, ὅτι κακία ποιήματος ἡ καλουμένη [5] Λογοείδεια δοκεῖ τις εἶναι· μηδὲ καταγινωσκέτω μου ταύτην τὴν ἀμαθίαν, ὡς ἄρα ἐγὼ κακίαν τινὰ ἐν ἀρεταῖς τούτων ποιημάτων, ἢ λόγων. ὡς δὲ ἀξιῶ διαιρεῖν κἂν τούτοις τὰ σπουδαῖα ἀπὸ τῶν μηδενὸς ἀξίων, [6] ἀκούσας μαθέτω. Ἐγὼ τοῦ λόγου τὸν μὲν, ἰδιώτην ἐπιστάμενος ὄντα, τὸν ἀδολέσχην τοῦτον λέγω καὶ φλύαρον· τὸν δὲ, πολιτικόν, ἐν ᾧ πολὺ τὸ κατεσκευασμένον ἐστὶ καὶ ἔντεχνον· [7] ὅ τι μὲν ἂν τῶν ποιητῶν ὅμοιον εὑρίσκω τῷ φλυάρῳ καὶ ἀδολέσχῃ, γέλωτος ἄξιον αὐτὸ τίθεμαι· ὅ τι δ' ἂν τῷ κατεσκευασμένῳ καὶ ἐντέχνῳ, ζήλου καὶ σπουδῆς ἐπιτήδειον τυγχάνειν οἴομαι. Εἰ μὲν οὖν διαφόρους προσηγορίας τῶν λόγων ἑκάτερος ἐτύγχανεν, ἀκόλουθον ἦν ἂν καὶ τῶν ποιημάτων, ἃ τούτοις ἔοικε, διαφόροις ὀνόμασι καλεῖν ἑκάτερον· ἐπειδὴ δὲ ὅ τε σπουδαῖος, καὶ ὁ μηδενὸς ἄξιος καλεῖται λόγος, οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις τὰ μὲν ἐοικότα τῷ καλῷ λόγῳ ποιήματα, καλὰ ἡγούμενος, τὰ δὲ τῷ

μοχθηρῷ

5 Λογοείδεια.] Vitium illud poematis deſignatur, cum nihil elatum habet aut grande, quod mentem ſcriptoris diviniorem prædicet; nec aſſurgit unquam, ſed humi repens, numeris ſolummodo à pedeſtri oratione diſtinguitur. Hujuſmodi videntur fuiſſe (ſi Ariſtoteli credendum) Empedoclis carmina, de rebus naturalibus ſcripta: Οὐδὲν γὰρ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. Vide fuſius hac de re diſſerentem Cœl. Rhodiginum lib. 7, cap. 6: qui hunc locum Latine interpretatus eſt. *Ex quibus*, inquit, *perſpicuum ferme arbitror dici* Logoidiam, *non tam ubi verſus ſoluta fere oratio videtur*, *quam*

inæqualibuſque diviſionibus, ob utraque hæc, juſtam numerorum perceptionem non ſinentes ut animo teneamus, multam odariis ſuis cum ſoluta oratione ſimilitudinem adſcivere. Quanquam etiam figurata, peregrina, extranea, cæteraque vocabula poetica carminibus obverſentur, nihilominus proſaicæ apparebunt orationi ſimillima.

Nemo autem me ignorare arbitretur, vitium eſſe poematis vel maximum, ſi ad imitationem ſpeciemque pedeſtris orationis conſcribatur, omni cultu & ſplendore deſtitutum: nemo hujuſmodi inſcitiæ me incuſet, quaſi vitium aliquod inter virtutes poematum aut orationum à me ponatur: verum & hoc loco, quemadmodum ipſe à rebus nullius pretii bona velim diſtincta & ſeparata, audiendo diſcat. Equidem cum ſciam orationum aliud genus eſſe plebeium, (futile illud dico, ac nugatorium) aliud è contra civile, cauſis judiciiſque in foro tractandis accommodum, cui venuſtates dicendi multæ inſunt, multa artis peritia: quicquid itaque apud poetas invenero, nugatorio iſti vanoque perſimile, id riſu dignum & contemptu ſtatuo; quicquid autem huic elaboratæ concinnitati, atque arte perfectæ, ſumma æmulatione & ſtudio proſequendum arbitror. Quod ſi diverſam appellationem utraque aſſecuta eſſet oratio, ſequeretur itidem, utrumque poema quod huic affine ſit, diverſis nominibus diſtingui debere atque appellari: quum vero & gravis, & quæ pretii nullius eſt, pariter vocetur oratio, non alienum à re fecerit, quiſquis poemata bonis orationibus perſimilia, bona cenſuerit;

quam quum futilem nugacemque imitatur. qui & in noſtris authoribus, & apud Ciceronem in primis logos *invenio poſitos pro ridiculis contemnendiſque dictis.*

6 Ἀκούσας μαθέτω.] Præceſſerat μηδείς: eadem eſt & Horatii ſtructura.

Qui fit, Mæcenas, ut nemo, quam ſibi ſortem
Seu ratio dederit, ſeu fors objecerit, illa
Contentus vivat: laudet diverſa ſequentes?

7 Ὅ τι μὲν ἄν.] Cœl. Rhodiginum ὅντινα μὲν ἄν legiſſe, ſua indicat Verſio. *Quemcunque igitur ex poetis prius illud genus expreſſiſſe adverto, ridiculum judico.* quam hoc ridiculum, nemo non videt.

8 Αὐτοῦ.

μοχθηρῷ, πονηρὰ, οὐδὲν ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ὁμοειδείας παραττόμενος. κωλύσει γὰρ οὐδὲν ἡ τῆς ὀνομασίας ὁμοιότης κατὰ διαφόρων ταττομένη πραγμάτων, τὴν ἑκατέρου φύσιν ὁρᾶν. Καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις.

Ὧν δὲ προὐθέμην τὰ παραδείγματα θεὶς, [8] αὐτοῦ κατακλείσω τὸν λόγον. Ἐκ μὲν οὖν τῆς Ἐπικῆς ποιήσεως ταῦτα ἀπόχρη·

" [9] Αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν.

ἓν μὲν δὴ τοῦτο κῶλον. ἕτερον δὲ, Χῶρον ἀν᾽ ὑλήεντα,
" — ἔλαττόν τε τοῦ προτέρου, καὶ δίχα τέμνον τὸν στίχον.
" τρίτον δὲ τουτὶ, — Δι᾽ ἄκριας· — ἔλαττον κώλου κομμάτιον.

" ——— ᾗ οἱ Ἀθήνη
" Πέφραδε δῖον ὑφορβόν·

ἐξ ἡμιστιχίων δύο συγκείμενον, καὶ τοῖς προτέροις οὐδὲν ἐοικός. ἔπειτα τὸ τελευταῖον,

" ——— ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
" Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

ἁπλῆ μὲν ποιοῦν τὸν τρίτον στίχον, τοῦ δὲ τετάρτου τῇ προσθήκῃ τὴν ἀκρίβειαν ἀφῃρημένον. ἔπειτ᾽ αὖθις,

" Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἐνὶ προδόμῳ εὗρ᾽ ἥμενον,

οὐ συνεκτρέχον οὐδὲ τοῦτο τῷ στίχῳ.

" ——— ἔνθά οἱ αὐλὴ
" Ὑψηλὴ δέδμητο, ———

ἄνισον καὶ τοῦτο τῷ προτέρῳ. κἄπειτα ὁ ἑξῆς νοῦς ἀπείροδος ἐν κώλοις τε καὶ κόμμασι λεγόμενος. ἐπιθεὶς γὰρ,
" — Περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ, — πάλιν ἐποίσει, Καλή τε μεγάλη

8 'Αὐτοῦ.] Legendum videtur αὐτὸν, *ipſum*. Sequens Homeri locus exſtat. Odyſſ. ξ, initio: ubi pro ὅγ' in vulgat. Edit. legitur ὃ. *Sylburg.* † Poteſt & αὐτὸς legi.

9 'Αὐτὰρ ὅγ'.] Totum tibi hunc ex Homero locum deſcribam, ut facilius inde, verſibus in unum collectis, authoris mentem percipias:

'Αὐτὰρ

cenſuerit; malis autem, mala, nihil vocum aſſinitate perturbatus. Etenim nil omnino impedit ſimilitudo nominis, diverſis rebus impoſita, quo minus utriuſque natura perſpiciatur. Ac de his quidem ſatis.

Earum itaque rerum quas propoſui, ubi exempla produxero, clauſo ſermone, finem dicendi faciam. Ex Epica quidem poeſi hæc decerpta ſufficiant:

Egreditur portu, tenuis quo ſemita ducit:

" Hoc unum eſt membrum; alterum autem,—— *Per nemora*
" *& ſaltus:* —— brevius hoc priori, & carmen in medio ſecat. tertium autem, —— *ſuperans juga ſumma:* —— ſegmentum membro brevius.

—— *Subulci*

Ad tecta, auxilio divinæ Palladis:

ex duobus hemiſtichiis compoſitum, nihilque prioribus ſimile. deinde hoc ultimum,

—— *omnes*

Hic famulos inter cuſtos fidiſſimus unus.

Quod imperfectum reddit carmen tertium; quarti vero adjectione, abſolutionem perfectionemque ademit. Deinde iterum,

Veſtibuloque ſedentem invenit.

ne hoc quidem cum carmine æquis paſſibus concurrit.

——*quo domus alta*

Turribus extructa eſt:

hoc etiam priori inæquale. Quæ autem deinceps ſequitur ſententia, nec membris, nec inciſis ad inſtar periodi profer-
" tur. hoc etenim adnexo, —— *quæ deſpectaret in agros:* —— rurſus

Αὐτὰρ ὃ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα, δι' ἄκριας· ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, περίδρομος.

» μεγάλη τε.—βραχύτερον κῶλου κομμάτιον. εἶτα—Πε-
» ρίδρομος—ὄνομα καθ' ἑαυτὸ νοῦν τινα ἔχον. εἶθ' ἑξῆς τὰ ἄλλα τοῦτον κατασκευάζει τρόπον. τί γὰρ δεῖ μηκύνειν τὸν λόγον;

Ἐκ δὲ τῆς ποιήσεως τῆς Ἰαμβικῆς τὰ Εὐριπίδου ταυτί·

» 10 Ὦ γαῖα πατρὶς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται,
» Χαῖρ'·

τὸ πρῶτον ἄχρι τούτου κῶλον.

» —ὅστε 11 πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων
» Ἐμβατεύεις·—

τὸ δεύτερον μέχρι τοῦδε.

» —ἔνθεν εὔχομαι γένος.

τοῦτο τρίτον. τὰ μὲν πρότερα, 12 μείζονα στίχου· τοῦτο δὲ, ἔλαττον.

» 13 Αὔγη γὰρ Ἀλέου παῖς με τῷ Τιρυνθίῳ
» Τίκτει λαθραίως Ἡρακλεῖ.

μετὰ τοῦτο,

» —ξύνοιδ' ὄρος
» 14 Παρθένιον.

οὐδέτερον αὐτῶν στίχῳ συμμετρούμενον. εἶτ' αὖθις ἕτερον στίχου τε ἔλαττον καὶ στίχου μεῖζον,

—ἔνθα

10 Ὦ γαῖα.] Ex Telepho Euripidis, quæ fabula, paucis verſibus exceptis, jam intercidit, hæc accepit. Telephus una cum Parthenopæo ſcenam (quæ in Arcadia poſita eſt) ingreſſus, agere videtur Prologum.

11 Πέτρον.] Metrum talem quampiam lectionem requirit, ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων Ἐμβατεύεις. *Sylburg.* † Hanc ſtructuram lubenter admiſimus: nam quæ prius obtinuit, ὅστε πέτρον δυσχειμέρων Ἀρκάδων, ob numeros duriores vix videtur ferenda. nec aliter, qui Euripidem Cantabrigiæ edidit, tacito tamen Sylburgii nomine. idem initio etiam tertii carminis τόνδ' inſerit: ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων Τόνδ' ἐμβατεύεις. Haud male, ut arbitror: ſed auctoritatem requiro.

12 Μείζονα στίχου.] Στίχου legendum eſſe pro vulgato στίχον. ſenſus

rurſus ſubjungit,—*Pulcra, ingens:* — membro inciſum brevius. denique,— *Adeunda ex omni parte:*— vox una per ſe orationem conficit. reliqua itidem quæ deinceps ſequuntur, eodem modo elaborata diſponit. Quid enim opus eſt, ulterius ſermonem protrahere?

Ex poeſi autem Iambica, hi verſus Euripidis deſumantur:

O Terra patria, quam Pelops diſterminat,
Salve:

huc uſque primum pertingit membrum.

Arcadumque mecum qui calcas ſolum,
Quos atra vexat hyems:

ſecundum uſque huc.

—*inde duco genus.*

hoc tertium eſt. priora quidem menſuram carminis exuperant; hoc autem brevius eſt.

Auge namque Alei filia me Tirynthio
Peperit latenter Herculi.

deinde, —*Mons conſcius*
Parthenius.

eorum neutrum eandem habet cum verſu menſuram. deinde aliud eſt membrum brevius carmine, aliud etiam longius.

meam

ſenſus arguit, & confirmat locus ſimilis paulo poſt, ἕτερον στίχου τε ἔλαττον, καὶ στίχου μεῖζον. Auge quoque ibidem reponendum eſſe pro vulgato αὐτὴ, monuerat ante me Paulus Leopardus Emendationum lib.3,cap.24. quod ipſum erratum apud Pauſaniam quoque à me notatum eſt, 455, 54. *Sylburg.*

13 Αὔγη.] Alei Tegeæ regis filia, ab Hercule compreſſa, Telephum peperit, quem in monte Parthenio expoſuit. Hanc hiſtoriam fuſe perſecutus eſt Alcidamas in oratione adverſus Palamedem; Pauſanias in Arcadicis, & Diodorus Siculus.

14 Παρθένιον.] Callimachus Hymno in Delum, ver. 70,

Φεῦγε μὲν Ἀρκαδίη, φεῦγεν δ' ὄρος ἱερὸν Αὔγης
Παρθένιον.

ad quem ita Scholiaſtes: Ὄρος Ἀρκαδίας τὸ Παρθένιον, ἔνθα τὴν Αὔγην τὴν Ἀλέου θυγατέρα, ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, ἔφθειρεν Ἡρακλῆς.

 15 Ἀριστοφά-

" ——ἔνθα μητέρ' ὠδίνων ἐμὴν
" Ἔλυσεν Εἰλείθυια.

καὶ τὰ ἑξῆς τούτοις παραπλήσια.

Ἐκ δὲ τῆς μελικῆς τὰ Σιμωνίδεια ταῦτα. γέγραπται δὲ κατὰ διαστολάς, οὐχ ὧν [15] Ἀριστοφάνης ἢ ἄλλος τις κατεσκεύασε κώλων, ἀλλ' ὧν ὁ πεζὸς λόγος ἀπαιτεῖ. Πρόσεχε δὲ τῷ μέλει, καὶ ἀναγίνωσκε [16] ταῦτα κατὰ διαστολάς, καὶ εὖ ἴσθ' ὅτι λήσεταί σε ὁ ῥυθμὸς τῆς ᾠδῆς, καὶ οὐχ ἕξεις συμβαλεῖν οὔτε στροφὴν, οὔτε ἀντιστροφὴν, οὔτ' ἐπῳδόν· ἀλλὰ φανήσεταί σοι λόγος, οὑτωσὶ διειρόμενος. Ἔστι δὲ [17] ἡ διὰ πελάγους φερομένη Δανάη, τὰς ἑαυτῆς [18] ἀποδυρομένη τύχας.

" [19] Ὅτε λάρνακι ἐν δαιδαλέᾳ ἄνεμος
" βρέμῃ πνέων, κινηθεῖσα δὲ [20] λίμνα
" δείματι ἔρειπεν· οὔτ' ἀδιάντοισι
" παρειαῖς, ἀμφί τε Περσεῖ βάλλε
" φίλαν χέρα, εἶπέν τε· [21] Ὦ τέκνον,

οἷον

15 Ἀριστοφάνης.] Vide ſuperius de hoc Ariſtophane, p.182, v. 9.

16 Ταῦτα.] Suſpecta eſt hæc vox; pro qua forte aut ταὐτὸ legendum; aut τάυτας κατὰ τὰς διαστολάς. quod nobis quidem magis placet.

17 Ἡ διὰ πελάγους.] Idem paſſa eſt & Auge, cum nato Telepho. Καὶ αὐτὴν ὁ Ἀλεὸς ἐνθέμενος ὁμοῦ τῷ παιδὶ ἐς λάρνακα, ἀφίησιν ἐς θάλασσαν. Pauſanias. quod ſupplicium vitiatis videtur fuiſſe olim commune. De Ilia paulo aliter Dionyſius: ἐδικαίωσαν καὶ οἱ σύνεδροι χρῆσθαι τῷ νόμῳ κελεύοντι τὴν μὲν αἰσχύνασαν τὸ σῶμα, ῥάβδοις αἰκισθεῖσαν ἀποθανεῖν, τὸ δὲ γεννηθὲν εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ βάλλεσθαι ῥεῖθρον.

18 Ἀποδυρομένη.] Inter alia poemata, Simonidem Θρήνους ſcripſiſſe auctor eſt Suidas; ex quo opere hæc videntur deſumpta. Fuit autem hujus poetæ, Fabio teſte, præcipua in commiſeratione virtus. *Simonides tenuis, alioqui ſermone proprio & jucunditate quadam commendari poteſt: præcipua tamen ejus in commovenda miſeratione virtus, ut quidam in hac eum parte omnibus ejuſdem operis auctoribus præferant.* Dionyſius etiam Pindaro anteponit in *Cenſura Veterum*: καθ' ὃ βελτίων εὑρίσκεται καὶ Πινδάρου ἐν τῷ παθητικῶς οἰκτίζεσθαι. unde illud Catulli

meam hic partuum doloribus
Lucina matrem ſolvit.

& quæ ſequuntur his ſimilia.

Ex lyricis vero carminibus hæc Simonidis. Sunt autem ſcripta per diſtinctiones membrorum, non quæ Ariſtophanes, aut alius è metricis quiſpiam inſtituit, ſed quæ ſibi oratio ſoluta poſtulat. Odario mentem adhibe, totumque his uſus diviſionibus perlege; atque pro certo habeas, te numeros odarii neutiquam ſenſurum, nec Stropham poſſe, aut Antiſtropham, aut Epodum dignoſcere: verum nuda tibi & ſimplex oratio apparebit, hoc modo diſtincta. Eſt autem Danae, quæ ventis per mare agitata, ſuam deplorat calamitatem.

Quum navigio, eleganti arte compoſito, ventus
infremeret ſpirans, pelagique ſtagna commota
aſpero fluctu id eſſent everſura; haud ſiccis quidem
genis, Perſeo circumque injecit
» *amicam manum, dixitque: O Fili,*

Quos

Catulli notiſſimum: *Mœſtius lacrymis Simonideis.*

19 Ὅτε λάρνακι.] Fuit hæc Ode Περσεὺς inſcripta, uti ex Athenæo diſcimus, lib. 9, cap. 12: Σιμωνίδης δ' ἐπὶ τοῦ Περσέως τὴν Δανάην ποιεῖ λέγουσαν. Nos autem in ea deſcribenda, Fulvii Urſini diſtinctionem ſecuti ſumus, quam in notis ſuis Sylburgius exhibet.

20 Λίμνα.] Urſinus annotat, quoſdam pro λίμνα δείματι, reponere πρύμνα κύματι. Paulo poſt, ver. 5, pro τέκνον Athenæus lib. 9, (in ſermone περὶ τῶν γαλαθηνῶν) habet τέκος: nulla nec metri nec ſenſus variatione. *Sylburg.* † Idem Athenæus ver. 6: σὺ δ' αὖτε εἰς γαλαθηνῷ δ' ἤτορι: unde Muſis faventibus Caſaubonus, σὺ δ' ἀωτεῖς, γαλαθηνῷ τ' ἤτορι κνώσσεις.

21 Ὦ τέκνον.] Hæc verba ſunt inquinata mendis: Ὦ τέκος, οἷον ἔχω πόνον, σὺ δ' αὖτε εἰς γαλαθηνῷ δ' ἤτορι κνώσσεις. Reſtitue poeticum & Homericum verbum, ac lege: ὦ τέκος, οἷον ἔχω πόνον· σὺ δ' ἀωτεῖς, γαλαθηνῷ τ' ἤτορι κνώσσεις. *O fili, quantos ego cruciatus fero! at tu interea dulcem ſomnum carpis, & infanti animo ſtertis.* Ἀωτεῖν eſt ἀπανθίζεσθαι τὸν ὕπνον, quod vulgo dicimus, primum ſomnum dormire. Homerus,

Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε
γλυκὺν ὕπνον.

Caſaubonus.

22 Νυκτιλαμπεῖ

» οἷον ἔχω πόνον. σὺ δ' αὖτε γαλαθηνῷ
» ἤτορι κνώσσεις ἐν ἀτερπεῖ δώματι,
» χαλκεογόμφῳ δὲ, [22] Νυκτιλαμπεῖ,
» κυανέῳ τε δνόφῳ. Τὺ δ' αὐαλέαν
» ὕπερθε τεὰν κόμαν βαθεῖαν
» παριόντος κύματος οὐκ ἀλέγεις,
» οὐδ' ἀνέμου φθόγγων, πορφυρέᾳ
» κείμενος ἐν χλανίδι, [23] πρόσωπον καλόν.
» Εἰ δὲ τοι δεινὸν τό γε δεινὸν ἦν,
» καί κεν ἐμῶν ῥημάτων λεπτὸν
» ὑπεῖχες οὖας. Κέλομαι, εὗδε βρέφος,
» εὑδέτω δὲ πόντος, εὑδέτω ἄμετρον κακόν.
» Ματαιοβουλία δέ τις φανείη,
» Ζεῦ πάτερ, ἐκ σέο· ὅ τι δὴ θαρσαλέον
» ἔπος, εὔχομαι τεκνόφι δίκας μοι.

Τοιαῦτά ἐστι τὰ ὅμοια τοῖς καλοῖς λόγοις μέτρα καὶ μέλη, διὰ ταύτας γινόμενα τὰς αἰτίας ἃς προεῖπόν σοι.
» Τοῦτ' ἔχεις δῶρον ἡμέτερον, ὦ Ῥοῦφε, [24] πολλῶν ἀν-
» τάξιον ἄλλων, εἰ βουληθείης [25] ἐν τῇ χερσί τε [26] αὐτὸ συνεχῶς, ὥσπερ τι καὶ ἄλλο τῶν πάνυ χρησίμων, ἔχειν, καὶ συνασκεῖν αὖ ταῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίαις. οὐ γὰρ αὐτάρκη τὰ παραγγέλματα τῶν τεχνῶν ἐστι δεινοὺς ἀνταγωνιστὰς

22 Νυκτιλαμπεῖ.] Lunæ potius cognomen, quam Epitheton. Ita Horatius, quod Muretus annotavit: *Rite creſcentem face Noctilucam.* Hæc tamen vox ad dignitatem Græci Νυκτιλαμπῆ haud aſſurgit. ideo alteram lectionem *face noctilucâ*, tantum non antepono: quemadmodum ea uſus eſt Varro: *noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reviviſcit.* Scilicet è verſu præcedenti (quod in expedito eſt) *Latonæ puellam* oportet intelligamus. Quod ad conſtructionem hujus loci attinet, repetenda eſt præpoſitio ἐν. Hanc autem vocem Sylburgius, ut ex Græco Indice conſtat, cum δώματι connectit: *domo, cui nox ſola illucet, idque tenebroſa.*

23 Πρόσωπον.] Hen. Stephanus, *purpurea in tunicula conditam habens faciem pulcram.* At quæ

» *Quos ſuſtineo labores! tu vero infanti*
» *animo dormis, in domo illætabili,*
» *claviſque ferreis compacta, ſub incerta luna,*
» *atraque caligine. Tu porro ſiccam*
» *ſupra tuam cæſariem profundam,*
» *aſſilientem fluctum nihil curas;*
» *nec venti ſonos, purpurea ipſe*
» *læna porrectus, infans vultu pulcerrimo.*
» *Quod ſi gravis hæc, itidem & tibi gravis eſſet calamitas,*
» *meis tum ſaltem queſtibus tenuem*
» *ſupponeres auriculam. Jubeo, dormi infans:*
» *dormiat & pontus: dormiat immenſum malum.*
» *Inane autem conſilium hoc inimicorum reperiatur,*
» *Jupiter pater, per te: quod forte audacius*
» *ſit dictum, filii opera precor mihi vindicatum iri.*

Hujuſmodi carmina, tam heroici generis quam lyrici, pulcris videntur orationibus ſimillima, idque ob cauſas ſuperius à me allatas.

Hoc meum habebis munus, *mi Rufe*, quo non aliud præſtantius ullum; ſi modo volueris id aſſidue, veluti quid aliud imprimis utile, manibus verſare, & quotidianis exercitiis pro virili incumbere. Neque enim per ſe poſſunt artium præcepta, abſque meditatione & labore ſtudiorum debito, ſtrenuos dicendi concertatores exhibere: verum & hæc

quæ hæc ſyntaxis? vocandi caſus eſt, ὦ πρόσωπον καλόν. unde major etiam affectus.

24 Πολλῶν.] Alludit ad carmen notiſſimum, Iliad λ:

Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.

25 Ἐν ταῖς χερσί.] Idem de probatiſſimis veterum Grajorum ſcriptis præcipit poeta Venuſinus, totidem fere verbis:

-------*Vos exemplaria Græca*
Nocturna verſate manu, verſate diurna.

26 Αὐτὰ συνεχῶς.] Rectius αὐτὸ, ſingulariter: & paulo poſt τοῖς pro αὐταῖς: ut ſupra 168, 21: ταῦτ' ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίοις προϋποθήσομαί σοι. Sequenti verſu pro ἀνταγωνιστὰς ſcribendum videtur ἂν ἀγωνιστὰς, vel ſimpliciter ἀγωνιστάς. *Sylburg.* † Feci ut αὐτὸ, rebus cogentibus, legeretur: & mox pro αὐταῖς καθ' ἡμέραν, disjunctim ἂν τοῖς, nè quid intercidat. Sic pag. 216, ver. ult. τοὺς ἐξακολουθοῦντας ἂν τοῖς κατορθουμένοις.

27 Τοῖς

ταγωνιστὰς ποιῆσαι τοὺς βουλομένους δίχα μελέτης τε καὶ γυμνασίας· ἀλλ' ἐπὶ [27] τοῖς πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν κεῖται, ἢ σπουδαῖα εἶναι τὰ παραγγέλματα καὶ λόγου ἄξια, ἢ φαῦλα καὶ ἄχρηστα.

27 Τοῖς πονεῖν.] Cum τοῖς πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν, ſubaudiendum participium ἐθέλουσι, βουλομένοις, aut aliud conſimile. Wolfius legit, τοῖς πονεῖν αἱρουμένοις καὶ κακοπαθεῖν. *Idem.*

Ibid. Τοῖς πονεῖν.] Hanc Wolfii conjecturam paucis opinor ſatisfacturam. Quid enim de vocibus τοὺς βουλομένους prioris membri ſentiendum eſt? aut quæ ibi conſtructio? Equidem inductus

Τ Ε Λ Ο Σ.

hæc præcepta, in eorum adeo poteſtate ſitum eſt, qui laborem velint moleſtiamque perferre, an gravia evadant & digna memoratu, an etiam vilia, nulliuſque aut pretii aut momenti.

inductus ſum, ut credam verba (*τοῖς βȣλομένοις*) loco mota librarii oſcitantia, hanc ſedem occupaſſe; ac poſtea, cum nulla eſſet ſtructura, in accuſandi caſum fuiſſe mutata. totam itaque periodum ita reformari debere contendo: *δεινȣ̀ς ἀνταγωνιςὰς ποιῆσαι δίχα μελέτης τε̃ κ̀ γυμνασίας· ἀλλ' ἐπὶ τοῖς βȣλομένοις πονεῖν κ̀ κακοπαθεῖν κεῖται.* Quam recta ſit hæc mea ſententia, aliorum eſto judicium. *Τὴν σοφίην σοφὸς ἰθύνει.*

F I N I S.

SIMONIS BIRCOVII

EXEMPLA LATINA,

Græcis Dionyſii reſpondentia.

NOMINA AUCTORUM,

Ex quibus Latina exempla ſunt ſumpta.

Ælius Spartianus.
A. Gellius.
Auctor ad Herennium.
C. Val. Catullus.
M. T. Cicero.
Ennius.
Gloſſarium vetus.
Hegeſippus.
Hermogenes.
Horatius.
T. Livius.
Lucretius.
Marius Victorinus.
Plinius.
Rufinus.
Salluſtius.
Terentius.
Varro.
P. Virgilius.

Lectori Benevolo Salutem

SIMON BIRCOVIUS.

CUM hunc libellum Dionyſii Latinum feciſſem, cogitavi mecum fruſtra me laborem inſumpſiſſe, ſi iis qui Græcè intelligerent, Latina obtruderem; aut iis qui Latinè loquentem Dionyſium legere vellent, æquè difficilem, propter exemplorum Græcorum multitudinem, proponerem. Nam præcepta elocutionis fruſtra ſane à Græcis petuntur, ſi uſus eorum in bonis Latinis auctoribus non oſtendatur. Cum verò vellem quomodocúnque præcepta Dionyſii Latinis exemplis explicare; alia me difficultas preſſit. Video enim dicendi bonos artifices, non tam ad ſuas præceptiones aliorum ſcripta examinare; quàm ad alicujus ſummi Oratoris aut Poetæ illas conformare. Non enim ille divinus impetus ſcribendi aut dicendi præceptorum cancellis continetur; ſed potiùs imitandus ab ingenioſis dicendi magiſtris proponitur. ut non mirum ſit, ſi Cicero ipſe aſſidua quadam exercitatione in dicendo, ſeipſum ſuperârit: qui non tam præceptis ſuas orationes, quàm præcepta orationibus dirigebat. Me igitur hoc ipſum, ne Latinis exemplis Græcorum præcepta illuſtrarem, reprimebat. Verumtamen cùm viderem Latinos quoſdam id præſtare conatos fuiſſe; ut dum Dionyſii doctrinam ad ſua ſcripta transferrent, eandem Latinis exemplis illuſtrarent, itidem ipſe faciendum putavi; ut

Dionyſium

Dionyſium non ſolum Latinè loquentem & præcepta tradentem exhiberem: ſed præceptis Latina etiam exempla quoad fieri poſſet accommodarem: ne omnino in Latino ſermone Græcorum induſtria deſideraretur: aut cùm in Latina converſione, ſententiis expreſſis, Verborum Collocationis via ac ordo ſervari non poſſet, à Græcæ linguæ ignaris minus intelligerentur.

EXEMPLA

EXEMPLA LATINA
Græcis Dionyſii reſpondentia.

PAg. 18, ver. 14: Τὼ δ' ἀυτ' ἐν κλισίης.] Virgilius etiam res humiles pari elegantia conſcripſit, *Georg.* 2, ver. 385:

Nec non Auſonii, Trojâ gens miſſa, coloni
Verſibus incomptis ludunt, riſuque ſoluto;
Oraque corticibus ſumunt horrenda cavatis.
Et te, Bacche, vocant per carmina læta, tibique
Oſcilla ex alta ſuſpendunt mollia pinu.

Æneid. quoque lib. 5, ver. 328.

—— Levi cum ſanguine Niſus
Labitur infelix: cæſis ut forte juvencis
Fuſus humum, virideſque ſuper madefecerat herbas.

et infra, ver. 357:

Et ſimul his dictis faciem oſtentabat, & udo
Turpia membra fimo. riſit pater optimus olli.

Pag. 22, ver. 19: Γύγη, ἓ γάρ σε δοκῶ.] Pari verborum ſuavitate, & elegantia Collocationis, ea quæ in operto fuerunt, T. Livius lib. 39, cap. 9, deſcripſit. *Scortum*, inquit, *nobile libertina Hiſpala Fecenia, non digna quæſtu cui ancillula aſſueverat; etiam poſtquam manumiſſa erat, eodem ſe genere tuebatur. Huic conſuetudo juxta vicinitatem cum Æbutio fuit; minime adoleſcentis aut rei aut famæ damnoſa: ultro enim amatus appetituſque erat. et maligne omnia præbentibus ſuis, meretriculæ munificentia ſuſtinebatur. Quin eo proceſſerat conſuetudine capta, ut poſt patroni mortem, quia in nullius manu erat, tutore à tribunis & prætore petito, quum teſtamentum faceret, unum Æbutium inſtitueret hæredem. Hæc amoris pignora quum eſſent, nec quicquam ſecretum alter ab altero haberent, per jocum adoleſcens vetat eam mirari, ſi per aliquot noctes ſecubuiſſet.*

Religionis

Religionis ſe cauſa, ut voto pro valetudine ſua facto liberetur, Bacchis initiari velle. Id ubi mulier audivit, perturbata, Dii meliora! *inquit:* mori & ſibi & illi ſatius eſſe, quam id faceret, & in caput eorum deteſtari minas periculaque qui id ſuaſiſſent. *Admiratus quum verba, tum perturbationem tantam adoleſcens, Parcere execrationibus jubet: matrem id ſibi, aſſentiente vitrico, imperaſſe; &c.*

Cic. in Orat. pro Milone: *Milo autem cùm in Senatu fuiſſet eo die, quoad Senatus dimiſſus eſt; domum venit: calceos, & veſtimenta mutavit: pauliſper, dum ſe uxor (ut fit) comparat, commoratus eſt: deinde profectus eſt id temporis, cum jam Clodius, ſiquidem eo die Romam venturus erat, redire potuiſſet.*

Pag. 28, ver. 9: Ἀλλ' ἔχον ὥστε.] Exemplis his utitur etiam Hermogenes de Ideis. Sed ut Dionyſius Homeri verſus alio genere carminis immutat, ut vim Collocationis oſtendat: ita nobis facere liceat in Virgilio, cujus carmina ex Æneid. lib. 8, Ithyphallica faciamus. Sunt autem hæc:

Inde, ubi prima quies medio jam noctis abactæ
Curriculo expulerat ſomnum, cum fœmina primum,
Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva,
Impoſitum cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes,
Noctem addens operi; famulaſque ad lumina longo
Exercet penſo; caſtum ut ſervare cubile
Conjugis, & poſſit parvos educere natos.

Ithyphallica autem erunt hoc modo:

Curriculo veluti noctis medio jam abactæ
Fœmina, cui tolerare colo & tenui Minerva
Vitam, impoſitum cinerem ſuſcitat, & ſopitos
Ignes, noctem addens operi, famulaſque longo ad
Lumina penſo exercet, conjugis ut cubile
Caſtum ſervare, atque educere poſſit natos.

Pag. 32, ver. 13: Ὅτι δὲ καὶ ἡ πεζὴ λέξις.] Solutam quoque orationem, quod & ligata, pati poſſe, ut alia atque alia, mutata collocatione, eſſe videatur, Cicero in Oratore prope finem docet his verbis:

Quantum

Quantum autem ſit aptè dicere, experiri licet, ſi aut compoſiti oratoris bene ſtructam collocationem diſſolvas permutatione verborum. corrumpatur enim tota res, ut & hæc noſtra in Corneliana, & deinceps omnia, Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos, & Lælios multi venalicii, mercatoreſque ſuperarunt. *Immuta paullum, ut ſit*, multi ſuperarunt mercatores, venaliciique; *perierit tota res. Et quæ ſequuntur*, Neque veſtis, aut cælatum aurum, & argentum, quo noſtros veteres Marcellos, Maximoſque, multi eunuchi è Syria, Ægyptoque vicerunt. *Verba permuta ſic, ut ſit*, Vicerunt eunuchi è Syria Ægyptoque. *Adde tertium*, Neque vero ornamenta iſta villarum, quibus *L.* Paullum, & *L.* Mummium, qui rebus his urbem Italiamque omnem referſerunt, ab aliquo video perfacile Deliaco, aut Syro potuiſſe ſuperari: *Fac ita*, potuiſſe ſuperari ab aliquo Syro, aut Deliaco.

Videſne, ut ordine verborum paullum commutato, iiſdem verbis, ſtante ſententia, ad nihilum omnia recidant, cùm ſint ex aptis diſſoluta? aut ſi alicujus inconditi arripias diſſipatam aliquam ſententiam, eámque, ordine verborum paullum commutato, in quadrum redigas, efficiatur aptum illud, quod fuerit antea diffluens, ac ſolutum. Agè, ſume de Gracchi apud cenſores illud, Abeſſe non poteſt, quin ejuſdem hominis ſit, probos improbare, qui improbos probet. *Quanto aptius, ſi ita dixiſſet*, quin ejuſdem hominis ſit, qui improbos probet, probos improbare? *Hoc modo dicere nemo unquam noluit: nemoque potuit, quin dixerit.*

Pag. 44, ver. 8: Ἄνδρα μοι ἔννεπε.] Similiter Virgilius Æneid. lib. 1, à nomine inchoat:

Arma virumque cano.

et, Æneid. 11:

Oceanum interea ſurgens Aurora reliquit.

Pag. eadem, ver. 19: Κλῦθί μευ.] Eodem modo Virg. à verbo incipit Æneid. lib. 7:

Pandite nunc Helicona Deæ, cantuſque movete.

et lib. 1, ver. 319: —— *dederatque comas diffundere ventis.*

Pag. 46, ver. 10: Τύπτε δ' ἐπιςρεφάδην.] Virgilius etiam id obſervavit: nam primum verba poſt adverbia poſuit: ut Æneid. lib. 1, ver. 389: *Perge modo, atque hinc te reginæ ad limina perfer.* et ver. 401:

Perge modo, & qua te ducit via, dirige greſſum.

et ibidem,

Corripuere viam interea, qua ſemita monſtrat.

Pag. ead. ver. 17: Βοτρυδὸν δὲ πέτονται.] Etiam Virgilius non obſervavit verba præponere adverbiis. ut Æneid. lib. 7:

Nunc age qui Reges Erato.

et lib. 8:

Ocyus ire equites Tyrrheni ad littora regis.

Pag. 48, ver. 1: Αὖ ἔρυσαν μέν.] Sic Terentius in Andria ſequitur rerum ordinem, dum dicit,

Effertur imus, ad ſepulchrum venimus:
In ignem poſita 'ſt, fletur.

et Virg. Æneid. 11, ver. 858:

Dixit: & aurata volucrem Threiſſa ſagittam
Deprompſit pharetra, cornuque infenſa tetendit,
Et duxit longe; donec curvata coïrent
Inter ſe capita, & manibus jam tangeret æquis,
Læva aciem ferri, dextra nervoque papillam.

Pag. ead. ver. 9: Πλῆξεν ἀνασχόμενος.] Etiam Virgilius hac ὑστερολογίᾳ uſus eſt: ut Æneid. 1, ver. 178:

* *Et torrere parant flammis, & frangere ſaxo.*

et ver. 175:

Suſcepitque ignem foliis, atque arida circum
Nutrimenta dedit, rapuitque in fomite flammam.

Pag. 54, ver. 21: Τοῦτο τὸ ςοιχεῖον.] Sic etiam Latini Poetæ, *Gnatus* pro *natus*. Virg. Æneid. ix, ver. 55: *Evandre* pro *Evander*: —*At non Evandre, pudendis Volneribus pulſum aſpicies. Temnere, pro contemnere.* Sic etiam Cicero ſynalœpha uſus eſſe videtur: *Cred' ego vos mirari, &c.* cum hîc nulla eſſe videatur. *Ego omni officio.* Sic *conficere*, pro *facere*: *amârunt*, pro *amaverunt*. Hujus generis ſunt Comicorum etiam

* Nulla eſt in his, ut falſo autumat Bircovius, ὑστερολογία. adi Servium.

etiam verba: *Dic ſodes: &, apage ſis: &, Ædepol, & Æcaſtor.* Etiam hiſtoricorum, *Mehercule, medius fidius.* Sic etiam cùm dicitur, *agier*, pro *agi*: *dicier*, pro *dici*. De transformatione vocabulorum vide Ciceronem in Oratore.

Pag. 58, ver. 10: Ὑμεῖς τε ὦ Λακεδαιμόνιοι] Sic Cicero in Oratore cap. 66, L. Craſſi dictionem transformat, & ex bona malam efficiens oſtendit, quæ vis ſit Collocationis, his verbis: *Ex hoc genere illud eſt Craſſi,* Miſſos faciant patronos: ipſi prodeant. *Niſi intervallo dixiſſes,*—— ipſi prodeant,——*ſenſiſſet profectò effugiſſe ſenarium: omnino melius caderet*, prodeant ipſi. Jam vero, cap. 63, de induſtria ex bono facit deterius: Patris dictum ſapiens temeritas filii comprobavit. *Hoc dichoreo tantus clamor concionis excitatus eſt, ut admirabile eſſet. Quæro nonne id numerus effecerit?* verborum ordinem *immuta*; *fac ſic*, comprobavit filii temeritas: *jam nihil erit*

Pag. 60, ver. 14: Εἰ τοῦτον ἐξήνεγκε τὸν τρόπον.] Simili gradatione per negationem Cicero 12. Philip. cap. 3, uſus eſt. *Quid enim, per Deos immortales! poteſt Reipublicæ prodeſſe noſtra legatio? prodeſſe dico? quid ſi etiam obfutura eſt? obfutura? quid ſi etiam nocuit?* Si autem ita protuliſſet, *Noſtra legatio non poterit prodeſſe Reip. immo obfutura eſt, & jam nocuit*, univerſa elegantia corrueret. Similiter 1, Offic. cap. 1, eſt gradatio: *Quamobrem diſces tu quidem à principe hujus ætatis Philoſophorum, & diſces, quamdiu voles: tamdiu autem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non pœnitebit.* Quod quidem hac ſimplici forma potuiſſet proferre, *Quamobrem tu quidem diſces à principe Philoſophorum hujus ætatis, quamdiu voles, & quoad te, quantum proficias non pœnitebit.*

Pag. 62, ver. 10: Τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσαι.] Sic pleno orbe utitur Saluſtius in bello Jugurthino, cap. 4. *Qui ſi reputaverint, & quibus ego temporibus magiſtratum adeptus ſim; & quales viri idem aſſequi nequiverint; & poſtea quæ genera hominum in Senatum pervenerint: profectò exiſtimabunt, me magis merito, quàm ignavia, judicium animi mei mutaviſſe.* Plenus eſt orbis hujus ſententiæ: verumtamen addidit adhuc duo membra, *majuſque commodum ex otio meo, quam ex aliorum*

aliorum negotiis, *Reipublicæ venturum.* Etiam verbi ſit adjectio; ut apud eundem ibidem: *Verum ego liberius, altiuſque proceſſi, dum me civitatis morum piget, tædetque.* poſtremum verbum additum non ſolum ſententiam pleniorem facit, ſed etiam clauſulam reddit numeroſiorem.

Et Cicero lib. 3, Accuſ. in C. Verrem, *Nam ſi poteſt iſta pecunia ſine aratorum injuria detrahi, Populus Romanus habeat: præſertim in tantis ærarii anguſtiis.* hîc ultima verba adjecta ſunt, κατ' ἐπισύναψιν.

Idem lib. 4, Accuſ. in C. Verrem, *Itaque hoc nefario ſcelere concepto, nihil poſtea tota in Sicilia neque ſacri, neque religioſi eſſe duxit.* verbum non neceſſarium (*neque religioſi*) adjectum eſt.

Pag. 64, ver. 3: Τί δὲ δὴ τὸ παρ' Αἰσχίνῃ.] Cicero ejuſmodi etiam converſione utitur, rarius tamen propter nimiam illius elegantiam; ut pro Milone:

Quis eos ſervos poſtulavit? Appius. Quis produxit? Appius. Unde? ab Appio. Si autem dixiſſet, *Appius eos ſervos poſtulavit, & produxit*, nulla gratia eſſet. Et pro domo ſua, *Dico igitur, & quam poſſum maxima voce dico.* Non haberet autem hanc gratiam, ſi dixiſſet, *Dico igitur maxima voce.*

Pag. ead. ver. 15: Τῆς δὲ Ἀφαιρέσεως τίς.] Cicero in Divinatione, cap. 18, uſus eſt periodo nimis conciſa: *Hic tu, ſi læſum te à Verre eſſe dices; patiar, & concedam: ſi injuriam tibi factam quereris; defendam, & negabo.* dicere ſiquidem Cicero potuit, *defendam Verrem, & negabo tibi eſſe injuriam factam.* Et pro Cornelio Balbo, *Quid eſt, Judices, non ſolùm in legibus poſitum, ſed etiam in privatorum voluntate?* ſi adjeciſſet *poſitum*, nulla eſſet orationis ſuavitas. Periodos ejuſmodi Græci, μειούρους appellant.

Pag. 76, ver. 1: Διαλέκτου μὲν οὖν.] Pronunciationis occulta vis in componendo, μέλος, id eſt, *modulatio*, dicitur. Melos enim eſt modulatio vocis ſuavis, quam intentio facit, & remiſſio, in certis quibuſdam & definitis locis. Hæc intentio aut remiſſio dicitur Græcis διάστημα, Latine ſpatium. Vox autem triplex eſt: Cantus, ſermo, & clamor. Cantus proprie dicitur vox διαστηματικὴ, hoc eſt, *ſpatiis diſtincta*,

quæ

quæ varie reſonando ſurſum deorſumque ſubſiſtit. cernitur non tantum in homine, ſed & in inſtrumentis muſicis. Sermo dicitur vox συγχὴς, *confuſa*. hæc continue & tractim progreditur, ita ut vix ſignato ſpacio, mox continuo recurrat. Clamor autem μέλος non recipit, nec tono comprehenditur. Spatia hæc διαστήματα dicuntur, tonorum quædam rationes & modi. Quæ licet non appareant adeo in ſermone, atque in cantu, ſunt tamen: ſed aliter in ſermone, aliter in cantu obſervantur, ut Dionyſius notat. Intentionem autem, & remiſſionem modulationis ſyllabarum in ſermone, intra diapente, ex quo μέλος naſcitur, metiendam eſſe Rhetores docent. primum ex quantitate: deinde, ex accentu dictionis proprio; tertio, ex natura vocalis argutæ; quartò, ex allocutionis forma, ſeu figura ſententiæ, quæ ſeparatur à dictione. Ex quantitate: nam ſemper longa elevatur, brevis deprimitur. Ex accentu: nam & ſyllabæ breves accentu acuto notatæ elevantur. Ex natura vocalis: nam una vocalis longa, longior aliquando fit ex complexu conſonantium; ſimiliter brevis brevior: ergo elevatur longior magis, quàm ſimpliciter longa. Item vocalis brevis eadem fit aliquando brevior propter complexionem conſonantium: ideo magis deprimenda, quam ſimpliciter brevis. Sed de his aget auctor noſter, cum μέλος in oratione bona explicabit. Porro allocutiones ſuas intenſiones, & depreſſiones habent. Nam interrogatio finalem acuit; ut, *Qua ſpe inimica in gente moraris?* unde eam Varro caſum verbi appellat. Obſecratio circumflectit penultimas, etiamſi breves; ut, *Serva me obſecro.* Sic oratio virilis, commota, religioſa, lamentabilis, varia, flexa, flebilis, ſuavis, intenſa, remiſſa, furibunda, plana, moderata, gravis, magnifica.

Nunc examinemus exemplum Euripidis, quo Dionyſius utitur:

> Σῖγα σῖγα, λευκὸν ἴχνος ἀρβύλης Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε.
> Ἀπὸ πρόβατ' ἐκεῖσ' ἀπόπροθι κοίτας.

Imprimis dicit tres dictiones Σῖγα, σῖγα, λευκὸν, in uniſono proferri, ſine differentia accentuum: ratio eſt, quia eſt

oratio

oratio virilis cohortans, & habet ab initio ſyllabarum intentionem, unde nec accentus valent. Hæc autem dictio λευκὸν etiam in uniſono profertur: quoniam primæ ſyllabæ longæ ſine accentu, poſterior brevis cum accentu æqualis eſt. ſimiliter & ἴχνος. Hæc autem dictio ἀρβύλης duas poſteriores acuit: quoniam prima ſyllaba eſt ſine accentu, media acuitur, etſi ſit brevis, propter ultimam longam; ultima etiam acuitur, quia longa. Hæc rurſus dictio τιθεῖτε, etſi mediam circumflectit, tamen quia eſt adhortantis vox, duas poſteriores acuit: ſimiliter & κτυπεῖτε. Porro ἀπὸ προβατ' perdit ſuum accentum in πρό. nam dictionis ἀπὸ ultima ſyllaba longa eſt, propter ſequentes conſonantes: πρόβατε autem brevia ſunt; ideò major ratio in elevando longe habenda eſt, quam brevis. Quare ut ex accentu μέλος appareat, omiſſis propriis accentibus, in his carminibus, ubi elevatio aut depreſſio eſſe debeat, ſic annotemus.

Σίγά σιγά, λεύκόν ἴχνός ἀρβύλής τιθείτέ μή κτυπείτέ. ἀπό πρόβατ' ἐκείσ' ἀποπροθι κοίτάς. Hæc ſyllabarum elevatio, aut depreſſio intra ſpatium *diapente* contineri debet. Sed quæ ſyllabæ ſuperius aut inferius ponantur, (nam poteſt ſyllaba longa longior eſſe) quæ ſyllabæ intra *diapente* uno tono eleventur, aut deprimantur, quæ deinde ditono, quæ per quartam, quæ per ſemitonium uſque ad ſummum *diapente*, jam ſcrupuloſioris inveſtigationis eſt. Author tamen noſter infra, cum de vocalibus ſonoris, mediis, & infimis docet, & de conſonantium generoſitate & ignobilitate tractat, annotare videtur locos modulandi ſermonis intra *diapente*. Nam quæ vocales ſonoræ ſupra, quæ minus ſonantes infra ponentur. Hoc idem & de conſonantibus intelligendum.

In Latinis etiam eam modulationem conſideremus exemplis. Terentius in Andria, *Juno Lucina fer opem. ſerva me obſecro.*

Iſta dialectus intra *diapente* non continetur: quia vox clamantis potius muliérculæ eſt, quam dicentis: habet tamen tonos ſuos. Inprimis tres priores ſyllabæ in unitono

proferuntur:

proferuntur: quoniam omnes ſunt longæ, nec prima elevatur, quia eſt oratio erecta. Media in dictione *Lucina* uſque ad quintam elevatur: quoniam vox implorantis eſt, tum quia natura accentum circumflexum habet. Ultima deprimitur duobus tonis & ſemitonio: quoniam eſt brevis natura, longior tamen quam tres illæ ſyllabæ priores: ideo ſuperior erit illis tono. Illa deinde dictio *Fer*, tono inferior eſt primis tribus ſyllabis, atque deprimitur tono ſub *diapente*: quia, ut dixi, magis clamor eſt, quam ſermo, mulierque quam maxime poteſt intendit, & remittit vocem: deprimitur autem adeo graviter, quod neque conſonantes, neque vocalem generoſam habet. Aſſurgit tono dictionis prima ſyllaba, *Opem*, quam poſterior tono ſuperat: quoniam O vocalis generoſa eſt, ſed ſyllaba *pem* longior. Porro tres ſyllabæ ſequentes ſemitono aſcendunt ſupra: inſurgit enim, & molleſcit ſimul oratio. Ultima dictio *Obſecro*, deprimit primam ſyllabam ſemitono, alteram ſemitono eodem elevat, tertiam ſemitono & tono deprimit: quoniam, ut dixi, obſecratio penultimas attollit, etſi breves ſint: unde catalexis illius convenit cum principio.

Illud etiam, (Cic. in Oratore, cap. 49.) *Auratos aries Colchorum*, magnificum & venerandum eſt; quod diatonico genere clauſulam complet. Horatii illud,

Mecænas, atavis edite regibus:

nunc tono, nunc ſemiditono, nunc ditono, progreditur. Illud præterea,

Lydià, díc, pèr ómnés
Té Deós órò, Sybarín cúr próperâs ámándo
Pérderé.

deſcendit ſtatim ditono; frequentiuſque deſcendit, & tonum flectit, cum catalexi ditona. Illud vero,

Scribéris Varió fórtis, & hoſtiúm
Víctór, Mæónìì cármìnìs álitè,
Quám rém cunqúe fèróx návibùs aút èqùìs
Milés, te dùcè géſſerít.

Hîc

Hîc hemitonum ſpatium bis repetit, deinde ſemiditonum & tonicæum, attollens ultimam in catalexi. Sic Cicero in Oratione pro Milone, *Etſi vereor, judices, ne turpe ſit, pro fortiſſimo viro dicere incipientem, timere.* Nam hucuſque progrediens ſyſtema fecit in *diapente:* hinc deſcendit & in eadem chorda hæret; præterquam in penultima hujus membri, quam ſemitonio inflexit, & denique clauſula quievit pentaſyllaba. Ad perfectam autem eorum omnium cognitionem, cognoſcendi ſunt toni, videlicet Dorius, Phrygius, Lydius, Sublydius: qui ſuo more inflectere harmoniam docent. Sed hæc ſcrupuloſius perſequi nimis operoſum.

Pag. 92, ver. 6: Ὁ ἀριθμὸς ᾧ αὐλῶν.] Cum multæ ſint opiniones de numero, & ſufficientia Latinarum literarum, licebit nobis naturam ipſam ſequi, nec plures ſtatuere, quam quot Latini ſtatuerunt. Natura enim diſcimus, ſi principia & originem literarum ſcrutemur, non plures eſſe, quam quas Latini delegere. Quinque vocales A, e, i, o, u: unam aſpirationem, h: quatuor mutas molles, b, d, g, q: totidemque tenues, b, c, t, k: quatuor liquidas, l, m, n, r: unam ſemivocalem ſ. Aliæ autem literæ, ſi quæ ſunt, partim ab his corruptæ, partim compoſitæ, partim ſecundum idioma cujuſcunque linguæ immutatæ, partim Græcæ. Nam f longo tempore Latini caruerunt; nihilque aliud eſt, niſi aſpiratum p. Porro, x, y, z, Græcorum ſunt.

Pag. ead. ver. 17: Ἔστι ᾧ ταῦτα.] Septem vocales Græcorum Latini habent. α Græcum, a Latinum exprimit: ε, Latinum e breve: η, e longum: ο Græcum, o breve Latinum: υ, u commune Latinum: ω, o longum latinum: η enim Græcorum, duplex e e valet, ω autem duplex o o.

Pag. 94, ver. 15: Αὐτῶν ᾧ τῶν μακρῶν.] A longum non tantum apud Græcos, ſed apud Latinos etiam ſonantiſſimum eſt: ut, *fatum amabant.* Cicero Accuſ. 6, *Propter eſt ſpelunca quædam, converſa ad Aquilonem, infinita altitudine.* Apud eundem (in Tuſcul. Quæſt. cap. 9, lib. 2.) extant è Trachiniis Sophoclis converſa carmina, mira ſuavitate A repetita.

Hæc

Hæc dextra Lernam tætram, mactata excetra,
Placavit: hæc bicorporem afflixit manum:
Erymanthiam hæc vaſtificam abjecit beluam:
Hæc à Tartarea tenebrica extractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem.

Virgil. Æneid. 9, ver. 50:

Maculis quem Thracius albis
Portat equus, criſtaque tegit galea aurea rubra.

et lib. 7mo ver. 785,

——*Crinita juba galea alta Chimeram.*

Pag. ead. ver. ult. Δεύτερον δ' τὸ η.] Secundum locum obtinet apud Latinos E longum.

Ovid. *Ut flerent, oculos erudiere ſuos.*

Virg. Æneid. 2:

Conticuere omnes, intentique ora tenebant.

et, *Quæ tantæ tenuere moræ?*—— et, *Incubuere mari.*—— et, *O terque quaterque beati.*

Pag. 96, ver. 2: Τρίτον δ' τὸ ω.] Tertium locum obtinet O longum: Cicero, *Ego omni officio cæteris ſatisfacio omnibus.* Et pro Roſcio, cap. 1: *Credo ego vos, judices, mirari.* Et, *Video P. C. in me omnium ora atque oculos eſſe converſos: video vos non ſolùm de veſtro ac Reipublicæ, verum etiam, ſi id depulſum ſit, de meo periculo eſſe ſollicitos.*

Virg. Æneid. 5. ver. penult.

O nimium cœlo & pelago confiſe ſereno.

Pag. ead. ver. 5: Ἔστι δ' ἧττον τούτου τὸ υ.] Non inferiorem vim habet u Latinorum; ſed tum ſonantius, cum eſt longum: ut Virg.

Nos patriam fugimus: tu, Tityre, lentus in umbra.

Pag. ead. ver. 7: Ἔσχατον δ' πάντων τὸ ι.] I Latinum, quemadmodum duplex eſt, longum & breve: ita etiam ſuave vel inſuave eſt. I breve minùs ſuave eſt, ut *imitari.* cum longum eſt, ſemper eſt ſonans, & tum præſertim, cum inſignis eſt collocatio: ut Virg. Ecl. 8. ver. 41:

Ut vidi, ut perii, ut me malus abſtulit error!

In *perii* tantam vim habet littera I, ut ab inſequente u non ſit abſorpta.

Pag. ead. ver. 10: Τῶν δὲ βραχέων.] E Latinum breve, minus aures ferit: O autem breve laudatur magis, propter ſonum pleniorem & rotundiorem. Exemplum e brevis apud Ciceronem in Tuſc. *Neque te mei miſeret, ſurge & ſepeli natum.* Et Virg. Æneid. 1:

Contigit oppetere.

Pag. 98, ver. 24: Ἡδύνει μὲν τῶν ἀφώνων τὸ λ.] Littera L ſuavis eſt. ut Virg. *Qui legitis flores.*
et Æneid. 8. ver. 140:

At Majam, auditis ſi quicquam credimus, Atlas,
Idem Atlas generat, cœli qui ſidera tollit.

Contrariam autem naturam l & r obtinent. Nam ut r aſperum quid, ita l humile denotat. ideo res humiles litera l deſignat. ut, *Labella, tenella, mollicellum, ſuaviolum.* Virg. *Mollia luteola pingit vaccinia caltha.* et Catullus, *Turgiduli ocelli.* Virg. *Si quis mihi parvulus aula Luderet Æneas.* Autor ad Heren. lib. 4: *Qui tuo nomine velis ex aliorum laude libare laudem.*

Pag. ead. ver. penult. Μέσως δὲ πως.] M adhibetur, ubi res magna vel machina deſcribitur: Virg. 1. ver. 61. *Molemque & montes inſuper altos.* Propter mollitiem autem apud Latinos contrahitur: quanquam ſuam gravitatem retinet.

Pag. 100, ver. 1: Ἄχαρι δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ.] Ideo propter frequentem repetitionem *S*, non ſatis illa Ciceronis initio Topicorum congruunt: *Majores nos res ſcribere ingreſſos, C. Trebati, & iis libris, quos brevi tempore ſatis multos edidimus, digniores, è curſu ipſo revocavit voluntas tua.*

Quanquam animadvertitur, quoties moderate ſumitur, neque mollem, neque barbarum ſonum efficere: ſuavis enim verſus ille 1 Georg. ver. 389:

Et ſola in ſicca ſecum ſpatiatur arena.

et ille virilis, Æneid. 5, ver. 46:

Annuus exactis completur menſibus orbis.

Pag. ead. ver. 9: Τελῶν δὲ τῶν ἄλλων.] Ψ litera apud Latinos non eſt, nec ζ: fulciunt tamen hæc duo elementa imitationem, quæ à ſimilibus literis fieri ſolet. Nam una quæpiam vox in qua ζ ſit, adjuncta aliis ubi *S* repetitur, illam

illam adjuvat. ψ vero, etſi non eſt apud Latinos, tamen ejus ſonum imitatur ſyllaba ex duabus conſonantibus *P S.* ut Æneid. 1, ver. 114: *Ipſius ante oculos ingens à vertice pontus.* Cum autem eſt vehemens aliquid exponendum, non *P S* rectum ponitur, ſed etiam inverſum: ut, Æneid. 7, ver. 568: *Hic ſpecus horrendum, ſævi ſpiracula Ditis.* Ζ autem Virg. uſurpat: ut, *Troja gaza per undas.* et, *nemoroſa Zacynthos.* et, *Liquitur, & Zephyro putris ſe gleba reſolvit.* *X* etiam non inſuave. ut *Ovid. Xanthe retro propera.* et, *Pabula guſtaſſent Trojæ, Xanthumque bibiſſent.* Virg. Æneid. 1, ver. 473.

Pag. 102, ver. 5: Τῶν δ' καλϐμένων ἀφώνων.] Mutæ quia per ſe ſonare non poſſunt, hoc nomen ſortitæ ſunt. Harum omnium natura eſt, ut linguam inter pronunciandum remorentur, & quaſi cum faſtidio ſine labore quodam vocum pronunciationem efficiant. Latini autem carent mutis, quæ referant χ & ϑ: quanquam loco χ, utantur c cum aſpiratione: ut, *Achaïca caſtra.* Et θ fit apud Latinos ex *T* & aſpiratione; ut, *thorus, thalamus.* Additur vocalis *V* conſonans facta, quæ etiam mutæ naturam referre videtur. Habent autem & apud Latinos ſimilitudinem inter ſe mutæ. Nam β π φ, ſunt inter ſe ſimilia, tenuitateque & denſitate differunt. Latini autem *b p f* habent: aliquando *p* cum aſpiratione ponunt, & referunt Græcorum φ. Deinde γ κ χ Latinis efferuntur per g c & ch. Tantam autem ſimilitudinem inter ſe G & C, habent, ut altera in alteram tranſeat: ut, *Gurgulio Curculio.* Immo & pronunciationis ſimilitudo fallit aliquando aures; ut, *Longa canoros*, et, —*Pelago confice.* et, — *Grates perſolvere.* et, — *Umbonum crates.*— Quod apparet itaque in illo lib. 4 Georg. ver. 35. *Nam frigore mella Cogit hyems.* Eandem autem vim concedere poterimus ipſi C, quæ eſt G. diſcrimen tamen eſt inter hæc duo elementa, quod cum G pronunciamus, lingua verſùs interiorem partem retrocedit, & ſonum ipſius C quodammodo aſperat. C vero etiam ſi palato proferatur, non tamen lingua intus coit: ex qua retroceſſione, fieri remorationem putandum eſt. Quoniam autem G & C ſimilia

 ſunt,

ſunt, Q autem pariter ſimile eſt ipſi C: ſequetur inter Q & C eſſe etiam convenientiam. Solum intereſt, quod Q V vocalem ſemper quærit, & hoc facit ſonum etiam paullo differentem. Verum ubi poſt G etiam V ponitur: vix agnoſci poteſt pronunciationis diſcrimen, ut, *linguam*, & *linquam*. Verum, quod Q ſimilis ſit ipſi C, ex eo colligere licet, quia nonnulla ſunt nomina, quæ in inflexione partim per Q, partim per C, variantur: ut, *Quis*, *quem*, *cui*, *cujus*, Et verba, ut, *Sequor*, *ſecutus*; *alloquor*, *allocutus*. Hinc aliqui *Quotidie* ſcribunt; alii malunt *Cotidie*. quidam *Quum*, alii *Cum*. Præterea δ τ θ Græcorum, referunt Latinorum d, t, th. Quæ autem hîc ab authore obſervantur de qualitate harum conſonantium, etiam apud Latinos obſervari poſſunt.

Pag. 104, ver. 19: *Ἔϛαι δὲ τοῦτο φανερόν.*] Hoc idem apud Latinos obſervatur, apud quos brevibus ſyllabis ſunt breviores, & longis longiores. Nam *E* in dictione *Ego*, brevis eſt: ſi addideris *r*, & dicas *rego*, eſt quidem brevis, non tamen ſimiliter. tum ſi adhuc addas unam conſonantem, & dicas *tremo*; jam plus eſt additum: quòd ſi dicas *Strepo*, prima ſyllaba eſt longior, quam illa quæ breviſſima eſt. Similiter longa eſt prima τοῦ *Ora*: longior eſt *Os*, longior hac *dos*: porrò longiſſima *Glos*: quòd ſi dicas *Scrobs*, * omnes illas ſuperabit. Ejuſdem itaque legis non eandem quantitatem ſyllaba retinet, ſed longior breviorque fit additione detractioneque conſonantis, quæ vocalem præcedit. Nec immerito Græci non à ſequente, in pleriſque quantitatem, ſed à feriente vocalem litera metiuntur: conſiderantque, non quanta ſit vocalis, ſed quæ majoris ponderis & ſoni. Inde A. Gellius (lib. 9, cap. 6) minus intellexit, quid Grammatici doctiſſimi de duobus hiſce verbis, *Dictito* & *Actito*, pronunciarunt: quia non originis, aut conjugationis proculdubio rationem haberi voluerunt, ſed literarum. Nam in *Actito* latioris literæ hiatus, primam ſyllabam diutius retinet ac remoratur: in *Dictito*

* Parum recte. quia litera o in voce *ſcrobs*, brevis eſt: ut videmus ex obliquis caſibus.

Dictito autem, (quandoquidem linguæ plectrum, eodem modo actum, eódem recutit, cumque ejuſdem literæ ſono in eodem ſitu reperitur) ſine mora, & celeri ſeu frequenti motu ſyllabam confecit. Quare longam dixerunt primam in *Actito*, brevem in *Dictito*: non quòd brevis hæc ſit, & unius temporis ſyllaba, quæ poſitione producitur duarum conſonantium: ſed non ita longa, atque alia eſt. Quare non tantum literarum coitione augeſcunt ſyllabæ, aut decreſcunt: ſed etiam ipſa vocalium naturâ, uti oſtendimus.

Pag. 110, ver. 4: Ἐπὶ μὲν προσηνέμων.] Sic Virgilius extendit ſyllabas, frequenti O, rerum extenſionem imitatus: ut, Æneid. lib. 4:

Et fœmineo ululatu. et Æneid. 3, ver 672,

Clamorem immenſum tollit: quo pontus, & omnes

Intremuere undæ. et Æneid. 5, ver. 245:

Victorem magna præconis voce Cloanthum.

Jam vero illud in Græco ἐρευγομένης vehementiam & impetum undarum ſignificat. ρ enim celeritatem notat: Sic Virg.

Intremuere undæ. et lib. 1, Æneid. ver. 117: —— *Rapidus vorat æquore vortex.*

Pag. ead. ver. 8: Ἐπὶ δὲ τοῦ τυφλουμένου.] Doloris magnitudo, & ponderis gravitas oſtenditur ab Homero dictione στενάχων. Nam ε gemitum ſignificat & dolorem: ut, Æneid. 2. ver. 69:

Heu! quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora poſſunt

Accipere?

Gravitas ponderis exprimitur verbis illis, Χερσὶ ψηλαφόων. ρ enim & σ coire non poſſunt; unde mora quædam in allevando pondere. Sic Virg. Æneid. 3, ver. 566, gravitatem percuſſionis expreſſit his verſibus,

Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere:

Ter ſpumam eliſam, & rorantia vidimus aſtra.

P vero ſignificat perſeverantiam ſive ſtudii ſive mandati; nam non violento motu fertur. ut, Æneid. 4, ver. 238,

—Ille patris magni parēre parabat Imperio.

Ubi

Ubi vero ipſi σ admiſcetur, quædam aſſiduitatis compreſſio, atque agitatio denotatur. ut, Æneid. 1, ver. 114,

Ipſius ante oculos, ingens à vertice pontus,
In puppim ferit.

Pag. ead. ver. 15: Οὐδ' εἴ κεν μάλα.] Celeritatem dactylis expreſſit Homerus. Virg. Æneid. 4, de eodem Mercurio,

——Turbida tranat
Nubila: jamque volans apicem, & latera ardua cernit
Atlantis duri.

Pag. ead. ver. 17: Χρόνε μῆκος.] Temporis longitudo. ut, Virgilius, Æneid. 1, ver. 272,

Hic jam tercentum totos dominabitur annos. vocali O diduxit temporis ſpatium. Et Æneid. 3, ver. 284:

Interea magnum ſol circumvolvitur annum.

Pag. ead. ver. 18: Σώματος μέγεθος.] Corporis magnitudo. ut, Virg. Æneid. 7, ver. 783,

Ipſe inter primos præſtanti corpore Turnus. Nam ipſo *P* quaſi plauſum quendam facit, & *I* elevationem.

Pag. ead. ver. 18: Πάθους ὑπερβολήν.] ut, Æn. 9, v. 176,

Excuſſi manibus radii, revolutaque penſa. Et gaudii magnitudo celeritate carminis lib. 7, ver. 122, Æneid. exprimitur:

Hic domus, hæc patria eſt. genitor mihi talia, (namque.

Pag. 112, ver. 1: Ἀμβλύδην.] Dolor per ſyllabam βλυ, & vocales ο ο ω, exprimitur. Sic Virg. 9 Æneid. ver. 477, litera *L* dolorem notat, & gemitum per vocales e, o, u: ut,

Evolat infelix, & fœmineo ululatu, Sciſſa comam.

Pag. ead. ver. 3: Ἡνίοχοι.] Exemplum de equis Achillis. Sic Virg. Æneid. 12, ver. 469,

Aurigam Turni media inter lora Metiſcum
Excutit, & longe lapſum temone relinquit.

Pag. ead. ver. 17: Ῥοχθεῖ γὰρ μέγα] Sic Virgil. Æneid. 1. ver. 108, fluctum frementem exprimens, utitur litera r:

Tres Notus abreptas in ſaxa latentia torquet.

Pag. ead. ver. 18: Αὐτὸς δέ.] Similiter Virg. de columba, Æneid. 5, ver. 512:

Illa

Illa Notos atque atra volans in nubila fugit.

Pag. 114, ver. 1: Αἰγιάλῳ] Sic Virg. lib. 1, ver. 107, tempeſtatem furentem exprimit,

——His unda dehiſcens
Terram inter fluctus aperit. furit æſtus arenis.

Pag. ead. ver. 2: Σκέπτετ.] Virg. lib. 5, ver. 438,

Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.

Pag. ead. ver. 6: Ὑφ᾽ ὧν ἐδιδάχθημεν.] Animalibus voces ita attributæ ſunt, ut naturam eorum exprimere videantur. Unde cervorum eſt, *bardire & rugire.* Gloſſ. * ἔλαφος κράζει, *bardit & rugit.* Varro Aboriginibus: *Mugit bos, ovis balat, equi hinniunt, gallina pipat, grunnit ſus: tepido lacte ſatur molâ mactatus porcus.* Ælius Spartianus in Getæ vita: *Familiare illi fuit has quæſtiones Grammaticis proponere, ut dicerent, ſingula animalia quomodo vocem emitterent: velut, agni balant, porcelli grunniunt, palumbes minuriunt, urſi ſæviunt, leones rugiunt, leopardi rictant, elephanti barriunt, ranæ coaxant, equi hinniunt, aſini rudunt, tauri mugiunt.* Sic etiam dices, *hirundines fritinnire, corvos crocitare, turtures gemere, lupos ululare:* ut & caninum genus, cui etiam attribuitur *nictare, latrare, gannire, hirrire, ringere: aſini rudunt,* hirci *hirquitalliunt, ganniunt* vulpes, cygni *drenſant,* anſeres *gingriunt,* cameli *blaterant,* gallinæ *glociunt & glocitant,* miluï *jugerunt,* grues *gruunt,* minutæ aves *minuriunt:* ut Feſtus docet.

Pag. 116, ver. 19: Ἡ δ᾽ ἴεν ἐκ θαλάμοιο.] Sic Virg. Æneid. 1, ver. 496:

Regina ad templum forma pulcherrima Dido
Inceſſit, magna juvenum ſtipante caterva.
Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros.

et Æneid. 12, ver. 67,

Indum ſanguineo veluti violaverit oſtro
Si quis ebur, aut miſta rubent ubi lilia multa
Alba roſa: tales virgo dabat ore colores.

Pag.

* Andreas Schottus Obſervat. Poet. lib. 2, cap. 51, ἐλέφας legit. quamobrem non video. Gloſſarium conſule.

Pag. 118, ver. 3: Σμερδαλέ@ δ'.] Sic Virg. Æneid. 12, ver. 332,

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos. et,
Iræque Inſidiæque, Dei comitatus aguntur.

et, 10, ver. 591,

Quem pius Æneas dictis affatur amaris.

et, Æneid. 8, ver. 433,

Parte alia Marti currumque rotaſque volucres
Inſtabant; quibus ille viros, quibus excitat urbes:
Ægidaque horriferam turbatæ Palladis arma,
Certatim ſquammis ſerpentum, auroque polibant,
Connexoſque angues, ipſamque in pectore Divæ
Gorgona, deſecto vertentem lumina collo.

Pag. ead. ver. 10: Ὡς δ' ὅτε χειμάῤῥοι.] Virg. Æneid. 10, ver. 603,

——*Torrentis aquæ vel turbinis atri*
More furens,

et, Æneid. 2, ver. 496,

Non ſic, aggeribus ruptis cum ſpumeus amnis
Exiit, oppoſitaſque evicit gurgite moles,
Fertur in arva furens cumulo, campoſque per omnes
Cum ſtabulis armenta trahit.

Pag. ead. ver. 16: Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα.] Sic Virg. Æneid. 10, ver. 305, de nave Tarchontis,

Solvitur, atque viros mediis exponit in undis:
Fragmina remorum quos & fluitantia tranſtra
Impediunt, retrahitque pedem ſimul unda relabens.

Pag. ead. ver. penult. Σὺν δὲ δύω μάρψας.] Virg. Æneid 3, ver. 623,

Vidi egomet, duo de numero cum corpora noſtro
Prenſa manu magna, medio reſupinus in antro
Frangeret ad ſaxum, ſanieque adſperſa natarent
Limina: vidi, atro cum membra fluentia tabo
Manderet, & tepidi tremerent ſub dentibus artus.

et, Æneid. 1, ver. 44,

Illum exſpirantem transfixo pectore flammas
Turbine corripuit, ſcopuloque infixit acuto.

Pag.

Pag. 122, ver. 4: Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως.] Sic Virg. Georg. 4, ver. 334,

—— Eam circum Mileſia vellera Nymphæ
Carpebant, hyali ſaturo fucata colore:
Drymoque, Xanthoque, Ligeaque, Phyllodoceque,
Cæſariem effuſæ nitidam per candida colla:
Neſæe, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque,
Cydippeque, & flava Lycorias; altera virgo,
Altera tum primos Lucinæ experta labores:
Clioque & Beroe ſoror, Oceanitides ambæ,
Ambæ auro, pictis incinctæ pellibus ambæ;
Atque Ephyre, atque Opis, & Aſia Deïopea;
Et tandem poſitis velox Arethuſa ſagittis.

et Æneid. 2, ver. 261,

Theſſandrus, Stheneluſque duces, & dirus Ulyſſes,
Demiſſum lapſi per funem, Acamaſque, Thoaſque,
Pelideſque Neoptolemus, primuſque Machaon,
Et Menelaus, & ipſe doli fabricator Epëos.

et lib. 7, ver. 710,

Una ingens Amiterna cohors, priſcique Quirites,
Ereti manus omnis, oliviferæque Mutuſcæ:
Qui Nomentum urbem, qui Roſea rura Velini,
Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum,
Caſperiamque colunt, Foruloſque, & flumen Hymellæ:
Qui Tiberim Fabarimque bibunt, quos frigida miſit
Nurſia, & Hortinæ claſſes, populique Latini:
Quoſque ſecans infauſtum interluit Allia nomen.

Pag. 124, ver. 19: Λέγε δὲ σύ.] Simile carmen ex pyrrhichiis apud Marium Victorinum lib. 3:

Id agite, peragite celeriter.

Pag. 126, ver. 4: Ποίαν δῆθ' ὁρμάσω.] Sic ille verſus Ennii ex puris ſpondeis:

Olli reſpondit rex Albaï longaï.

et Lucretii lib. 6, ver. 1133,

* *An cœlum nobis naturam intro corruptam.*

Pag.

* Varie hic verſus legitur: quem Faber ita exhibet,
An cœlum nobis ultro natura cruentum.

Pag. ead. ver. 11: 'Επεὶ σχολή.] Horat. Epod. 2,

Beatus ille, qui procul negotiis.

Pag. ead. ver. 13: Θῦμε θῦμ'.] Exemplum trochæorum erit in illo carmine Marii Victorini, lib. 1:

Roma, Roma cerne, quanta ſit Deûm benignitas.

et lib. 2,

Phæbe, tu lyra ſonante, flecte corda, cum ſorore canticiſque.

Pag. ead. ver. ult. Βρέμιε δορατόφορε.] Apud eundem ſunt tribrachi, ſeu proceleuſmatici, in his:

Nemus ave reticuit, ager homine ſonat.

item,

Perit, abit avipedis animula leporis.

Pag. 128, ver. 6: Ὦ Ζηνός.] Moloſſi in hoc carmine apud eundem, eodem libro:

Ite ô Parcæ primores fauſtæ, nunc Parcas ducentes.

Pag. ead. ver. 12: Ἴακχε διθύραμβε] Sic illa apud Virgil. Ecl. 8, ex Amphibrachis conſtabunt,

——*Ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim.*

Pag. ead. ver. 17: Βαρύ μοι.] Cicero anapæſtis utitur,

Tibi cauſam aliquam reditus darem.

purum anapæſticum apud Marium Victorinum tale eſt:

Nitet aurea purpurea Veneris coma roſcida, lactea cervix.

Pag. ead. ver. ult. 'Ιλιόθεν με.] Ex dactylis illud Virg. Æneid. 9, ver. 503, conſtat:

At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro.

et illud Georg. lib. 3. ver. 284,

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus.

Pag. 130, ver. 16: Οἱ δ' ἐπείγοντο.] Sic Cretici apud Terentium in Andria, Act. 4, Sc. 1, ver. 8, licet quarto in loco reſolvatur:

Tum coacti, neceſſario ſe aperiunt: et timent.

Pag. ead. ver. 17: Ἐὰν οὖν τὴν ἀρχήν] Rufinus de metris Comicis: *Ful. Cariſius de numeris Comicis ſic dicit, Bacchium metrum tale eſt:*

Bacchare, lætare, præſente Frontone.

Porro exemplum Antibacchii habes apud Marium Victorinum lib. 2, in hoc carmine; ſed tantum in primis tribus pedibus;

Ab

Ab Euro ſonorum, quis Ætnæ per maria.

Pag. 134, ver. 20: Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε.] Apud Livium primam periodum elegantiſſimam dicere poſſumus, propter pedes ex quibus conficitur elegantes. Nam etſi quidam non admodum videantur exornare orationem; tamen adeo quorundam bonitate vincuntur, ut non appareant. Eſt igitur principium hiſtoriæ ejus:

Facturuſne operæ pretium ſim, ſi à primordio Vrbis res Populi Romani perſcripſerim; nec ſatis ſcio: nec ſi ſciam, dicere auſim. Quippe qui quum veterem tum vulgatam eſſe rem videam, dum novi ſemper ſcriptores, aut in rebus certius aliquid allaturos ſe, aut ſcribendi arte rudem vetuſtatem ſuperaturos credunt.

Periodus hæc elegantiſſimis pedibus conſtat. Primum membrum duodecim pedes continet. Primus eſt ſpondeus, gravis & honorandus: alter (* non colliſis vocalibus) dactylus pulcher & ſplendidus: tertius amphibrachys, qui mollis quidem, ſed à ſequenti hypobacchio, qui gravis & magnificus eſt, excipitur, duobus ſpondeis conſequentibus, cum hypobacchio, deinde & ſpondeo. ſequitur deinde anapæſtus, quem venerandum, & amplitudini aptiſſimum dixit Dionyſius: hunc duo ſpondei, cum ultimo Cretico, quem generoſum author docet, conſequuntur. Alterum membrum, *Nec ſatis ſcio: nec ſi ſciam, dicere auſim.* Hic quinque pedes contineri videas. Primus eſt Creticus, alter hypobacchius, tertius Creticus, quartus dactylus, quintus ſpondeus. Ad finem periodi, viginti quatuor pedes numerantur, omnes elegantes, quarto decimo excepto. Horum primus eſt Creticus, alter dactylus: tum duo ſpondei; quintus Bacchius, qui virilis cenſetur, ſextus dactylus cum ſpondeo ſeptimo; octavus hypobacchius, cum quatuor ſequentibus ſpondeis: tertius decimus eſt Bacchius: quatuor decimus tribrachys, ſed à quinque ſpondeis ſequentibus obſcuratur: vigeſimus, & vigeſimus primus ſunt hypobacchii, vigeſimus ſecundus eſt dactylus, vigeſimus tertius eſt moloſſus,

* Male. colliduntur enim vocales; quemadmodum multi annotarunt; ut fit heroici carminis hemiſtichium, *Facturuſne operæ pretium ſim.*

loſſus, ſummæ dignitatis & amplitudinis: ultimus ſpondeus.

Pag. 136, ver. 25: Ἔργῳ μὲν ἡμῖν.] Salluſtius in bello Catilinario, *Omnes homines, qui ſeſe ſtudent præſtare cæteris animalibus, ſumma ope niti decet, ne vitam ſilentio tranſeant, veluti pecora; quæ natura prona, atque ventri obedientia finxit.* Periodo hac viginti tres pedes continentur: Primus ſpondeus, alter anapæſtus, tertius ſpondeus, quartus Creticus, quintus Bacchius, ſextus dactylus, ſeptimus anapæſtus, octavus hypobacchius, nonus dactylus, decimus Bacchius: undecimus cum duodecimo ſpondei, decimus tertius amphibrachys: hunc ſequitur ſpondeus, quem denuo duo amphibrachii. Hìc quoque nullus pes eſt, qui gravitatem orationis impediat. Rufinus lib. de metris Comicis, *Nunc ſi videatur*, inquit, *Salluſtianæ periodi numeros inſpiciamus.* Res popu- *dactylus* | li Romani Marco, *tres ſpondei* | Lepido, *anapæſtus* | Quinto Catulo, *ſpondeus*, *& anapæſtus* | Conſulibus, *Pæan primus* | ac deinde, *dichoreus*, *ſive ditrochæus* | militidactylus | æ & domi, *Creticus* | geſtas, *ſpondeus* | compoſui, *choriambus, ex longa & brevi, brevi & longa.*

Pag. 138, ver. 20: Ἢ παρέλασσεν.] Adhibet carmen Homeri ex Iliad. ψ. quod etiam Vir. 5, Æneid. ver. 325, expreſſit, *Tranſeat elapſus prior, ambiguumque relinquat.*

Pag. 140, ver. 6: Ἑνὸς ἔτι παρθήσομαι.] Demoſtheni Ciceronem opponamus, qui orationem poſt reditum in Senatu, à graviſſimis pedibus inchoat. Ejus itaque prima periodus eſt; *Si, Patres conſcripti, pro veſtris immortalibus in me, fratremque meum, liberoſque noſtros meritis parum vobis cumulate gratias egero.* In hoc primo membro pedes præſtantiſſimi quindecim ſunt. Primi tres moloſſi, quartus ſpondeus, quintus dactylus, hunc ſequitur ſpondeus cum Bacchio, mox amphibrachii duo, quos excipit ſpondeus cum anapæſto: rurſus * amphibrachys cum hypobacchio, ad extremum duo Cretici. Alterum membrum: *Quæſo, obteſtorque, ne meæ naturæ potius, quam magnitudini veſtrorum beneficiorum,*

* Perperam *vobis* omiſerat Bircovius: hic ergo amphibrachys conficitur ex *parum* & prima in *cumulate*.

rum, id tribuendum putetis. In hoc membro ſunt pedes tredecim: primi duo ſpondei, tertius Creticus, quartus hypobacchius, quintus Bacchius, hunc ſequitur hypobacchius, mox Creticus cum hypobacchio, hunc ſequitur Bacchius: decimus eſt tribrachys, ſed bonitate aliorum pedum obſcuratur; undecimo loco ponitur Creticus, duodecimo anapæſtus: hos claudit dichoreus, familiaris Ciceroni. Sic in oratione pro Milone, *Etſi vereor, Judices, ne turpe ſit, pro fortiſſimo viro dicere incipientem, timere.* Primus pes ſpondeus eſt, ſecundus anapæſtus, ſpondeo par intervallo, non ſyllabis: tertius amphimacer, utroque gravior: quartus rurſum ſpondeus: quintum locum tenet iambus, ſexto loco ſpondeus, ſeptimo iterum amphimacer: octavo iambus ſecundus: nono amphimacer tertius: decimo tertius anapæſtus, omnes pedes nobiles, & generoſi.

Pag. 142, ver. 11: Οἷς ὃ μὴ ἐγένετο.] Quod Dionyſius in Hegeſia oſtendit exemplum ineptæ collocationis, etiam in Latino hiſtorico Hegeſippo oſtendi poteſt, quanquam in alio affectu. Nam apud hunc equis diſtrahitur rex vivus: apud illum autem mater deplorat filium, quem putavit interfectum. Hunc ergo affectum ita deſcribit lib. 5, de excidio urbis Hieroſolymitanæ, Cap. 23:

Comperto mater filii ſui vulnere, & inſultantium latronum conſternata vocibus, mortis ejus formidinem ſimul & fidem induit. miſerabiliter quoque deplorare occœpit, ad hos fructus fœcunditatis ſe reſervatam, ut nec officio viventis filii potiretur, nec ſepeliret defunctum Voti quidem ſui fuiſſe, ut ipſe potius matri ſepulturam daret: inter ejus manus ſupremum exhalaret ſpiritum Ille frigidos artus deficientis foveret: ille ultimos ore anhelitus legeret: ille oculos morientis clauderet; ille ſpirantia adhuc ora componeret. Sed quia voto exciderat, ſolatium fuiſſe, ſi vel ipſa intereſſe potuiſſet filii morientis ſupremis. Miſerabili quidem ſorte, ſed tolerabili tamen, ut quem ſuperſtitem optaverat, ejus vel funus teneret. Verumtamen vel de muro, inquit, ſpectare mihi mea funera liceat: & ſi contingere non licet, utinam quidem nemo arceret. Sed quem metuam tanto deſtituta filio? Quid pertimeſcam, cui beneficium eſt mori? utinam in

me

me tela ſua omnes contorqueant, omnes gladio me transfigant: quod vivens non potui, ſaltem filii mei corpus veſte mea protegam. Abundat unius veſtimentum ad ſepulturam duorum: & fortaſſe quiſquam hoſtium miſerebitur, ut amictu filii matris oculos tegat, & oculos oculis, manus manibus, ori ora connectat. Proripiens itaque ſe ad muros, cœlum ipſum miſerabili queſtu replebat. Inſultabant ſui, flebant Romani: apud ſocios crudelitas, apud hoſtes miſericordia. Figite (*inquit*) me, ſi qua eſt pietas; ego genui, quem perſequendum putatis. Ego infelicia ubera dedi; me extinguite, ſi de illo vindictam quæritis. Eundem affectum Virgilius quanta ſuavitate protulerit, lib. Æneid. 9, ver. 473, legenti conſpicuum erit.

Interea pavidam volitans pennata per urbem
Nuntia fama ruit, matriſque adlabitur aures
Euryali. at ſubitus miſeræ calor oſſa reliquit.
Excuſſi manibus radii, revolutaque penſa.
Evolat infelix, & fœmineo ululatu,
Sciſſa comam, muros amens atque agmina curſu
Prima petit. non illa virûm, non illa periclî
Telorumque memor: cœlum dehinc queſtibus implet.
Hunc ego te, Euryale, aſpicio? tune ille ſenectæ
Sera meæ requies? potuiſti linquere ſolam,
Crudelis? nec te, ſub tanta pericula miſſum,
Adfari extremum miſeræ data copia matri?
Heu, terra ignota, canibus data præda Latinis
Alitibuſque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, preſſive oculos, aut vulnera lavi.
Veſte tegens; tibi quam noctes feſtina dieſque
Urgebam, & tela curas ſolabar aniles.
Quo ſequar? aut quæ nunc artus, avolſaque membra,
Et funus lacerum tellus habet? hoc mihi de te,
Nate, refers? hoc ſum terraque marique ſecuta?
Figite me, ſi qua eſt pietas; in me omnia tela
Conjicite, ô Rutuli. me primam abſumite ferro:
Aut tu, magne pater divom, miſerere, tuoque

Inviſum

Inviſum hoc detrude caput ſub tartara telo:
Quando aliter nequeo crudelem abrumpere vitam.
Hoc fletu concuſſi animi, mœſtuſque per omnes
It gemitus.

Pag. 148, ver. 14: Ἦ ῥα καὶ Ἕκτορα.] Eundem affectum Virg. expreſſit lib. 2. Æneid. ver. 268:

Tempus erat, quo prima quies mortalibus ægris
Incipit, & dono divûm gratiſſima ſerpit.
In ſomnis, ecce, ante oculos mœſtiſſimus Hector
Viſus adeſſe mihi, largoſque effundere fletus;
Raptatus bigis, ut quondam, aterque cruento
Pulvere, perque pedes trajectus lora tumentes.
Hei mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo
Hectore; qui redit exuvias indutus Achillei,
Vel Danaûm Phrygios jaculatus puppibus ignes!
Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines,
Vulneraque illa gerens, quæ circum plurima muros
Accepit patrios.

Pag. 156, ver. 3: Ἡ δὲ πεζὴ λέξις.] Numerum atque concentum ad amuſſim examinari, veteres in ſolo carmine & poëmate voluerunt, non item in ſermone. Cauſa fuit, quoniam in illis totum hoc quærebant, quod Græce dicunt ἐμμελὲς & ἔρρυθμον. In oratione itaque ſoluta, non cernitur hæc harmoniæ perfectio: ſed tamen obſcure adhibetur. Hæc diligentia cum commendetur à Dionyſio in Græcis, in Cicerone etiam obſervari poteſt. Proponamus igitur loco exempli verba hæc, ex oratione pro Milone: *Eſt enim, judices, hæc non ſcripta, ſed nata lex: quam non didicimus, accepimus, legimus; verum ex natura ipſa arripuimus, hauſimus, expreſſimus: ad quam non docti, ſed facti: non inſtituti, ſed imbuti ſumus.* In hoc exemplo quatuor *metaboles* concinnitatis partes obſervare poteris, ſi paullum ordinem mutaveris: erit enim ſtrophe, *Hanc non didicimus, accipimus, legimus:* ſequitur antiſtrophe, principio ſimilis, *Verum ex natura ipſa arripuimus, hauſimus, expreſſimus.* poſtea ſequitur extenſio, *Ad quam non docti, ſed facti: non inſtituti, ſed*

imbuti

imbuti ſumus. clauditur epiphonemate, tanquam epodo, *Hæc enim lex, judices, non ſcripta, ſed nata eſt.* Hujus ergo loci in hunc modum diſpoſita concinnitas, quatuor *metaboles* partes habebit manifeſtas.

Pag. 160, ver. 8: Ὁμολογεμένυ δὴ παρά.] Decorum poſitum eſt, vel in ſermone moribus perſonæ idoneo, ſcilicet ut temere loquatur puer, ſollicite mater, perturbatus exclamet: ut, Æneid. 2, ver. 66:

Namque, ut conſpectu in medio turbatus inermis
Conſtitit, atque oculis Phrygia agmina circumſpexit:
Heu! quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora poſſunt
Accipere?

vel in apta compoſitione verborum, quaſi res ipſa ante oculos habeatur: non ſolum enim perſonæ moribus neceſſe eſt convenire dictionem, ſed etiam rebus.

Pag. 162, ver. 5: Ὃ ποιεῖν εἴωθεν ὁ δαιμονιώτατος.] Hoc idem πρέπον in Virgilio videre poſſumus. Examinemus enim eadem forma aliquot exempla, & primo ex lib. 2, Æneid. ver. 237:

—Scandit fatalis machina muros
Fœta armis.

hic quaſi oculis tarditas illa primum ſpondei, deinde moloſſi, & literarum ἀντιτυπία trahentium conatum, ipſiuſque machinæ pondus & reſiſtentiam oſtendit. *Scandit fatalis,* hîc videtur vix poſſe ſubduci: deinde quaſi in declive aliquod protracta, paullulum decurrit dactylo & ſpondeo, *Machina muros.* Rurſum reſiſtens, ut fieri ſolet, ſuccumbentibus molliter viribus hominum, ſubſiſtit etiam, *Fœta armis.* nec tantum ſubſiſtit ratione pedum, ſed etiam laſſitudinem trahentium, interceptionem ſpiritus colliſione vocalium expreſſit. Item illud, quod ſequitur,

Illa ſubit, mediæque minans illabitur urbi.

Hîc ſyllaba *Nans*, veluti pendentem, & tanquam ſuſpenſam anteriorem partem equi oſtendit. Nam literæ *N* natura ſurſum ſpiritum trahit, & linguam palato ſuſpendit: tum quies inter hanc & ſecundam dictionem, motum dirimit,

ut

ut paullulum ex eo loco proſpectaſſe urbem totam undique arbitreris. Jam poſt parvam quietem, ſtatim illa machina prona ruit: *Illabitur urbi.* Hic ergo pedes exprimunt rei naturam. Quomodo vero litteræ exprimant naturas rerum, apud eundem multis locis notari poteſt. et primum in illo, Æneid. 10, ver. 336:

Et jacit: illa volans clypei tranſverberat æra.

Nam tres ſunt in hoc verſu varietates, à totidem rebus. Primo enim jactus eſt, qui per *T* repræſentatur, quia conatum oſtendit: deinde volatum exprimit, qui per *L* literam ſæpius inculcatam notatur: poſtremo, eſt armorum tranſverberatio, qui motus, quia eſt in re dura ferrea, ideo per literam *R* exprimitur. Item lib 2. Æneid. ver. 304, multam vocum aſperitatem, multumque horrorem in iis quæſivit, quæ natura ſic erant:

In ſegetem veluti cum flamma furentibus Auſtris
Incidit, aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, ſternit ſata læta, böumque labores;
Præcipiteſque trahit ſylvas: ſtupet inſcius alto
Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor.

Hic plures ſunt renitentiæ aſperitates, quam dictiones. *Flamma furentibus Auſtris: Torrens rapidus:* omnia hæc aſpera ſunt, & furorem imitantia: *Montano* vaſtum: in *Flumine* prima ſyllaba inſuavis eſt. *Sternit* aſperum eſt, cum natura caninæ literæ, tum *antitypiâ* ejuſdem cum *N. Agros ſternit*, aſperum. *Sternit ſata læta*, diſyllabæ dictiones tres, duæ vaſtæ, una aſpera. *Boumque* mugitum refert, & ſonitum, quem inter montes referunt *cataclyſmi. Præcipiteſque*, hîc eſt rictus caninæ literæ, nulla vero conſonans ſuavis, aut liquida mixta: quin etiam ipſæ vocales ſtridulæ, minimumque jucundæ ſunt. *Trahit ſylvas*, *antitypia T* & *S*, *L* & *V* conſonantis, & pluſquam agreſtis expreſſa natura ſemivocali *S.* quæ ſequuntur, non tam horrida videntur, quam affecta. *Stupet* enim brevitate ſyllabarum & tenuitate conſonantium, ac vocalium ingratitudine, ſpiritum tanquam defeciſſe docet paſtoris illius, quem ſolitudo etiam deterrebat.

Inſcius alto, ſuavius eſt, & dignum miſericordiâ. Sic & mœſtum, quod ſequitur, ob vocalium triſtitiam. *Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor.* Aliud exemplum ex eodem lib. 2, Æneid. ver. 172:

Vix poſitum caſtris ſimulachrum; arſere coruſcæ
Luminibus flammæ arrectis, ſalſuſque per artus
Sudor iit. terque ipſa ſolo (mirabile dictu)
Emicuit, permamque ferens haſtamque trementem.

Hæc non tam à Sinone dicta quàm timore & horrore ſignata eſſe videntur. Sic Cicero in Miloniana cap. 10. exiguas voces accumulans, muliebrem certe moram expreſſit: *Pauliſper, dum ſe uxor, (ut fit) comparat, commoratus eſt.* Dionyſii exemplum (ex Homero allatum) refert illud Virg. lib. 6, *Saxum ingens volvunt alii.* Nam denſitatem conſonantium inſuavium habet: canina ſiquidem litera in principio ponitur *S*; *A* vero amplitudinem habet: eliſio vero hiatum, & defatigationem deſignat: *antitypiam* vero, *S* & *V* conſonantes.

Pag. 178, ver. 13: Ποιητῶν μὲν ὁ Πίνδαρος.] Quæ in Pindari ode obſervavit Dionyſius; eadem obſervari poſſunt in illa Horatii Ode 12, Carm. lib. 1:

Quem virum, aut heroa, lyra, vel acri
Tibia ſumes celebrare, Clio?
Quem Deum? cujus recinet jocoſa
Nomen imago.

Hîc ſunt duo membra, duobus verbis clauſa. Primum membrum habet nomina appellativa quinque, unum adjectivum, præpoſitiones duas, infinitum unum. omnia appellativa aſpera. Nam *virum*, *heroa*, *lyra*, *acri*, propter frequens *R*, caninum quendam, & aſperum ſonitum faciunt. *Tibia*, propter repetitum *I*, motum ſignificat. Jam *ſumes* ingratum propter ſibilum, & *V* vocalem, & *M* quod os claudit. *Celebrare* vero, propter mutam & liquidam *B R*, aſperum. *Clio*, propter vocalium concurſum, ingens. Alterum membrum duo nomina ſubſtantiva habet, unum epitheton cum relativo, & unum verbum: quæ etſi ita grandia

dia non ſunt, tamen ἀντιτυπίαν habent. Hæc de ſingulis verbis. Jam conjunctio verborum habent *antitypiam*. Nam *Quem virum*, propter *M* & *V* conſonantes, quæ in unam ſyllabam coire non poſſunt, *antitypiam* faciunt. Conjunctio *aut*, hiat propter eliſionem: *Heroa* amplum, propter vocalium διαίρεσιν, & amplitudinem: *Lyra*, *vel acri*, propter *I* & *A* repetitum, amplum eſt: & *ſumes celebrare*, propter *S* & *C*, *antitypiam* habent, & ſilentium inferunt: *Clio*, hiatium refert.

Quem Deum? cujus recinet jocoſa
Nomen imago.

Habent ἀντιτυπίαν *M D*: deinde *M* & *C*, poſtea *S R*, poſt *T* & *J* conſonans. *Nomen imago*, propter *O* repetitum, & *A* penultimum, magnificam orationem habet.

Pag. 188, ver. 21: Θουκυδίδου δ' ἀμβανέσθω] Apud Salluſtium, in principio belli Jugurthini, ſummum dicendi genus & collocationis neglectum obſervare licebit. Verba illius ſunt: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus cum Jugurtha rege Numidarum geſſit: primum, quia magnum & atrox, variaque victoria fuit: dein, quia tum primum ſuperbiæ nobilitatis obviam itum eſt. quæ contentio divina & humana cuncta permiſcuit, eoque vecordiæ proceſſit; ut ſtudiis civilibus bellum, atque vaſtitas Italiæ finem facerent.* In eo exemplo eadem, quæ in Thucydidis Dionyſius annotavit, obſervari poterunt. In primis membrum hoc, * *Bellum ſcripturus ſum*, propter *M S*, manifeſtam διάστασιν habet, & geminatum *S* ſibilum facit. alterum membrum, *Quod populus Romanus cum Jugurtha rege Numidarum geſſit*, propter vocalium amplitudinem, & propter manifeſtam dictionum diſtantiam amplum eſt. Nam *D* & *P* coire in unam ſyllabam non poſſunt, & *S* cum *R*, & cum *C*: & *M* cum *J* conſonante pugnant, aſperumque ſonitum faciunt, ut & *M* cum *G* ἀντιτυπίαν. præterea *R* quater repetitum, mutæ etiam *P D C G* orationis ſplendorem obtundunt: & *V* vocalis, gratiam aufert. Tertium membrum, *Primum, quia magnum*

* Obſerves carmen eſſe heroicum, quinto pede ſpondeo: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus.*

num & atrox, variaque victoria fuit, nullam gratiam habet. primo, quia ter repetit *ια*, nimis ingrate: deinde, quia ἀντιτυπίαν *M* & *Q*, *X* & *V* conſonantes habent. Quartum membrum, *Dein, quia tum primum ſuperbiæ nobilitatis obviam itum eſt.* Hæc oratio magnifica eſt propter res amplas: verba quoque *nobilitatis obviam itum*, magnifica; ἀντιτυπία autem literarum *N* & *Q*, *M* & *P*, *M* & *S*, ultimum membrum, *Eoque væcordiæ proceſſit; ut ſtudiis civilibus bellum, atque vaſtitias Italiæ finem facerent*, verba habet ſatis ampla, & quæ ſuis baſibus innituntur, quanquam non adeo frequens ἀντιτυπία, niſi *S* & *B*, & *M* cum *F*, jam membrorum harmonia neglecta eſſe videtur: nam continuis ſpondeis primum membrum abſolvit. Alterum membrum huic in quantitate minime reſpondet: nam multis dictionibus protenditur varios pedes habentibus, licet duobus ſpondeis claudatur. Tertium membrum, qui dactylo clauditur, ſtudioſe effectum eſſe videtur. Quartum membrum dicoreo terminatum eſt, ſed hiat propter eliſionem. Quintum membrum aliud quiddam, & diverſum à tota periodo, infert. Unde in periodo hac nullus circulus, nulla certa baſis, ſed omnia diviſa, omnia diſſipata.

Pag. 202, ver. 7: Ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς.] Huic ode Sapphus etſi ex Horatio commodum exemplum comparari poſſit, tamen quoniam hujus Poetriæ aliam oden Catullus vertit, eam ob rem illius exemplum examinabo. Incipit autem illius Ode,

Φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θέοισιν.

Eam ſic vertit Catullus,

Ille mi par eſſe Deo videtur,
Ille, ſi fas eſt, ſuperare Divos,
Qui ſedens adverſus, identidem te
Spectat, & audit

Dulce ridentem; miſero quod omnis
Eripit ſenſus mihi: nam ſimul te,
Lesbia, adſpexi, nihil eſt ſuper mi,
Quod loquar amens. *Parthenius.*

Lingua

Lingua ſed torpet. tenuis ſub artus
Flamma demanat: ſonitu ſuopte
Tintinant aures: gemina teguntur
Lumina nocte.

In eo carmine cauſæ hujus elegantiæ eædem annotari poſſent, quas in Poetriæ ſuæ odario Dionyſius obſervavit. Imprimis, dictiones ita ſecum conjunguntur, ut naturali complexione conjunctæ eſſe videantur. Nam, exceptis ſex locis, in quibus diverſæ dictiones ἀντιτυπίαν habent, aliæ omnes molliſſimæ & leniſſimæ ſunt. Jam vocales frequentius ſubjunguntur mutis, conſonantibus, & ſemivocalibus, quam præponuntur. Præterea ſemivocales ſecum non pugnant: vocalium vero concurſus, & hiatus haud frequens eſt. Ad extremum, membra membris ita cohærent, ut nullum manifeſtum tempus inter ea appareat; ſed ut verbum ex verbo, ſic membrum ex membro, fluere videatur. Quare, quod auctor ait, non ultra examinanda ode hæc, ne ταυτολογίας vitium incurramus. De natura enim vocalium, & conſonantium ſatis jam dixit.

Pag. 208, ver. 20: Ἑνὸς ἔτι παρεθήσω.] Apud Ciceronem vero, quem Iſocrati opponimus, etſi ſtudioſe omnia inflexa ſunt; (vir enim ſummus, ab humilitate, vulgique ſermone abhorruit) tamen, quoniam ipſe orationem pro Cæcina in hoc genere eſſe ſcribit, ideo principium hujus orationis exemplo huic Iſocratis opponamus. eſt autem hoc, *Si, quantum in agro lociſque deſertis audacia poteſt, tantum in foro, atque in judiciis impudentia valeret: non minus nunc in cauſa cederet A. Cæcina Sex. Æbutii impudentiæ, quam tum in vi facienda ceſſit audaciæ. Verum & illud conſiderati hominis eſſe putavit, qua de re jure decertari oporteret, armis non contendere: & hoc conſtantis, quicum vi, & armis certare noluiſſet, eum jure, judicioque ſuperare.* In hoc exemplo verba ſecum ita cohærent, ut ἀντιτυπία rara ſit, membra autem ita exæquata & directa, ut quod in auſtero dicendi genere vitium eſſet, hîc cum ſumma elegantia, & venuſtate poſitum ſit. Quare & ea omnia, quæ Dionyſius ineſſe in exemplo Iſocratis oſtendit, hîc nullo negotio reperies.

Pag.

Pag. ead. ver. ult. Φέρε δή τις οὐκ ἂν ὁμολογήσειε.] Ab iſta diligentia Cicero nunquam abhorruit, qui ſtudioſe numeris orationem ſuam exornabat, & de numero multa conſcripſit. Illius exempla aliquot adducenda ſunt, ut fidem oratio habeat. Ac primum occurrit locus ex oratione pro Plancio; in qua cum dixiſſet, *Victoriæ noſtræ graves adverſarios paratos*, ad ſenſus perfectionem ſubjunxit, *Interitus nullos ultores eſſe videbam.* Et in oratione poſt reditum ad Quirites ita habet: *Sed etiam rerum mearum,*

Auctores, teſtes, laudatoreſque fuere.

Præterea in principio Archianæ, integro hexametro utitur, cum enim ait, *Aut ſi qua exercitatio dicendi*, ſubjungit verſum,

In qua me non inficior mediocriter eſſe

Verſatum. Et in reliquo Academicæ, *Quæ*

Cum ſint dicta in conſpectu, conſedimus omnes.

et Tuſcul. 4, *Illud*, inquit, *animorum corporumque diſſimile eſt, quòd animi valentes*, addit verſum:

Morbo tentari non poſſunt, corpora poſſunt.

et Tuſculan. 5: ubi ita Cicero, *Hoc loco multa ab Epicureis diſputantur:*

Hæque voluptates ſingillatim extenuantur.

Magis autem eſt artificioſum in orationibus verſus admiſcere, ubi ad impellendos animos non parum juvat numeri ſuavitas; ut Cicero in Orat. ſcribit: qui gloriatur ſeſe orationem numeroſam adhibuiſſe, in Accuſ. in Verrem ſecundo, ubi de Siciliæ laude dixit: & in Senatu, de Conſulatu ſuo. Sic & in quarto Accuſ. de Ennenſi Cerere; de Segeſtana Diana; de Syracuſarum ſitu: ſed & in principio orationis pro ſex. Roſcio Amerino, hoc obſervari poteſt: ejus loca aliquot annotabo. ſunt verba Ciceronis, *Credo ego vos, judices, mirari, quid*

Sit, quod, cum tot ſummi oratores homineſque,

nobiliſſimi ſedeant: en ſtatim hexametrum integrum collocavit. deinde proſequitur, *Ego potiſſimum ſurrexerim, qui neque ætate, neque ingenio, neque auctoritate*, ſequitur carmen hendecaſyllabum, una ſyllaba in medio abundante obſcuratum:

ratum: *Sim cum iis, qui ſedeant, comparandus. omnes:* &c. Paullo poſt: *At tanto officioſior, quam cæteri?* trimeter chorêum habens in ſecundo pede, rurſuſque paullo poſt, duas trimetros ponit, nonnullis interjectis, oratione ſoluta: *His de cauſſis ego huic cauſæ patronus extiti*, deinde interponit, *Non electus unus, qui maximo ingenio, ſed relictus.* alter trimeter, *Ex omnibus, qui minimo periculo Poſſem dicere*, &c. Multi etiam ſunt dimetri: ut, *Tales viros impediat.* ſunt etiam alia carmina ſummo artificio occultata, quod facile obſervari poteſt. in quarta etiam Verrina multa carmina obſervari poſſunt. Primum quidem, primis remotis verbis, incipit à dimetro hypercatalectico ſic: *Venio nunc*, * *Ad iſtius, quemadmodum ipſe*, &c. deinde hemiſtichium hexametri proponit illis, *Neſcio, rem vobis proponam*, &c. Tum Alcaicum dactylicum, cum inquit, *Genus* * *Ipſum prius cognoſcite, judices*; ſicut & illud Horatianum, *O matre pulchra filia pulchrior.* Deinde ſenarium, & ſimul dimetrum hypercatalecticum, *Nego in Sicilia tota,* * *Tam locupleti, tam vetere provincia*, * *Tot oppidis, tot familiis.* paullo poſt hendecaſyllabum habet: nam inquit, *Nego ullam picturam neque in* * *Tabula, neque textili fuiſſe.* paullo poſt Sapphicum hypercatalecticum: * *Non enim verbi, neque criminis cauſa.* Poſt hexametrum integrum, latentem tamen ob compoſitionem ſolam: nam cum dixiſſet, *Unde igitur potiùs incipiam, quàm ab ea civitate, quæ tibi una in amore, atque in*

Deliciis fuit? aut ex quo potius numero, quàm ex

ipſis laudatoribus. jam vero in Milonianæ orationis peroratione, cap. 35, ſimilia obſervari poſſunt. primum eſt hexametrum carmen integrum, cum ſic ait, *Eſſe hanc,*

Unam, quæ brevitatem vitæ poſteritatis

memoriâ conſolaretur. et deinde ſubſequuntur verſus hexametri ſpondaici; ut cùm dicit, *De me, inquit, ſemper populus Romanus, ſemper* * *Omnes gentes loquentur.* & poſt ſic, *Quam*

Fines imperii populi Romani ſunt,

ea

* Nugatorie ſatis: nam hæc eſt Ciceronis ſententia: *Non enim verbi, neque criminis augendi cauſa complector omnia.*

ea non ſolùm fama jam de illo, &c. & paullo poſt, *Omnibus in terris. & jam verſatur, & ſemper.* ſed in quinto vice dactyli Creticum habet. Rurſus hendecaſyllabum ſequitur, uno tantum tempore longius, *Sed, quo eſt illa magis divina virtus.* poſt paullo acephalum hexametrum, *Quodnam ego concepi tantum ſcelus? aut quod-in me tantum facinus admiſi?* rurſus duo fines hexametri, *Meoſque redundant* *. &, *Ex iſto fonte dolores.* Non vitavit itaque Cicero carmina, imo ſtudioſe accerſivit; ut ex multis aliis locis colligi poſſet. Ut & illud ad Varronem, *Latent iſta omnia, Varro,*

Magnis obſcurata, & circumfuſa tenebris. & in Verrinis plenum verſum una ſyllaba inutilem fudit, *Cum loquerer, tanti fletus gemituſque fiebant.* Nec finem vitavit elegi, *Oderat ille bonos.* incurrit etiam in hendecaſyllabum, *Succeſſit tibi Lucius Metellus.* & multis aliis locis probari poſſet Ciceronem verſus non vitaſſe. Alii quoque authores Latini effugere non poterant: Salluſtius ab hexametro incipit bellum Jugurthinum: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus.* & Plinius Panegyricum incepit à fine hexametri, cui ſubjunxit integrum hexametrum: *Bene ac ſapienter,*

Patres Conſcripti, majores inſtituerunt.

et Livius lib. 1, hexametrum habet, *Pugnatum eſt*

Porta Collina totius viribus urbis.

et ibid. *Ipſe ubi illuxit, in radicibus montium extendere aciem cœpit*

Sedulo, ut adverſus montes conſiſteret hoſtis.

Sed de his ſatis eſt. nam ſi quis vellet Hieronymi Peripatetici more (quod Cicero dicit) verſus apud ipſum Ciceronem, & alios ſcriptores obſervare, fortaſſe nullum eſſet verbum, quod non in aliqua metri lege collocatum eſſet. Illud vero multo artificioſius eſt, quod annotat Hermogenes de formis Orat. lib. 2, (pag. 381, ver. 2, Edit. Porti, 1569) cum de Politica oratione agit, Homerum in ſuis carminibus omnia genera poematum effinxiſſe. Cum enim poeſis

* At vera lectio eſt, *omnes in me, meoſque redundant ex fonte illo dolores.*

poeſis omnium ſit imitatio, optimus in omni genere Homerus eſt dicendus: vivam enim, accommodatamque ſubjectis perſonis imitationem, & in his quæ ad dictionem pertinent, & inductionem perſonarum, & varias differentias metrorum præſtitit; ex quibus varia quoque carmina fieri contingit. Verba Hermogenis hæc ſunt de Homero:

Ἄριστος οὖν κατὰ πάντα λόγων εἴδη, καὶ ποιητῶν ἁπάντων, καὶ ῥητόρων, καὶ λογογράφων Ὅμηρος. καὶ γὰρ μεγέθη, καὶ ἡδονὰς, καὶ ἐπιμελείας καὶ δεινότητας, καὶ τὸ μέγιστον ποιήσεως, μίμησιν ἐναργῆ, καὶ πρέπουσαν τοῖς ὑποκειμένοις, κἀν τοῖς κατὰ λέξιν, καὶ ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν προσώπων, καὶ μύθων διατυπώσεις, καὶ μέτρων διαφόρους τομὰς, ἐξ ὧν καὶ διάφορά πως συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μέτρα, καὶ ταῦτα ἐν δέοντι, καὶ κατὰ λόγον μεταβαλλόμενα πρὸς τὸ, καὶ τὸ φύσει πάντων ἄριστον μέτρον προῃρῆσθαι, καὶ ὅλως τὸ ποικίλον, καὶ ἐξ ἁπάντων ἓν ὅτι κάλλιστον, ὁ μάλιστα ἐργασάμενος παρὰ πάντας ποιητὰς, οὗτός ἐστιν. Id eſt, *Omnibus igitur dicendi figuris, præſtantiſſimus omnium poetarum, & oratorum, & ſcriptorum Homerus. Nam & orationis amplitudines, & ſuavitates, & ſcriptiones accuratas, & gravitates, & quod maximum eſt in poeſi, apertam imitationem & convenientem rebus perſoniſque ſubjectis, tum verborum genere & ornamentis, tum perſonarum productione, deſcriptione & fabularum conformatione, tum verſuum ſectionibus variis, quibus varia & differentia verſuum genera fieri ſolent, & hæc ipſa convenienter, & ratione certa inter ſe variata, ut hoc illudve, quod natura præſtantiſſimum ſit, carminis genus propoſitum habeat: denique ut varium, & ex omnibus præſtantiſſimum qui effecerit, præ cæteris poetis ſit Homerus.* deinde (pag. 385. ver. 5.) multis interjectis ait, Ἐξίσταται γὰρ καὶ τοῦ οἰκείου πολλάκις τὸ μέτρον ῥυθμοῦ κατὰ τὰς ποίας τῶν στίχων τομὰς, καὶ ἀναπαύσεις ἐννοιῶν κατὰ τὰ κῶλα. τὸ γοῦν, —— Αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν· —— ἀναπαιστικόν πως ἐστὶ, γενομένης ἀναπαύσεως ἐν τῷ, Ἡρώων. Id eſt, *Sæpe enim verſus declinat à ſuo numero proprio, & ſectiones varias verſuum habet: & clauſulas ſententiarum in ipſis membris. Nam illud,* Αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν, *anapæſticus eſt numerus, cum clauſula facta fuerit in primo verbo* Ἡρώων.

 Quod

Quod etiam nos in Latino poeta obſervare poſſumus. is enim pro diverſitate materiarum, diverſis carminibus uti videtur: ita, ut paucis mutatis, genus aliud carminis manifeſtum ſit. Nam lyrica carmina inter hexametra inſeruit, cum lyricam materiam narrabat: ſimiliter elegiaca, cum elegi cantandi eſſent. Exemplis rem demonſtrabo: lib. 5, Æneid. ver. 245, carmen Sapphicum miro artificio in hexametrum immiſcuit. nam in his,

Victorem magna præconis voce Cloanthum
Declarat, viridique advelat tempora lauro:

abjice vocem *Cloanthum*, & in verbo *advelat*, præpoſitionem omitte, erit Sapphicum,

Voce declarat, viridique velat
Tempora lauro.

Ibidem eſt carmen,

Cuncti adſint, meritæque expectent præmia palmæ:

quod videtur Sapphicum præ ſe ferre, ſi pauca mutaveris. Sic in Ecloga 6, ver. 30,

Nec tantum Rhodope miratur & Iſmarus Orphea:

fiet ex eo Aſclepiadeum,

Nec tantum Rhodope & Iſmarus Orphea.

tum illud,

Tum durare ſolum, & diſcludere Nerea ponto
Cœperit:

refert Aſclepiadeum.

Tum durare ſolum, & cludere Nerea
Ponto cœperit

et Eclog. 9, ver. 53,

Nunc oblita mihi tot carmina: vox quoque Mœrin
Ipſa fugit:

fiet Aſclepiadeum,

Nunc oblita mihi carmina: vox quoque
Mœrin ipſa fugit.

Et innumera ejuſmodi alia quis inveniet apud Maronem, quæ non ſine ſumma induſtria, atque incredibili artificio elaborata ſunt. Sed non licet præterire Eclogam illam, quæ Gallus inſcribitur; quæ, quia lacrymabiles elegos continet,

ipſa quoque carmina elegiaca eſſe videntur. en ſecundum carmen,

Pauca meo Gallo, quæ legat ipſa Lyco—ris. Et,

Najades, indigno cum Gallus amore periret:

abjice *cum*, & ultimam ſyllabam, erit pentameter,

Najades, indigno Gallus amore perit.

hoc carmen ſi conjungeretur cum ſuperiori hexametro, quam miram ſuavitatem faceret? Sic & in illo verſu,

Omnes, unde amor iſte, rogant, tibi? venit Apollo:

abjice primam literam, & verba tranſpone, erit pentameter;

Unde amor iſte, rogant? venit Apollo, tibi.

ſic ex eo verſu,

Veſtra meos olim ſi fiſtula dicat amores:

abjice *ſi*, & ultimam ſyllabam, erit pentameter.

Similiter ex eo,

Hic gelidi fontes: hic mollia prata, Lycori:

abjice alterum *hic* cum ultima ſyllaba; ſenſus quidem pervertitur, aut nullus erit; ſed nos numerum, non ſenſum quærimus, dum ex hexametro pentametrum elicere volumus. Sunt ergo in hac ultima Ecloga multa, quæ duobus dactylis cum cæſura finiunt, quæ potius imaginem retinent finis pentametri, quam principium hexametri: ut,

Me ſine ſola vides. et, *Omnia vincit amor.*

quapropter hæc mira dulcedine aures complent. Sed de his ſatis ſit.

Pag. 224, ver. 22: Αὐτίκα ὁ κατ' Ἀριστοκράτους λόγος.] Exemplum Demoſthenis examinat Dionyſius: in quo obſervavit primum metrum eſſe anapæſticum, uno pede mutilum. huic autem adhæret pentameter elegiacus exactiſſimus, ſi ſynalœphen auferas: deinde paucis ſolute interjectis, adeſt Sapphicum metrum Epithalamium, & Ariſtophaneum tetrametrum: poſthæc duplex iambicum dimetrum: rurſus anapæſticum pedum octo, ac demum iambicum. quare verba Demoſthenis ita digeri poſſunt:

Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ με
μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεχ'
ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτουΐ,
μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁ-

μάϱτημα, ἑτοίμως ὅτως ἐπὶ τότῳ
πϱοάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν·
ἀλλ᾽ ἔιπεϱ ἄϱ᾽ ὀϱθῶς ἐγὼ λογίζομαι,
καὶ σκοπῶ,
*πεϱὶ τῦ τὴν Χεῤῥόνησον ἔχειν ἀσφαλῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ παϱαχϱυσθέν-
ται*
ἀποστεϱηθῆναι πάλιν αὐτῆς.

Pag. 246, ver. 5: Ὧν δὴ πϱὐθέμην.] Quæ præcepta exemplis Homeri, Euripidis, & Simonidis illuſtrat, nos eadem apud Virgilium, Terentium, & Horatium oſtendemus. in Virgilio itaque, cum omnia pene ſcripta ſic examinari poſſunt, tum etiam locus ille in lib. Æneid. 1. ver. 180: *Æneas ſcopulum interea conſcendit*,— unum membrum: alterum, *et omnem Proſpectum late pelago petit*,— id membrum longius eſt, & hemiſtichia duo amplectitur. jam vero, quod ſequitur, longius eſt,

———Anthea ſi qua
Jactatum vento videat, Phrygiaſque biremes:
Aut Capyn, aut celſis in puppibus arma Caici.

Hæc prima periodus tria membra inæqualia habet: nullum vero uno carmine abſolvit. Alterius periodi primum membrum:

Navem in conſpectu nullam: tres littore cervos
Proſpicit errantes:

alterum membrum minus priori, *hos tota armenta ſequuntur*
A tergo: tertium adhuc minus, *et longum per valles paſcitur agmen.* Tertiæ periodi primum membrum exiguum, *Conſtitit hic*,— alterum huic prorſus inæquale, —*arcumque manu, celereſque ſagittas*
Corripuit; tertium autem κατὰ παϱένθεσιν proferri poteſt, —*fidus quæ tela gerebat Achates.* deinde quartum majus,

Ductoreſque ipſos primum, capita alta ferentes
Cornibus arboreis, ſternit;

hemiſtichio clauſit membrum: & ſequens carmini integro additum membrum facit,— *tum volgus, & omnem*
Miſcet agens telis nemora inter frondea turbam.

Hæc periodus. obſervabis hic non tantum compoſitionem ſolutæ orationi ſimilem, ſed & carmina, ita ſecum cohærere, ut epitheta ſequentia trahant vocabula: verba diverſa carmina

mina conjugant, eaque prorſus omnia, quæ diſſipatam & fluxam, ſed ſibi cohærentem, orationem faciant.

Pag. 250, ver. 6: 'Ἐκ ȣ̃ τ̃ ποιήσεως.] Hoc idem in Phormione Terentii demonſtrari poteſt, ubi Davus loquitur:

Amicus ſummus meus, & popularis Geta
Heri ad me venit:

Membrum primum ex integro carmine & hemiſtichio conflatum. aliud membrum majus hoc priori,

——erat ei de ratiuncula
Jampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum:

Reliquum membrum minus prioribus,—*id ut conficerem.*— deinde duo verba, ſeorſim ſuas ſententias habentia, *Confeci: adfero.* alterius periodi primum membrum,

Nam herilem filium ejus duxiſſe audio
Uxorem:

alterum membrum minus eſt, *ei credo munus hoc conraditur.* Periodus altera. tertia periodus membrum parvum habet, nec carmen implet,

Quam inique comparatum eſt,— alterum prolixius, quod hemiſtichio, & carmine integro conſtat: ut,—*ii qui minus habent,*

Ut ſemper aliquid addant divitioribus!

Pag. 252, ver. 4: 'Ἐκ ȣ̃ τ̃ μελικῆς.] Sic & illa apud Horat. 3, Carm. Ode 27, legi poſſunt, ut pauca veſtigia carminum appareant. Etſi enim ſunt ſtrophæ, tamen collocatione membrorum ita diſſident, ut non tam repetitum carmen, quam continua oratio eſſe videatur. eſt autem Europa, errorem ſuum incuſans:

Quæ ſimul centum tetigit potentem oppidis Creten: Pater, ô relictum filiæ nomen, pietaſque! dixit victa furore. Unde? quo veni? levis una mors eſt virginum culpæ. vigilanſne ploro turpe commiſſum? an vitiis carentem ludit imago vana, quæ porta fugiens eburna, ſomnium ducit? meliuſne fluctus ire per longos fuit, an recentes carpere flores? Si quis infamem mihi nunc juvencum dedat iratæ, lacerare ferro, & frangere enitar modo multum amati cornua tauri. Impudens liqui patrios Penates:

tes: impudens orcum moror! ô Deorum ſi quis hæc audis, utinam inter errem nuda leones: antequam turpis macies decentes occupet malas, teneræque ſuccus defluat prædæ, ſpecioſa quæro paſcere tigres. Hæc, & multa alia apud hunc poetam videntur eſſe ſimilia ſolutæ orationi, id autem maxime ob eas cauſas, quas auctor memoravit.

Index

Index Verborum & Formularum, quæ viſæ ſunt Notatu digniores.

A

A Literæ ſonus 94, 16.
ἀβασανίστως πιθέναι 238, ver. ult.
ἀγεννὲς σχῆμα 34, 22. ἀγεννὴς πούς 126, 8. ἀγεννεῖς ῥυθμοί 142, 18.
ἀγέρωχος ὄψις, inſolens & immane viſum, 116, ver. penult.
ἀγωγαὶ τῶν στροφῶν, ductus, 154, 1.
ἀδιάντοισι παρειαῖς 252, 15.
ἀδολέσχης καὶ φλύαρος λόγος 246, 13.
ἄζηλα καὶ φαῦλα 20, 20.
ἀθληταὶ τοῦ ἔργου 242, 17.
ἀθροῦν ψόφον λαμβάνειν 184, 22.
αἲ Æolicè pro εἰ, ſi, 206, 6.
δι᾽ αἰσχύνης θέσθαι 144, 7.
ἀκαιείμαν γλῶσσαν 8, 4.
ἀκαρὴς παραλλαγή 106, 5.
ἀκατάστροφος 196, 6.
ἀκατονόμαστος, ἀνώνυμος 172, 3.
ἀκέραστοι φωναί 194, 17.
ἀκόμψευτος σύνθεσις 172, 10. ſic ἀκόμψευτος ἁρμονία 198, 4.
ἀκόρυφος καὶ ἀκατάστροφος 196, 6.
ἀκρατίζεσθαι, jentare 18, 9.
εἰς ἄκρον, ſumme, 216, 3.
ἄκρως εἰδότες αὐλεῖν 240, 18.
ἀκροστίχιον 96, 5.
ἀκώλιστος περίοδος 200, 11.
ἀλεξιφάρμακον, remedium, 218, 7.
ἀλληλουχίας βάσις 198, 16.
ἄλογος αἴσθησις ſeu ἀνάλογος, 106, 13. ἄλογοι καὶ ἐνθουσιώδεις ὁρμαί 8, 1.
ἆλτο pro ἥλατο 48, 3.
ἅμ᾽ ἠοῖ 18, 15.
ἀμβλύδην γοόωσα 112, 1.
ἀμβολᾶς pro ἀναβολῆς, dilatio, 234, 6.
ἄμβροτος χέρσος 180, 5.
ἀμεγέθης καὶ ἄσεμνος 134, 3.
ἄμετρον κακόν 254, 12.
ἀμυδρότερα 168, 20.
ἀμφήειστον ἔθηκε 138, ver. penult.
ἀνακοπαί in verb. compoſ. 196, 2.
ἀνακυλίσαι ὑπὸ ὄχθου 162, 16.
ἀνάπαιστοι ῥυθμοί 224, 24.
ἀνάπαυλαι in dictione 156, 7.
ἀναπόδεικτα λέγειν 18, 1.
ἀνέδραστος βάσις 196, 10.
ἀνέλεγκτος 178, 8.
ἀνεπιστάτως ῥίπτεσθαι 16, 4.
ἀνεπιτήδευτον καὶ ἀφελές 174, ver. ult.
ἀνήλεκτα * 26, 3.
ἀντίστροφος, reſpondens, 130, 3.
ἀντίστροφοι, pro ἀντίστροφαι 152, 17.
ἀντίτυπος ἁρμονία 182, 14. ἀντίτυπος συζυγία 186, 19.
ἀντωνυμίαι pronomina 12, 9.
ἀνωθεῖσθαι 164, 6: idem ἄνω ὠθεῖσθαι ibidem 2: Et ἀνακυλίεσθαι 162, 16.
ἀξιοθέατος 216, 6.
ἀπαγγέλλειν enunciare, 162, 11.
ἀπαγγελία, idem ac ἑρμηνεία, elocutio, 166, 15.
ἀπαρέμφατα ῥήματα 48, 20.
ἀπαρχὰς προχειρίσασθαι 18, 4

κατ᾽ ἀπαρτισμὸν, *abſolute*, 214, 13.
ἀπειρέγραφος βάσις 196, 10.
ἀπειρόδιος λέξις 200, 11. ἀπειρόδιος νοῦς 248, 25.
ἀπευθύνειν 80, 2.
ἀπέχθεσθαι, *offendi*, 200, 4.
ἀπῆναι, πλωταὶ, *naves*, 130, 16.
ἀπὸ τοῦ ῥᾴστου, *facillime*, 242, 13. *idem* ἐκ τοῦ ῥᾴστου 240, 15.
ἀπὸ τῆς ἕξεως, *habitu*, 240, 15.
οὐκ ἀπὸ σκοποῦ 120, 13.
ἀποδέχομαι, *probo*, 158, 10.
ἀποζῆν, *vitam tolerare*, 190, 17.
ἀποίητος λόγος 10, 14.
ἀποκροῦσαι, *in diſput. rejicere*, ἀποκυματίζειν τὸν ἦχον 208, 8.
ἀπομαχόμενος μὴν 22, 9.
ἀποπλανᾶσθαι ἀπὸ τῆς ἀληθείας 40, 15.
ἀπόπερθε κοίτας 78, 3.
ἀποπτυσμοῦ δηλωτικὰ γράμματα 90, 15.
ἀποσφάττει πάντας 144, 15.
ἀποτραχύνειν 194, 22. ἀποτετράχυκεν, *ſine* γ 180, 23.
ἄρα *priore ſyllaba producta*, 230, 7.
ἀράττεσθαι περὶ πέτρας 118, 19.
ἀρβύλης ἴχνος 78, 1.
Ἀργεία Νεμέα 180, 2.
ἀργεία *pro* ἀργία 218, 6.
ἄρθρα τοῦ λόγου 12, 6.
ἀριθμοὶ *pro* ῥυθμοὶ, *Numeri Oratorii*, 124, 2.
ἁρμάτειος δίφρος 144, 18: *Curtius lib.* 4. *currum vocat.*
ἁρμογὴ τῶν ὀνομάτων 244, 1. ἁρμογὴ τῶν κώλων 56, 12. ἁρμογαὶ περιόδων 200, 16.
ἁρμόζον, *conveniens*, 160, 9.
ἁρμονία, *Compoſitio, ſeu concinna compoſitio*, 62, 9. 70, 20. 88, 5. 174, 2. *pro eodem* σύνθεσις 170, 11. ἁρμονίας λεκτικῆς δύναμις 16, 9. ἁρμονία γραμμάτων 116, 17.
ἁρμόσαι ὀνόματα πρὸς ἄλληλα, *aptare*, 56, 19. *Sic* ἁρμόττεσθαι πρὸς ἄλληλα 52, 5.
ἀρτηρία· τῆς ἀρτηρίας ὑπηχήσεις τοῦ πνεύματι 102, 26.
ἀρχαϊκὸν κάλλος 192, 8.
ἀρχαιοπρεπῆ σχήματα 200, 19.
ἄσημος στίχος 150, 14.
ἄσιγμοι ᾠδαὶ 100, 5.
ἀσινεῖς τε καὶ ἄνοσοι 10, 1.
ἀσύμφωνος χορδὴ 72, 15. ἀσυμφώνως ἐμπνεύσας 72, 18.
ἀτοπία 82, 14.
ἀτρέκειαν εἰπεῖν 172, 7.
ἀτριβὴς ἔργου οὐδενὸς 242, 18.
Ἀτρυτώνη, Διὸς τέκος 44, 19.
αὖ ἔρυσαν 48, 1.
αὐαλέα κόμα 254, 4.
αὐλὸς τοῦ πνεύματος 94, 7.
αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα, *pro* μόνα τὰ ἀναγκαιότατα 50, *ver. ult.* αὐτὰ τὰ φανερώτατα, *pro* μόνα τὰ φανερώτατα, 172, *ver. ult.*
αὐτοματισμῷ καὶ τύχῃ χρησάμενα 180, 16. φύσις αὐτοματίζουσα 166, 2. αὐτοματισμῷ γινόμενα 230, 3. κατ᾽ αὐτοματισμὸν 228, 1.
αὐτοσχεδιάζειν μέτρα 226, 7.
αὐτοτελῆ, *perfecta*, 92, 1. αὐτοτελῶς, *perfecte*, 92, 2.
ἀφαιρήσομαι *pro* ἀφαιρεθήσομαι 56, 7.
Ἀφροδίτη, *venuſtas*, 16, 12.
ἄφωνα γράμματα 92, 3.

B

B *Litera ut proferatur*, 102, 9.
βαίνεσθαι, *ſcandi, de metro*, 28, 13.
βάρος, *gravitas dictionis*, 70, 8. βάρος ἢ σεμνότης 200, 20.

βάσεις

βάσεις διαλεικαὶ ἢ γλαφυραί 178, 2.
βλάβος τι σοι γένηται 24, 14.
βλοσυρῶπις Γοργώ 118, 4.
βοστρυχίζειν τὰς λόγους 238, 4.
βρέμει ἄνεμος 252, 14. βρέμεται αἰγιαλῷ 114, 1.
βρόμος ἀνέμων 114, 8. & φθόγγος 254, 7.
Βρόμιος, *Bacchus*, 126, *ver. ult.* 178, *ver. ult.*

Γ

ΓΑλαθηνὸν ἦτορ 254, 1,
γαμετὴ, *uxor*, 4, 3.
γενέθλιος ἡμέρα 2, 3.
γενικωτάτη διαφορὰ, *differentia generaliſſima*, 10, 9.
γλαφυρᾶς καὶ ἀνθηρᾶς συνθέσεως χαρακτὴρ 198, 8.
γλίχεται τέτων 174, 16.
γλυκαίνειν τὴν ἀκοὴν 108, 25. γλυκύτης λέξεως 70, 6.
γλῶτται *orationem figurant*, 20, 23.
γλωττηματικὰ ὀνόματα 246, 4.
γοητεύεσθαι ὑπὸ---72, 7.
γοητεία ἡ ἐν ᾠδαῖς 74, 11.
γοργὰ κῶλα 156, 11.
γράμματα *undè dicta* 90, 5.

Δ

ΔΑὶ *pro* δὴ 58, 18.
δαιμόνιος, *divinus, excellens*, 138, 18. δαιμονίως, *divine, excellenter*, 232, 3.
δακτυλικὸς *pro* δάκτυλος 128, 19.
δάμνα, *doma, ſubige*, 202, 10.
δασέα ἄφωνα 102, 6.
δαψιλὲς, *crebrum, frequens*, 54, 21.
δέον συλλαβῇ τῆς τελείας, *ſyllaba indigens ad perfectionem*, 232, 17.
δείγματος, ἢ παραδείγματος ἕνεκα 160, 17.
Δεῖμός τε Φόβος τε 118, 5.
δεξιῶς εἴρηται 22, 13.
δημιεργοὶ τέχναι 52, 11. δημιέργημα χειρῶν 4, 1.
διὰ πέντε 76, 15. διὰ πασῶν 76, 15.
διαβεβηκότα εἰς πλάτος ὀνόματα 174, 11.
διαβάσεις εὐμεγέθεις 164, 13.
διακλέπτειν, *occulere*, 134, 11.
διάλεκτος, *ſermo, elocutio*, 20, 23. διάλεκτος πεζὴ 22, 1. διαλέκτε μέλος πῶς μετρεῖται 76, 1.
διαλλάττειν, *mutare*, 34, 14. διαλλάττειν & διαφέρειν *pro eodem* 102, 21. τῷ ποσῷ διαλλάττεσα τ----74, 17. διαλλαγὴ, *mutatio*, 74, *ver. ult.*
διαναπαύειν 86, 12.
διασαλεύειν τὰς ἤχες 206, 20. διασαλεύειν τὰς ἁρμονίας 194, 7.
διάτονοι μελῳδίαι 152, 18. 154, *ver. ult.* τὸ διάτονον 76, 16.
διαφέρειν· ἐδὲν αὐτῇ διαφέρει, *nihil ejus intereſt*, 174, 8.
διαφθορὰ φρενῶν 142, *ver. penult.*
διαχαλάσματα τῶν ἁρμονιῶν 194, 22.
δίδωμαι 2, 8. διδὲς ἑαυτὸν εἰς, *dedens ſe*, 236, 9. διδὲς αὐτὸν ὑπεύθυνον, *judicandum ſe præbens*, 236, 16.
διηργμένα χρόνοις αἰσθητοῖς 174, 6. διείρειν, *trajicere* 148, 1. διειρόμενος λόγος 252, 11.
διελκυσμὸς, *diſtractio*, 164, *ver. ult.*
διερείδειν τὰ μόρια 182, 20.
δίεσις *harmonica*, 76, 16.
διευκρινήσω κἀκεῖνα 170, 2.
διευτυχεῖν ἐν ἅπασι 74, 12.

Διθύραμβος, *Bacchi Epitheton*, 128, 12.
διϊςάνειν τὰς ἁρμονίας 168, 1.
διέςακε, *diſparavit*, 194, 16. *mox ver.* 22, διασπᾶν *dicit*.
διοχλεῖν τὴν ἀκρόασιν 64, 15.
δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν 172, 6.
δίχρονα φωνήεντα 92, 19.
δολοπλόκος, *Venus*, 202, 9.
δοῦπος ἀκόντων 114, 2.
δύναμις ἐγένετο, *pro* δυνατὸν ἦν 50, *ver. penult.*
δυσαρεστεῖσθαι, ὅτι---74, 2.
δύσεδρον 52, 20.
δυσέκφορα 116, 16. 118, 1.
δυσηχὲς γράμμα 96, 12.
δυσπερίληπτα γραφῇ 168, 21.
δυσχείμεροι Ἀρκάδες 250, 10.
δυσωπεῖσθαι οὐδὲν 89, 16.

E

Ἐαρίδρεπτοι ςέφανοι 178, 21.
ἐγγένηται, *concedatur, liceat*, 168, 15. ἐγγένηταί μοι σχολή, *detur otium*, 8, 15.
ἐγκαθίσματα *in Compoſitione*, 196, 23.
ἐγκαταληφθέντες 144, 15.
ἐγκαταπλέκειν 86, 6.
ἐγκατάσκευος φράσις 140, 1.
ἐγκειμένη *pro* συγκειμένη, 222, 4. 224, 24.
ἐγκεκλιμένα ῥήματα 48, 19.
ἐγκλίσεις *verborum, nominantur à quibuſdam etiam* πτώσεις 54, 12.
ἐγκοπὴ τῆς ἁρμονίας 184, 7.
ἐγκύκλιος παιδεία 234, 11.
ἐγχωροίη, *liceret, contingeret*, 120, 14. οὐκ ἐγχωρεῖ, *non conceditur, ſeu licet*, 70, 17. ἐφ' ὅποσον ἂν ἐγχωρῇ 54, 23.
ἑδράσαι ὅτι---52, 19.
εἰ δὴ ἄρα, *ſi modo*, 10, 1.
εἰδεχθὴς ἐχθρὸς 148, 8.
εἰδικαὶ διαφοραὶ 170, 11.
εἶδος, *forma, pulcritudo*, 24, 1
εἰσαεὶ, *ſeu* εἰς ἀεὶ 192, 12.
εἴτε ἄρα, *ſive, ſeu*, 232, 6.
ἐκλογίζεσθαι, *expendere*, 160, 20
ἐκμεμάχθαι, *imitando exprimere*, 218, 15.
ἐκμέλειαν αὐλεῖν 72, 19.
ἐκμιμεῖσθαι, *imitando effingere* 10, 14.
ἐκφανὴς, *evidens*, 212, 13.
ἐκφέρειν γραφὴν, *edere, ſcribere* 8, 18. ἐκφέρεσθαι, *proferri enuntiari*, 92, 2. *idem* ἐκφωνεῖσθαι 92, 5.
ἐκφορὰ, *prolatio, pronuntiatio* 94, 12.
ἐκφωνεῖσθαι, *pronuntiari*, 92, 5 94, 2. 98, 9.
ἐλεγειακὸν πεντάμετρον, 226, 11
ἑλικάμπυξ Σεμέλη 180, 7.
ἐλπίσας, *ratus*, 188, *ver. ult.*
ἐμμελὴς καὶ ἔμμετρος σύνθεσις 242, 24. ἐμμελὲς & εὐμελὲς *diverſa*, 80, 7.
ἔμμετρος καὶ εὔρυθμος λέξις *qu. dicatur* 224, 1. ἐμμέλεια περιόδων 244, 2.
ἐμφαίνειν, *indicare, oſtend.* 174 *ver. ult.*
ἐν χορὸν, *Doricè pro* ἐς χορὸ 178, 18.
ἐναγώνιοι λόγοι, *quibus in judici vel pro concione cauſa aliqu agitur* 158, 3. & ἐναγώνιος πλάσμα 34, 3.
ἐναρμόνιον *pro* εὐαρμόνιον 54 19.
ἐναρμόττειν τὰ κῶλα τοῖς τύποι 236, 3.
ἐνδεικνύμενος *oculis exhibens* 118, 20.
ἐνεξουσιάζειν τοῖς ῥυθμοῖς 15 1.
ἐνθουσιώδεις ὁρμαί 8, 1.

ἐνάνιμ

ἐννόημα, ſententia, 240, 1.
ἔνρυθμον & εὔρυθμον diverſa, 80, 9. uſitatius ἔῤῥυθμος.
ἔντεχνος λόγος 246, 15.
ἐνυάλιος, Bacchi Epitheton, 126, ver. ult.
ἐπαγωγικὸν πλάσμα 34, 2.
ἐπανατείνασθαι prius eſt quàm τὸ πλῆξαι 48, 10.
ἐπιγραφαὶ πραγματειῶν, librorum tituli, 50, 5.
ἐπεισόδια orationis, 156, ver. penult.
ἔπη, epici verſus, 244, 12.
ἐπὶ σεαυτοῦ, per teipſum, tuopte Marte, 116, 9. ἐπὶ τελευτῆς 226, 1. ἐπὶ τούτῳ, poſt hoc, 58, 3. ἐπὶ γλῶσσαν ἐλθεῖν 8, 4.
ἐπίδοσις pro ἐπιτήδευσις, 38, 2.
ἐπείκελος, aſſimilis, 44, ver. ult.
ἐπικὴ ποίησις 176, ver. penult.
ἐπίκοινον, ſeu μέσον ἄφωνον, ut β, γ, δ, 102, 23.
ἐπίκρανον 128, 17.
ἐπικρατεῖν, potiri, 192, 1.
ἐπιλαμπρύνειν τὸν ἦχον 96, 10.
ἐπιλείπει με ὁ τῆς ἡμέρας χρόνος 40, 3.
ἐπὶ μακρότατον σκοπεῖν 190, 9.
ἐπιῤῥήματα διεῖλον τινὲς ἀπὸ ῥημάτων 12, 10.
ἐπισκοτεῖσθαι, obſcurari, 86, 8.
ἐπιστασία ἔμφρων 8, 2.
ἐπιστρεφάδην 46, 10.
ἐπισυνάπτειν 226, 11.
ἐπίτασις & ἄνεσις 172, 10.
ἐπιτάφιος Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος 62, 22. 134, 19. 136, 23.
ἐπιταχύνειν τὴν σύνθεσιν 166, 6, 19.
ἐπιτερπὴς εἰς ἀκρόασιν 192, 11.
ἐπιτετηδευμένως 232, 9.
ἐπίτροχαλος καὶ ταχὺς 138, 3.
ἐπιτυχεῖς τῶν ἔργων ἐγένοντο 240, ver. ult.
ἐποποιοὶ, Epici poetæ 152, 12.
ἐπῳδαὶ pro ἐπῳδοί 154, 4.
οὐχ ἕδρας ἔργον 234, 6.
ἔρεισις τοῦ πέτρου 166, 1.
Ἐριβόας, Bacchus, 178, ver. ult.
ἑρμηνείας ἀρετή 18, 12. ὡραϊσμός 6, 16.
ἔρρυθμος καὶ ἐμμελὴς λέξις quæ dicatur 224, 1. pro eodem ἔνρυθμος 80, 10. minus uſitatum.
μεταβολῆς ἔρωτι 154, 16.
ἐξ ἑτοίμου λαμβάνειν 14, 22.
εὖ λέγειν 6, 5.
εὔγλωσσον 10, 10.
εὔγραμμος βάσις 195, 5.
εὐγώνιοι βάσεις 174, 10.
εὐδαίδαλος, affabre factus, 234, 8.
εὔεδρον ποιῆσαι 52, 21.
εὐεπὴς λέξις 192, 4. εὐέπεια τῶν κώλων 242, 16. λέξεως εὐέπεια καὶ χάρις 206, 13. εὐεπῶς συγκείμενα 196, 18.
εὐήτριοι ὑφαί 198, ver. ult.
εὔηχον γράμμα 96, 11.
εὔθετος εἰς χάριν 4, 4.
κατὰ πολλὴν εὐκαιρίαν καὶ σχολήν 208, 16.
εὐκέρατος ἦχος 184, 12.
δι᾽ εὐλαβείας ἔχειν, religioſe cavere, 200, 5.
εὐμελὲς & ἐμμελὲς diverſa 80, 7. εὐμελῆ & εὔρυθμα 86, 3. εὐπινὴς καὶ αὐστηρὰ ἁρμονία 192, 15.
Εὐριπίδεια 32, 8.
εὔρους λέξις 208, 7. εὐρούστερος 156, ver. ult.
εὔρυθμος καὶ εὐμελὴς λέξις τίς 224, 5. εὔρυθμον & ἔνρυθμον diverſa 80, 9. εὐρυθμίας πέρι 224, 14.
εὐστομία λέξεως 58, 3.
εὐστοχίαν ὑποδείκνυσθαι 240, 5.
εὔτεχνος φράσις 168, 11.

ἐφάμιλλα τοῖς--- 64, 2.
ἐφάπτεσθαι, *attingere*, 36, 14.

Z

Z *Omnium duplicium ſuaviſſimè aures afficit*, 100, 11. Z *profertur per* σ *&* δ 98, 1.
ζωγράφοι, & οἱ τὰ ζῶα γράφοντες, *pictores*, 170, 16, 17.

H

H *Literæ ſonus*, 94, 18.
ἡγεμὼν, *pes idem qui Pyrrichius*, 124, 16.
ἡδονὴ λέξεως, *quas ſub ſe contineat ſpecies*, 70, 5.
ἠϊόνες βοόωσιν 110, 7.
ἡλικία πολιαῖς κατηρτυμένη 6, 10.
ἡμιστίχων *pro* ἡμιστιχίων, 248, 15.
ἡμιτέλειαι φωναὶ 92, 4.
ἡμιτόνιον 76, 3, 17.
ἡμίφωνα γράμματα 96, 15.
ἡρῷον μέτρον 168, 7.
ἠχεῖσθαι καθ' αὑτό 90, 16.

Θ

Θ Αμινὰ, *identidem*, 84, 5.
θεατρικὴ συνθέσεως χάρις 192, 7.
οἷς θέμις ἐστί, 220, *ver. penult.*
θέσις, *quæſtio, argumentum*, 214, 2. *forte* συνθέσεως.
θεωρητὶς ἐπιστήμη 84, 21.
θρυλιγμὸν αὐλεῖν 72, 18.

I

I *Literæ ſonus* 96, 8. *finalis litera in impropriis diphthongis* ᾳ, ῃ, ῳ, 188, 17. I *in* τούτοι *compoſitioni aliquid addit ponderis & decoris*, 54, 23.

ἰάμβειον τρίμετρον ὀρθόν 230, 4. ἰάμβειον & ἰαμβικὸν *pro eodem* 230, 19. ἰαμβικὸς πούς 144, 5.
ἰδιώματα συνθέσεως 208, 10.
ἰδιώτης λόγος 246, 13.
ἰδρυνθέσεται 54, 4.
ἴησι: *unde* ἐξίησι *pro* ἔξεισι, *exit*, 32, *ver. penult.*
Ἰθυφάλλια μέτρα 24, 18.
Ἴλιος *pro* Ἴλιον 150, 5.
ἰόδετοι στέφανοι 178, 21.

K

K Αθολικὴ καὶ ἔντεχνος περίληψις 84, 20.
καινοτομεῖν οὐδὲν 224, 10.
καίτοι ἔχει, *quanquam habet*, 78, 5.
κακόφωνα 82, 15.
καλλιεπής 138, 17.
καλλιλογία 120, 5, 21. καλλιλογεῖσθαι 22, 11.
καλλιρρήμων λέξις 16, *ver. penult.* καλλιρρήμονα λέξεως μοῖρα 120, 16.
κάλλος τῆς λέξεως *quas contineat ſub ſe ſpecies*, 70, 7. τὸ καλὸν, *ſeparatur & diſtinguitur*, ἀπὸ τοῦ ἡδέος 68, 5.
καμπύσαι 46, 11.
κατὰ τ ἄκρας ἕξεως, *pro* μετὰ 72, 16. κατ' ὄρεσφι, *pro* κατ' ὀρέων 118, 10.
καταγελάστως 144, *ver. ult.* ἐπὶ καταγέλωτι, *riſus movendi gratia*, 150, 10.
καταγέλαστοι ἄνθρωποι 150, 8.
καταδαπανᾶν εἰς ταῦτα τὸν χρόνον 198, 0.
καταδιδόναι τὰ πρωτεῖα 140, 7.
κατακεκλασμένοι πόδες 234, 3.
κατακεκλασμέναι γραφαὶ 142, 12.
κατακλείειν τὸν λόγον 248, 6.

κατάληξις

καλάληξις 136, 14. 138, 9. & 142, 3.
καλαπυκνῶσαι ἀφώνοις συλλαβάς 118, 2.
καλάςασις τ̃ ψυχῆς 160, 22.
καλαλείβειν τ̃ λόγον περὶ - - - 70, 17.
καλαφορὰ τῆ πέτρε 166, 17.
καλαχλιδάζειν 236, 10.
καλιδὼν pro ἰδὼν 54, 26.
κεκρολημένως 242, 19.
κεραλοειδεῖς ἦχοι 100, 1.
κεφάλαια τ̃ γραφῆς 10, 5. κεφαλαιωδῶς περιλαβεῖν 60, 10.
κήδεα, curæ, 126, 13.
κηλεῖν τὰς ἀκοάς 20, 10.
κίβδαλον σάν 100, 9.
Κισσοδέτας θεὸς, Bacchus, 178, 23.
κλάγξας πέτελο 112, ver. ult.
κνώσσειν, dormire, 254, 2.
κοίτη, cubile, 24, 18.
κόμμαλα βραχύτερα κώλων 244, 8. κομμάτιον colo minus 248, 11.
κόπλονλα τ̃ ἀκροάσιν 158, 9.
κορυφὴ ἀπάνλων κ̀ σκοπός 214, ver. penult.
μέχρι κορωνίδ☉ διελθεῖν, uſque ad calcem perlegere, 38, 8.
Κρησίοις ἐν ῥυθμοῖς 232, 13.
κριλήειον πυκνὰ μελαπίπλει 218, 6.
κρότησις in pronunciatione, 98, 8.
κλενίζειν κ̀ βοςρυχίζειν 238, 4.
κλῆμα κ̀ χρῆμα ἐσόμενον 4, 5.
κυάνε☉ δνόφ☉ 254, 4.
κύκλ☉, pes qui, 130, 6. κύκλε ἐκπλήρωσις in compoſ. 176, 1.
κῶλον ea ferè ſignificatione, qua vulgo κόμμα: pro imperfecto ſcilicet periodi membro 194, 19. & 196, 16. Et in ſeq. κῶλα, membra orationis, contexuntur è partium orationis connexu 12, 17. κῶλα, quibus Rhetores, & natura ipſa periodos diſtinguit, diverſa ſunt à metricis odarum colis, 182, 8. κῶλα pedeſtris orationis, diverſa ſunt ab iis quibus Ariſtophanes & ejus generis alii ſunt uſi 252, 5. κῶλα quomodò inter ſe contexenda, ut apta fiat orationis compoſitio 56, 17. κῶλα periodorum ut varianda in optimo dicendi genere 156, 9. κῶλα quædam transformantur, ut concinnior fiat compoſitio 62, 5. κῶλα in auſtera compoſitione liberiora 174, 18. κώλων εὐρυθμία magis ſpectatur quam ἀκρίβεια 66, 8. κώλων ἀσυμμελεία 196, ver. ult. κῶλα Heroici carminis examinata 248, 9. κῶλα Iambici carminis examinata 250, 9. Τεικώλε periodi exemplum 64, 5. τείκωλον elegans 64, 7.

Λ

Λ Ut proferatur 98, 10. Λ ſemivocalium dulciſſima 98, 25
λεαίνειν τ̃ καλασκευήν 116, 21.
λέγεσθαι, pronunciari, 102, 16, 25. idem ἐκφωνεῖσθαι ibid. 9.
λεκλικὸς τόπ☉ 8, 16. & 6, 4. & 40, ver. penult.
λέξις, proſa oratio, 70, 13.
λεπλὸν ἴχν☉, veſtigium levi pede impreſſum, ita ut vix appareat, & quodammodo album ſit, 78, 1.
λήρων ἱερεύς 34, 22.
λογογράφοι 112, 11.
λογοείδεια, vitium poeſeos, 246, 8.
λοιβὴ ςεφάνων 178, 21.
λόφ☉ & ὄχθ☉ pro eodem, 164, 2.
λελύσθαι pro λυθήσεσθαι 56. 9.

M

M Ut proferatur 98, 12, & 27.
μαλθακὸν σχῆμα 34, 22.
μαρμαίρειν πυρί 230, 17.
ματαιοβουλία 254, 13.
μελικὴ ποίησις 252, 4. μελικὴ χάρις 222, 5.
τὸ μελιχρὸν ἐν τῇ ἀκοῇ 10, 12.
μελοποιοὶ, melici poetæ, 154, 10.
μέλος καὶ μέτρον τί 224, 2. μέλος εὐγενές 88, 6.
μελῳδιῶν genera tria 152, ver. penult. & 154. ver. penult.
μεσότης ἡ ἀρετή 214, 10.
μεταγενέστεροι 12, 6.
μεταναστάσεις, migrationes, 190, 13.
μεταπτωτικὰ φωνήεντα 94, 2.
μετασκευάζειν τὰς λέξεις 56, 10.
μετασκευῆς τρόποι τρεῖς, 52, 7.
μετεωρότεροι ὀδόντες 102, 18.
μετοχαὶ, participia, 12, 12.
μέτρον τί, καὶ τί λέξις ἔμμετρος 224, 2.
μηδὲν ἧττον, nihilominus, 246, 5.
μηκύνειν abſolute ponitur, 214, 1: etſi alter in notis ſit dictum. ſic Ariſtoph. in Lyſiſt.

——πόσους
εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι.

μὴ ποτ' οὖν κρεῖττον ἢ--- ſubaudito verbo σκεπτέον, aut ſimili, 172, 9.
μικρόκομψον σχῆμα 34, 21.
μικρόφωνα γράμματα 94, 14.
μισγάγγεια pro μισγάγκεια 118, 11.
μογοστόκος Εἰλείθυια 46, 18.
μονογράμματος συλλαβή 108, 1.
μονόμετρα quibus legibus adſtricta, 244, 17.
μῦθος οἰκτρός 118, 20.
μοῦσα ποιητική, poetica & muſica concinnitas 222, 4.
μυκήματα ταύρων 114, 7.

N

N Ut proferatur 98, 13. & 184, 17. N literæ ſonus qualis 100, 1. N verbis in ε terminatis additum aut detractum, aliquid ad compoſitionis elegantiam confert 56, 5. N non recipit poſt ſe π 184, 15. N cum χ in unam eandemque ſyllabam non coit 182, 3.
ναυπηγὸς τίνα πραγματεύεται 52, 21.
νεαρὰ ἡλικία 6, 14. τὸ νεαρὸν ἔχοντες πολύ 212, 18. alibi μειρακιώδες dicit.
νεάτης καὶ ὑπάτης ἴσον ἀπέχει ἡ μέση 172, 12.
Νεκτάρεα φυτά 180, 4.
εἰς νέωτα 8, 18.
νοῦς & διάνοια pro eodem, id eſt ſententia, 248, 25. Sic νοῦν τινα ἔχειν habere aliquam ſententiam 250, 2. et, ἐπὶ νοῦν ἄγειν, in mentem afferre, 10, 3.
νυκτιλαμπὲς δῶμα 254, 3. alii Lunæ cognomen eſſe volunt.

Ξ

Ξ Profertur per κ & σ 98, 2. & 102, 1.

O

O Literæ ſonus 96, 11.
ὁδῷ τὸ πρᾶγμα χωρεῖ 42, 18. καθ' ὁδὸν χωρεῖ ὁ λόγος 70, ver. penult.
οἰκῆες pro οἰκέται 248, 18.

οἴκημα

οἴκημα, *cubiculum*, 24, 16.
οἰκοδομική 14, 17. 52, 12.
οἴομαι & οἶμαι 208, 26.
ὀλίγον ὕστερον 86, 26.
ὀλιγοσύνδεσμος σύνθεσις 176, 8.
ὀλισθαίνειν, *illabi*, 192, 5.
τὸ ὅλον, *in ſumma*, 86, 4.
ὁμοζυγία, *in compoſitione*, 224, 4.
ὁμοιοειδῆ μέτρα 244, 13.
ὁμοιοσχήμονες περίοδοι 244, 9.
ὁμοιότονα 82, 20.
ὁμοιόχρονα 82, 20.
ὁμότονος συλλαβή 78, 7.
ὁμόφωνοι λέξεις 78, 10.
ὀμφὰ μελέων 180, 6.
ὄμφαλον ἄστεος θυόεντα 178, 19.
ὄναρ· οὐδὲ ὄναρ εἶδον, *nè per ſomnium quidem viderunt*, 40, 16.
ὀνόματος καὶ δόξης ἀξιωθεὶς 40, 11.
ὀνοματικά 12, 13. ὀνοματικὰ *an ſemper præponenda adjectivis* 48, 16, ὀνοματικῶν πτώσεις 82, *ver. ult.*
ὀνομασία, *nomenclatura*, 222, 7.
ὅπου γε, *cum* 40, 4.
ὀργανική μοῦσα 76, 13.
ὄρεσφι *pro* ὀρέων 118, 10.
ὀρθὴ πτῶσις 54, 7. ὀρθὰ ῥήματα 54, 11. ὀρθὸν πλάσμα 34, 3.
ὁτιδήποτε 54, 4.
οὐδὲν ὅτε μή 26, 9.
οὐκ εἶπον μὲν, οὐκ ἔγραψα δέ 60, 19. οὐχὶ τὰ μὲν---αἱ δὲ--- 74, 4.
οὐ μὴν--γε *non tamen*, 68, 11, 13.
οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον 42, 1.
οὐρανὸς, *palatum*, 94, 18.
οὑτωσὶ *pro* αὐτομάτως 252, 10.
ὄχθον *Dionyſius vocat quem Homerus* λόφον, *collem*, *clivum* 162, 16. & 164, 6.

Π

Π *Litera ut proferatur* 102, 11. & 184, 19.
παῖδες ζωγράφων, *pro* οἱ ζωγράφοι 240, 4. *ſic* παῖδες ῥητόρων, *pro* οἱ ῥήτορες 182, 11.
παμπληθῆ, *permulta*, 114, 9.
πανδαίδαλος ἀγρά 178, 20.
πανηγυρικὴ διάλεκτος 212, *ver. ult.*
παρ' ἄλληλα 14, 2. παρ' ὃ, *quamobrem*, 224, 25.
παραδείγματος ἕνεκα, *exempli gratia*, 120, 10.
παράθεσις τῶν γραμμάτων 108, 23. & 188, 13. παράθεσις τῶν φωνηέντων 194, 14. παραθέσει συγκρύπται 82, 13.
παραλλαγή, *mutatio* 106, 5.
παραλυπεῖν 160, 17.
παραπλήρωμα λέξεως 62, 20.
παραυξηθεὶς προσθήκαις 106, 16.
παραφυλάττειν, *obſervare*, 236, 4.
παρελάσαι, *ſuperare*, 138, 20.
παρεμφατικὰ ῥήματα 48, 20.
παρθενωπὰ ὀνόματα 200, 3.
πάρισα κῶλα 64, 2.
πάσσονα, *pro* παχίονα 36, 15.
πάταγος ἀνέμων 114, 8. πάταγος ὑδάτων 118, 6.
πατρῷης ἐστίης 30, 14.
πέδονδε, *in planitiem*, 166, 12.
ἡ πειθὼ τῶν λόγων 20, 12.
πεντάχρονος ῥυθμός 232, *ver. penult.*
πέρα τῶν τριῶν τινων 76, 2.
περαιτέρω προβαίνειν 40, 8.
περίοδος *ea ferè ſignificatione qua vulgo* κῶλον 196, 4. 15, 20. ἐκ περιόδου φανερός 200, 18.
περιουσίαν ἔχειν, *copiam habere*, 190, 18.
περίσκεπτος χῶρος 248, *ver. ult.*

περισπώμεναι

περισπώμεναι συλλαβαί 76, 8. περισπασμὸς, *circumflexio*, 78, 10.

περιττὸς, δεινὸς, & δαιμόνιος, *pro eodem* 138, 20, 18.

ἐκ περιφανείας ὁρᾶσθαι 174, 4. & 198, 11.

πέτρος *Dionyſio, qui Homero* λᾶας 166. 5. *pro eodem* πέτρα 166, 13.

πεφυλαγμένως, *caute* 100, 5.

πλεύμενος κακοῖς 148, 2.

πίνος τῆς συνθέσεως 200, 20. ὁ πίνος *in auſtera compoſitione pro ornamento eſt* 178, 10.

πίστεις παρασχεῖν 14, 22.

πλάγιαι πτώσεις 54, 7.

ἐν πλάτει θεωρεῖσθαι 172, 14. & 214, 13.

πλὴν ὅτι, *niſi quod* 104, 1.

ποιεῖν, *poeſin condere* 170, 7. πεποιημένα ὀνόματα 20, 24.

ποίημα καὶ γέννημα ψυχῆς 4, 5. ποιήματα, *carminis verſus* 18, 13.

ποικιλλόμενος ἄνθεσι 178, 6. ποικιλτική 14, 17.

πολεμοκέλαδος, *Bacchus*, 126, *ver. ult.*

πολιτικοὶ λόγοι 4, 9. 246, 14. & *alibi paſſim.*

πολὺ ἂν ἔργον εἴη 120, 1. πολὺ πλείους 210, 5.

πολύβατος, *celebris, frequens*, 178, 19.

πολυειδῶς στρέφειν 244, 4.

πολυφωνότατος ποιητῶν Ὅμηρος 116, 10.

πραγματικὸς τόπος 6, 3. οὐ πολλὰ πραγματευθέντες, *non magno negotio* 240, 19.

πρᾳεῖαι ἁρμονίαι 212, 5.

πρέπον τι 160, 8.

πρόδομος 248, 21.

προέκθεσις τοῦ χαρακτῆρος 208, 14.

προπροκυλινδόμενος πατρὸς 110, 16.

προσαγόρευσις, *compellatio in exordio orationis* 232, 5.

προσανίστασθαι ἄκροις τοῖς ὀδοῦσι, *impingi ſummis dentibus*, 184, 18.

προστρανίζεσθαι 62, 21.

προσηγορικὰ δῄρηται ἀπὸ τῶν ὀνοματικῶν 12, 7.

προσίστασθαι τῆς ἀκοῆς, *aures offendere*, 84, 2.

προσκατασκευάσαι 56, 21.

πρόσοδον ποιεῖν, *ad dicendum accedere* 208, *ver. penult.*

προσῳδίαι, *accentus*, 156, 14.

προσῳδικοὶ, *verſus*, 28, 16.

τὰ πρωτεῖα φέρεσθαι 214, 9.

προὔργου ἐστὶ 16, 18.

προχειρίσασθαι, *deligere*, 18, 4. & 202, 6.

πτίλα, *pinnæ*, 240, 6.

πτώσεις τῶν ῥημάτων 54, 13.

P

P *Quomodo proferatur* 98, 15. P *ſemivocalium generoſiſſima* 98, 26.

ἐκ τοῦ ῥᾷστου 240, 15. *idem* ἀπὸ τοῦ ῥᾷστου 242, 13.

ῥηματικὸν, *verbum à recto ſuo themate deflexum*, 184, 11.

ῥοῖζος οἰστῶν 114, 2. ῥοίζου δηλωτικὸν γράμμα 90, 14.

ῥόχθει κῦμα ποτὶ--- 112, 16.

ῥυθμίζειν κῶλα 138, 2.

ῥυθμὸς τῆς ᾠδῆς 252, 8. ῥυθμὸς καὶ πούς, ταυτό 124, 9. ῥυθμῶν *obſervatio multum afficit*, 74, 1.

ῥυθμὸς ἀξιωματικός 88, 8.

ἐν ῥύσει συνεχεῖ ὄντα 212. 5.

ῥώθωνες, *nares*, 98, 13, 15. & 184, 19.

Σ

Σ Quomodo proferatur 98, 17. Σ inſuavem ſonum reddit, ac ſi pluries uſurpetur, vehementer offendit 100, 2. Σ rarius & cautius uſurpatum à veteribus; à quibuſdam etiam planè in carminibus vitatum 100, 4. Σ non præponitur duplæ ξ in una eademque ſyllaba 194, 1.

σαγνεῦσα φιλότης 206, 3.

σὰν, τὸ σίγμα 100, 9.

σελίς, pagina libri, 144, 4.

σεμνολογία, ſpecies τοῦ κάλλους 70, 9.

σῖγα, σῖγα, 78, 1.

Σιμωνίδεια μέλη 252, 4.

Σιπυλεὺς ἀπὸ Μαγνησίας 36, 2.

σκωρεία καὶ φλυαρία 236, 8.

σκνείπτεσθαι idem quod διερείδεσθαι 164, 1.

σμαραγεῖ πόντος 114, 1.

σμερδαλέος ἐφάνη 118, 3.

σολοικισμὸς riſum movet 148, 5.

Σοφόκλεια 64, 18.

σπαδονίζειν τὸν ἦχον, ſpadonicum ſonum reddere, 94, 15.

σπάνει κρείττονος ὀνόματος, melioris nominis inopia, 214, 6.

σπουδὴν ἔχειν, operam dare, 176, 3. σπουδῇ, ſtudio & diligentia adhibita, 70, 12.

ἀπὸ στάθμης 200, 15.

στάσεις λαμβάνειν ἰσχυρὰς in verborum compoſitione 174, 4.

οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς 40, 20, iidem οἱ Στωϊκοὶ, & οἱ τῆς Στωϊκῆς αἱρέσεως 12, 5.

στοιχεῖα φωνῆς 90, 5. στοιχεῖα τῆς λέξεως 10, 21. στοιχειώδεις δυνάμεις 90, ver. penult.

στρατηλάται φρόνιμοι 86, 9.

στρογγύλλεσθαι, rotundari, 96, 3.

στρογγύλη λέξις 58, 25.

στρυφνὴ καὶ τραχεῖα λέξις 192, 6.

στύφειν & διαχεῖν, oppoſ. 108, 26.

συγγραφεῖς, hiſtorici, 50, 10. 62, 9.

συγκατακυλίεσθαι 166, 13.

συγκαταφέρονται ἀλλήλαις 168, 3.

συγκοπὴ πνεύματος 112, 4. συγκοπαὶ τῶν ἤχων 194, 5.

συγκρύπτειν, occulere, 86, 10.

συγκέκρωσαι 212, 1.

συζυγία τῶν ὀνομάτων 26, ver. penult. συζυγίαν λαβὸν ἑτέραν 54, 6. & 58, 4.

συμβάλλεσθαί τι τῷ 38, 5.

συμμελειάζειν 80, 9.

συναλείφειν δύο συλλαβάς 186, 24. συναλείφεται ἀλλήλοις 182, 17. συναλοιφῇ κερασθέντα 180, 21. συναλοιφὴ per Apoſtrophum 56, 3.

συναπαρτίζειν τοῖς στίχοις 244, 5.

συναρμόττειν οἰκείως 66, 12.

συναρτίζειν τὸν νοῦν 174, 23.

συνασκεῖν 254, ver. penult.

τὰ συνεδρεύοντα αὐτοῖς 44, 6.

συνεκτρέχειν τῷ στίχῳ 248, 22.

συνεκφορᾷ 194, 1.

συνεξεσμέναι βάσεις 174, 10. συνεξεσμέναι ἁρμονίαι 192, 3.

συνηχεῖσθαι 98, ver. ult.

σύνθεσις τί ἐστι 10, 19.

συνθετικῆς ἐπιστήμης ἔργα τρία 52, 2.

συνολισθαίνουσιν ἀλλήλαις 168, 3.

εἰς σύνοψιν ἐλθεῖν 170, 12.

τὰς συντάξεις ὑποτελεῖν 210, 5.

συντάττεσθαι, componere, conſcribere, 40, 18.

συνυφάγκασι 142, 9. συνυφάνθαι τοῖς κώλοις 200, 8.

συνῳδὸς ἦχος 184, 12. & 188, 14.

σύριγμα, *ſibilus* 98, 20. συριγμὸς, θηριώδης φωνή 100, 2. *apud Virgil. ſtridor rudentum.* συριγμοῦ δηλωτικὸν γράμμα 90, 15.
σύῤῥυσις ποταμῶν 118, 6.
σφαλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστώτων 208, *ver. ult.*
σχέδιος λόγος 144, 7.
σχῆμα *pro* σχηματισμὸς τῆς ἐκφορᾶς, *pronuntiationis figura ſeu habitus* 102, 16. & 104, 1.
σχηματισμὸς λέξεων 60, 3.
σχοινοτενῆ φωνήεντα 100, 8.
σχολῇ γ' ἄν-- *ægrè, vix*, 88, 14.
σχολικὸν σύνταγμα 178, 7.

T

Τάσεις, *ſeu* τόνοι 78, 6. τάσεις φωνῆς, *toni, ſeu accentus*, 156, 13.
τάττεσθαι κατὰ διαφόρων, *pro* λέγεσθαι 248, 3.
ταυτολογίας δόξαν παρέχειν 208, 12.
ταυτότητα διαναπαύειν 86, 12.
τεκνόφι, *filii operâ*, 254, 15.
τεκτονική 14, 17.
τελεταὶ, *ritus & Ceremoniæ*, 220, *ver. penult.*
τελικώτατα 66, 22.
τένοντες ποδῶν 148, 15. τοῦ ταύρου 48, 15.
τηνάλλως 132, 16.
τιμιώτατος ἐμοὶ φίλων 4, 12.
τέτρηνε, *perforavit*, 148, 15.
τοπικὴ ὑπόθεσις, *argumentum uni loco adſtrictum*,
τόπος, *locus, quæſtionis caput*, τόπος λεκτικὸς 6, 4. τόπος πραγματικὸς 6, 3.
τορευταὶ, *Cælatores* 240, 4. τορευτὰ, *cælata* 236, *ver. penult.*
τρανὸς καὶ καθαρὸς 194, 14.
τετριμμένα ὀνόματα 222, 13.
τερπνικὴ διάλεκτος 20, 22.
τυΐδε, *huc Æolice* 204, 1.
τύποι τῶν γραμμάτων, *literarum formæ ſeu figuræ*, 224, 5. τύποι ἐν τῇ διανοίᾳ, *notæ menti impreſſæ*, 240, 13. Ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, *ut craſsè delineam*, 10, 17.

Υ

Υ *Literæ ſonus* 96, 5.
ὑγιᾶ λόγον 24, 4.
ὑλάειν, *latrare*, 18, 18.
ὑπαλλαγαὶ, *tropi*, 20, 21.
ὑπὲρ τοῦ, *de* 40, 14.
ὑπέρευ, *ſupradmodum bene*, 18, 12.
ὑπηχεῖν 102, 26.
ὑπόδειγμα 130, 14. *idem* παράδειγμα *ibid.* 6. & 128, 4, 22.
ὑποτραχύνειν τὴν ἀκοὴν 186, 3.
ὕπτια ῥήματα 54, 12.
ὑστερολογίας *ſeu* πρωθυστέρου *exempla*, 48, 9.

Φ

Φ *Litera ut proferatur* 102, 8.
φάοσδε, *in lucem*, 46, 18.
φάρμακα, *pigmenta*, 170, 17.
φαῦλον ἁμάρτημα, *frivolum & leve peccatum*, 220, 7.
φιλοτέχνως 134, 10. φιλοτεχνεῖν 110, 3. & 162, 7.
φλέβια *ſeu* φλεβία, *venulæ*, 240, 6.
φλυαρήματα, *nugamenta*, 150, 11.
φόβα ἴων, *coma violarum*, 180, 5.
φρυαγμὸς τράγων 114, 8.
φωνεῖσθαι καθ' αὐτὸ 90, 20.
φωνήεντα γράμματα 92, 17.

X Χαλεπὸ

X

Χαλεπὴ νέοις 6, 8.
χαλκέμβολοι ἀπῆναι, navigia 130, 16.
χαλκεόγομφον δῶμα 254, 3.
χαρακτὴρ pro ἰδίωμα 22, 16.
χαρακτηριστικὰ τῆς αὐστηρᾶς ἁρμονίας 174, 2.
χαράττειν τὴν ἀκοήν 194, 7.
χάρις λέξεως 70, 6.
χειλέων ἄκρων 102, 10. item contractè χειλῶν ἄνοιξις 184, 21.
χείμαῤῥοι ποταμοὶ 118, 10.
χειροτέχνης 20, 17.
χερνῆτις γυνή 28, 7.
χλευάζειν, ludificari, 242, 21. ἐπὶ χλευασμῷ, per illuſionem, 150, 10.
χνοῦς, lanugo plumea, 240, 7.
χρεμετισμὸς ἵππων 114, 7.
χρονίζειν ἐπὶ--- 118, 21.
χρόνιος ἄσκησις 240, 13.
χρυσαυγὶς Ἰωνία 234, 7.
χώραν ἔχει δευτέραν 14, 12.
χωροφιλῆσαι pro φιλοχωρῆσαι 56, 8.

Ψ

Ψ *Profertur per* π & σ 98, 2. 102, 1.
ψαλίον pro ψέλλιον, *armilla, circulus, orbis*, 148, 1.
ψάλλειν καὶ αὐλεῖν 240, 18.
ψιλὰ ἄφωνα 102, 2. ψιλὴ φωνή, *ſimplex vox* 80,6. ψιλὴ λέξις, *proſa oratio*, 218, 14.
ψόφους ἀποτελοῦντα γράμματα 90, 12.
ψοφοειδῆ φωνήεντα 118, 1.
ψύγμα τὸ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων 164, 24.

Ω

Ω *Literæ ſonus* 96, 3. ὥρα λέξεως 70, 6. ὥραν καὶ χάριν ἔχειν 74, 7. ὥραν ποιεῖσθαι μηδεμίαν τοῦ--20,18. *idem quod* φροντίδα ποιεῖσθαι μηδεμίαν. ὥρα ἑωθινή, *tempus matutinum*, 18, 8.
ὡραϊσμὸς τῆς Ἑρμηνείας 6, 16.
ὠργιασμένος, *Orgiis operatus* 30, 1.
ὡς ἡ ἐμὴ δόξα 138, 7.

Index Rerum Notatu digniorum.

A

ACcentuum diverſitas 156, 14.
accuſatio unius non debet incommodare omnibus 66, 1.
Achilles flumine circumdatus 118, 16. Hectorem bigis raptat 148, 14.
acies à prudentibus Ducibus inſtrui ut ſoleat 86, 9.
acutos duos unum verbum capere non poteſt 78, 7.
additio compoſitioni ſæpè aliquid confert 54, 24.
adjectiva an ſemper poſtponantur 48, 17.
adoleſcentum impetus 8, 1.
adverbia à verbis ſeparata 12, 10. adverbia verbis quandoque præponuntur 46, 4. adverbiorum ſignificationes 46, 6.
ædificator tria ſpectat 52, 13.
Æſchinis locus ad oſtendendam aptam colorum in periodo conformationem 64, 5.
Æſchylus auſtero compoſitionis genere uſus in ſuis tragœdiis 178, 2.
affectiones rerum, vocum, & ſyllabarum conſimilibus affectionibus exprimendæ ſunt 110, 2.
affectuum varietas compoſitionem quoque variat 160, 14.
Alcæus, unus è priſcis Melicis, breves faciebat Strophas 154, 10. Alcæi dictio qualis 216, 7.
Alei filia Auge 250, 16.
Alexander ad Gazam vulneratus, & maleficum, & urbem gravibus pœnis afficit 146, 15.
Alys fluvius Lydiæ 32, 20.
amphibrachys pes qui, & qualis 128, 7.
Anacreontis dictio qualis 202, 1.
anapæſtus pes qui, & qualis 128, 13. anapæſticum tetrametrum 224, *ver. penult.*
ancipites, ſeu bitempores vocales 92, 19.
Antilogi (vel potius Antiochi Syracuſani) ſtylus 38, 10.
Antimachus Colophonius, poeta Epicus, auſtera compoſitione uſus 176, *ver. ult.*
Antiphontis Rhamnuſii dictio pulcra quidem, at non item ſuavis 68, 10. Antipho auſtera compoſitione uſus in ſuis orationibus 178, 3.
appellativum nomen, ut *Athenienſis* 192, *ver. penult.* appellativa à nominibus ſeparata 12, 9. appellativa an ſemper præponantur in orationis contextu 48, 18.
Arcades hyberni 250, 10.
Arceſilaus, Bœotorum dux 122, 5.
archaïſmus in auſtera compoſitione pro ornamento eſt 176, 10.
architectura tria ſpectat 52, 12.
Ariſtophanis cῶla 182, 9. Ariſtophanis verſus tetrameter anapæſticus, ex Νεφέλαις 226. 5. Ariſtophaneum tetrametrum 228, 12. 226, 5.

Ariſtoteles

Ariſtoteles virtutem dicit eſſe medietatem 214, 10. Orationis partes quot & quas fecerit 12, 1. Ariſtoteles de civili orationis genere quæ tradiderit Rhetoricôn libro tertio 224, 11. Ariſtotelis compoſitio qualis 216, 10.
Ariſtoxenus muſicus de litterarum diſcrimine ut exiſtimârit 90, 10.
artium præcepta non aſpernanda 242, 20. artium præcepta ſine aſſidua meditatione atque exercitatione, nihili ſunt 254, *ver. penult.*
articulos à conjunctionibus ſepararunt Stoici 12, 5. articulis parcius & rarius utitur auſtera compoſitio 176, 8.
aſpiratæ mutæ 102, 6.
Athenæ ſacræ 178, 20.
auditus & viſus ferè eodem modo afficiuntur 82, 3. 66, 24.
Auge, Alei filia, ex Hercule gravida 250, 16.
Aulis Bœotiæ oppidum 122, 6.
auribus fidei tribuitur minus quam oculis 24, 1. aurium judicium duo requirit, ut compoſitio ſuavis ſit & pulcra 68, 1. aures quibus delectentur 72, 1. aures permulcentur eleganti verborum compoſitione 20, 10.
auſteræ compoſitionis character 174, 2. auſtero compoſitionis genere qui ſcriptores uſi 176, 11. auſteræ compoſitionis optimi artifices Pindarus & Thucydides 178, 15.

B

BAcchi ſputum 36, 3. Bacchi epitheta ſeu nomina 126, *ver. ult.*
Bacchêus pes qui, & qualis 132, 6.
Bacchylidis locus 234, 6.
bigis raptatus hoſtis 148, 1, 14.
Bœoticorum ducum & oppidorum catalogus ex Homero 122, 4.
breves ſyllabæ quæ 104, 15. quomodo inter ſe differunt 104, 11.
Bromius, Bacchus 126, *ver. ult.*

C

CÆlatorum diligentia 250, 4.
Calantianus Demetrius 38, 9. eſt autem Calantis, ſeu Callantis, Siciliæ oppidum, Cæcilii rhetoris patria, teſte Suida.
Candaules, Lydorum rex, 22, 5.
canes notis adblandiuntur, ignotos adlatrant, 18. 17.
carmen quid 222, 23. proſæ orationi ſimile ut fiat 242, 24.
caſuum mutatio compoſitionem adjuvat 54, 5. caſus verborum 54, 13.
catalogus oppidorum, per ſe minus pulcer & ſuavis, quibus ſcitamentis ab Homero ſit conditus 110, 20.
Chloris, Nelei uxor, 116, 25.
choreus pes qui, & qualis 126, *ver. penult.*
Chryſippi Stoici libri duo, de Orationis partium Collocatione ad civilem eloquentiam nihil conferunt 42, 3. Chryſippus Stoicus in ſcriptis ſuis compoſitionis elegantiam neglexit 40, 9.
circumflexæ ſyllabæ 76, 8. circumflexus in moduli pronuntiatione obliteratus 78, 10.
Ciſſeus, rex 230, 16.

citharista ob unius chordæ diſſonantiam exploſus 72, 13.
civilis eloquentia 4, 9. civile ſeu Politicum dicendi genus 246, 14. civilis Eloquentia, Muſicæ quædam ſpecies 74, 16.
Clonius, Bœotorum dux 122, 5.
cola, quære in Græco Indice.
colliſio vocalium inter ſe, & item conſonantium, auſteram efficit compoſitionem 196, 11.
commata colis breviora 244, 8. 250, 1.
commune (ſeu medium) compoſitionis genus quod 214, 5.
componere quælibet cum quibuſlibet, non ſimiliter animum & aures afficit 54, 1.
compoſitio quid ſit 10, 20. Electione poſterior eſt 14, 11. Perfectius opus quam Electio 18, 2. Plus virium habet quam Electio 14. 8. Magis afficit quam Electio 20, 12. Pulcra ut fiat 88, 5. Compoſitio elegans quot & quæ ſpectare debeat 52, 23. Compoſitio ſuavis ut fiat 80, 12. & 86, 3. Compoſitio apta & concinna, debet eſſe ſuavis & pulcra 66, 21. Compoſitio pro affectuum varietate varia eſt 160, 14. Compoſitionis ſpecies quot ſint, & qui cujuſque character 170, 11. Compoſitionis ſpecies quæ primas ferat 214, 9. Compoſitionis artificioſæ munus triplex 52, 2. Compoſitio artificioſa Minervæ Homericæ comparari poteſt 36, 8. Compoſitio à veteribus diligenter obſervata; à recentioribus neglecta fuit 38, 1. Compoſitio proſæ Orationis ut poemati & carmini fiat ſimilis 218, 10. Compoſitionis genus occultum ſeu latens 156, 15. Compoſitio confidenter pertexenda eſt 86, 22. Compoſitio vim quantam habeat 14, 13. Compoſitionis auſteræ character 174, 2. Compoſitionis politæ ac floridæ character 198, 9. Compoſitionis deformis exemplar 146, 1. Compoſitione verborum gravi ac ſuavi ornatur oratio 8, 7. Compoſitionis mutatio venuſtatem orationi adimit 32, 2. Compoſitoriæ artes 14, 18.
conjunctionum uſus in auſtera compoſitione rarior 176, 8.
conſecutionis ratio ſæpè negligitur in auſtera compoſitione 176, 8.
conſuetudo longo uſu in naturam vertitur 240, *ver. penult.*
contractiones per apoſtrophum, ſæpè compoſitioni aliquid afferunt elegantiæ 56, 2.
Cratylus Platonis 114, 16.
Creticus pes qui, & qualis 130, 13. Creticus & Pæan pro eodem 232, 6. Creticis numeris decantare 232, 13.
Crœſus, Alyattæ filius, Lydorum rex 32, 20.
Cteſiæ Cnidii dictio ſuavis quidem, at non item pulcra 68, 12.
curru raptatus hoſtis 144, 18. & 148, 14.
Cyclops in viſûs orbitate gemens ac palpans, qualibus verbis ab Homero expreſſus 110, 8.

D

DActylus pes qui, & qualis 128, *ver. ult.* Dactyli ad celeriores motus exprimendos apti 168, 10.

Danae

Danae fortunam ſuam deplorans apud Simonidem 252, 13.
Decorum quid ſit 160, 8. decorum quantam vim habeat 74, 6. Figuras & habitus omnes commendat 158, *ver. penult.*
delectus verborum plurimum poteſt 222, 6. viſe & verba.
Demetrii Calantiani ſtylus 38, 9.
Democriti compoſitio qualis 216, 9.
Demoſthenes qua re Platoni præſtet 138, 20. Demoſthenes in ſcribendis orationibus, an ſurſum ac deorſum volutatis verbis & membris, ad metricam numerorum concinnitatem exegerit omnia 236, 1. Poſt diuturnam exercitationem conſuetudine & habitu facile præſtitit, quod primis annis magno labore ac ſtudio vix aſſequi potuit 240, 10. Verborum compoſitione quali uſus 216, 9. Demoſthenis dictio pulcris & ſuavibus mutationibus variata 156, 20. Demoſthenis Orationes optimis poematibus & carminibus ſimiles 210, 1. Demoſthenis oratio pro Cteſiphonte omnium orat. præſtantiſſima 232, 4. Demoſthenis locus, è quo docetur quantum elegantiæ afferat apta verborum figuratio 60, 16. Locus, è quo elegans colorum inter ſe coagmentatio demonſtratur 58, 18. Locus, quo elegans colorum tranſformatio oſtenditur 62, 14. item ex Oratione contra Leptinem 66, 1. è Demoſthenis Oratione pro Cteſiphonte procœmium; ad oſtendendam in eo Oratore poeticam & modulatam compoſitionem 234, 11. è Demoſthenis Oratione pro Corona pulcræ compoſitionis exemplum 140, 9. è Demoſthenis Oratione adverſus Ariſtocratem procœmium; ad oſtendendam in eo ſcriptore poeticam & modulatam compoſitionem 220, 5.
detractio colis in oratione ſæpè multum affert elegantiæ 64, 15.
Dii inferi 162, 14.
dialecticæ artis ſcriptores, compoſitionis elegantiam neglexrunt 40, 4. Dialecticæ artis ductus an ad compoſitionis elegantiam neceſſarius 42, 10. 50, 2. Dialecticas artes Chryſippus Stoicus omnium exactiſſimè tractavit 40, 9.
dicendi exercitatio in duobus conſiſtit 6, 1. Dicendi venuſtas affectatur à juvenibus 6, 16. Dicendi primas Demoſtheni tribuit Dionyſius 140, 6.
dictiones modulis ſubjiciendæ, non moduli dictionibus 76, 18. Dictio optima quæ ſit 156, 6.
dictionis elementa 10, 22.
Dionyſius Halicarnaſſeus Rhetoricen Romæ vel publicè vel privatim docuiſſe videtur 168, 22. Promittit librum de Electione verborum 8, 15. promittit *ὑπογράφειν τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἁρμονιῶν* 70, 20. de quibus infra.
diſſonantiæ levis cauſa exploſus cithariſta & tibicen 72, 16.
diſtinctiones pro periodorum & colorum commatumque ratione 252, 5.
Dithyrambus apud veteres certis legibus adſtrictus erat 156, 3. Dithyrambi poetæ quibus uſi

mutationibus

mutationibus 154,16. Junceas exileſque literas repudiarunt, veteres dithyrambici 100, 8.
divitias comitatur vecordia & intemperantia 210, 18.
Dorii modi in Dithyrambis 154, 18.
duplices literæ quot, quæ, & cur ſic dictæ 98, 1. 101, 10. Duplicium literarum ſuaviſſima ζ 100, 11.
Duris quali uſus ſtylo 38, 8.
duces prudentes aciei ordines inſtruere ut ſoleant 86, 9.

E

Electio verborum, natura prior eſt quam compoſitio 14, 6. In eleganti oratione requiritur 8, 6.
elegiacum pentametrum 227, 13.
elementa dictionis 10, 22. elementa vocis, literæ 90, 3.
'Ελεών, oppidum Bœotiæ 122, 10.
eloquentiæ ſtudioſis obſervanda quæ 6, 5. Eloquentiæ principatum Demoſtheni tribuit Dionyſius 140, 6.
Empedocles phyſicus, auſtera compoſitione uſus in ſuo carmine 176, *ver. ult.*
Ephori dictio qualis 202, 4.
Epici poetæ metrum mutare non poſſunt 152, 12. Epici auſtero compoſitionis genere uſi, Antimachus & Empedocles, 176, *ver. ult.*
Epicurus & Epicurei elaboratum compoſitionis genus ſpreverunt 216, 2.
Epidamnus, urbs Illyriæ, 34, 11.
epodos mutare licet melicis, non item ſtrophas & antiſtrophas 152, 16. epodis paucis utebantur priſci melici 154, 12.
Erythræ, Bœotiæ oppidum 122, 9.
Eteonus, Bœotiæ oppidum 122, 7.
Etymologiam primus attigit Plato 114, 15.
Euripidis dictio qualis 202, 2. Euripidis locus 32, 10. Locus ex Oreſte, quo docetur dictiones ſervire modulis, non contra 78, 1. Locus de Auge; quo docetur, pulcram eſſe poeſin quæ ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſita 250, 5.
Eutreſis, oppidum Bœotiæ 120, *ver. penult.*
exempla magnarum rerum eſſe poſſunt etiam res parvæ 192, 16.
exercitatio aſſidua requiritur ad artium præceptiones 254, 20.
exercitationis diuturnæ vis 240, 13.
experientia & uſus, dicendi magiſter 48, 22.

F

Figuræ dictionis multæ, ſicut etiam ſententiæ 60, 9.
figuratio dictionis 60, 1. Figurationum innovatio 198, 2.
floridæ compoſitionis character 198, 9. viſe & Polita compoſitio.
fluviorum confluxum Homerus quomodo expreſſerit 118, 6.
futurum medium pro paſſivo 56, 7. futurum paulo poſt, pro futuro ſimplici 56, 9.

G

Gaza, Syriæ urbs 144, 12.
generoſa dictio 88, 11. Generoſi moduli 88, 8.
generum mutatio (maſculinorum ſcilicet in fœminina, vel neutra, & contra) ſæpè compoſitionem adjuvat 54, 8.
Glauco, Ariſtonis filius 238, 11.
Gorgias de tempeſtivitatis artificio nihil ſcripſit quod ſit memorabile 84, 18.
Gorgo truci aſpectu 118, 4.
Græcia non fuit olim firmiter habitata 109, 12.
Graja, ſeu Græa, Bœotiæ oppidum 22, 8.
Grammaticen quemadmodum pueri diſcant, 242, 3.

H

Habitus longo uſu contractus difficilia reddit facilia 240, *ver. penult.*
Harina, Bœotiæ oppidum 122,9.
Hector mortuus ab Achille bigis raptatur 148, 14.
Hegeſiæ Magnetis ſtylus 34, 21. Hegeſias Magnes, deformis compoſitionis primas, medias, & poſtremas omnibus præripuit 142,14. ex Hegeſia Magnete deformis compoſitionis exemplum 145, 1. Hegeſiaca dictionis forma qualis 34, 21.
Helena Homeri quibus verbis Telemacho *Xenia* dederit 2, 1.
Heraclidæ Hiſtorici ſtylus 40, 1.
Herodoti compoſitio qualis 216, 8. & 68, 16. Herodoti dictio pulcris & ſuavibus mutationibus variata 156, 19. Herodoti locus de Gyge 22, 19. Locus de Crœſo 32, 20. Herodoteæ dictionis compoſitio & pulcra eſt & ſuavis 68, 16. Herodoteæ dictionis elegantia magis in compoſitione verborum ſita quam in Electione 26, 1.
heroicum metrum 28, 12. Heroici metri pedes 168, 6. Heroicum metrum dactylo pede ornatur 128, 21.
Heſiodi dictio qualis 200, *ver. ult.*
Hieronymi (Cardiani) ſtylus 38. 10.
hinnitus equorum 114, 7.
Homerus ſcriptorum omnium veluti caput & fons 214, *ver. penult.* In rerum affectionibus exprimendis, aptis eam ad rem vocabulorum ac ſyllabarum accentibus uſus eſt 110, 4. In Imitatione rerum ſemper novum aliquod artificium adhibet 162, 6. Deformiores compoſitionis partes ut tegat 120, 19. An ſemper nomina verbis, & verba adverbiis præpoſuerit in orationis contextu 44, 7. Homericæ dictionis elegantia magis in compoſitione verborum quam in electione poſita eſt 18, 14. Homeri Helena quibus verbis Telemacho Xenia obtulerit 2, 1. Homeri laniſica 28, 7. Locus de Hectore ab Achille bigis raptato, cum Hegeſiæ loco ſimili collatus 148, 14. Locus ex Odyſſ. Ξ: quo docetur, pulcrum eſſe carmen quod ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſitum 248, 8.
Horarum thalamus 180, 3.

Hyle, oppidum Bœotiæ 122,10.
hypate ſcil. chorda 172, 12.
hypobacchêus pes qui, & qualis 132,4.
Hyria, Bœotiæ oppidum 122, 6.

I

JAcchus, Bacchus 128, 12.
iambus pes qui, & qualis 126, 6. Iambicum trimetrum rectum 230, 4. & 232, 16.
jentare ſoliti veteres 18, 9.
ignorantia interdum ſcopum attingit 144, 1.
Ileſium, Bœotiæ oppidum 122, 9.
Ilithyia partus dolore gravidas liberat 46, 18.
imitari rerum & animi affectus in enuntiatione ſolemus 160, *ver. penult.* Imitari rerum affectiones conſimilibus vocum & ſyllabarum affectionibus, natura docuit 114, 3.
imperiti artem & exercitationem contemnunt 234, 10.
infernalis pœna ſempiterna 162, 15.
invidiæ cenſura 236, 17.
ionicum metrum 30, 6.
Iſocrates Panegyrico decem annos impendit 238, 1. Iſocratis dictio qualis 202, 4. Iſocratea dictio Herodoteam, Platonicam & Demoſthenicam mutationum varietate non adæquat 158, 3. Iſocratis procœmium ex Areopagitico; quo docetur, eum politum & floridum compoſitionis genus ſectatum eſſe 208, 25. Iſocratica ſecta magiſtrum ſuum non adæquavit 158, 12.
Ithyphallici verſus 28, 15.
Itonia, Minerva 234, 7.

L

LAbor dulcedine temperatur 218, 2.
lacrymæ præ gaudio 20, 9.
lata verba 174, 11.
laurus pullulans 116, 23. & 180, 2.
Ledæ filii, Servatores 128, 6.
Leitus, Bœotorum dux 122, 4.
Leonatus Macedo 146, 17.
literæ, vocis articulatæ prima principia, & elementa 90, 3. à litura ſeu delineatione denominatæ 90, 5. Ut diſcantur 242, 3. Literæ numero quot ſint 92, 6. Ut pronuntientur 94, 2. Ut differant 90, 10.
litoris ventoſi expreſſio 110, 4.
loco priora an ſemper eſſe debeant, quæ priora ſunt tempore 46, 23,
longæ ſyllabæ quæ 104, 11. Quomodo inter ſe differant 104, 17.
Lydii modi in Dithyrambis 154, 18.

M

MEdeôn, Bœotiæ oppidum 122, 11.
medietas virtus eſt 214, 10.
meditatio & exercitatio aſſidua requiritur ad artium præceptiones 254, 20.
medium ſeu mixtum compoſitionis genus quod 214, 5. Medium dicendi genus quo ſenſu dicatur 172, 9.
Melici poetæ qua in re plus libertatis habeant quam Epici & cæteri 152, 16. Quibus legibus adſtricti, & quibus in rebus liberiores ſint Epicis 152, 16.

Melici veteres faciebant parvas ſtrophas 154, 10.
Melitius Rufus 4, 12.
Menætii filius 126, 11.
meſa, ſcil. chorda, æqualiter à Nete & hypate diſtat 172, 12.
metaphoris utimur ubi propria deſunt nomina 172, 2.
metrum intercidere 244, 6. metrica oratio quid 222, 24. Metrica Oratio ſæpè nobis ex tempore excidit 226, 7.
Minervæ Homericæ in Ulyſſe tranſmutando artificium 36, 9.
mixtione & temperatione occultare 82, 13. Miſcenda melioribus ſæpè deteriora ob penuriam 86, 6. & 120, 18. Mixtum dicendi genus; quære medium dicendi genus 214, 5.
modulata Oratio quid 222, 23. Moduli non dictionibus ſerviunt, ſed dictiones modulis 76, 18.
moloſſus pes qui, & qualis 128, 2.
motus tardiores & celeres quomodo expreſſerit Homerus 164, 2. & 166, 12.
mugitus taurorum 114, 6.
muſica Organica, & vocalis 76, 13. Muſices & orationis concinnitas qua re differant 74, 16.
mutæ literæ 102, 5. & 92, 3. Quot ſint, quomodo differant, quomodo proferantur, & quomodo aures afficiant 102, 6.
mutationum & Decori vis 74, 6. mutatio in quavis re grata eſt 86, 14. Mutatio ſeu variatio, compoſitioni multum affert elegantiæ 152, 3. Mutationis ſeu transformationis modi tres 52, 2.
Myrſilus Græcis qui Lydis Candaules 22, 6.
myſteria non efferuntur in vulgus 220, 13.

N

NAtalis dies ſolenni feſto celebratus 4, 1.
natura, omnis rei & omnis quæſtionis optimum principium 42, 16. Natura in propriis ac ſignificantibus nominibus confingendis dux & magiſtra optima 114, 3. Naturæ ductus an ubique ſequendus 44, 2.
navis fabricator quæ ſpectet 52, 21. Navium Periphraſis 130, 16.
negotiationes genti cum gente conſuetudinem pariunt 190, 15.
Neleus Chlorin ducit 116, 25.
Neoptolemus hiſtrio 54, 26.
nomina rebus indita ut fors tulit 134, 9. Nomina ad Imitationem conficta rebus imponere, docuit natura 114, 3. Nominibus propriis & ſignificantibus enuntiandæ res ſunt 112, 12. Nomina Metaphorica uſurpantur, cum deſunt propria 172, 2. Nomina minus pulcra & ſuavia, quibus condiri ab Homero ſcitamentis ſoleant 120, 21. Nomina Poetica, Gloſſematica, Peregrina, tropica, factitia, poeſi ſuavitatem conciliant 222, 7. Nomina, rerum ſubſtantiam indicant; verba, earundem accidentia 44, 4. Nomina ſubſtantiva & adjectiva, appellativa & ſubſtantiva, an eodem ſemper ordine in orationis contextu vel præponantur vel poſt-ponantur 48, 16. Nomina an ſemper verbis præponenda in orationis

contextu 44, 3. Nominum caſus ſæpè mutantur concinnitatis gratia 48, 19.
nudam videre mulierem, nefas, 24, 5.
nugatorium dictionis genus 34, 21.
numerus & pes idem 124, 8. Numerus metricus occultatur, ſi poema ſecundum proſæ orationis diſtinctiones legatur 252, 8. Numerus nullus è ſoluta dictione excluditur 134, 12. Numerus ad compoſitionis gravitatem & magnificentiam permultum confert 124, 2. De numeris oratoriis tradidit etiam Ariſtoteles 224, 11.
numeroſa oratio quæ 224, 2. Numeroſa concinnitate delectamur omnes 72, 12.
numeri mutatio ſæpe compoſitionem juvat 54, 5.

O

OCalea, Bœotiæ oppidum 122, 11.
Oncheſtus, oppidum Bœotiæ 120, *ver. penult.*
oppidorum catalogum, per ſe minus elegantem & ſuavem, quibus ſcitamentis condierit Homerus 120, *ver. ult.*
orator bonus res de quibus verba facit, imitari debet 162, 2.
orationis elementa 10, 22. Oratio fit primum literis, deinde ſyllabis, tum vocalibus variè compoſitis 114, 16. Oratio è plurimis colorum periodis contexitur 14, 1. Orationis partes quot & quæ 12, 2. Orationis partes elementares Theodecti & Ariſtoteli tres ſunt; nomen, Verbum, Convinctiones, 12, 1. Orationis partes quomodo aptè componantur 44, 2. De Orationis partium Collocatione ſcripſit Chryſippus Stoicus 42, 4. Orationis partes non omnes æquè aures afficiunt 82, 2. Orationis toni 76, 3.
Oratio ut figuretur 60, 3. Oratio elegans, rebus præclarè geſtis multum addit ornamenti 62, 22. Oratio pulcra, non item ſuavis eſt 68, 7. Oratio pulcra ut fiat 114, *ver. penult.* Oratio ſuavis & pulcra fit quatuor modis 70, 2. Oratio aut metrica eſt, aut metri expers 16. 2. Oratio pedeſtris ſeu proſa, omnem variandi poteſtatem habet 156, 3. Oratio proſa, poeticæ orationi ſeu pulcro poemati ſimilis ut fiat 218, 10. Orationes ſcalpro & cœlo expolitæ, ut Iſocratis & Platonis 226, *ver. penult.* Orationis concinnitas à Muſices concinnitate quid differat 74, 17.
Oratio plebeja quæ, & quæ civilis 246, 13. Oratio civilis quomodo componenda, ut ſuaviter aures afficiat 82, 2. Orationes Civiles plus accurationis merentur quam picturæ & ſculpturæ 240, 5.
ordine priora an ſemper eſſe debeant quæ priora ſunt tempore 46, 22.
oſculo excipitur amicus 20, 8.

P

PÆan, ſeu pæon, pes compoſitus 232, 6, *& ver. penult.*
pæones pedes 140, 22.
pagina in Hegeſia nulla eſt, in qua reperiatur concinnæ compoſitionis exemplum 144, 3.

panegyrica dictio è quibus conflctur 212, *ver. ult.*

Parthenius mons Arcadiæ 250, 20.

participia ab Appellativis ſejunxerunt nonnulli 12, 12.

paſſeres veneris currum trahunt 204, 5.

Peloponneſiacum bellum Thucydidi videtur omnium maximum 190, 1.

Pelops, Peloponneſi conditor 250, 7.

Penelaus, Bœotorum dux 122,4.

Penelopes è thalamo egreſſus 116, 19.

pentametrum Elegiacum 226, 11.

peplum Telemacho donat Helena 4, 2.

periodi Orationis è colis complentur 14, 1. Periodorum cola ut numeroſa ſint & concinna, magis ſpectatur quam ut ſint perfecta 66, 8. Periodi & Cola in polito & florido compoſitionis genere qualia 200, 9. Periodi in auſtera compoſitione liberiores 174, 22. Periodi ut variandæ in optimo dicendi genere 156,7. Periodorum Thucydidei Proœmii examen 192, 19. Periodorum variatio 244, 8, 20. Periodorum inæqualitas 196, *ver. ult.* Periodi juſta magnitudo 200, 10. Periodorum exitus in polita & florida compoſitione quales 200, 12. Periodis quando utendum & quouſque 66, 14. Periodi τειχώλκ exemplum 140, 9.

Perſeum in cunis ut allocuta ſit Danae Simonidea 252, *ver. ult.*

pes & numerus idem 124, 8. Pedes diſyllabi qui, & quomodo differant 124, 10. Pedes triſyllabi qui, & quomodo differant 126, 14. Pedes compoſiti 132, 10.

Peteὼn oppidum Bœotiæ 122, 10.

philoſophi compoſitionis elegantiam neglexerunt 40, 4. è Philoſophis qui temperatiſſimo compoſitionis genere uſi 216, 10.

Philotas Macedo 146, 17.

Philoxenus Melicus 156, 1.

Phrygii modi in Dithyrambis 154, 17.

Phylarchi Stylus 38, 8.

pictorum diligentia 240, 4.

picturæ lumina 200, 1.

pigmentorum in pingendo miſtura 170, 17.

Pindarus Melicus, auſtera compoſitione uſus in ſuis modulis 178, 1. Epodos in multa metra & cola diffudit 154, 4. Locus de exilibus, Dithyramborum vocalibus, & adulterino Σ 100, 6. Locus è Dithyrambo quodam, ad præbendum auſteræ compoſitionis exemplum 178, 18.

Plataenſium apud Thucydidem Oratio 58, 7.

Plato Socraticus, Etymologiam primus & omnium optimè attigit 114, 13. Poetica & alia conſimilia vocabula compoſitioni ſuæ inſerit 222, 10. Demoſthene qua re inferior 138, 18. Dialogos ſuos uſque ad annum ætatis LXXX pectere & *calamiſtrare* non deſiit 238, 5.

Platonis compoſitio qualis 216, 10. Platonis dictio pulcris & ſuavibus mutationibus variata 156, 20. Platonis tabellæ, diligentiæ illius indices 238, 8.

è Platonis Funebri oratione, pulcræ compoſitionis exemplum 136, 25. Locus ex Epitaphio, ad oſtendendam elegantem colorum in periodo conformationem 62, 22.
plebeium ſeu vulgare dictionis genus 34, 21.
poemata pulcræ orationi ſimilia, pulcra ſunt; & contra 246, *ver. penult.* Poematis vitium ἡ λογοειδεια, id eſt compoſitio proſæ orationi ſimilis 246, 7.
poeſi ſuavitas qualibus verbis concilietur 222, 7. Poeſis ſolutæ Orationi ſimilis ut fiat 242, 24.
poeta bonus, res de quibus verba facit, imitari debet 162, 2. Poetica verba 246, 4. Poetica ut fiat proſa oratio, non tamen poema 222, 23.
politæ comptæque, ſeu floridæ compoſitionis character 198, 9. Polito compoſitionis genere qui ſcriptores uſi 200, *ver. penult.*
Polybii ſtylus 38, 9.
præceptiones ſine quotidiana meditatione atque exercitatione nihili ſunt 254, *ver. penult.*
Priapei verſus 28, 17.
priora tempore, an etiam loco priora ſemper accipienda 48, 21.
pronomina à nominibus ſejuncta 12, 7. Pronomina an appellativis in oratione ſemper præponenda 48, 16.
pronuntiationis inſtrumenta 94, 3. & deinceps.
proſodici verſus 28, 16.
pulcritudo compoſitionis, quibus rationibus paretur 88, 5. Pulcritudo orationis quas contineat ſub ſe ſpecies 70, 5.
pyrrichius pes qui, & qualis 124, 16.

Q

QUæſtionis omnis optimum principium natura 42, 16.

R

REum ſubſtantiam ſignificant nomina; accidentia, verba 44, 5. Rerum locus ſeu character, difficilis 6, 7. Res enuntiandæ ſunt propriis & ſignificantibus nominibus 26, 5. Rei omnis optimum principium natura 42, 16.
Rufus Melitius 4, 12. 254, 18.
rythmici 130, 1.

S

SAltationis gratia 74, 12.
Sacris ſtylus 38, 9.
Sapphûs dictio qualis 202, 1. Sappho, una è priſcis Melicis, breves faciebat ſtrophas 154, 11. Sapphonis Ode ad Venerem; è qua oſtenditur, eam politum & floridum compoſitionis genus ſectatam eſſe 202. 8. Sapphûs locus ex Epithalamio 228, 9.
ſatietas offendit 74, 14. Satietatem afferunt, etiam pulcra & ſuavia, ſi eadem ſemper maneant, nec mutatione aliqua varientur 152, 7.
ſaxum ex alto delabens ut expreſſerit Homerus 166, 12.
Schænus, Bœotiæ oppidum 122, 7.
Scolus, Bœotiæ oppidum 122, 7.
ſcribere laborioſum eſſe negavit Epicurus 218, 5.
ſculptorum diligentia 240, 4.
Semele Cadmea 180, 1.
ſemivocales literæ 96, 14. Semivocales nulli mutæ præponi

poſſunt

poſſunt 186, 8. Semivocalium numerus & differentia 96, 15.
ſenſus non omnes ſimiliter afficiuntur à quibuſlibet objectis ſeu moventibus 82, 2.
ſententiarum & verborum affinitas 16, 16. Sententia figuratur varie 60, 9.
Sibilus, magis brutæ quam rationalis vocis ſonus eſt 100, 3.
Simonidis dictio qualis 202, 2. Simonidis locus de Danae; quo docetur, pulcram eſſe poeſin quæ ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſita 252, 13.
Sipylenſis ex Magneſia 36, 2.
Siſyphi apud Inferos labor, artificioſa imitatione ab Homero expreſſus 162, *ver. penult.*
Sophoclis compoſitio qualis 216, 8. Sophoclis locus ad oſtendendam aptam colorum in periodo conformationem 64, 19.
Sotadea carmina 30, 11.
ſpondeus pes qui, & qualis 126, 1.
Steſichorus Melicus epodos in multa metra & cola diffudit 154, 13. Steſichori dictio qualis 216, 7.
Stoici non exigua cura dictionis locum ſeu artificium tractarunt 40, 20. Stoicæ ſectæ principes quot partes orationis fecerint 12, 5.
ſtropharum & Antiſtropharum lex apud Melicos 152, *ver. ult.*
ſtudio delinquere 142, *ver. penult.*
ſuavitas Orationis quas ſub ſe contineat ſpecies 70, 5.
ſubſtantia, naturâ prior eſt accidentibus 44, 6. Subſtantiva nomina an ſemper adjectivis præponenda in orationis contextu 48, 16.
ſupina verba 54, 12.
ſupplices preces quomodò expreſſerit Homerus 110, 15.
ſyllabæ undè fiant 104, 10. Syllaba longa, etiamſi uſque ad ſeptem literas extendatur, non tamen excedit naturam ſuam: nec brevis, etiamſi è pluribus ad unam redigatur 108, 3. Syllabarum quantitas, & ſyllabarum in vocibus numerus, multum confert ad artificioſam affectionum imitationem 164, 19. Syllabarum quantitatem Muſica & Rythmica ſæpè mutant 78, 19.
ſynalœphæ ſæpe compoſitioni afferunt aliquid elegantiæ 56, 3.

T

TAbellæ Platonis 238, 8.
Taulantii, gens Illyrica 34, 12.
Telemachi è Peloponneſiaca profectione reditus 18, 10.
Teleſtes Melicus 156, 2.
tempeſtivitas, ſuavitatis & inſuavitatis norma optima 84, 15. Tempeſtivitatis artificium nemo hactenus tradidit 84, 16.
tempus & Invidia accurati præteritorum judices 236, 17.
temporum quinque numerus ſeu pes 232, *ver. penult.*
tenues Mutæ 102, 6.
tetrametrum melos 30, 5. tetrametrum Anapæſticum ſeu Ariſtophaneum 226, 1. verſus tetrametri comici 228, 10.
Theatricum judicium 72, 10.
Theodectes orationis partes quot & quas fecerit 12, 1.
Theophraſti liber de dictione, ſeu oratione 120, 8.
Theopompi dictio qualis 202, 4.
Theſpia, Bœotiæ oppidum 122, 8.

Thiſbe,

Thisbe, oppidum Bœotiæ 120, *ver. penult.*
Thucydides Athenienſis 188,23. Thucydidis ſtilus qualis 178, 2. Thucydides de ſtilo ſuo quæ ipſe ſit teſtatus 192, 11. Thucydidis dictio pulcra quidem, at non item ſuavis 68, 9. Thucydidis locus ex Hiſtoriæ proœmio, ad oſtendendum in eo auctore auſterum compoſitionis genus 188, 23. Locus è *Funebri* Oratione ad præbendum gravis & magnificæ compoſitionis exemplum 134, 20. Locus è Platæenſium oratione 58, 10. Locus de Epidamno 34, 11.
tibicen optimus ob leviculum delictum exploſus 72, 16.
Timotheus Melicus 156, 2.
toni orationis 76, 3.
tragicorum poetarum ſolus Euripides politum & floridum compoſitionis genus ſecutus eſt 202, 2.
transformationis modi tres 52, 2.
tribrachys pes 126, *ver. penult.*
trimetrum Iambicum rectum 230, 4, 19.
triſyllabi pedes 126, 14.
trochæus pes qui, & qualis 126, 9.

V

VArietas ut in aliis,ita etiam in compoſitione delectat 152, 3. & 156, 17.
Venus à Sapphone invocatur 202, 8.
verborum & ſententiarum affinitas 16, 16. Verba pulcra quæ. verba, rerum accidentia; nomina, ſubſtantiam ſignificant 44, 4. Verborum accidentia mutari, ſæpè compoſitionem juvat 54, 14. Verborum mutatio, rectorum ſcilicet in ſupina, & vice verſa, ſæpè compoſitionem adjuvat 54, 10. Verba nominibus quandoque præponuntur in orationis contextu 44, 19. Verba recta an inflexis,& finitiva an infinitivis ſemper in ratione præponantur 48, 19. Verba adverbiis an ſemper præponantur in orationis contextu 46, 4.
videre ſua licitum; aliena, nefas eſt 24, 8.
vinum ſuave, ſed furioſum 36, 4.
virgæ contactu Ulyſſem mutat Minerva 36, 14.
virilem togam ſumere 2, 7.
virtus, medietas eſt 214. 10.
vitia pro virtutibus ponenda non ſunt 246, 9.
Ulyſſes à Minerva ſubinde tranſmutatus 36, 9. Deſcenſum ſuum ad Inferos Phæacibus eleganti rerum imitatione exponit 162, 11.
umbilicus urbis 178, 19.
vocales literæ 92, 17. Vocalium concurſus auſteram compoſitionem efficit 196, 12.
vocis elementa quot ſint, 92, 6. Vocis articulatæ principia & elementa literæ 90, 3. Vocis moduli 76, 3.
uſus, dicendi magiſter 48, 22.
vulgare ſeu idioticum dicendi genus 246, 13.
uxor cuique ſua tantum ſpectanda 24, 4.

X

XEnophontis Socratici dictio ſuavis quidem,at non pulcra 68, 12.

FINIS.

De structura orationis
13018

Dionysius.

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO—5, CANADA

13018